Kitaaba Qulqulluu, Biblica® Hiikkaa Ammayyaa

Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa

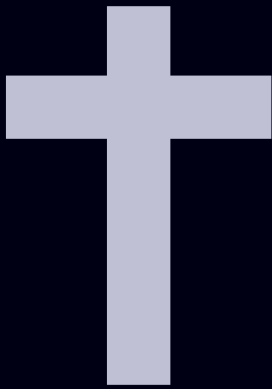

Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa (Bible)

Kitaaba Qulqulluu, Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa

Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa (Bible)

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2022 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2022 by Biblica, Inc.
"Biblica" jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha. Eeyyamaan itti fayyadamu.
"Biblica" is trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi'aate. Garagalcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.
Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffatee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hamma mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dandeessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa'e tokko uummatte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: "Hojiin Biblica, Inc., jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi open.bible keessatti argama."
Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2022 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2022 by Biblica, Inc.
"Biblica" jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha. Eeyyamaan itti fayyadamu.
"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.
Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnami: https://open.bible/#feedback.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com andopen.bible."
Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2022 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2022 by Biblica, Inc.
"Biblica" jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha. Eeyyamaan itti fayyadamu.
"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).
If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/#feedback.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025
9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269

Contents

Wangeela
Maatewos

Hidda Dhaloota Yesuus Kiristoos
1:1-17 kwf – Luq 3:23-38
1:3-6 kwf – Rut 4:18-22
1:7-11 kwf – 1Sn 3:10-17

1 Hiddi dhaloota Yesuus Kiristoos sanyii Daawit, sanyii
Abrahaam ta'e sanaa kanaa dha:

2 Abrahaam Yisihaaqin dhalche;
Yisihaaq Yaaqoobin dhalche;
Yaaqoob Yihuudaa fi obboloota isaa dhalche;
3 Yihuudaan Taamaar irraa Faaresii fi Zeraa dhalche;
Faares Hezroonin dhalche;
Hezroon Arraamin dhalche;
4 Arraam Amiinaadaabin dhalche;
Abiinaadaab Nahishoonin dhalche;
Nahishoon Salmoonin dhalche;
5 Salmoon Rahaab irraa Bo'eezin dhalche;
Bo'eez Ruut irraa Yoobeedin dhalche;
Yoobeed Isseeyin dhalche;
6 Isseey Daawit Mooticha dhalche.

Daawit niitii Uuriyaa irraa Solomoonin dhalche;
7 Solomoon Rehoobo'aamin dhalche;
Rehoobo'aam Abiyaa dhalche;
Abiyaan Asaafin dhalche;
8 Asaaf Yehooshaafaaxin dhalche;
Yehooshaafaax Yehooraamin dhalche;
Yehooraam Uziyaan dhalche;
9 Uziyaan Yootaamin dhalche;
Yootaam Akaazin dhalche;
Akaaz Hisqiyaasin dhalche;
10 Hisqiyaas Minaasee dhalche;
Minaaseen Aamoonin dhalche;
Aamoon Yosiyaasin dhalche;
11 Yosiyaas bara boojuu Baabilon keessa, Yekooniyaanii fi
obboloota isaa dhalche.

12 Boojuu Baabilon booddee,
Yekooniyaan She'altii'eelin dhalche;
She'altii'eel Zarubaabelin dhalche;
13 Zarubaabel Abiyuudin dhalche;
Abiyuud Eliyaaqeemin dhalche;

Eliyaaqeem Azoorin dhalche;
14 Azoor Zaadoqin dhalche;
Zaadoq Akiimin dhalche;
Akiim Eliyuudin dhalche;
15 Eliyuud Ele'aazaarin dhalche;
Ele'aazaar Maattaanin dhalche;
Maattaan Yaaqoobin dhalche;
16 Yaaqoob Yoosefin dhalche; Yoosef kunis dhirsa Maariyaam ishee Yesuus isa Kiristoos jedhamu deesse sanaa ti.

17 Egaa walumaa galatti Abrahaamii hamma Daawititti dhaloota kudha afur, Daawitii hamma boojuu Baabilonitti dhaloota kudha afur, boojuu Baabilonii hamma Kiristoosiitti dhaloota kudha afurtu ture.

Dhalachuu Yesuus Kiristoos

18 Dhalachuun Yesuus Kiristoos akkana ture: Haati isaa Maariyaam kaadhima Yoosef turte; isheenis utuu Yoosef wajjin wal bira hin ga'in Hafuura Qulqulluudhaan ulfooftee argamte.
19 Yoosef kaadhimni ishee sunis nama qajeelaa waan tureef, dhoksaadhaan ishee dhiisuu murteesse malee uummata duratti ishee qaanessuu hin barbaanne.
20 Utuu inni waan kana yaadaa jiruu, ergamaan Gooftaa abjuu keessa itti mul'atee akkana jedheen; "Yaa Yoosef ilma Daawit, kaadhimni kee Maariyaam Hafuura Qulqulluudhaan waan ulfoofteef ishee fuudhuu hin sodaatin.
21 Isheen ilma deessi; atis maqaa isaa Yesuus jettee ni moggaafta; inni saba isaa cubbuu isaanii irraa ni fayyisaatii."
22 Kun hundinuu akka wanni Gooftaan karaa raajichaatiin dubbate sun raawwatamuuf ta'e.
23 Innis, "Kunoo, durbi tokko ni ulfoofti; ilma ni deessi; maqaa isaas Amaanu'el jedhu"* jedha. Amaanu'el jechuunis, "Waaqni nu wajjin jira" jechuu dha.
24 Yoosefis hirribaa dammaqee akkuma ergamaan Gooftaa isa ajajetti Maariyaamin niitummaadhaan mana isaatti fudhate.
25 Garuu inni hamma isheen ilma deessutti ishee bira hin geenye. Maqaa isaas, "Yesuus" jedhee moggaase.

2

Beektonni Kiristoosin Daawwatan

1 Bara Heroodis Mootichaa keessa, erga Yesuus magaalaa Beetlihem Yihuudaatti argamtu keessatti dhalatee booddee, beektonni ba'a biiftuutii gara Yerusaalem dhufan;

* **1:23** Isa 7:14

2 isaanis, “Mootiin Yihuudootaa inni dhalate sun eessa
jira? Nu urjii isaa ba’a biiftuutti arginee isaaf sagaduu
dhufneerra” jedhanii gaafatan.
3 Heroodis Mootichi yommuu waan kana dhaga’etti ni
jeeqame; Yerusaalemis guutummaatti isa wajjin jeeqamte.
4 Innis luboota hangafootaa fi barsiistota seeraa hunda
saba keessaa walitti qabee, Kiristoos eessatti akka dhalatu
isaan gaafate.
5-6 Isaanis akkana jedhanii deebisaniif; “Beetlihem Yihu-
udaatti dhalata; kunis dubbii raajichi,
“ ‘Yaa Beetlihem ishee biyya Yihuudaa,
ati gonkumaa bulchitoota Yihuudaatii gad miti;
bulchaan saba koo Israa’elin tiksu
si keessaa ni ba’aatii’*
jedhee barreesse sanaa dha.”
7 Ergasii Heroodis beektota sana dhoksaatti waamee
yeroo itti urjiin sun mul’ate isaan irraa hubate.
8 Innis, “Dhaqaatii jabeessaa mucicha barbaadaa. Yeroo
argitanitti immoo akka anis dhufee isaaf sagaduuf natti
himaa” jedhee Beetlihemitti isaan erge.
9 Isaanis erga waan mootichi jedhe sana dhaga’anii
booddee karaa isaanii itti fufan; urjiin isaan ba’a biiftuutti
argan sunis hamma iddoo mucichi ture ga’ee dhaabatutti
isaan dura deeme.
10 Isaanis yeroo urjii sana arganitti akka malee gam-
madan.
11 Akkuma mana ol seenaniinis mucicha, haadha isaa
Maariyaam wajjin argan; kufaniis sagadaniif. Qorxii
isaaniis bananii kennaa warqee, ixaanaa fi qumbii
dhi’eessaniif.
12 Beektonnis akka gara Heroodisitti hin deebineef waan
abjuudhaan of eeggachiisni isaaniif kennameef karaa bi-
raatiin biyya isaaniitti deebi’an.

Gibxitti Baqachuu Isaanii

13 Yommuu beektonni sun deemanitti, kunoo ergamaan
Gooftaa abjuudhaan Yoosefitti mul’atee, “Sababii Heroodis
mucicha ajjeesuu barbaaduuf ka’iitii mucichaa fi haadha
isaa fudhadhuutii Gibxitti baqadhu. Hamma ani yeroo ati
itti deebitu sitti himutti achuma turi” jedheen.
14 Kanaafuu Yoosef ka’ee mucichaa fi haadha isaa halka-
niin fudhatee Gibxitti qajeele;
15 hamma Heroodis du’uttis achi jiraate. Kunis akka
wanni Gooftaan karaa raajichaatiin, “Ani Gibxii ilma koo
waameera”† jedhe sun raawwatamuuf ta’e.

---

* **2:5-6** Mik 5:2,4 † **2:15** Hos 11:1

16 Heroodis yommuu akka beektonni sun isa gowwoom-
san hubatetti akka malee aare; innis akka yeroo beektota
sana irraa bareetti, ijoollee dhiiraa warra umuriin isaanii
waggaa lamaa fi hammasii gad ta'e kanneen Beetlihemii
fi naannoo ishee keessa jiraatan hunda nama itti ergee
ficcisiise.
17 Kanaanis wanni Ermiyaas raajichi dubbate ni
raawwatame. Innis akkana jedha:
18 "Sagaleen boo'ichaatii fi wawwaannaa guddaan tokko
Raamaa keessaa dhaga'ame;
sababii isaan hin jirreef,
Raahel ijoollee isheetiif boo'aa jirti;
jajjabaachuus ni didde."‡

Naazreetitti Deebi'uu Isaanii

19 Erga Heroodis du'ee booddee, ergamaan Gooftaa tokko
Gibxitti abjuudhaan Yoosefitti mul'atee,
20 "Warri lubbuu mucichaa barbaadan waan du'aniif
ka'iitii mucicha haadha isaa wajjin fudhadhuutii biyya
Israa'el dhaqi" jedheen.
21 Kanaafuu Yoosef ka'ee mucichaa fi haadha isaa fudha-
tee biyya Israa'el dhaqe.
22 Garuu yommuu akka Arkelaawoos iddoo abbaa isaa,
iddoo Heroodis Yihuudaa irratti mo'e dhaga'etti achi
dhaquu sodaate; abjuudhaanis waan of eeggachiisni isaaf
kennameef gara aanaa Galiilaa deeme;
23 achis dhaqee magaalaa Naazreeti jedhamtu keessa
jiraate. Kunis dubbiin, "Inni Naaziricha jedhamee ni
waamama" jedhamee karaa raajotaatiin dubbatame sun
akka raawwatamuuf ta'e.

3

Lallaba Yohannis Cuuphaa
3:1-12 kwf – Mar 1:3-8; Luq 3:2-17

1 Bara sana Yohannis Cuuphaan gammoojjii Yihuudaa
keessatti lallabaa dhufe;
2 innis, "Mootummaan samii dhi'aateeraatii qalbii jijjiir-
radhaa" jedhe.
3 Kunis isa waa'een isaa karaa Isaayyaas raajichaatiin,
"Sagalee nama, 'Gooftaadhaaf karaa qopheessaa;
daandii qajeelaas isaaf hojjedhaa'
jedhee gammoojjii keessaa iyyu tokkoo"*
jedhamee dubbatame sanaa dha.

‡ **2:18** Erm 31:15 * **3:3** Isa 40:3

4 Uffanni Yohannis rifeensa gaalaa irraa hojjetame; innis
mudhii isaatti sabbata teephaa hidhata ture. Nyaanni isaa
immoo hawwaannisaa fi damma bosonaa ture.
5 Namoonnis Yerusaalem irraa, Yihuudaa hundaa fi biyya
naannoo Yordaanos guutuu irraa gara isaa dhaqaa turan.
6 Cubbuu isaaniis himachaa, Laga Yordaanos keessatti
isaan cuuphamaa turan.

7 Inni garuu yommuu Fariisotaa fi Saduuqota keessaa
baay'een isaanii utuu gara iddoo inni itti cuuphaa turee
dhufanuu argetti akkana jedheen; "Isin ijoollee buutii nana!
Dheekkamsa dhufu jalaa akka baqattaniif eenyutu isinitti
hime?
8 Egaa ija qalbii jijjiirrannaa mirkaneessu naqadhaa.
9 Isin, 'Abbaan keenya Abrahaamii dha' ofiin jechuu waan
dandeessan hin se'inaa. Waaqni dhagoota kanneen irraa
Abrahaamiif ijoollee kaasuu akka danda'u ani isinittan
himaatii.
10 Qottoon amma iyyuu hidda mukkeenii irra kaa'ameera;
mukti ija gaarii hin naqanne hundinuus muramee ibiddatti
darbatama.

11 "Ani qalbii jijjiirrannaadhaafin bishaaniin isin cuupha.
Inni na duubaan dhufu garuu na caalaa jabaa dha; ani
kophee isaa iyyuu baachuuf hin malu. Inni Hafuura
Qulqulluu fi ibiddaan isin cuupha.
12 Inni afarsaa ittiin midhaan qulleessu of harkaa
qaba; qamadii isaa gombisaatti naqata; oobdii isaa ni
qulqulleessa; habaqii garuu ibidda hin dhaamneen guba."

Cuuphamuu Yesuus
3:13-17 kwf – Mar 1:9-11; Luq 3:21,22; Yoh 1:31-34

13 Yesuus ergasii Yohannisiin cuuphamuuf Galiilaadhaa
gara Laga Yordaanos dhufe.
14 Yohannis garuu, "Ani siin cuuphamuu na barbaachisa;
ati immoo gara koo dhuftaa?" jedhee isa dhowwe.

15 Yesuusis deebisee, **"Ammaaf akkanuma haa ta'uu
dhiisi; nu qajeelummaa hunda raawwachuudhaaf
waan kana gochuu qabnaatii"** jedheen. Yohannisis isa
dhowwuu dhiise.

16 Yesuusis akkuma cuuphameen bishaan keessaa ol ba'e.
Innis yommusuma samiin banamee, utuu Hafuurri Waaqaa
akkuma gugeetti gad bu'ee isa irras qubatuu arge.
17 Sagaleen tokkos samii irraa, "Kun Ilma koo isa ani
jaalladhuu dha; isatti baay'ee nan gammada" jedhe.

4

Yesuus Qoramuu Isaa
4:1-11 kwf – Mar 1:12-13; Luq 4:1-13

1 Ergasii Yesuus akka diiyaabiloosiin qoramuuf Hafuu-
raan gammoojjiitti geeffame.
2 Innis erga guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama soomee
booddee ni beela'e.
3 Inni nama qoru sun gara isaa dhufee, "Ati yoo Ilma
Waaqaa taate, akka dhagoonni kunneen buddeena ta'an
ajaji" jedheen.
4 Yesuus immoo deebisee, **" 'Namni dubbii afaan
Waaqayyootii ba'u hundaan malee buddeena qofaan
hin jiraatu'*jedhamee barreeffameera"** jedheen.
5 Ergasii diiyaabiloos gara magaalaa qulqulluutti isa
geessee fiixee mana qulqullummaa irra dhaabachiise.
6 Akkanas jedheen; "Ati yoo Ilma Waaqaa taate, gad of
darbadhu. Akkana jedhamee barreeffameeraatii:
" 'Inni ergamoota isaa siif ni ajaja;
isaanis akka ati miilla keetiin dhagaatti hin buuneef,
harka isaaniitiin ol si fuudhu.'†"
7 Yesuus immoo deebisee, **" 'Waaqa kee Goofticha hin
qorin'‡jedhamee barreeffameera"** jedheen.
8 Ammas diiyaabiloos tulluu akka malee ol dheeraa
tokkotti ol isa baasee mootummoota addunyaa hundaa fi
ulfina isaanii isatti argisiise.
9 Akkanas jedheen; "Yoo ati gad jettee naaf sagadde, waan
kana hundumaa siifin kenna."
10 Yesuusis, **"Seexana nana, narraa fagaadhu! 'Waaqa
kee Gooftichaaf sagadi; isuma qofa tajaajili'§jedhamee
barreeffameeraatii"** jedheen.
11 Diiyaabiloosis isa dhiisee deeme; ergamoonni immoo
dhufanii isa tajaajilan.

Yesuus Lallaba Jalqabuu Isaa

12 Yesuus yommuu akka Yohannis mana hidhaatti galfame
dhaga'etti Galiilaatti deebi'e.
13 Innis Naazreetii ba'ee gara Qifirnaahom ishee biyya
Zebuuloonii fi Niftaalem keessatti qarqara galaanaatti
argamtu sanaa dhaqee achi jiraate;
14 kunis akka dubbiin karaa Isaayyaas raajichaatiin dub-
batame sun raawwatamuuf ta'e; dubbichis akkana jedha:
15 "Biyyi Zebuuloonii fi biyyi Niftaalem
kanneen Yordaanos gama,
qarqara Daandii Galaanaa irra jiran,

---

* **4:4** KeD 8:3 † **4:6** Far 91:11,12 ‡ **4:7** KeD 6:16 § **4:10** KeD 6:13

Galiilaan Namoota Ormaas,
16 sabni dukkana keessa jiraatu,
ifa guddaa argeera;
warra biyya gaaddidduu du’aa keessa jiraataniifis,
ifni ba’eera.”*
17 Yesuus yeroo sanaa jalqabee, **“Mootummaan samii dhi’aateeraatii qalbii jijjiirradhaa”** jedhee lallabuutti ka’e.

Waamamuu Barattoota Jalqabaa
4:18-22 kwf – Mar 1:16-20; Luq 5:2-11; Yoh 1:35-42

18 Yesuus utuu qarqara Galaana Galiilaa irra deemaa jiruu, obboloota lama jechuunis Simoon isa Phexros jedhamuu fi obboleessa isaa Indiriiyaasin arge. Isaanis qurxummii qabdoota waan ta’aniif kiyyoo galaanatti darbachaa turan.
19 Yesuusis, **“Kottaa, na duukaa bu’aa; anis akka isin qabduu namootaa taataniif isin nan erga”** jedheen.
20 Isaanis yommusuma kiyyoo isaanii dhiisanii isa duukaa bu’an.
21 Innis utuu achii ka’ee deemuu obboloota gara biraa lama jechuunis Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannisin arge. Isaanis abbaa isaanii Zabdewoos wajjin kiyyoo isaanii qopheeffachaa bidiruu keessa turan. Yesuusis isaan waame;
22 isaanis yommusuma bidiruu sanaa fi abbaa isaanii dhiisanii isa duukaa bu’an.

Yesuus Dhukkubsattoota Fayyisuu Isaa

23 Yesuus manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa, wangeela mootummaa lallabaa, dhibee fi dhukkuba saba keessa jiru hunda fayyisaa Galiilaa guutuu keessa deeme.
24 Oduun waa’ee isaas Sooriyaa hunda keessatti dhaga’ame; namoonnis warra dhukkuba garaa garaatiin qabaman, warra dhukkuba hamaan dhiphatan, warra hafuura hamaan qabaman, warra dhukkuba gaggabdootiin dhiphatanii fi warra dhagni irratti du’e isatti fidan; innis isaan fayyise.
25 Tuunni namoota baay’ees Galiilaadhaa, Magaalaa Kurnanii, Yerusaalemii, Yihuudaa fi biyya Yordaanos gamaatii isa duukaa bu’e.

5

Warra Eebbifamoo
5:3-12 kwf – Luq 6:20-23

---

* **4:16** Isa 9:1,2

1 Yesuus yommuu namoota baay'ee argetti, tulluutti ol
ba'ee taa'e. Barattoonni isaas gara isaa dhufan;
2 innis isaan barsiisuu jalqabe. Akkanas jedhe:
3 **"Warri hafuuraan hiyyeeyyii ta'an eebbifamoo dha;**
mootummaan samii kan isaaniitii.
4 **Warri gaddan eebbifamoo dha;**
jajjabina ni argatuutii.
5 **Warri garraamiin eebbifamoo dha;**
lafa ni dhaaluutii.
6 **Warri qajeelummaa beela'anii fi dheebotan eebbifamoo dha;**
isaan ni quufuutii.
7 **Araara qabeeyyiin eebbifamoo dha;**
araara ni argatuutii.
8 **Warri garaan isaanii qulqulluu eebbifamoo dha;**
Waaqa ni arguutii.
9 **Warri nagaa buusan eebbifamoo dha;**
ijoollee Waaqaa ni jedhamuutii.
10 **Warri qajeelummaadhaaf jedhanii ari'ataman eebbifamoo dha;**
mootummaan samii kan isaaniitii.
11 **"Yommuu namoonni sababii kootiif jedhanii isin arrabsan, yommuu isin ari'atanii fi yommuu waan hamaa gosa hundaa sobaan isin irratti dubbatan isin eebbifamoo dha.**
12 **Sababii gatiin keessan samii keessatti guddaa ta'eef ililchaa; gammadaas; isaan raajota isin dura turanis haaluma kanaan ari'ataniiruutii.**

Soogiddaa fi Ifa

13 **"Isin soogidda lafaa ti. Garuu soogiddi yoo mi'aa isaa dhabe, mi'aan isaa akkamiin deebifamuu danda'a? Gad gatamee miillaan dhidhiitama malee si'achi waan tokko illee hin fayyadu.**
14 **"Isin ifa addunyaa ti. Magaalaan gaara gubbaa jiru tokko dhokachuu hin danda'u.**
15 **Yookaan namoonni ibsaa qabsiisanii gombisaa jala hin kaa'an. Qooda kanaa baattuu isaa irra kaa'u; ibsaan sunis namoota mana keessa jiran hundaaf ifa kenna.**
16 **Akka namoonni hojii keessan isa gaarii arganii abbaa keessan kan samii irraatiif ulfina kennaniif ifni keessanis akkasuma fuula namootaa duratti haa ifu.**

Raawwatamuu Seeraa

17 **"Isin waan ani Seera yookaan Raajota diiguu dhufe hin se'inaa; ani isaan raawwachuuf malee diiguuf hin dhufne.**

18 **Ani dhuguman isinitti hima; hamma samii fi lafti darbanitti, Seerri guutummaatti raawwatama malee seericha keessaa qubeen tokko iyyuu, tuqaan xinnoon ishee iyyuu gonkumaa hin baddu.**
19 **Kanaafuu namni ajajawwan kanneen keessaa xinnaa isaa illee diigu, kan akka warri kaanis diiganiif barsiisu kam iyyuu mootummaa samii keessatti xinnaa jedhama; namni ajajawwan kanneen eeguu fi kan warra kaanis barsiisu kam iyyuu garuu mootummaa samii keessatti guddaa jedhama.**
20 **Ani isinittin hima; qajeelummaan keessan qajeelummaa Fariisotaatii fi qajeelummaa barsiistota seeraa yoo caaluu baate isin dhugumaan mootummaa samiitti hin galtan.**

Nama Ajjeesuu
5:25,26 kwf – Luq 12:58,59

21 **"Isin akka bara dheeraan dura namootaan, 'Hin ajjeesin; nama ajjeese kamitti iyyuu ni muramaa'*jedhame dhageessaniirtu.**
22 **Ani garuu isinittin hima; nama obboleessa isaatti dheekkamu hundumaa murtiitu eeggata. Namni obboleessa isaatiin *'Raatuu'* jedhu hundis murtii waldaatti dhi'aata. Nama obboleessa isaatiin 'Doofaa nana!' jedhu immoo ibidda gahaannamtu isa eeggata.**
23 **"Kanaafuu ati yeroo kennaa kee iddoo aarsaatti dhi'eessitutti yoo akka obboleessi kee komii sirraa qabu yaadatte,**
24 **kennaa kee achuma iddoo aarsaa duratti dhiisii dhaqiitii duraan dursii obboleessa keetti araarami; ergasii kottuutii kennaa kee dhi'eessi.**
25 **"Amajaajii kee isa mana murtiitti si geessaa jiru wajjin dafii walii gali. Kanas utuma isa wajjin karaa jirtuu godhi; yoo kanaa achii amajaajiin kee dabarsee abbaa seeraatti si kenna; abbaan seeraa immoo poolisiitti si kenna; atis mana hidhaatti darbatamta.**
26 **Ani dhuguman sitti hima; ati hamma saantima ishee dhumaa baaftutti achii hin baatu.**

Ejja

27 **"Isin akka, 'Hin ejjin'†jedhame dhageessaniirtu.**
28 **Ani garuu isinittin hima; namni hawwiidhaan dubartii ilaalu hundinuu yaada isaatti ishee wajjin ejjeera.**

---

* **5:21** Bau 20:13 † **5:27** Bau 20:14

29 **Yoo iji kee mirgaa si gufachiise, of keessaa baasii**
gati. Dhagni kee guutuun gahaannamitti darbatamuu
irra, kutaa dhagna keetii keessaa tokko dhabuu siif
wayyaatii.
30 **Yoo harki kee mirgaa si gufachiise of irraa murii**
gati. Dhagni kee guutuun gahaannamitti galuu irra,
kutaa dhagna keetii keessaa tokko dhabuu siif wayya.

Wal Hiikuu Dhirsaa fi Niitii

31 **"Namni niitii isaa hiiku kam iyyuu, 'Waraqaa**
ragaa hiikkaa haa kennuuf'‡jedhameera.
32 **Ani garuu isinittin hima; namni utuu isheen ha-**
lalummaa hin hojjetin niitii isaa hiiku kam iyyuu akka
isheen ejjitu ishee taasisa; namni dubartii hiikamte
fuudhu kam iyyuus ni ejja.

Kakaa

33 **"Ammas akka warra duriitiin, 'Waan kakatte Goof-**
taadhaaf guuti malee sobaan hin kakatin'§jedhame
dhageessaniirtu.
34 **Ani garuu isinittin hima; gonkumaa hin kakatinaa:**
samiidhaan hin kakatinaa; inni teessoo Waaqaatii;
35 **yookaan lafaan hin kakatinaa; isheen ejjeta miilla**
isaatii; yookaan Yerusaalemiin hin kakatinaa; isheen
magaalaa Mooticha Guddaatii.
36 **Mataa keetiinis hin kakatin; ati rifeensa tokko illee**
addeessuu yookaan gurraachesuu hin dandeessuutii.
37 **Wanni isin jechuu qabdan, 'Eeyyee' yookaan**
'Waawuu' haa ta'u; wanni kanaa achii kam iyyuu isa
hamaa sana irraa dhufa.

Qooda Ijaa, Ija

38 **" 'Qooda ijaa, ija; qooda ilkaanii immoo**
ilkaan'*akka jedhame dhageessaniirtu.
39 **Ani garuu isinittin hima. Nama hamaadhaan hin**
morkatinaa. Yoo namni tokko maddii kee mirgaa si
kabale, kaanis itti qabi.
40 **Yoo namni tokko si himatee kittaa kee sirraa**
fudhate, kootii kees kenniif.
41 **Yoo namni tokko akka ati gara kiiloo meetira**
tokkoo fi walakkaa isa wajjin deemtu si dirqisiise, ati
immoo gara kiiloo meetira sadii isa wajjin deemi.
42 **Nama si kadhatuuf kenni; nama sirraa liqeef-**
fachuu barbaaduttis dugda hin garagalchin.

Diina Jaallachuu

---

‡ **5:31** KeD 24:1 § **5:33** Lew 19:12; Lak 30:2 * **5:38** Bau 21:24; Lew 24:20; KeD 19:21

43 **" 'Ollaa kee jaalladhu;†diina kee jibbi' akka jed-**
hame dhageessaniirtu.
44 **Ani garuu isinittin hima; diinota keessan jaallad-**
haa; warra isin ari'ataniifis kadhadhaa;
45 **kanaanis abbaa keessan kan samii irraatiif ijoollee**
ni taatu. Inni warra hamoo fi warra gaggaariidhaaf
aduu isaa ni baasa; qajeeltotaa fi jal'ootaafis bokkaa
ni roobsa.
46 **Isin warra isin jaallatan qofa yoo jaallattan gatii**
maalii argattu? Kana immoo qaraxxoonni iyyuu ni
godhu mitii?
47 **Isin yoo obboloota keessan qofa nagaa gaafattan**
warra kaan caalaa maal hojjechuutti jirtu? Kana
immoo ormoonni iyyuu ni godhu mitii?
48 **Akkuma abbaan keessan inni samii irraa mudaa**
hin qabne sana, isinis warra mudaa hin qabne ta'aa.

6

Rakkataaf Waa Kennuu

1 **"Akka isaan isin arganiif jettanii 'Hojii qajeelum-**
maa' keessan fuula namootaa duratti akka hin hojjen-
neef of eeggadhaa. Yoo akkas gootan abbaa keessan
kan samii irraa biraa gatii hin qabaattaniitii.
2 **"Kanaafuu ati yommuu warra rakkataniif waa ken-**
nitutti akka fakkeessitoonni namoota biratti jajamuuf
jedhanii manneen sagadaa keessattii fi karaa irratti
godhan sana malakataan hin labsatin. Ani dhuguman
isinitti hima; isaan gatii isaanii argataniiru.
3 **Yeroo ati rakkattootaaf waa kennitutti garuu waan**
harki kee mirgaa godhu, harki kee bitaa hin beekin;
4 **kunis akka kennaan kee dhoksaan ta'uuf. Abbaan**
kee inni waan dhoksaatti hojjetamu argu sun ifaan
ifatti gatii siif kenna.

Kadhannaa
6:9-13 kwf – Luq 11:2-4

5 **"Isin yommuu kadhattan akka fakkeessitootaa hin**
ta'inaa; isaan namatti mul'achuuf jedhanii manneen
sagadaa keessaa fi golee karaa irra dhaabatanii kad-
hachuu jaallatuutii. Ani dhuguman isinitti hima; isaan
gatii isaanii argataniiru.
6 **Ati garuu yeroo kadhattu mana keetti ol gali;**
balbala cufadhuutii Abbaa kee isa hin mul'anne sana
kadhadhu. Abbaan kee inni waan dhoksaatti hojje-
tamu argu sun ifaan ifatti gatii siif kenna.

---

† **5:43** Lew 19:18

7 **Isinis yommuu kadhattan akka ormootaa dubbii**
faayidaa hin qabne irra hin deddeebi'inaa; isaan
baay'ina dubbii isaaniitiin waan isaaniif dhaga'amu
se'u.
8 **Isin akka isaanii hin ta'inaa; abbaan keessan utuma**
isin hin kadhatin iyyuu waan isin barbaachisu ni
beekaatii.
9 **"Egaa akkana jedhaa kadhadhaa:**
" 'Yaa Abbaa keenya kan samii irra jirtu,
maqaan kee haa qulqullaa'u;
10 **mootummaan kee haa dhufu;**
fedhiin kee akkuma samii irratti ta'e sana,
lafa irrattis haa ta'u.
11 **Buddeena keenya kan guyyuma guyyaa har'a nuu**
kenni.
12 **Akkuma nu warra yakka nutti hojjetaniif dhiifnu**
sana,
atis yakka keenya nuuf dhiisi.
13 **Isa hamaa jalaa nu baasi malee qoramatti nu hin**
galchin.'*
Mootummaan, humni, ulfinnis bara baraan kan
kee ti.
Ameen.†
14 **Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii dhiiftan, Abbaan**
keessan inni samii irraas akkasuma isiniif dhiisaatii.
15 **Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii dhiisuu baattan**
garuu, Abbaan keessanis akkasuma cubbuu keessan
isiniif hin dhiisu.

Sooma

16 **"Isin yommuu soomtanitti akka fakkeessitootaa**
fuula hin dukkaneeffatinaa; isaan akka soomuutti
jiran argisiifachuuf jedhanii fuula isaanii hammeessu.
Ani dhuguman isinitti hima; isaan gatii isaanii ar-
gataniiru.
17 **Ati garuu yeroo soomtu mataa kee dibadhu; fuula**
kees dhiqadhu.
18 **Kunis akka sooma kee sana abbaa kee isa namatti**
hin mul'anne malee namni hin beekneefii dha. Abbaan
kee inni waan dhoksaatti hojjetamu argu sun gatii kee
ifaan ifatti siif kenna.

Badhaadhummaa Samii Irraa
6:22-23 kwf – Luq 11:34-36

19 **"Isin iddoo itti bilii fi daana'oon balleessituu fi**
iddoo itti hattuun cabsitee hattu lafa irratti badhaad-
hummaa ofii keessaniif hin kuufatinaa.

---

* **6:13** Akka Giriikotaatti *qoramatti* jechuun *qormaatatti* jechuu. † **6:13** Yookaan *isa hamaa jalaa* hiikkaawwan durii tokko tokko jecha *isa / Mootummaan, humni, ulfinnis bara baraan kan kee ti. Ameen* jedhu hin qaban.

20 **Garuu iddoo itti bilii fi daana'oon nyaattee hin balleessinee fi iddoo itti hattuun cabsitee hin hanne samii irratti badhaadhummaa ofii keessaniif kuufadhaa.**
21 **Idduma badhaadhummaan kee jiru sana garaan kees jiraatii.**
22 **"Iji ibsaa dhagnaa ti. Iji kee fayyaa taanaan, dhagni kee guutuun ifaan guutama.**
23 **Yoo iji kee fayyaa hin ta'in garuu, dhagni kee guutuun ni dukkanaa'a. Erga ifni si keessa jiru sun dukkanaa'ee, dukkanni sun hammam haa jabaatu ree!**
24 **"Namni gooftota lama tajaajiluu danda'u tokko iyyuu hin jiru. Isa tokko jibbitee isa kaan jaallattaatii; yookaan isa tokkoof of kennitee isa kaan immoo tuffatta. Isinis Waaqaa fi Maallaqa tajaajiluu hin dandeessan.**

Hin Yaadda'inaa
6:25-33 kwf – Luq 12:22-31

25 **"Kanaafuu ani isinittin hima; 'Maal nyaanna yookaan maal dhugna?' jettanii waa'ee jireenya keessanii hin yaadda'inaa; yookaan 'maal uffanna?' jettanii waa'ee dhagna keessanii hin yaadda'inaa. Jireenyi nyaata hin caaluu? Dhagnis uffata hin caaluu?**
26 **Mee simbirroota samii ilaalaa; isaan hin facaafatan yookaan hin haammatan yookaan gombisaatti hin galfatan; ta'us Abbaan keessan inni samii irraa isaan soora. Isin immoo isaan caalaa gatii guddaa qabdu mitii?**
27 **Isin keessaa namni yaadda'uudhaan hojjaa isaa irratti dhundhuma tokko dabalachuu danda'uu eenyu?**
28 **"Isin maaliif waa'ee uffataa yaaddoftu? Daraaraawwan dirree akkamitti akka guddatan mee ilaalaa. Isaan hin dhama'an yookaan hin fo'an.**
29 **Ani garuu isinittin hima; Solomoon iyyuu ulfina isaa hunda keessatti, akka tokkoo isaaniitti hin uffanne.**
30 **Isin yaa warra amantii xinnoo nana. Waaqni erga marga dirree kan har'a jiruu fi kan bor immoo ibiddatti naqamutti iyyuu akkasitti uffisee, isinitti immoo guddaa caalchisee hin uffisuu ree?**
31 **Kanaafuu, 'Maal nyaanna?' yookaan 'Maal dhugna?' yookaan 'Maal uffanna?' jettanii hin yaadda'inaa.**
32 **Kana hunda ormoonni iyyuu ni barbaaduutii; Abbaan keessan inni samii irraas akka wanni kun hundinuu isin barbaachisu ni beeka.**

33 **Garuu duraan dursaatii mootummaa isaatii fi qajeelummaa isaa barbaadaa; wanni kun hundinuu akkasuma isiniif kennama.**
34 **Kanaafuu waa'ee boriitiif hin yaadda'inaa; bor ofii isaatiif ni yaadda'aatii. Hamminni guyyaa sanaa mataan isaa guyyicha ni ga'a.**

7

Nama Kaanitti Muruu
7:3-5 kwf – Luq 6:41,42

1 **"Akka isinitti hin muramneef namoota kaanitti hin murinaa.**
2 **Murtiidhuma isin namatti murtaniin isinitti muramaatii; safartuu ittiin safartaniinis isiniif safarama.**
3 **"Ati maaliif jirma ija kee keessa jiru arguu dhiiftee huuba ija obboleessa keetii keessa jiru ilaalta?**
4 **Ati utuu jirmi ija kee keessa jiruu akkamitti obboleessa keetiin, 'Kottu mee ani huuba ija kee keessa jiru siif nan baasa' jechuu dandeessa?**
5 **Fakkeessituu nana; duraan dursiitii jirma ija kee keessa jiru baafadhu; ergasiis huuba ija obboleessa keetii keessa jiru baasuudhaaf sirriitti argita.**
6 **"Waan qulqulluu sarootaaf hin kenninaa; lula keessanis booyyee dura hin buusinaa. Yoo kana gootan isaan miilla isaaniitiin dhidhiitu; gara galanis isin cicciru.**

Kadhadhaa, Barbaadaa, Balbala Rurrukutaa
7:7-11 kwf – Luq 11:9-13

7 **"Kadhadhaa, isiniif ni kennamaa; barbaadaa, ni argattuu; rurrukutaa, balballi isiniif ni banamaa.**
8 **Namni kadhatu hundi ni argataatii; namni barbaadu ni argata; nama rurrukutuufis balballi ni banama.**
9 **"Isin keessaa namni yoo ilmi isaa buddeena isa kadhate, dhagaa kennuuf eenyu?**
10 **Yookaan yoo inni qurxummii isa kadhate, bofa kennuuf eenyu?**
11 **Erga isin warri hamoon iyyuu kennaa gaarii ijoollee keessaniif kennuu beektanii, abbaan keessan inni samii irraa immoo hammam caalchisee warra isa kadhataniif kennaa gaarii haa kennuu ree!**
12 **Kanaafuu waan akka namoonni isiniif godhan barbaaddan hundumaa isinis akkasuma isaaniif godhaa; Seerris Raajonnis kanumaatii.**

Karra Dhiphaa fi Karra Bal'aa

13 **“Karra dhiphaadhaan seenaa. Karaan badiisatti**
geessu bal’aadhaatii; karri isaas bal’aa dha; namoonni
ittiin seenanis baay’ee dha.
14 **Garuu karri isaa dhiphaa dha; karaan jireenyatti**
nama geessu qal’aa dha; warri isa argatanis muraasa.

Mukaa fi Ija Isaa

15 **“Raajota sobaa warra kal’ee hoolaa uffatanii**
gara keessan dhufan, kanneen keessi isaanii garuu
yeeyyii akka malee beela’ee waa cicciratu ta’e irraa
of eeggadhaa.
16 **Isin ija isaaniitiin isaan beektu. Namoonni qo-**
raattii irraa wayinii yookaan sokorruu irraa harbuu
ni ciruu?
17 **Akkasumas mukni gaariin hundumtuu ija gaarii**
naqata; mukni gadheen immoo ija gadhee naqata.
18 **Mukni gaariin ija gadhee naqachuu hin danda’u;**
mukni gadheenis ija gaarii naqachuu hin danda’u.
19 **Mukni ija gaarii hin naqanne hundi muramee**
ibiddatti naqama.
20 **Kanaaf isin ija isaaniitiin isaan beektu.**
21 **“Nama fedhii Abbaa koo isa samii irraa raawwatu**
malee namni, ‘Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa’ naan jedhu
hundi mootummaa samiitti hin galu.
22 **Guyyaa sana namoonni hedduun, ‘Yaa Gooftaa,**
yaa Gooftaa, nu maqaa keetiin raajii dubbanneerra
mitii? Maqaa keetiin hafuurota hamoo baafneerra
mitii? Maqaa keetiin dinqii hedduu hojjenneerra
mitii?’ naan jedhu.
23 **Ani immoo, ‘Narraa fagaadhaa! Isin warra ham-**
mina hojjettan, ani gonkumaa isin hin beekne’ jedhee
ifaan ifatti isaanitti nan hima.

Ijaartota Ogeeyyii fi Gowwoota
7:24-27 kwf – Luq 6:47-49

24 **“Kanaafuu namni dubbii koo kana dhaga’ee hojiid-**
haan argisiisu hundi, nama ogeessa mana isaa kattaa
irratti ijaarrate fakkaata.
25 **Bokkaan roobee, lolaan lola’ee, bubbeenis bub-**
bisee mana sana dha’e; manichi garuu waan kattaa
irratti hundeeffameef hin jigne.
26 **Namni dubbii koo kana dhaga’ee hojiidhaan hin ar-**
gisiifne hundi garuu nama gowwaa mana isaa cirracha
irratti ijaarrate fakkaata.
27 **Bokkaan roobee, lolaan lola’ee, bubbeenis bub-**
bisee manicha dha’e; manni sunis ni jige; jiguun isaas
akka malee hamaa ture.”

28 Yommuu Yesuus dubbii kana dubbatee raawwatetti
namoonni barsiisa isaa ni dinqisiifatan;
29 inni akka barsiistota seeraatti utuu hin ta'in, akka nama
taayitaa qabu tokkootti isaan barsiisa tureetii.

8

Namicha Lamxaa'aa
8:2-4 kwf – Mar 1:40-44; Luq 5:12-14

1 Yeroo Yesuus gaara irraa bu'etti, tuuta namoota
baay'eetu isa duukaa bu'e.
2 Kunoo namichi lamxaa'aan tokkos dhufee, fuula isaa
duratti jilbeenfatee, "Yaa Gooftaa, yoo fedhii kee ta'e, ati
na qulqulleessuu ni dandeessa" jedheen.
3 Yesuusis harka isaa hiixatee namicha qaqqabee, **"Fedhii
koo ti; qulqullaa'i!"** jedheen. Lamxiin isaas yeruma sana
qulqullaa'e.
4 Ergasiis Yesuus, **"Nama tokkotti illee akka hin himne
beekkadhu. Garuu dhaqiitii akka isaaniif ragaa ta'uuf
lubatti of argisiisi; kennaa Museen ajaje sana illee
dhi'eessi"** jedheen.

Amantii Ajajaa Dhibbaa
8:5-13 kwf – Luq 7:1-10

5 Yeroo Yesuus Qifirnaahom seenetti, ajajaan dhibbaa
tokko gara isaa dhufee akkana jedhee isa kadhate;
6 "Yaa Gooftaa, tajaajilaan koo dhagni irratti du'ee mana
ciisa; akka malees dhiphachaa jira."
7 Yesuusis, **"Ani dhufeen isa fayyisa"** jedheen.
8 Ajajaan dhibbaa sun immoo akkana jedhee deebiseef;
"Yaa Gooftaa, ati bantii mana kootii jala seenuun naaf hin
malu. Garuu dubbicha qofa dubbadhu; tajaajilaan koo ni
fayyaatii.
9 Ani mataan koo iyyuu nama taayitaa jala jiruu dha;
loltootas of jalaa qaba. Isa tokkoon, 'Deemi' nan jedha;
innis ni deema; isa kaaniin immoo, 'Kottu' nan jedha; innis
ni dhufa. Tajaajilaa kootiinis, 'Waan kana hojjedhu' nan
jedha; innis ni hojjeta."
10 Yesuus yommuu waan kana dhaga'etti dinqifatee warra
isa duukaa bu'aa turaniin akkana jedhe; **"Ani dhuguma
isinittin hima; ani Israa'el keessatti nama amantii
guddaa akkanaa qabu tokko illee hin arganne.**
11 **Ani isinittin hima; namoonni hedduun ba'a biiftuu-
tii fi lixa biiftuutii ni dhufu; isaanis Abrahaam, Yisi-
haaqii fi Yaaqoob wajjin mootummaa samii keessatti
maaddiitti ni dhi'aatu.**

12 **Ijoolleen mootummaa garuu dukkana alaatti gad darbatamu; achitti boo'uu fi ilkaan qaruutu ta'a."**
13 Yesuusis deebisee ajajaa dhibbaa sanaan, **"Akkuma amantii keetii siif haa ta'u; deemi!"** jedhe. Tajaajilaan isaas yeruma sana fayye.

Yesuus Nama Hedduu Fayyisuu Isaa
8:14-16 kwf – Mar 1:29-34; Luq 4:38-41

14 Yesuus yommuu mana Phexros seenetti, haati niitii Phexros dhukkuba dhagna gubaadhaan qabamtee ciiftee arge.
15 Innis harka ishee tuqe; dhagna gubaan sunis ishee dhiise; isheenis kaatee isa tajaajiluu jalqabde.
16 Galgala sanas namoota hafuurota hamoon qabaman hedduu gara isaa fidan; innis jecha tokkoon hafuurota sana baase; dhukkubsattoota hundumaa ni fayyise.
17 Kunis akka dubbiin karaa Isaayyaas raajichaatiin,
"Inni dhibee keenya nurraa fuudhe;
dhukkuba keenyas ni baate"*
jedhame sun raawwatamuuf ta'e.

Gatii Yesuus Duukaa Bu'uun Nama Baasisu
8:19-22 kwf – Luq 9:57-60

18 Yesuus yommuu tuuta namoota baay'ee naannoo isaatti argetti akka gama ce'aniif ajaje.
19 Barsiisaan seeraa tokkos gara isaa dhufee, "Yaa barsiisaa, ani iddoo ati dhaqxu hundatti si duukaa nan bu'a" jedhe.
20 Yesuusis deebisee, **"Waangoonni boolla qabu; simbirroonnis man'ee qabu; Ilmi Namaa garuu iddoo itti mataa isaa irkifatu illee hin qabu"** jedhe.
21 Barattoota isaa keessaas inni tokko, "Yaa Gooftaa, dura akka ani dhaqee abbaa koo awwaalladhu naa eeyyami!" jedheen.
22 Yesuus garuu, **"Warri du'an du'aa isaanii haa awwaallatan; ati immoo na duukaa bu'i"** jedheen.

Yesuus Bubbee Jabaa Gab gochuu Isaa
8:23-27 kwf – Mar 4:36-41; Luq 8:22-25
8:23-27 kwi – Mat 14:22-33

23 Yommuu inni bidiruu yaabbatettis, barattoonni isaa isa duukaa bu'an.
24 Akkuma tasaa bubbeen hamaan tokko galaana irratti ka'e; dambaliinis bidiruu sana irra gara gale. Yesuus garuu rafaa ture.
25 Barattoonni isaa gara isaa dhufanii, "Yaa Gooftaa, nu oolchi! Nu dhumuufii!" jedhanii isa dammaqsan.

---

* **8:17** Isa 53:4

26 Innis deebisee, **“Isin warra amantii xinnoo nana; maaliif akkana sodaattu?”** jedheen. Ka’ees bubbee sanaa
fi galaana sana ifate; tasgabbiin guddaanis ni ta’e.
27 Namoonnis dinqifatanii, “Namni bubbee fi galaanni
ajajamaniif kun nama akkamii ti?” jedhan.

Yesuus Namoota Hafuura Hamaan Qabaman Fayyisuu Isaa
8:28-34 kwf – Mar 5:1-17; Luq 8:26-37

28 Yommuu Yesuus gama ce’ee biyya Gadareen ga’etti,
namoonni hafuura hamaan qabaman lama iddoo
awwaalaatii ba’anii itti dhufan. Isaanis waan akka malee
hamoo turaniif namni tokko iyyuu karaa sana irra darbuu
hin danda’u ture.
29 Isaanis, “Yaa Ilma Waaqaa, ati maal nurraa barbaadda?
Utuu yeroon sun hin ga’in nu dhiphisuu dhufte moo?”
jedhanii iyyan.
30 Hoomaan booyyee guddaan isaas xinnoo isaan irraa
fagaatee dheedaa ture.
31 Hafuuronni hamoon sunis, “Yoo nu baafte, gara
hoomaa booyyee sanaatti nu ergi” jedhanii Yesuusin kad-
hatan.
32 Innis, **“Dhaqaa!”** jedheen. Isaanis namicha keessaa
ba’anii hoomaa booyyee sanatti galan; hoomaan sun guu-
tuunis ededa hallayyaa irraa gad gugatee galaanatti nam’ee
bishaan keessatti dhume.
33 Warri booyyeewwan tiksan sunis baqatanii magaalaa
seenan; isaanis waan hunda, waan namoota hafuurota
hamoon qabamanii turan irra ga’es ni odeessan.
34 Magaalaan sun guutuunis Yesuusin arguuf ba’e.
Yommuu isa argettis akka inni biyya isaanii keessaa ba’uuf
isa kadhate.

9

Yesuus Nama Dhagni Irratti Du’e Fayyisuu Isaa
9:2-8 kwf – Mar 2:3-12; Luq 5:18-26

1 Yesuus bidiruu yaabbatee galaana ce’ee gara magaalaa
isaa dhufe.
2 Kunoo, jarri tokko nama dhagni irratti du’ee siree irra
ciisu tokko gara isaa fidan. Yesuusis yommuu amantii
isaanii argetti namichaan, **“Ilma koo jabaadhu; cubbuun
kee siif dhiifameeraatii”** jedhe.
3 Kana irratti barsiistota seeraa keessaa tokko tokko garaa
isaanii keessatti, “Kunoo, namichi kun Waaqa arrabsa!”
jedhan.
4 Yesuusis yaada isaanii beekee akkana jedhe; **“Isin
maaliif garaa keessan keessatti waan hamaa yaaddu?**

5 **‘Cubbuun kee siif dhiifameera’ jechuu moo ‘Ka’ii**
deemi’ jechuutu salphaa dha?
6 **Ani garuu akka Ilmi Namaa cubbuu namaaf dhi-**
isuudhaaf lafa irratti taayitaa qabu akka beektan nan
barbaada.” Kanaafuu inni namicha dhagni irratti du’e
sanaan, **“Ka’i; siree kee fudhadhuutii mana keetti gali”**
jedhe.
7 Namichis ka’ee mana isaatti gale.
8 Namoonnis yommuu waan kana arganitti ni dinqifatan;
Waaqa taayitaa akkasii namaaf kenneefis ulfina kennan.

Waamamuu Maatewos
9:9-13 kwf – Mar 2:14-17; Luq 5:27-32

9 Yesuus achii ka’ee utuu deemuu namicha Maatewos
jedhamu tokko utuu inni iddoo itti qaraxa walitti qaban
taa’uu argee, **“Na duukaa bu’i”** jedheen. Maatewosis ka’ee
isa duukaa bu’e.
10 Yeroo Yesuus mana Maatewositti irbaata nyaachaa
turetti, qaraxxoonnii fi cubbamoonni baay’een dhufanii
isaa fi barattoota isaa wajjin nyaatan.
11 Fariisonni yommuu waan kana arganitti, “Barsiisaan
keessan maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin nyaata?”
jedhanii barattoota isaa gaafatan.
12 Yesuus immoo waan kana dhageenyaan akkana jedhe;
“Ogeessi fayyaa warra dhukkubsataniif malee warra
fayyaa qabaniif hin barbaachisu.
13 **Garuu dhaqaatii dubbiin, ‘Ani araaran fedha**
malee aarsaa hin fedhu’*jedhu sun maal jechuu akka
ta’e hubadhaa. Ani cubbamoota waamuufin dhufe
malee qajeeltota waamuuf hin dhufneetii.”

Gaaffii Waa’ee Soomaa
9:14-17 kwf – Mar 2:18-22; Luq 5:33-39

14 Barattoonni Yohannis dhufanii, “Sababiin utuu nuu fi
Fariisonni soomnuu, barattoonni kee hin soomneef maali?”
jedhanii isa gaafatan.
15 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Keessum-**
moonni misirrichaa akkamiin utuu inni isaan wajjin
jiruu gadduu danda’u? Yeroon itti misirrichi isaan
biraa fudhatamu ni dhufa; isaanis yeroo sana ni
soomu.
16 **“Namni uffata moofaa irratti erbee haaraa erbu**
tokko illee hin jiru; erbeen sun uffata sana irraa
tarsaasaatii; tarsa’aan sunis isa duraa ni caala.
17 **Akkasuma immoo namoonni daadhii wayinii**
haaraa qalqalloo moofaatti hin naqan. Yoo isaan itti

---

* **9:13** Hos 6:6

naqan qalqallichi ni dho'a; daadhiinis ni dhangala'a; qalqalloonis horoomaa ba'a. Daadhiin wayinii haaraan garuu yoo qalqalloo haaraatti naqame lachanuu yeroo dheeraa turu."

Intala Duutee fi Dubartii Dhukkubsatte
9:18-26 kwf – Mar 5:22-43; Luq 8:41-56

18 Utuu inni waan kana dubbachaa jiruu, bulchaan mana sagadaa tokko dhufee fuula isaa duratti jilbeenfatee, "Intalli koo ammuma na duraa duute. Garuu kottuutii harka kee ishee irra kaa'i; isheenis ni jiraattii" jedheen.
19 Yesuus ka'ee barattoota isaa wajjin isa duukaa bu'e.
20 Kunoo, dubartiin dhiigni ishee waggaa kudha lama dhangala'aa ture tokko dugda isaa duubaan dhuftee handaara uffata isaa tuqxe.
21 Isheenis garaa ishee keessatti, "Ani yoon uffatuma isaa illee tuqe nan fayya" jettee yaaddee turteetii.
22 Yesuusis garagalee ishee ilaalee, **"Yaa intalaa, amantiin kee si fayyiseeraatii jabaadhu!"** jedheen. Dubartiin sunis yeruma sana fayyite.
23 Yesuusis yommuu mana bulchaa mana sagadaa sanaa seenee warra ulullee afuufanii fi uummata wacu argetti,
24 **"Asii deemaa! Intalattiin rafteerti malee hin duunee"** jedhe. Isaan garuu isatti kolfan.
25 Erga namoonni gad baafamanii booddees inni ol seenee harka intalattii qabe; isheenis kaatee dhaabatte.
26 Oduun waa'ee kanaas biyya sana guutuu keessa faca'e.

Yesuus Jaamota Lama Fayyisuu Isaa

27 Yesuus utuu achii ka'ee deemaa jiruu, jaamonni lama isa duukaa bu'anii, "Yaa Ilma Daawit nu maari!" jedhanii iyyan.
28 Yommuu inni mana seenettis jaamonni sun gara isaa dhufan; innis, **"Akka ani waan kana gochuu danda'u ni amantuu ree?"** jedhee isaan gaafate.
Isaanis, "Eeyyee, yaa Gooftaa!" jedhanii deebisaniif.
29 Yesuusis ija isaanii qaqqabee, **"Akkuma amantii keessanii isiniif haa ta'u"** jedheen.
30 Iji isaaniis ni baname. Yesuusis, **"Akka namni tokko iyyuu waan kana hin beekne of eeggadhaa"** jedhee jabeessee isaan akeekkachiise.
31 Jarri garuu achii ba'anii biyya sana hunda keessatti waa'ee isaa odeessan.
32 Utuu isaan gad ba'uutti jiranuu jarri tokko nama hafuura hamaadhaan qabamee dubbachuu hin dandeenye tokko Yesuusitti fidan.

33 Namichi sunis erga hafuurri hamaan isa keessaa
baafamee booddee ni dubbate. Namoonnis, “Wanni
akkanaa gonkumaa Israa’el keessatti hin argamne” jedhanii
dinqifatan.
34 Fariisonni garuu, “Inni hangafa hafuurota hamootiin
hafuurota hamoo baasa” jedhan.

Hojjettoonni Muraasa

35 Yesuus manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa,
wangeela mootummaa lallabaa, akkasumas dhibee fi
dhukkuba hunda irraa namoota fayyisaa magaalaawwanii
fi gandoota hunda keessa deeme.
36 Innis yommuu tuuta namootaa argetti garaa laafeef;
isaan akkuma hoolota tiksee hin qabneetti dhiphatanii,
gatamaniis turaniitii.
37 Barattoota isaatiinis akkana jedhe; **“Midhaan walitti
qabamu baay’ee dha; hojjettoonni garuu muraasa.**
38 **Kanaaf akka Gooftaan midhaan sanaa gara lafa
qotiisaa midhaan isaatti hojjettoota erguuf isa kadhad-
haa.”**

10

Yesuus Barattoota Kudha Lamaan Erguu Isaa
10:2-4 kwf – Mar 3:16-19; Luq 6:14-16; Hoj 1:13
10:9-15 kwf – Mar 6:8-11; Luq 9:3-5; 10:4-12
10:19-22 kwf – Mar 13:11-13; Luq 21:12-17
10:26-33 kwf – Luq 12:2-9
10:34,35 kwf – Luq 12:51-53

1 Yesuus barattoota isaa kudha lamaan ofitti waamee akka
isaan hafuurota xuraa’oo baasaniif, dhibee fi dhukkuba
hundumaa akka fayyisaniif taayitaa kenneef.

2 Maqaan ergamoota kudha lamaaniis kana:

Jalqabatti Simoon isa Phexros jedhamuu fi obboleessa
isaa Indiriiyaas,
Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannis,
3 Fiiliphoos, Bartaloomewoos,
Toomaas, Maatewos isa qaraxa walitti qabu,
Yaaqoob ilma Alfewoosii fi Taadewoos,
4 Simoon Hinaafticha, Yihuudaa Keeriyoticha isa Yesuusin
dabarsee kenne.

5 Yesuusis warra kudha lamaan kanneen erge; akkanas
jedhee isaan ajaje; **“Gara Namoota Ormaa hin dhaqinaa;
magaalaawwan Samaariyaa tokko illee hin seeninaa.**

6 **Qooda kanaa gara hoolota mana Israa'el kanneen badan sanaa dhaqaa.**
7 **Yommuu dhaqxanittis, 'mootummaan samii dhi'aateera' jedhaa lallabaa.**
8 **Dhukkubsattoota fayyisaa; warra du'an kaasaa; warra lamxaa'an qulqulleessaa; hafuurota hamoo baasaa. Tola waan argattaniif toluma kennaa.**

9 **"Sabbata keessanitti warqee yookaan meetii yookaan sibiila diimaa hin qabatinaa;**
10 **karaa keessaniif korojoo yookaan kittaa lama yookaan kophee yookaan ulee hin qabatinaa; hojjetaaf waan isa barbaachisu argachuun ni malaatii.**
11 **Magaalaa yookaan ganda seentan kam iyyuu keessa nama malu barbaadaa; hamma achii baatanittis manuma isaa turaa.**
12 **Yommuu mana sana seentanittis nagaa gaafadhaa.**
13 **Nagaan keessan yoo mana sanaaf male, mana sanaaf haa ta'u; yoo isaaf hin malin garuu nagaan keessan isiniif haa deebi'u.**
14 **Yoo namni tokko illee isin simachuu baate yookaan dubbii keessan dhaga'uu baate, yeroo mana yookaan magaalaa sanaa baatanitti awwaara miilla keessanii dhadha'adhaa.**
15 **Ani dhuguma isinittin hima; guyyaa murtiitti magaalaa sana irra Sodoomii fi Gomoraaf ni salphata.**

16 **"Kunoo, ani akka hoolotaa gara gidduu yeeyyiittin isin erga. Kanaafuu akka bofaa ogeeyyii, akka gugee garraamii ta'aa.**
17 **Namoota irraa of eeggadhaa; isin dabarfamtanii yaa'iitti ni kennamtu; manneen sagadaa keessattis ni garafamtu.**
18 **Isinis akka isaanii fi Namoota Ormaatti dhuga baatota taataniif anaaf jettanii fuula bulchitootaatii fi mootota duratti ni dhi'eeffamtu.**
19 **Yommuu dabarsanii isin kennanis akkamitti akka dubbattan yookaan maal akka dubbattan hin yaadda'inaa. Wanni isin dubbattan yeruma sanatti isiniif kennama;**
20 **Hafuura Abbaa keessaniitu isin keessaa dubbata malee isintu dubbata mitii.**

21 **"Obboleessi dabarsee obboleessa du'atti kenna; abbaan dabarsee ijoollee isaa du'atti kenna; ijoolleenis warra isaaniitti ka'anii isaan ajjeesu.**
22 **Namni hundinuu sababii kootiif isin jibba; kan hamma dhumaatti jabaatee dhaabatu garuu ni fayya.**

23 **Yommuu magaalaa tokko keessatti isin ari'atanitti,**
gara magaalaa kaaniitti baqadhaa; ani dhuguma isinit-
tin hima; hamma Ilmi Namaa dhufutti magaalaawwan
Israa'el hundumaa keessa naannoftanii waliin hin
geessan.
24 **"Barataan barsiisaa isaatii ol miti; garbichis goof-**
taa isaatii ol miti.
25 **Barataan tokko akka barsiisaa isaa ta'uun, gar-**
bichi tokko immoo akka gooftaa isaa ta'uun ni ga'a.
Erga abbaa manaatiin 'Bi'eelzebuul' jedhanii, warra
mana isaa jiraataniin immoo hammam kana caalaa
haa jedhan ree!
26 **"Kanaafuu isaan hin sodaatinaa. Wanni hagu-**
ugamee utuu hin mul'ifamin hafu yookaan wanni
dhokfamee utuu hin beekamin hafu tokko iyyuu hin
jiruutii.
27 **Waan ani dukkana keessatti isinitti himu guyyaa**
adiin odeessaa; waan gurratti isinitti hasaasan, bantii
manaa irraa labsaa.
28 **Warra foon malee lubbuu ajjeesuu hin dandeenye**
hin sodaatinaa. Qooda kanaa Isa gahaannam keessatti
foonii fi lubbuu balleessuu danda'u sana sodaadhaa.
29 **Daaloteen lama saantima tokkotti gurguramu mi-**
tii? Isaan keessaa garuu tokko iyyuu fedhii Abbaa
keessanii malee lafa hin buutu.
30 **Rifeensi mataa keessanii hundis lakkaa'ameera.**
31 **Kanaaf hin sodaatinaa; isin daalotee hedduu**
caalaa gatii qabduutii.
32 **"Kanaafuu nama fuula namootaa duratti dhugaa**
naa ba'u kamiif iyyuu, anis fuula Abbaa koo isa samii
irraa duratti dhugaa nan ba'a.
33 **Nama fuula namootaa duratti na ganu kam iyyuu**
garuu anis fuula Abbaa koo isa samii irraa duratti nan
gana.
34 **"Isin waan ani lafa irratti nagaa buusuuf dhufe hin**
se'inaa. Ani goraadee fiduuf malee nagaa buusuuf hin
dhufne.
35 **Ani,**
" 'Nama abbaa isaatti,
intala immoo haadha isheetti,
niitii ilmaas amaatii isheetti kaasuuf dhufeeraatii;
36 **diinonni namaa, miseensotuma mana isaatii.'***
37 **"Namni abbaa isaa yookaan haadha isaa na**
caalchisee jaallatu kam iyyuu naaf hin malu; namni
ilma isaa yookaan intala isaa na caalchisee jaallatu
kam iyyuu naaf hin malu.

---

* **10:36** Mik 7:6

38 **Namni fannoo ofii isaa baadhatee na duukaa hin**
buune kam iyyuu naaf hin malu.
39 **Namni lubbuu isaa oolfatu kam iyyuu lubbuu isaa**
ni dhaba; garuu namni naaf jedhee lubbuu isaa dhabu
kam iyyuu lubbuu isaa ni argata.
40 **"Namni isin simatu na simata; namni na simatu**
immoo isa na erge sana simata.
41 **Namni raajii tokko sababii inni raajii ta'eef simatu**
kam iyyuu gatii raajii ni argata; namni nama qajeelaa
tokko sababii inni nama qajeelaa ta'eef simatu gatii
nama qajeelaa tokkoo ni argata.
42 **Ani dhuguman isinitti hima; namni kam iyyuu**
yoo warra xixinnaa kanneen keessaa isa tokkoof
sababii inni barataa koo ta'eef bishaan qabbanaa'aa
budduuqsaa tokkoo illee kenne, inni dhugumaan gatii
isaa hin dhabu."

11

Yesuusii fi Yohannis Cuuphaa
11:2-19 kwf – Luq 7:18-35

1 Yesuus erga barattoota isaa kudha lamaaniif ajaja ken-
nuu raawwatee booddee magaalaawwan Galiilaa keessatti
barsiisuu fi lallabuuf jedhee achii ka'ee karaa isaa itti fufe.
2 Yohannis mana hidhaa taa'ee yommuu waan Kiristoos
hojjechaa ture dhaga'etti barattoota isaa ergee,
3 "Inni dhufuuf jiru sun si'i moo yookaan kan biraa
eegganna?" jedhee isa gaafate.
4 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Deebi'aatii waan**
dhageessanii fi waan argitan Yohannisitti himaa;
5 **jaamonni ni argu; warri naafatan ni deemu; warri**
lamxaa'an ni qulqullaa'u; warri duudan ni dhaga'u;
warri du'an ni ka'u; hiyyeeyyiifis wangeelli ni lal-
labama.
6 **Namni natti hin gufanne kam iyyuu eebbifamaa**
dha."
7 Akkuma barattoonni Yohannis ba'anii qajeelaniin,
Yesuus akkana jedhee waa'ee Yohannis namootatti himuu
jalqabe; **"Isin maal arguuf gammoojjiitti gad baatan?**
Shambaqqoo qilleensi raasu moo?
8 **Yoos maal arguu baatan ree? Nama uffata miidha-**
gaa uffate moo? Lakki, warri uffata miidhagaa uffatan
masaraa moototaa jiru.
9 **Yoos maal arguu baatan ree? Raajii moo? Eeyyee;**
ani isinittin hima; kan raajii iyyuu caalu.
10 **Kunis isa waa'een isaa akkana jedhamee barreef-**
famee dha.

“ ‘Kunoo, ani ergamaa koo isa fuula kee duraan
karaa kee qopheessu, si dura nan erga.’*
11 **Ani dhuguma isinittin hima; namoota dubartoota**
irraa dhalatan keessaa namni Yohannis Cuuphaa caalu
tokko iyyuu hin kaane; namni mootummaa samii
keessatti nama hundumaa gad ta’e kam iyyuu garuu
isa ni caala.
12 **Mootummaan samii bara Yohannis Cuuphaatii**
jalqabee hamma ammaatti humnaan dhiibbachaa jira;
namoonni dhiibbatanis humnaan mootummaa sana
argatu.
13 **Raajonni hundinuu, Seerris hamma Yohannis Cu-**
uphaatti raajii dubbataniiruutii.
14 **Isinis kana fudhachuuf yoo fedhii qabaattan, inni**
Eeliyaas isa dhufuuf jiruu dha.
15 **Namni gurra dhaga’u qabu haa dhaga’u.**
16 **“Ani dhaloota kana maaliinan wal fakkeessuu**
danda’a? Isaan akkuma ijoollee iddoo gabaa taa’anii
warra kaan waamanii akkana jedhanii ti:
17 **“ ‘Nu ulullee isinii afuufne;**
isin garuu hin sirbine;
faaruu boo’ichaas faarsine;
isin garuu hin boonye.’
18 **Yohannis yeroo dhufetti hin nyaatu, hin dhugus**
tureetii; isaan immoo, ‘Inni hafuura hamaa qaba’
jedhu.
19 **Ilmi Namaa nyaachaa, dhugaas dhufe; isaan im-**
moo, ‘Kunoo albaadhessaa fi machaa’aa, michuu
qaraxxootaatii fi cubbamootaa’ jedhu. Ogummaan
garuu hojii isheetiin mirkaneeffamti.”

Magaalaawwan Qalbii Hin Jijjiirranneef Wayyoo
11:21-23 kwf – Luq 10:13-15

20 Ergasii Yesuus sababii magaalaawwan inni itti hojii
dinqii isaa gara caalu hojjete sun qalbii hin jijjiirratiniif
akkana jedhee isaan balaaleffachuu jalqabe.
21 **“Yaa Koraaziin siif wayyoo! Yaa Beetisayidaa**
siif wayyoo! Hojiin dinqii isin keessatti hojjetame
sun utuu Xiiroosii fi Siidoonaa keessatti hojjetamee
jiraatee, isaan silaa yeroo dheeraan dura uffata gad-
daa uffatanii, daaraas ofitti firfirsanii qalbii jijjiirratu
turan.
22 **Ani garuu isinittin hima; guyyaa murtiitti isin irra**
Xiiroosii fi Siidoonaaf ni salphata.

---

* **11:10** Mil 3:1

23 **Atis yaa Qifirnaahom, hamma samiitti ol kaafamtaa? Lakki, sii'oolitti gad buuta. Hojiin dinqii kan si keessatti hojjetame sun utuu Sodoom keessatti hojjetamee jiraatee, isheen silaa hamma har'aatti ni jiraatti turte.**
24 **Ani garuu sittin hima; guyyaa murtiitti sirra Sodoomiif ni salphata."**

Boqonnaa Abdachiifame
11:25-27 kwf – Luq 10:21,22

25 Yesuus yeroo sana akkana jedhe; **"Yaa Abbaa, Gooftaa samiitii fi lafaa, sababii ati wantoota kanneen ogeeyyii fi hubattoota jalaa dhoksitee daa'immanitti mul'ifteef ani sin galateeffadha.**
26 **Eeyyee yaa Abbaa, ati waan kana gochuutti gammaddeertaatii.**
27 **"Abbaan koo waan hunda dabarsee natti kenneera. Abbaa malee namni tokko iyyuu Ilma hin beeku; Ilmaa fi nama Ilmi isa itti mul'isuu fedhu malee namni tokko iyyuu Abbaa hin beeku.**
28 **"Isin dadhabdoonni, warri ba'aan isinitti ulfaate hundinuu gara koo kottaa; ani isinan boqochiisa.**
29 **Waanjoo koo baadhaa; narraas baradhaa; waan ani garraamii fi gad of qabeessa ta'eef isin lubbuu keessaniif boqonnaa ni argattu.**
30 **Waanjoon koo laafaa dha; ba'aan koos salphaa dha."**

12

Gooftaa Sanbataa
12:1-8 kwf – Mar 2:23-28; Luq 6:1-5
12:9-14 kwf – Mar 3:1-6; Luq 6:6-11

1 Yesuus yeroo sana guyyaa Sanbataatiin lafa qotiisaa midhaanii keessa darbe. Barattoonni isaas beela'anii asheetii midhaanii ciratanii nyaachuu jalqaban.
2 Fariisonni yommuu waan kana arganitti, "Ilaa! Barattoonni kee waan guyyaa Sanbataatiin hojjechuun seeraan hin eeyyamamne hojjetu" jedhaniin.
3 Innis akkana jedhee deebise; **"Yeroo Daawitii fi warri isa wajjin turan beela'anitti waan Daawit godhe isin hin dubbifnee?**
4 **Inni mana Waaqaa seene; innii fi warri isa wajjin turanis buddeena kennaa nyaatan; buddeenni sun immoo luboota qofaaf malee isaaniif hin eeyyamamu ture.**
5 **Yookaan akka luboonni mana qulqullummaa keessaa guyyaa Sanbataatiin Sanbata xureessan, ta'us**

akka yakka ta’ee isaanitti hin hedamne isin Seera keessatti hin dubbifnee?
6 **Ani isinitti nan hima; kan mana qulqullummaa caalu as jira.**
7 **Isin, utuu dubbiin, ‘Ani araaran fedha malee aarsaa hin fedhu’*jedhu sun maal jechuu akka ta’e beektanii jiraattanii silaa warra yakka hin qabnetti hin murtan ture.**
8 **Ilmi Namaa Gooftaa Sanbataatii.”**
9 Innis achii ka’ee mana sagadaa isaanii seene;
10 kunoo, namichi harki irratti goge tokkos achi ture. Isaanis sababii ittiin Yesuusin himatan barbaadaa waan turaniif, “Guyyaa Sanbataatiin nama fayyisuun seeraa?” jedhanii isa gaafatan.
11 Yesuus immoo akkana isaaniin jedhe; **“Isin keessaa namni hoolaa tokko qabu, yoo hoolaan sun guyyaa Sanbataatiin boolla keessa bu’e, kan harkisee hin baafanne jiraa?**
12 **Namni immoo hammam hoolaa caalaa gatii guddaa haa qabaatu ree! Kanaafuu Sanbataan waan gaarii hojjechuun eeyyamamaa dha.”**
13 Namichaanis, **“Harka kee diriirfadhu”** jedhe. Namichis harka diriirfate; harki isaas guutummaatti fayyee akkuma isa kaanii ta’e.
14 Fariisonni garuu gad ba’anii akka ittiin Yesuusin ajjeesan mari’atan.

Tajaajilaa Waaqni Filate

15 Yesuus waan kana beekee iddoo sanaa ka’ee deeme. Namoonni baay’eenis isa duukaa bu’an; innis dhukkubsattoota isaanii hunda fayyise;
16 akka isaan akka inni beekamu hin goones isaan ajaje.
17 Kunis akka wanni Isaayyaas raajichi dubbate sun raawwatamuuf ta’e; innis akkana jedha:
18 “Tajaajilaan koo inni ani filadhe,
inni ani jaalladhuu fi inni ani itti gammadu isa kana;
ani Hafuura koo isa irra nan kaa’a;
innis sabootatti murtii qajeelaa ni labsa.
19 Inni hin wacu yookaan hin iyyu;
namni tokko illee sagalee isaa karaa irratti hin dhaga’u.
20 Inni hamma akka murtiin qajeelaan mo’u godhutti,
shambaqqoo buruqe hin cabsu;
fo’aa ibsaa kan seequs hin dhaamsu.
21 Saboonnis maqaa isaa ni abdatu.”†

---

* **12:7** Hos 6:6 † **12:21** Isa 42:1-4

Yesuusii fi Bi'eelzebuul
12:25-29 kwf – Mar 3:23-27; Luq 11:17-22

22 Yeroo sanatti namicha hafuura hamaan qabame, kan iji
isaa jaamee arrabni isaas dubbachuu dide tokko gara isaa
fidan; Yesuusis namicha sana fayyise; namichis dubbachuu
fi arguu danda'e.
23 Namoonni hundinuus dinqifatanii, "Kun Ilma Daawit
ta'innaa?" jedhan.
24 Fariisonni garuu yommuu kana dhaga'anitti, "Namichi
kun Bi'eelzebuul, hangafa hafuurota hamoo qofaan hafu-
urota hamoo baasa" jedhan.
25 Yesuusis yaada isaanii beekee akkana jedheen; **"Moo-
tummaan gargar of qoodu hundinuu ni diigama; ma-
gaalaan yookaan maatiin gargar of qoodu hundinuus
hin dhaabatu.**
26 **Seexannis Seexana baafnaan, inni gargar of
qooda. Yoos mootummaan isaa akkamitti dhaabachuu
danda'a ree?**
27 **Erga ani Bi'eelzebuuliin hafuurota hamoo baasee,
ijoolleen keessan immoo maaliin baasu ree? Kanaafuu
isaan abbootii murtii isinitti ta'u.**
28 **Garuu ani Hafuura Waaqaatiin hafuurota hamoo
baasa taanaan, yoos mootummaan Waaqaa isinitti
dhufeera.**
29 **"Yookaan namni kam iyyuu yoo duraan dursee
nama jabaa tokko hidhe malee akkamitti mana nama
jabaa sanaa seenee qabeenya isaa saamuu danda'a?
Ergasii inni mana isaa saamuu danda'a.**
30 **"Namni na wajjin hin jirre kam iyyuu naan morma;
namni na wajjin walitti hin qabne kam iyyuus ni
bittinneessa.**
31 **Kanaafuu ani isinittin hima; cubbuu fi arrabsoon
hundinuu namaaf ni dhiifama; Hafuura Qulqulluu
arrabsuun garuu hin dhiifamu.**
32 **Nama Ilma Namaatiin mormee jecha tokko dub-
batu kamiif iyyuu ni dhiifama; nama Hafuura Qulqul-
luudhaan mormee dubbatu kamiif iyyuu garuu, addun-
yaa kana irratti yookaan addunyaa dhufuuf jiru irratti
hin dhiifamu.**
33 **"Muka gaarii qabaadhaa; iji isaa gaarii ta'aa; muka
gadhee qabaadhaa; iji isaa gadhee ta'aa; mukni ija
isaatiin beekamaatii.**
34 **Isin yaa ijoollee buutii nana, isin warri hamoon
akkamitti waan gaarii dubbachuu dandeessu? Waan
garaa guute afaan dubbataatii.**

35 **Namni gaariin waan gaarii garaa isaa keessa jiru**
keessaa waan gaarii baasa; namni hamaan immoo
waan hamaa garaa isaa keessa jiru keessaa waan
hamaa baasa.
36 **Ani garuu isinittin hima; guyyaa murtiitti**
namoonni dubbii akkuma argan dubbatan hundumatti
ni gaafatamu.
37 **Dubbii keetiin qajeelaa taasifamtaatii; dubbii**
keetiinis sitti murama.”

Mallattoo Yoonaas
12:39-42 kwf – Luq 11:29-32
12:43-45 kwf – Luq 11:24-26

38 Ergasii barsiistonni seeraatii fi Fariisonni tokko tokko,
“Yaa barsiisaa, nu mallattoo sirraa arguu barbaanna”
jedhaniin.
39 Innis deebisee akkana isaaniin jedhe; **“Dhaloonni**
hamaa fi ejjaan mallattoo barbaada! Garuu mallattoo
Yoonaas raajichaa sana malee mallattoon tokko iyyuu
hin kennamuuf.
40 **Akkuma Yoonaas guyyaa sadii fi halkan sadii**
garaa qurxummii guddaa tokkoo keessa ture sana,
Ilmi Namaas guyyaa sadii fi halkan sadii garaa lafaa
keessa ni turaatii.
41 **Namoonni Nanawwee guyyaa murtiitti dhaloota**
kana wajjin ka’anii itti muru;‡isaan lallaba Yoonaasiin
qalbii jijjiirrataniitii; kunoo, kan Yoonaasin caalu as
jira.
42 **Mootittiin kibbaa guyyaa murtiitti dhaloota kana**
wajjin kaatee itti murti; isheen ogummaa Solomoon
dhaga’uuf jettee daarii lafaatii dhufteetii; kunoo, kan
Solomoonin caalu as jira.
43 **“Hafuurri xuraa’aan yommuu nama keessaa**
ba’utti, boqonnaa barbaacha lafa gogaa keessa joora;
garuu hin argatu.
44 **Innis, ‘Mana koo isa ani keessaa ba’e sanatti**
nan deebi’a’ jedha. Yommuu achi ga’uttis manicha
duwwaa ta’ee, haramee qulqulleeffamee, qopheef-
fames argata.
45 **Ergasiis dhaqee hafuurota biraa torba kanneen isa**
caalaa hamoo ta’an fudhatee dhufa; isaanis itti galanii
achi jiraatu. Haalli namicha sanaa kan dhumaa isa
jalqabaa caalaa hammaata. Dhaloonni hamaan kunis
akkasuma ta’a.”

---

‡ **12:41** Yon 3:5

Haadhaa fi Obboloota Yesuus
12:46-50 kwf – Mar 3:31-35; Luq 8:19-21

46 Utuu Yesuus amma iyyuu namootatti dubbachaa jiruu
kunoo, haatii fi obboloonni isaa isa wajjin haasa'uu bar-
baadanii ala dhadhaabachaa turan.
47 Namni tokkos, "Haati keetii fi obboloonni kee si wajjin
haasa'uu barbaadanii ala dhadhaabatu" jedhee isatti hime.
48 Innis deebiseefii, **"Haati koo eenyu? Obboloonni**
koos eenyu fa'i?" jedheen.
49 Harka isaas gara barattoota isaatti qabee akkana jedhe;
"Haati kootii fi obboloonni koo kunoo ti.
50 **Namni fedhii Abbaa koo isa samii irraa guutu kam**
iyyuu obboleessa koo ti; obboleettii koo ti; haadha
kootis."

13

Fakkeenya Namicha Sanyii Facaasuu
13:1-15 kwf – Mar 4:1-12; Luq 8:4-10
13:16,17 kwf – Luq 10:23,24
13:18-23 kwf – Mar 4:13-20; Luq 8:11-15

1 Guyyuma sana Yesuus manaa ba'ee galaana bira taa'e.
2 Tuunni namootaa guddaan naannoo isaatti walitti
qabame; utuu namoonni hundi qarqara galaanichaa dhad-
haabachaa jiranuu, inni bidiruu yaabbatee taa'e.
3 Innis akkana jedhee waan baay'ee fakkeenyaan isaanitti
hime; **"Kunoo, namichi sanyii facaasu tokko sanyii**
facaafachuu ba'e.
4 **Utuu inni facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa**
irra bu'e; simbirroonnis dhufanii nyaatanii fixan.
5 **Kaan immoo lafa kattaa, iddoo biyyoo baay'ee hin**
qabne irra bu'e. Sanyiin sunis sababii biyyoon sun gad
fageenya hin qabaatiniif dafee biqile.
6 **Yommuu aduun baatetti garuu biqiltuun sun ni**
coollage; waan hidda hin qabaatiniifis ni goge.
7 **Sanyiin biraas qoraattii keessa bu'e; qoraattiin**
sunis guddatee biqiltuu sana hudhe.
8 **Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii irra bu'ee achitti**
ija naqate; garri tokko dachaa dhibba, kaan dachaa
jaatama, kaan immoo dachaa soddoma naqate.
9 **Namni gurra qabu kam iyyuu haa dhaga'u."**
10 Barattoonnis gara isaa dhufanii, "Ati maaliif fak-
keenyaan namootatti dubbatta?" jedhanii isa gaafatan.
11 Innis akkana jedhee deebiseef; **"Icciitii mootummaa**
samii beekuun isiniif kennameera; isaaniif garuu hin
kennamne.

12 **Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama;**
irraa hafaas ni qabaata. Kan hin qabne garuu wanni
inni qabu iyyuu irraa fudhatama.
13 **Wanni ani akkana jedhee fakkeenyaan isaanitti**
dubbadhuufis kana:
“Isaan utuma ilaalanuu hin argan;
utuma dhaggeeffatanuus hin dhaga’an yookaan hin
hubatan.
14 **Raajiin Isaayyaas dubbate sun isaan irratti**
raawwatameera; innis akkana jedha:
“ ‘Dhaga’uu inuma dhageessu; garuu hin hubattan;
ilaaluus inuma ilaaltu; garuu hin qalbeeffattan.
15 **Qalbiin saba kanaa doomeeraatii;**
gurri isaanii sirriitti hin dhaga’u;
ija isaaniis dunuunfataniiru.
Utuu akkas ta’uu baatee silaa ija isaaniitiin arganii,
gurra isaaniitiin dhaga’anii,
qalbii isaaniitiinis hubatanii ni deebi’u turan;
anis isaan nan fayyisa ture.’*
16 **Iji keessan garuu waan arguuf eebbifamaa dha; gurri**
keessanis waan dhaga’uuf eebbifamaa dha.
17 **Ani dhuguma isinittin himaatii; raajonnii fi qa-**
jeeltonni baay’een waan isin argitan kana arguu
hawwan; garuu hin argine; waan isin dhageessan
kanas dhaga’uu hawwan; garuu hin dhageenye.
18 **“Egaa fakkeenyi namicha sanyii facaasuu maal**
akka ta’e dhaga’aa:
19 **Yoo namni kam iyyuu dubbii mootummichaa**
dhaga’ee hubachuu baate, inni hamaan sun dhufee
waan garaa isaa keessatti facaafame sana butata. Kun
sanyii karaa irratti facaafamee dha.
20 **Sanyiin lafa kattaa irratti facaafame, nama dub-**
bicha dhaga’ee yommusuma gammachuun fudhatuu
dha.
21 **Garuu inni waan hidda hin qabneef yeroo**
gabaabaa qofa tura. Yeroo rakkinni yookaan
ari’atamni sababii dubbichaatiif dhufutti inni dafee
gufata.
22 **Sanyiin qoraattii keessatti facaafame sunis nama**
dubbicha dhaga’u argisiisa; garuu yaaddoon addunyaa
kanaatii fi gowwoomsaan qabeenyaa dubbicha hudhee
ija naqachuu dhowwa.
23 **Sanyiin biyyoo gaarii irratti facaafame garuu**
nama dubbicha dhaga’ee hubatu argisiisa. Innis ija

---

* **13:15** Isa 6:9,10

kenna; garri tokko dhibba, kaan jaatama, kaan immoo soddoma naqata.”

Fakkeenya Aramaa

24 Yesuus akkana jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime;
“Mootummaan samii nama lafa qotiisaa isaa keessatti sanyii gaarii facaafate tokko fakkaata.
25 **Garuu utuu namoonni rafanuu diinni isaa dhufee qamadii keessatti inkirdaada facaasee deeme.**
26 **Yeroo qamadiin sun guddatee ija naqatetti inkirdaadnis ni mul’ate.**
27 **“Garboonni abbaa lafa qotiisaa sanaas gara isaa dhufanii, ‘Gooftaa, ati lafa qotiisaa kee keessatti sanyii gaarii hin facaafnee? Yoos inkirdaadni eessaa dhufe ree?’ jedhaniin.**
28 **“Innis deebisee, ‘Diinatu kana hojjete’ jedhe.**
“Garboonnis, ‘Akka nu dhaqnee buqqifnu ni barbaaddaa?’ jedhanii isa gaafatan.
29 **“Namichi garuu akkana jedhee deebiseef; ‘Lakki, utuu inkirdaada buqqiftanuu, akka isa wajjin qamadii hin buqqifneef dhiisaa.**
30 **Hamma yeroo haamaatti lachanuu walumaan haa guddatan. Anis yeroo sana warra midhaan haamaniin, “Jalqabatti inkirdaada sana buqqisaa; akka gubamuufis bissii bissiidhaan hidhaa; qamadii garuu walitti qabaatii gombisaa kootti naa naqaa” jedhee isaanitti nan hima.’ ”**

Fakkeenya Raacitiitii fi Sanyii Sanaaficaa
13:31,32 kwf – Mar 4:30-32
13:31-33 kwf – Luq 13:18-21

31 Innis akkana jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime;
“Mootummaan samii sanyii sanaaficaa kan namni fuudhee lafa qotiisaa isaa keessatti facaase tokko fakkaata.
32 **Inni dhugumaan sanyii hunda irra xinnaa dha; erga guddatee garuu biqiltuu hunda caalee muka ta’a; simbirroonnis dhufanii dameewwan isaa irra jiraatu.”**
33 Amma illee akkana jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime; **“Mootummaan samii raacitii dubartiin tokko fuutee hamma inni guutummaatti bukeessutti daakuu safartuu sadiitti makte fakkaata.”**
34 Yesuus waan kana hundumaa fakkeenyaan namootatti dubbate; innis fakkeenyaan malee waan tokko illee isaanitti hin dubbanne.
35 Kunis akka wanni raajichi,
“Ani fakkeenyaan afaan koo nan banadha;

waan gaafa addunyaan uumamee jalqabee dhokfames
nan dubbadha”†
jedhe sun raawwatamuuf ta’e.

Hiikkaa Fakkeenya Inkirdaadaa

36 Yesuusis tuuta namootaa achumatti dhiisee mana ol
seene. Barattoonni isaas gara isaa dhufanii, “Hiikkaa
fakkeenya inkirdaada lafa qotiisaa keessaa sana nutti himi”
jedhaniin.
37 Innis akkana jedhee deebise; **“Namichi sanyii gaarii
facaase sun Ilma Namaa ti.**
38 **Lafti qotiisaa sun addunyaa dha; sanyiin gaariinis
ijoollee mootummichaa ti. Inkirdaadni sun ijoollee isa
hamaa sanaa ti;**
39 **diinni inkirdaada facaase immoo diiyaabiloos dha.
Haamaan dhuma addunyaa ti; warri haaman immoo
ergamoota Waaqaa ti.**
40 **“Akkuma inkirdaadni walitti qabamee ibiddaan
gubamu sana, dhuma addunyaattis akkasuma ta’a.**
41 **Ilmi Namaa ergamoota isaa ni erga; isaanis waan
cubbuutti nama geessu hundaa fi warra waan hamaa
hojjetan hunda mootummaa isaa keessaa baasanii
walitti qabu.**
42 **Boolla ibiddaattis isaan darbatu; achittis
wawwaannaa fi ilkaan qaruutu ta’a.**
43 **Yeroo sana qajeeltonni mootummaa Abbaa isaanii
keessatti akka aduu ni ifu. Namni gurra qabu haa
dhaga’u.**

Fakkeenya Qabeenya Dhokfameetii fi Lulaa

44 **“Mootummaan samii qabeenya lafa qotiisaa keessa
dhokfame fakkaata. Namni tokkos qabeenya kana ar-
gatee deebisee dhokse; innis waan gammadeef dhaqee
waan qabu hunda gurguree lafa qotiisaa sana bitate.**
45 **“Akkasumas mootummaan samii daldalaa lula
gaarii barbaadu tokko fakkaata.**
46 **Daldalaan sunis lula gatii guddaa tokko argate;
innis dhaqee waan qabu hundumaa gurguree lula sana
bitate.**

Fakkeenya Kiyyoo

47 **“Akkasumas mootummaan samii kiyyoo galaanatti
darbatamee qurxummii gosa hundaa walitti qabe
fakkaata.**
48 **Yeroo kiyyoon sun guutamettis qurxummii qab-
doonni gara qarqara galaanaatti isa harkisan. Ergasiis**

† **13:35** Far 78:2

tataa'anii qurxummii gaarii filanii qodaa isaaniitti naqatan; qurxummii gadhee immoo ni gatan.
49 **Dhuma addunyaattis akkasuma ta'a. Ergamoonni dhufanii warra hamoo warra qajeeltota irraa gargar baasu;**
50 **boolla ibiddaattis isaan darbatu; achittis wawwaannaa fi ilkaan qaruutu ta'a."**
51 Yesuusis, **"Waan kana hunda hubattaniirtuu?"** jedhee isaan gaafate.
Isaanis, "Eeyyee" jedhanii deebisan.
52 Innis, **"Kanaafuu barsiisaan seeraa kan barataa mootummaa samii ta'e kam iyyuu abbaa manaa kan qabeenya haaraa fi moofaa mana mi'a isaa keessaa gad baasu tokko fakkaata"** jedheen.

Raajii Tuffatame
13:54-58 kwf – Mar 6:1-6

53 Yesuus erga fakkeenya kana dubbatee raawwatee booddee achii ka'ee deeme.
54 Innis gara magaalaa itti dhalatee dhaqee mana sagadaa isaanii keessatti namoota barsiisuu jalqabe; isaanis ni dinqisiifatan. Akkana jedhaniis gaafatan; "Namichi kun ogummaa kanaa fi hojiiwwan dinqii kanneen eessaa argate?
55 Inni ilma namicha muka soofu sanaati mitii? Maqaan haadha isaas Maariyaam mitii? Obboloonni isaas Yaaqoob, Yoosef, Simoonii fi Yihuudaa mitii?
56 Obboleettonni isaa hundinuu nu bira jiru mitii? Yoos namichi kun waan kana hundumaa eessaa argate?"
57 Isaanis isatti gufatan.
Yesuus garuu, **"Raajiin magaalaa itti dhalatee fi mana isaatti malee kabaja hin dhabu"** jedheen.
58 Innis sababii amantii dhabuu isaaniitiif hojii dinqii hedduu achitti hin hojjenne.

14

Ajjeefamuu Yohannis Cuuphaa
14:1-12 kwf – Mar 6:14-29

1 Bara sana Heroodis bulchaan oduu waa'ee Yesuus dhaga'e;
2 innis tajaajiltoota isaatiin, "Kun Yohannis Cuuphaa dha; inni warra du'an keessaa kaafameera! Sababiin hojiin dinqii isaan hojjetamuufis kanuma" jedhe.
3 Heroodis sababii niitii obboleessa isaa Fiiliphoos, sababii Heroodiyaasiitiif jedhee Yohannisin qabee, hidhee mana hidhaatti galchee tureetii.

4 Kunis sababii Yohannis Heroodisiin, “Ati ishee fuudhuun kee seera miti” jechaa tureef.
5 Inni immoo Yohannisin ajjeesuu barbaade; garuu sababii namoonni Yohannisin akka raajiitti ilaalaa turaniif isaan sodaate.
6 Intalli Heroodiyaas guyyaa dhaloota Heroodisitti keessummoota duratti sirbitee Heroodisin gammachiifte;
7 kanaafuu inni waan isheen gaafatte kam iyyuu isheef kennuuf kakuudhaan waadaa gale.
8 Isheenis haadha isheetiin gorfamtee, “Mataa Yohannis Cuuphaa gabatee irra kaa’ii naa kenni” jette.
9 Mootichis ni gadde; garuu sababii kakuu isaatii fi sababii warra isa wajjin maaddiitti dhi’aataniitiif jedhee akka wanni isheen barbaadde sun isheef kennamu ajaje;
10 innis nama ergee mana hidhaa keessatti mataa Yohannis isa irraa kute.
11 Mataan isaas gabatee irra kaa’amee fidamee intalattiitti kenname; isheenis haadha isheetti geessite.
12 Barattoonni Yohannisis dhufanii reeffa isaa fuudhanii awwaalan. Isaanis dhaqanii Yesuusitti himan.

Yesuus Nama Kuma Shan Sooruu Isaa
14:13-21 kwf – Mar 6:32-44; Luq 9:10-17; Yoh 6:1-13
14:13-21 kwi – Mat 15:32-38

13 Yesuus yommuu waan kana dhaga’etti achii ka’ee kophaa isaa bidiruudhaan iddoo namni hin jirre tokko dhaqe. Namoonnis yommuu waan kana dhaga’anitti magaalaawwanii ba’anii miillaan isa duukaa bu’an.
14 Yesuus yommuu bidiruu irraa bu’etti tuuta guddaa tokko arge; innis garaa laafeefii dhukkubsattoota isaanii fayyiseef.
15 Yommuu galgalaa’etti barattoonni gara isaa dhufanii, “Iddoon kun gammoojjii dha; aduunis dhiiteerti. Namoonni kunneen gara gandootaa dhaqanii akka nyaata bitataniif isaan gad dhiisi” jedhaniin.
16 Yesuus garuu, **“Deemuun isaan hin barbaachisu. Isinuu waan isaan nyaatan kennaafii”** jedhee deebise.
17 Isaanis, “Nu buddeena shanii fi qurxummii lama qofa asii qabna” jedhanii deebisan.
18 Yesuusis, **“Isuma natti fidaa”** jedhe.
19 Innis akka namoonni marga irra tataa’an ajajee buddeena shananii fi qurxummii lamaan sana fuudhee, gara samii ol ilaalee galata galchee buddeena sana caccabsees barattootatti kenne; barattoonni immoo namootaaf kennan.
20 Isaan hundi nyaatanii quufan; barattoonnis hurraa’aa hambifame gundoo kudha lama guutuu walitti qaban.

21 Warri nyaatanis dubartootaa fi ijoollee malee gara
dhiira kuma shanii turan.

Yesuus Bishaan irra Deeme
14:22-33 kwf – Mar 6:45-51; Yoh 6:15-21
14:34-36 kwf – Mar 6:53-56

22 Yesuus yommusuma akka barattoonni bidiruu yaab-
batanii hamma inni tuuta sana of irraa geggeessutti isa dura
gamatti darbaniif isaan dirqisiise.
23 Innis erga namoota of irraa geggeessee booddee
kadhachuuf kophaa isaa gaaratti ol ba'e. Yommuu gal-
galaa'ettis kophaa isaa achi ture;
24 yeroo kanatti immoo bidiruun sun lafa irraa xinnoo
achi hiiqxee turte; sababii bubbeen fuula duraan itti
bubbiseef bidiruun sun dambaliidhaan asii fi achi raafamaa
turte.
25 Yesuusis halkan keessaa kutaa afuraffaatti galaana irra
deemaa gara isaanii dhufe.
26 Barattoonnis yommuu galaana irra deemuu isaa ar-
ganitti akka malee rifatan. Sodaataniis, "Kun ekeraa dha"
jedhanii iyyan.
27 Yesuus garuu yommusuma, **"Jabaadhaa! Anumaatii
hin sodaatinaa"** jedhee isaanitti dubbate.
28 Phexros immoo, "Yaa Gooftaa! Egaa si taanaan, akka
ani bishaan irra deemee gara kee dhufu na ajaji" jedhee
deebiseef.
29 Yesuusis, **"Kottu"** jedheen.
Phexros immoo bidiruu sana irraa bu'ee bishaan irra
deemaa gara Yesuus dhufe.
30 Yommuu bubbee jabaa sana argetti garuu ni sodaate;
liqimfamuu jalqabnaanis, "Yaa Gooftaa na oolchi!" jedhee
iyye.
31 Yesuus yommusuma harka isaa hiixatee isa qabee,
**"Yaa namicha amantii xinnoo nana, ati maaliif
mamte?"** jedheen.
32 Yommuu isaan bidiruu yaabbatanittis bubbeen sun gab
jedhe.
33 Warri bidiruu sana keessa turanis, "Ati dhuguma Ilma
Waaqaa ti!" jedhanii isaaf sagadan.
34 Isaanis yommuu gama ce'anitti Geensereexitti bidiruu
irraa bu'an.
35 Namoonni iddoo sanaas yommuu Yesuusin beekanitti
biyya naannoo sanaa hundatti dhaamsa ergan. Namoonnis
dhukkubsattoota isaanii hunda isatti fidan;
36 akka dhukkubsattoonni sun handaara wayyaa isaa illee
tuqaniif isa kadhatan; warri handaara wayyaa isaa tuqan
hundinuus ni fayyan.

15

Wantoota Nama Xureessan
15:1-20 kwf – Mar 7:1-23

1 Ergasii Fariisonnii fi barsiistonni seeraa tokko tokko
Yerusaalemii gara Yesuus dhufanii,
2 “Barattoonni kee maaliif duudhaa maanguddootaa
cabsu? Isaan yommuu buddeena nyaatanitti harka hin
dhiqataniitii!” jedhan.
3 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Isinis maaliif duud-
haa keessaniif jettanii ajaja Waaqaa cabsitu?**
4 **Waaqni, ‘Abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina
kenni;*namni abbaa isaa yookaan haadha isaa arrabsu
kam iyyuu haa ajjeefamu’†jedheeraatii.**
5 **Isin garuu yoo namni kam iyyuu akka wanni silaa
abbaa isaatiif yookaan haadha isaatiif kennamuu malu
‘Waaqaaf kennameera’ jedhee dubbate,**
6 **inni waan sanaan abbaa isaatiif yookaan haadha
isaatiif ulfina kennuu hin qabu jettu. Akkanaa-
nis isin duudhaa keessaniif jettanii dubbii Waaqaa
busheessitu.**
7 **Yaa fakkeessitoota! Isaayyaas yommuu waa’ee
keessan raajii dubbatetti sirrii ture; innis akkana
jedhe:**
8 **“ ‘Uumanni kun hidhii isaatiin na kabaja;
garaan isaa garuu narraa fagoo jira.**
9 **Isaan akkanumaan na waaqeffatu;
barsiisni isaaniis sirnuma namaa ti.’‡”**
10 Yesuusis tuuta sana ofitti waamee akkana jedheen;
“Dhaga’aa; hubadhaas.
11 **Waan afaan namaa keessaa ba’utu nama xureessa
malee wanni afaan namaa seenu nama hin xureessu.”**
12 Ergasii barattoonni gara isaa dhufanii, “Ati akka Fari-
isonni dubbii kana dhaga’anii mufatan beektaa?” jedhanii
gaafatan.
13 Innis deebisee akkana jedhe; **“Biqiltuun abbaan koo
inni samii irraa hin dhaabin hundinuu ni buqqifama.**
14 **Isaan dhiisaa; isaan qajeelchitoota jaamota. Jaa-
maan yoo jaamaa qajeelche, isaan lachuu boolla
keessa bu’u.”**
15 Phexrosis, “Mee hiikkaa fakkeenya kanaa nuu ibsi”
jedheen.
16 Yesuus immoo akkana jedhee isaan gaafate; **“Isinis
hamma ammaatti hin hubattanii?**

---

* **15:4** Bau 20:12; KeD 5:16 † **15:4** Bau 21:17; Lew 20:9 ‡ **15:9** Isa 29:13

17 **Akka wanni afaan seenu kam iyyuu garaa seenee**
achumaan darbee dhagna keessaa ba'u hin argitanii?
18 **Wanni afaan namaatii ba'u garuu nama keessaa**
ba'a; namichas ni xureessa.
19 **Sababiin isaas yaadni hamaan jechuunis aj-**
jeesuun, ejjummaan, halalummaan, hanni, sobaan
dhugaa ba'uun, maqaa nama balleessuun garaa namaa
keessaa ba'aatii.
20 **Wantoota kanneentu nama 'xureessa' malee utuu**
harka hin dhiqatin nyaachuun nama hin xureessu."

Amantii Dubartii Kana'aan Tokkoo
15:21-28 kwf – Mar 7:24-30

21 Yesuusis iddoo sanaa ka'ee gara biyya Xiiroosii fi
Siidoonaatti qajeele.
22 Kunoo, dubartiin Kana'aan tokko naannoo sanaa
gara isaa dhuftee iyyaa, "Yaa Gooftaa, yaa Ilma Daawit,
intalli koo hafuura hamaadhaan qabamtee akka malee
dhiphachaa jirti; na maari!" jette.
23 Yesuus garuu deebii tokko illee hin kennineef. Barat-
toonni isaas gara isaa dhufanii, "Kunoo isheen iyyaa nu
faana deemtiitii achi deebisi" jedhanii isa kadhatan.
24 Inni immoo, **"Ani hoolota mana Israa'el kanneen**
badan sana qofaafan ergame" jedhee deebise.
25 Dubartiin sunis dhuftee sagaddeefii, "Yaa Gooftaa na
gargaari!" jette.
26 Innis, **"Buddeena ijoollee fuudhanii saroota dura**
buusuun sirrii miti" jedhee deebise.
27 Isheenis, "Eeyyee yaa Gooftaa, saroonni iyyuu hambaa
maaddii gooftota isaanii irraa harca'u nyaatu" jettee deebif-
teef.
28 Yesuusis, **"Dubartii nana, amantiin kee guddaa**
dha! Akkuma fedhii keetii siif haa ta'u" jedhee deebise.
Intalli ishees sa'aatiidhuma sana fayyite.

Yesuus Nama Kuma Afur Soore
15:29-31 kwf – Mar 7:31-37
15:32-39 kwf – Mar 8:1-10
15:32-39 kwi – Mat 14:13-21

29 Yesuus achii ka'ee gara Galaana Galiilaa dhaqe. Gaarat-
tis ol ba'ee taa'e.
30 Namoonni hedduunis warra okkolan, warra jaaman,
warra naafatan, warra arrabni isaanii dubbachuu didee
fi kanneen biraa hedduu fidanii miilla Yesuus jala kaa'an;
innis isaan fayyise.
31 Namoonni sunis yommuu akka warri arrabni hin
dubbanne dubbatan, warri naafatan fayyan, warri okkolan

deeman, warra jaamaniif immoo akka iji isaanii baname
arganitti ni dinqifatan. Waaqa Israa'eliifis ulfina kennan.
32 Yesuus barattoota isaa ofitti waamee, **"Ani namoota
kanneeniif garaa nan laafa; isaan guyyaa sadii na bira
turan; waan nyaatan tokko illee hin qaban. Akka isaan
karaa irratti hin gaggabneefis ani agabuu isaanii gad
isaan dhiisuu hin barbaadu"** jedhe.
33 Barattoonni isaas deebisanii, "Buddeena tuuta guddaa
akkanaa ga'u gammoojjii kana keessatti eessaa argachuu
dandeenya?" jedhan.
34 Yesuus immoo, **"Isin buddeena meeqa qabdu?"**
jedhee gaafate.
Isaanis deebisanii, "Buddeena torbaa fi qurxummii xixin-
noo muraasa qabna" jedhan.
35 Innis akka namoonni sun lafa tataa'an itti hime.
36 Ergasii buddeena torbanii fi qurxummii sana fuudhee
erga galateeffatee booddee kukkutee barattootatti kenne;
isaanis namootaaf kennan.
37 Isaan hundi nyaatanii quufan. Ergasiis barattoonni
hambaa gundoo torba guutuu walitti qaban.
38 Baay'inni warra nyaataniis ijoollee fi dubartoota malee
dhiira kuma afur ture.
39 Yesuus erga tuuta sana of irraa geggeessee booddee
bidiruu yaabbatee naannoo Magadaan dhaqe.

16

Mallattoon Gaafatamuu Isaa
16:1-12 kwf – Mar 8:11-21

1 Fariisonnii fi Saduuqonni gara Yesuus dhufanii akka inni
samii irraa mallattoo isaan argisiisu gaafachuudhaan isa
qoran.
2 Innis akkana jedhee deebise; **"Isin yeroo galgalaa'utti,
'Samiin diimateera; caama ta'a' jettu;**
3 **ganama immoo, 'Samiin diimatee duumes-
saa'eeraatii har'a bokkaan jabaan ni rooba' jettu. Isin
bifa samii addaan baasuu ni beektu; garuu mallattoo
baraa addaan baasuu hin dandeessan.**
4 **Dhaloonni hamaa fi ejjaan mallattoo barbaada;
garuu mallattoo Yoonaas malee mallattoon hin kenna-
muuf."** Yesuusis isaan dhiisee deeme.

Raacitii Fariisotaatii fi Saduuqotaa

5 Barattoonni yommuu galaanicha ce'anitti buddeena
fudhachuu irraanfatan.
6 Yesuusis, **"Beekkadhaa; raacitii Fariisotaatii fi Sadu-
uqotaa irraa of eeggadhaa"** isaaniin jedhe.

7 Isaanis, “Kun sababii nu buddeena hin fidatiniif” jedhanii waan kana walii wajjin haasa’an.
8 Yesuusis waan isaan haasa’an beekee akkana jedhee gaafate; **“Yaa warra amantii xinnoo nana, isin maaliif waa’ee buddeena dhabuu keessanii walii wajjin dudubbattu?**
9 **Isin amma iyyuu hin hubattanii? Buddeenni shan nama kuma shaniif dhi’eeffamee gundoo hammam guutuu akka walitti qabdan hin yaadattanii?**
10 **Yookaan buddeenni torba nama kuma afuriif dhi’eeffamee hambaa gundoo hammam guutuu akka walitti qabdan hin yaadattanii?**
11 **Akka ani waa’ee buddeenaa isinitti dubbachaa hin turin isin akkamitti hin hubanne? Garuu raacitii Fariisotaatii fi Saduuqotaa irraa of eeggadhaa.”**
12 Isaanis ergasii akka inni akka isaan raacitii buddeenaa irraa of eeggataniif utuu hin ta’in akka barsiisa Fariisotaatii fi Saduuqotaa irraa of eeggataniif isaanitti himaa ture hubatan.

Phexros Eenyummaa Kiristoos Beeksise
16:13-16 kwf – Mar 8:27-29; Luq 9:18-20

13 Yesuus yeroo gara biyya Fiiliphoos Qiisaariyaa dhufetti, **“Namoonni Ilma Namaatiin eenyu jedhu?”** jedhee barattoota isaa gaafate.
14 Isaanis, “Namoonni tokko tokko inni Yohannis Cuuphaa dha jedhu; warri kaan inni Eeliyaas jedhu; kaan immoo inni Ermiyaas yookaan raajota keessaa isa tokko dha jedhu” jedhanii deebisan.
15 Innis, **“Isin hoo? Eenyu anaan jettu?”** jedhee gaafate.
16 Simoon Phexrosis, “Ati Kiristoos, Ilma Waaqa jiraataa ti” jedhee deebise.
17 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; **“Yaa Simoon ilma Yoonaa, ati eebbifamaa dha; kana abbaa koo isa samii irraatu siif ibse malee nama miti.**
18 **Ani sittin hima; ati Phexrosii dha; kattaa kana irratti waldaa kiristaanaa koo nan ijaara; karri gahaannamis ishee hin mo’atu.**
19 **Ani furtuu mootummaa samii siifin kenna; wanni ati lafa irratti hiitu kam iyyuu samii irratti ni hidhama; wanni ati lafa irratti hiiktu kam iyyuu samii irrattis ni hiikama.”**
20 Ergasiis akka isaan akka inni Kiristoos ta’e nama tokkotti illee hin himneef barattoota isaa akeekkachiise.

Yesuus Duraan Dursee Waa’ee Du’a Isaa Dubbate
16:21-28 kwf – Mar 8:31–9:1; Luq 9:22-27

21 Yesuus yeroo sanaa jalqabee akka Yerusaalem dhaqee
harka maanguddootaatti, harka luboota hangafootaattii
fi harka barsiistota seeraatti waan hedduun dhiphachuu
qabu, akka ajjeefamuu qabuu fi akka guyyaa sadaffaatti
immoo du'aa kaafamu barattoota isaatiif ibsuu jalqabe.
22 Phexrosis kophaatti baasee, "Yaa Gooftaa, kun gonku-
maa hin ta'in! Kun sirraa haa fagaatu!" jedhee isa ifachuu
jalqabe.
23 Yesuus garuu of irra garagalee Phexrosiin, **"Yaa Se-
exana nana! Na duubatti deebi'i! Ati gufuu natti
taateerta; ati kan namaa yaadda malee kan Waaqaa
hin yaadduutii"** jedhe.
24 Ergasii Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe;
**"Namni kam iyyuu yoo na faana dhufuu barbaade, inni
of haa ganu. Fannoo ofii isaa baadhatees na duukaa
haa bu'u.
25 Namni lubbuu isaa oolfachuu barbaadu kam iyyuu
lubbuu isaa ni dhabaatii; garuu namni naaf jedhee
lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni argata.
26 Namni yoo addunyaa guutuu argatee lubbuu isaa
immoo dhabe, bu'aan isaa maali? Yookaan namni
qooda lubbuu isaa maal kennuu danda'a?
27 Ilmi Namaa ulfina Abbaa isaatiin ergamoota isaa
wajjin dhufuuf jiraatii; innis yeroo sana tokkoo tokkoo
namaatiif akkuma hojii isaatti gatii isaa ni kenna.
28 "Ani dhuguman isinitti hima; warra as dhad-
haabachaa jiran keessaa namoonni tokko tokko
hamma utuu Ilmi Namaa mootummaa isaatiin dhufuu
arganitti du'a hin dhandhaman."**

17

Bifti Yesuus Geeddaramuu Isaa
17:1-8 kwf – Luq 9:28-36
17:1-13 kwf – Mar 9:2-13

1 Yesuus guyyaa ja'a booddee Phexrosin, Yaaqoobii fi
Yohannis obboleessa Yaaqoob fudhatee kophaa isaanii tul-
luu dheeraa tokkotti ol baase.
2 Innis achitti fuula isaanii duratti geeddarame. Fuulli
isaa akka aduu ife; uffanni isaas akkuma ifaa addaate.
3 Kunoo Musee fi Eeliyaas utuu Yesuus wajjin haasa'anuu
isaanitti mul'atan.
4 Phexrosis Yesuusiin, "Yaa Gooftaa, as jiraachuun nuuf
gaarii dha. Yoo fedhii kee ta'e, ani daasii sadii jechuunis
tokko siif, tokko Museef, tokko immoo Eeliyaasiif asitti nan
ijaara" jedhe.

5 Utuma inni dubbachaa jiruu kunoo, duumessi ifaan
tokko isaan haguuge; duumessicha keessaas sagaleen tokko,
“Kun Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; ani isatti baay’ee nan
gammada. Isinis isa dhaga’aa!” jedhe.
6 Barattoonnis yommuu waan kana dhaga’anitti akka
malee sodaatanii adda isaaniitiin lafatti gombifaman.
7 Yesuus garuu itti dhi’aatee isaan tuqee, **“Ka’aa! Hin
sodaatinaa”** jedheen.
8 Isaanis yommuu ol jedhanii ilaalanitti Yesuusin malee
nama tokko illee hin argine.
9 Utuu tulluu sana irraa bu’uutti jiranuus Yesuus,
**“Hamma Ilmi Namaa warra du’an keessaa kaafamutti
waan argitan sana nama tokkotti illee hin himinaa”**
jedhee isaan seerrate.
10 Barattoonnis, “Yoos barsiistonni seeraa maaliif Eeliyaas
akka duraan dursee dhufuu qabu dubbatu ree?” jedhanii
isa gaafatan.
11 Yesuus akkana jedhee deebise; **“Dhugumaan, Eeliyaas
waan hunda iddootti deebisuuf jedhee duraan dursee
ni dhufa.
12 Ani garuu isinittin hima; Eeliyaas amma iyyuu
dhufeera; isaanis isa hin hubanne; garuu waanuma
fedhan hunda isatti hojjetan. Ilmi Namaas akkasuma
harka isaaniitti dhiphachuuf jira.”**
13 Barattoonnis ergasii akka wanni inni isaanitti dub-
bachaa ture sun waa’ee Yohannis Cuuphaa ta’e hubatan.

Gurbaa Gaggabdoodhaan Qabame Tokko
17:14-19 kwf – Mar 9:14-28; Luq 9:37-42

14 Yommuu isaan gara tuuta sanaa dhufanittis namichi
tokko Yesuusitti dhi’aatee fuula isaa duratti jilbeenfate;
15 akkanas jedhe; “Yaa Gooftaa, ilmi koo gaggabdoodhaan
qabamee akka malee rakkachaa jiraatii naaf maari. Yeroo
hedduu ibidda keessatti yookaan bishaan keessatti kufa.
16 Ani barattoota keetti isa nan fide; isaan garuu isa
fayyisuu hin dandeenye.”
17 Yesuusis deebisee, **“Isin dhaloota hin amannee fi
jal’aa nana; ani hamma yoomiittin isin wajjin ji-
raadha? Hamma yoomiittis ani isinii obsa? Mee
gurbicha as natti fidaa!”** jedhe.
18 Yesuusis hafuura hamaa sana ifate; hafuurri hamaan
sunis gurbaa sana keessaa ba’e; gurbichis yommusuma
fayye.
19 Ergasiis barattoonni kophaa isaanii gara Yesuus dhu-
fanii, “Nu maaliif hafuura hamaa sana baasuu dadhabne?”
jedhanii isa gaafatan.

20 Innis akkana jedhee deebise; **“Sababii amantiin**
keessan xinnaateefii dha. Ani dhuguman isinitti hima;
isin utuu amantii xinnoo hamma sanyii sanaaficaa
qabaattanii silaa tulluu kanaan, ‘Asii ka’ii achi darbi’
jechuu ni dandeessu; innis ni darba. Wanni isiniif hin
danda’amne tokko iyyuu hin jiru. [
21 **Hafuurri hamaan akkanaa garuu soomaa fi kad-**
hannaadhaan malee hin ba’u.”]*
22 Yeroo isaan Galiilaatti walitti qabamanitti inni
akkana isaaniin jedhe; **“Ilmi Namaa dabarfamee harka**
namootaatti ni kennama.
23 **Isaanis isa ni ajjeesu; inni immoo guyyaa sadaf-**
faatti ni kaafama.” Barattoonnis akka malee gaddan.

Gibira Mana Qulqullummaa

24 Yommuu Yesuusii fi barattoonni isaa Qifirnaahom
ga’anitti qaraxxoonni gara Phexros dhufanii, “Barsiisaan
keessan gibira hin kaffaluu?” jedhanii gaafatan.
25 Innis deebisee, “Ni kaffala” jedheen.
Yesuus yommuu Phexros mana seenetti duraan dursee,
“Yaa Simoon ati maal yaadda? Mootonni lafaa eenyu
irraa qaraxaa fi gibira walitti qabu? Ijoollee isaanii
irraa moo keessummoota irraa walitti qabu?” jedhee
gaafate.
26 Phexrosis deebisee, “Keessummoota irraa walitti qabu”
jedhe.
Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Yoos ijoolleen**
isaanii bilisa.
27 **Garuu nu akka isaan hin mufachiifneef dhaqiitii**
okkoo galaanatti darbadhu. Qurxummii jalqabatti
qabdus fuudhi; yommuu afaan isaa bantuttis maallaqa
argatta. Maallaqa sanas geessiitii anaa fi ofii keetiif
isaanitti kenni.”

18

Nama Mootummaa Samii Keessatti Nama Hunda Caalu
18:1-5 kwf – Mar 9:33-37; Luq 9:46-48

1 Yeruma sana barattoonni gara Yesuus dhufanii, “Yoos
mootummaa samii keessatti kan hundumaa caalu eenyu?”
jedhanii gaafatan.
2 Innis mucaa xinnaa tokko ofitti waamee isaan gidduu
dhaabe.
3 Akkanas jedhe: **“Ani dhuguman isinitti hima; isin**
yoo deebitanii akkuma ijoollee taatan malee gonku-
maa mootummaa samiitti hin galtan.

---

* **17:21** Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa 21 hin qaban.

4 **Kanaaf namni akka daa'ima kanaa gad of qabu kam**
iyyuu mootummaa samii keessatti nama hunda caala.
5 **Namni daa'ima akkanaa tokko maqaa kootiin**
simatu kam iyyuu na simata.
6 **"Namni kam iyyuu warra natti amanan xixinnaa**
kanneen keessaa tokko illee yoo gufachiise, dhagaan
daakuu guddaan morma isaatti hidhamee tuujuba
galaanaa keessa dhidhimuu isaaf wayya ture.
7 **Sababii wantoota akka namoonni gufatan godhan**
sanaatiif addunyaaf wayyoo! Wantoonni akkanaa
dhufuu qabu; garuu nama wantoonni kunneen karaa
isaatiin dhufan sanaaf wayyoo!
8 **Yoo harki kee yookaan miilli kee si gufachiise,**
of irraa kutii gati. Harka lama yookaan miilla
lama qabaattee ibidda bara baraatti darbatamuu irra,
dooluu taatee yookaan laamshoftee jireenyatti galuu
siif wayya.
9 **Yoo iji kee si gufachiise of keessaa baasii gati.**
Ija lama qabaattee ibidda gahaannamiitti darbatamuu
irra ija tokko qabaattee jireenyatti galuu siif wayya.

Fakkeenya Hoolaa Badee
18:12-14 kwf – Luq 15:4-7

10 **"Warra xixinnaa kanneen keessaa tokko illee akka**
hin tuffanneef of eeggadhaa. Ani isinitti nan hima;
ergamoonni isaanii samii irratti yeroo hunda fuula
Abbaa koo isa samii irraa ni arguutii. [
11 **Ilmi Namaa isa bade oolchuudhaaf dhufeetii.]***
12 **"Isin maal seetu? Namni tokko yoo hoolota dhibba**
qabaatee hoolota sana keessaas tokko bade, namichi
sun sagaltamii sagallan hafan kaan tulluuwwan irratti
dhiisee tokkicha bade sana barbaaduu hin dhaquu?
13 **Ani dhuguman isinitti hima; inni yoo hoolaa sana**
argate, hoolota sagaltamii sagallan hin badin irra
hoolaa tokkicha sanatti caalaa ni gammada.
14 **Akkasuma immoo isaan xixinnoo kanneen keessaa**
tokko iyyuu akka badu fedhii Abbaa keessan isa samii
irraa miti.

Cubbuu Walitti Hojjechuu

15 **"Yoo obboleessi kee cubbuu sitti hojjete, dhaqiitii**
iddoo isin lamaan qofti jirtanitti balleessaa isaa itti
himi. Yoo inni si dhaga'e ati obboleessa kee deebifat-
teerta.

---

* **18:11** Hiikkaawwan tokko tokko dubbii Luq 19:10 irra jiru dabalatu.

16 **Yoo si dhaga'uu baate garuu 'dubbiin hundinuu dhuga baatota lamaan yookaan sadiin waan mirkaneeffamuuf' nama biraa tokko yookaan nama lama fudhadhuu dhaqi.**
17 **Yoo inni jara dhaga'uu dide waldaa kiristaanaatti himi; yoo inni waldaa kiristaanaa iyyuu dhaga'uu dide akka nama ormaattii fi akka qaraxxuutti isa fudhadhu.**
18 **"Ani dhuguman isinitti hima; wanni isin lafa irratti hiitan kam iyyuu samii irratti ni hidhama; wanni isin lafa irratti hiiktan kam iyyuu samii irrattis ni hiikama.**
19 **"Ammas ani isinitti nan hima; isin keessaa yoo namoonni lama lafa irratti waa'ee waan kadhatan kamii iyyuu walii galan Abbaan koo inni samii irraa isaaniif taasisa.**
20 **Iddoo itti namoonni lama yookaan sadii maqaa kootiin walitti qabamanitti ani gidduu isaaniitti nan argamaatii."**

Tajaajilaa Dhiifama Hin Goone Tokko

21 Ergasii Phexros gara Yesuus dhufee, "Yaa Gooftaa, yoo obboleessi koo cubbuu natti hojjete ani yeroo hammam dhiisaaf? Hamma yeroo torbaattii?" jedhee gaafate.
22 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Ani sitti nan hima; yeroo torbaatamii torba malee yeroo torba miti.**
23 **"Kanaafuu mootummaan samii mootii herrega garboota isaa harka jiru to'achuu barbaade tokko fakkaata.**
24 **Akkuma inni herrega isaa to'achuu jalqabeenis nama mootichi taalaantii kuma kudhan irraa qabu tokko itti fidan.**
25 **Namichi sun waan baasu dhabnaan gooftaan isaa akka inni, niitiin isaa, ijoolleen isaatii fi wanni inni qabu hundinuu gurguramanii gatiin sun kaffalamu ajaje.**
26 **"Garbichi sunis miilla isaatti kufee, 'Yaa gooftaa, naaf obsi; hunduma isaa iyyuu siif nan kaffalaa' jedhee isa kadhate.**
27 **Gooftaan garbicha sanaas garaa laafeef; gatii isa irraa qabus dhiiseefii gad isa lakkise.**
28 **"Garbichi sun garuu akkuma achii ba'een garbicha akka isaa kan gatii diinaarii[†]dhibbaa irraa qabu tokko arge. Innis morma namichaa hudhee qabee, 'Waan ani sirraa qabu naa kaffali' jedheen.**

---

† **18:28** Diinaariin mindaa guyyaatti hojjetaa tokkoof kaffalamu ture.

29 **“Garbichi akka isaa sunis miilla isaatti kufee,**
‘Naaf obsi; waan narra jiru siif nan kaffalaa’ jedhee
isa kadhate.
30 **“Inni garuu ni dide; qooda kanaa hamma inni gatii**
isaa kaffalutti mana hidhaatti isa galchisiise.
31 **Garboonni kaan yommuu waan ta’e sana arganitti**
akka malee gaddan; dhaqaniis waan ta’e hundumaa
gooftaa isaaniitti himan.
32 **“Gooftichis garbicha sana ofitti waamee akkana**
jedheen; ‘Yaa garbicha hamaa! Ani sababii ati na
kadhatteef gatii sirra ture hunda siif dhiise.
33 **Akkuma ani garaa siif laafe sana atis garbicha**
akka keetiitiif garaa laafuu hin qabduu?’
34 **Gooftaan isaas aariidhaan hamma inni gatii sana**
hunda kaffalutti warra isa dhiphisanitti dabarsee isa
kenne.
35 **“Isinis yoo garaa keessan guutuudhaan obboleessa**
keessaniif dhiisuu baattan Abbaan koo inni samii irraa
tokkoo tokkoo keessan akkanuma godha.”

19

Wal Hiikuu Dhirsaa fi Niitii
19:1-9 kwf – Mar 10:1-12

1 Yesuus erga dubbii kana dubbatee fixatee booddee,
Galiilaadhaa ka’ee gama Yordaanos gara biyya Yihuudaa
dhaqe.
2 Namoonni baay’eenis isa duukaa bu’an; innis achitti
isaan fayyise.
3 Fariisonni tokko tokkos isa qoruuf gara isaa dhufanii,
“Namni tokko waanuma argeen niitii isaa hiikuun ni
eeyyamamaa?” jedhanii gaafatan.
4 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Isin akka inni**
jalqabatti isaan uume sun, ‘dhiiraa fi dubartii taasisee
isaan uume’*hin dubbifnee?
5 **Inni akkana jedhe; ‘Sababii kanaaf namni abbaa**
fi haadha isaa dhiisee niitii isaatti maxxana; lamaan
isaanii iyyuu foon tokko ta’u.’†
6 **Egaa isaan si’achi foon tokko malee lama miti.**
Kanaafuu waan Waaqni tokko taasise namni gargar
hin baasin.”
7 Isaanis, “Yoos Museen maaliif akka namni tokko
waraqaa ragaa hiikkaa kenneefii niitii isaa of irraa
geggeessu ajaje ree?” jedhanii isa gaafatan.
8 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Museen sababii**
mata jabina keessaniitiif jedhee akka isin niitota

---

* **19:4** Uma 1:27 † **19:5** Uma 2:24

keessan hiiktan isiniif eeyyame. Jalqabatti garuu akkana hin turre.
9 **Ani isinittin hima; namni utuu isheen halalummaa hin hojjetin niitii isaa hiikee dubartii biraa fuudhu kam iyyuu ejja raawwata.”**
10 Barattoonni isaas, “Haalli dhirsaa fi niitii akkana taanaan fuudhuu dhiisuu wayya” jedhaniin.
11 Yesuusis akkana jedheen; **“Waan kana warra isaaniif kenname qofa malee namni hundi fudhachuu hin danda’u.**
12 **Warri xu’aashii ta’anii gadameessa haadha isaaniitii dhalatan jiruutii; warri harka namaatiin xu’aashii ta’anis jiru; kanneen mootummaa samiitiif jedhanii xu’aashii of taasisanis jiru; namni kana fudhachuu danda’u haa fudhatu.”**

Yesuus Daa’imman Xixinnoo Eebbise
19:13-15 kwf – Mar 10:13-16; Luq 18:15-17

13 Ergasii akka inni harka isaan irra kaa’ee isaaniif kadhatuuf ijoollee xixinnoo Yesuusitti fidan. Barattoonni garuu isaan ifatan.
14 Yesuusis, **“Ijoolleen xixinnoon gara koo haa dhufaniitii hin dhowwinaa; mootummaan samii kan warra akkanaatii”** jedhe.
15 Innis erga harka isaa isaan irra kaa’ee booddee achii deeme.

Dargaggeessa Sooressa Tokko
19:16-29 kwf – Mar 10:17-30; Luq 18:18-30

16 Kunoo namichi tokko gara Yesuus dhufee, “Yaa barsiisaa, jireenya bara baraa argachuuf wanni gaariin ani gochuu qabu maali?” jedhee gaafate.
17 Yesuus immoo, **“Ati maaliif waa’ee waan gaarii na gaafatta? Gaariin Isa Tokkicha qofatu jira. Ati yoo jireenyatti galuu barbaadde ajajawwan eegi”** jedhee deebise.
18 Namichis, “Ajajawwan kami?” jedhee gaafate.
Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“ ‘Hin ajjeesin; hin ejjin; hin hatin; sobaan dhugaa hin ba’in;**
19 **abbaa keetii fi haadha kee kabaji;‡ollaa kee akkuma ofii keetiitti jaalladhu.’§”**
20 Dargaggeessi sunis, “Ani ajajawwan kanneen hunda eegeera. Yoos maaltu amma iyyuu na duraa hir’ata ree?” jedheen.
21 Yesuusis, **“Ati yoo nama hir’ina hin qabne ta’uu barbaadde, dhaqiitii waan qabdu gurgurii hiyyeeyyiif**

‡ **19:19** Bau 20:12-16; KeD 5:16-20 § **19:19** Lew 19:18

kenni; samii keessatti badhaadhummaa ni qabaattaa.
Ergasii kottuu na duukaa bu'i" jedhee deebiseef.
22 Dargaggeessi sunis yommuu waan kana dhaga'etti
gaddee achii deeme; inni qabeenya guddaa qaba tureetii.
23 Yesuusis barattoota isaatiin akkana jedhe; **"Ani**
dhuguma isinittin hima; mootummaa samiitti galuun
nama sooressaaf rakkisaa dha.
24 **Ammas isinittin hima; namni sooressi mootummaa**
Waaqaatti galuu irra qaawwa lilmoo keessa ba'uutu
gaalaaf salphata."
25 Barattoonni yommuu waan kana dhaga'anitti akka
malee raajeffatanii, "Yoos eenyutu fayyuu danda'a ree?"
jedhanii gaafatan.
26 Yesuusis isaan ilaalee, **"Kun namaaf hin danda'amu;**
Waaqaaf garuu wanni hundinuu ni danda'ama" jedhe.
27 Kana irratti Phexros, "Kunoo, nu waan hunda dhiifnee
si duukaa buuneerra! Egaa maal arganna ree?" jedhee
deebise.
28 Yesuus immoo akkana isaaniin jedhe; **"Ani dhuguma**
isinittin hima; addunyaa haaraa keessatti, yeroo Ilmi
Namaa teessoo isaa ulfina qabeessa sana irra taa'utti,
isin warri na duukaa buutanis akkasuma teessoowwan
kudha lama irra teessanii gosoota Israa'el kudha
lamaanitti murtu.
29 **Namni maqaa kootiif jedhee manneen yookaan ob-**
boloota yookaan obboleettota yookaan abbaa yookaan
haadha yookaan niitii yookaan ijoollee yookaan
lafa qotiisaa dhiise hundi dachaa dhibba ni argata;
jireenya bara baraas ni dhaala.
30 **Garuu warri jalqabaa hedduun warra dhumaa ni**
ta'u; warri dhumaa hedduun immoo warra jalqabaa ni
ta'u.

20

Fakkeenya Warra Iddoo Dhaaba Wayinii Keessa Hojjetanii

1 **"Mootummaan samiis abbaa lafaa kan iddoo**
dhaabaa wayinii isaatti hojjettoota qacarachuuf jed-
hee barii obboroo manaa ba'e tokko fakkaata.
2 **Innis guyyaatti diinaarii*tokko tokko isaanii kaf-**
faluuf hojjettoota sanaan walii galee gara iddoo
dhaabaa wayinii isaatti isaan erge.
3 **"Namichi sunis gara sa'aatii sadiitti gad ba'ee**
namoota hojii malee iddoo gabaa dhadhaabatan kan-
neen biraa arge.

---

* **20:2** Diinaariin mindaa guyyaatti hojjetaa tokkoof kaffalamu ture.

4 **‘Isinis dhaqaatii iddoo dhaabaa wayinii kootii keessa hojjedhaa; anis waan isiniif malu isiniifin kaffalaa’ jedheen.**
5 **Isaanis ni dhaqan.**
“Ammas gara sa’aatii ja’aa fi gara sa’aatii sagaliitti gad ba’ee akkasuma godhe.
6 **Naannoo sa’aatii kudha tokkoottis gad ba’ee namoota hojii malee dhadhaabatan biraa argee, ‘Isin maaliif guyyaa guutuu hojii malee as dhadhaabattu?’ jedhee isaan gaafate.**
7 **“Isaanis, ‘Sababii namni tokko illee nu hin qacaratiniif’ jedhanii deebisan.**
“Inni immoo, ‘Isinis dhaqaatii iddoo dhaabaa wayinii kootii keessa hojjedhaa’ jedheen.
8 **“Yommuu galgalaa’etti abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa hoogganaa hojii isaatiin, ‘Hojjettoota waami; warra gara dhumaatti qacaramanii jalqabii hamma warra dura qacaramaniitti mindaa isaanii kaffaliif’ jedheen.**
9 **“Warri gara sa’aatii kudha tokkootti qacaraman sunis dhufanii tokkoon tokkoon isaanii diinaarii tokko tokko fudhatan.**
10 **Warri jalqabatti qacaraman yommuu dhufanitti waan warra kaan caalaa argatan se’an. Garuu tokkoon tokkoon isaanii diinaarii tokko tokko fudhatan.**
11 **Isaan yommuu diinaarii sana fudhatanitti abbaa lafaa sanatti guunguman.**
12 **Isaanis, ‘Warri gara dhumaatti qacaraman kunneen sa’aatii tokko qofa hojjetan; ati garuu nu warra dadhabbii hojichaatii fi ho’a guyyaa obsine isaaniin wal qixxeessite’ jedhaniin.**
13 **“Inni garuu hojjettoota sana keessaa isa tokkoon, ‘Yaa michuu ko, ani waan tokkoon illee si hin miine. Ati diinaarii tokkoon naan walii hin gallee?**
14 **Qooda kee fudhadhuu deemi; ani namicha isa gara dhumaa kanaafis hammuma siif kenne sana kennuufii nan barbaada.**
15 **Ani qarshii kootiin waan barbaade gochuuf mirga hin qabuu? Yookaan sababii ani arjaa ta’eef hinaaftaa?’ jedhe.**
16 **“Akkasuma warri dhumaa warra jalqabaa ni ta’u; warri jalqabaa immoo warra dhumaa ni ta’u.”**

Yesuus Yeroo Sadaffaa Waa’ee Du’a Isaa Duraan Dursee Dubbate
20:17-19 kwf – Mar 10:32-34; Luq 18:31-33

17 Yesuus utuu Yerusaalemitti ol ba’aa jiruu barattoota
kudha lamaan kophaatti baasee akkana jedheen:
18 **“Kunoo nu Yerusaalemitti ol ba’aa jirra; Ilmi Na-**
maas dabarfamee luboota hangafootattii fi barsiistota
seeraatti ni kennama. Isaanis du’a itti muru;
19 **akka isaan itti qoosaniif, isa garafanii fi isa**
fannisaniifis dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu.
Innis guyyaa sadaffaatti du’aa ni kaafama!”

Gaaffii Haadha Ilmaan Zabdewoos
20:20-28 kwf – Mar 10:35-45

20 Ergasiis haati ilmaan Zabdewoos ilmaan ishee wajjin
gara Yesuus dhuftee jilbeenfattee waa isa kadhatte.
21 Yesuusis, **“Ati maal barbaadda?”** jedheen.
Isheenis, “Akka ilmaan koo kunneen lamaan mootummaa
kee keessatti inni tokko mirga keetiin, inni kaan immoo
bitaa keetiin taa’u naa godhi” jetteen.
22 Yesuus immoo, **“Isin waan kadhattan hin beektan;**
xoofoo ani dhuguuf jiru dhuguu ni dandeessuu?”
jedheen.
Isaanis, “Ni dandeenya” jedhanii deebisan.
23 Yesuusis, **“Dhugumaan xoofoo koo irraa illee ni**
dhugdu; garuu mirga kootii fi bitaa kootiin taa’uu kan
kennu ana miti. Iddoon kun kan warra Abbaan koo
isaaniif qopheesse sanaa ti” jedheen.
24 Warri kurnan yommuu waan kana dhaga’anitti ob-
boloota lamaanitti aaran.
25 Yesuusis walitti isaan waamee akkana jedhe; **“Isin**
akka bulchitoonni Namoota Ormaa isaan irratti goof-
tummaa mul’isan, gurguddoonni isaaniis akka isaan
irratti taayitaa argisiisan ni beektu.
26 **Isin biratti akkas miti. Qooda kanaa namni**
isin keessaa nama guddaa ta’uu barbaadu kam iyyuu
tajaajilaa keessan ta’uu qaba;
27 **namni nama jalqabaa ta’uu barbaadu kam iyyuu**
garbicha keessan ta’uu qaba;
28 **Ilmi Namaa iyyuu tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo**
namoota baay’eedhaaf furii godhee kennuuf dhufe
malee tajaajilamuuf hin dhufneetii.”

Jaamonni Lama Fayyifamuu Isaanii
20:29-34 kwf – Mar 10:46-52; Luq 18:35-43

29 Utuu Yesuusii fi barattoonni isaa Yerikoodhaa ba’aa
jiranuu, tuunni namootaa guddaan isa duukaa bu’e.
30 Kunoo, jaamonni lama qarqara karaa tataa’aa tu-
ran; isaanis yommuu akka Yesuus achiin darbaa jiru

dhaga’anitti iyyanii, “Gooftaa, yaa Ilma Daawit nu maari!”
jedhan.
31 Tuunni sunis akka isaan cal’isaniif isaan ifate; isaan
garuu, “Yaa Gooftaa, yaa Ilma Daawit nu maari!” jedhanii
ittuma caalchisanii iyyan.
32 Yesuusis dhaabatee isaan waamee, **“Akka ani maal**
isinii godhu barbaaddu?” jedhee isaan gaafate.
33 Isaan immoo, “Yaa Gooftaa, akka iji keenya nuuf
banamu barbaanna” jedhanii deebisan.
34 Yesuusis garaa laafeefii ija isaanii qaqqabe. Isaanis
yeruma sana arganii isa duukaa bu’an.

21

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
21:1-9 kwf – Mar 11:1-10; Luq 19:29-38
21:4-9 kwf – Yoh 12:12-15

1 Akkuma isaan Yerusaalemitti dhi’aatanii Beetfaagee
ishee Gaara Ejersaa irraa sana ga’aniin Yesuus barattoota
lama erge;
2 akkanas isaaniin jedhe; **“Gara ganda fuula keessan**
dura jiru sanaa dhaqaa; yommusuma harree hidhamte
tokko ilmoo ishee wajjin ni argattu. Lachan isaanii
hiikaatii naa fidaa.
3 **Yoo namni tokko iyyuu waan tokko isiniin jedhe,**
‘Gooftaatu isaan barbaada’ jedhaa; innis yommusuma
erga.”
4 Kunis akka wanni karaa raajichaatiin dubbatame sun
raawwatamuuf ta’e; innis akkana jedha:
5 “Akkana jedhaa Intala Xiyoonitti himaa;
‘Kunoo, mootiin kee gad of qabee,
harree yaabbatee, ilmoo harree jechuunis
harree xinnoo yaabbatee, gara kee dhufa.’ ”*
6 Barattoonnis dhaqanii akkuma Yesuus isaan ajaje god-
han.
7 Isaanis harree fi ilmoo harree sana fidan; uffata isaaniis
isaan irra buusan; Yesuusis isaan irra taa’e.
8 Namoonni akka malee baay’een uffata isaanii karaa irra
afan; warri kaan immoo dameewwan mukaa kukkutanii
karaa irra bubuusan.
9 Namoonni isa dura deemaa turanii fi warri isa duukaa
bu’aa turan iyyanii,
“Hoosaa’inaa Ilma Daawitiif!”

“Inni maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!”†

---

* **21:5** Zak 9:9 † **21:9** Far 118:26

“Hoosaa’inaa ol gubbaatti!” jedhan.
10 Yommuu Yesuus Yerusaalem seenetti, magaalaan sun
guutummaatti raafamtee, “Kun eenyu?” jette.
11 Tuunni sun immoo, “Kun Yesuus, raajicha Naazreeti
Galiilaati” jedhee deebise.

Yesuus Mana Qulqullummaa Keessatti
21:12-16 kwf – Mar 11:15-18; Luq 19:45-47

12 Yesuus mana qulqullummaa seenee warra mana
qulqullummaa keessatti bitatanii fi gurguratan hundumaa
ari’e. Minjaala warra maallaqa geeddarataniitii fi barcuma
warra gugee gurguratanii garagalche.
13 Innis, **“ ‘Manni koo mana kadhannaa
jedhama’‡jedhamee barreeffameera; isin garuu holqa
saamtotaa gootaniirtu”§** isaaniin jedhe.
14 Jaamonnii fi warri naafatan mana qulqullummaa
keessatti gara isaa dhufan; innis isaan fayyise.
15 Luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa yommuu
hojii dinqisiisaa inni hojjete arganii ijoollee mana qulqul-
lummaa keessatti, “Hoosaa’inaa ilma Daawitiif” jedhanii
iyyan dhaga’anitti ni aaran.
16 Isaanis, “Ati waan ijoolleen kunneen jedhan
dhageessaa?” jedhanii isa gaafatan.
Yesuus immoo, **“Eeyyee;” isin waan,**
**“ ‘Yaa Gooftaa, ati afaan daa’immaniitii fi mucoolii
harma hodhanii irraa,
galata qopheessiteerta’
jedhu sana takkumaa hin dubbifnee?”***
jedhee deebise.
17 Innis isaan biraa deemee magaalaa sanaa ba’e; Bi-
itaaniyaa dhaqee achi bule.

Mukni Harbuu Goguu Isaa
21:18-22 kwf – Mar 11:12-14,20-24

18 Yesuus ganama barii utuu gara magaalattiitti deebi’uu
beela’e.
19 Muka harbuu tokkos karaa biratti argee itti gore; garuu
baala malee waa tokko illee hin arganne. Innis, **“Iji bara
baraan sirratti hin argamin!”** jedheen. Mukni sunis
yeruma sana goge.
20 Barattoonnis yommuu waan kana arganitti ni din-
qisiifatan. Isaanis, “Harbuun sun akkamitti yommusuma
goge?” jedhanii gaafatan.
21 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Ani dhuguman
isinitti hima; yoo amantii qabaattan, yoo mamuu**

‡ **21:13** Isa 56:7 § **21:13** Erm 7:11 * **21:16** Far 8:2

baattanis, waan muka harbuu sana irratti ta'e qofa utuu hin ta'in, tulluu kanaan illee, 'Ka'i! Galaanatti darbatami!' yoo jettan ni ta'a.
22 **Isin yoo amantii qabaattan waan kadhannaadhaan gaafattan hunda ni argattu."**

Taayitaan Yesuus Gaaffii Uume
21:23-27 kwf – Mar 11:27-33; Luq 20:1-8

23 Utuu Yesuus mana qulqullummaa seenee barsiisaa jiruu luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni sabaa gara isaa dhufanii, "Ati taayitaa maaliitiin wantoota kanneen hojjetta? Eenyutu taayitaa kana siif kenne?" jedhanii gaafatan.
24 Yesuusis akkana jedhee deebise; **"Anis gaaffii tokkon isin gaafadha; yoo isin naaf deebiftan, anis taayitaa maaliitiin wantoota kanneen akkan hojjedhu isinittin hima.**
25 **Cuuphaan Yohannis eessaa dhufe? Samii irraa moo nama biraa dhufe?"**
Isaanis waliin mari'atanii akkana jedhan; "Yoo nu, 'Samii irraa dhufe' jenne, inni immoo, 'Yoos isin maaliif isa hin amanin ree?' nuun jedha.
26 Yoo nu, 'Nama biraa dhufe' jenne garuu namoota sodaanna; isaan hundinuu Yohannisin akka raajiitti ilaaluutii."
27 Kanaaf isaan, "Hin beeknu!" jedhanii Yesuusiif deebisan.
Inni immoo akkana jedhe; **"Anis taayitaa maaliitiin akkan wantoota kanneen hojjedhu isinitti hin himu."**

Fakkeenya Ilmaan Lamaanii

28 **"Maal seetu? Nama ilmaan lama qabu tokkotu ture; innis gara ilma isaa hangafaa dhaqee, 'Yaa ilma ko, har'a dhaqiitii iddoo dhaabaa wayinii keessa hojjedhu' jedheen.**
29 **"Ilmi sunis deebisee, 'Ani hin dhaqu' jedhe; ergasii garuu gaabbee dhaqe.**
30 **"Namichis gara ilma isaa isa kaanii dhaqee akkasuma jedheen. Ilmi isaa sunis, 'Yaa gooftaa nan dhaqa' jedhee deebiseef; garuu hin dhaqne.**
31 **"Ilmaan lamaan keessaa isa kamtu fedhii abbaa isaa guute?"**
Isaanis, "Isa jalqabaa ti" jedhan.
Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **"Ani dhuguman isinitti hima; qaraxxoonnii fi sagaagaltoonni isin dura mootummaa Waaqaatti ni galu.**

32 **Yohannis karaa qajeelummaa isinitti argisiisuu dhufeetii; isin immoo isa hin amanne. Qaraxxoonnii fi sagaagaltoonni garuu isa amanan; isin erguma waan kana argitan illee qalbii jijjiirrattanii isatti hin amanne.**

Fakkeenya Qottuuwwanii
21:33-46 kwf – Mar 12:1-12; Luq 20:9-19

33 **"Fakkeenya biraa tokko dhaga'aa; abbaa lafaa kan iddoo dhaabaa wayinii irra wayinii dhaabbate tokkotu ture. Innis naannoo isaatti dallaa ijaaree, achi keessatti boolla itti wayinii cuunfan qotee qooxii eegumsaa ijaare. Ergasiis lafa wayinii sana qonnaan bultootatti kiraa kennatee biyya fagoo dhaqe.**

34 **Innis yeroon itti midhaan walitti qaban geenyaan akka isaan ija isaa fidaniifiif garboota isaa qottuuwwan sanatti ergate.**

35 **"Qottuuwwan sunis garboota namichaa qabanii, isa tokko ni dhaanan; isa kaan ni ajjeesan; isa sadaffaa immoo dhagaan tuman.**

36 **Ammas garboota warra duraa caalaa baay'atan biraa ergate; qonnaan bultoonni sunis akkuma sana isaan godhan.**

37 **Dhuma irrattis inni, 'Ilma koo ni kabaju' jedhee ilma isaa isaanitti ergate.**

38 **"Qottoonni sun garuu yommuu ilma sana arganitti, 'Dhaaltuun isa kana. Kottaa isa ajjeefnee dhaala isaa fudhannaa!' waliin jedhan.**

39 **Kanaafuu isaan fuudhanii iddoo dhaabaa wayinii keessaa gad baasanii isa ajjeesan.**

40 **"Egaa abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa yommuu dhufutti qottuuwwan sana maal godhinna laata?"**

41 Isaanis, "Inni namoota hamoo sana haala hamaadhaan ni balleessa; iddoo dhaabaa wayinii sanas qottuuwwan yeroo midhaan walitti qabamutti qooda midhaan isaa kennaniif kanneen biraatti dabarsee ni kenna" jedhanii deebisan.

42 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **"Isin dubbii Katabbiiwwan Qulqulluu keessatti,**
" 'Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta'eera;
kanas Gooftaatu godhe;
kun immoo ija keenyatti dinqii dha'†jedhu sana gonkumaa hin dubbifnee?

† **21:42** Far 118:22,23

43 **“Kanaafuu ani isinittin hima; mootummaan Waaqaa isin irraa fudhatamee saba ija isaa godhatutti ni kennama.**
44 **Namni dhagaa kana irratti kufu kam iyyuu cac-cabee bututa; namni dhagichi irratti kufu kam iyyuu ni daakama.”**
45 Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni yommuu fak-keenyawwan Yesuus dhaga’anitti akka inni waa’ee isaanii dubbate beekan.
46 Isaanis isa qabuu barbaadan; garuu sababii namoonni Yesuusin akka raajiitti ilaalaa turaniif namoota sana so-daatan.

22

Fakkeenya Cidha Fuudhaa fi Heerumaa
22:2-14 kwi – Luq 14:16-24

1 Yesuus ammas akkana jedhee fakkeenyaan deebii ken-neef:
2 **“Mootummaan samii mootii ilma isaatiif cidha fuudhaa qopheesse tokko fakkaata.**
3 **Innis akka isaan warra cidha sanatti affeeraman waamaniif garboota isaa erge; warri waamaman sun garuu dhufuu hin barbaanne.**
4 **“Ammas akkana jedhee garboota biraa erge; ‘Kunoo ani irbaata koo qopheesseera: Sangoonni koo, horiin koo coccoomoonis qalamanii wanni hundinuu qopheeffameera. Gara cidha fuudhaa fi heerumaa kottaa jedhaatii warra affeeraman sanatti himaa.’**
5 **“Isaan garuu tuffatanii, inni tokko gara lafa qoti-isaa isaa, kaan immoo gara daldala isaa dhaqe.**
6 **Warri hafan immoo garboota isaa qabanii sal-phisan; ni ajjeesanis.**
7 **Mootichis ni aare. Loltoota isaas ergee warra gar-boota isaa ajjeesan sana balleesse; magaalaa isaaniis ni gube.**
8 **“Ergasii inni garboota isaatiin akkana jedhe; ‘Dhangaan cidha fuudhaa qopheeffameera; warri af-feeraman garuu cidha kanaaf hin malle.**
9 **Kanaafuu gara qaxxaamura karaatti ba’aatii nama argitan hunda gara cidhaatti affeeraa.’**
10 **Garboonni sunis karaatti ba’anii nama argan hunda, hamaas gaariis walitti qaban; galmi cidhaa sunis keessummootaan guutame.**
11 **“Mootichi yommuu keessummoota ilaaluuf ol seenetti, nama uffata cidhaa hin uffatin tokko achitti arge.**

12 **Innis, ‘Yaa michuu ko, ati akkamitti utuu uffata cidhaa hin uffatin as seente?’ jedhee isa gaafate. Namichi garuu waan dubbatu dhabe.**
13 **“Mootichis tajaajiltoota isaatiin, ‘Namicha kana harkaa fi miilla hidhaatii dukkana alaatti gad darbadhaa; achittis boo’uu fi ilkaan qaruutu ta’a’ jedhe.**
14 **“Warri affeeraman baay’eedhaatii; warri filataman garuu muraasa.”**

Qeesaariif Gibira Kaffaluu
22:15-22 kwf – Mar 12:13-17; Luq 20:20-26

15 Ergasiis Fariisonni waanuma inni dubbatuun isa qabuuf gad ba’anii Yesuusitti mari’atan.
16 Isaanis barattoota isaanii garee Heroodis wajjin isatti ergan. Akkanas jedhan; “Yaa barsiisaa, akka ati nama dhugaa taate, akka ati dhugaadhaan karaa Waaqaa barsiiftu beekna. Ati nama wal hin caalchiftu; fuula namaas hin ilaaltu.
17 Egaa mee nutti himi; yaadni kee maali? Qeesaariif gibira kaffaluun eeyyamameera moo hin eeyyamamne?”
18 Yesuus garuu hammina isaanii beekee akkana jedhe; **“Yaa fakkeessitoota nana, isin maaliif na qortu?**
19 **Mee maallaqa gibira kaffaltan natti argisiisaa.”** Isaanis diinaarii tokko isatti fidan;
20 inni immoo, **“Fakkiin kun kan eenyuu ti? Katabbiin kunis kan eenyuu ti?”** jedhee isaan gaafate.
21 Isaanis, “Kan Qeesaari” jedhanii deebisan.

Kana irratti inni, **“Yoos kan Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa immoo Waaqaaf kennaa”** jedheen.
22 Isaanis yommuu waan kana dhaga’anitti ni dinqifatan. Kanaaf isa dhiisanii qajeelan.

Waa’ee Du’aa Ka’uu
22:23-33 kwf – Mar 12:18-27; Luq 20:27-40

23 Guyyuma sana Saduuqonni warri du’aa ka’uun hin jiru jedhan tokko tokko gara isaa dhufanii gaaffii isa gaafatan.
24 Akkanas jedhan; “Yaa barsiisaa, Museen, ‘Namni tokko niitii fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin yoo du’e obboleessi isaa niitii sana dhaalee obboleessa isaatiif sanyii haa dhaabu’ jedhee nutti himeera.
25 Kunoo obboloota torbatu nu bira ture. Inni jalqabaa niitii fuudhee utuu ijoollee hin qabaatin niitii isaa obboleessa isaatti dhiisee du’e.
26 Obboleessa lammaffaa fi sadaffaa irratti, hamma isa torbaffaattis waanuma sanatu ta’e.
27 Dhuma irratti dubartittiinis ni duute.

28 Egaa guyyaa du’aa ka’uutti, torban isaanii keessaa
isheen niitii isa kamii taati? Hundi isaanii iyyuu ishee
fuudhaniiruutii.”
29 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Isin waan
Katabbiiwwan Qulqulluu yookaan humna Waaqaa hin
beekneef dogoggortu.**
30 **Guyyaa du’aa ka’uutti namoonni akka ergamoota
samii ta’u malee hin fuudhan; hin heerumanis.**
31 **Garuu isin waan Waaqni waa’ee du’aa ka’uu warra
du’anii isiniin jedhe hin dubbifnee? Innis akkana
jedha;**
32 **‘Ani Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa
Yaaqoob.’*Inni Waaqa warra jiraataniiti malee Waaqa
warra du’anii miti.”**
33 Namoonni yommuu waan kana dhaga’anitti, barsiisa
isaa dinqifatan.

Ajaja Ajajawwan Hunda Caalu
22:34-40 kwf – Mar 12:28-31

34 Fariisonni yommuu akka Yesuus Saduuqota afaan
qabachiise dhaga’anitti walitti qabaman.
35 Isaan keessaas hayyuun seeraa tokko akkana jedhee
gaaffii kanaan isa qore:
36 “Yaa barsiisaa, seera keessaa ajajni guddaan isa kami?”
37 Yesuusis akkana jedheen; **“Waaqa kee Goofticha
garaa kee guutuudhaan, lubbuu kee guutuudhaan,
yaada kee guutuudhaan jaalladhu.**†
38 **Kunis ajaja jalqabaatii fi guddicha.**
39 **Ajajni lammaffaanis isuma fakkaata: ‘Ollaa kee
akkuma ofii keetiitti jaalladhu’‡jedha.**
40 **Seerrii fi Raajonni hundinuu ajajawwan kanneen
lamaan irratti hundeeffamu.”**

Kiristoos Ilma Eenyuu ti?
22:41-46 kwf – Mar 12:35-37; Luq 20:41-44

41 Utuu Fariisonni walitti qabamanii jiranuu Yesuus gaaf-
fii tokko isaan gaafate;
42 innis, **“Isin waa’ee Kiristoos maal yaaddu? Inni
ilma eenyuu ti?”** jedhe.
Isaanis, “Inni Ilma Daawit” jedhanii deebisan.
43 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Yoos Daawit akkamitti
Hafuuraan geggeeffamee, ‘Gooftaa’ isaan jedha ree?
Inni akkana jedhaatii:**
44 **“ ‘Gooftaan Gooftaa kootiin:
“Hamma ani diinota kee**

---

* **22:32** Bau 3:6 † **22:37** KeD 6:5 ‡ **22:39** Lew 19:18

miilla kee jala siif galchutti
gara mirga koo taa'i"§jedhe.'
45 **Erga Daawit, 'Gooftaa' jedhee isa waame, yoos inni**
akkamitti ilma isaa ta'uu danda'a ree?"
46 Namni tokko iyyuu waan tokko isaaf deebisuu hin
dandeenye; gaafasii jalqabee namni tokko iyyuu deebi'ee
gaaffii isa gaafachuuf ija hin jabaanne.

23

Akeekkachiisa Yesuus Kenne
23:1-7 kwf – Mar 12:38,39; Luq 20:45,46
23:37-39 kwf – Luq 13:34,35

1 Yesuusis ergasii uummataa fi barattoota isaatiin akkana
jedhe:
2 **"Barsiistonni seeraatii fi Fariisonni barcuma Musee**
irra taa'aniiru.
3 **Kanaafuu waan isaan isinitti himan hundumaa**
godhaa; eegaas. Garuu waan isaan hojjetan hin
hojjetinaa; isaan ni dubbatu malee waan dubbatan
sana hin hojjetaniitii.
4 **Isaan ba'aa ulfaataa hidhanii gatiittii namaa irra**
kaa'u; ofii isaaniitii garuu ba'aa sana sochoosuuf
qubaan illee tuquu hin barbaadan.
5 **"Isaan waan hojjetan hundumaa namootatti of**
argisiisuuf hojjetu: Kudhaama isaanii ni bal'ifatuutii;
handaara uffata isaaniis ni dheereffatu.
6 **Iddoo cidhaatti iddoo ulfinaa, manneen sagadaa**
keessatti immoo taa'umsa ulfinaa jaallatu.
7 **Gabaa keessattis akka namoonni nagaa isaan gaafa-**
tanii fi akka 'Yaa barsiisaa' jedhanii isaan waaman
jaallatu.
8 **"Isin garuu, 'Barsiisaa' jedhamtanii hin waamam-**
inaa; Barsiisaa tokko qofa qabduutii. Isin hundis
obboloota walii keessanii ti.
9 **Lafa irratti nama tokkoon illee 'Abbaa' hin jedhi-**
naa; isin Abbaa tokko qofa qabduutii; innis isa samii
irraa ti.
10 **'Gooftota' jedhamtanii hin waamaminaa; isin**
Gooftaa tokko qofa qabduutii; innis Kiristoos.
11 **Isin keessaa namni hunda keessan caalu tajaajilaa**
keessan haa ta'u.
12 **Namni ol of qabu kam iyyuu gad qabamaatii;**
namni gad of qabu kam iyyuu garuu ol qabama.

Wayyoowwan Torba

---

§ **22:44** Far 110:1

13 **“Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Isin mootummaa samii namoota duraa cuftuutii. Ofii keessanii hin seentan; warra seenuu yaalanis akka isaan seenan hin gootan.**
[
14 **Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Mana haadha hiyyeessaa saamtanii onsituutii; itti fakkeessuuf kadhannaa ni dheeressitu; kanaafuu murtii caalutu isinitti murama.]***
15 **“Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Nama tokko amantii keessanitti galfachuuf jettanii lafaa fi galaana irra joortu; yommuu inni amanuttis akka inni isin caalaa dachaa lama ilma gahaannam ta’u isa gootu.**
16 **“Qajeelchitoota jaamota nana, isiniif wayyoo! Isin, ‘Namni kam iyyuu yoo mana qulqullummaatiin kakate, kun homaa miti; namni kam iyyuu yoo warqee mana qulqullummaatiin kakate garuu kakuun sun isa qaba’ jettu.**
17 **Isin gowwootaa fi jaamota nana, warqee moo mana qulqullummaa kan warqee sana qulqulleessutu caala?**
18 **Akkasumas isin, ‘Namni kam iyyuu yoo iddoo aarsaatiin kakate, kun homaa miti; yoo kennaa iddoo aarsaa irra jiru sanaan kakate garuu kakuun sun isa qaba’ jettu.**
19 **Isin jaamota nana, kennaa sana moo iddoo aarsaa isa kennaa sana qulqulleessutu caala?**
20 **Kanaafuu namni iddoo aarsaatiin kakatu, iddoo aarsaatii fi waan isa irra jiru hundumaan ni kakata.**
21 **Namni mana qulqullummaatiin kakatu, mana qulqullummaatii fi isa mana qulqullummaa keessa jiraatuun kakata.**
22 **Namni samiidhaan kakatu, teessoo Waaqaatii fi isa teessoo sana irra taa’uun kakata.**
23 **“Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Isin abasuuda, insilaalaa fi kamuunii kudhan keessaa tokko ni kennitu. Garuu seera keessaa waan caalaatti barbaachisaa ta’e jechuunis murtii qajeelaa, araaraa fi amanamummaa dhiiftaniirtu. Silaa utuu isa duraa hin dhiisin isa duubaa hojii irra oolchuu qabdu ture.**
24 **Isin qajeelchitoota jaamota nana! Bookee ni calaltu; gaala immoo ni liqimsitu.**
25 **“Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Duuba xoofootii fi caabii**

---

* **23:14** Hiikkaawwan tokko tokko kutaa kana hin dabalan.

ni qulqulleessitu; keessi isaanii garuu saamichaa fi
ofittummaadhaan guutameera.
26 **Yaa Fariisicha jaamaa nana! Jalqabatti keessa**
xoofootii fi caabii qulqulleessi; ergasii duubni isaas ni
qulqullaa'aa.
27 **"Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessi-**
toota nana, isiniif wayyoo! Isin akkuma awwaala
nooraa dibame kan duubni isaa bareedaa fakkaatee
keessi isaa immoo lafee namoota du'aniitiin, xu-
raa'ummaa hundaanis guutamee ti.
28 **Isinis akkasuma duubaan qajeeltota fakkaattanii**
namootatti mul'attu; keessi keessan garuu fakkeessuu
fi hamminaan guutameera.
29 **"Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessi-**
toota nana, isiniif wayyoo! Isin raajotaaf awwaala
ijaartuutii; soodduu qajeeltotaas ni bareechitu.
30 **Isin, 'Nu utuu bara abbootii keenyaa sana jiraan-**
nee silaa dhiiga raajotaa dhangalaasuu keessatti isaan
wajjin hin hirmaannu ture' jettu.
31 **Kanaafuu isin akka sanyii warra raajota ajjeesan**
sanaa taatan ofuma keessanitti dhugaa baatu.
32 **Egaa safartuu cubbuu abbootii keessanii guutaa!**
33 **"Bofoota nana! Ijoollee buutii nana! Isin**
akkamitti murtii gahaannam jalaa ba'uu dandeessu?
34 **Kanaafuu, kunoo ani raajotaa fi ogeeyyii, barsiis-**
totas gara keessanitti nan erga. Isinis isaan keessaa
gartokko ni ajjeeftu; ni fanniftu; warra kaan immoo
manneen sagadaa keessan keessatti garaftu; magaalaa
tokko irraa gara magaalaa biraattis isaan ariitu.
35 **Kanaaf dhiiga Abeel nama qajeelaa sanaatii**
jalqabee hamma dhiiga Zakkaariyaas ilma Baraakiyuu
isa isin mana qulqullummaatii fi iddoo aarsaa
gidduutti ajjeeftaniitti, dhiiga qulqulluu lafatti
dhangalaafame hundumatti ni gaafatamtu.
36 **Ani dhuguma isinittin hima; kun hundinuu**
dhaloota kanatti ni dhufa.
37 **"Yaa Yerusaalem, yaa Yerusaalem, ati kan raajota**
ajjeeftu, warra gara keetti ergamanis kan dhagaad-
haan tumtu, akkuma indaanqoon cuucii ishee qoochoo
ishee jalatti walitti qabattu sana anis ijoollee kee
walitti qabuuf yeroo meeqan hawwe! Isin garuu hin
barbaanne.
38 **Kunoo, manni keessan onee isinii hafa.**
39 **Ani isinittin himaatii; isin hamma, 'Inni maqaa**
Gooftaatiin dhufu sun eebbifamaa dha' jettanitti lam-
mata na hin argitan."

24

Mallattoo Dhuma Baraa
24:1-51 kwf – Mar 13:1-37; Luq 21:5-36

1 Utuu Yesuus mana qulqullummaatii ba’ee deemaa jiruu
barattoonni isaa gamoowwan mana qulqullummaa isatti
argisiisuuf gara isaa dhufan.
2 Innis, **“Waan kana hunda argituu? Ani dhuguma**
isinittin hima; asitti dhagaan dhagaa irratti hafu tokko
hin jiru; hundi isaa iyyuu ni diigama” jedhee deebiseef.
3 Utuu Yesuus Tulluu Ejersaa irra taa’ee jiruu, barattoonni
isaa kophaa isaanii gara isaa dhufanii, “Mee nutti himi;
wanni kun yoom ta’a? Mallattoon dhufa keetii fi mallattoon
dhuma barichaa maali?” jedhan.
4 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Akka namni tokko**
iyyuu isin hin gowwoomsineef of eeggadhaa.
5 **Namoonni hedduun, ‘Ani Kiristoos’ jedhanii maqaa**
kootiin ni dhufuutii; nama hedduus ni gowwoomsu.
6 **Isin waa’ee waraanaatii fi oduu waraanaa ni**
dhageessu; garuu akka hin rifanne of eeggadhaa.
Wanni akkanaa ta’uu qabaatii; dhumni garuu amma
iyyuu hin geenye.
7 **Sabni sabatti, mootummaanis mootummaatti ni**
ka’a. Beellii fi sochiin lafaa iddoo garaa garaatti ni
ta’a.
8 **Garuu kun hundinuu jalqaba ciniinsuu da’umsaa ti.**
9 **“Isaan dabarsanii dhiphinatti isin kennu; isin**
ajjeesus; sababii maqaa kootiifis saba hundaan ni
jibbamtu.
10 **Yeroo sanatti namoonni baay’een ni gufatu;**
dabarsanii wal kennu; wal jibbus;
11 **raajonni sobaa hedduun ni dhufu; nama hedduus**
ni gowwoomsu.
12 **Sababii baay’ina hamminaatiif jaalalli namoota**
baay’ee ni qabbanaa’a;
13 **namni hamma dhumaatti jabaatee dhaabatu garuu**
ni fayya.
14 **Wangeelli mootummaa kunis akka saba hundaaf**
dhuga ba’umsa ta’uuf addunyaa hunda keessatti ni
lallabama; ergasiis dhumni sun ni dhufa.
15 **“Kanaafuu, ‘Isin yommuu wanni jibbisiisaan badi-**
isa fidu’*kan Daani’el raajichi waa’ee isaa dubbate sun
iddoo qulqulluu dhaabatee argitanitti, namni dubbisu
haa hubatu;

---

* **24:15** Dan 9:27; 11:31; 12:11

16 **yommus warri Yihuudaa keessa jiran tulluuwwanitti haa baqatan.**
17 **Namni bantii manaa irra jiru tokko iyyuu waan tokko illee mana isaatii fudhachuuf gad hin bu'in.**
18 **Namni lafa qotiisaa keessa jiru tokko iyyuu uffata isaa fudhachuuf duubatti hin deebi'in.**
19 **Bara sana keessa dubartoota ulfaatii fi haadhota hoosisaniif wayyoo!**
20 **Garuu akka baqachuun keessan ganna keessa yookaan Guyyaa Sanbataatiin hin taaneef kadhadhaa.**
21 **Yeroo sanatti dhiphinni guddaan isaa ni dhufaatii; dhiphinni akkasiis uumama addunyaatii jalqabee hamma ammaatti hin dhufne; si'achis gonkumaa hin dhufu.**
22 **"Utuu guyyoonni sun gabaabbachuu baatanii silaa namni tokko iyyuu hin hafu ture; garuu sababii filatamtootaatiif guyyoonni sun ni gabaabbatu.**
23 **Yeroo sana yoo namni kam iyyuu, 'Ilaa, Kiristoos as jira!' yookaan 'Achi jira!' isiniin jedhe, hin amaninaa.**
24 **Kiristoosonni sobaatii fi raajonni sobaa ni ka'uutii; isaanis yoo danda'ameef filatamtoota illee gowwoomsuuf jedhanii mallattoo gurguddaa fi dinqii ni hojjetu.**
25 **Kunoo ani duraan dursee isinitti himeera.**
26 **"Kanaafuu yoo isaan, 'Kuunnoo, inni gammoojjii keessa jira' isiniin jedhan achi hin dhaqinaa; yookaan yoo isaan, 'Kunoo, mana keessa gola jira' isiniin jedhan hin amaninaa.**
27 **Akkuma bakakkaan ba'a biiftuutii bu'ee hamma lixa biiftuutti mul'atu sana dhufaatiin Ilma Namaas akkasuma ta'a.**
28 **Iddoo raqni jiru kamitti iyyuu gogocorroowwan walitti qabamu.**
29 **"Akkuma dhiphinni bara sanaa darbeen,**
" 'Aduun ni dukkanoofti;
ji'is ifa ishee hin kennitu;
urjiiwwan samii irraa ni harca'u;
humnoonni samiis ni raafamu.'†
30 **"Ergasii mallattoon Ilma Namaa samii irratti ni mul'ata; saboonni addunyaa hundinuus ni boo'u. Isaanis utuu Ilmi Namaa duumessa samiitiin humnaa fi ulfina guddaadhaan dhufuu ni argu.**
31 **Innis ergamoota isaa sagalee malakataa guddaa isaatiin erga; isaanis filatamtoota isaa kanneen handaara samiiwwanii tokko irraa hamma isa kaaniitti jiran bubbeewwan afran irraa walitti qabu.**

---

† **24:29** Isa 13:10; 34:4

32 **“Fakkeenya kana muka harbuu irraa baradhaa;**
yommuu dameen isaa latee baala baafatutti akka
bonni dhi’aate ni beektu.
33 **Akkasuma isinis yommuu waan kana hunda argi-**
tanitti akka inni dhi’aate, akka balbala irras ga’e ni
beektu.
34 **Ani dhuguma isinittin hima; hamma wanni kun**
hundi ta’utti dhaloonni kun hin darbu.
35 **Samii fi lafti ni darbu; dubbiin koo garuu gonku-**
maa hin darbu.

Guyyaa fi Sa’aatiin Hin Beekamu
24:37-39 kwf – Luq 17:26,27
24:45-51 kwf – Luq 12:42-46

36 **“Waa’ee guyyaa sanaa yookaan waa’ee sa’aatii**
sanaa garuu Abbaa qofatu beeka malee namni tokko
iyyuu hin beeku; ergamoonni samii irraa iyyuu hin
beekan; yookaan Ilmi iyyuu hin beeku.
37 **Akkuma bara Nohi ta’e sana yeroo dhufaatii Ilma**
Namaattis akkasuma ni ta’a.
38 **Bara bishaan badiisaatiin dura ture sana, hamma**
gaafa Nohi doonii seeneetti namoonni nyaachaa,
dhugaa, fuudhaa, heerumaas turaniitii.
39 **Isaanis hamma bishaan badiisaa dhufee hunda**
isaanii fudhatetti waan dhufuuf jiru hin beekne. Yeroo
Ilmi Namaa dhufuttis akkasuma ta’a.
40 **Gaafas namoonni lama lafa qotiisaa keessa hojjetu;**
inni tokko ni fudhatama; kaan immoo ni hafa.
41 **Dubartoonni lama dhagaa daakuutiin daaku;**
tokko ni fudhatamti; kaan immoo ni hafti.
42 **“Kanaafuu isin dammaqaa; Gooftaan keessan**
guyyaa kam akka dhufu hin beektaniitii.
43 **Garuu waan kana hubadhaa: Abbichi manaa**
utuu yeroo kamitti akka hattuun dhuftu beekee silaa
dammaqee eeggata malee akka manni isaa cabsamee
seenamu itti hin dhiisu ture.
44 **Kanaafuu isinis akkasuma qophaa’uu qabdu; Ilmi**
Namaa sa’aatii isin hin eegnetti dhufaatii.
45 **“Egaa garbichi amanamaa fi ogeessi kan gooftaan**
isaa akka inni nyaata isaanii yeroo malutti isaanii
kennuuf jedhee garboota mana isaa jiraatan irratti isa
muudu eenyu?
46 **Garbichi gooftaan isaa yommuu deebi’utti utuu**
inni akkasuma hojjetuu isa argu sun eebbifamaa dha.
47 **Ani dhuguma isinitti nan hima; inni qabeenya isaa**
hunda irratti isa muuda.
48 **Garbichi sun garuu yoo hamaa ta’e, ‘Gooftaan koo**
yeroo dheeraa tura’ ofiin jedhee

49 **garboota isa wajjin tajaajilan tumuu, machooftota**
wajjin immoo nyaachuu fi dhuguu jalqaba.
50 **Gooftaan garbicha sanaa guyyaa inni isa hin**
eegnee fi sa'aatii inni hin beeknetti ni dhufa.
51 **Innis isa kukkuta; fakkeessitoota keessattis isa**
ramada; achittis boo'ichaa fi ilkaan qaruutu ta'a.

25

Fakkeenya Dubarran Kurnanii

1 **"Yeroo sanatti mootummaan samii dubarran kud-**
han kanneen ibsaa isaanii fudhatanii misirricha
simachuudhaaf gad ba'an fakkaata.
2 **Isaan keessaas shan gowwoota, shan immoo**
ogeeyyii turan.
3 **Warri gowwoonni ibsaa isaanii fudhatan malee**
zayitii hin fudhanne.
4 **Warri ogeeyyiin garuu ibsaa isaanii wajjin zayitii**
qodaatti qabatanii turan.
5 **Misirrichi sun turraan hundumti isaanii mugan; ni**
rafanis.
6 **"Halkan walakkaattis sagaleen guddaan, 'Kunoo,**
misirrichi dhufeera! Ba'aatii isa simadhaa!' jedhu
tokko dhaga'ame.
7 **"Dubarri sun hundinuus ka'anii ibsaa isaanii**
qopheeffatan.
8 **Warri gowwoonni sun warra ogeeyyiidhaan, 'Ibsaan**
keenya nu duraa dhaamuutti jiraatii zayitii keessan
irraa xinnoo nuu kennaa' jedhan.
9 **"Warri ogeeyyiinis deebisanii, 'Hin kenninu; tarii**
wanni nuu fi isin ga'u hin jiru ta'aatii. Qooda
kanaa warra gurguran bira dhaqaatii ofii keessaniif
bitadhaa' jedhaniin.
10 **"Garuu utuma isaan zayitii bitachuu dhaquutti**
jiranuu misirrichi dhufe. Dubarri qophaa'anis isa
wajjin galma cidha fuudhaatti ol galan. Balballis ni
cufame.
11 **"Ergasii dubarran kaanis dhufanii, 'Yaa Gooftaa,**
yaa Gooftaa, balbala nuuf bani!' jedhaniin.
12 **"Inni garuu deebisee, 'Dhuguman isinitti hima; ani**
isin hin beeku' jedheen.
13 **"Kanaafuu isin sababii guyyaa sana yookaan**
sa'aatii sana hin beekneef dammaqaa.

Fakkeenya Taalaantii
25:14-30 kwi – Luq 19:12-27

14 **“Ammas mootummaan samii nama biyya fagoo**
dhaqu tokko fakkaata; namichis garboota isaa waamee
qabeenya isaa imaanaa itti kennate.
15 **Tokkoo tokkoo isaaniittis akkuma dandeettii**
isaaniitti, isa tokkotti taalaantii shan, isa kaanitti
taalaantii lama, isa kaanitti immoo taalaantii tokko
kennee ka’ee deeme.
16 **Namichi taalaantii shan fudhate sun, yeroodhuma**
sana dhaqee ittiin daldalee taalaantii biraa shan irraa
buufate.
17 **Inni taalaantii lama fudhates akkasuma taalaantii**
biraa lama irraa buufate.
18 **Namichi taalaantii tokko fudhate garuu dhaqee**
lafa qotee maallaqa gooftaa isaa dhokse.
19 **“Yeroo dheeraa booddee gooftaan garboota sanaa**
deebi’ee herrega isaan bira jiru herregate.
20 **Namichi taalaantii shan fudhatee ture sun taalaan-**
tii biraa shan fidee, ‘Yaa gooftaa, ati taalaantii shan
imaanaa natti kennitee turte. Ani immoo kunoo,
taalaantii shan irraa buufadheera’ jedheen.
21 **“Gooftaan isaas deebisee, ‘Yaa garbicha gaarii**
fi amanamaa, waan gaarii hojjette! Ati waan akka
malee xinnoo irratti amanamaa taateerta; ani immoo
waan baay’ee irratti sin muuda. Kottuutii gammachuu
gooftaa keetiitti gali!’ jedheen.
22 **“Namichi taalaantii lama fudhatee tures dhufee,**
‘Yaa gooftaa, ati taalaantii lama imaanaa natti ken-
nitee turte; ani immoo kunoo, taalaantii biraa lama
irraa buufadheera’ jedheen.
23 **“Gooftaan isaas deebisee, ‘Yaa garbicha gaarii fi**
amanamaa, waan gaarii hojjette! Ati waan xinnoo
irratti amanamaa taateerta; ani immoo waan baay’ee
irratti sin muuda. Kottuutii gammachuu gooftaa
keetiitti gali!’ jedheen.
24 **“Namichi taalaantii tokkicha fudhatee tures**
dhufee akkana jedhe; ‘Yaa gooftaa, ati nama gara
jabeessa iddoo itti hin facaasinii galfattu, iddoo itti hin
bittinneessiniis walitti qabattu akka taate nan beeka.
25 **Kanaafuu ani sodaadhee dhaqeen taalaantii kee**
lafa keessa dhokse. Taalaantiin kee kunoo ti.’
26 **“Gooftaan isaas deebisee akkana jedhe; ‘Yaa**
garbicha hamaa dhibaa’aa! Ati akka ani iddoon itti
hin facaasinii galfadhu, iddoon itti hin bittinneessiniis
walitti qabadhu beektaa?
27 **Yoos akka ani yommuun deebi’utti dhala isaa**
wajjin fudhadhuuf silaa maallaqa koo warra baankii
bira naa kaa’uu qabda ture.

28 **“ ‘Kanaaf taalaanticha isa harkaa fuudhaatii namicha taalaantii kudhan qabuuf kennaa.**
29 **Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama; irraa hafaas ni qabaataatii. Kan hin qabne garuu wanni inni qabu iyyuu irraa fudhatama.**
30 **Garbicha faayidaa hin qabne kana dukkana alaatti gad darbadhaa; achittis boo’ichaa fi ilkaan qaruutu ta’a.’**

Hoolotaa fi Re’oota

31 **“Ilmi Namaa yommuu ulfina isaatiin ergamoota Waaqaa hunda wajjin dhufutti, teessoo isaa kan ulfinaa irra ni taa’a.**
32 **Saboonni hundinuu fuula isaa duratti walitti qabamu; innis akkuma tikseen tokko hoolotaa fi re’oota gargar footu sana namoota gargar ni fo’a.**
33 **Inni hoolota karaa mirga isaa, re’oota immoo karaa bitaa isaa ni dhaabachiisa.**
34 **“Yeroo sana Mootichi warra mirga isaa jiraniin akkana jedha; ‘Isin warri Abbaan koo eebbise kottaa mootumicha uumamuu addunyaatii jalqabee isinii qopheeffame sana dhaalaa.**
35 **Sababiin isaas ani beelofnaan isin nyaata naaf kennitan; dheebonnaan waan ani dhugu naaf kennitan; ani keessummaan ture; isin immoo na simattan;**
36 **ani daarraan daara na baaftan; dhukkubsannaan na gaafattan; hidhamnaan dhuftanii na ilaaltan.’**
37 **“Qajeeltonni sunis deebisanii akkana jedhaniin; ‘Yaa Gooftaa, yoom beeloftee si arginee waan ati nyaattu siif kennine? Yookaan yoom dheebottee si arginee waan ati dhugdu siif kennine?**
38 **Yoom keessummaa ta’uu kee arginee si simanne? Yookaan yoom daartee si arginee daara si baafne?**
39 **Yoom dhukkubsattee yookaan hidhamtee si arginee dhufnee si ilaalle?’**
40 **“Mootiin sunis deebisee, ‘Ani dhuguman isinitti hima; waan obboloota koo warra nama hundumaa gad ta’an kanneen keessaa isa tokkoof gootan kam iyyuu naaf gootan’ jedhaan.**
41 **“Ergasiis warra bitaa isaa jiraniin akkana jedha; ‘Isin yaa abaaramoo, na duraa badaatii ibidda bara baraa isa diiyaabiloosii fi ergamoota isaatiif qopheeffametti galaa.**
42 **Ani beelofnaan isin waan ani nyaadhu naaf hin kennineetii; ani dheebonnaan waan ani dhugu naaf hin kennineetii;**

43 **ani keessummaan ture; isin na hin simanne; ani daarraan isin daara na hin baafne; dhukkubsannaan yookaan hidhamnaan dhuftanii na hin ilaalle.'**
44 **"Isaanis, 'Yaa Gooftaa, ati yoom beeloftee yookaan dheebottee yookaan keessummaa taatee yookaan daartee yookaan dhukkubsattee yookaan hidhamtee si arginee si gargaaruu didne?' jedhanii deebisu.**
45 **"Innis deebisee, 'Ani dhuguman isinitti hima; waan obboloota koo warra nama hundaa gad ta'an kanneen keessaa isa tokkoof hin godhin naafis hin goone' jedha.**
46 **"Isaan kunneen adabbii bara baraatti, qajeeltonni immoo jireenya bara baraatti galu."**

26

Marii Yesuusitti Mari'atame
26:2-5 kwf – Mar 14:1,2; Luq 22:1,2

1 Yesuus erga waan kana hunda dubbatee raawwatee booddee barattoota isaatiin akkana jedhe;
2 **"Akkuma isin beektan Faasiikaaf guyyaa lamatu hafa; Ilmi Namaas fannifamuuf dabarfamee ni kennama."**
3 Ergasii luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni uummataa dallaa luba ol aanaa isa Qayyaaffaa jedhamuu keessatti walitti qabaman.
4 Isaanis haxxummaadhaan Yesuusin qabuu fi ajjeesuuf mari'atan.
5 Isaanis, "Garuu akka namoota gidduutti gooliin hin kaaneef yeroo ayyaanaatti hin ta'in" jedhan.

Yesuus Biitaaniyaatti Shittoo Dibamuu Isaa
26:6-13 kwf – Mar 14:3-9
26:6-13 kwi – Luq 7:37,38; Yoh 12:1-8

6 Utuu Yesuus Biitaaniyaa keessa mana Simoon isa lamxaa'aa sanaa jiruu,
7 dubartiin tokko shittoo gatiin isaa akka malee guddaa ta'e bilqaaxxii albaasxiroositti qabattee gara isaa dhufte; akkuma inni maaddiitti dhi'aateenis shittoo sana mataa isaatti dhangalaafte.
8 Barattoonnis yommuu waan kana arganitti aaranii akkana jedhan; "Waan kana balleessuun maaliif?
9 Silaa shittoon kun gatii guddaatti gurguramee maallaqa isaa hiyyeeyyiif kennuun ni danda'ama tureetii."
10 Yesuusis kana hubatee akkana isaaniin jedhe; **"Isin maaliif dubartii kana rakkiftu? Isheen waan gaarii naaf gooteerti.**

11 **Hiyyeeyyii yeroo hunda of biraa qabdu; ana garuu yeroo hunda of biraa hin qabdan.**
12 **Dubartiin kun yommuu shittoo kana dhagna koo irrati dhangalaaftetti awwaalaaf na qopheessuudhaaf waan kana goote.**
13 **Ani dhuguma isinittin hima; addunyaa hunda irratti, iddoo wangeelli kun itti lallabamu kamitti iyyuu wanni isheen gootes yaadannoo isheetiif ni odeeffama.”**

Yihuudaan Yesuusin Dabarsee Kennuuf Walii Galuu Isaa
26:14-16 kwf – Mar 14:10,11; Luq 22:3-6

14 Ergasiis warra Kudha Lamaan keessaa namichi Yihuudaa Keeriyotii jedhamu tokko gara luboota hangafootaa dhaqee,
15 “Yoo ani isa dabarsee isinitti kenne isin maal naaf kennitu?” jedhee gaafate. Isaanis meetii soddomaan walii galan.
16 Yihuudaanis yeroo sanaa jalqabee Yesuusin dabarsee kennuuf haala mijaa’aa eeggachaa ture.

Irbaata Gooftaa
26:17-19 kwf – Mar 14:12-16; Luq 22:7-13
26:20-24 kwf – Mar 14:17-21
26:26-29 kwf – Mar 14:22-25; Luq 22:17-20; 1Qr 11:23-25

17 Guyyaa jalqaba Ayyaana Maxinootti barattoonni gara Yesuus dhufanii, “Akka ati Faasiikaa nyaattuuf eessatti akka siif qopheessinu barbaadda?” jedhanii gaafatan.
18 Innis deebisee akkana jedhe; **“Magaalaa seenaatii nama wayiitiin, ‘Barsiisaan, yeroon koo ga’eera; ani barattoota koo wajjin Ayyaana Faasiikaa mana keetti nan kabaja siin jedha’ jedhaa.”**
19 Barattoonnis akkuma Yesuus isaan ajaje sana godhan; Faasiikaas ni qopheessan.
20 Yesuusis yommuu galgalaa’etti warra Kudha Lamaan wajjin maaddiitti dhi’aate.
21 Innis utuma nyaachaa jiranuu, **“Ani dhuguma isinitti nan hima; isin keessaa tokko dabarsee na kenna”** jedhe.
22 Isaanis akka malee gaddanii tokko tokkoon, “Yaa Gooftaa, na ta’innaa laata?” jedhanii gaafachuu jalqaban.
23 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Namichi na wajjin gabatee keessa harka kaa’ee cuuphate dabarsee na kenna.**
24 **Ilmi Namaa akkuma waa’een isaa barreeffame sanatti ni deema. Garuu namicha dabarsee Ilma Namaa kennu sanaaf wayyoo! Inni utuu dhalachuu baatee isaaf wayya ture.”**

25 Yihuudaan inni dabarsee isa kennuuf jiru sunis, “Yaa
Barsiisaa, na ta’innaa laata?” jedhe.
Yesuusis, **“Atuu jette kaa!”** jedhee deebise.
26 Utuu nyaachaa jiranuus Yesuus buddeena fuudhee
eebbise; caccabsees, **“Fudhadhaa nyaadhaa; kun foon
koo ti”** jedhee barattoota isaatiif kenne.
27 Xoofoos fuudhee galata galchee isaaniif kenne; akkanas
jedhe; **“Hundi keessan kana irraa dhugaa.**
28 **Kun dhiiga koo, dhiiga kakuu haaraa kan dhiifama
cubbuu namoota baay’eetiif dhangalaafamuu dha.**
29 **Ani isinitti nan hima; ani hamman guyyaa isin
wajjin mootummaa Abbaa koo keessatti deebi’ee
dhugutti ammaa jalqabee ija wayinii kana irraa hin
dhugu.”**
30 Isaanis erga faarfannaa faarfatanii booddee Tulluu
Ejersaatti qajeelan.

Yesuus Akka Phexros Isa Ganu Duraan Dursee Dubbate
26:31-35 kwf – Mar 14:27-31; Luq 22:31-34

31 Ergasii Yesuus akkana isaaniin jedhe; **“Hundi keessan
edana sababii kootiif ni gufattu; akkana jedhamee
barreeffameeraatii:**
**“ ‘Ani tiksee nan rukuta;
hoolonni karra sanaas ni bittinneeffamu.’***
32 **Ani garuu ergan du’aa ka’ee booddee isin dura
Galiilaa nan dhaqa.”**
33 Phexros immoo deebisee, “Yoo namni hundinuu sababii
keetiif gufate iyyuu ani gonkumaa hin gufadhu” jedheen.
34 Yesuus immoo deebisee, **“Ani dhuguma sitti nan
hima; ati edana utuu indaanqoon hin iyyin yeroo sadii
na ganta”** jedheen.
35 Phexros garuu, “Ani yoon si wajjin du’uu qabaadhe
illee gonkumaa si hin ganu” jedheen. Barattoonni hund-
inuus akkasuma jedhan.

Geetesemaanee
26:36-46 kwf – Mar 14:32-42; Luq 22:40-46

36 Ergasiis Yesuus barattoota isaa wajjin iddoo Geetese-
maanee jedhamu tokko dhaqe; innis, **“Hamma ani achi
dhaqee kadhadhutti isin as taa’aa”** jedheen.
37 Innis Phexrosii fi ilmaan Zabdewoos lamaan of faana
fudhatee deeme; gadduu fi yaadda’uus jalqabe.
38 Ergasiis inni, **“Lubbuun koo akka malee gadditee
du’uu geesseerti. Isin asuma turaatii na wajjin
dammaqaa”** jedheen.

---

* **26:31** Zak 13:7

39 Innis xinnoo achi hiiqee adda isaatiin lafatti gombi-
famee, **“Yaa Abbaa ko, yoo danda’ame xoofoon kun
narra haa darbu. Garuu akka fedhii keetii malee akka
fedhii kootii hin ta’in”** jedhee kadhate.
40 Innis gara barattoota isaatti deebi’ee utuu rafanuu
isaan arge. Phexrosiinis akkana jedhe; **“Jarana, isin
sa’aatii tokkitti illee dammaqxanii na wajjin turuu hin
dandeenyee?**
41 **Isin akka qorumsatti hin galleef dammaqaa kad-
hadhaa. Hafuurri qophaa’aa dha; foon garuu dad-
habaa dha.”**
42 Ammas yeroo lammaffaa achi hiiqee, **“Yaa Abbaa ko,
xoofoon kun utuu ani hin dhugin yoo narra darbuu
hin dandeenye akkuma fedhii keetii haa ta’u”** jedhee
kadhate.
43 Inni yommuu deebi’ee dhufetti, ammas utuu rafanuu
isaan arge; iji isaanii itti ulfaatee tureetii.
44 Ammas isaan dhiisee achi hiiqee waanuma kanaan
dura kadhate sana irra deebi’ee yeroo sadaffaa kadhate.
45 Innis gara barattootaatti deebi’ee akkana jedheen;
**“Isin amma iyyuu raftanii boqochaa jirtuu? Kunoo,
sa’aatiin sun ga’eera; Ilmi Namaas dabarfamee harka
cubbamootaatti ni kennama.**
46 **Ka’aa ni deemnaa! Kunoo, namichi dabarsee na
kennu sun dhufaa jira.”**

Yesuus Qabamuu Isaa
26:47-56 kwf – Mar 14:43-50; Luq 22:47-53

47 Utuma inni amma iyyuu dubbachaa jiruu, Yihuudaan
namichi warra Kudha Lamaan keessaa tokko ta’e sun dhufe.
Tuunni luboota hangafootaa fi maanguddoota uummataa
biraa ergame guddaanis goraadee fi bokkuu qabatee isa
wajjin dhufe.
48 Inni dabarsee Yesuusin kennu sunis, “Namichi ani
dhungadhu isa; isinis isa qabaa” jedhee mallattoo kenneefii
ture.
49 Yihuudaanis yommusuma Yesuusitti dhi’aatee, “Nagu-
maa yaa barsiisaa!” jedhee isa dhungate.
50 Yesuusis deebisee, **“Yaa michuu ko, waan dhufteef
sana raawwadhu kaa!”** jedhe.
Namoonni sun itti dhi’aatanii Yesuusin qabanii hidhan.
51 Kunoo, warra Yesuus wajjin turan keessaa inni tokko
goraadee isaa luqqifatee garbicha luba ol aanaa dha’ee
gurra isaa irraa kute.
52 Yesuus immoo akkana jedheen; **“Goraadee kee iddoo
isaatti deebisi; warri goraadee luqqifatan hundinuu
goraadeedhaan balleeffamuutii.**

53 **Ati waan ani Abbaa kootti iyyachuu hin dandeenye,**
waan innis yeruma sana ergamoota Waaqaa Leege-
woonii†Kudha Lamaa olii naa hin ergine seetaa?
54 **Utuu akkas ta'ee immoo wanni Katabbiiwwan**
Qulqulluun karaa kanaan ta'uu qaba jedhan sun silaa
akkamitti raawwatama ree?"
55 Sa'aatii sanatti Yesuus tuuta sanaan akkana jedhe;
"Isin goraadee fi bokkuu qabattanii akka nama hattuu
qabuutti na qabuu dhuftanii? Ani guyyuma guyyaan
mana qulqullummaa keessa taa'ee barsiisaan ture;
isinis na hin qabne.
56 **Kun hundinuu garuu akka Katabbiiwwan raajotaa**
Qulqulluun raawwatamaniif ta'e." Barattoonni hundin-
uus isa dhiisanii baqatan.

Yesuus Yaa'ii Yihuudootaa Duratti
26:57-68 kwf – Mar 14:53-65; Yoh 18:12,13,19-24

57 Warri Yesuusin qaban sunis gara mana luba ol aanaa
isa Qayyaaffaa jedhamuu iddoo barsiistonni seeraatii fi
maanguddoonni itti walitti qabamaniitti isa geessan.
58 Phexros garuu hamma dallaa mana lubicha ol aanaatti
fagootti isa duukaa bu'e. Innis waan ta'uuf jiru arguuf
jedhee ol lixee waardiyyoota wajjin taa'e.
59 Luboonni hangafoonnii fi yaa'iin Yihuudootaa guutuun
Yesuusin ajjeesuuf jedhanii ragaa sobaa isatti barbaadaa
turan.
60 Isaan garuu yoo dhuga baatonni sobaa hedduun
dhi'aatan illee homaa hin arganne.
Dhuma irratti dhuga baatonni lama dhufanii,
61 "Namichi kun, 'Ani mana qulqullummaa Waaqaa
diiguu, guyyaa sadii keessatti deebisee ijaaruu nan danda'a'
jedheera" jedhan.
62 Lubichi ol aanaanis ka'ee dhaabatee, "Ati deebii tokko
illee hin kennituu? Wanni namoonni kunneen dhugaa sitti
ba'an kun maali?" jedhee Yesuusin gaafate.
63 Yesuus garuu inuma cal'ise.
Lubichi ol aanaan, "Ani Waaqa jiraataadhaan sin kakachi-
isa: Ati yoo Kiristoos Ilma Waaqaa taate mee nutti himi"
jedheen.
64 Yesuusis deebisee, **"Atuu jetteerta. Ani garuu isinitti**
nan hima; isin si'achi utuu Ilmi Namaa mirga isa
Humna qabeessa sanaatiin taa'ee, duumessa samiitiin
dhufuu ni argitu" jedhe.
65 Kana irratti lubichi ol aanaan uffata isaa tarsaasee
akkana jedhe; "Inni Waaqa arrabseera! Kana caalaa dhuga

† **26:53** Leegewooniin Roomaa tokkichi loltoota 6,000 qabata.

baatota maalii nu barbaachisa? Kunoo, Waaqa arrabsuu
isaa isin iyyuu amma dhageessaniirtu.
66 Maal isinitti fakkaata?”
Isaanis, “Du’atu isaaf mala” jedhanii deebisan.
67 Ergasii isaan fuula isaatti tufan; abootteenis isa ruku-
tan. Warri kaan immoo isa kabalanii,
68 “Yaa Kiristoos! Eenyutu si rukute? Mee raajii nutti
dubbadhu” jedhaniin.

Phexros Yesuusin Ganuu Isaa

26:69-75 kwf – Mar 14:66-72; Luq 22:55-62; Yoh 18:16-18,25-27

69 Phexrosis dallaa keessa ala taa’aa ture; xomboreen
tokko isatti dhi’aattee, “Atis Yesuus namicha Galiilaa sana
wajjin turte!” jetteen.
70 Inni garuu, “Ani waan ati dubbachuutti jirtu hin beeku”
jedhee hunduma isaanii duratti gane.
71 Utuu inni gara karra dallaa sanaatti deemaa jiruus
xomboreen biraa tokko isa argitee, “Namichi kun Yesuus
nama Naazreeti wajjin ture” jettee warra achi turanitti
himte.
72 Innis kakatee, “Ani namicha kana hin beeku!” jedhee
ammas gane.
73 Yeroo xinnoo booddee warri achi dhadhaabachaa turan
Phexrositti dhi’aatanii, “Atis dhuguma iyyuu jara keessaa
tokkoo dha; loqodni kee si saaxilaatii” jedhan.
74 Yommus inni, “Ani namicha kana hin beeku” jedhee of
abaaruu fi kakachuu jalqabe.
Yommusuma indaanqoon iyye.
75 Phexrosis dubbii Yesuus, **“Ati utuu indaanqoon hin
iyyin yeroo sadii na ganta”** jedhee ture sana yaadate. Gad
ba’ees hiqqifatee boo’e.

27

Yihuudaan Of Fannisuu Isaa

1 Ganama barii luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni
sabaa hundinuu Yesuusin ajjeesuuf walii wajjin mari’atan.
2 Isaanis isa hidhanii geessanii Phiilaaxoos bulchaatti
dabarsanii kennan.
3 Yihuudaan inni Yesuusin dabarsee kenne sun yommuu
akka Yesuusitti murame argetti ni gaabbe; meetii soddoma
sanas luboota hangafootattii fi maanguddootatti deebise.
4 Innis, “Ani dhiiga qulqulluu dabarsee kennuudhaan
cubbuu hojjedheera” jedhe.
Isaanis deebisanii, “Maaltu nu dhibe ree? Situ itti
gaafatama!” jedhaniin.

5 Yihuudaanis meetii sana mana qulqullummaa keessatti
gatee gad ba'e; dhaqees of fannise.
6 Luboonni hangafoonnis meetii sana fuudhanii, "Meetiin
kun waan gatii dhiigaa ta'eef meetii mana qulqullummaatti
dabaluun seera miti" jedhan.
7 Isaanis walii wajjin mari'atanii akka namoota biyya or-
maatiif iddoo awwaalaa ta'uuf meetii sanaan lafa namicha
suphee dha'u tokkoo bitan.
8 Kanaaf lafti sun hamma har'aatti, "Lafa Dhiigaa"
jedhamee waamama.
9 Kanaanis wanni Ermiyaas raajichi dubbate sun ni
raawwatame: Innis akkana jedha; "Isaan meetii soddom-
man, gatii isaa kan ijoolleen Israa'el isatti shallagan sana
fuudhanii,
10 akkuma Gooftaan na ajajetti lafa namicha suphee dha'u
sanaa ittiin bitan."*

Yesuus Fuula Phiilaaxoos Duratti
27:11-26 kwf – Mar 15:2-15; Luq 23:2,3,18-25; Yoh 18:29–19:16

11 Yeroo sanatti Yesuus fuula bulchaa dura dhaabate;
bulchaan sunis, "Ati mootii Yihuudootaatii?" jedhee isa
gaafate.
Yesuus immoo, **"Atuu jette kaa!"** jedhee deebise.
12 Inni yeroo luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni
isa himatanittis deebii tokko illee hin kennine.
13 Phiilaaxoosis, "Ati akka isaan waan meeqa sirratti
dhugaa ba'an hin dhageessuu?" jedhee isa gaafate.
14 Yesuus garuu himata tokkoof illee deebii tokko iyyuu
hin kennine; bulchaan sunis akka malee waan kana din-
qisiifate.
15 Bulchaan sun nama hidhame tokko ayyaanaan akkuma
fedhii sabaatti gad dhiisuu bartee godhatee ture.
16 Yeroo sana namichi Barabbaas jedhamu beekamaan
tokko hidhamee ture.
17 Kanaafuu yommuu isaan walitti qabamanitti Phiilaax-
oos, "Akka ani isa kam gad isinii dhiisu barbaaddu?
Barabbaas moo Yesuus isa Kiristoos jedhamu sana?" jedhee
isaan gaafate.
18 Akka isaan hinaaffaadhaan Yesuusin dabarsanii isatti
kennan ni beeka tureetii.
19 Utuu Phiilaaxoos barcuma murtii irra taa'uu niitiin
isaa, "Namicha qajeelaa sana hin tuqin; ani eda sababii
isaatiif abjuudhaan akka malee dhiphadheeraatii" jettee itti
dhaamte.

---

* **27:10** Zak 11:12,13; Erm 19:1-13; 32:6-9

20 Luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni garuu akka
Barabbaas gad dhiifamee, Yesuus immoo ajjeefamu akka isa
kadhataniif namoota sossoban.
21 Bulchaan sun, “Isaan lamaan kanneen keessaa akka
ani isa kam gad isinii dhiisu barbaaddu?” jedhee ammas
gaafate.
Isaanis, “Barabbaasin” jedhanii deebisan.
22 Phiilaaxoosis, “Yesuus isa Kiristoos jedhamu immoo ani
maal godhu ree?” jedhee gaafate.
Hundi isaaniis, “Isa fannisi!” jedhanii deebisan.
23 Phiilaaxoos immoo, “Maaliif? Inni yakka maalii
hojjete?” jedhee gaafate.
Isaan garuu ittuma caalchisanii, “Isa fannisi!” jedhanii
iyyan.
24 Phiilaaxoos yommuu akka wanni kun goolii kaasuu
malee faayidaa tokko illee hin qabne argetti, “Ani dhiiga
nama kanaa irraa qulqulluu dha; isintu itti gaafatama!”
jedhee bishaan fudhatee fuula namootaa duratti harka isaa
dhiqate.
25 Namoonni hundinuus, “Dhiigni isaa nuu fi ijoollee
keenya irra haa ga’u!” jedhanii deebisan.
26 Ergasii inni Barabbaasin gad isaaniif dhiise. Yesuusin
garuu garafsiisee akka inni fannifamuuf dabarsee kenne.

Loltoonni Yesuusitti Qoosuu Isaanii
27:27-31 kwf – Mar 15:16-20

27 Ergasii loltoonni bulchaa sanaa Yesuusin mana
bulchaatti ol galchan; raayyaa loltootaa hundas naannoo
Yesuusitti walitti qaban.
28 Isaanis uffata isaa irraa baasanii uffata bildiimaa itti
uffisan;
29 gonfoo qoraattii micciiranii dha’anii mataa isaa irra
kaa’an. Harka isaa mirgaa keessas ulee kaa’an. Fuula
isaa durattis jilbeenfatanii, “Akkam ree, yaa mootii Yihu-
udootaa!” jedhanii isatti qoosan.
30 Isaanis isatti tufan; ulee sanas fuudhanii mataa isaa
rukutan.
31 Erga itti qoosanii booddee uffata sana irraa baasanii
wayyaa isaa deebisanii isatti uffisan. Fannisuufis isa
fuudhanii deeman.

Yesuus Fannifamuu Isaa
27:33-44 kwf – Mar 15:22-32; Luq 23:33-43; Yoh 19:17-24

32 Utuu gad ba’anuus namicha Qareenaa kan Simoon
jedhamu tokko arganii akka inni fannoo sana baatuuf isa
dirqisiisan.

33 Isaanis iddoo Golgootaa jedhamu ga’an; Golgootaa
jechuun “Iddoo buqqee mataa” jechuu dha.
34 Achittis akka inni dhuguuf daadhii wayinii kan had-
hooftuun itti makame kennaniif; inni garuu afaaniin qabee
dhuguu dide.
35 Isaanis erga isa fannisanii booddee ixaa buufatanii
uffata isaa gargar qooddatan.
36 Isaanis achi taa’anii isa eegaa turan.
37 Katabbiin waan inni ittiin himatamees mataa isaatii ol
kaa’amee ture; katabbiin sunis,
Kun Yesuus Mooticha Yihuudootaa ti,
jedha.
38 Hattoonni lamas, inni tokko mirga isaatiin, kaan immoo
bitaa isaatiin isa wajjin fannifaman.
39 Warri achiin darbanis isa arrabsan; mataa isaaniis
raasanii,
40 “Ati kan mana qulqullummaa diigdee guyyaa sadiitti
ijaartu, mee of oolchi! Ati yoo Ilma Waaqaa taate fannoo
irraa gad bu’i!” jedhan.
41 Akkasumas luboonni hangafoonni, barsiistonni seer-
aatii fi maanguddoonni isatti qoosan. Akkanas jedhan;
42 “Inni warra kaan oolcheera; ofii isaa garuu oolchuu hin
danda’u! Inni yoo mootii Israa’el ta’e amma fannoo irraa
gad haa bu’u; nuus isatti ni amannaatii.
43 Inni Waaqa amanata; Waaqni yoo isa jaallate, mee
amma isa haa oolchu; inni, ‘Ani Ilma Waaqaa ti’ jedheer-
aatii.”
44 Akkasuma hattoonni isa wajjin fannifamanis isa arrab-
san.

Yesuus Du’uu Isaa
27:45-56 kwf – Mar 15:33-41; Luq 23:44-49

45 Sa’aatii ja’aa jalqabee hamma sa’aatii sagaliitti
dukkanni lafa hunda irra bu’e.
46 Gara Sa’aatii sagaliitti Yesuus sagalee guddaadhaan,
“Eloohee, Eloohee,†***laamaa sabaqtaanii?”*** jedhee iyye;
hiikkaan isaas, **“Yaa Waaqa ko, yaa Waaqa ko, ati
maaliif na dhiifte?”**‡ jechuu dha.
47 Warra achi dhadhaabatan keessaa tokko tokko
yommuu waan kana dhaga’anitti, “Namichi kun Eeliyaasin
waama” jedhan.
48 Yommusuma isaan keessaa namichi tokko fiigee dhaqee
ispoonjii daadhii wayinii dhangaggaa’aadhaan guutee,
uleetti kaa’e; akka inni dhuguufis Yesuusiif kenne.
49 Warri kaan garuu, “Mee isa dhiisaa. Akka Eeliyaas
dhufee isa oolchu arginaatii” jedhan.

---

† **27:46** Waraabbileen tokko tokko *Eelii, Eelii* jedhu. ‡ **27:46** Far 22:1

50 Yesuus ammas sagalee guddaadhaan iyyee hafuura isaa
kenne.
51 Yeruma sana golgaan mana qulqullummaa olii hamma
gadiitti iddoo lamatti tarsa'e. Lafti ni sochoote; kattaawwa-
nis ni babbaqaqan.
52 Awwaalonnis banamanii dhagnawwan qulqullootaa
kanneen du'anii turan hedduun du'aa kaafaman.
53 Isaanis du'aa ka'uu Yesuus booddee awwaala keessaa
ba'anii magaalattii qulqulluu seenan. Namoota hedduuttis
mul'atan.
54 Ajajaan dhibbaa sunii fi warri isa wajjin Yesuusin eegaa
turan yommuu sochii lafaatii fi waan achitti ta'e hunda
arganitti akka malee sodaatanii, "Dhugumaanuu inni Ilma
Waaqaa ture!" jedhan.
55 Dubartoonni Yesuusin tajaajiluuf jedhanii Galiilaadhaa
isa duukaa bu'an baay'eenis fagoo dhaabatanii ilaalaa
turan.
56 Isaan keessaas Maariyaam ishee Magdalaa, Maariyaam
haadha Yaaqoobii fi Yoosef, akkasumas haadha ilmaan
Zabdewoos turan.

Yesuus Awwaalamuu Isaa
27:57-61 kwf – Mar 15:42-47; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42

57 Yommuu galgalaa'ettis namichi sooressi Yoosef jed-
hamu tokko Armaatiyaa dhufe; inni mataan isaas barataa
Yesuus ture.
58 Innis gara Phiilaaxoos dhaqee reeffa Yesuus kadhate;
Phiilaaxoosis akka reeffi sun isaaf kennamu ajaje.
59 Yoosefis reeffa sana fudhatee huccuu quncee talbaa
irraa hojjetame qulqulluudhaan kafane;
60 innis awwaala ofii isaa kan garaa kattaa keessatti qotate
haaraa tokko keessa kaa'e. Dhagaa guddaa tokkos balbala
awwaala sanaatti gangalchee biraa deeme.
61 Maariyaam isheen Magdalaatii fi Maariyaam isheen
kaan fuullee awwaala sanaa tataa'aa turan.

Eegduu Awwaalaa

62 Guyyaa itti aanutti jechuunis guyyaa qophii booddee lu-
boonni hangafoonnii fi Fariisonni fuula Phiilaaxoos duratti
walitti qabaman.
63 Isaanis akkana jedhan; "Gooftaa! Akka namichi
gowwoomsaan sun utuu lubbuudhaan jiruu, **'Ani guyyaa
sadii booddee du'aa nan ka'a'** jedhe nu ni yaadanna.
64 Kanaafuu akka awwaalli sun hamma guyyaa sadaf-
faatti eegamu ajaji. Yoo kun ta'uu baate barattoonni isaa
dhaqanii reeffa isaa hatanii, 'Inni warra du'an keessaa
ka'eera' jedhanii namatti odeessu. Gowwoomsaan dhumaa
kun immoo isa duraa caalaa ni hammaata."

65 Phiilaaxoosis deebisee, “Waardiyyaa fudhadhaa
dhaqaatii akkuma beektanitti awwaalicha eegsifadhaa”
jedheen.
66 Kanaaf isaan dhaqanii dhagicha irratti mallattoo god-
han; waardiyyaas ramadanii awwaala sana eegsisan.

28

Du’aa Ka’uu Yesuus
28:1-8 kwf – Mar 16:1-8; Luq 24:1-10

1 Sanbata booddee, guyyaa jalqaba torban sanaa
Maariyaam isheen Magdalaatii fi Maariyaam isheen kaan
barii barraaqaan awwaala ilaaluu dhaqan.
2 Kunoo, sababii ergamaan Gooftaa samii irraa gad bu’ee
gara awwaalaa dhaqee balbala awwaalaa irraa dhagaa sana
garagalchee irra taa’eef, sochiin lafaa guddaan ta’e.
3 Bifti isaa ifaa akka bakakkaa, uffanni isaa immoo adii
akka cabbii ture.
4 Waardiyyoonni sunis sababii isa sodaataniif hollatanii
akkuma nama du’ee ta’an.
5 Ergamaan sunis dubartoota sanaan akkana jedhe; “Hin
sodaatinaa! Akka isin Yesuus isa fannifamee ture sana
barbaaddan anuu beeka.
6 Inni as hin jiru; akkuma jedhe sana du’aa ka’eeraatii.
Kottaatii iddoo inni ciisaa ture ilaalaa.
7 Egaa dafaa dhaqaatii akkana jedhaa barattoota isaatti
himaa; ‘Inni warra du’an keessaa ka’eera; kunoo, inni isin
dursee Galiilaa ni dhaqa. Achittis isa ni argitu.’ Kunoo ani
isinitti himeera.”
8 Dubartoonni sunis sodaatanii, ta’us gammachuu gud-
daan guutamanii ariitiidhaan awwaala sana biraa deeman;
barattoota isaatti himuufis fiigan.
9 Yeruma sana kunoo Yesuus isaanitti dhufee, nagaa isaan
gaafate. Isaanis isatti dhi’aatanii miilla isaa qabatanii
sagadaniif.
10 Yesuusis, **“Hin sodaatinaa! Dhaqaatii akka isaan
gara Galiilaa deemaniif obboloota kootti himaa; isaa-
nis achitti na argu”** jedheen.

Gabaasa Waardiyyootaa

11 Utuu dubartoonni sun karaa jiranuu waardiyyoota sana
keessaa tokko tokko magaalaa seenanii waan ta’e hunda
luboota hangafootatti himan.
12 Luboonni hangafoonnis erga maanguddoota wajjin
walitti qabamanii mari’atanii booddee loltootaaf maallaqa
hedduu kennan.
13 Akkanas jedhaniin; “ ‘Utuu nu rafnuu barattoonni isaa
halkaniin dhufanii isa hatan’ jedhaatii namootatti himaa.

14 Yoo wanni kun gurra bulchaa seene nu isa amansiifnee
rakkina jalaa isin baafnaa.”
15 Loltoonnis maallaqa sana fudhatanii akkuma ajajaman
godhan. Oduun kunis hamma har’aatti Yihuudoota biratti
odeeffamaa jira.

Ergama Guddicha

16 Barattoonni kudha tokkoon sun gara biyya Galiilaa,
gara tulluu Yesuus dhaqaa isaaniin jedhee ture sanaa
dhaqan.
17 Isaanis yommuu isa arganitti ni sagadaniif; isaan
keessaa tokko tokko garuu ni maman.
18 Yesuus immoo isaanitti dhi’aatee akkana jedhe; **“Taay-
itaan hundinuu samii fi lafa irratti naa kennameera.**
19 **Kanaaf dhaqaatii saba hundumaa maqaa Abbaatti,
maqaa Ilmaatti, maqaa Hafuura Qulqulluuttis cu-
uphaatii barattoota taasisaa;**
20 **akka waan ani isin ajaje hunda eeganiifis isaan
barsiisaa. Kunoo, ani hamma dhuma addunyaatti
guyyaa hunda isin wajjinan jira.”**

Wangeela
Maarqos

Yohannis Cuuphaan Karaa Qopheessuu Isaa
1:2-8 kwf – Mat 3:1-11; Luq 3:2-16

1 Jalqaba wangeela Yesuus Kiristoos Ilma Waaqaa.
2 Kitaaba Isaayyaas raajichaa keessatti akkana jedhamee
barreeffameera:
“Kunoo, ani ergamaa koo isa karaa kee qopheessu,*
si dura nan erga;”
3 “Sagalee nama, ‘Gooftaaf karaa qopheessaa;
daandii qajeelaas isaaf hojjedhaa’ jedhee
gammoojjii keessaa iyyu tokkoo.”†
4 Kanaafuu Yohannis gammoojjii keessatti nama cuuphaa,
dhiifama cubbuutiif immoo cuuphaa qalbii jijjiirrannaa
lallabaa dhufe.
5 Biyyi Yihuudaa guutuunii fi namoonni Yerusaalem hund-
inuus gara isaa dhaqanii cubbuu isaanii himachaa, Laga
Yordaanos keessatti isaan cuuphamaa turan.
6 Yohannis uffata rifeensa gaalaa irraa hojjetame uffa-
tee, mudhii isaas sabbata teephaatiin hidhata ture; inni
hawwaannisaa fi damma bosonaa nyaata ture.
7 Innis akkana jedhee lallabaa ture; “Kan na caalaa jabaa
ta’e, hidhaa kophee isaa illee gad jedhee hiikuun kan naaf
hin malle tokko na duubaan ni dhufa.
8 Ani bishaaniinan isin cuupha; inni garuu Hafuura Qulqul-
luudhaan isin cuupha.”

Cuuphamuu fi Qoramuu Yesuus
1:9-11 kwf – Mat 3:13-17; Luq 3:21,22
1:12,13 kwf – Mat 4:1-11; Luq 4:1-13

9 Yeroo sana Yesuus Naazreeti ishee Galiilaatii dhufee
Laga Yordaanos keessatti Yohannisiin cuuphame.
10 Yesuus utuma bishaan keessaa ol ba’aa jiruu, samiin
banamee utuu Hafuurri akkuma gugeetti isa irratti gad
bu’uu arge.
11 Sagaleen, “Ati Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; ani
baay’ee sitti nan gammada” jedhu tokkos samii irraa dhufe.
12 Yeruma sana Hafuurri gammoojjiitti isa baase;
13 inni guyyaa afurtama Seexanaan qoramaa gammoojjii
keessa ture. Inni bineensota wajjin ture; ergamoonnis isa
tajaajilan.

---

* **1:2** Mil 3:1 † **1:3** Isa 40:3

Barattoonni Jalqabaa Waamamuu Isaanii
1:16-20 kwf – Mat 4:18-22; Luq 5:2-11; Yoh 1:35-42

14 Erga Yohannis mana hidhaatti galfamee booddee,
Yesuus wangeela Waaqaa lallabaa Galiilaa seene.
15 Innis, **“Barri sun ga’eera; mootummaan Waaqaas**
dhi’aateera; qalbii jijjiirradhaatii wangeelatti
amanaa!” jedhe.
16 Yesuus utuu qarqara Galaana Galiilaa irra deemaa
jiruu Simoonii fi obboleessa isaa Indiriiyaas utuu isaan
kiyyoo galaanatti darbachaa jiranuu arge; isaan qurxummii
qabdoota turaniitii.
17 Yesuusis, **“Kottaa, na duukaa bu’aa; anis akka isin**
qabduu namootaa taataniif isin nan erga” jedheen.
18 Isaanis yommusuma kiyyoo isaanii dhiisanii isa duukaa
bu’an.
19 Innis yommuu xinnoo achi hiiqetti Yaaqoob ilma
Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannis utuu isaan bidiruu
keessatti kiyyoowwan isaanii qopheeffatanuu arge.
20 Innis yommusuma isaan waame; isaanis abbaa isaanii
Zabdewoosin hojjettoota qacaraman wajjin bidiruu sana
keessatti dhiisanii isa duukaa bu’an.

Yesuus Hafuura Xuraa’aa Baasuu Isaa
1:21-28 kwf – Luq 4:31-37

21 Isaan gara Qifirnaahom dhaqan; innis yommusuma
Sanbataan mana sagadaa seenee barsiise.
22 Inni akka barsiistota seeraatti utuu hin ta’in akka nama
taayitaa qabu tokkootti waan barsiisaa tureef namoonni
barsiisa isaa ni dinqisiifatan.
23 Yeruma sana namichi mana sagadaa isaanii keessaa
kan hafuura xuraa’aan qabame tokko iyyee
24 akkana jedhe; “Yaa Yesuus nama Naazreeti, ati maal
nurraa qabda? Nu balleessuu dhufte moo? Ati eenyu akka
taate ani nan beeka, yaa Qulqullicha Waaqaa!”
25 Yesuus immoo, **“Cal’isii isa keessaa ba’i!”** jedhee
ifate.
26 Hafuurri xuraa’aan sunis namicha dhidhiitachiisee,
sagalee guddaadhaan iyyee keessaa ba’e.
27 Namoonni hundinuu baay’ee dinqifatanii, “Kun maalii?
Inni taayitaadhaan barsiisa haaraa barsiisa! Hafuurota
xuraa’oo illee ni ajaja; isaanis ni ajajamuuf” waliin jedhan.
28 Oduun waa’ee isaas dafee biyya Galiilaa guutuu keessa
faffaca’e.

Yesuus Nama Hedduu Fayyisuu Isaa
1:29-31 kwf – Mat 8:14,15; Luq 4:38,39
1:32-34 kwf – Mat 8:16,17; Luq 4:40,41

29 Isaanis akkuma mana sagadaatii ba’aniin Yaaqoobii fi
Yohannis wajjin mana Simoonii fi Indiriiyaas dhaqan.
30 Haati niitii Simoonis dhukkuba dhagna gubaadhaan
qabamtee ciifti turte; isaanis yommusuma waa’ee ishee
Yesuusitti himan.
31 Innis dhaqee harka qabee ishee kaase. Dhagna gubaan
sunis ishee dhiise; isheenis isaan tajaajiluu jalqabde.
32 Namoonnis galgala sana erga biiftuun lixxee booddee,
dhukkubsattootaa fi warra hafuurota hamoon qabaman
hunda Yesuusitti fidan.
33 Magaalaan sun guutuunis balbala duratti walitti
qabame.
34 Yesuusis namoota dhibee garaa garaa qaban hedduu
fayyise; hafuurota hamoo baay’ees ni baase; garuu inni
sababii hafuuronni hamoon sun eenyummaa isaa beekaniif
akka isaan dubbatan hin eeyyamneef.

Yesuus Iddoo Namni Hin Jirretti Kadhachuu Isaa
1:35-38 kwf – Luq 4:42,43

35 Yesuus ganama barii dimimmisaan ka’ee manaa ba’ee
iddoo namni hin jirre tokko dhaqee achitti kadhate.
36 Simoonii fi warri isa wajjin turan isa barbaaduu
deeman;
37 isaanis yommuu isa argatanitti, “Namni hundinuu si
barbaadaa jira!” jedhaniin.
38 Yesuus immoo deebisee, **“Akka ani achittis lallabuuf
kottaa gara magaalaawwan dhi’oo jiran kaanii dhaq-
naa. Sababiin ani dhufeefis kanuma”** jedhe.
39 Kanaafuu inni manneen sagadaa isaanii keessatti lal-
labaa, hafuurota hamoos baasaa, Galiilaa guutuu keessa
deeme.

Namicha Lamxaa’aa Tokko
1:40-44 kwf – Mat 8:2-4; Luq 5:12-14

40 Namichi lamxaa’aan tokko gara isaa dhufee jilbeenfa-
tee, “Yoo fedhii kee ta’e, ati na qulqulleessuu ni dandeessa”
jedhee isa kadhate.
41 Yesuusis garaa laafeefii, harka isaa hiixatee namicha
qaqqabee, **“Fedhii koo ti; qulqullaa’i!”** jedheen.
42 Yeruma sana lamxiin sun namicha irraa bade; namichis
ni qulqullaa’e.
43 Yesuusis of eeggannoo jabaa kenneefii yommusuma gad
isa dhiise.
44 Akkanas jedheen; **“Ati waan kana nama tokkotti
illee akka hin himne beekkadhu; garuu dhaqiitii akka
isaaniif ragaa ta’uuf lubatti of argisiisi; qulqullaa’uu
keetiifis aarsaawwan Museen ajaje sana dhi’eessi.”**

45 Namichi garuu achii ba’ee baay’isee odeessuu jalqabe.
Kanaafis Yesuus ergasii magaalaan ala, lafa namni hin jirre
ture malee ifaan ifatti magaalattii seenuu hin dandeenye.
Namoonni garuu iddoo hundatti isa bira dhufaa turan.

2

Yesuus Nama Dhagni Irratti Du’e Tokko Fayyisuu Isaa
2:3-12 kwf – Mat 9:2-8; Luq 5:18-26

1 Yesuus guyyaa muraasa booddee Qifirnaahomitti
deebi’e; namoonnis akka inni mana jiru dhaga’an.
2 Namoonni akka malee baay’atan walitti qabamnaan
iddoon dhabamee balballi durris dhiphate; innis dubbicha
isaanitti lallabaa ture.
3 Jarri tokko nama dhagni irratti du’e kan namoota afuriin
baatame tokko gara isaa fidan.
4 Isaanis sababii baay’ina namaatiif namicha sana Yesu-
usitti dhi’eessuu dadhabanii qixa Yesuus tureen bantii
manaa saaqanii siree namichi dhagni irratti du’e irra ciise
sana gad buusan.
5 Yesuusis yommuu amantii isaanii argetti namicha
dhagni irratti du’e sanaan, **“Gurbaa, cubbuun kee siif
dhiifameera”** jedhe.
6 Barsiistota seeraa keessaa tokko tokko achi tataa’anii
garaa isaanii keessatti,
7 “Namichi kun maaliif akkana dubbata? Inni Waaqa
arrabsa! Waaqa tokkicha malee eenyutu cubbuu namaaf
dhiisuu danda’a?” jedhanii yaadan.
8 Yesuusis yeruma sana akka wanni isaan garaa isaanii
keessatti yaadaa turan kana ta’e hafuuraan beekee akkana
jedheen; **“Isin maaliif waan kana yaaddu?**
9 **Namicha dhagni irratti du’e kanaan, ‘Cubbuun
kee siif dhiifameera’ jechuu moo ‘Ka’ii siree kee
fudhadhuu deemi’ jechuutu salphaa dha?**
10 **Ani garuu akka Ilmi Namaa cubbuu namaaf dhi-
isuudhaaf lafa irratti taayitaa qabu akka beektan nan
barbaada.”** Kanaafuu inni namicha sanaan,
11 **“Ani sitti nan hima; ka’i; siree kee fudhadhuutii
mana keetti gali”** jedhe.
12 Innis ka’ee, yommusuma siree isaa fudhatee utuma
isaan hundinuu arganuu ba’e deeme. Kunis hunda isaanii
dinqisiise; isaanis, “Nu takkumaa waan akkanaa arginee
hin beeknu!” jedhanii Waaqa jajan.

Waamamuu Lewwii
2:14-17 kwf – Mat 9:9-13; Luq 5:27-32

13 Yesuus amma illee gara qarqara galaanichaatti gad
ba'e. Namoonni baay'eenis isa biratti walitti qabaman;
innis isaan barsiisuu jalqabe.
14 Innis utuu achiin darbaa jiruu, Lewwii ilma Alfewoos
utuu inni iddoo itti qaraxa walitti qaban taa'uu argee, **"Na
duukaa bu'i"** jedheen. Lewwiinis ka'ee isa duukaa bu'e.
15 Yeroo Yesuus mana Lewwiitti irbaata nyaachaa turetti,
qaraxxoonnii fi cubbamoonni baay'een isaa fi barattoota
isaa wajjin nyaachaa turan; namoonni isa duukaa bu'an
baay'ee turaniitii.
16 Barsiistonni seeraa warri Fariisota turan yommuu
isaa cubbamootaa fi qaraxxoota wajjin nyaatu arganitti,
"Inni maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin nyaata?"
jedhanii barattoota isaa gaafatan.
17 Yesuus immoo waan kana dhageenyaan, **"Ogeessi
fayyaa tokko warra dhukkubsataniif malee warra
fayyaa qabaniif hin barbaachisu. Ani cubbamoota
waamuufin dhufe malee qajeeltota waamuuf hin
dhufne"** jedheen.

Yesuus Waa'ee Soomaa Gaafatame
2:18-22 kwf – Mat 9:14-17; Luq 5:33-38

18 Barattoonni Yohannisii fi Fariisonni ni soomu turan.
Namoonni tokko tokko dhufanii, "Barattoonni Yohannisii
fi barattoonni Fariisotaa ni soomu; barattoonni kee garuu
maaliif hin soomne?" jedhanii Yesuusin gaafatan.
19 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **"Keessum-
moonni misirrichaa akkamiin utuu inni isaan wajjin
jiruu soomuu danda'u? Isaan hamma isa of biraa
qabanitti soomuu hin danda'an.**
20 **Garuu yeroon itti misirrichi isaan biraa fud-
hatamu ni dhufa; isaanis gaafas ni soomu.**
21 **"Namni uffata moofaa irratti erbee haaraa erbu
tokko iyyuu hin jiru. Yoo kun godhame, erbeen
haaraan sun uffata sana irraa tarsaasa; tarsa'aan
sunis isa duraa ni caala.**
22 **Namni daadhii wayinii haaraa qalqalloo moofaatti
naqu tokko iyyuu hin jiru. Yoo itti naqe immoo
daadhiin sun qalqalloo sana dhoosa; daadhichii fi
qalqallichi horoomaa ba'u. Qooda kanaa daadhiin
wayinii haaraan qalqalloo haaraatti naqamuu qaba."**

Yesuus Gooftaa Sanbataa Ta'uu Isaa
2:23-28 kwf – Mat 12:1-8; Luq 6:1-5
3:1-6 kwf – Mat 12:9-14; Luq 6:6-11

23 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus lafa qotiisaa midhaanii
keessa darbaa ture; barattoonni isaas utuu isa wajjin
deemaa jiranuu asheetii midhaanii cirachuu jalqaban.
24 Fariisonnis, “Ilaa, isaan maaliif waan Sanbataan hoj-
jechuun hin eeyyamamne hojjetu?” jedhaniin.
25 Innis akkana jedhee deebise; **“Isin waan Daawit
yeroo innii fi miiltonni isaa beela’anii fi rakkatanitti
godhe sana takkumaa hin dubbifnee?**
26 **Bara Abiyaataar luba ol aanaa ture keessa,
inni mana Waaqaa seenee buddeena qulqulleeffame
kan akka luboonni qofti nyaataniif eeyyamame sana
nyaate. Warra isa wajjin jiraniifis ni kenne.”**
27 Yesuusis akkana jedheen; **“Sanbatatu namaaf
uumame malee namni Sanbataaf hin uumamne.**
28 **Kanaafuu Ilmi Namaa Sanbataaf illee Gooftaa
dha.”**

3

Yesuus Guyyaa Sanbataatiin Fayyisuu Isaa

1 Ammas Yesuus mana sagadaa seene; namichi harki
irratti goge tokkos achi ture.
2 Isaan keessaas namoonni tokko tokko Yesuusin hi-
machuuf jedhanii sababa barbaadaa turan; kanaafuu akka
inni Sanbataan namicha fayyisu ilaaluuf isa gaadan.
3 Yesuusis namicha harki irratti goge sanaan, **“Ka’ii fuula
nama hundaa dura dhaabadhu”** jedhe.
4 Yesuusis, **“Sanbataan isa kamtu eeyyamamaa dha?
Waan gaarii hojjechuu moo waan hamaa hojjechuu?
Lubbuu oolchuu moo ajjeesuu?”** jedhee isaan gaafate.
Isaan garuu ni cal’isan.
5 Innis mata jabina isaaniitti akka malee gaddee, aariid-
haan garagalee isaan ilaale; namicha sanaanis, **“Harka kee
diriirfadhu!”** jedhe. Namichis harka diriirfate; harki isaas
guutumaan guutuutti fayye.
6 Fariisonnis gad ba’anii akka ittiin Yesuusin ajjeesuu
danda’an garee Heroodis wajjin mari’achuu jalqaban.

Namoonni Yesuus Duukaa Bu’an
3:7-12 kwf – Mat 12:15,16; Luq 6:17-19

7 Yesuus barattoota isaa wajjin achii ka’ee gara
galaanichaatti qajeele; tuunni namoota baay’ees
Galiilaadhaa isa duukaa bu’e.
8 Namoonni baay’eenis yommuu waan inni hojjechaa
ture hunda dhaga’anitti Yihuudaadhaa, Yerusaalemii,
Edoomiyaasii, biyya Yordaanos gamaatii, naannoo Xiiroosi-
itii fi Siidoonaatii gara isaa dhufan.

9 Innis akka baay'ina namaatiin hin dhiibamneef akka
isaan bidiruu xinnoo tokko isaaf qopheessan barattoota
isaatti hime.
10 Sababii inni nama baay'ee fayyisee tureef, warri
dhukkubsatan hundinuu isa tuquuf jedhanii irratti wal
cabsaa turan.
11 Hafuuronni xuraa'oonis yeroo isa argan fuula isaa
duratti kufanii, "Ati Ilma Waaqaa ti!" jedhanii iyyu turan.
12 Inni garuu akka isaan akka inni beekamu hin goone
jabeessee isaan ajaje.

Filatamuu Ergamoota Kudha Lamaanii
3:16-19 kwf – Mat 10:2-4; Luq 6:14-16; Hoj 1:13

13 Yesuusis tulluutti ol ba'ee warra ofii isaatii barbaade
ofitti waame; isaanis gara isaa dhufan.
14 Innis akka isaan isa wajjin jiraatanii fi akka lallabaaf
isaan erguuf namoota kudha lama muudee barattoota
jedhee moggaase;
15 akka isaan hafuurota hamoo baasaniifis taayitaa ken-
neef.

16 Warri kudha lamaan inni muudes isaan kana:

Simoon isa inni "Phexros" jedhee moggaase,
17 Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa isaa
Yohannis warra inni "Bo'anergees" jedhee moggaase;
Bo'anergees jechuun ilmaan "Kakawwee" jechuu dha;
18 Indiriiyaas,
Fiiliphoos,
Bartaloomewoos,
Maatewos,
Toomaas,
Yaaqoob ilma Alfewoos,
Taadewoos,
Simoon Hinaafticha,
19 Yihuudaa Keeriyoticha isa Yesuusin dabarsee kenne.

Yesuusii fi Bi'eelzebuul
3:23-27 kwf – Mat 12:25-29; Luq 11:17-22

20 Yesuusis mana tokko seene; sababii namoonni akka
malee baay'atan ammas walitti qabamaniif innii fi barat-
toonni isaa waa nyaachuu illee hin dandeenye.
21 Firoonni isaas yommuu waan kana dhaga'anitti isa
qabuu dhaqan; namoonni, "Inni qalbii dabarseera" jechaa
turaniitii.
22 Barsiistonni seeraa warri Yerusaalemii gad bu'an, "Inni
Bi'eelzebuuliin qabameera! Hangafa hafuurota hamootiin
hafuurota hamoo baasaa jira" jedhan.

23 Yesuus immoo ofitti isaan waamee akkana jedhee
fakkeenyaan isaanitti dubbate: **“Seexanni akkamitti Se-**
exana baasuu danda’a?
24 **Mootummaan tokko yoo gargar of qoode, mootum-**
maan sun dhaabachuu hin danda’u.
25 **Manni tokko yoo gargar of qoode, manni sun**
dhaabachuu hin danda’u.
26 **Seexannis yoo gargar of qoode, inni dhaabachuu**
hin danda’u; dhumni isaa ga’eeraatii.
27 **Dhugumaan namni kam iyyuu utuu duraan dursee**
nama jabaa tokko hin hidhin, mana nama jabaa sanaa
seenee qabeenya isaa saamuu hin danda’u. Ergasii
inni mana namicha jabaa sanaa saamuu danda’a.
28 **Ani dhuguma isinittin hima; cubbuun isaanii**
hundii fi arrabsoon isaan dubbatan hundi namootaaf
dhiifamuu ni danda’a;
29 **namni Hafuura Qulqulluu arrabsu kam iyyuu**
garuu gonkumaa dhiifama hin argatu; inni itti gaafa-
tamaa cubbuu bara baraa ti.”
30 Yesuusis sababii isaan, “Inni hafuura xuraa’aa qaba”
jechaa turaniif waan kana dubbate.

Haadha Yesuusii fi Obboloota Isaa
3:31-35 kwf – Mat 12:46-50; Luq 8:19-21

31 Haatii fi obboloonni isaa dhufanii, ala dhaabatanii
nama itti erganii isa waamsisan.
32 Namoonni baay’eenis isatti naanna’anii taa’aa turan;
isaanis, “Haati keetii fi obboloonni kee ala dhadhaabatanii
si iyyaafachaa jiru” jedhanii isatti himan.
33 Inni immoo, **“Haati kootii fi obboloonni koo**
eenyu?” jedhee gaafate.
34 Innis warra naannoo isaa marsanii tataa’an ilaalee
akkana jedhe; **“Haati kootii fi obboloonni koo kunoo ti!**
35 **Namni fedhii Waaqaa raawwatu kam iyyuu ob-**
boleessa koo ti; obboleettii koo ti; haadha kootis.”

4

Fakkeenya Nama Sanyii Facaasuu
4:1-12 kwf – Mat 13:1-15; Luq 8:4-10
4:13-20 kwf – Mat 13:18-23; Luq 8:11-15

1 Yesuus ammas qarqara galaanichaatti barsiisuu jalqabe.
Tuunni naannoo isaatti walitti qabame akka malee guddaa
ture; utuu namoonni hundi qarqara galaanichaa irra afaan
bishaanii jiranuu, inni bidiruu yaabbatee galaanicha irra
achi hiiqee taa’e.
2 Fakkeenyaanis waan baay’ee isaan barsiise; barsiisa
isaa keessattis akkana jedhe:

3 **“Mee dhaga’aa! Kunoo, namichi sanyii facaasu**
tokko sanyii facaafachuu ba’e.
4 **Utuu inni facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa**
irra bu’e; simbirroonnis dhufanii nyaatanii fixan.
5 **Kaan immoo lafa kattaa, iddoo biyyoo baay’ee hin**
qabne irra bu’e. Sanyiin sunis sababii biyyoon sun gad
fageenya hin qabaatiniif dafee biqile.
6 **Yommuu aduun baatetti garuu biqiltuun sun ni**
coollage; waan hidda hin qabaatiniifis ni goge.
7 **Sanyiin biraas qoraattii keessa bu’e; qoraattiin**
sunis guddatee biqiltuu sana hudhe; biqiltuun sunis
ija hin naqanne.
8 **Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii irra bu’e. Ni**
biqile; ni guddate; ijas ni naqate. Inni tokko soddoma,
kaan jaatama, kaan immoo dhibba naqate.”
9 Yesuusis, **“Namni gurra dhaga’u qabu kam iyyuu haa**
dhaga’u” jedhe.
10 Yeroo inni kophaa turettis warri Kudha Lamaanii fi
namoonni naannoo isaa turan biraa waa’ee fakkeenya
sanaa isa gaafatan.
11 Innis akkana jedheen; **“Icciitiin mootummaa**
Waaqaa isiniif kennameera. Warra ala jiranitti garuu
wanni hundinuu fakkeenyaan himama;
12 **kunis,**
“ ‘Isaan akka hin deebinee fi akka dhiifama hin argan-
neef,
arguu inuma argu, garuu hin qalbeeffatan;
dhaga’uus inuma dhaga’u, garuu hin hubatan.’*”
13 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **“Isin fakkeenya kana**
hin hubattanii? Yoos isin akkamitti fakkeenya hunda
hubattu ree?
14 **Namichi sanyii facaasu sun dubbicha facaasa.**
15 **Namoonni tokko tokko sanyii karaa irraa, lafa**
dubbichi itti facaafame sana fakkaatu. Akkuma isaan
dubbicha dhaga’aniin Seexanni dhufee dubbicha isaan
keessatti facaafame sana fudhata.
16 **Warri kaan akkuma sanyii lafa kattaa irratti**
facaafamee ti; isaan yommuu dubbicha dhaga’anitti
yommusuma gammachuun fudhatu.
17 **Garuu isaan waan hidda hin qabneef yeroo**
gabaabaa qofa turu. Yeroo rakkinni yookaan
ari’atamni sababii dubbichaatiif dhufutti isaan dafanii
gufatu.

---

* **4:12** Isa 6:9,10

18 **Ammas warri kaan sanyii qoraattii keessatti fa-**
caafame fakkaatu; isaanis warra dubbicha dhaga'anii
dha;
19 **garuu yaaddoon addunyaa kanaa, gowwoomsaan**
qabeenyaatii fi hawwiin waan garaa garaa isaan seenee
dubbicha hudhee ija naqachuu dhowwa.
20 **Warri kaanis sanyii biyyoo gaarii irratti facaafame**
fakkaatu; isaanis dubbicha ni dhaga'u; ni fudhatu; ijas
ni naqatu; inni tokko soddoma, kaan jaatama, kaan
immoo dhibba naqata."

Ibsaa Gombisaa Jalaa

21 Innis akkana isaaniin jedhe; **"Isin ibsaa gombisaa**
jala yookaan siree jala kaa'uuf fidduu? Qooda kanaa
baattuu isaa irra keessu mitii?
22 **Wanni dhokfame kam iyyuu mul'ifamuuf jiraatii;**
wanni haguugame kam iyyuus ifatti baafamuuf ji-
raatii.
23 **Namni kam iyyuu yoo gurra dhaga'u qabaate haa**
dhaga'u."
24 Innis itti fufee akkana jedheen; **"Waan dhageessan**
qalbeeffadhaa. Safartuu ittiin safartaniinis, hammas
caalaa iyyuu isiniif safarama.
25 **Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama;**
kan hin qabne garuu wanni inni qabu iyyuu irraa
fudhatama."

Fakkeenya Sanyii Guddatuu

26 Ammas akkana jedhe; **"Mootummaan Waaqaa nama**
lafa isaa irratti sanyii facaasu tokko fakkaata.
27 **Akkamitti akka ta'e namichi beekuu baatu illee,**
inni rafus yookaan dammaqus, sanyiin sun halkanii
guyyaa ni biqila; ni guddatas.
28 **Lafti ofuma isheetiin midhaan baafti; jalqabatti**
biqila, itti aansee hudhaa midhaanii, ergasii immoo
midhaan guutuu baafti.
29 **Namichis akkuma midhaanichi bilchaateen haa-**
muu jalqaba; yeroon haamaa ga'eeraatii."

Fakkeenya Sanyii Sanaaficaa
4:30-32 kwf – Mat 13:31,32; Luq 13:18,19

30 Ammas inni akkana jedhe; **"Mootummaan Waaqaa**
maal fakkaata jechuu dandeenya? Yookaan fakkeenya
maaliitiin isa ibsina?
31 **Inni sanyii sanaaficaa kan sanyiiwwan lafa irra**
jiran hunda irra xinnaa ta'e fakkaata.

32 **Erga facaafamee booddee garuu guddatee biqiltuu**
hunda caala; dameewwan gurguddaa simbirroonnis
gaaddisa isaa jala jiraachuu danda'anis qabaata."
33 Yesuusis fakkeenyawwan akkanaa baay'eedhaan
hamma isaan dhaga'uu danda'an dubbicha isaanitti
dubbate.
34 Innis fakkeenyaan malee waan tokko illee isaanitti
hin dubbanne. Yeroo kophaa turanitti garuu waan hunda
barattoota isaatiif ni ibse.

Yesuus Bubbee Gab Gochuu Isaa
4:35-41 kwf – Mat 8:18,23-27; Luq 8:22-25

35 Inni gaafas, yeroo galgalaa'etti, **"Kottaa gama ceenaa"**
isaaniin jedhe.
36 Isaanis tuuta namootaa sana achitti dhiisanii Yesuusin
akkuma inni bidiruu keessa jirutti fuudhanii deeman.
Bidiruuwwan biraas isa wajjin turan.
37 Bubbeen hamaan tokko ni ka'e; dambaliinis bidiruu
sana dha'ee bidiruun sun bishaaniin guutamuu ga'e.
38 Yesuusis bidiruu sana keessa karaa duubaa boraatii
tokko irra rafaa ture. Barattoonnis isa dammaqsanii,
"Yaa barsiisaa, dhumuun keenya homaa si hin dhibuu?"
jedhaniin.
39 Innis ka'ee bubbee sana ifate; dambalii sanaanis,
"Cal'isi! Gab jedhis!" jedhe. Bubbeen sunis ni cal'ise;
tasgabbiin guddaanis ni ta'e.
40 Innis barattoota isaatiin, **"Isin maaliif akkana so-**
daattu? Isin amma iyyuu amantii hin qabdanii?" jedhe.
41 Isaanis akka malee sodaatanii, "Namichi bubbee fi
dambaliin iyyuu ajajamaniif kun eenyu?" jedhanii wal
gaafatan.

5

Yesuus Nama Hafuura Hamaan Qabame Tokko Fayyise
5:1-17 kwf – Mat 8:28-34; Luq 8:26-37
5:18-20 kwf – Luq 8:38,39

1 Isaanis galaanicha ce'anii biyya Gergeesenoon dhaqan.
2 Yommuu Yesuus bidiruu irraa bu'etti, yommusuma
namichi hafuura xuraa'aadhaan qabame tokko iddoo
awwaalaatii ba'ee isatti dhufe.
3 Namichi kun iddoo awwaalaa jiraata ture; namni tokko
iyyuu foncaan illee lammata isa hidhuu hin dandeenye.
4 Inni yeroo baay'ee funyoo sibiilaatii fi foncaadhaan
hidhama ture; garuu foncaa sana kukkutee funyoo sibiilaa
sanas caccabsa tureetii. Namni gad isa qabuu danda'u
tokko iyyuu hin turre.

5 Innis yeroo hundumaa, halkanii guyyaa iddoo awwaalaa
keessattii fi gaarran gubbaatti iyyaa, dhagna isaas dhagaad-
haan murmuraa ture.
6 Innis yommuu Yesuusin fagootti argetti itti fiigee, fuula
isaa duratti jilbeenfate.
7 Sagalee ol fudhatee iyyees, “Yaa Yesuus Ilma Waaqa
Waan Hundaa Olii, ati maal narraa barbaadda? Maqaa
Waaqaatiin sin kadhadhaatii maaloo na hin dhiphisin!”
jedheen.
8 Yesuusis, **“Yaa hafuura xuraa’aa, namicha kana
keessaa ba’i!”** jedheenii tureetii.
9 Yesuusis, **“Maqaan kee eenyu?”** jedhee isa gaafate.
Innis, “Nu waan baay’ee taaneef, maqaan koo Leege-
woon*” jedhee deebise.
10 Akka inni biyya sana keessaa isaan hin ariineefis
guddisee Yesuusin kadhate.
11 Hoomaan booyyee guddaan isaas gaara bira dheedaa
ture.
12 Hafuuronni hamoon sunis, “Gara hoomaa booyyee
sanaatti nu ergi; akka itti galluufis nuu eeyyami” jedhanii
Yesuusin kadhatan.
13 Innis ni eeyyameef; hafuuronni xuraa’oon sun ba’anii
booyyee sanatti galan. Hoomaan gara booyyee kuma
lamaa of keessaa qabu sunis ededa hallayyaa irraa gad
furguggifamee galaanatti nam’ee liqimfame.
14 Warri booyyeewwan tiksan sunis baqatanii magaalaa
fi baadiyyaatti waan kana odeessan; namoonnis waan ta’e
sana ilaaluu yaa’an.
15 Isaanis yommuu gara Yesuus dhufanitti namicha Leege-
woonii hafuurota hamootiin qabamee ture sana wayyaa
uffatee, qalbii isaattis deebi’ee achi taa’ee argan; ni sodaata-
nis.
16 Warri waan kana arganii turanis waan namicha hafu-
urota hamoon qabamee ture sanaaf ta’ee fi waa’ee hoomaa
booyyees namootatti odeessan.
17 Kana irratti jarri akka Yesuus biyya isaanii keessaa
ba’uuf isa kadhachuu jalqaban.
18 Utuu Yesuus bidiruu yaabbachaa jiruu namichi hafuura
hamaan qabamee ture sun isa wajjin deemuuf isa kadhate.
19 Yesuus garuu, **“Gara mana keetii, warra keetti
galiitii waan guddaa Gooftaan siif godhee fi akkamitti
akka inni si maares isaanitti odeessi!”** jedheen malee
hin eeyyamneef.

---

* **5:9** Leegewooniin Roomaa tokkichi loltoota 6,000 qabata.

20 Kanaafuu namichi sun dhaqee waan Yesuus isaaf godhe
Magaalaa Kurnan keessatti odeessuu jalqabe. Namoonni
hundinuus ni dinqifatan.

Durba Duutee fi Dubartii Dhukkubsatte Tokko
5:22-43 kwf – Mat 9:18-26; Luq 8:41-56

21 Yommuu Yesuus bidiruudhaan ammas gara gama
galaanaatti ce'etti namoonni hedduun isa biratti walitti
qabaman; innis qarqara galaanaa ture.
22 Hooggantoota mana sagadaa keessaas namichi
Yaa'iiros jedhamu tokko dhufe; innis yommuu Yesuusin
argetti, miilla isaa irratti kufee,
23 "Intalli koo xinnoon du'uu geesseerti. Akka isheen
fayyitee jiraattuuf, maaloo kottuutii harka kee ishee irra
ka'i" jedhee jabeessee isa kadhate.
24 Kanaafuu Yesuus isa wajjin dhaqe.

Namoonni baay'eenis isa duukaa bu'an; gara isaattis wal
dhiibaa turan.
25 Dubartiin dhiigni ishee waggaa kudha lama
dhangala'aa ture tokkos achi turte.
26 Isheenis ogeeyyii fayyaa baay'ee biratti akka malee
dhiphatte; waan qabdu hundumas of harkaa fixxe; garuu
ittuma hammaachaa deeme malee itti hin wayyoofne.
27 Isheenis yommuu waa'ee Yesuus dhageessetti dugda
isaa duubaan namoota gidduudhaan dhuftee uffata isaa
tuqxe.
28 Isheen, "Ani yoon uffatuma isaa illee tuqe nan fayya"
jettee yaaddee turteetii.
29 Dhiigni ishees yommusuma cite; isheenis akka
dhiphina ishee irraa fayyite dhagna ishee keessatti hubatte.
30 Yesuusis yommusuma akka humni isa keessaa ba'e
hubate. Innis namoota keessa garagalee, **"Eenyutu uffata
koo tuqe?"** jedhee gaafate.
31 Barattoonni isaas deebisanii, "Akka namoonni si dhi-
ibaa jiran utuma argituu, **'Eenyutu na tuqe?'** jettee
gaafattaa?" jedhan.
32 Yesuus garuu namni waan kana godhe eenyuu akka ta'e
arguuf jedhee garagalee ilaale.
33 Dubartittiinis waan isheef godhame hubattee sodaad-
haan hollachaa dhuftee miilla isaa irratti kufte; dhugaa
hundumas isatti himte.
34 Innis, **"Yaa intalaa, amantiin kee si fayyiseera.
Nagaan deemi; dhiphina kee irraas fayyi"** jedheen.
35 Utuu Yesuus dubbachaa jiruus namoonni tokko tokko
mana Yaa'iiroos bulchaa mana sagadaatii dhufanii, "Intalli

kee duuteerti; ati si’achi maaliif barsiisicha rakkifta?”
jedhan.
36 Yesuus garuu waan isaan jedhan jalaa qabuu didee
bulchaa mana sagadaa sanaan, **“Amani malee hin so-
daatin!”** jedhe.
37 Innis Phexros, Yaaqoobii fi Yohannis obboleessa
Yaaqoob malee akka namni tokko iyyuu isa faana deemu
hin eeyyamne.
38 Yommuu mana hoogganaa mana sagadaa sanaa bira
ga’anittis Yesuus uummata wacu, namoota boo’anii fi
wawwaatan arge.
39 Innis ol seenee, **“Wacnii fi boo’ichi kun hundi maali?
Intalattiin ni rafti malee hin duune”** jedheen.
40 Isaan garuu isatti kolfan.
Innis erga hunda isaanii gad baasee booddee, abbaa fi
haadha intalattii, barattoota isa wajjin turanis fudhatee
iddoo intalattiin jirtu seene.
41 Innis harka ishee qabee, ***“Xaaliitaa quumii!”*** jed-
heen; kunis, **“Yaa mucattii xinnoo, ani siin nan jedha,
ka’i!”** jechuu dha.
42 Mucattiinis yommusuma kaatee dhaabatte; asii fi achis
deemuu jalqabde. Umuriin ishee waggaa kudha lama ture.
Isaanis yommusuma akka malee dinqifatan.
43 Innis akka namni tokko iyyuu waan kana hin beekneef
ajaja cimaa kenne; akka isaan waan isheen nyaattu isheef
kennan isaanitti hime.

6

Raajii Kabaja Dhabe
6:1-6 kwf – Mat 13:54-58

1 Yesuus achii ba’ee gara magaalaa itti dhalatee dhaqe;
barattoonni isaas isa wajjin dhaqan.
2 Innis guyyaan Sanbataa geenyaan mana sagadaatti
barsiisuu jalqabe; warri isa dhaga’an baay’eenis ni dinqisi-
ifatan.
Isaanis akkana jedhanii gaafatan; “Namichi kun wantoota
kanneen eessaa argate? Ogummaan isaaf kenname kun
maali? Hojiiwwan dinqisiisoon harka isaatiin hojjetaman
kanneen akkanaa maali?
3 Namichi kun sooftuu mukaa mitii? Inni ilma
Maariyaam, obboleessa Yaaqoob, kan Yoosaa, kan Yihuudaa
fi kan Simoon mitii? Obboleettonni isaa as nu bira jiru
mitii?” Isaanis isatti gufatan.
4 Yesuus immoo, **“Raajiin magaalaa itti dhalatetii,
firoota isaa keessattii fi mana isaatti malee kabaja hin
dhabu”** jedheen.

5 Innis dhukkubsattoota muraasa irra harka isaa kaa’ee
fayyisuu malee hojii dinqisiisaa tokko illee achitti hojjechuu
hin dandeenye.
6 Innis amantii dhabuu isaaniitiif dinqifate.

Yesuus Jara Kudha Lamaan Erguu Isaa
6:7-11 kwf – Mat 10:1,9-14; Luq 9:1,3-5

Yesuusis namoota barsiisaa ganda tokko irraa gara ganda
biraatti naanna’aa ture.
7 Warra Kudha Lamaan ofitti waamee lama lamaan isaan
erguu jalqabe; hafuurota xuraa’oo irrattis taayitaa kenneef.
8 Akkana jedhees isaan ajaje: **“Adeemsa keessaniif ulee
malee waan tokko illee jechuunis buddeenaa fi korojoo
hin qabatinaa; sabbata keessanitti immoo maallaqa
hin guduunfatinaa.**
9 **Kophee kaa’adhaa; garuu kittaa lama hin uffatinaa.**
10 **Yeroo mana tokko seentan kam iyyuu, hamma
magaalaa sanaa baatanitti manuma sana turaa.**
11 **Yoo iddoon kam iyyuu isin simachuu baate
yookaan isin dhaga’uu baate, iddoo sanaa ba’aatii
akka ragaa isaanitti ta’uuf awwaara miilla keessanii
dhadha’adhaa.”**
12 Isaanis achii ba’anii akka namoonni qalbii jijjiirrataniif
lallaban.
13 Hafuurota hamoo baay’ee baasan; dhukkubsattoota
baay’ees zayitii dibanii fayyisan.

Ajjeefamuu Yohannis Cuuphaa
6:14-29 kwf – Mat 14:1-12
6:14-16 kwf – Luq 9:7-9

14 Heroodis mootichi waa’ee waan kanaa dhaga’e;
maqaan Yesuus sirriitti beekamee tureetii. Namoonni
tokko tokko, “Yohannis cuuphaan warra du’an keessaa
kaafameera; sababiin hojiin dinqii isaan hojjetamuufis
kanuma” jedhan.
15 Warri kaan, “Inni Eeliyaas” jedhan.
Kaan immoo, “Inni raajota durii keessaa akka isa tokkoo
ti” jedhan.
16 Heroodis garuu yommuu waan kana dhaga’etti,
“Yohannis isa ani mataa isaa irraa kutetu warra du’an
keessaa kaafame!” jedhe.
17 Heroodis mataan isaa akka Yohannis qabamee, hid-
hamee mana hidhaatti galfamu ajajee tureetii. Innis sababii
niitii obboleessa ofii isaa Fiiliphoos, sababii Heroodiyaas
ishee ofii fuudhee ture sanaatiif jedhee waan kana godhe.
18 Yohannisis Heroodisiin, “Ati niitii obboleessa keetii
fuudhuun kee seera miti” jedhaanii tureetii.

19 Kanaafuu Heroodiyaas Yohannisitti haaloo qabattee isa
ajjeesuu barbaadde. Garuu isheen hin dandeenye;
20 Heroodis akka Yohannis nama qajeelaa fi nama qulqul-
luu ta'e beekee, isa sodaatee, eegumsa isaaf gochaa tureetii.
Heroodis yommuu waan Yohannis dubbatu dhaga'etti akka
malee rifate; ta'us gammachuudhaan isa dhaggeeffachuu
barbaade.
21 Dhuma irrattis yeroon mijaa'aan argame. Heroodis
guyyaa dhaloota isaatti qondaaltota gurguddootaaf, aja-
jjoota loltootaatii fi namoota Galiilaa keessatti beekamaniif
irbaata qopheesse.
22 Intalli Heroodiyaas yommuu ol seentee sirbitetti Heroo-
disii fi keessummoota isaa warra irbaata affeeraman gam-
machiifte.
Mootichis intalattiidhaan, "Waanuma barbaadde na kad-
hadhu; ani siif nan kenna!" jedhe.
23 Innis, "Hamma walakkaa mootummaa kootti illee
waan ati na kadhattu kam iyyuu siif nan kenna!" jedhee
kakuudhaan waadaa galeef.
24 Isheenis gad baatee haadha isheetiin, "Maal kad-
hadhu?" jette.
Haati immoo, "Mataa Yohannis Cuuphaa" jettee deebif-
teef.
25 Intalattiinis yommusuma ariitiidhaan gara
mootichaatti ol seentee, "Akka ati ammuma mataa Yohannis
Cuuphaa gabatee irra keessee naa kennitu nan barbaada"
jetteen.
26 Mootichis akka malee gadde; garuu sababii kakuu
isaatii fi sababii warra isa wajjin maaddiitti dhi'aataniitiif
jedhee ishee diduu hin barbaanne.
27 Innis yommusuma loltuu tokko akka inni mataa Yohan-
nis fiduuf ajajee erge. Loltuun sunis dhaqee mana hidhaa
keessatti mataa Yohannis isa irraa kute;
28 mataa isaas gabatee irra kaa'ee fidee intalattiitti kenne.
Isheenis haadha isheetti kennite.
29 Barattoonni Yohannisis waan kana dhageenyaan dhu-
fanii reeffa isaa fuudhanii awwaala keessa kaa'an.

Yesuus Namoota Kuma Shan Sooruu Isaa
6:32-44 kwf – Mat 14:13-21; Luq 9:10-17; Yoh 6:5-13
6:32-44 kwi – Mar 8:2-9

30 Ergamoonnis Yesuus biratti walitti qabamanii waan
hojjetanii turanii fi waan barsiisanii turan hunda isatti
himan.
31 Innis, **"Kophaa keessan gara iddoo namni hin jirre
tokkoo kottaatii takka boqodhaa"** jedheen; isaan sababii

namoonni baay'een dhufaa, deemaas turaniif carraa itti
waa nyaatan illee hin qaban tureetii.
32 Isaanis kophaa isaanii bidiruudhaan iddoo namni hin
jirre tokko dhaqan.
33 Namoonni deemuu isaanii argan baay'een garuu isaan
beekan; magaalaawwan hunda keessaa ba'anii miillaan
fiiganii isaan dursanii iddoo sana ga'an.
34 Yesuus yommuu bidiruu irraa bu'etti tuuta guddaa
tokko arge; innis sababii isaan akkuma hoolota tiksee hin
qabnee turaniif garaa laafeef. Kanaafuu inni waan baay'ee
isaan barsiisuu jalqabe.
35 Yeroo kanatti galgalaa'ee ture; kanaafuu barattoonni
isaa gara isaa dhufanii akkana jedhaniin; "Iddoon kun
gammoojjii dha; aduunis dhiiteerti.
36 Akka isaan gara baadiyyaatii fi gandoota naannoo kana
jiranii dhaqanii waan nyaatan bitataniif namoota kanneen
gad dhiisi."
37 Inni garuu, **"Isinuu waan isaan nyaatan kennaafii"**
jedhee deebise.
Isaanis, "Dhaqnee buddeena diinaarii dhibba lamaa bin-
nee akka nyaataniif isaaniif kenninuu ree?" jedhaniin.
38 Innis, **"Buddeena meeqa qabdu? Mee dhaqaa
ilaalaa!"** jedheen.
Isaanis yommuu arganitti, "Buddeena shanii fi qurxum-
mii lama" jedhan.
39 Yesuusis akka isaan namoota hundumaa garee gareed-
haan marga lalisaa irra teteessisan isaan ajaje.
40 Kanaafuu namoonni dhibba dhibbaa fi shantama shan-
tamaan garee gareedhaan tataa'an.
41 Innis buddeena shananii fi qurxummii lamaan sana
fuudhee, gara samii ol ilaalee galata galchee buddeena sana
caccabse. Akka isaan namootaaf dhi'eessaniifis barattoota
isaatti kenne. Qurxummii lamaanis hunduma isaaniitiif
qoqqoode.
42 Isaan hundi nyaatanii quufan;
43 barattoonnis hurraa'aa buddeenaatii fi qurxummii
gundoo kudha lama guutuu walitti qaban.
44 Warri nyaatanis dhiira kuma shan turan.

Yesuus Galaana Irra Deemuu Isaa
6:45-51 kwf – Mat 14:22-32; Yoh 6:15-21
6:53-56 kwf – Mat 14:34-36

45 Yesuus yommusuma akka barattoonni isaa bidiruu
yaabbatanii hamma inni tuuta sana of irraa geggeessutti isa
dura gara Beetisayidaatti darbaniif isaan dirqisiise.

46 Innis erga namoota of irraa geggeessee booddee kad-
hachuuf gaaratti ol ba'e.

47 Yommuu galgalaa'ettis bidiruun sun galaana walakkaa
ture; Yesuus immoo kophaa isaa lafa irra ture.
48 Innis utuu barattoonni sababii bubbeen fuula isaanii
duraan itti dhufeef bishaan mooquudhaan dhiphatanuu
arge. Innis halkan keessaa kutaa afuraffaatti galaana irra
deemaa gara isaanii dhufe. Innis waan isaan bira darbu
fakkaate;
49 isaan garuu yommuu galaana irra deemuu isaa ar-
ganitti ekeraa se'anii iyyan;
50 isaan hundi isa arganii akka malee na'aniitii.

Inni immoo, **"Jabaadhaa! Anumaatii hin sodaatinaa"**
jedhee yommusuma isaanitti dubbate.
51 Innis isaan wajjin bidiruu yaabbate; bubbeen sunis gab
jedhe. Isaanis akka malee dinqisiifatan;
52 isaan waa'ee buddeennan sanaa hin hubanneetii; mata
jabeeyyiis turan.

53 Isaanis yommuu gama ce'anitti Geensereexitti bidiruu
irraa bu'an; bidiruu sanas achitti hidhan.
54 Akkuma isaan bidiruu irraa bu'aniinis namoonni Yesu-
usin beekan.
55 Namoonni sunis biyya sana guutuu keessa asii fi achi
fiiganii iddoo Yesuus achi jira jechuu dhaga'an hundumatti
dhukkubsattoota sireedhaan baatanii fiduu jalqaban.
56 Iddoo inni dhaqe kam illee jechuunis gandoota, mag-
aalaawwan yookaan baadiyyaa hundatti warra dhukkub-
satan fidanii lafa gabaa kaa'an. Isaanis akka dhukkubsat-
toonni sun handaara wayyaa isaa illee tuqaniif isa kad-
hatan; warri handaaruma wayyaa isaa tuqan hundinuus ni
fayyan.

7

Waan Qulqulluu fi Waan Xuraa'aa
7:1-23 kwf – Mat 15:1-20

1 Fariisotaa fi barsiistota seeraa keessaa warri
Yerusaalemii dhufan tokko tokko Yesuus biratti walitti
qabamanii
2 barattoota isaa keessaa tokko tokko harka, "Hin
qulqulleeffaminiin" jechuunis utuu harka hin dhiqatin
buddeena nyaachuu isaanii argan.
3 Sababiin isaas Fariisonni, Yihuudoonni hundinuus du-
udhaa maanguddootaa eeguuf jedhanii utuu harka hin
dhiqatin hin nyaataniitii.

4 Yommuu gabaadhaa galanittis utuu of hin qulqulleessin
hin nyaatan. Dudhaa biraa baay'ees kan akka xoofoo
dhiquu, okkotee fi huuroo dhiquu ni eegu.
5 Kanaafuu Fariisonnii fi barsiistonni seeraa, "Barat-
toonni kee qooda harka 'Hin qulqulleeffaminiin' nyaatan
maaliif akkuma duudhaa maanguddootaatti hin jiraanne?"
jedhanii Yesuusin gaafatan.
6 Innis akkana jedhee deebise; **"Yaa fakkeessitoota,
Isaayyaas yommuu waa'ee keessan raajii dubbatetti
sirrii ture; kunis akkuma akkana jedhamee barreef-
famee dha:**
**" 'Uumanni kun hidhii isaatiin na kabaja;
garaan isaa garuu narraa fagoo jira.**
7 **Isaan akkanumaan na waaqeffatu;
barsiisni isaaniis sirnuma namaa ti.'***
8 **Isin ajaja Waaqaa dhiiftanii, duudhaa namootaa
jabeessitanii eegdu."**
9 Innis ittuma fufee akkana jedheen; **"Isin duudhaa ofii
keessanii eeguuf jettanii ajaja Waaqaa tuffachuuf mala
gaarii qabdu!**
10 **Museen, 'Abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina
kenni;†namni abbaa isaa yookaan haadha isaa arrabsu
kam iyyuu haa ajjeefamu'‡jedheeraatii.**
11 **Isin garuu yoo namni kam iyyuu akka wanni
silaa abbaa isaa yookaan haadha isaa gargaaruuf
oolu Qurbaana jechuunis Waaqaaf kennameera jedhee
dubbate,**
12 **isin akka inni abbaa isaatiif yookaan haadha
isaatiif waan tokko illee godhu si'achi hin eeyyam-
taniif.**
13 **Akkanaanis duudhaa keessan isa walitti dabarsi-
tan sanaan dubbii Waaqaa busheessitu. Waan akkanaa
baay'ees ni hojjetu."**
14 Yesuus ammas namoota sana ofitti waamee akkana
jedheen; **"Isin hundi na dhaga'aa; kanas hubadhaa.**
15 **Waan nama keessaa ba'utu nama 'xureessa' malee
wanni alaa namatti seenee nama 'xureessuu' danda'u
tokko iyyuu hin jiru.** [
16 **Namni kam iyyuu yoo gurra dhaga'u qabaate haa
dhaga'u."**]§
17 Erga inni namoota biraa mana ol seenee booddee
barattoonni isaa waa'ee fakkeenya sanaa isa gaafatan.

---

* **7:7** Isa 29:13 † **7:10** Bau 20:12; KeD 5:16 ‡ **7:10** Bau 21:17; Lew 20:9
§ **7:16** Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa kana hin qaban.

18 Innis akkana jedhee gaafate; **“Isin hin hubattanii?
Akka wanni alaa namatti seenu tokko iyyuu nama
‘xureessuu’ hin dandeenye hin qalbeeffattanii?**
19 **Wanni sun garaa isaa seenee ergasii dhagna isaa
keessaa gad ba’a malee yaada garaa*isaa hin seenuu-
tii.”** Yesuusis kana jechuudhaan akka nyaanni hundinuu
qulqulluu ta’e labse.
20 Innis itti fufee akkana jedhe: **“Wanni nama
‘xureessu’ waan nama keessaa ba’uu dha.**
21 **Yaadni hamaan keessa namaatii, garaa namaa
keessaa ba’aatii; innis halalummaa, hanna, nama
ajjeesuu, ejja,**
22 **doqnummaa, hammina, gowwoomsaa, jireenya
gad dhiisii, hinaaffaa, maqaa nama balleessuu, of
tuulummaa fi gowwummaa.**
23 **Wantoonni hamoon kunneen hundinuu nama
keessaa ba’u; namas ‘ni xureessu.’ ”**

Amantii Dubartii Tokkoo
7:24-30 kwf – Mat 15:21-28

24 Yesuus iddoo sanaa ka’ee aanaa Xiiroositti qajeele.
Mana tokkos ol seene; innis akka namni tokko iyyuu achi
jiraachuu isaa beeku hin barbaanne; garuu dhokachuu hin
dandeenye.
25 Dubartiin intalli ishee hafuura xuraa’aan qabamte
tokko akkuma waa’ee isaa dhageesseen dhuftee miilla isaa
irratti kufte.
26 Dubartittiinis nama Giriik, kan biyya Sooriyaa keessatti
Finiiqeetti dhalatee dha. Isheen akka inni intala ishee
keessaa hafuura hamaa sana baasuuf Yesuusin kadhatte.
27 Innis, **“Dura ijoolleen haa quuftu; buddeena
ijoollee fuudhanii saroota dura buusuun sirrii miti”**
jedheen.
28 Isheen garuu, “Eeyyee yaa Gooftaa, saroonni iyyuu
maaddii jalaa hambaa ijoolleen harcaaftu nyaatuu” jettee
deebifteef.
29 Yesuusis, **“Jecha kee kanaaf gali; hafuurri hamaan
sun intala kee keessaa ba’eera”** jedheen.
30 Isheenis yommuu manatti galtetti intalli ishee siree irra
ciiftee, hafuurri hamaan sunis keessaa ba’ee argatte.

Namichi Duudaa fi Arrab-didaan Tokko Fayyuu Isaa
7:31-37 kwf – Mat 15:29-31

---

* **7:19** Akka hubannaa Yihuudootaatti yaadni garaa eenyummaa nama tokkoo guutummaatti argisiisa.

31 Ergasiis Yesuus biyya Xiiroosiitii ka’ee Siidoonaa keessa
darbee, kutaa Magaalaa Kurnanii keessa ba’ee gara galaana
Galiilaa dhufe.
32 Jarri tokkos namicha gurra duudaa fi arrab-didaa tokko
isatti fidanii akka inni harka isa irra kaa’uuf kadhatan.
33 Yesuusis namicha sana tuuta keessaa kophaatti baasee
quba isaa gurra namichaa keessa kaa’e. Hancufa tufees
arraba namichaa tuqe.
34 Gara samiis ol ilaalee, hafuura guddaa baafatee, ***“Ef-
taah!”*** jedheen; kana jechuunis **“Banami!”** jechuu dha.
35 Gurri namichaas yommusuma baname; arrabni isaas
hiikamee rakkina tokko malee dubbachuu jalqabe.
36 Yesuusis akka isaan nama tokkotti illee hin himneef
namoota sana ajaje. Hammuma inni cimsee isaan ajaje
sana, isaanis ittuma caalchisanii odeessan.
37 Warri oduu sana dhaga’anis akka malee dinqifatanii,
“Inni waan hunda gaarii godheera; warri duudaanis akka
dhaga’an, warri arrabni isaanii dubbachuu dides akka
dubbatan ni godha” jedhan.

8

Yesuus Nama Kuma Afur Sooruu Isaa
8:1-9 kwf – Mat 15:32-39
8:1-9 kwi – Mar 6:32-44
8:11-21 kwf – Mat 16:1-12

1 Gidduu sana tuunni biraa guddaan isaa ammas walitti
qabame. Yesuusis sababii tuunni sun waan nyaatu hin
qabaatiniif barattoota isaa ofitti waamee akkana jedhe;
2 **“Sababii isaan guyyaa sadii na bira turanii waan
nyaatan tokko illee hin qabneef, ani namoota kan-
neeniif garaa nan laafa.**
3 **Yoo ani agabuu isaanii gad isaan dhiise, isaan
karaa irratti ni gaggabu; isaan keessaa tokko tokko
fagoodhaa dhufaniitii.”**
4 Barattoonni isaas deebisanii, “Namni kam iyyuu gam-
moojjii kana keessatti buddeena isaan ga’u eessaa argachuu
danda’a?” jedhan.
5 Yesuus immoo, **“Isin buddeena meeqa qabdu?”** jed-
hee gaafate.
Isaanis, “Torba” jedhan.
6 Innis akka namoonni sun lafa tataa’an itti hime. Bud-
deena torban fuudhee erga galateeffatee booddee kukkutee
akka isaan namootaaf dhi’eessaniif barattoota isaatti kenne;
isaanis namootaaf dhi’eessan.

7 Akkasumas qurxummii xixinnoo muraasa qabu turan;
qurxummii sanas eebbisee akka isaan namootaaf hiraniif
barattoota isaatti hime.
8 Namoonnis nyaatanii quufan. Ergasiis barattoonni
hambaa gundoo torba guutuu walitti qaban.
9 Isaanis gara nama kuma afurii turan. Innis erga of irraa
isaan geggeessee booddee,
10 barattoota isaa wajjin yommusuma bidiruu yaabbatee
biyya Daalmaanutaa dhaqe.
11 Fariisonnis dhufanii Yesuusitti falmuu jalqaban; isa
qoruuf jedhaniis mallattoo samii irraa isa irraa barbaadan.
12 Innis hafuura dheeraa baafatee, **“Dhaloonni kun
maaliif mallattoo barbaada? Ani dhuguma isinitti
hima; mallattoon tokko iyyuu dhaloota kanaaf hin
kennamu”** jedheen.
13 Innis isaan dhiisee bidiruutti deebi’ee gama ce’e.

Raacitii Fariisotaa

14 Barattoonnis buddeena tokkicha bidiruu keessaa of
biraa qaban sana malee buddeena fudhachuu irraanfatanii
turan.
15 Yesuusis, **“Beekkadhaa; raacitii Fariisotaatii fi
raacitii Heroodis irraa of eeggadhaa”** jedhee isaan
akeekkachiise.
16 Isaanis, “Kun sababii nu buddeena hin qabneef”
jedhanii walii wajjin haasa’an.
17 Yesuusis waan isaan haasa’an beekee akkana jedhee
isaan gaafate; **“Isin maaliif waa’ee buddeena dhabuu
keessanii dudubbattu? Isin amma iyyuu hin argitanii?
Yookaan hin hubattanii? Mataa jabaattanii?**
18 **Isin utuma ija qabdanuu hin argitanii? Utuma
gurra qabdanuus hin dhageessanii? Hin yaadattanii?**
19 **Yeroo ani buddeena shanan sana nama kuma
shaniif caccabsetti isin hurraa’aa gundoo meeqa gu-
utuu kaaftan?”**
Isaanis, “Kudha lama” jedhaniin.
20 Innis, **“Yeroo ani buddeena torba nama kuma afu-
riif caccabsetti hambaa gundoo meeqa guutuu walitti
qabdan?”** jedhee gaafate.
Isaanis, “Torba” jedhaniin.
21 Innis, **“Isin amma iyyuu hin hubattanii?”** jedheen.

Yesuus Beetisayidaatti Nama Jaamaa Fayyise

22 Isaanis Beetisayidaa dhaqan; jarri tokkos namicha
jaamaa tokko fidanii akka inni isa qaqqabuuf Yesuusin
kadhatan.

23 Innis namicha jaamaa sana harka qabee ganda sana
keessaa baase. Ija isaattis tufee, harka isaas irra kaa'ee,
"Waa arguu dandeessaa?" jedhee gaafate.
24 Namichis ol ilaalee, "Namoota nan arga; isaan muka
deemu natti fakkaatu" jedhe.
25 Yesuus amma illee harka isaa ija namichaa irra kaa'e.
Iji namichaas ni baname; agartuun isaa ni deebi'eef; waan
hundas sirriitti arge.
26 Yesuusis namichaan, **"Gara ganda sanaa seentee
waan kana nama tokkotti illee hin himin"** jedhee gara
mana isaatti isa erge.

Phexros Eenyummaa Kiristoos Beeksise
8:27-29 kwf – Mat 16:13-16; Luq 9:18-20

27 Yesuusii fi barattoonni isaa gara gandoota naannoo
Fiiliphoos Qiisaariyaa jiraniitti darban. Innis, **"Namoonni
anaan eenyu jedhu?"** jedhee karaa irratti isaan gaafate.
28 Isaanis, "Namoonni tokko tokko, 'Inni Yohannis Cu-
uphaa dha' jedhu; warri kaan, 'inni Eeliyaas' jedhu;
kaan immoo, 'inni raajota keessaa isa tokkoo dha' jedhu"
jedhanii deebisan.
29 Innis, **"Isin eenyu anaan jettu?"** jedhee gaafate.
Phexrosis, "Ati Kiristoos" jedhee deebise.
30 Yesuusis akka isaan waa'ee isaa nama tokkotti illee hin
himneef isaan akeekkachiise.

Yesuus Duraan Dursee Waa'ee Du'a Isaa Dubbate
8:31–9:1 kwf – Mat 16:21-28; Luq 9:22-27

31 Yesuusis akka Ilmi Namaa waan hedduun dhiphachuu
qabu, akka maanguddootaan, luboota hangafootaa fi bar-
siistota seeraatiin tuffatamuu qabuu fi akka ajjeefamuu
qabu, guyyaa sadii booddee immoo akka du'aa ka'u isaan
barsiisuu jalqabe.
32 Innis waa'ee kanaa ifatti baasee dubbate; Phexrosis
kophaatti baasee isa ifachuu jalqabe.
33 Yesuus garuu of irra garagalee barattoota isaa ilaale;
Phexrosiinis, **"Seexana nana! Na duubatti deebi'i! Ati
kan namaa yaadda malee kan Waaqaa hin yaadduutii"**
jedhee ifate.

Haala Karraa Fannoo

34 Ergasii inni tuuta sanaa fi barattoota isaa ofitti waamee
akkana jedhe; **"Namni kam iyyuu yoo na faana dhufuu
barbaade, inni of haa ganu; fannoo isaa baadhatees na
duukaa haa bu'u.**

35 **Namni lubbuu isaa oolfachuu barbaadu kam iyyuu**
lubbuu isaa ni dhabaatii; garuu namni anaa fi wangee-
laaf jedhee lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa
ni oolfata.
36 **Namni yoo addunyaa guutuu argatee lubbuu isaa**
immoo dhabe bu'aa maalii argata?
37 **Yookaan namni qooda lubbuu isaa maal kennuu**
danda'a?
38 **Yoo namni kam iyyuu dhaloota ejjaa fi cubba-**
maa kana keessatti anaa fi dubbii kootti qaana'e,
Ilmi Namaa yommuu ulfina Abbaa isaatiin ergamoota
qulqulluu wajjin dhufutti isatti ni qaana'a."

9

1 Innis, **"Ani dhuguman isinitti hima; warra as**
dhadhaabachaa jiran keessaa namoonni tokko tokko
hamma mootummaan Waaqaa humnaan dhufee ar-
ganitti du'a hin dhandhaman" isaaniin jedhe.

Bifti Yesuus Geeddaramuu Isaa
9:2-8 kwf – Luq 9:28-36
9:2-13 kwf – Mat 17:1-13

2 Yesuus guyyaa ja'a booddee Phexrosin, Yaaqoobii fi
Yohannisin fudhatee tulluu dheeraa* tokkotti iddoo isaan
hundi kophaa turuu danda'anitti ol isaan baase. Innis
achitti fuula isaanii duratti geeddarame.
3 Uffanni isaas uffata namni addunyaa kanaa kam iyyuu
miicee addeessuu danda'u caalaa akka malee addaate.
4 Eeliyaasii fi Museenis isaanitti mul'atan; isaanis Yesuus
wajjin haasa'aa turan.
5 Phexrosis Yesuusiin, "Yaa Barsiisaa, as jiraachuun nuuf
gaarii dha; daasii sadii, tokko siif, tokko Museef, tokko
immoo Eeliyaasiif ni ijaarra" jedhe.
6 Inni waan dubbatu hin beeku ture; isaan akka malee
sodaatanii turaniitii.
7 Duumessis† dhufee isaan haguuge; sagaleen, "Kun Ilma
koo isa ani jaalladhuu dha. Isinis isa dhaga'aa!" jedhu
tokko duumessicha keessaa dhufe.
8 Isaanis yommuu akkuma tasaa naannoo isaanii
ilaalanitti Yesuusin malee nama tokko illee of biratti hin
argine.
9 Utuu tulluu sana irraa bu'uutti jiranuus Yesuus akka
isaan hamma Ilmi Namaa warra du'an keessaa ka'utti waan
argan sana nama tokkotti illee hin himne isaan ajaje.

---

* **9:2** Akka hubannaa Yihuudootaatti tulluun ol dheeraan iddoo mijaa'aa itti Waaqni namatti of mul'isuu dha. † **9:7** Duumessi argamuu Waaqaa mul'isa (Bau 13:21-22; 16:10; 19:9; 2Sn 5:13-14).

10 Isaanis “warra du’an keessaa ka’uun” maal akka ta’e
wal gaggaafachaa dubbicha garaatti qabatan.
11 Isaanis, “Barsiistonni seeraa maaliif Eeliyaas akka du-
raan dursee dhufuu qabu dubbatu?” jedhanii isa gaafatan.
12 Yesuus akkana jedhee deebise; **“Dhugumaan Eeliyaas
duraan dursee ni dhufa; waan hundas iddootti deebisa.
Yoos maaliif Ilmi Namaa akka malee dhiphachuu fi
tuffatamuu qaba jedhamee barreeffame ree?**
13 **Ani garuu isinittin hima; Eeliyaas dhufeera; isaa-
nis akkuma waa’ee isaa barreeffame sanatti waanuma
fedhan hunda isatti hojjetan.”**

*Gurbaan Hafuura Xuraa’aadhaan Qabame Tokko Fayye
9:14-28,30-32 kwf – Mat 17:14-19,22,23; Luq 9:37-45*

14 Isaanis yommuu gara barattoota kaanii dhufanitti,
namoonni hedduun isaanitti naanna’anii, barsiistonni
seeraa immoo utuu isaanitti falmanuu argan.
15 Namoonni hundinuus akkuma Yesuusin arganiin akka
malee dinqifatanii isa dubbisuudhaaf itti fiigan.
16 Innis, **“Isin maal isaanitti falmitu?”** jedhee isaan
gaafate.
17 Namoota sana keessaas namichi tokko akkana jedhee
deebise; “Yaa barsiisaa, ani ilma koo kan hafuura arraba
didaadhaan qabame sitti fideera.
18 Hafuurichi yeroo itti ka’u kam iyyuu, darbatee lafaan
isa dha’a. Gurbichis hoomacha afaaniin baasa; ilkaan qara;
ni kokottaa’as. Ani akka hafuura sana baasaniif barattoota
kee nan gaafadhe; isaan garuu hin dandeenye.”
19 Yesuusis deebisee, **“Isin dhaloota hin amanne nana;
ani hamma yoomiittin isin wajjin jiraadha? Hamma
yoomiittis ani isinii obsa? Mee gurbicha natti fidaa”**
jedhe.
20 Isaanis gurbicha isatti fidan. Hafuurichis akkuma
Yesuusin argeen gurbicha dhidhiitachiise; gurbichis lafa
dha’ee hoomacha afaaniin baasee gangalate.
21 Yesuusis, **“Wanni kun erga isa qabee hammam
ture?”** jedhee abbaa gurbichaa gaafate.
Innis akkana jedhe; “Ijoollummaadhaa jalqabee ti.
22 Isa ajjeesuuf jedhees yeroo baay’ee ibidda keessa
yookaan bishaan keessa isa buuseera. Ati garuu yoo
waanuma tokko illee gochuu dandeesse garaa nuu laafiitii
nu gargaari.”
23 Yesuusis, **“ ‘Yoo dandeesse’ jettaa? Nama amanuuf
wanni hundi ni danda’ama”** jedheen.
24 Yommusuma abbaan mucaa sanaa, “Ani nan amana;
amantii dhabuu koo na gargaari” jedhee iyye.

25 Yesuusis yommuu namoota girrisanii dhufan argetti,
“Yaa hafuura duudaa fi arrab-didaa nana, akka ati isa
keessaa baatu, deebitees akka isatti hin galle sin ajaja”
jedhee hafuura xuraa’aa sana ifate.
26 Hafuurri sun iyyee, akka malees isa dhidhiitachiisee
keessaa ba’e. Gurbichis akkuma reeffaa ta’e; namoonni
baay’eenis, “Inni du’eera” jedhan.
27 Yesuus garuu harka qabee ol isa kaase; gurbaan sunis
ka’ee dhaabate.
28 Erga Yesuus manatti ol galee booddee barattoonni
isaa, “Nu maaliif hafuura hamaa sana baasuu dadhabne?”
jedhanii kophaatti isa gaafatan.
29 Innis deebisee, **“Inni akkanaa kun kadhannaa fi**
sooma qofaan ba’a malee waan biraatiin hin ba’u”
jedheen.
30 Isaan achii ka’anii Galiilaa keessa darban. Yesuusis
akka namni tokko iyyuu kana beeku hin barbaanne;
31 sababiin isaas, **“Ilmi Namaa dabarfamee harka**
namootaatti ni kennama. Isaanis isa ni ajjeesu; innis
guyyaa sadii booddee du’aa ni ka’a” jedhee barattoota
isaa barsiisaa ture.
32 Isaan garuu waan inni jedhe hin hubanne; isa
gaafachuus ni sodaatan.

Namni Nama Hundumaa Caalu Eenyu?
9:33-37 kwf – Mat 18:1-5; Luq 9:46-48

33 Isaanis Qifirnaahom dhaqan. Innis yeroo mana keessa
turetti, **“Isin karaatti maal walitti falmaa turtan?”**
jedhee isaan gaafate.
34 Isaan garuu eenyu akka nama hundumaa caalu karaatti
waan walitti falmaa turaniif ni cal’isan.
35 Yesuusis taa’ee warra kudha lamaan waamee, **“Namni**
nama jalqabaa ta’uu barbaadu kam iyyuu nama
hundaa gadii fi tajaajilaa nama hundaa ta’uu qaba”
jedheen.
36 Innis mucaa xinnaa tokko fidee isaan gidduu dhaabe.
Hammatees akkana isaaniin jedhe;
37 **“Namni ijoollee xixinnoo kanneen keessaa tokko**
maqaa kootiin simatu kam iyyuu na simata; namni na
simatu kam iyyuus isa na erge sana simata malee na
qofa hin simatu.”

Namni Nuun Hin Mormine Kam iyyuu Garee keenya
9:38-40 kwf – Luq 9:49,50

38 Yohannisis, “Yaa barsiisaa, nu utuu namni tokko maqaa
keetiin hafuurota hamoo baasuu arginee waan inni nu
duukaa hin buuneef isa dhowwine” jedhe.

39 Yesuus garuu akkana jedhe; **“Isa hin dhowwinaa;**
namni maqaa kootiin dinqii hojjetu kan ergasii immoo
dafee waa’ee koo waan hamaa dubbachuu danda’u
tokko iyyuu hin jiruutii.
40 **Namni nuun hin mormine kam iyyuu kanuma**
keenyaatii.
41 **Ani dhuguman isinitti hima; namni sababii isin**
kan Kiristoos taataniif jedhee bishaan budduuqsaa
tokkoo isinii kennu kam iyyuu dhugumaan gatii isaa
hin dhabu.

Cubbuu Nama Hojjechiisuu

42 **“Namni kam iyyuu warra natti amanan xixinnaa**
kanneen keessaa tokko gufachiisuu irra, utuu dha-
gaan daakuu guddaan isaa morma isaatti hidhamee
galaanatti darbatamee isaaf wayya ture.
43 **Yoo harki kee si gufachiise, of irraa muri. Harka**
lama qabaattee gahaannamitti, iddoo ibiddi isaa hin
dhaamnetti galuu irra, harka dooluudhaan jireenyatti
galuu siif wayya. [
44 **Gahaannamis iddoo,**
“ ‘raammoon isaanii hin duune,
ibiddis hin dhaamnee dha.’]‡
45 **Yoo miilli kee si gufachiise of irraa muri. Miilla lama**
qabaattee gahaannamitti darbatamuu irra, laamshof-
tee jireenyatti galuu siif wayya. [
46 **Gahaannamis iddoo,**
“ ‘raammoon isaanii hin duune,
ibiddis hin dhaamnee dha.’]§
47 **Yoo iji kee si gufachiise, of keessaa baasi. Ija**
lama qabaattee gahaannamiitti darbatamuu irra ija
tokkoon mootummaa Waaqaatti galuu siif wayya.
48 **Gahaannamis iddoo,**
“ ‘raammoon isaanii hin duune,
ibiddis hin dhaamnee dha.’*
49 **Namni hundinuu ibiddaan mi’eeffama.**†
50 **“Soogiddi gaarii dha; garuu yoo mi’aa isaa dhabe,**
mi’aa isaa akkamiin deebisuufii dandeessu? Isinis
soogidda of keessaa qabaadhaa; walii wajjinis nagaan
jiraadhaa.”

---

‡ **9:44** Kutaan kun waraabbilee tokko tokko keessatti hin argamu. § **9:46** Kutaan kun waraabbilee tokko tokko keessatti hin argamu. * **9:48** Isa 66:24
† **9:49** *Mi’eeffama (qulqulleeffama)* – jechi kun mi’aa soogidda irraa argamu mul’isa. Namoonni durii akka aarsaan tokko fuula Waaqaa duratti fudhatama argatuuf jechuunis aarsaa qulqulleessuuf soogiddatti fayyadamaa turan (Lew 2:13; His 43:24).

10

Wal Hiikuu Dhirsaa fi Niitii
10:1-12 kwf – Mat 19:1-9

1 Yesuusis achii ka’ee gara biyya Yihuudaatii fi Yordaanos
gamaa dhaqe. Amma illee namoonni isa biratti walitti
qabaman; innis akkuma bartee isaatti isaan barsiise.
2 Fariisonni dhufanii, “Namni tokko niitii isaa hiikuun ni
eeyyamamaa?” jedhanii gaafachuudhaan isa qoran.
3 Innis deebisee, **“Museen maal isin ajaje?”** jedheen.
4 Isaanis, “Namni tokko akka waraqaa ragaa hiikkaa
barreesseefii niitii isaa hiiku Museen eeyyameera” jedhan.
5 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Museen sababii
mata jabina keessaniitiif jedhee seera kana isiniif
barreesse.**
6 **Jalqaba uumamaatii kaasee garuu Waaqni, ‘Dhiiraa
fi dubartii isaan taasise.’***
7 **‘Kanaafis namni abbaa isaatii fi haadha isaa ni
dhiisa; niitii isaa wajjinis tokko ta’a;**
8 **lamaan isaanii iyyuu foon tokko ni ta’u.’†Egaa isaan
si’achi foon tokko malee lama miti.**
9 **Kanaafuu waan Waaqni tokko taasise namni gargar
hin baasin.”**
10 Utuu ammas mana jiranuu barattoonni waa’ee dubbii
kanaa Yesuusin gaafatan.
11 Innis akkana jedhee deebiseef; **“Namni niitii isaa
hiikee dubartii biraa fuudhu kam iyyuu ishee irratti
ejja raawwata.**
12 **Isheenis yoo dhirsa ishee hiiktee nama biraatti
heerumte ejja raawwatti.”**

Yesuus Ijoollee Eebbisuu Isaa
10:13-16 kwf – Mat 19:13-15; Luq 18:15-17

13 Namoonni akka inni harka isaan irra kaa’uuf ijoollee
xixinnoo Yesuusitti fidaa turan; barattoonni garuu isaan
ifatan.
14 Yesuus yommuu waan kana argetti aaree akkana
isaaniin jedhe; **“Ijoolleen xixinnoon gara koo haa dh-
ufaniitii hin dhowwinaa; mootummaan Waaqaa kan
warra akkanaatii.**
15 **Ani dhuguman isinitti hima; namni akkuma
ijoolleetti mootummaa Waaqaa hin simanne kam
iyyuu gonkumaa itti hin galu.”**
16 Innis ijoollee sana fuudhee ofitti qabe; harka isaas isaan
irra kaa’ee isaan eebbise.

---

* **10:6** Uma 1:27 † **10:8** Uma 2:24

Dargaggeessa Sooressa Tokko
10:17-31 kwf – Mat 19:16-30; Luq 18:18-30

17 Akkuma Yesuus deemuuf karaa qabateen namichi tokko fiigaa dhufee fuula isaa duratti jilbeenfatee, “Yaa barsiisaa gaarii, ani jireenya bara baraa dhaaluuf maal gochuun qaba?” jedhee gaafate.
18 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Ati maaliif gaarii naan jetta? Waaqa tokkicha malee gaariin hin jiru.**
19 **Ati ajajawwan ni beekta; ‘Hin ajjeesin; hin ejjin; hin hatin; sobaan dhugaa hin ba’in; hin gowwoomsin; abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni.’**‡**”**
20 Namichis, “Yaa barsiisaa, ani ijoollummaa kootii jalqabee ajajawwan kanneen hunda eegeera” jedhe.
21 Yesuus namicha ilaalee isa jaallatee, **“Waan tokkotu si duraa hir’ata; dhaqiitii waan qabdu hunda gurgurii hiyyeeyyiif kenni; samii irratti badhaadhummaa ni qabaattaa. Ergasii kottuu na duukaa bu’i”** jedheen.
22 Kana irratti fuulli namichaa ni geeddarame. Inni gaddee achii deeme; qabeenya guddaa qaba tureetii.
23 Yesuusis naannoo isaa ilaalee barattoota isaatiin, **“Mootummaa Waaqaatti galuun sooreyyiif akkam rakkisaa dha!”** jedhe.
24 Barattoonnis dubbii isaa ni dinqisiifatan. Yesuus garuu ammas akkana jedheen; **“Ijoolle, mootummaa Waaqaatti galuun akkam rakkisaa dha!**
25 **Namni sooressi mootummaa Waaqaatti galuu irra qaawwa lilmoo keessa ba’uutu gaalaaf salphata.”**
26 Barattoonnis akka malee raajeffatanii, “Yoos eenyutu fayyuu danda’a ree?” waliin jedhan.
27 Yesuusis isaan ilaalee, **“Kun garuu Waaqaaf malee namaaf hin danda’amu; Waaqaaf wanni hundinuu ni danda’amaatii”** jedhe.
28 Kana irratti Phexros, “Kunoo, nu waan hunda dhiifnee si duukaa buuneerra!” jedhe.
29 Yesuusis deebisee akkana jedheen; **“Ani dhuguma isinitti nan hima; namni anaa fi wangeelaaf jedhee mana yookaan obboloota yookaan obboleettota yookaan haadha yookaan abbaa yookaan ijoollee yookaan lafa qotiisaa dhiise kam iyyuu,**
30 **kan bara ammaa kana keessa ari’atama wajjin manneen, obboloota, obboleettota, haadhota, ijoollee fi lafa qotiisaa dachaa dhibba hin arganne, kan bara dhufuttis jireenya bara baraa hin dhaalle tokko iyyuu hin jiru.**

---

‡ **10:19** Bau 20:12; KeD 5:16-20

31 **Garuu warri jalqabaa hedduun warra dhumaa,**
warri dhumaa immoo warra jalqabaa ni ta'u."

Yesuus Ammas Waa'ee Du'a Isaa Duraan Dursee Dubbate
10:32-34 kwf – Mat 20:17-19; Luq 18:31-33

32 Isaanis Yerusaalemitti ol ba'uuf jedhanii karaa irra turan; Yesuus immoo isaan dura deemaa ture; barattoonnis ni dinqisiifatan; warri duukaa bu'aa turan immoo ni sodaatan. Yesuus amma illee warra kudha lamaan kophaatti baasee waan isatti dhufuuf jiru isaanitti hime.

33 Akkanas jedhe; **"Kunoo, nu Yerusaalemitti ol ba'aa jirra; Ilmi Namaas dabarfamee luboota hangafootattii fi barsiistota seeraatti ni kennama. Isaanis du'a itti muru; akkasumas dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu;**

34 **isaanis isatti qoosu; isatti tufu; isa garafu; isa ajjeesus. Inni garuu guyyaa sadii booddee du'aa ni ka'a."**

Kadhaa Yaaqoobii fi Yohannis
10:35-45 kwf – Mat 20:20-28

35 Ilmaan Zabdewoos jechuunis Yaaqoobii fi Yohannis gara Yesuus dhufanii, "Yaa Barsiisaa, akka ati waan nu si kadhannu kam iyyuu nuu gootu barbaanna" jedhan.

36 Innis, **"Akka ani maal isiniif godhu barbaaddu?"** jedheen.

37 Isaanis deebisanii, "Yeroo ulfina keetiitti, tokkoon keenya mirga keetiin, tokkoon keenya immoo bitaa keetiin akka teenyuuf nuuf eeyyami" jedhanii deebisan.

38 Yesuusis, **"Isin waan kadhattan hin beektan; xoofoo ani dhugu, dhuguu yookaan cuuphaa ani cuuphamu, cuuphamuu ni dandeessuu?"** jedheen.

39 Isaanis, "Ni dandeenya" jedhanii deebisan.

Yesuusis akkana jedheen; **"Xoofoo ani dhugu ni dhugdu; cuuphaa ani cuuphamus ni cuuphamtu;**

40 **garuu mirga koo yookaan bitaa koo taa'uu kan kennu ana miti. Iddoon kun kan warra isaaniif jedhamee qopheeffame sanaa ti."**

41 Warri kurnan yommuu waan kana dhaga'anitti Yaaqoobii fi Yohannisitti aaran.

42 Yesuusis walitti isaan waamee akkana jedhe; **"Isin akka warri akka bulchitoota Namoota Ormaatti ilaalaman sun isaan irratti gooftummaa mul'isan, gurguddoonni isaaniis akka isaan irratti taayitaa argisiisan ni beektu.**

43 **Isin biratti akkas miti. Qooda kanaa namni isin keessaa nama guddaa ta'uu barbaadu kam iyyuu tajaajilaa keessan ta'uu qaba;**

44 **namni nama jalqabaa ta'uu barbaadu kam iyyuu garbicha nama hundaa ta'uu qaba.**
45 **Ilmi Namaa iyyuu tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo namoota baay'eedhaaf furii godhee kennuuf dhufe malee tajaajilamuuf hin dhufneetii."**

Iji Barxiimewos Banamuu Isaa
10:46-52 kwf – Mat 20:29-34; Luq 18:35-43

46 Isaanis Yerikoo dhufan. Utuu Yesuus barattoota isaatii fi tuuta namootaa guddaa isaa wajjin Yerikoodhaa ba'aa jiruu, namichi jaamaan Barxiimewos jedhamu ilmi Ximeewos karaa irra taa'ee kadhachaa ture.
47 Barxiimewosis yommuu akka inni Yesuus isa Naazreeti ta'e dhaga'etti, "Yesuus, yaa ilma Daawit na maari!" jedhee iyyuu jalqabe.
48 Namoonni baay'een akka inni cal'isuuf ifatan; inni garuu, "Yaa ilma Daawit na maari!" jedhee ittuma caalchisee iyye.
49 Yesuusis dhaabatee, **"Isa waamaa"** jedhe.
Isaanis, "Jabaadhu! Ka'i inni si waamaatii" jedhanii namicha jaamaa sana waaman.
50 Innis wayyaa isaa of irraa darbatee, utaalee ka'ee gara Yesuus dhufe.
51 Yesuusis, **"Akka ani maal siif godhu barbaadda?"** jedhee isa gaafate.
Namichi jaamaan sunis, "Yaa barsiisaa, ani arguun barbaada" jedheen.
52 Yesuusis, **"Amantiin kee si fayyiseeraa deemi"** jedheen. Innis yeruma sana argee karaa irra bu'ee Yesuus duukaa bu'e.

11

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
11:1-10 kwf – Mat 21:1-9; Luq 19:29-38
11:7-10 kwf – Yoh 12:12-15

1 Akkuma isaan Yerusaalemitti dhi'aatanii, Beetfaagee fi Biitaaniyaa kanneen Tulluu Ejersaa biraa sana ga'aniin Yesuus Barattoota isaa keessaa lama erge;
2 akkanas isaaniin jedhe; **"Gara ganda fuula keessan dura jiru sanaa dhaqaa; akkuma achi seentaniinis, ilmoo harree kan namni tokko iyyuu takkumaa hin yaabbatin tokko achitti hidhamee jiru ni argattu; isa hiikaatii as fidaa.**
3 **Yoo namni tokko iyyuu, 'Isin maaliif waan kana gootu?' jedhee isin gaafate, 'Gooftaatu isa barbaada; dafees deebisee ni erga' jedhaa."**

4 Isaanis dhaqanii ilmoo harree kan balbala duratti, karaa
irratti hidhame tokko argan. Akkuma isaan hiikaniinis,
5 namoonni achi dhadhaabachaa turan tokko tokko,
“Maal gochuuf ilmoo harree sana hiiktu?” jedhanii isaan
gaafatan.
6 Isaanis akkuma Yesuus isaaniin jedhe sanatti dee-
bisaniif; namoonni sunis akka isaan deeman isaan dhiisan.
7 Ilmoo harree sanas Yesuusitti fidan; uffata isaaniis ilmoo
harree irra buusan; innis irra taa’e.
8 Namoonni baay’een uffata isaanii karaa irra afan;
warri kaan immoo dameewwan baala qaban kanneen alaa
kukkutan sana karaa irra bubuusan.
9 Warri dura deemaa turanii fi warri duukaa bu’aa turan
iyyanii akkana jedhan;
“Hoosaa’inaa!”*

“Inni maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!”†

10 “Mootummaan abbaa keenya Daawit inni dhufu sun
eebbifamaa dha!”

“Hoosaa’inaa ol gubbaatti!”
11 Yesuusis Yerusaalem seenee mana qulqullummaatti
ol gale. Gara galees waan hundumaa ilaale; sababii
galgalaa’ee tureefis warra Kudha Lamaan wajjin ba’ee
Biitaaniyaa dhaqe.

Yesuus Mana Qulqullummaa Qulqulleessuu Isaa
11:12-14 kwf – Mat 21:18-22
11:15-18 kwf – Mat 21:12-16; Luq 19:45-47; Yoh 2:13-16

12 Guyyaa itti aanutti utuu Biitaaniyaadhaa ba’anuu
Yesuus beela’e.
13 Innis muka harbuu baala qabu tokko fagootti argee
ija qabaachuu fi qabaachuu baachuu isaa ilaaluu dhaqe.
Garuu waan yeroon sun waqtii harbuu hin ta’iniif inni
yommuu muka sana bira ga’etti baala malee waa tokko illee
hin arganne.
14 Yesuusis muka sanaan, **“Namni tokko iyyuu deebi’ee
ija sirraa hin nyaatin”** jedhe. Barattoonni isaas ni
dhaga’an.
15 Yommuu Yerusaalem ga’anittis Yesuus mana qulqul-
lummaa seenee warra achitti bitatanii fi gurguratan ari’uu
jalqabe. Minjaala warra maallaqa geeddarataniitii fi bar-
cuma warra gugee gurguratanii garagalche.

---

* **11:9** *Hoosaa’inaa!* Hosaa’inaa jechuun, *“Amma fayyisi!”* yookaan *“Maaloo* fayyisi!” jechuu dha. † **11:9** Far 118:25,26

16 Akka namni tokko iyyuu waan tokko illee baatee mana
qulqullummaa keessa darbus hin eeyyamne.
17 Innis akkana jedhee isaan barsiise; **“ ‘Manni koo saba
hundumaaf mana kadhannaa ni jedhama’‡jedhamee
hin barreeffamnee? Isin garuu ‘Holqa saamto-
taa’§gootaniirtu.”**
18 Luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa waan
kana dhaga’anii karaa ittiin isa ajjeesan barbaaduu jalqa-
ban; isaan sababii namoonni hundinuu barsiisa isaa din-
qisiifataniif isa sodaatanii turaniitii.
19 Isaanis yommuu galgalaa’etti magaalaa sana keessaa
ba’an.

Mukti Harbuu Goguu Isaa
11:20-24 kwf – Mat 21:19-22

20 Isaanis ganamaan utuu karaa sana darbanuu akka
mukti harbuu sun hidda isaatii jalqabee goge argan.
21 Phexrosis yaadatee Yesuusiin, “Yaa barsiisaa ilaa!
Harbuun ati abaarte sun gogeera!” jedhe.
22 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Waaqatti
amanaa.**
23 **Ani dhuguman isinitti hima; eenyu iyyuu yoo
tulluu kanaan ‘Buqqa’iitii galaanatti darbatami’ jedhe,
yoo garaa isaattis mamuu baatee akka wanni inni
jedhe sun ta’u amane, wanni sun ni ta’aaf.**
24 **Kanaafuu ani isinittin hima; waan kadhannaad-
haan gaafattan hunda akka argattan amanaa; innis
isiniif ni ta’a.**
25 **Yeroo kadhachuuf dhaabattan, akka Abbaan
keessan inni samii irraa cubbuu keessan isiniif dhi-
isuuf, isinis yoo waanuma tokko illee nama kam iyyuu
irraa qabaattan dhiisaafii.** [
26 **Yoo dhiisuufii baattan garuu Abbaan keessan inni
samii irraas cubbuu keessan isiniif hin dhiisu.”**]*

Taayitaan Yesuus Gaaffii Uume
11:27-33 kwf – Mat 21:23-27; Luq 20:1-8

27 Isaanis deebi’anii gara Yerusaalem dhufan; utuu Yesuus
mana qulqullummaa keessa deddeebi’aa jiruu luboonni
hangafoonni, barsiistonni seeraatii fi maanguddoonni gara
isaa dhufan.
28 Isaanis, “Ati taayitaa maaliitiin wantoota kanneen
hojjetta? Akka wantoota kanneen hojjettuufis eenyutu
taayitaa siif kenne?” jedhaniin.

---

‡ **11:17** Isa 56:7 § **11:17** Erm 11:7 * **11:26** Waraabbileen tokko tokko luqqisaa 26 hin qaban.

29 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Anis gaaffii tokkon isin gaafadha. Isin immoo deebii naaf kennaa; anis taayitaa maaliitiin wantoota kanneen akkan hojjedhu isinittin hima.**
30 **Cuuphaan Yohannis samii irraa dhufe moo nama biraa dhufe? Mee natti himaa!”**
31 Isaanis waliin mari’atanii akkana jedhan; “Yoo nu, ‘Samii irraa dhufe’ jenne inni immoo, ‘Yoos isin maaliif isa hin amanin ree?’ jedhee nu gaafata;
32 Yookaan, ‘Nama biraa dhufe’ jennuu?” jedhan. Sababii namni hundinuu dhugumaan Yohannisin akka raajiitti ilaaleef uummata sodaatan.
33 Kanaaf isaan, “Hin beeknu” jedhanii Yesuusiif deebisan.
Yesuus immoo, **“Anis taayitaa maaliitiin akkan wantoota kanneen hojjedhu isinitti hin himu”** jedheen.

12

Fakkeenya Qottuuwwanii
12:1-12 kwf – Mat 21:33-46; Luq 20:9-19

1 Yesuusis akkana jedhee fakkeenyaan isaanitti dubbachuu jalqabe; **“Namichi tokko iddoo dhaabaa wayinii irra wayinii dhaabbate. Innis naannoo isaatti dallaa ijaaree, boolla itti wayinii cuunfan qotee qooxii eegumsaa ijaare. Ergasiis iddoo dhaabaa wayinii sana qonnaan bultootatti kiraa kennatee biyya fagoo dhaqe.**
2 **Innis yeroo midhaan walitti qabamutti akka inni ija iddoo dhaabaa wayinii irraa waa fiduufiif garbicha tokko qottuuwwan sanatti ergate.**
3 **Isaan garuu qabanii, tumanii harka duwwaa of irraa isa deebisan.**
4 **Ammas garbicha biraa isaanitti ergate; isaanis mataa isaa buruqsanii isa qaanessan.**
5 **Amma illee garbicha biraa ergate; isas ni ajjeesan. Garboota biraa baay’ees ergate; isaanis gartokko ni tuman; kaan immoo ni ajjeesan.**
6 **“Amma iyyuu inni nama ergu tokko qaba ture; innis ilma isaa jaallatamaa dha. Namichis, ‘Ilma koo ni kabaju’ jedhee dhuma irratti isa ergate.**
7 **“Qottoonni sun garuu, ‘Dhaaltuun isa kana. Kottaa isa ajjeefnaa; dhaalli sun keenya ta’aatii’ waliin jedhan.**
8 **Kanaafuu isaan fuudhanii isa ajjeesan; iddoo dhaabaa wayinii keessaas gad baasanii isa gatan.**
9 **“Egaa abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa maal godhinna laata? Inni dhufee qottuuwwan sana ni**

ajjeesa; iddoo dhaabaa wayinii sanas namoota biraatti kennata.
10 **Isin Katabbii Qulqulluu hin dubbifnee? Innis akkana jedha:**
“ ‘Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta’eera;
11 **kanas Gooftaatu godhe;**
kunis ija keenyatti dinqii dha.’*”
12 Isaanis akka inni isaaniin mormuudhaan fakkeenya sana dubbate waan beekaniif isa qabuu barbaadan. Garuu namoota sana sodaatan; kanaafuu isa dhiisanii qajeelan.

Waa’ee Gibira Baasuu
12:13-17 kwf – Mat 22:15-22; Luq 20:20-26

13 Ergasii waan inni dubbatuun isa qabuuf jedhanii Fariisotaa fi garee Heroodis keessaa jara tokko Yesuusitti ergan.
14 Isaanis gara isaa dhufanii akkana jedhaniin; “Yaa barsiisaa, akka ati nama dhugaa taate beekna. Ati waan fuula namaa hin ilaalleef namni kam iyyuu karaa irraa si hin jal’isuutii; garuu ati dhugaadhaan karaa Waaqaa barsiifta. Qeesaariif gibira baasuun eeyyamameera moo hin eeyyamamne?
15 Haa baasnu moo haa dhiifnuu?”
Yesuus garuu fakkeessitummaa isaanii beekee, **“Isin maaliif na qortu? Mee diinaarii†tokko natti fidaa nan ilaalaa”** jedheen.
16 Isaanis diinaarii tokko isatti fidan; innis, **“Fakkiin kun kan eenyuu ti? Katabbiin kunis kan eenyuu ti?”** jedhee isaan gaafate.
Isaanis, “Kan Qeesaari” jedhanii deebisan.
17 Kana irratti Yesuus, **“Kan Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa immoo Waaqaaf kennaa”** jedheen.
Isaanis isa dinqifatan.

Gaaffii Waa’ee Du’aa Ka’uu
12:18-27 kwf – Mat 22:23-33; Luq 20:27-38

18 Ergasii Saduuqonni, du’aa ka’uun hin jiru jedhan gara Yesuus dhufanii akkana jedhanii gaaffii tokko isa gaafatan;

---

* **12:11** Far 118:22,23 † **12:15** Hiikkaan tokko tokko saantima jedha. Saantimni maallaqaa kunis saantima mootummaa Roomaa ture. Innis fakkii fuula mootii Roomaa qofa utuu hin ta’in mormii mootiin sun amantii irratti qabus ni mul’isa. Fakkeenyaaf Xibaariyoos mootichi bara sana saantima isaa irratti katabbii, “Xibaariyoos Qeesaar, ilma Awugisxoos Waaqichaa” jedhu qaba ture (Luq 3:1). Fakkii fuula namaa saantima irratti qabaachuun fuula Yihuudoota amantii qabanii duratti jibbisiisaa ture. Kitaaba qulqulluu keessattis dhowwameera (Bau 20:4; KeD 5:8).

19 “Yaa barsiisaa yoo obboleessi nama tokkoo niitii fu-
udhee utuu ijoollee hin dhalchin niitii isaa irraa du’e,
obboleessi isaa niitii sana dhaalee obboleessa isaatiif sanyii
haa dhaabuu jedhee Museen nuu barreesseera.
20 Kunoo obboloota torbatu ture. Inni jalqabaa niitii
fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin du’e.
21 Inni lammaffaanis ishee fuudhee utuu ijoollee hin
dhalchin du’e. Inni sadaffaanis akkasuma ta’e.
22 Torban isaanii iyyuu ijoollee hin dhalchine. Dhuma
irratti dubartittiinis ni duute.
23 Guyyaa du’aa ka’uutti isheen niitii isa kamii taati?
Torban isaanii iyyuu ishee fuudhaniiruutii.”
24 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Isin waan
Katabbiiwwan Qulqulluu yookaan humna Waaqaa hin
beekneef dogoggortu mitii?**
25 **Warri du’an yommuu du’aa ka’anitti akka erg-
amoota samii ta’u malee hin fuudhan; hin heerumanis.**
26 **Waa’ee warri du’an du’aa ka’uu garuu akka
Waaqni Kitaaba Musee keessatti, daggala boba’u bi-
ratti, ‘Ani Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi
Waaqa Yaaqoob’‡jedhee isatti dubbate isin hin dubb-
ifnee?**
27 **Inni Waaqa warra jiraataniiti malee Waaqa warra
du’anii miti. Isin akka malee dogoggortaniirtu!”**

Ajaja Ajaja Hundumaa Caalu
12:28-34 kwf – Mat 22:34-40

28 Barsiistota seeraa keessaa inni tokko dhufee wal falmuu
isaanii dhaga’e. Innis akka Yesuus deebii gaarii isaaniif
kenne hubatee, “Ajajni ajajawwan hunda caalu isa kami?”
jedhee isa gaafate.
29 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Ajajni ajajawwan
hunda caalu isa kana; ‘Yaa Israa’el dhaga’i! Waaqayyo
Gooftaan keenya Gooftaa tokkicha.**
30 **Waaqa kee Goofticha garaa kee guutuudhaan,
lubbuu kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan,
humna kee guutuudhaan jaalladhu.’**§
31 **Inni lammaffaan immoo, isa kana; ‘Ollaa kee
akkuma ofii keetiitti jaalladhu.’***Ajajni ajajawwan kan-
neen caalu tokko iyyuu hin jiru.”**
32 Barsiisaan seeraa sunis akkana jedhee deebise; “Yaa
barsiisaa, ati dhugaa jette; Waaqa tokkicha malee Waaqni
biraa hin jiruutii.
33 Garaa kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan,
humna kee guutuudhaan isa jaallachuun, ollaa kees

‡ **12:26** Bau 3:6 § **12:30** KeD 6:4,5 * **12:31** Lew 19:18

akkuma ofii keetiitti jaallachuun, qalma gubamuu fi aarsaa
hunda caala.”
34 Yesuusis yommuu akka inni hubannaadhaan deebise
argetti, **“Ati mootummaa Waaqaa irraa fagoo hin jirtu”**
jedheen. Ergasii namni tokko iyyuu deebi’ee gaaffii isa
gaafachuuf ija hin jabaanne.

Kiristoos Ilma Eenyuu ti?
12:35-37 kwf – Mat 22:41-46; Luq 20:41-44
12:38-40 kwf – Mat 23:1-7; Luq 20:45-47

35 Yesuus utuu mana qulqullummaa keessatti barsiisaa
jiruu akkana jedhee gaafate; **“Barsiistonni seeraa maaliif**
Kiristoos ilma Daawit jedhu?
36 **Daawit mataan isaa iyyuu Hafuura Qulqulluud-**
haan geggeeffamee akkana jedhe:
“ ‘Gooftichi Gooftaa kootiin,
“Hamma ani diinota kee,
miilla kee jala siif galchutti,
gara mirga koo taa’i.” ’ †
37 **Daawit mataan isaa iyyuu ‘Gooftaa’ jedhee isa**
waama. Yoos inni akkamitti ilma isaa ta’uu danda’a
ree?”
Tuunni guddaan sunis gammachuudhaan isa dhaga’e.

Barsiistota Seeraa Irraa of Eeggachuu

38 Yesuusis utuu barsiisuu akkana jedhe; **“Barsiistota**
seeraa irraa of eeggadhaa. Isaan uffata dhedheeraa
uffatanii nanaanna’uu fi gabaa keessattis nagaa gaafa-
tamuu jaallatu;
39 **manneen sagadaa keessatti taa’umsa ulfinaa, lafa**
cidhaatti immoo iddoo ulfinaa jaallatu.
40 **Isaanis mana haadha hiyyeessaa saamanii onsu; of**
argisiisuuf jedhaniis kadhannaa dheeressu. Namoonni
kunneen adaba guddaa adabamu.”

Kennaa Haadha Hiyyeessaa
12:41-44 kwf – Luq 21:1-4

41 Yesuusis fuullee iddoo kennaan kaa’amuu taa’ee
namoota maallaqa isaanii mi’a buusii keessa buusan ilaala
ture. Sooreyyiin baay’eenis maallaqa baay’ee mi’a sana
keessa buusaa turan.
42 Haati hiyyeessaa hiyyeettiin tokko dhuftee saantima
sibiila diimaa xixinnoo lama kan gatiin isaa gara saantima
tokkoo ta’e mi’a sana keessa buufte.

† **12:36** Far 110:1

43 Yesuusis barattoota isaa ofitti waamee akkana jedhe;
“Ani dhuguman isinitti hima; haati hiyyeessaa hiyyeettiin kun warra mi’a buusii kana keessa kennaa buusan hunda caalaa buufteerti.
44 **Isaan hundi qabeenya isaanii irraa kennan; isheen garuu hiyyuma ishee keessaa waan hunda, waan ittiin jiraattu hunda kennite.”**

13

Mallattoo Dhuma Baraa
13:1-37 kwf – Mat 24:1-51; Luq 21:5-36

1 Utuu Yesuus mana qulqullummaatii ba’aa jiruu barattoota isaa keessaa inni tokko, “Yaa Barsiisaa! Dhagaawwan gurguddaa kanneenii fi gamoowwan babbareedoo kanneen mee ilaali!” jedheen.
2 Yesuusis, **“Gamoowwan gurguddaa kanneen argitaa? Ni diigama malee asitti dhagaan dhagaa irratti hin hafu”** jedheen.
3 Utuu Yesuus Tulluu Ejersaa irra fuullee mana qulqullummaa taa’ee jiruu Phexros, Yaaqoob, Yohannisii fi Indiriiyaas akkana jedhanii kophaatti isa gaafatan;
4 “Mee nutti himi; wantoonni kunneen yoom ta’u? Mallattoon yeroo wantoonni kunneen hundi itti raawwatamanii maali?”
5 Yesuusis akkana isaaniin jechuu jalqabe; **“Akka namni tokko iyyuu isin hin gowwoomsineef of eeggadhaa.**
6 **Namoonni hedduun, ‘Ani isa’ jechaa maqaa kootiin ni dhufu; nama hedduus ni gowwoomsu.**
7 **Isin yommuu waa’ee waraanaatii fi oduu waraanaa dhageessanitti hin rifatinaa. Wanni akkanaa ta’uu qabaatii; dhumni garuu amma iyyuu hin geenye.**
8 **Sabni sabatti, mootummaanis mootummaatti ni ka’a. Sochiin lafaa iddoo garaa garaatti ni ta’a; beellis ni bu’a. Kunis jalqaba ciniinsuu da’umsaa ti.**
9 **“Isin of eeggachuu qabdu. Isin dabarfamtanii yaa’iitti ni kennamtu; manneen sagadaa keessattis ni garafamtu. Isinis akka isaanitti dhuga baatota taataniif anaaf jettanii fuula bulchitootaatii fi mootota dura ni dhaabattu.**
10 **Duraan dursee wangeelli saba hundatti lallabamuu qaba.**
11 **Yommuu qabamtanii qorumsaaf dhi’eeffamtanitti waa’ee waan dubbattanii duraan dursitanii hin yaadda’inaa. Waanuma yeroo sana isinii kennamu dubbadhaa; kan dubbatu Hafuura Qulqulluudha malee isin miti.**

12 **“Obboleessi dabarsee obboleessa du’atti kenna;**
abbaan dabarsee ijoollee isaa du’atti kenna. Ijoollee-
nis warra isaaniitti ka’anii isaan ajjeesu.
13 **Namni hundinuu sababii maqaa kootiif isin jibba;**
kan hamma dhumaatti jabaatee dhaabatu garuu ni
fayya.

14 **“ ‘Isin yommuu wanni jibbisiisaan badiisa**
fidu’*sun iddoo isaaf hin malle dhaabatee argitanitti,
namni dubbisu haa hubatu; yommus warri Yihuudaa
keessa jiran tulluuwwanitti haa baqatan.
15 **Namni bantii manaa irra jiru tokko iyyuu waan**
tokko illee fudhachuuf gad hin bu’in yookaan mana
hin seenin.
16 **Namni lafa qotiisaa jiru tokko iyyuu uffata isaa**
fudhachuuf duubatti hin deebi’in.
17 **Bara sana keessa dubartoota ulfaatii fi haadhota**
hoosisaniif wayyoo!
18 **Kunis akka ganna†keessa hin taaneef kadhadhaa.**
19 **Guyyoota sana keessa dhiphinni jalqaba uumama**
Waaqni uumee kaasee hamma ammaatti hin dhufin,
kan gara fuula duraattis hin dhufne ni dhufaatii.

20 **“Utuu Gooftaan guyyoota sana gabaabsuu baatee**
silaa namni tokko iyyuu hin hafu ture. Garuu inni
sababii filatamtoota filateetiif jedhee guyyoota sana
gabaabseera.
21 **Yeroo sana yoo namni kam iyyuu, ‘Ilaa Kiristoos as**
jira!’ yookaan ‘Ilaa, inni achi jira!’ isiniin jedhe hin
amaninaa.
22 **Kiristoosonni sobaatii fi raajonni sobaa ni ka’uutii;**
isaanis yoo danda’ameef, filatamtoota illee gowwoom-
suuf jedhanii mallattoo fi dinqii ni hojjetu.
23 **Isin garuu of eeggadhaa! Ani waan hunda duraan**
dursee isinitti himeera.

24 **“Bara sana keessa garuu dhiphina sana booddee,**

“ ‘Aduun ni dukkanoofti;
ji’is ifa ishee hin kennitu;

25 **urjiiwwan samii irraa ni harca’u;**
humnoonni samiis ni raafamu.’‡

26 **“Yeroo sana namoonni utuu Ilmi Namaa humna**
guddaa fi ulfinaan duumessaan dhufuu ni argu.

---

* **13:14** Dan 9:27; 11:31; 12:11 † **13:18** Ganni yeroo bokkaan cimaan roobee lagni guutee rakkina uumuu dha. Akkasumas akka ganna keessa hir’inni nyaataa jiru argisiisuu danda’a. ‡ **13:25** Isa 13:10; 34:4

27 **Innis Ergamoota isaa ergee filatamtoota isaa kanneen handaarawwan lafaa irraa hamma handaarawwan samiiwwaniitti jiran bubbeewwan afran irraa walitti qaba.**

28 **“Fakkeenya kana muka harbuu irraa baradhaa; yommuu dameen isaa latee baala baafatutti akka bonni dhi’aate ni beektu.**
29 **Akkasuma isinis yommuu wanni kun raawwatamuu isaa argitanitti akka inni dhi’aate, akka balbala irras ga’e ni beektu.**
30 **Ani dhuguma isinittin hima; hamma wanni kun hundi ta’utti dhaloonni kun hin darbu.**
31 **Samii fi lafti ni darbu; dubbiin koo garuu gonkumaa hin darbu.**

Guyyaa fi Sa’aatiin Sun Hin beekamu

32 **“Waa’ee guyyaa sanaa yookaan waa’ee sa’aatii sanaa garuu Abbaa qofatu beeka malee namni tokko iyyuu hin beeku; ergamoonni samii irraa iyyuu hin beekan; yookaan ilmi iyyuu hin beeku.**
33 **Of eeggadhaa! Dammaqaas! Yeroon sun yoom akka ta’e hin beektaniitii.**
34 **Innis nama garboota isaatti taayitaa kennee, tokkoo tokkoo isaaniittis hojii isaa kennee, akka garbichi karra eegu immoo dammaqee eegu ajajee, mana isaa dhiisee karaa dheeraa deeme tokko fakkaata.**
35 **“Kanaafuu isin dammaqaa; yeroo itti abbaan mana sanaa deebi’u, jechuunis galgala yookaan halkan walakkaa yookaan iyya indaanqoo yookaan barii obboroo ta’uu isaa hin beektaniitii.**
36 **Kunis akka inni akkuma tasaa dhufee utuu raftanuus isin hin arganneef.**
37 **Ani waanan isiniin jedhu nama hundumaan nan jedha; ‘dammaqaa!’ ”**

14

Yesuus Biitaaniyaatti Shittoo Dibame
14:1-11 kwf – Mat 26:2-16
14:1,2,10,11 kwf – Luq 22:1-6
14:3-8 kwi – Yoh 12:1-8

1 Egaa Faasiikaa fi Ayyaana Maxinootiif guyyaa lama qofatu hafe; luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa haxxummaadhaan Yesuusin qabanii ajjeesuuf mari’achaa turan.
2 Isaanis, “Garuu akka namoonni goolii hin kaafneef yeroo ayyaanaatti hin ta’in” jedhan.

3 Utuu inni Biitaaniyaa keessa mana Simoon isa
lamxaa'aa sanaatti maaddiitti dhi'aatee jiruu, dubartiin
tokko shittoo gatiin isaa guddaa ta'e kan naardoos qulqul-
luu irraa qopheeffame bilqaaxxii albaasxiroositti qabattee
dhufte. Isheenis bilqaaxxicha cabsitee shittoo sana mataa
isaatti dhangalaafte.
4 Namoota achi turan keessaa tokko tokko aaranii akkana
waliin jedhan; "Shittoo kana balleessuun maaliif?
5 Silaa shittoon kun diinaarii dhibba sadii* olitti gurgu-
ramee maallaqa isaa hiyyeeyyiif kennuun ni danda'ama
tureetii." Isaanis isheetti dheekkaman.
6 Yesuus garuu akkana jedhe; **"Ishee dhiisaa. Maaliif
ishee rakkiftu? Isheen waan gaarii naaf gooteerti.**
7 **Hiyyeeyyii yeroo hunda of biraa qabdu; isin yeroo
feetan kamitti iyyuu isaan gargaaruu ni dandeessu.
Ana garuu yeroo hunda of biraa hin qabdan.**
8 **Isheen waan dandeessu hojjette. Isheen duraan
dursitee dhagna koo awwaalaaf dibde.**†
9 **Ani dhuguma isinittin hima; addunyaa hunda
irratti, iddoo wangeelli itti lallabamu kamitti iyyuu
wanni isheen gootes yaadannoo isheetiif ni ode-
effama."**
10 Ergasiis warra Kudha Lamaan keessaa tokko, Yihuudaa
Keeriyotichi, Yesuusin dabarsee isaanitti kennuuf jedhee
gara luboota hangafootaa dhaqe.
11 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti gammadanii,
maallaqa isaaf kennuuf waadaa galan. Kanaafuu Yihuu-
daan dabarsee isa kennuuf haala mijaa'aa eeggachaa ture.

Irbaata Gooftaa
14:12-26 kwf – Mat 26:17-30; Luq 22:7-23
14:22-25 kwf – 1Qr 11:23-25

12 Guyyaa jalqaba Ayyaana Maxinoo, yeroo itti hoolaan
Faasiikaa qalamutti barattoonni Yesuus, "Akka ati Faasi-
ikaa nyaattuuf nu eessa dhaqnee akka siif qopheessinu
barbaadda?" jedhanii isa gaafatan.
13 Innis barattoota isaa keessaa nama lama erge; akkanas
isaaniin jedhe; **"Magaalaa seenaa; namichi okkotee
bishaanii baatu tokko isinitti dhufa; isa duukaa bu'aa.**
14 **Abbaa mana namichi sun seenuutiinis, 'Barsiisaan,
manni keessumaa ko, iddoon ani itti barattoota koo
wajjin Faasiikaa nyaadhu eessa? jedhee gaafata'
jedhaa.**

---

* **14:5** Diinaariin dhibba sadii mindaa waggaatti hojjetaa tokkoof kaffalamu.
† **14:8** Yihuudoonni yommuu reeffa tokko awwaalaaf qopheessanitti shittootti fayyadamu ture (Mar 16:1).

15 **Abbaan manaa sunis darbii bal’aa miidhagfamee qopheeffame tokko isinitti argisiisa. Isinis achitti nuuf qopheessaa.”**
16 Barattoonnis ka’anii magaalaa sana seenanii akkuma Yesuus isaanitti hime sanatti argatan. Faasiikaas ni qopheessan.
17 Yesuusis yommuu galgalaa’etti warra Kudha Lamaan wajjin achi ga’e.
18 Utuu isaan maaddiitti dhi’aatanii jiranuu Yesuus, **“Ani dhuguma isinitti nan hima; isin keessaa tokko, kan amma na wajjin nyaachuutti jiru dabarsee na kenna”** jedheen.
19 Isaanis gaddanii, tokko tokkoon, “Na ta’innaa laata?” jechuu jalqaban.
20 Innis akkana jedhee deebise; **“Namichi sun warra kudha Lamaan keessaa tokkoo dha. Innis isa na wajjin gabatee keessaa cuuphatuu dha.**
21 **Ilmi Namaa akkuma waa’een isaa barreeffame sanatti ni deema. Garuu namicha dabarsee Ilma Namaa kennu sanaaf wayyoo! Inni utuu dhalachuu baatee isaaf wayya ture.”**
22 Utuu nyaachaa jiranuus Yesuus buddeena fuudhee eebbise; caccabsees, **“Fudhadhaa; kun foon koo ti”** jedhee isaaniif kenne.
23 Xoofoos fuudhee galata galchee isaaniif kenne; hundi isaaniis xoofoo sana irraa dhugan.
24 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Kun dhiiga ko, dhiiga kakuu haaraa kan namoota baay’eef dhangalaafamuu dha.**
25 **Ani dhuguma isinitti nan hima; ani hamman guyyaa sana mootummaa Waaqaa keessatti deebi’ee dhugutti ija wayinii kana irraa deebi’ee hin dhugu.”**
26 Isaanis erga faarfannaa faarfatanii booddee Tulluu Ejersaatti qajeelan.

Yesuus Akka Phexros Isa Ganu Duraan Dursee Dubbate 14:27-31 kwf – Mat 26:31-35

27 Yesuus akkana isaaniin jedhe; **“Hundi keessan ni gufattu; akkana jedhamee barreeffameeraatii:**
“ ‘Ani tiksee nan rukuta;
hoolonnis ni bittinneeffamu.’‡
28 **Ani garuu ergan du’aa ka’ee booddee isin dura Galiilaa nan dhaqa.”**
29 Phexros garuu, “Yoo namni hundinuu gufate iyyuu ani hin gufadhu” jedheen.

‡ **14:27** Zak 13:7

30 Yesuus immoo deebisee, **“Ani dhuguma sitti nan hima; ati har’a, edanuma utuu indaanqoon yeroo lama hin iyyin, yeroo sadii na ganta”** jedheen.
31 Phexros garuu, “Ani yoon si wajjin du’uu qabaadhe illee gonkumaa si hin ganu” jedhee jabeessee dubbate. Hundi isaaniis akkasuma jedhan.

Geetesemaanee
14:32-42 kwf – Mat 26:36-46; Luq 22:40-46

32 Isaanis iddoo Geetesemaanee jedhamu tokko dhaqan; Yesuusis barattoota isaatiin, **“Hamma ani kadhadhutti isin as taa’aa”** jedhe.
33 Innis Phexrosin, Yaaqoobii fi Yohannisin of faana fudhatee, akka malee dhiphachuu fi yaadda’uus jalqabe.
34 Innis, **“Lubbuun koo akka malee gadditee du’uu geesseerti. Isin asuma turaatii dammaqaa”** jedheen.
35 Innis xinnoo achi hiiqee lafatti gombifamee, yoo danda’ame akka sa’aatiin sun isa irra darbituuf kadhate.
36 Innis, ***“Aabbaa,***§**yaa Abbaa, wanni hundinuu siif ni danda’ama. Xoofoo kana narraa fuudhi. Garuu akka fedhii keetii malee akka fedhii kootii hin ta’in”** jedhe.
37 Innis gara barattoota isaatti deebi’ee utuu rafanuu isaan arge. Phexrosiinis akkana jedhe; **“Simoon, ati amma illee inuma raftaa? Sa’aatii tokkittii illee dammaquu hin dandeenyee?**
38 **Isin akka qorumsatti hin galleef dammaqaa kadhadhaa. Hafuurri qophaa’aa dha; foon garuu dadhabaa dha.”**
39 Ammas achi hiiqee waanuma duraan kadhate sana kadhate.
40 Inni yommuu deebi’ee dhufetti, ammas utuu rafanuu isaan arge; iji isaanii itti ulfaatee tureetii. Isaanis akka maal jedhanii deebisaniif hin beekne.
41 Yeroo sadaffaas deebi’ee akkana jedheen; **“Isin amma iyyuu raftanii boqochaa jirtuu? Ni ga’a! Sa’aatiin sun ga’eera. Kunoo, Ilmi Namaa dabarfamee harka cubbamootaatti ni kennama.**
42 **Ka’aa ni deemnaa! Kunoo, namichi dabarsee na kennu sun dhufaa jira.”**

Yesuus Qabamuu Isaa
14:43-50 kwf – Mat 26:47-56; Luq 22:47-50; Yoh 18:3-11

43 Utuma inni dubbachaa jiruus, Yihuudaan namichi warra Kudha Lamaan keessaa tokko ta’e sun dhufe. Tuunni luboota hangafoota, barsiistota seeraatii fi maanguddoota biraa ergames goraadee fi bokkuu qabatee isa wajjin dhufe.

---

§ **14:36** Afaan Araamaayikiitiin *abbaa* jechuu dha.

44 Inni dabarsee Yesuusin kennu sunis, “Namichi ani
dhungadhu isa; isinis isa qabaatii eegaa isa fuudhaa
deemaa” jedhee mallattoo kenneefii ture.
45 Yihuudaanis yommusuma Yesuusitti dhi’aatee, “Yaa
Barsiisaa!” jedhee isa dhungate.
46 Namoonni sun Yesuusin qabanii hidhan.
47 Warra achi dhadhaabachaa turan keessaa inni tokko
garuu goraadee isaa luqqifatee garbicha luba ol aanaa
dha’ee gurra isaa irraa kute.
48 Yesuusis akkana jedhe; **“Isin goraadee fi bokkuu
qabattanii akka nama hattuu qabuutti na qabuu dhuf-
tanii?**
49 **Ani guyyuma guyyaan mana qulqullummaa
keessatti barsiisaa isin wajjin ture; isinis na hin
qabne. Garuu Katabbiiwwan Qulqulluun raawwata-
muu qabu.”**
50 Isaan hundinuus isa dhiisanii baqatan.
51 Dargaggeessi tokkos uffata quncee talbaa irraa hojje-
tame tokko qullaa isaa irra buufatee Yesuus faana deemaa
ture. Yeroo isa qabanittis,
52 dargaggeessi sun uffata isaa dhiisee, qullaa isaa harkaa
ba’e.

Yesuus Yaa’ii Duratti
14:53-65 kwf – Mat 26:57-68; Yoh 18:12,13,19-24
14:61-63 kwf – Luq 22:67-71

53 Isaanis Yesuusin luba ol aanaatti geessan; luboonni
hangafoonni, maanguddoonnii fi barsiistonni seeraa hund-
inuu walitti qabaman.
54 Phexrosis hamma dallaa luba ol aanaa keessaatti
fagootti isa duukaa bu’e. Innis waardiyyoota wajjin ibidda
bira taa’ee qaqqaammachaa ture.
55 Luboonni hangafoonnii fi yaa’iin guutuun Yesuusin
ajjeesuuf jedhanii ragaa isatti barbaadaa turan; isaan garuu
homaa hin arganne.
56 Namoonni baay’een sobaan isatti dhugaa ba’an; dhuga
ba’umsi isaanii garuu tokko hin taane.
57 Tokko tokko immoo ka’anii akkana jedhaanii sobaan
isatti dhugaa ba’an:
58 “ ‘Mana qulqullummaa kan harka namaatiin ijaarame
kana diigee kan biraa kan harka namaatiin hin ijaaramin
guyyaa sadii keessatti deebisee nan ijaara’ jechuu isaa
dhageenyeerra.”
59 Haa ta’uu malee dhuga ba’umsi isaanii amma illee
tokko hin taane.
60 Lubichi ol aanaanis ka’ee fuula isaanii dura dhaabatee,
“Ati deebii tokko illee hin kennituu? Wanni namoonni

kunneen dhugaa sitti ba’an kun maali?” jedhee Yesuusin
gaafate.
61 Yesuus garuu inuma cal’ise malee deebii tokko illee hin
kennine.
Lubichi ol aanaan ammas, “Kiristoos Ilmi isa Eebbifamaa
Sanaa sii?” jedhee isa gaafate.
62 Yesuusis, **“Eeyyee ana; isin utuu Ilmi Namaa karaa
mirga Humna Qabeessa sanaatiin taa’ee, duumessa
samiitiin dhufuu ni argitu”** jedhe.
63 Lubichi ol aanaan uffata isaa tarsaasee akkana jedhe;
“Kana caalaa dhuga baatota maalii nu barbaachisa?
64 Waaqa arrabsuu isaa isini iyyuu dhageessaniirtu. Maal
isinitti fakkaata?”
Hundi isaaniis du’atu isaaf mala jedhanii isatti muran.
65 Namoonni tokko tokko isatti tufuu jalqaban; fuula isaas
haguuganii abootteen isa rukutanii, “Mee raajii dubbadhu!”
jedhan. Eegdonnis fuudhanii isa kakkabalan.

Phexros Yesuusin Ganuu Isaa
*14:66-72 kwf – Mat 26:69-75; Luq 22:56-62; Yoh
18:16-18,25-27*
66 Utuu Phexros dallaa sana keessa gara gadii jiruu
xomboreewwan luba ol aanaa keessaa tokko dhufte.
67 Isheen utuu Phexros ibidda qaqqaammatuu argite;
hubattees isa ilaalte.
Isheenis, “Atis Yesuus nama Naazreeti sana wajjin turte”
jetteen.
68 Inni garuu, “Ani waan ati jettu hin beeku; naaf hin
galus” jedhee gane. Karra dallaatiinis gad ba’e; indaanqoo-
nis ni iyye.
69 Xomboreen sun ammas isa argitee warra achi dhadhaa-
bataniin, “Namichi kun jara keessaa tokkoo dha” jette.
70 Inni garuu ammas ni gane.
Yeroo xinnoo booddee immoo warri achi dhadhaabachaa
turan Phexrosiin, “Atis nama Galiilaa waan taateef
dhuguma iyyuu jara keessaa tokkoo dha!” jedhaniin.
71 Innis, “Ani namicha isin waa’ee isaa dubbattan kana
hin beeku” jedhee of abaaruu fi kakachuu jalqabe.
72 Yommusuma indaanqoon lammata iyye. Phexrosis
dubbii Yesuus, **“Utuu indaanqoon yeroo lama hin iyyin,
ati yeroo sadii na ganta”** isaan jedhee ture sana yaadatee
boo’e.

15

Yesuus Fuula Phiilaaxoos Duratti
*15:2-15 kwf – Mat 27:11-26; Luq 23:2,3,18-25; Yoh 18:29–
19:16*

1 Ganama barii luboonni hangafoonni, maanguddoota,
barsiistota seeraatii fi guutummaa yaa'ii Yihuudootaa wa-
jjin mari'atanii Yesuusin hidhanii, geessanii Phiilaaxoositti
dabarsanii kennan.
2 Phiilaaxoosis, "Ati mootii Yihuudootaatii?" jedhee isa
gaafate.
Yesuus immoo, **"Atuu jette kaa!"** jedhee deebise.
3 Luboonni hangafoonni waan baay'eedhaan isa himatan.
4 Phiilaaxoos amma illee, "Ati deebii hin kennituu? Isaan
waan meeqaan akka si himatan mee ilaali" jedhee isa
gaafate.
5 Yesuus garuu amma illee deebii tokko iyyuu hin ken-
nine; Phiilaaxoosis ni dinqisiifate.
6 Innis nama hidhame kan sabni gaafate tokko Guyyaa
Ayyaanaa hunda gad dhiisa ture.
7 Namichi Barabbaas jedhamu tokko finciltoota goolii
kaasanii nama ajjeesan wajjin mana hidhaa keessa ture.
8 Uummanni sunis Phiilaaxoos bira dhaqee akka inni
waan duraan gochaafii ture sana isaanii godhu isa kadhate.
9 Phiilaaxoos garuu, "Akka ani mootii Yihuudootaa gad
isinii dhiisu barbaadduu?" jedhee gaafate;
10 inni akka luboonni hangafoonni hinaaffaadhaan Yesu-
usin dabarsanii isatti kennan ni beeka tureetii.
11 Luboonni hangafoonni garuu akka Phiilaaxoos qooda
Yesuus Barabbaasin gad dhiisu akka isa kadhataniif
namoota kakaasan.
12 Phiilaaxoosis, "Yoos namicha isin mootii Yihuudootaa
jettaniin kana maal godhu ree?" jedhee amma illee isaan
gaafate.
13 Isaan amma illee, "Isa fannisi!" jedhanii iyyan.
14 Phiilaaxoos immoo, "Maaliif? Inni yakka maalii
hojjete?" jedhee gaafate.
Isaan garuu ittuma caalchisanii, "Isa fannisi!" jedhanii
iyyan.
15 Kanaafuu Phiilaaxoos namoota gammachiisuuf jedhee
Barabbaasin gad isaaniif dhiise. Yesuusin garuu garafsiisee
akka inni fannifamuuf dabarsee kenne.

Loltoonni Yesuusitti Qoosuu Isaanii
15:16-20 kwf – Mat 27:27-31

16 Ergasii loltoonni Yesuusin mana bulchaatti, jechuunis
Piraayitooriyoonitti ol galchan; raayyaa loltootaa hundas
walitti waaman.
17 Uffata dhiilgee* itti uffisan; gonfoo qoraattiis micci-
iranii dha'anii isa irra kaa'an.

* **15:17** Uffata loltoota Roomaa kan wayyaa kaan irratti uffatamu.

18 Isaanis, “Akkam ree, yaa mootii Yihuudootaa!” jedhanii
nagaa isa gaafachuu jalqaban.
19 Uleedhaanis mataa isaa rukutan; isattis tufan. Jilbeen-
fataniis sagadaniif.
20 Erga itti qoosanii booddee uffata diimaa dhiilgee
sana irraa baasanii wayyaa isaa deebisanii isatti uffisan.
Fannisuufis isa fuudhanii deeman.

Yesuus Fannifamuu Isaa
15:22-32 kwf – Mat 27:33-44; Luq 23:33-43; Yoh 19:17-24

21 Isaanis namicha Qareenaa† kan Simoon jedhamu tokko
utuu inni baadiyyaadhaa dhufee achiin darbaa jiruu arganii
akka inni fannoo Yesuus baatuuf isa dirqisiisan. Namichi
kunis abbaa Iskindiroosii fi Ruufoosii ti.
22 Isaanis iddoo Golgootaa jedhamutti Yesuusin geessan;
Golgootaa jechuun “Iddoo buqqee mataa” jechuu dha.
23 Jarris akka inni daadhii wayinii kan qumbiin walitti
makame dhuguuf kennaniif; inni garuu fudhachuu dide.
24 Isaanis isa fannisan. Uffata isaas gargar qoodatanii
tokkoon tokkoon namaa maal akka argatu murteessuuf ixaa
buufatan.
25 Yeroon isaan itti isa fannisanis ganama sa’aatii sadii
ture.
26 Katabbiin waan inni ittiin himatamee kan,
Mooticha Yihuudootaa,
jedhu mataa isaatiin ol ture.
27 Hattoota lamas, isa tokko mirga isaatiin, kaan immoo
bitaa isaatiin isa wajjin fannisan. [
28 Kanaanis dubbiin kitaabni, “Inni akka seera cabsi-
tootaatti lakkaa’ame” jedhu sun ni raawwatame.]‡
29 Warri achiin darbanis isa arrabsan; mataa isaaniis
raasanii, “Muu! Ati kan mana qulqullummaa diigdee
guyyaa sadiitti ijaartu,
30 mee fannoo irraa gad bu’iitii of oolchi!” jedhan.
31 Akkasumas luboonni hangafoonnii fi barsiistonni
seeraa wajjin itti qoosan. Akkanas jedhan; “Inni warra kaan
oolcheera; ofii isaa garuu oolchuu hin danda’u!
32 Akka nu arginee amannuuf Kiristoos mootichi Israa’el
kun mee amma fannoo irraa gad haa bu’u.” Warri isa
wajjin fannifamanis isa arrabsan.

Yesuus Du’uu Isaa
15:33-41 kwf – Mat 27:45-56; Luq 23:44-49

33 Sa’aatii ja’aa jalqabee, hamma sa’aatii sagaliitti
dukkanni lafa hunda irra bu’e.

† **15:21** Qareenaan magaalaa Giriik kan qarqara kaaba Afriikaa naannoo har’a Liibiyaa jedhamutti argamuu dha. ‡ **15:28** Waraabbileen tokko tokko luqqisaa 28 hin qaban.

34 Sa’aatii sagalittis Yesuus sagalee guddaadhaan,
“Eloohee! Eloohee!§Laamaa Sabaqtaanii?” jedhee
iyye. Hiikkaan isaas, **“Yaa Waaqa ko! Yaa Waaqa ko!
Ati maaliif na dhiifte?”*** jechuu dha.
35 Warra achi dhadhaabatan keessaa tokko tokko
yommuu waan kana dhaga’anitti, “Ilaa, inni Eeliyaasin
waamaa” jedhan.
36 Namichi tokkos fiigee, ispoonjii dhangaggaa’aadhaan
guutee, uleetti kaa’e; akka inni dhuguufis Yesuusiif kennee,
“Mee isa dhiisaa. Akka Eeliyaas dhufee gad isa buusu
arginaatii” jedhe.
37 Yesuusis sagalee guddaadhaan iyyee hafuura dhumaa
baafate.
38 Golgaan mana qulqullummaas olii hamma gadiitti
iddoo lamatti tarsa’e.
39 Ajajaan dhibbaa kan fuula Yesuus dura dhaabachaa
tures yommuu iyyuu Yesuus dhaga’ee akka inni itti hafuura
dhumaa baafate argetti, “Dhugumaanuu namichi kun Ilma
Waaqaa ture!” jedhe.
40 Dubartoonni tokko tokkos fagoodhaa ilaalaa turan.
Isaan keessaas Maariyaam ishee Magdalaa, Maariyaam
haadha Yaaqoob isa quxisuutii fi Yoosaa akkasumas Sa-
loomee turan.
41 Isaanis yeroo inni Galiilaa turetti isa duukaa bu’anii
isa tajaajilaa turan. Dubartoonni isa wajjin Yerusaalemitti
ol ba’an baay’een kaanis achi turan.

Yesuus Awwaalamuu Isaa
15:42-47 kwf – Mat 27:57-61; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42

42 Guyyaan sun Guyyaa Qophii jechuunis guyyaa San-
bataan duraa ture. Yommuu galgalaa’ettis,
43 Yoosef namni Armaatiyaa, miseensi yaa’ii beekamaan
kan mataan isaa mootummaa Waaqaa eeggachaa ture tokko
ija jabinaan gara Phiilaaxoos dhaqee reeffa Yesuus kadhate.
44 Phiilaaxoosis yommuu akka inni du’e dhaga’etti ni
dinqifate. Ajajaa dhibbaa sanas ofitti waamee Yesuus erga
du’ee turuu fi turuu baachuu isaa gaafate.
45 Akka inni du’es ajajaa dhibbaa sana irraa erga mirka-
neeffatee booddee reeffa sana Yoosefiif kenne.
46 Yoosefis huccuu quncee talbaa irraa hojjetame bitee,
reeffa sana gad buusee, huccuu sanaan kafanee awwaala
garaa kattaa keessatti qotate keessa kaa’e. Dhagaa tokkos
balbala awwaala sanaatti gangalchee cufe.
47 Maariyaam isheen Magdalaatii fi Maariyaam haati
Yoosaa lafa inni kaa’ame ni argan.

---

§ **15:34** Waraabbileen tokko tokko *Eelii, Eelii* jedhu. * **15:34** Far 22:1

16

Yesuus Du'aa Ka'uu Isaa
16:1-8 kwf – Mat 28:1-8; Luq 24:1-10

1 Erga Sanbanni darbee booddee Maariyaam isheen Magdalaa, Maariyaam haati Yaaqoobii fi Saloomeen dhaqanii
reeffa Yesuus dibuuf jedhanii urgooftuu bitan.
2 Isaanis guyyaa jalqaba torbaan sanaa ganama barii,
akkuma biiftuun baateen gara awwaalaa dhaqan;
3 isaanis, "Eenyutu balbala awwaalaa irraa dhagaa sana
nuu gangalcha?" waliin jedhan.
4 Yommuu mil'atanii ilaalanitti garuu akka dhagaan
baay'ee guddaan sun afaan awwaalaa irraa gangalfame
argan.
5 Isaanis awwaala keessa seenanii dargaggeessa uffata
adii uffate tokko karaa mirgaatiin taa'ee arganii rifatan.
6 Innis akkana isaaniin jedhe; "Hin rifatinaa! Isin Yesuus
Nama Naazreeti isa fannifamee ture barbaaddu. Inni
ka'eera! As hin jiru. Mee iddoo isaan isa kaa'anii turan
ilaalaa.
7 Garuu dhaqaatii barattoota isaatii fi Phexrositti, 'Inni
isin dursee Galiilaa ni dhaqa. Akkuma isinitti hime sanas
achitti isa ni argitu' jedhaatii himaa."
8 Dubartoonni sunis hollachaa fi dinqisiifachaa gad
ba'anii awwaalicha biraa baqatan. Sababii sodaataniifis
nama tokkotti illee homaa hin himne.
[
9 Yesuusis barii guyyaa jalqaba torban sanaa yeroo
du'aa ka'etti duraan dursee Maariyaam ishee Magdalaatti
mul'ate; Maariyaam kunis kan inni hafuurota hamoo torba
ishee keessaa baasee turee dha.
10 Isheenis dhaqxee utuu warri isa wajjin turan
wawwaachuu fi boo'uutti jiranuu isaanitti himte.
11 Isaan garuu yommuu akka Yesuus jiraataa ta'ee fi akka
isheen isa argite dhaga'anitti waan sana hin amanne.
12 Ergasiis isaan keessaa utuu namoonni lama baadiyyaa
dhaqaa jiranuu Yesuus bifa biraatiin isaanitti mul'ate.
13 Jarris deebi'anii warra hafanitti himan; isaan garuu
warra kanas hin amanne.
14 Ergasiis Yesuus utuu isaan maaddiitti dhi'aatanii ji-
ranuu warra Kudha Tokkotti mul'ate; innis sababii isaan
warra erga inni du'aa ka'e isa argan sana amanuu didaniif,
amantii dhabuu isaaniitii fi mata jabina isaaniitiif isaan
ifate.
15 Innis akkana isaaniin jedhe; **"Gara addunyaa hundaa
dhaqaa; uumama hundumattis wangeela lallabaa.**

16 **Namni amanuu fi cuuphamu kam iyyuu ni fayya;**
nama hin amannetti garuu ni murama.
17 **Mallattoon kunis warra amanan irraa mul’ata;**
isaan maqaa kootiin hafuurota hamoo baasu; afaan
haaraadhaan dubbatu;
18 **harka isaaniitiin bofa ni qabu; yoo summii**
nama ajjeesu dhugan isaan hin miidhu; harka isaanii
namoota dhukkubsatan irra ni kaa’u; namoonnis ni
fayyu.”
19 Yesuus Gooftaan erga isaanitti dubbatee booddee sami-
itti ol fudhatamee gara mirga Waaqaatiin taa’e.
20 Barattoonnis achii ba’anii iddoo hundatti lallaban;
Gooftaanis isaan wajjin hojjechaa ture; dubbii isaas dinqii-
wwan hojjetamaniin ni mirkaneessa ture.]*

* **16:20** Waraabbileen durii tokko tokko kutaa luqqisaa 9 fi 20 gidduu jiru hin qaban.

Wangeela
Luqaas

Seensa
1:1-4 kwi – Hoj 1:1

1 Namoonni baay'een seenaa wantoota nu gidduutti
raawwatame sanaa barreessuu yaalaniiru;
2 kunis akka warri jalqabaa kaasanii ijaan arganii fi ta-
jaajiltoota dubbichaa turan sun nutti dabarsanii kennanitti.
3 Kanaafuu yaa Tewofilos kabajamaa, anis jalqabumaa
kaasee waan hundumaa sirriitti ergan qoradhee booddee
seenaa sana wal duraa duubaan siif barreessuun waan
gaarii natti fakkaateera.
4 Kunis akka wanni ati baratte sun dhugaa ta'e akka
beektuuf.

Dhalachuu Yohannis Cuuphaa

5 Bara Heroodis mootii Yihuudaa turetti ramaddii lubum-
maa Abiyaa keessaa luba Zakkaariyaas jedhamu tokkotu
ture; niitiin isaa Elsaabeexis sanyii Aroon.
6 Lamaan isaanii iyyuu ajajaa fi seera Gooftaa hunda
mudaa malee eeguudhaan fuula Waaqaa duratti qajeeltota
turan.
7 Garuu Elsaabeex waan dhabduu turteef ijoollee hin
qaban ture; lamaan isaanii iyyuu dulloomanii turan.
8 Zakkaariyaasis dabareen garee isaa geenyaan utuu fuula
Waaqaa duratti tajaajila lubummaa isaa kennaa jiruu,
9 akkuma duudhaa lubummaatti akka mana qulqullum-
maa Gooftaa seenee ixaana aarsuuf ixaadhaan filatame.
10 Yeroo ixaanni aarfamuttis* namoonni baay'een alatti
kadhachaa turan.
11 Ergamaan Gooftaas iddoo aarsaa ixaanaatiin mirga
dhaabatee Zakkaariyaasitti mul'ate.
12 Zakkaariyaasis yommuu isa argetti ni rifate; sodaanis
isa qabate.
13 Ergamaan sun garuu akkana isaan jedhe; "Yaa Za-
kkaariyaas, hin sodaatin; kadhannaan kee dhaga'ameera.
Niitiin kee Elsaabeex ilma siif deessi; atis maqaa isaa
Yohannis jedhii moggaasi.
14 Ati ililee fi gammachuu ni qabaatta; namoonni
baay'eenis dhalachuu isaatti ni gammadu;

---

* **1:10** Yeroo itti aarsaan galgalaa dhi'eeffamuu dha. Yeroon isaas guyyaa keessaa gara sa'aatii sagalii ti.

15 inni fuula Gooftaa duratti guddaa ta’aatii. Daadhii
wayinii yookaan dhugaatii nama macheessu gonkumaa
dhuguu hin qabu;† utuma garaa haadha isaa keessa jiruus
Hafuura Qulqulluudhaan ni guutama.
16 Saba Israa’el keessaas namoota baay’ee gara Gooftaa,
gara Waaqa isaaniitti ni deebisa.
17 Innis saba Gooftaaf qophaa’e tokko kurfeessuuf jedhee
garaa abbootii gara ijoollee isaaniitti, warra hin ajajamne
immoo gara ogummaa qajeeltotaatti deebisuuf hafuuraa fi
humna Eeliyaasiin fuula Gooftaa dura ni deema.”
18 Zakkaariyaasis, “Ani akkamittin kana beeka? Ani
dulloomeera; umuriin niitii kootiis deemee jira” jedhee
ergamaa sana gaafate.
19 Ergamaan sunis akkana jedhee deebiseef; “Ani
Gabri’eel isa fuula Waaqaa dura dhaabatuu dha; anis
sitti dubbachuu fi oduu gammachiisaa kana sitti himuuf
ergameera.
20 Kunoo, ati sababii dubbii koo isa yeroo isaatti
mirkanaa’u hin amaniniif hamma gaafa wanni kun ta’uutti
ni duudda; dubbachuus hin dandeessu.”
21 Uummannis yeroo sana sababii Zakkaariyaas yeroo
akkas dheeratu mana qulqullummaa keessa tureef dinqi-
fachaa isa eegaa ture.
22 Garuu Zakkaariyaas yommuu gad ba’etti waan isaanitti
dubbachuu hin danda’iiniif isaan akka inni mana qulqul-
lummaa keessatti mul’ata wayii arge hubatan; innis mallat-
toon isaanitti himaa ture malee dubbachuu hin dandeenye.
23 Innis yommuu yeroon tajaajila isaa raawwatetti gara
mana isaatti deebi’e.
24 Ergasii niitiin isaa Elsaabeex ulfooftee hamma ji’a
shaniitti manaa hin baane.
25 Isheenis, “Gooftaan salphina namoota gidduutti narra
ture narraa kaasuuf jedhee guyyaa arjummaan na yaa-
datetti waan kana naa godhe” jette.

Dhalachuu Yesuus

26 Ji’a ja’affaattis Gabri’eel Ergamichi Waaqa biraa gara
magaalaa Naazreeti ishee Galiilaa keessatti argamtuutti
ergame;
27 innis gara durba namichi sanyii Daawit irraa dhalate
kan maqaan isaa Yoosef jedhamu tokkoof kaadhimamtee‡
dhufe. Maqaan durba qulqullittii sanaas Maariyaam ture.

---

† **1:15** Kun dirqama addaa kan namni kakuu Naazirummaa of irraa qabu tokko guutuu qabuu dha. ‡ **1:27** Kaadhima qabaachuun akka bartee Yihuudootaatti akkuma nama wal fuudheetti cimaa dha. Intalli kaadhimamte tokko nama biraa wajjin ciisuun garuu akkuma ejjaatti ilaalama. Walii galtee kaadhimaa diiguunis niitii ofii yookaan dhirsa ofii hiikuu wajjin tokkuma.

28 Ergamaan Waaqaa sunis gara ishee dhaqee, “Yaa ishee
surraa argatte; nagaan siif haa ta’u! Gooftaan si wajjin jira”
jedhe.
29 Maariyaam garuu dubbii ergamaa sanaatiin akka
malee jeeqamtee, “Kun nagaa akkamiitii?” jettee yaadde.
30 Ergamichi garuu akkana isheedhaan jedhe; “Yaa
Maariyaam, hin sodaatin; ati Waaqa biraa surraa argatteer-
taatii.
31 Kunoo ni ulfoofta; Ilmas ni deessa; maqaa isaas Yesuus
jettee moggaafta.
32 Innis guddaa ni ta’a; Ilma Waaqa Waan Hundaa Olii
jedhamees ni waamama. Waaqni Gooftaanis teessoo Abbaa
isaa Daawit ni kennaaf;
33 inni mana Yaaqoob irratti bara baraan ni mo’a; moo-
tummaan isaas dhuma hin qabu.”
34 Maariyaamis, “Ani durba; yoos wanni kun akkamitti
ta’uu danda’a ree?” jettee ergamaa sana gaafatte.
35 Ergamaan sunis akkana jedhee deebiseef; “Hafuurri
Qulqulluun sirra bu’a; humni Waaqa Waan Hundaa Oliis si
golbooba. Kanaaf inni qulqulluun dhalatu sun Ilma Waaqaa
ni jedhama.
36 Kunoo, firri kee Elsaabeexi iyyuu dulluma ishee keessa
ilma ulfoofteerti; isheen dhabduu jedhamaa turte sun ji’a
ja’affaa qabatteerti.
37 Wanni Waaqaaf hin danda’amne hin jiruutii.”
38 Maariyaamis, “Kunoo, ani garbittii Gooftaa ti. Akkuma
ati dubbatte naaf haa ta’u” jetteen. Ergamichis ishee dhiisee
deeme.

Maariyaam Elsaabeexin Dubbisuu Dhaqxe

39 Yeroo sana Maariyaam kaatee ariitiidhaan gara maga-
alaa baddaa biyya Yihuudaa tokkoo dhaqxe.
40 Isheenis mana Zakkaariyaas seentee Elsaabeexin nagaa
gaafatte.
41 Elsaabeexis yommuu nagaa Maariyaam dhageessetti
mucaan sun gadameessa ishee keessa u’utaale. Elsaabeexis
Hafuura Qulqulluudhaan ni guutamte.
42 Isheenis sagalee ishee ol fudhattee iyyitee akkana
jette; “Ati dubartoota keessaa eebbifamtuu dha; mucaan ati
deessus eebbifamaa dha.
43 Garuu akka haati Gooftaa koo gara koo dhuftuuf
arjummaan akkanaa akkamitti naa godhame?
44 Kunoo, akkuma sagaleen nagaa keetii gurra koo
seeneen ulfi gadameessa koo keessa jiru gammachuun
utaaleera.
45 Wanni Gooftaan isheetti dubbate akka raawwatamu
kan amante isheen eebbifamtuu dha!”

Faarfannaa Maariyaam

46 Maariyaamis akkana jette:
“Lubbuun koo Gooftaadhaaf ulfina kenniti;
47 hafuurri koos fayyisaa koo Waaqatti ni gammada;
48 inni salphina garbittii isaa argeeraatii.
Kunoo ammaa jalqabee dhaloonni hundinuu eebbifamtuu naan jedha;
49 Inni humna qabeessi sun
waan guddaa naa godheeraatii;
maqaan isaa qulqulluu dha.
50 Araarri isaas warra isa sodaataniif
dhalootaa hamma dhalootaatti itti fufa.
51 Inni irree isaatiin hojiiwwan gurguddaa hojjeteera;
of tuultotas yaada garaa isaaniitiin bittinneesseera.
52 Bulchitoota teessoo isaanii irraa buuseera;
gad of qabeeyyii garuu ol kaaseera.
53 Warra beela’an waan gaariidhaan quufseera;
sooreyyii garuu harka duwwaa deebiseera.
54 Inni araara qabeessa ta’uu isaa
yaadachaa garbicha isaa Israa’elin gargaareera;
55 kunis akkuma inni abbootii keenyaaf,
Abrahaamii fi sanyii isaatiif bara baraan waadaa galetti.”
56 Maariyaamis gara ji’a sadii Elsaabeexi bira turtee gara mana ofii isheetti deebite.

Dhalachuu Yohannis Cuuphaa

57 Elsaabeexi yeroon da’umsa ishee geenyaan ilma deesse.
58 Olloonni isheetii fi firoonni ishee akka Gooftaan araara guddaa isheef godhe dhaga’anii ishee wajjin gammadan.
59 Isaanis guyyaa saddeettaffaatti daa’ima sana dhagna qabuu dhufan; Zakkaariyaas jedhaniis maqaa abbaa isaatiin isa moggaasuu fedhan.
60 Haati isaa garuu, “Lakkii! Inni Yohannis jedhamee waamamuu qaba” jette.
61 Isaanis, “Firoota kee keessa namni maqaa akkanaa qabu tokko iyyuu hin jiru” jedhaniin.
62 Namoonni sunis akka Zakkaariyaas eenyu jedhee daa’ima sana waamuu barbaadu beekuuf jedhanii mallattoon isa gaafatan.
63 Innis gabatee irratti barreessu kadhatee, “Maqaan isaa Yohannis” jedhee barreesse; hundi isaaniis ni dinqifatan.
64 Yommusuma afaan isaa banamee arrabni isaa hiikame; innis Waaqa galateeffachuudhaan dubbachuu jalqabe.

65 Olloonni isaanii hundinuu sodaadhaan guutaman;
wanni kunis baddaa biyya Yihuudaa hunda keessatti odeeffame.
66 Warri kana dhaga'an hundinuus, "Yoos daa'imni kun
nama akkamii ta'inna laata?" jedhanii garaa isaaniitti
dinqifatan. Harki Gooftaa isa wajjin tureetii.

Faarfannaa Zakkaariyaas

67 Zakkaariyaas abbaan Yohannis Hafuura Qulqulluudhaan guutamee akkana jedhees raajii dubbate:
68 "Sababii dhufee saba isaa fureef Gooftaan,
Waaqni Israa'el haa eebbifamu.
69 Inni mana garbicha isaa mana Daawit keessatti
gaanfa fayyinaa nuuf kaaseera;
70 akkuma afaan raajota isaa qulqulloota duriitiin dubbatetti
71 diinota keenya jalaa,
harka warra nu jibban hundumaa keessaas nu baasuuf jedhee
72 araara abbootii keenyaaf waadaa gale sana raawwachuudhaaf,
kakuu isaa qulqulluu,
73 inni abbaa keenya Abrahaamiif kakate yaadachuudhaaf,
74 harka diinota keenyaa keessaa nu baasuudhaaf,
akka nu sodaa malee isa tajaajillu nu dandeessisuudhaaf,
75 akka nu bara jireenya keenyaa guutuu qulqullinaa fi qajeelinaan,
fuula isaa duratti tajaajilluuf waan kana godhe.

76 "Yaa mucaa ko, ati raajii Waaqa Waan Hundaa Olii ni jedhamta;
ati karaa isaa qopheessuuf fuula Gooftaa dura ni deemtaatii;
77 kunis akka ati dhiifama cubbuu argachuu isaaniitiin beekumsa fayyinaa
saba isaatiif kennituuf;
78 sababii araara Waaqa keenyaa kan gara laafinaan guutame
kan bariin fayyinaa samii irraa ittiin nuu bari'uu,
79 warra dukkana keessa,
gaaddidduu du'aa jala jiraniif akka ifa kennuuf;
miilla keenyas karaa nagaa irra deemsisuuf."

80 Mucichis guddatee hafuuraan jabaachaa deeme;
hamma guyyaa saba Israa'elitti mul'ateettis gammoojjii
keessa jiraate.

2

Dhalachuu Yesuus

1 Bara sana keessa akka addunyaan Roomaa hundi
galmeeffamuuf Awugisxoos Qeesaar biraa labsiin ba'e.
2 Lakkoobsi sabaa kunis bara Qereenewoos bulchaa biyya
Sooriyaa turetti yeroo jalqabaatiif taasifame.
3 Namni hundinuu galmeeffamuuf gara magaalaa itti
dhalatee dhaqe.
4 Yoosefis manaa fi sanyii Daawit keessaa waan dhalateef
magaalaa Naazreeti ishee Galiilaa keessaatii ka'ee gara
magaalaa Daawit ishee Yihuudaa keessaa kan Beetlihem
jedhamtuutti ol ba'e.
5 Innis kaadhima isaa Maariyaam ishee ulfa turte sana
wajjin galmeeffamuu dhaqe.
6 Utuma isaan achi jiranuus yeroon da'umsa ishee ga'e.
7 Isheenis ilma ishee isa hangafa deesse. Waan mana
bultii keessummootaa keessa iddoon hin jiraatiniif huccu-
udhaan martee bidiruu keessa isa ciibsite.

Tiksootaa fi Ergamoota Waaqaa

8 Tiksoota halkan halkan ala bulanii bushaayee isaanii
tikfatanitu biyya sana ture.
9 Ergamaan Gooftaa isaanitti mul'ate; ulfinni Gooftaas
naannoo isaaniitti ibse; isaanis akka malee sodaatan.
10 Ergamaan sun garuu akkana isaaniin jedhe; "Hin
sodaatinaa. Kunoo, ani oduu gaarii baay'ee nama gam-
machiisu kan saba hundumaaf ta'u isinii fideeraatii.
11 Har'a magaalaa Daawit keessatti fayyisaan isiniif dha-
lateera; innis Kiristoos Goofticha.
12 Kunis mallattoo isiniif ta'a: Daa'ima huccuudhaan
maramee bidiruu keessa ciisu tokko ni argitu."
13 Ergamaa sana wajjinis raayyaan samii irraa baay'een
akkuma tasaa mul'atanii Waaqa galateeffachaa akkana
jedhan;
14 "Samii gubbaatti ulfinni Waaqaaf,
lafa irrattis nagaan namoota inni itti gammaduuf haa
ta'u."
15 Erga Ergamoonni tiksoota dhiisanii gara samiitti
ol ba'anii booddee tiksoonni sun, "Kottaa Beetlihemin
dhaqnee waan ta'e kan Gooftaan nutti hime kana ilaalaa"
waliin jedhan.

16 Isaanis dafanii dhaqanii Maariyaamii fi Yoosefin,
daa’ima bidiruu keessa ciisus argan.
17 Yommuu isa arganitti waan waa’ee mucichaa isaanitti
himame sana odeessan;
18 warri waan kana dhaga’an hundinuu waan tiksoonni
isaanitti himan sana ni dinqifatan.
19 Maariyaam garuu waan kana hunda garaatti qabattee
itti yaadaa turte.
20 Tiksoonnis sababii waan dhaga’anii fi arganiitiif
Waaqaaf ulfina kennaa, isa jajachaas deebi’an; wanni
hundinuu akkuma isaanitti himame sana tureetii.

Yesuus Mana Qulqullummaatti Dhi’eeffame

21 Innis guyyaa saddeettaffaatti, akkuma yeroon dhagna
qabaa isaa ga’een maqaa utuu haati isaa iyyuu isa hin
ulfaa’iniin dura ergamaan Waaqaa isaaf baaseen Yesuus
jedhamee moggaafame.
22 Akka Seera Museetti yeroon qulqullaa’ummaa isaanii
geenyaan Yoosefii fi Maariyaam daa’ima sana Gooftaa
duratti dhi’eessuuf jedhanii isa fudhatanii Yerusaalemitti ol
ba’an.
23 Akkuma Seera Gooftaa keessatti barreeffametti, “Dhi-
irri hangafni hundinuu gooftaaf ni qulqulleeffama.”*
24 Isaanis akkuma Seerri Gooftaa jedhutti, “Gugee lama
yookaan gugee sosookkee lama”† aarsaa dhi’eessuu dhaqan.
25 Kunoo, namichi qajeelaan Waaqa sodaatu kan maqaan
isaa Simi’oon jedhamu tokko Yerusaalem keessa ture. Innis
jajjabeeffama Israa’el eeggachaa ture; Hafuurri Qulqulluu-
nis isa irra ture.
26 Hafuurri Qulqulluunis akka inni utuu Kiristoos
Goofticha hin argin hin duune isatti mul’isee ture.
27 Innis Hafuuraan qajeelfamee mana qulqullummaa
seene. Abbaa fi haati Yesuus yommuu akka duud-
haa seerichaatti waan barbaachisu isaaf guutuuf jedhanii
Yesuus mucicha baadhatanii ol seenanitti,
28 Simi’oon fuudhee isa hammatee akkana jedhee Waaqa
galateeffate:
29 “Yaa Gooftaa, akkuma dubbii keetiitti,
ati garbicha kee amma nagaan geggeessis.
30 Iji koo fayyina kee isa ati
31 saba hundumaa duratti qopheessite argeera;
32 innis mul’ata Namoota Ormaatiif ifa;
saba kee Israa’eliif immoo ulfina.”
33 Abbaa fi haati isaas waan waa’ee isaa dubbatame sana
ni dinqifatan.

---

* **2:23** Bau 13:2,12 † **2:24** Lew 12:8

34 Simi’oonis isaan eebbise; haadha daa’ima sanaa
Maariyaamiinis akkana jedhe; “Daa’imni kun Israa’el
keessatti kufaatiidhaa fi ka’umsa namoota baay’eetiif
sababii, mormii isa irratti dubbatamuufis mallattoo akka
ta’u murteeffameera;
35 kunis akka yaadni garaa namoota baay’ee ifatti ba’uuf.
Goraadeen lubbuu kee ni waraana.”
36 Gosa Aasheer keessaas raajittii Haannaa jedhamtu
tokkotu ture. Isheenis intala Faanu’el turte; baay’ees jaar-
tee turte; dhirsa ishee kan durbummaadhaan itti heerumte
wajjin waggaa torba jiraatte;
37 isheenis hamma umuriin ishee waggaa 84 guuteetti
haadha hiyyeessaa taatee jiraatte. Utuu mana qulqullum-
maatii hin dhabaminis soomaa fi kadhannaadhaan halkanii
guyyaa waaqeffachaa turte.
38 Yeruma sanas isaanitti dhi’aattee Waaqaaf galata gal-
chite; warra furama Yerusaalem eeggachaa turan hundattis
waa’ee daa’ima sanaa odeessite.
39 Yoosefii fi Maariyaamis waan seerri Gooftaa ajaju
hunda raawwatanii gara Galiilaatti gara magaalaa isaanii
Naazreetitti deebi’an.
40 Mucichis guddatee jabaachaa deeme; ogummaadhaanis
ni guutame; ayyaanni Waaqaas isa irra ture.

Yesuus Mucichi Mana Qulqullummaa Keessatti

41 Abbaa fi haati isaa wagguma waggaan Ayyaana Faasi-
ikaatiif jedhanii Yerusaalem dhaqaa turan.
42 Yommuu umuriin mucaa sanaa waggaa kudha lama‡
guutettis akkuma sirna Ayyaanichaatti Yerusaalemitti ol
ba’an.
43 Erga ayyaanichi raawwatee booddee utuu abbaa fi
haati isaa gara mana isaaniitti deebi’aa jiranuu, Yesuus
mucichi Yerusaalemitti isaan biraa hafe; isaan garuu waan
kana hin hubanne.
44 Isaanis waan inni miiltoo isaanii wajjin jiru se’anii
guyyaa tokko deeman. Ergasiis firoota isaaniitii fi michoota
isaanii keessa isa barbaaduu jalqaban.
45 Yommuu isa dhabanittis, isa barbaaduuf Yerusaalemitti
deebi’an.
46 Guyyaa sadii booddee utuu inni barsiistota gidduu
taa’ee isaan dhaggeeffatuu, gaaffiis isaan gaafatuu mana
qulqullummaa keessatti isa argatan.

---

‡ **2:42** Ijoolleen dhiiraa Yihuudootaa yommuu umuriin isaanii waggaa kudha sadii guututti itti gaafatama ofii isaanii fudhatu. Ta’us yeroo sanaan dura utuu gargaarsa haadhaatii fi abbaa hin barbaadin ajajawwan tokko tokko eeguu qabu. Ajajawwan kanneen keessaas tokko waggaa waggaatti Yerusaalem dhaqanii waaqeffachuu dha.

47 Warri isa dhaga’an hundinuus hubannaa isaatii fi
deebii inni kennu ni dinqifatan.
48 Abbaa fi haati isaas yommuu isa arganitti ni raajeffatan.
Haati isaas, “Gurbaa, maaliif akkana nu goote? Kunoo, anii
fi abbaan kee yaaddoo guddaadhaan si barbaadaa turree!”
jetteen.
49 Innis deebisee, **“Maaliif na barbaaddan? Akka ani
mana Abbaa kootti argamuu qabu hin beekne moo?”**
isaaniin jedhe.
50 Isaan garuu dubbii inni isaanitti dubbate hin hubanne.
51 Innis isaan wajjin Naazreetitti gad bu’e; isaaniifis ni
ajajama ture. Haati isaa garuu waan kana hunda garaatti
qabatte.
52 Yesuusis ogummaadhaan, hojjaa fi surraadhaan fuula
Waaqaatii fi fuula namaa duratti guddachaa deeme.

3

Lallaba Yohannis Cuuphaa
3:2-10 kwf – Mat 3:1-10; Mar 1:3-5
3:16,17 kwf – Mat 3:11,12; Mar 1:7,8

1 Xibeeriyoos Qeesaar mo’ee waggaa kudha shanaffaatti
jechuunis yommuu Phonxoos Phiilaaxoos bulchaa Yihuu-
daa turetti, Heroodis bulchaa Galiilaa ture; obboleessi isaa
Fiiliphoos bulchaa Ixuriyaasii fi Xiraakonitiis, Lisaaniiyaas
immoo bulchaa Abileeniis turan;
2 yeroo sana Haannaasii fi Qayyaaffaan luboota ol aantota
turan. Dubbiin Waaqaa gammoojjii keessatti gara Yohannis
ilma Zakkaariyaas dhufe.
3 Innis dhiifama cubbuutiif cuuphaa qalbii jijjiirrannaa
lallabaa biyya naannoo Yordaanos hunda keessa deeme.
4 Kunis isa kitaaba dubbii Isaayyaas raajichaa keessatti
akkana jedhamee barreeffamee dha:
“Sagalee nama gammoojjii keessaa iyyu tokkoo:
‘Karaa Gooftaa qopheessaa;
daandii isaas qajeelchaa.
5 Sululli hundi ni guutama;
tulluu fi gaarri hundinuus gad deebifamu.
Karaan jal’aan ni qajeela;
daandiin bu’aa ba’iinis wal qixxeeffama.
6 Sanyiin namaa hundinuus fayyisuu Waaqaa ni arga.’ ”*
7 Yohannisis warra harka isaatti cuuphamuuf dhufaniin
akkana jedhe; “Isin ijoollee buutii nana! Dheekkamsa
dhufu jalaa akka baqattaniif eenyutu isinitti hime?

* **3:6** Isa 40:3-5

8 Egaa ija qalbii jijjiirrannaa mirkaneessu naqadhaa.
Isin, ʻAbbaan keenya Abrahaamii dhaʼ ofiin jechuu hin
jalqabinaa. Waaqni dhagoota kanneen irraa Abrahaamiif
ijoollee kaasuu akka dandaʼu ani isinittan himaatii.
9 Qottoon amma iyyuu hidda mukkeenii irra kaaʼameera;
mukti ija gaarii hin naqanne hundinuus muramee ibiddatti
darbatama.”
10 Namoonni sunis, “Yoos maal haa goonuu ree?” jedhanii
isa gaafatan.
11 Yohannisis deebisee, “Namni uffata lama qabu isa
homaa hin qabneef haa qoodu; kan nyaata qabus akkasuma
haa godhu” jedheen.
12 Qaraxxoonni cuuphamuu dhufanii, “Yaa barsiisaa, nu
hoo maal haa goonu?” jedhanii isa gaafatan.
13 Innis, “Waan ajajamtan caalaa walitti hin qabinaa”
jedheen.
14 Loltoonnis akkasuma, “Nu immoo maal haa goonu
ree?” jedhanii isa gaafatan.
Innis, “Humnaan nama irraa maallaqa hin fudhatinaa;
sobaan nama hin himatinaa; mindaan keessan isin haa
gaʼu” jedheen.
15 Namoonni sun hawwiidhaan eegaa turan; hundi
isaaniis, “Yohannis kun inni Kiristoos† taʼinnaa laata?”
jedhanii garaa isaaniitti yaadaa turan.
16 Yohannis akkana jedhee isaan hundaaf deebii kenne;
“Ani bishaaniin isin cuupha. Garuu kan na caalaa jabaa taʼe
tokko ni dhufa; ani hidhaa kophee isaa illee hiikuun naaf
hin malu. Inni Hafuura Qulqulluu fi ibiddaan isin cuupha.
17 Innis oobdii isaa qulqulleessee gombisaa isaatti qa-
madii galfachuudhaaf afarsaan isaa harka isaa jira; habaqii
garuu ibidda hin dhaamneen guba.”
18 Yohannisis dubbii biraa baayʼeedhaan namoota gorsee
wangeelas isaanitti lallabe.
19 Heroodis bulchaan garuu yommuu sababii inni niitii
obboleessa isaa Heroodiyaas fuudhee fi sababii hammina
inni hojjetee ture kaan hundaatiif Yohannis isa ifate,
20 hammina isaa hunda irratti dabalee Yohannisin mana
hidhaatti galchee itti cufe.

Cuuphamuu Yesuus
3:21,22 kwf – Mat 3:13-17; Mar 1:9-11
3:23-38 kwf – Mat 1:1-17

21 Yeroo namoonni hundinuu cuuphamaa turanitti, Yesu-
usis ni cuuphame. Utuu inni kadhachaa jiruu samiin
banamee,

† **3:15** yookaan *Masiihicha*

22 Hafuurri Qulqulluun bifa gugeetiin mul’atee isa irratti
gad bu’e. Sagaleen, “Ati Ilma koo isa ani jaalladhuu dha;
ani sitti nan gammada” jedhu tokkos samii irraa ni dhufe.

Hidda Dhaloota Isaa

23 Yesuus yeroo tajaajila isaa jalqabetti umuriin isaa gara
waggaa soddomaa ture. Innis akka waan ilma Yoosef
tureetti yaadamaa ture:

ilma Eelii,
24 ilma Maataat,
ilma Lewwii, ilma Melkii,
ilma Yaanaa, ilma Yoosef,
25 ilma Maataatiyaas, ilma Amoos,
ilma Naahoom, ilma Asiiliim,
ilma Naagee,
26 ilma Maa’at,
ilma Maataatiyaas, ilma Semee’i,
ilma Yoosef, ilma Yoodaa,
27 ilma Yoonaan, ilma Resaa,
ilma Zarubaabel, ilma She’altii’eel,
ilma Neeri,
28 ilma Melkii,
ilma Hadii, ilma Qoosaam,
ilma Elmaadaam, ilma Eer,
29 ilma Iyyaasuu, ilma Elii’ezer,
ilma Yoorim, ilma Maataat,
ilma Lewwii,
30 ilma Simi’oon,
ilma Yihuudaa, ilma Yoosef,
ilma Yoonaan, ilma Eliyaaqeem,
31 ilma Meeleyaa, ilma Mennaa,
ilma Maataataa, ilma Naataan,
ilma Daawit,
32 ilma Isseey,
ilma Yoobeed, ilma Bo’eez,
ilma Salmoon, ilma Nahishoon,
33 ilma Amiinaadaab, ilma Aaraam,
ilma Hezroon, ilma Faares,
ilma Yihuudaa,
34 ilma Yaaqoob,
ilma Yisihaaq, ilma Abrahaam,
ilma Taaraa, ilma Naahoor,
35 ilma Seruug, ilma Re’uu,
ilma Feleg, ilma Eeber,
ilma Saalaa,
36 ilma Qaayinaam
ilma Arfaaksaad, ilma Seem,

ilma Nohi, ilma Laamehi,
37 ilma Matuuselaa, ilma Henook,
ilma Yaared, ilma Mahalaleel,
ilma Keenaan,
38 ilma Enoos,
ilma Seeti, ilma Addaam,
ilma Waaqaa.

4

Yesuus Qoramuu Isaa
4:1-13 kwf – Mat 4:1-11; Mar 1:12,13

1 Yesuus Hafuura Qulqulluudhaan guutamee Yordaanosii
ka'ee Hafuuruma sanaan gammoojjiitti geeffame;
2 achittis guyyaa afurtama diiyaabiloosiin qorame. Innis
guyyoota sana keessa homaa hin nyaanne; dhuma irrattis
ni beela'e.
3 Diiyaabiloosis, "Ati yoo Ilma Waaqaa taate, akka dha-
gaan kun buddeena ta'u ajaji" jedheen.
4 Yesuus immoo deebisee, **" 'Namni buddeena qofaan
hin jiraatu'*jedhamee barreeffameera"** jedheen.
5 Diiyaabiloosis gaara dheeraa tokkotti ol isa baasee
hamma liphsuu ijaatti mootummoota addunyaa hunda
isatti argisiise.
6 Akkanas jedheen; "Ani taayitaa isaaniitii fi ulfina isaanii
hundumaa siifin kenna; taayitaa fi ulfinni kun waan naa
kennameef ani abbaa kennuufii barbaadeef kennuu nan
danda'a.
7 Yoo ati naa sagadde, wanni kun hundinuu kan kee ta'a."
8 Yesuus immoo, **" 'Waaqa kee Gooftichaaf sagadi,
isuma qofa tajaajili'†jedhamee barreeffameera"** jedhee
deebiseef.
9 Diiyaabiloosis Yerusaalemitti isa geessee, fiixee mana
qulqullummaa irra dhaabachiise. Akkanas jedheen; "Ati
yoo Ilma Waaqaa taate, asii gad of darbadhu.
10 Akkana jedhamee barreeffameeraatii:
" 'Inni akka isaan sirriitti si eeganiif,
ergamoota isaa siif ni ajaja;
11 isaanis akka ati miilla keetiin dhagaatti hin buuneef,
harka isaaniitiin ol si fuudhu.'‡"
12 Yesuus immoo deebisee, **" 'Waaqa kee Goofticha hin
qorin'§jedhameera"** jedheen.
13 Diiyaabiloos immoo erga qorumsa kana hunda
raawwatee booddee hamma yeroo mijaa'aa argatutti isa
dhiisee deeme.

---

* **4:4** KeD 8:3 † **4:8** KeD 6:13 ‡ **4:11** Far 91:1,12 § **4:12** KeD 6:16

Yesuus Naazreetitti Fudhatama Dhabe

14 Yesuus humna Hafuuraatiin Galiilaatti deebi'e; oduun
waa'ee isaas baadiyyaa guutuu keessa faffaca'e.
15 Inni manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa ture;
namni hundinuus isa jaje.
16 Innis Naazreeti iddoo itti guddate dhaqe; guyyaa
Sanbataas akkuma amala isaa mana sagadaa seene. Kitaaba
dubbisuufis ka'ee dhaabate;
17 kitaabni raajicha Isaayyaas isatti kenname. Innis ki-
taabicha banee kutaa akkana jedhamee barreeffame argate:
18 **"Hafuurri Gooftaa narra jira;**
akka ani hiyyeeyyiitti oduu gaarii lallabuuf,
inni na dibeeraatii.
Inni akka ani akka warri hidhaman hiikaman,
akka warri jaaman argan,
akka warri cunqurfamanis bilisa ba'an lallabuuf na
ergeera;
19 **inni akka ani bara tola Gooftaa labsuufis na**
ergeera."*
20 Innis kitaabicha cufee tajaajiltichatti deebisee kennee
taa'e; warri mana sagadaa sana keessa turan hundinuus
xiyyeeffatanii isa ilaalaa turan.
21 Innis, **"Barreeffamni kun har'a gurra keessanitti**
raawwatame" isaaniin jechuu jalqabe.
22 Hundi isaanii waa'ee isaa waan gaarii dubbachaa
turan; dubbii ayyaan qabeessa afaan isaatii ba'us ni dinqisi-
ifatan. Isaanis, "Kun ilma Yoosef mitii?" jedhanii gaafatan.
23 Yesuusis, **"Akka isin, 'Yaa abbaa qorichaa, of fayy-**
isi! Waan Qifirnaahomitti hojjechuu kee dhageenye
sana as biyya keettis hojjedhu' jettanii natti mam-
maaktan ani shakkii hin qabu" isaaniin jedhe.
24 Innis itti fufee akkana jedhe; **"Ani dhuguma isinitti**
nan hima; raajiin tokko iyyuu iddoo itti dhalatetti
fudhatama hin qabu.
25 **Ani dhuguman isiniin jedha; bara Eeliyaas yeroo**
samiin waggaa sadii fi walakkaa cufamee beelli
hamaan bu'eetti haadhota hiyyeessaa baay'eetu Is-
raa'el keessa ture.
26 **Ta'us Eeliyaas gara haadha hiyyeessaa magaalaa**
Saraaphtaa biyya Siidoon keessa jiraattu tokkootti
ergame malee haadhota hiyyeessaa sana keessaa gara
tokkoo isaaniitti illee hin ergamne.
27 **Bara Elsaa'i raajichaas namoota lamxaa'an hed-**
duutu Israa'el keessa ture; garuu Na'amaan, namicha

---

* **4:19** Isa 61:1,2

Sooriyaa tokkicha sana malee warra kaan keessaa namni tokko iyyuu hin qulqulloofne ture.”

28 Namoonni manicha sagadaa keessa turan hundinuu yommuu waan kana dhaga’anitti akka malee aaran.

29 Isaanis ka’anii magaalaa sana keessaa gad isa baasan; gad isa darbachuuf jedhaniis ededa tulluu magaalaan isaanii irratti ijaaramteetti ol isa baasan.

30 Inni garuu gidduudhuma isaanii ba’ee deeme.

Yesuus Hafuura Xuraa’aa Baasuu Isaa
4:31-37 kwf – Mar 1:21-28

31 Innis gara Qifirnaahom, magaalaa Galiilaa keessaatti gad bu’e; guyyaa Sanbataas namoota barsiise.

32 Isaanis waan dubbiin isaa taayitaa qabuuf barsiisa isaa ni dinqisiifatan.

33 Namichi hafuura hamaa xuraa’aadhaan qabame tokko mana sagadaa keessa ture. Innis sagalee guddaadhaan iyyee akkana jedhe;

34 “Uffi! Yaa Yesuus nama Naazreeti, ati maal nurraa qabda? Nu balleessuu dhufte moo? Ati eenyu akka taate ani nan beeka, yaa Qulqullicha Waaqaa!”

35 Yesuus immoo, **“Cal’isii isa keessaa ba’i!”** jedhee ifate. Hafuurri hamaan sunis isaan hunda duratti namicha kuffisee utuu hin miidhin isa keessaa ba’e.

36 Namoonni hundinuu dinqifatanii, “Maal barsiisni akkanaa! Inni taayitaadhaan, humnaanis hafuurota xuraa’oo ni ajaja; isaanis ni ba’u” waliin jedhan.

37 Oduun waa’ee isaas biyya naannoo sanaa guutuu keessa faffaca’e.

Yesuus Nama Baay’ee Fayyise
4:38-41 kwf – Mat 8:14-17
4:38-43 kwf – Mar 1:29-38

38 Yesuus mana sagadaatii ba’ee mana Simoon dhaqe. Haati niitii Simoonis dhukkuba dhagna gubaa hamaadhaan qabamtee dhiphachaa turte; isaanis akka Yesuus ishee gargaaru isa kadhatan.

39 Innis isheetti gad jedhee, dhagna gubaa sana ifate; dhagna gubaan sunis ishee dhiise. Isheenis yeruma sana kaatee isaan tajaajiluu jalqabde.

40 Namoonnis yeroo aduun lixxetti namoota dhukkuba gosa garaa garaa qaban hunda gara Yesuus fidan; innis tokkoo tokkoo isaanii irra harka isaa kaa’ee isaan fayyise.

41 Akkasumas hafuuronni hamoon iyyanii, “Ati Ilma Waaqaa ti!” jedhanii namoota baay’ee keessaa ba’an. Inni

garuu sababii isaan akka inni Kiristoos† ta’e beekaniif isaan
ifate; akka isaan dubbatanis hin eeyyamneef.
42 Yommuu bari’ettis Yesuus achii ba’ee, iddoo namni
hin jirre tokko dhaqe. Namoonnis isa barbaadaa turan;
yommuu gara isaa dhufanittis akka inni isaan dhiisee hin
deemneef isa dhowwuu yaalan.
43 Inni garuu, **“Ani magaalaawwan kaanittis wangeela
mootummaa Waaqaa lallabuun qaba; sababiin ani
ergameefis kanuma”** jedhe.
44 Innis ittuma fufee manneen sagadaa Yihuudaa keessatti
lallabaa ture.

5

Waamamuu Barattoota Jalqabaa
5:1-11 kwf – Mat 4:18-22; Mar 1:16-20; Yoh 1:40-42

1 Gaaf tokko Yesuus utuu Haroo Geensereex bira dhaaba-
tee jiruu, utuu namoonnis isatti naanna’anii dubbii Waaqaa
dhaga’aa jiranuu,
2 bidiruuwwan lama ededa bishaanichaa irratti arge;
qurxummii qabdoonni garuu keessaa ba’anii kiyyoo isaanii
miicachaa turan.
3 Innis bidiruuwwan sana gidduudhaa ishee kan Simoon
taate tokko yaabbate; akka inni qarqara lafaa irraa gara
gidduu bishaaniitti xinnoo achi butus isa kadhate. Yesuusis
bidiruu sana irra taa’ee namoota barsiisuu jalqabe.
4 Innis yommuu dubbatee fixetti Simooniin, **“Gara tuu-
juba bishaaniitti achi siqi; qurxummii qabuufis kiyyoo
keessan darbadhaa”** jedhe.
5 Simoonis deebisee, “Yaa barsiisaa, nu halkan guutuu
akka malee itti dadhabnee waa tokko illee hin qabne. Ani
garuu waan ati jetteef kiyyoo nan darbadha” jedhe.
6 Isaanis kiyyoo isaanii darbatanii hamma kiyyoon isaanii
ciccituu jalqabutti qurxummii akka malee baay’ee qabatan.
7 Kanaafuu akka michoonni isaanii warri bidiruu kaan
keessa turan dhufanii isaan gargaaraniif mallattoon waam-
matan; isaanis dhufanii bidiruu lachuu qurxummiidhaan
guutan; bidiruuwwan sunis liqimfamuu jalqaban.
8 Simoon Phexrosis yommuu waan kana argetti jilba
Yesuusitti kufee, “Yaa Gooftaa, ani nama cubbamaa dha;
narraa fagaadhu!” jedhe.
9 Kunis sababii qurxummiin baay’een qabame sun
Sim’oonii fi warra isa wajjin turan hunda dinqisiiseef;
10 ilmaan Zabdewoos warri michoota Simoon turan jechu-
unis Yaaqoobii fi Yohannis akkasuma dinqisiifatan.

---

† **4:41** yookaan *Masiihii*

Yesuusis Sim’ooniin, **“Hin sodaatin; ati ammaa jalqabdee qabduu namootaa ni taataa”** jedhe.
11 Isaanis bidiruuwwan isaanii gara qarqaraatti ol baasanii waan hunda dhiisanii isa duukaa bu’an.

Namicha Lamxaa’aa Tokko
5:12-14 kwf – Mat 8:2-4; Mar 1:40-44

12 Utuu Yesuus magaalaawwan sana keessaa isa tokko keessa jiruu namichi dhagni isaa guutuun lamxaa’e tokko gara isaa dhufe. Innis yommuu Yesuusin argetti adda isaatiin lafatti gombifamee, “Yaa Gooftaa, yoo fedhii kee ta’e, ati na qulqulleessuu ni dandeessa” jedhee isa kadhate.
13 Yesuusis harka isaa hiixatee namicha qaqqabee, **“Fedhii koo ti; qulqullaa’i!”** jedheen; lamxiin sunis yeruma sana namicha irraa bade.
14 Yesuusis, **“Nama tokkotti illee hin himin; garuu dhaqiitii akka isaaniif ragaa ta’uuf lubatti of argisiisi; qulqullaa’uu keetiifis aarsaawwan Museen ajaje sana dhi’eessi”** jedhee isa ajaje.
15 Haa ta’uu malee oduun waa’ee isaa ittuma caalee faca’e; namoonni hedduunis isa dhaga’uu fi dhukkuba isaanii irraa fayyuuf jedhanii gara isaa dhufaa turan.
16 Yesuus garuu yeroo baay’ee lafa namni hin jirre dhaqee kadhachaa ture.

Yesuus Nama Laamsha’aa tokko Fayyisuu Isaa
5:18-26 kwf – Mat 9:2-8; Mar 2:3-12

17 Gaaf tokko Yesuus utuu barsiisaa jiruu, Fariisonnii fi barsiistonni seeraa warri gandoota Galiilaatii fi Yihuudaa hunda keessaa akkasumas Yerusaalemii dhufan achi tataa’aa turan. Akka inni dhukkubsattoota fayyisuufis humni Gooftaa isa wajjin ture.
18 Jarri tokko nama dhagni irratti du’e tokko sireedhaan baatanii dhufan; isaanis fuula Yesuus dura isa kaa’uuf jedhanii manatti ol isa galchuu yaalan.
19 Sababii baay’ina namaatiifis karaa ittiin ol isa galchan dhabnaan bantii manaatti ol ba’anii qadaada bantii manaa saaqanii walakkaa namootaatiin fuula Yesuus duratti siree isaatiin gad isa buusan.
20 Yesuusis yommuu amantii isaanii argetti, **“Namichoo, cubbuun kee siif dhiifameera”** jedhe.
21 Fariisonnii fi barsiistonni seeraas, “Namichi Waaqa arrabsu kun eenyu? Waaqa tokkicha malee eenyutu cubbuu namaaf dhiisuu danda’a?” jedhanii garaa isaaniitti yaaduu jalqaban.

22 Yesuusis waan isaan yaadaa turan beekee akkana
jedhee gaafate; **“Isin maaliif garaa keessan keessatti
waan kana yaaddu?**
23 **‘Cubbuun kee siif dhiifameera’ jechuu moo ‘Ka’ii
deemi’ jechuutu salphaa dha?**
24 **Ani garuu akka Ilmi Namaa cubbuu namaaf
dhiisuudhaaf lafa irratti taayitaa qabu akka beektan
nan barbaada.”** Kanaafuu inni namicha dhagni irratti
du’e sanaan, **“Ani sitti nan hima; ka’i; siree kee
fudhadhuutii mana keetti gali”** jedhe.
25 Innis yeruma sana ka’ee fuula isaanii dura dhaabate;
waan irra ciisaa tures fudhatee Waaqa jajachaa mana ofii
isaatti qajeele.
26 Hundi isaaniis dinqifatanii Waaqa jajan. Sodaadhaanis
guutamanii, “Nu har’a waan takkumaa hin ta’in argine”
jedhan.

Waamamuu Lewwii
5:27-32 kwf – Mat 9:9-13; Mar 2:14-17

27 Ergasii Yesuus achii ba’ee qaraxxuu Lewwii jedhamu
tokko utuu inni iddoo itti qaraxa walitti qaban taa’uu arge.
Yesuusis, **“Na duukaa bu’i”** jedheen.
28 Lewwiinis waan hunda dhiisee ka’ee isa duukaa bu’e.
29 Lewwiinis mana isaatti cidha guddaa Yesuusiif
qopheesse; qaraxxoonnii fi namoonni kaan baay’eenis
isaan wajjin nyaachaa turan.
30 Fariisonnii fi Barsiistonni seeraa kanneen garee isaanii
ta’an garuu, “Isin maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin
nyaattanii dhugdu?” jedhanii barattoota isaatti guungu-
man.
31 Yesuus immoo deebisee akkana isaaniin jedhe;
**“Ogeessi fayyaa tokko warra dhukkubsataniif malee
warra fayyaa qabaniif hin barbaachisu.**
32 **Ani cubbamoota gara qalbii jijjiirrannaatti waa-
muufin dhufe malee qajeeltota waamuuf hin dhufne.”**

Yesuus Waa’ee Soomaa Gaafatamuu Isaa
5:33-39 kwf – Mat 9:14-17; Mar 2:18-22

33 Isaanis, “Barattoonni Yohannis yeroo baay’ee ni soomu;
ni kadhatus; barattoonni Fariisotaas akkasuma godhu;
barattoonni kee garuu ni nyaatu; ni dhugus” jedhaniin.
34 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Isin utuu inni
isaan wajjin jiruu michoota misirrichaa soomsisuu ni
dandeessuu?**
35 **Garuu yeroon itti misirrichi isaan biraa fud-
hatamu ni dhufa; isaanis yeroo sana ni soomu.”**

36 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime;
“Namni uffata moofaa erbuuf jedhee huccuu uffata
haaraa tarsaasu tokko iyyuu hin jiru. Yoo kun god-
hame, isaan uffata haaraa sana tarsaasaniiru; erbeen
haaraan sunis uffata moofaa wajjin wal hin fudhatu.
37 **Namni daadhii wayinii haaraa*qalqalloo moofaatti**
naqu tokko iyyuu hin jiru. Yoo itti naqe immoo daad-
hiin haaraan sun qalqalloo sana ni dhoosa; daadhiin
sun ni dhangala’a; qalqallichis horoomaa ba’a.
38 **Qooda kanaa daadhiin wayinii haaraan qalqalloo**
daadhii wayinii haaraatti naqamuu qaba.
39 **Namni kam iyyuu erga daadhii wayinii kan goge**
dhugee booddee daadhii wayinii haaraa hin barbaadu;
isaan, ‘Daadhii wayinii kan goge wayya’ jedhuutii.”

6

Yesuus Gooftaa Sanbataa ti
6:1-11 kwf – Mat 12:1-14; Mar 2:23–3:6

1 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus lafa qotiisaa midhaanii
keessa darbaa ture; barattoonni isaas asheetii midhaanii
ciratanii harka isaaniitiin sukkuummatanii nyaachuu jalqa-
ban.
2 Fariisota keessaas tokko tokko, “Isin maaliif waan
Sanbataan hojjechuun hin eeyyamamne hojjettu?” jedhanii
gaafatan.
3 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Isin waan Daawit**
yeroo innii fi miiltonni isaa beela’anitti godhe sana
takkumaa hin dubbifnee?
4 **Inni mana Waaqaa seenee buddeena qulqulleef-**
fame*kan luboota qofaaf eeyyamame fudhatee nyaate.
Warra isa wajjin jiraniifis kenne.”
5 Yesuusis, **“Ilmi Namaa Gooftaa Sanbataa ti”** isaaniin
jedhe.
6 Sanbata biraas inni mana sagadaa seenee barsiisaa ture;
namichi harki isaa mirgaa irratti goge tokkos achi ture.
7 Fariisonnii fi barsiistonni seeraa Yesuusin himachuuf
jedhanii sababa barbaadaa turan; kanaafuu akka inni
Sanbataan nama fayyisu ilaaluuf isa gaadan.

---

* **5:37** *Daadhii wayinii haaraa* – Daadhii wayinii kan amma illee danfaa jiru yookaan kan hin bilchaatin jechuu dha. * **6:4** Buddeena kudha lamaan guyyaa Sanbataa mana Waaqaa keessa minjaala warqee dibame irra kaa’amuu dha. Buddeenni kun achitti Gooftaaf dhi’eeffama. Sanbata itti aanutti immoo lubootaaf kennama. Luboonnis iddoo qulqulluu tokkotti nyaachuu qabu.

8 Yesuus garuu waan isaan yaadan beekee namicha harki
irratti goge sanaan, **“Ka’ii fuula nama hundaa dura**
dhaabadhu” jedhe. Innis ka’ee achi dhaabate.
9 Yesuusis, **“Anis isinan gaafadha; Sanbataan isa**
kamtu eeyyamamaa dha? Waan gaarii hojjechuu
moo waan hamaa hojjechuu? Lubbuu oolchuu moo
balleessuu?” isaaniin jedhe.
10 Gara galees hunda isaanii ilaalee namichaan, **“Harka**
kee diriirfadhu” jedhe. Innis akkasuma godhe; harki isaas
guutumaan guutuutti fayye.
11 Fariisonnii fi barsiistonni seeraa garuu akka malee
aaranii Yesuusin maal gochuu akka danda’an waliin
mari’achuu jalqaban.

Ergamoota Kudha Lamaan
6:13-16 kwf – Mat 10:2-4; Mar 3:16-19; Hoj 1:13

12 Yesuusis guyyoota sana keessaa gaaf tokko kadhan-
naadhaaf tulluutti ol ba’e; halkan guutuus Waaqa kad-
hachaa bule.
13 Innis yommuu lafti bari’etti barattoota isaa ofitti
waamee nama kudha lama isaan keessaa filate; ergamoota
jedhees isaan moggaase.

14 Isaanis Simoon isa inni Phexros jedhee moggaase,
obboleessa isaa Indiriiyaas,
Yaaqoob,
Yohannis,
Fiiliphoos,
Bartaloomewoos,
15 Maatewos,
Toomaas,
Yaaqoob ilma Alfewoos,
Simoon isa Hinaafticha jedhamee waamame,
16 Yihuudaa ilma Yaaqoob,
Yihuudaa Keeriyoticha isa Yesuusin dabarsee kenne.

Eebbaa fi Wayyoowwan
6:20-23 kwf – Mat 5:3-12

17 Innis isaan wajjin gad bu’ee iddoo diriiraa tokko irra
dhaabate. Tuunni barattoota isaa guddaanis achi ture;
namoonni Yihuudaa hunda keessaa, Yerusaalem keessaa,
biyya qarqara galaanaa kan naannoo Xiiroosii fi Siidoon-
aatii dhufan baay’een,
18 warri isa dhaga’uu fi dhukkuba isaanii irraa
fayyuuf dhufanis achi turan. Warri hafuurota xuraa’oon
dhiphachaa turanis ni fayyan;

19 sababii humni isa keessaa ba’ee hunduma isaanii
fayyisaa tureef, namoonni hundinuu isa tuquuf carraaqaa
turan.
20 Innis barattoota isaa ilaalee akkana jedhe:
“Isin warri hiyyeeyyiin eebbifamoo dha;
mootummaan Waaqaa kan keessaniitii.
21 **Isin warri amma beeloftan eebbifamoo dha;**
ni quuftuutii.
Isin warri amma boossan eebbifamoo dha;
ni kolfituutii.
22 **Yommuu namoonni sababii Ilma Namaatiif jedhanii**
isin jibban,
yommuu isaan of keessaa isin baasanii fi isin
arrabsan,
yommuu isaan maqaa keessan akka waan hamaa
tokkootti tuffatan,
isin eebbifamoo dha.
23 **“Sababii gatiin keessan samii keessatti guddaa**
ta’eef gaafa sana ililchaatii gammachuudhaan bubur-
raaqaa. Abbootiin isaanii iyyuu akkasuma raajota
godhaniitii.
24 **“Garuu warri sooreyyiin isiniif wayyoo;**
isin jajjabina keessan argattaniirtuutii.
25 **Warri amma quuftan isiniif wayyoo,**
beela’uuf jirtuutii,
warri amma kolfitan isiniif wayyoo;
wawwaachuu fi boo’uuf jirtuutii.
26 **Yommuu namni hundinuu isin saadu isiniif wayyoo;**
abbootiin isaanii iyyuu akkanuma raajota sobaa
saadaa turaniitii.

Diina Ofii Jaallachuu
6:29,30 kwf – Mat 5:39-42

27 **“Ani garuu isin warra na dhageessanitti nan hima;**
diinota keessan jaalladhaa; warra isin jibbaniif waan
gaarii hojjedhaa;
28 **warra isin abaaran eebbisaa; warra isin miidhani-**
ifis kadhadhaa.
29 **Yoo namni tokko maddii tokko si kabale, maddii**
kaanis itti qabi. Yoo namni tokko kootii kee sirraa
baafate immoo, kittaa kee illee hin dhowwatin.
30 **Nama si kadhatu hundumaaf kenni; yoo namni**
kam iyyuu waan kan kee ta’e fudhate, akka wanni sun
siif deebifamu hin gaafatin.
31 **Isinis akkuma namoonni kaan akka isiniif godhan**
barbaaddan sana isaaniif godhaa.

32 **“Isin warra isin jaallatan qofa yoo jaallattan, kun galata maalii isinii qaba? Cubbamoonni iyyuu warra isaan jaallatan ni jaallatuutii.**
33 **Isin yoo warra waan gaarii isinii godhaniif waan gaarii gootan, kun galata maalii isiniif qaba? Kana immoo cubbamoonni iyyuu ni godhuutii.**
34 **Warruma akka isiniif deebisan abdattaniif yoo liqeessitan galata maalii argattu? ‘Cubbamoonni iyyuu’ hammuma liqeessan sana deebisanii argachuuf jedhanii cubbamootaaf ni liqeessuutii.**
35 **Isin garuu diinota keessan jaalladhaa; waan gaariis isaaniif hojjedhaa; utuu waan isinii deebi’u tokko illee hin abdatin isaaniif liqeessaa. Yoos gatiin keessan guddaa ni ta’a; isinis ijoollee Waaqa Waan Hundaa Olii ni taatu; inni warra hin galateeffannee fi hamootaaf illee arjaadhaatii.**
36 **Akkuma abbaan keessan araara qabeessa ta’e sana, isinis araara qabeeyyii ta’aa.**

Namatti Muruu
6:37-42 kwf – Mat 7:1-5

37 **“Namatti hin murinaa; isinittis hin muramuutii. Nama hin yakkinaa; isinis hin yakkamtanii. Dhiifamas godhaa; dhiifamni isinii godhamaatii.**
38 **Kennaa; isiniifis ni kennamaa. Safartuun gaariin itti hudumame, kan sochoofamee fi guutamee irra dhangala’e bobaa keessanitti isinii naqama. Safartuu ittiin safartaniinis isiniif safaramaatii.”**
39 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; **“Jaamaan tokko jaamaa qajeelchuu ni danda’aa? Isaan lachuu boolla keessa hin bu’anii?**
40 **Barataan barsiisaa isaatii ol miti; namni guutumaan guutuutti leenjifame hundinuu garuu akka barsiisaa isaa ni ta’a.**
41 **“Ati maaliif jirma ija kee keessa jiru arguu dhiiftee huuba ija obboleessa keetii keessa jiru ilaalta?**
42 **Ati utuu ofii keetii jirma ija kee keessa jiru arguu hin danda’in, akkamitti obboleessa keetiin, ‘Obboleessaa, kottu mee ani huuba ija kee keessa jiru siif nan baasa’ jechuu dandeessa? Fakkeessituu nana, duraan dursiitii jirma ija kee keessa jiru baafadhu; ergasiis huuba ija obboleessa keetii keessa jiru baasuudhaaf sirriitti argita.**

Mukaa fi Ija Isaa
6:43,44 kwf – Mat 7:16,18,20

43 **“Mukni gaariin ija gadhee naqatu tokko iyyuu hin jiru; mukni gadheenis ija gaarii hin naqatu.**
44 **Tokkoon tokkoon mukaa ija isaatiin beekama. Namoonni muka qoraattii irraa harbuu, yookaan sokorruu irraa wayinii hin ciran.**
45 **Namni gaariin waan gaarii garaa isaa keessatti kuufate keessaa waan gaarii baasa; namni hamaan immoo waan hamaa garaa isaa keessatti kuufate keessaa waan hamaa baasa. Waan garaa guute afaan dubbataatii.**

Ijaartota Manaa Lamaan
6:47-49 kwf – Mat 7:24-27

46 **“Isin waan ani jedhu hin hojjettan; yoos maaliif, ‘Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa’ naan jettu?**
47 **Namni gara koo dhufu, kan dubbii koo dhaga’ee hojiidhaan argisiisu hundi maal akka fakkaatu ani isinitti nan argisiisa.**
48 **Isaan nama mana ijaaru, kan boolla gad fageessee qotee hundee mana sanaa kattaa irra dhaabe tokko fakkaatu. Sababii manichi sirriitti ijaarameef, lolaan yeroo lola’ee humnaan itti bu’etti mana sana sochoosuu hin dandeenye.**
49 **Namni dubbii koo dhaga’ee hojiidhaan hin argisiifne garuu nama lafa irratti mana hundee hin qabne ijaarratu tokko fakkaata. Yeroo lolaan humnaan itti bu’etti manni sun ni jige; guutumaan guutuuttis diigame.”**

7

Amantii Ajajaa Dhibbaa
7:1-10 kwf – Mat 8:5-13

1 Yesuus yeroo waan kana hundumaa namoota isa dhaggeeffachaa turanitti himee fixatetti, Qifirnaahom seene.
2 Achis tajaajilaan ajajaa dhibbaa kan gooftaan isaa akka malee isa jaallatu tokko dhukkubsatee du’uu ga’ee ture.
3 Ajajaan dhibbaa sunis waa’ee Yesuus dhaga’ee akka inni dhufee garbicha isaa fayyisuuf maanguddoota Yihuudootaa isatti ergee kadhate.
4 Isaanis yommuu gara Yesuus dhufanitti akkana jedhanii jabeessanii isa kadhatan; “Ati waan kana isaaf gochuun namicha kanaaf ni mala;
5 inni saba keenya ni jaallataatii; mana sagadaas nuuf ijaareera.”
6 Kanaafuu Yesuus isaan wajjin deeme.

Yeroo inni manichatti dhi’aatetti ajajaan dhibbaa sun
akkana jedhee michoota isaa Yesuusitti erge; “Yaa gooftaa
of hin rakkisin; ati bantii mana koo jala seenuun naaf hin
maluutii.
7 Sababiin ani ofii koo akka nama gara kee dhufuun
maluufitti hin ilaaliniif iyyuu kanuma. Garuu dubbicha
qofa dubbadhu; tajaajilaan koo ni fayyaatii.
8 Ani mataan koo iyyuu nama taayitaa jala jiruu dha;
loltootas of jalaa qaba. Isa tokkoon, ‘Deemi’ nan jedha;
innis ni deema; isa kaaniin immoo, ‘Kottu’ nan jedha; innis
ni dhufa. Tajaajilaa kootiinis, ‘Waan kana hojjedhu’ nan
jedha; innis ni hojjeta.”
9 Yesuus yommuu waan kana dhaga’etti isa dinqifate;
namoota isa duukaa bu’aa turanittis garagalee, **“Ani
isinittin hima; ani amantii guddaa akkanaa Israa’el
keessatti iyyuu hin arganne”** jedhe.
10 Yommuu namoonni ergamanii turan manatti
deebi’anitti garbichi sun fayyee isaan eege.

Yesuus Ilma Haadha Hiyyeessaa Du’aa Kaase
*7:11-16 kwi – 1Mt 17:17-24; 2Mt 4:32-37; Mar
5:21-24,35-43; Yoh 11:1-44*

11 Yesuus ergasii magaalaa Naayin jedhamtu tokko dhaqe;
barattoonni isaatii fi namoonni baay’eenis isa wajjin
dhaqan.
12 Yommuu inni karra magaalattiitti dhi’aatetti jarri tokko
nama du’e tokko baatanii isatti dhufan; namichi du’e sunis
haadha isaatiif ilma tokkicha ture; haati isaas haadha
hiyyeessaa turte. Namoonni magaalattii baay’eenis ishee
wajjin turan.
13 Gooftaanis yommuu ishee argetti na’eefii, **“Hin
boo’in”** jedheen.
14 Innis itti dhi’aatee wasaasaa reeffa sanaa tuqe; warri
reeffa baatanis ni dhaabatan. Innis, **“Gurbayyoo, ani siin
nan jedhaa, ka’i!”** jedheen.
15 Gurbaan du’e sunis ka’ee taa’ee dubbachuu jalqabe;
Yesuusis deebisee haadha isaatti isa kenne.
16 Hundi isaanii ni sodaatan; “Raajiin guddaan nu keessaa
argameera. Waaqnis saba isaa gargaaruuf dhufeera”
jedhanii Waaqaaf ulfina kennan.
17 Oduun waa’ee Yesuus kunis Yihuudaa guutuu fi biyya
naannoo sana jiru hundumaa keessa faffaca’e.

Yesuusii fi Yohannis Cuuphaa
7:18-35 kwf – Mar 11:2-19

18 Barattoonni Yohannis waa’ee waan kana hundaa isatti
himan. Yohannisis isaan keessaa nama lama ofitti waamee,

19 “Inni dhufuuf jiru si’i moo yookaan kan biraa eegganna?” jedhee gaafachuudhaaf Gooftaatti isaan erge.
20 Namoonni sunis yommuu gara Yesuus dhufanitti, “Yohannis cuuphaan, ‘Inni dhufuuf jiru sun si’i moo yookaan kan biraa eegganna?’ jedhee gaafachuudhaaf sitti nu ergeera” jedhaniin.
21 Yesuusis yeruma sana namoota dhibee, dhukkubaa fi hafuura hamaa qaban hedduu fayyise; warra jaamaa turan baay’eedhaafis agartuu deebise.
22 Innis akkana jedhee ergamoota sanaaf deebii kenne; **“Deebi’aatii waan argitanii fi waan dhageessan Yohannisitti himaa; jaamonni ni argu; warri naafatan ni deemu; warri lamxaa’an ni qulqullaa’u; warri duudan ni dhaga’u; warri du’an ni ka’u; hiyyeeyyiifis wangeelli ni lallabama.**
23 **Namni natti hin gufanne kam iyyuu eebbifamaa dha.”**
24 Erga ergamoonni Yohannis ba’anii qajeelanii booddee Yesuus akkana jedhee waa’ee Yohannis namootatti himuu jalqabe; **“Isin maal arguuf gammoojjiitti gad baatan? Shambaqqoo qilleensi raasu moo?**
25 **Yoos maal arguu baatan ree? Nama uffata miidhagaa uffate moo? Lakki, warri uffata miidhagaa uffatanii qananiidhaan jiraatan masaraawwan keessa jiru.**
26 **Garuu isin maal arguu baatan? Raajii moo? Eeyyee; ani isinittin hima; kan raajii iyyuu caalu.**
27 **Kunis isa waa’een isaa akkana jedhamee barreeffamee dha:**
“ ‘Kunoo, ani ergamaa koo isa fuula kee duraan karaa kee qopheessu,
fuula kee dura nan erga.’*
28 **Ani isinittin hima; namoota dubartoota irraa dhalatan keessaa namni Yohannis cuuphaa caalu tokko iyyuu hin jiru; namni mootummaa Waaqaa keessatti nama hundumaa gad ta’e garuu isa ni caala.”**
29 Namoonni hundi, qaraxxoonni iyyuu waan harka Yohannisitti cuuphamanii turaniif yommuu dubbii Yesuus dhaga’anitti, karaan Waaqaa qajeelaa ta’uu isaa mirkaneessan.

Yesuusii fi Fariisota

30 Fariisonnii fi beektonni seeraa garuu sababii harka Yohannisitti hin cuuphaminiif kaayyoo Waaqni isaaniif qabu fudhachuu didan.

---

* **7:27** Mil 3:1

31 Yesuus itti fufee akkana jedhe; **“Yoos ani namoota**
dhaloota kanaa maaliinan wal fakkeessuu danda’a
ree? Isaan maal fakkaatu?
32 **Isaan akkuma ijoollee iddoo gabaa taa’anii wal**
waamanii akkana jedhanii ti:
“ ‘Nu ulullee isinii afuufne;
isin garuu hin sirbine;
faaruu boo’ichaas faarsine;
isin garuu hin boonye.’
33 **Yohannis cuuphaan yeroo dhufetti buddeena hin**
nyaatu, daadhii wayiniis hin dhugu tureetii; isin
immoo, ‘Inni hafuura hamaa qaba’ jettu.
34 **Ilmi Namaa nyaachaa, dhugaas dhufe; isin im-**
moo, ‘Kunoo albaadhessaa fi machaa’aa, michuu
qaraxxootaatii fi cubbamootaa’ jettu.
35 **Ogummaan garuu ijoollee ishee hundumaan mirka-**
neeffamti.”

Yesuus Shittoo Dibamuu Isaa
7:37-39 kwi – Mat 26:6-13; Mar 14:3-9; Yoh 12:1-8
7:41,42 kwi – Mat 18:23-34

36 Fariisota keessaa namichi tokko akka inni isa wajjin
nyaatuuf Yesuusin affeere; innis mana Fariisichaa dhaqee
maaddiitti dhi’aate.
37 Dubartiin cubbamtuun magaalaa sanaa tokkos
yommuu akka Yesuus mana Fariisichaatti waa nyaachaa
jiru bartetti bilqaaxxii albaasxiroositti shittoo qabattee
dhufte.
38 Isheenis boo’aa dugda isaa duubaan miilla isaa bira
dhaabattee imimmaan isheetiin miilla isaa jiisuu jalqabde.
Rifeensa mataa isheetiinis miilla isaa haqxee, dhungattees
miilla isaa shittoo dibde.
39 Fariisichi isa affeere sunis waan kana argee, “Namichi
kun utuu raajii ta’ee, dubartiin isa tuqxu kun eenyu akka
taate, nama akkamiis akka taate ni beeka ture; isheen
cubbamtuudhaatii” jedhee garaa isaa keessatti yaade.
40 Yesuus immoo, **“Yaa Simoon, ani waanan sitti himu**
tokko qaba” jedheen.
Innis, “Yaa barsiisaa natti himi” jedhe.
41 Yesuusis akkana jedheen; **“Namoonni lama nama**
maallaqa liqeessu tokko irraa maallaqa liqeeffatan.
Inni tokko diinaarii dhibba shan liqeeffate; kaan
immoo diinaarii shantama liqeeffate.
42 **Jarri lachuu waan isaaf kaffalan dhabnaan dhi-**
iseef. Egaa jara lamaan keessaa kamtu caalaa isa
jaallata?”

43 Simoonis deebisee, “Isa liqiin guddaan dhiifameef sana
natti fakkaata” jedheen.
Yesuusis, **“Ati dhugaa dubbatte”** isaan jedhe.
44 Innis gara dubartittiitti garagalee Simooniin akkana
jedhe; **“Dubartii kana argitaa? Ani mana kee nan
dhufe. Ati bishaan miillaa illee naaf hin kennine;
isheen garuu imimmaan isheetiin miilla koo dhiqxee
rifeensa mataa isheetiin haqxe.**
45 **Ati na hin dhunganne; dubartiin kun garuu yeroo
ani ol seenee jalqabdee miilla koo dhungachuu hin
dhiifne.**
46 **Ati Zayitii iyyuu mataa koo hin dibne; isheen garuu
miilla koo shittoo dibde.**
47 **Kanaafuu ani sittin hima; sababii jaalalli ishee
guddaa ta’eef cubbuun ishee baay’een sun isheef
dhiifameera. Kan xinnoon dhiifameef garuu jaalalli
isaa xinnoo dha.”**
48 Yesuusis dubartittiidhaan, **“Cubbuun kee siif dhi-
ifameera”** jedhe.
49 Warri isa wajjin maaddiitti dhi’aatanii turanis, “Namni
cubbuu iyyuu namaa dhiisu kun eenyu?” jedhanii garaa
isaaniitti yaaduu jalqaban.
50 Yesuusis dubartittiidhaan, **“Amantiin kee si
fayyiseera; nagaan deemi”** jedhe.

8

Fakkeenya Namicha Sanyii Facaasuu
8:4-15 kwf – Mat 13:2-23; Mar 4:1-20

1 Yesuusis ergasii wangeela mootummaa Waaqaa lallabaa
magaalaa tokko irraa gara magaalaa biraatti, ganda tokko
irraas gara ganda biraatti naanna’aa ture. Warri Kudha
Lamaanis isa wajjin turan;
2 dubartoonni hafuurota hamoo fi dhibee irraa fayy-
ifaman tokko tokkos isa wajjin turan; isaanis Maariyaam
ishee Magdalaa kan hafuuronni hamoon torba ishee
keessaa ba’an,
3 Yohaanaa niitii Kuuzaa isa eegduu mana Heroodis turee,
Suusanaa fi dubartoota biraa baay’ee turan. Dubartoonni
kunneenis waan qabaniin Yesuusii fi barattoota isaa tajaa-
jilaa turan.
4 Yeroo tuunni guddaan walitti qabamee namoonnis
magaalaa gara garaatii gara isaa dhufanitti Yesuus akkana
jedhee fakkeenya kana isaanitti hime:
5 **“Namichi sanyii facaasu tokko sanyii facaafachuu
ba’e. Utuu inni facaasaa jiruus sanyiin tokko**

tokko karaa irra buʼee irra ejjetame; simbirroonnis nyaatanii fixan.
6 **Kaan immoo lafa kattaa irra buʼe; innis waan jiidha hin qabneef yeroo biqiletti ni goge.**
7 **Sanyiin biraas qoraattii keessa buʼe; qoraattiin sunis biqiltuu sana wajjin guddatee isa hudhe.**
8 **Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii irra buʼe. Ni biqile; ijas dachaa dhibba naqate.ʼʼ**
Innis yommuu waan kana dubbatetti lallabee, **ʼʼNamni gurra dhagaʼu qabu haa dhagaʼuʼʼ** jedhe.
9 Barattoonni isaas hiikkaan fakkeenya kanaa maal akka taʼe isa gaafatan.
10 Innis akkana jedhe; **ʼʼIcciitii mootummaa Waaqaa beekuun isinii kennameera; warra kaanitti garuu ani fakkeenyaan nan dubbadha; kunis,**
ʼʼ ʼAkka isaan utuma ilaalanuu hin argineef,
utuma dhagaʼanuus, hin hubanneef.ʼ*
11 **ʼʼHiikkaan fakkeenyichaa kanaa dha: Sanyiin sun dubbii Waaqaa ti.**
12 **Sanyiin karaa irraa sun namoota dubbicha dhagaʼanii garuu akka isaan amananii hin fayyineef diiyaabiloos dhufee dubbicha garaa isaanii keessaa fudhatuu dha.**
13 **Sanyiin lafa kattaa irraa sunis warra yommuu dubbicha dhagaʼanitti gammachuudhaan fudhatanii dha; isaan garuu hidda hin qaban. Yeroof amanu malee yeroo qorumsaatti ni ganu.**
14 **Sanyiin qoraattii keessa buʼes warra dubbicha dhagaʼanii dha; isaanis akkuma karaa isaanii itti fufaniin yaaddoo jireenyaatiin, badhaadhummaa fi qananiidhaan hudhamu; hin bilchaatanis.**
15 **Sanyiin biyyoo gaarii irraa garuu warra garaa tolaa fi gaariidhaan dubbicha dhagaʼanii jabeessanii qabatanii obsaan ija naqatan argisiisa.**

Ibsaa fi Baattuu Isaa
16 **ʼʼNamni kam iyyuu ibsaa qabsiisee okkotee keessa hin dhoksu yookaan siree jala hin kaaʼu. Qooda kanaa akka warri ol seenan ifa arguu dandaʼaniif baattuu ibsaa irra kaaʼu.**
17 **Wanni dhokfamee utuu hin mulʼifamin hafu, wanni haguugamee utuu hin beekamin hafu yookaan utuu ifatti hin baafamin hafu tokko iyyuu hin jiruutii.**
18 **Kanaaf akkamitti akka dhaggeeffattan qalbeeffadhaa. Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni**

* **8:10** Isa 6:9

kennama; kan hin qabne kam iyyuu garuu wanni inni waan qabu of se'u iyyuu isa irraa fudhatama."

Haadha Yesuusii fi Obboloota Isaa
8:19-21 kwf – Mat 12:46-50; Mar 3:31-35

19 Haatii fi obboloonni Yesuus isa arguu dhufan; garuu sababii baay'ina namaatiif isa bira ga'uu hin dandeenye.
20 Namni tokkos, "Haati keetii fi obboloonni kee si arguu barbaadanii ala dhadhaabatanii jiru" jedhee isatti hime.
21 Innis, **"Haati kootii fi obboloonni koo warra dubbii Waaqaa dhaga'anii hojii irra oolchanii dha"** jedhee deebise.

Yesuus Bubbee Gab gochuu Isaa
8:22-25 kwf – Mat 8:23-27; Mar 4:36-41
8:22-25 kwi – Mar 6:47-52; Yoh 6:16-21

22 Gaaf tokko Yesuus barattoota isaatiin, **"Kottaa galaana gama ceenaa"** jedhe. Kanaafuu isaan bidiruu yaabbatanii qajeelan.
23 Inni utuu isaan bidiruudhaan deemaa jiranuu hirribni qabee rafe. Bubbeen tokkos galaana sana irratti ka'ee, bidiruun sun bishaaniin guutamuu jalqabe; isaanis balaa guddaa keessa seenan.
24 Barattoonnis dhaqanii, "Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa, nu dhumuuf jirra!" jedhanii isa dammaqsan.
Innis ka'ee bubbee fi bishaan raafamaa ture sana ifate; bubbeen sunis gab jedhe; wanni hundinuus ni tasgabbaa'e.
25 Barattoota isaas, **"Amantiin keessan eessa jira?"** jedhee gaafate.
Isaanis sodaa fi dinqifannaadhaan, "Namichi bubbee fi bishaan illee ajaju kun eenyu? Isaanis ni ajajamuuf" jedhanii wal gaafatan.

Yesuus Hafuura Hamaa Baasuu Isaa
8:26-37 kwf – Mat 8:28-34
8:26-39 kwf – Mar 5:1-20

26 Isaanis gara biyya Gergeesenoon ishee galaanaan gama fuullee Galiilaatti argamtuutti bidiruudhaan ce'an.
27 Yommuu Yesuus qarqara galaanaatti bu'ettis namichi magaalaa sanaa kan hafuura hamaadhaan qabamee ture tokko isatti dhufe. Namichi kun yeroo dheeraadhaaf uffata hin uffatu ture; awwaala gidduu jiraata malee mana keessa hin jiraatu ture.
28 Innis yommuu Yesuusin argetti iyyee miilla isaa irratti kufe; sagalee ol fudhatee iyyees, "Yaa Yesuus Ilma Waaqa Waan Hundaa Olii, ati maal narraa barbaadda? Ani sin kadhadha; na hin dhiphisin!" jedhe.

29 Yesuus akka hafuurri xuraa'aan sun namicha keessaa
ba'u ajajee tureetii. Hafuurri sunis yeroo baay'ee itti
ka'aa ture; namichi sun yoo harkaa fi miilli isaa foncaan
hidhamee eegamaa ture iyyuu, hidhaa isaa of irraa kukku-
tee, hafuura hamaa sanaan gara lafa namni hin jirreetti
geeffamaa ture.
30 Yesuusis, **"Maqaan kee eenyu?"** jedhee isa gaafate.
Innis sababii hafuuronni hamoon baay'een isatti galanii
turaniif, "Leegewoon" jedhee deebise.
31 Hafuuronni hamoon sunis akka inni akka isaan Qilee
keessa bu'an isaan hin ajajneef Yesuusin kadhatan.
32 Hoomaan booyyee guddaan isaas gaara irra achi
dheedaa ture. Hafuuronni hamoon sunis akka inni akka
isaan booyyeewwan sanatti galaniif isaanii eeyyamu Yesu-
usin kadhatan; innis ni eeyyameef.
33 Yommuu hafuuronni hamoon sun namicha keessaa
ba'anii booyyeewwanitti galanitti, hoomaan sun ededa
hallayyaa irraa gad furguggifamee galaanatti nam'ee liqim-
fame.
34 Warri booyyeewwan tiksan sunis yommuu waan ta'e
sana arganitti, baqatanii magaalaa fi baadiyyaatti waan
kana odeessan;
35 namoonnis waan ta'e sana ilaaluu ba'an. Isaa-
nis yommuu gara Yesuus dhufanitti namicha hafuuronni
hamoon keessaa ba'an sana wayyaa uffatee, qalbii isaattis
deebi'ee miilla Yesuus jala taa'ee argan; ni sodaatanis.
36 Warri waan kana arganii turanis namichi hafuura
hamaan qabame sun akkamitti akka fayye namootatti
odeessan.
37 Kana irratti namoonni biyya Gergeesenoon hundinuu
waan sodaadhaan guutamaniif akka Yesuus isaan biraa
deemu isa kadhatan. Innis bidiruu yaabbatee achii deeme.
38 Namichi hafuuronni hamoon keessaa ba'an sun Yesuus
wajjin deemuuf isa kadhate; Yesuus garuu akkana jedhee of
biraa isa deebise;
39 **"Mana keetti deebi'iitii wanni Waaqni siif godhe
hammam guddaa akka ta'e odeessi."** Namichis dhaqee
wanni Yesuus isaaf godhe hammam guddaa akka ta'e
magaalaa sana hunda keessatti odeesse.

Mucattii Duutee fi Dubartii Dhukkubsatte
8:40-56 kwf – Mat 9:18-26; Mar 5:22-43

40 Yommuu Yesuus deebi'etti namoonni baay'een isa
simatan. Hundi isaanii isa eeggachaa turaniitii.
41 Namichi Yaa'iiros jedhamu, bulchaan mana sagadaa
tokko dhufee miilla Yesuus irratti kufee akka inni mana isaa
dhaqu isa kadhate;

42 sababiin isaas intalli isaa tokkittiin, durbi umuriin ishee
gara waggaa kudha lamaa ta'u tokko du'uu geessee turte.
Utuu Yesuus deemaa jiruu namoonni qixa hundaan
dhiibanii hafuura isa kutuu ga'an.
43 Dubartiin dhiigni ishee waggaa kudha lama
dhangala'aa ture tokkos achi turte; garuu namni tokko
iyyuu ishee fayyisuu hin dandeenye.
44 Isheenis dugda isaa duubaan dhuftee handaara uffata
isaa tuqxe; dhiigni ishees yommusuma cite.
45 Yesuusis, **"Eenyutu na tuqe?"** jedhee gaafate.
Yommuu hundi isaanii haalanitti Phexros, "Yaa barsiisaa
namoonni tuutta'anii si dhiibaa jiru" jedhe.
46 Yesuus garuu, **"Namni wayii na tuqeera; ani akka
humni na keessaa ba'e nan beekaa"** jedhe.
47 Dubartittiinis akka utuu hin beekamin deemuu hin
dandeenye hubannaan hollachaa dhuftee miilla isaa irratti
kufte. Isheenis maaliif akka isa tuqxee fi akkamittis akka
yommusuma fayyite namoota sana hunda duratti dubbate.
48 Kana irratti inni, **"Yaa intalaa, amantiin kee si
fayyiseera. Nagaan deemi"** jedheen.
49 Utuu Yesuus dubbachaa jiruus namni tokko mana
Yaa'iiroos bulchaa mana sagadaatii dhufee, "Intalli kee
duuteerti; ati si'achi barsiisicha hin rakkisin" jedhe.
50 Yesuus garuu yommuu dhaga'etti Yaa'iiroosiin,
"Amani malee hin sodaatin; isheen ni fayyitii" jedhe.
51 Inni yommuu mana Yaa'iiroos ga'etti Phexros, Yohan-
nisii fi Yaaqoob akkasumas abbaa fi haadha intalattii malee
akka namni tokko iyyuu isa wajjin ol seenu hin eeyyamne.
52 Kana irratti namoonni hundinuu isheef wawwaachaa,
faarsaas turan. Yesuus garuu, **"Hin boo'inaa; isheen ni
rafti malee hin duuneetii"** jedhe.
53 Isaan immoo akka isheen duute waan beekaniif isatti
kolfan.
54 Inni garuu harka ishee qabee, **"Intala ko, ka'i!"** jedhe.
55 Hafuurri ishees ni deebi'e; isheenis yommusuma
kaatee dhaabatte. Ergasii Yesuus akka isaan waan isheen
nyaattu isheef kennan isaanitti hime.
56 Abbaa fi haati ishees ni dinqifatan; inni garuu akka
isaan waan ta'e sana nama tokkotti illee hin himne isaan
ajaje.

9

Yesuus Barattoota Kudha Lamaan Erguu Isaa
9:3-5 kwf – Mat 10:9-15; Mar 6:8-11
9:7-9 kwf – Mat 14:1,2; Mar 6:14-16

1 Yesuus warra Kudha Lamaan walitti waamee, akka
isaan hafuurota hamoo hunda baasanii fi akka dhibeewwan
fayyisaniif humnaa fi taayitaa kenneef;
2 inni akka isaan mootummaa Waaqaa labsanii fi akka
dhukkubsattoota fayyisaniif isaan erge.
3 Akkanas isaaniin jedhe; **“Adeemsa keessaniif waan
tokko illee jechuunis ulee yookaan korojoo yookaan
buddeena yookaan maallaqa akkanumas kittaa lama
hin qabatinaa.**
4 **Mana seentan kam iyyuu keessa hamma magaalaa
sanaa baatanitti achuma turaa.**
5 **Yoo namoonni isin simachuu baatan, magaalaa
isaaniitii ba’aatii akka ragaa isaanitti ta’uuf awwaara
miilla keessanii dhadha’adhaa.”**
6 Isaanis achii ba’anii iddoo hundatti wangeela lallabaa,
namootas fayyisaa ganda tokko irraa gara ganda kaanii
deemaa turan.
7 Heroodis bulchaan waa’ee waan ta’aa ture hundaa
dhaga’e. Innis waan namoonni tokko tokko Yohannis
cuuphaan warra du’an keessaa kaafameera jechaa turaniif,
8 warri kaanis Eeliyaas mul’ateera jechaa waan turaniif,
warri kaan immoo raajota durii keessaa inni tokko du’aa
ka’eera jechaa waan turaniif akka malee burjaaja’e.
9 Heroodis garuu, “Ani Yohannisin mataa isaa kuteen
ture. Yoos namichi ani waa’ee isaa waan akkanaa dhaga’u
kun eenyu ree?” jedhe. Yesuusin arguufis ni hawwa ture.

Yesuus Nama Kuma Shan Sooruu Isaa
9:10-17 kwf – Mat 14:13-21; Mar 6:32-44; Yoh 6:5-13
9:13-17 kwi – 2Mt 4:42-44

10 Ergamoonnis yommuu deebi’anitti waan hojjetanii
turan Yesuusitti himan. Innis ofitti isaan fudhate; isaanis
ofumaan gara magaalaa Beetisayidaa jedhamtuu dhaqan;
11 namoonni baay’een garuu waan kana beekanii isa
duukaa bu’an. Innis isaan simatee waa’ee mootummaa
Waaqaa isaanitti hime; warra fayyuun isaan barbaachises
ni fayyise.
12 Gara galgalaatti warri Kudha Lamaan gara isaa dh-
ufanii, “Waan nu as gammoojjii keessa jirruuf, akka
namoonni kunneen gara gandootaatii fi baadiyyaa naannoo
kana jiranii dhaqanii waan nyaatanii fi iddoo bultii barbaa-
dataniif isaan gad dhiisi” jedhaniin.
13 Inni immoo, **“Isinuu waan isaan nyaatan kennaafii”**
jedhee deebise.
Isaanis, “Nama kana hundaaf nyaata yoo dhaqnee binne
malee nu buddeena shanii fi qurxummii lama qofa qabna”
jedhanii deebisan.

14 Dhiira gara kuma shantu achi ture.

Inni garuu barattoota isaatiin, **“Garee tokkoon tokkoon isaa gara nama shantama shantamaa qabuun isaan teessisaa”** jedhe.

15 Barattoonnis akkasuma godhan; namni hundis ni taa’e.

16 Innis buddeena shananii fi qurxummii lamaan fuudhee, gara samii ol ilaalee galata galchee caccabse. Ergasii akka isaan namootaaf dhi’eessaniif barattootatti kenne.

17 Isaan hundi nyaatanii quufan; barattoonnis hurraa’aa hambifame gundoo kudha lama guutuu walitti qaban.

Phexros Eenyummaa Kiristoos Beeksise
9:18-20 kwf – Mat 16:13-16; Mar 8:27-29
9:22-27 kwf – Mat 16:21-28; Mar 8:31–9:1

18 Gaaf tokko Yesuus kophaa isaa kadhannaa irra ture; barattoonni isaas isa wajjin turan. Innis, **“Namoonni anaan eenyu jedhu?”** jedhee isaan gaafate.

19 Isaanis, “Namoonni tokko tokko inni Yohannis Cuuphaa dha jedhu; warri kaan inni Eeliyaas jedhu; kaan immoo raajota durii keessaa isa tokkotu du’aa ka’e jedhu” jedhanii deebisan.

20 Innis, **“Isin hoo? Eenyu anaan jettu?”** jedhee gaafate.

Phexrosis, “Ati Kiristoos* Waaqaa ti” jedhee deebise.

21 Yesuusis akka isaan waan kana nama tokkotti illee hin himneef jabeessee isaan akeekkachiise.

22 Innis, **“Ilmi Namaa waan hedduun dhiphachuu, maanguddootaan, luboota hangafootaa fi barsiistota seeraatiin tuffatamuu, ajjeefamuu fi guyyaa sadaffaatti immoo du’aa ka’uu qaba”** jedhe.

23 Ergasii inni hunduma isaaniitiin akkana jedhe; **“Namni kam iyyuu yoo na faana dhufuu barbaade, inni of haa ganu; fannoo isaa guyyuma guyyaan baadhatees na duukaa haa bu’u.**

24 **Namni lubbuu isaa oolfachuu barbaadu kam iyyuu lubbuu isaa ni dhabaatii; garuu namni naaf jedhee lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni oolfata.**

25 **Namni yoo addunyaa guutuu argatee ofii isaa immoo dhabe yookaan yoo gatame inni bu’aa maalii argata?**

26 **Nama anattii fi dubbii kootti qaana’u kam iyyuu Ilmi Namaa yommuu ulfina isaatiin, ulfina Abbaatii fi ulfina ergamoota qulqulluutiin dhufutti isatti ni qaana’a.**

---

* **9:20** yookaan *Masiihii*

27 **“Ani dhuguman isinitti hima; warra as dhadhaabachaa jiran keessaa namoonni tokko tokko utuu mootummaa Waaqaa hin argin du’a hin dhandhaman.”**

Bifti Yesuus Geeddaramuu Isaa
9:28-36 kwf – Mat 17:1-8; Mar 9:2-8

28 Yesuus erga waan kana dubbatee gara guyyaa saddeetii booddee Phexros, Yohannisii fi Yaaqoobin fudhatee kadhannaadhaaf tulluu tokkotti ol ba’e.
29 Utuu inni kadhachaa jiruus bifti fuula isaa geeddarame; uffanni isaas adii calaqqisu ta’e.
30 Kunoo namoonni lama jechuunis Musee fi Eeliyaas, ulfina guddaadhaan mul’atanii Yesuus wajjin haasa’aa turan.
31 Isaanis ulfinaan mul’atanii waa’ee addunyaa kana irraa deemuu isaa kan inni Yerusaalemitti raawwachuuf jiru sanaa dudubbachaa turan.
32 Phexrosii fi warri isa wajjin turan garuu akka malee mugan; yeroo dammaqanitti immoo ulfina Yesuusii fi namoota Yesuus wajjin dhadhaabachaa turan lamaan argan.
33 Phexrosis akkuma namoonni sun Yesuus biraa deemuu jalqabaniin, “Yaa Gooftaa, as jiraachuun nuuf gaarii dha. Daasii sadii jechuunis tokko siif, tokko Museef, tokko immoo Eeliyaasiif ni ijaarra” jedhe. Inni waan dubbatu hin beeku ture.
34 Utuma inni dubbachaa jiruu duumessi tokko dhufee isaan haguuge; isaanis yommuu duumessa sana keessa seenanitti ni sodaatan.
35 Sagaleen, “Kun Ilma koo isa ani filadhee dha; isinis isa dhaga’aa” jedhu tokko duumessicha keessaa dhufe.
36 Yommuu sagaleen sun dubbatetti, Yesuus kophaa isaa argame. Barattoonnis ni cal’isan malee waan argan keessaa tokko illee yeroo sanatti nama tokkottuu hin himne.

Yesuus Gurbaa Tokko Fayyise
9:37-45 kwf – Mat 17:14-18,22,23; Mar 9:14-27,30-32

37 Guyyaa itti aanu, yommuu isaan tulluu irraa gad bu’anitti namoonni baay’een isatti dhufan.
38 Namoota sana keessaas namichi tokko iyyee akkana jedhe; “Yaa Barsiisaa akka ati ilma koo naa ilaaltu sin kadhadha; inni anaaf mucaa tokkichaatii.
39 Hafuurri wayii itti ka’a; gurbichis akkuma tasaa iyya; hafuurri sun lafaan dha’ee isa dhidhiitachiisa. Gurbichis hoomacha afaaniin baasa; hafuurichi dafee irraa hin galu; yeroo hundas isa miidha.
40 Ani akka hafuura sana baasaniif barattoota kee nan kadhadhe; isaan garuu hin dandeenye.”

41 Yesuusis deebisee, **“Isin dhaloota hin amannee fi jal’aa nana; ani hamma yoomiitti isin wajjin jiraadha? Hamma yoomiittis isinii obsa?”** jedhe. Namichaanis, **“Mee ilma kee as fidi”** jedhe.

42 Utuma gurbaan sun gara Yesuus dhufaa jiruus, hafuurri hamaan sun lafaan dha’ee isa dhidhiitachiise. Yesuus garuu hafuura xuraa’aa sana ifate; gurbichas fayyisee abbaa isaatiif kenne.

43 Hundumti isaaniis humna Waaqaa isa jabaa sana ni dinqifatan.

Utuu hundi isaanii waan Yesuus hojjete sana dinqisiifachaa jiranuu inni barattoota isaatiin akkana jedhe;

44 **“Waan ani isinitti himuuf jiru of eeggannaadhaan dhaggeeffadhaa: Ilmi Namaa dabarfamee harka namootaatti ni kennama.”**

45 Isaan garuu dubbii kana hin hubanne. Akka isaaniif hin galleefis isaan jalaa dhokfamee ture; isaan waa’ee waan kanaa isa gaafachuus ni sodaatan.

Namni Nama Hunda Caalu Eenyu?
9:46-48 kwf – Mat 18:1-5
9:46-50 kwf – Mar 9:33-40

46 Isaan keessaa namni nama hundumaa caalu eenyu akka ta’e barattoota gidduutti wal falmiin ka’e.

47 Yesuusis waan isaan garaatti yaadan beekee mucaa xinnaa tokko fidee of bira dhaabe;

48 akkanas isaaniin jedhe; **“Namni mucaa xinnaa kana maqaa kootiin simatu kam iyyuu na simata; namni na simatus isa na erge sana simata; namni isin hundaa gad ta’e inni hunda caalaatii.”**

49 Yohannisis, “Yaa Barsiisaa, nu utuu namni tokko maqaa keetiin hafuurota hamoo baasuu arginee waan inni nu duukaa hin buuneef isa dhowwine” jedhe.

50 Yesuus garuu, **“Isa hin dhowwinaa; namni isiniin hin mormine kam iyyuu gara keessan jiraatii”** jedhe.

Mormii Warra Samaariyaa

51 Yesuusis yommuu yeroon inni itti gara samiitti ol fudhatamu ga’etti Yerusaalem dhaquuf hidhatee ka’e.

52 Innis ergamoota of dura erge; isaanis waan isa barbaachisu qopheessuudhaaf ganda Samaariyaa tokko seenan.

53 Namoonni naannoo sanaa garuu sababii inni fuula isaa Yerusaalemitti deebifatee deemaa tureef isa hin simanne.

54 Barattoonni isaa jechuunis Yaaqoobii fi Yohannis yommuu waan kana arganitti, “Yaa Gooftaa, akka inni

isaan balleessuuf, akka nu samii irraa ibidda gad waamnu
barbaaddaa?” jedhan.
55 Yesuus garuu garagalee isaan ifate.
56 Isaanis darbanii ganda biraa dhaqan.

Yesuus Duukaa Bu’uun Gatii Nama Baasisa
9:57-60 kwf – Mat 8:19-22

57 Utuu isaan karaa deemaa jiranuus namichi tokko
Yesuusiin, “Ani iddoo ati dhaqxu hundatti si duukaa nan
bu’a” jedhe.
58 Yesuusis deebisee, **“Waangoonni boolla qabu; sim-
birroonnis man’ee qabu; Ilmi Namaa garuu iddoo itti
mataa isaa irkifatu illee hin qabu”** jedhe.
59 Nama biraatiinis, **“Na duukaa bu’i!”** jedhe.
Namichi garuu, “Yaa Gooftaa, dura akka ani dhaqee
abbaa koo awwaalladhu naa eeyyami” jedhee deebise.
60 Yesuusis, **“Warri du’an du’aa isaanii haa awwaalla-
tan; ati garuu dhaqiitii mootummaa Waaqaa lallabi”**
jedheen.
61 Ammas namni biraa, “Yaa Gooftaa, anis si duukaa
nan bu’a; garuu dura akka ani dhaqee maatii kootti nagaa
dhaamadhu naa eeyyami” jedhe.
62 Yesuusis deebisee, **“Namni harkaan hordaa qabatee
of duuba ilaalu kam iyyuu mootummaa Waaqaatiif hin
malu”** jedhe.

10

Yesuus Nama Torbaatamii Lama Erguu Isaa
10:4-12 kwf – Luq 9:3-5
10:13-15,21,22 kwf – Mat 11:21-23,25-27
10:23,24 kwf – Mat 13:16,17

1 Kana booddee Gooftaan namoota biraa 72 muudee gara
magaalaawwanii fi lafa ofii dhaquuf ture hundaatti lama
lamaan of dura isaan erge.
2 Akkanas isaaniin jedhe; **“Midhaan walitti qabamu
baay’ee dha; hojjettoonni garuu muraasa. Kanaaf
akka Gooftaan midhaan sanaa gara lafa qotiisaa mid-
haan isaatti hojjettoota erguuf isa kadhadhaa.**
3 **Deemaa! Ani akka ilmoolee hoolaa gara gidduu
yeeyyiitti isin erga.**
4 **Borsaa yookaan korojoo yookaan kophee hin qa-
batinaa; karaa irrattis nama tokko illee nagaa hin
gaafatinaa.**
5 **“Yeroo mana tokko seentanitti dursaatii, ‘Nagaan
mana kanaaf haa ta’u’ jedhaa.**

6 **Yoo namni nagaa achi jiraate, nagaan keessan isaaf**
ta'a; yoo kanaa achii nagaan keessan isiniif deebi'a.
7 **Waan isaan isinii kennan hunda nyaachaa, dhugaas**
achuma turaa; hojjetaaf mindaa isaa argachuun ni
malaatii. Manaa gara manaatti hin labinaa.
8 **"Yeroo magaalaa tokko seentanii simatamtanitti**
waanuma isinii dhi'aate nyaadhaa.
9 **Dhukkubsattoota achi jiran fayyisaatii, 'Mootum-**
maan Waaqaa isinitti dhi'aateera' jedhaa isaanitti
himaa.
10 **Yoo magaalaa tokko seentanii isin simachuu**
baatan garuu gara daandii magaalaatti ba'aatii akkana
jedhaa;
11 **'Nu akka akeekkachiisa isinii ta'uuf awwaara mag-**
aalaa keessanii illee miilla keenya irraa dhadha'anna.
Ta'us waan kana beekaa: Mootummaan Waaqaa
dhi'aateera.'
12 **Ani isinittin hima; gaafas magaalaa sana irra**
Sodoomiif ni salphata.
13 **"Yaa Koraaziin siif wayyoo! Yaa Beetisayidaa siif**
wayyoo! Hojiin dinqii kan isin keessatti hojjetame
sun utuu Xiiroosii fi Siidoonaa keessatti hojjetamee
jiraatee isaan silaa yeroo dheeraan dura uffata gaddaa
uffatanii, daaraa keessas tataa'anii qalbii jijjiirratu
turan.
14 **Garuu guyyaa murtiitti isin irra Xiiroosii fi Si-**
idoonaaf ni salphata.
15 **Atis yaa Qifirnaahom, hamma samiitti ol kaafam-**
taa? Lakki, Sii'oolitti gad buuta.
16 **"Namni isin dhaga'u kam iyyuu na dhaga'a; namni**
isin dhaga'uu didu anas dhaga'uu dida; namni na
dhaga'uu didu immoo isa na erge sana dhaga'uu dida."
17 Namoonni torbaatamii lamaan sunis gammachuud-
haan deebi'anii, "Yaa Gooftaa, hafuuronni hamoon iyyuu
maqaa keetiin nuu ajajamaniiru" jedhan.
18 Yesuusis deebisee akkana jedhe; **"Ani utuu Seexanni**
akkuma balaqqeetti samii irraa bu'uu nan arge.
19 **Kunoo, ani akka isin bofaa fi torbaanqabaa lafatti**
dhidhiittanii fi akka humna diinaa hundas mo'attaniif
aangoo isinii kenneera; wanni kam iyyuu isin hin
miidhu.
20 **Garuu sababii maqaan keessan samii keessatti**
barreeffameef gammadaa malee sababii hafuuronni
isinii ajajamaniif hin gammadinaa."
21 Yesuus yeroo sana Hafuura Qulqulluudhaan gam-
machuun guutamee akkana jedhe; **"Yaa Abbaa, Gooftaa**

samiitii fi lafaa, sababii ati wantoota kanneen ogeeyyii fi hubattoota jalaa dhoksitee daa'immanitti mul'ifteef ani sin galateeffadha. Eeyyee yaa Abbaa, ati waan kana gochuutti gammaddeertaatii.

22 **"Abbaan koo waan hunda dabarsee natti kenneera. Abbaa malee namni tokko iyyuu Ilmi eenyu akka ta'e hin beeku; Ilmaa fi nama Ilmi isa itti mul'isuu fedhu malee namni tokko iyyuu Abbaan eenyu akka ta'e hin beeku."**

23 Barattoota isaattis garagalee kophaatti akkana jedheen; **"Iji waan isin argitan argu eebbifamaa dha.**

24 **Ani isinittin himaatii raajonnii fi mootonni baay'een waan isin argitan kana arguu barbaadan; garuu hin argine. Waan isin dhageessan kanas dhaga'uu barbaadan; garuu hin dhageenye."**

Fakkeenya Namicha Samaariyaa Tokkoo
10:25-28 kwf – Mat 22:34-40; Mar 12:28-31

25 Gaaf tokko, hayyuun seeraa tokko Yesuusin qoruuf jedhee ka'ee dhaabate. Innis, "Yaa Barsiisaa, ani jireenya bara baraa dhaaluudhaaf maal gochuun qaba?" jedhee gaafate.

26 Yesuusis deebisee, **"Seera keessatti maaltu barreeffame? Atis akkamitti dubbifta?"** jedheen.

27 Namichis, " 'Waaqa kee Goofticha garaa kee guutuudhaan, lubbuu kee guutuudhaan, humna kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan jaalladhu;* ollaa kees akkuma ofii keetiitti jaalladhu'†" jedhee deebise.

28 Yesuusis, **"Sirriitti deebifteerta; atis kanuma godhi ni jiraattaa"** jedheen.

29 Namichi sun garuu qajeelaa of gochuu barbaadee, "Ollaan koo eenyu?" jedhee Yesuusin gaafate.

30 Yesuusis deebisee akkana jedhe; **"Namichi tokko utuu Yerusaalemii ba'ee Yerikootti gad bu'aa jiruu harka saamtotaa seene. Isaanis uffata isaa irraa baafatanii, tumanii, du'aa fi jireenya gidduutti isa dhiisanii deeman.**

31 **Lubni tokko utuu akkuma tasaa karaa sanaan gad bu'uu namicha argee irraa goree darbe.**

32 **Akkasumas namichi gosa Lewwii tokko yommuu iddoo sana ga'eetti namicha sana argee irraa goree darbe.**

33 **Namichi Samaariyaa tokko garuu utuu deemaa jiruu iddoo namichi sun jiru ga'e; yommuu isa argettis garaa laafeef.**

---

* **10:27** KeD 6:5 † **10:27** Lew 19:18

34 **Innis itti dhi'aatee zayitii fi daadhii wayinii madaa**
isaatti naqee hidheef; harree isaa irras kaa'ee, mana
boqonnaa keessummootaatti isa geesse; achittis isa
gargaare.
35 **Guyyaa itti aanutti diinaarii lama baasee abbaa**
mana boqonnaa sanaatti kennee, 'Namicha kana ittiin
naa wal'aani; yoo kana caalaa baaftes ani yeroon
deebi'ee dhufutti siifin kenna' jedheen.
36 **"Egaa jara sadan kanneen keessaa ollaan namicha**
harka saamtotaa seene sanaa isa kam seeta?"
37 Hayyuun seeraa sunis, "Isa garaa laafeef sana" jedheen.
Yesuusis, **"Atis dhaqiitii akkasuma godhi"** jedheen.

Yesuus mana Maartaatii fi Maariyaam Dhaquu Isaa

38 Utuu karaa deemaa jiranuu Yesuus ganda tokko seene;
dubartiin Maartaa jedhamtu tokkos mana isheetti isa
simatte.
39 Isheenis obboleettii Maariyaam jedhamtu tokko qabdi
turte; Maariyaamis miilla Gooftaa jala teessee waan inni
jedhu dhaggeeffachaa turte.
40 Maartaan garuu baay'ina hojiitiin waan dadhabaa
turteef gara isaa dhuftee, "Yaa Gooftaa, obboleettiin koo
akka ani hojii hunda kophaa koo hojjedhu natti dhiisuun
ishee si hin gaddisiisuu? Akka isheen na gargaartu itti
himi!" jette.
41 Gooftaanis deebisee akkana jedheen; **"Yaa Maartaa,**
yaa Maartaa, ati waa'ee waan baay'ee yaaddofta; ni
raafamtas.
42 **Wanni barbaachisu garuu waanuma tokko qofa;**
Maariyaam isa caalu filatteerti; innis ishee irraa hin
fudhatamu."

11

Yesuus Waa'ee Kadhannaa Barsiisuu Isaa
11:2-4 kwf – Mat 6:9-13
11:9-13 kwf – Mat 7:7-11

1 Gaaf tokko Yesuus iddoo tokkotti kadhachaa ture;
yommuu inni fixatettis, barattoota isaa keessaa namni
tokko, "Yaa Barsiisaa, akkuma Yohannis barattoota isaa
barsiise sana, atis kadhachuu nu barsiisi" jedheen.
2 Innis akkana isaaniin jedhe; **"Isin yommuu kadhattan**
akkana jedhaa:
" 'Yaa Abbaa,
maqaan kee haa qulqullaa'u;
mootummaan kee haa dhufu.
3 **Buddeena keenya kan guyyuma guyyaa,**
guyyuma guyyaan nuu kenni.

4 **Akkuma nus warra cubbuu nutti hojjetaniif dhiifnu sana**
atis cubbuu keenya nuu dhiisi;
qoramatti nu hin galchin.’ ”

5 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Mee isin keessaa namni tokko michuu qaba haa jennuu; innis halkan walakkaa michuu isaa sana bira dhaqee, ‘Yaa michuu ko, mee buddeena sadii naa liqeessi;**
6 **michuun koo kan karaa deemu tokko natti goreer-aatii; anis waanan dhi’eessuuf tokko illee hin qabu’ haa jedhu.**
7 **Namichi mana keessaa sunis, ‘Na hin rakkisin; balballi cufameera; ijoolleen koos na wajjin siree irra jiru; ani ka’ee waan tokko illee siif kennuu hin danda’u’ jedhaanii?**
8 **Ani isinittin hima; sababii inni michuu isaa ta’eef jedhee ka’ee buddeena sana isaaf kennuu baatu illee, sababii ija jabina namicha sanaatiif jedhee ka’ee waan isa barbaachisu hunda ni kennaaf.**
9 **“Kanaafuu ani isinittin hima: Kadhadhaa, isiniif ni kennamaa; barbaadaa, ni argattuu; rurrukutaa, balballi isiniif ni banamaa.**
10 **Namni kadhatu hundi ni argataatii; namni bar-baadu ni argata; nama rurrukutuufis balballi ni banama.**
11 **“Yaa abbootii, isin keessaa namni yoo ilmi isaa qurxummii isa kadhate, qooda qurxummii bofa ken-nuuf eenyu?**
12 **Yookaan namni yoo ilmi isaa hanqaaquu isa kadhate torbaanqabaa kennuuf eenyu?**
13 **Erga isin warri hamoon iyyuu kennaa gaarii ijoollee keessaniif kennuu beektanii, Abbaan keessan inni samii irraa immoo hammam caalchisee warra isa kadhataniif Hafuura Qulqulluu haa kennuu ree!”**

Yesuusii fi Bi’eelzebuul
11:14,15,17-22,24-26 kwf – Mat 12:22,24-29,43-45
11:17-22 kwf – Mar 3:23-27

14 Yesuusis hafuura hamaa arrab-didaa ta’e tokko baasaa ture. Yommuu hafuurri hamaan sun ba’etti arrab-didaan sun ni dubbate; namoonnis ni dinqifatan.
15 Isaan keessaa namoonni tokko tokko garuu, “Inni Bi’eelzebuuliin, hangafa hafuurota hamootiin hafuurota hamoo baasaa jira” jedhan.
16 Warri kaan immoo mallattoo samii irraa isa gaafachu-udhaan isa qoran.

17 Yesuusis yaada isaanii beekee akkana jedheen; **“Moo-
tummaan gargar of qoodu kam iyyuu ni diigama;
manni gargar of qoodus ni jiga.**
18 **Seexanni yoo gargar of qoode, mootummaan isaa
akkamitti dhaabachuu danda’a? Wanni ani akkana
jedhuuf sababii isin akka waan ani Bi’eelzebuuliin
hafuurota hamoo baasuu dubbattaniif.**
19 **Egaa yoo ani Bi’eelzebuuliin hafuurota hamoo
baasee, ilmaan keessan immoo maaliin baasu ree?
Kanaafuu isaan abbootii murtii isinitti ta’u.**
20 **Garuu ani quba Waaqaatiin hafuurota hamoo
baasa taanaan, yoos mootummaan Waaqaa isinitti
dhufeera.**
21 **“Yommuu namni jabaan guutummaatti mi’a lolaa
hidhate tokko mana isaa eeggatutti, qabeenyi isaa
nagaadhaan taa’aaf.**
22 **Garuu namni jabinaan isa caalu tokko yoo lolee isa
mo’ate, mi’a lolaa kan namichi sun amanate sana isa
irraa fudhatee boojuu isaas qoqqooda.**
23 **“Namni na wajjin hin jirre kam iyyuu naan morma;
namni na wajjin walitti hin qabne kam iyyuus ni
bittinneessa.**
24 **“Hafuurri xuraa’aan yommuu nama keessaa
ba’utti, boqonnaa barbaacha lafa gogaa*keessa joora;
garuu hin argatu. Innis, ‘Mana koo isa ani keessaa ba’e
sanatti nan deebi’a’ jedha.**
25 **Yommuu achi ga’uttis manicha haramee qulqulle-
effamee argata.**
26 **Ergasiis dhaqee hafuurota biraa torba kanneen isa
caalaa hamoo ta’an fudhatee dhufa; isaanis itti galanii
achi jiraatu. Haalli namicha sanaa kan dhumaa isa
jalqabaa caalaa hammaata.”**
27 Utuu Yesuus waan kana dubbachaa jiruu, dubartiin
tokko namoota gidduudhaa sagalee ishee ol fudhattee,
“Garaan si baate, harmi ati hootes eebbifamaa dha” jette.
28 Inni garuu deebisee, **“Kana caalaa iyyuu, warri dub-
bii Waaqaa dhaga’anii ajajamaniif eebbifamoo dha”**
jedhe.

Mallattoo Yoonaas
11:29-32 kwf – Mat 12:39-42

29 Akkuma baay’inni namootaa dabalameen Yesuus
akkana jedhe; **“Dhaloonni kun dhaloota hamaa dha.
Inni mallattoo barbaada; garuu mallattoo Yoonaas
malee mallattoon tokko iyyuu isaaf hin kennamu.**

---

* **11:24** Lafti gogaan akka waan jireenya hafuurota hamootiif mijaa’aa ta’eetti herregama ture (Isa 13:21-22; 34:14 ilaalaa).

30 **Akkuma Yoonaas mallattoo saba Nanawwee ture**
sana, Ilmi Namaas mallattoo dhaloota kanaa ni
ta'aatii.
31 **Mootittiin kibbaa guyyaa murtiitti namoota**
dhaloota kanaa wajjin kaatee isaanitti murti; isheen
ogummaa Solomoon dhaga'uuf jettee daarii lafaatii
dhufteetii. Kunoo kan Solomoonin caalu as jira.
32 **Namoonni Nanawwee guyyaa murtiitti dhaloota**
kana wajjin ka'anii itti muru; isaan lallaba Yoonaasiin
qalbii jijjiirrataniitii; kunoo kan Yoonaasin caalu as
jira.

Ibsaa Dhagnaa
11:34,35 kwf – Mat 6:22,23

33 **"Namni kam iyyuu ibsaa qabsiisee iddoo hin**
mul'anne yookaan gombisaa jala hin kaa'u. Qooda
kanaa akka warri ol seenan ifa isaa arganiif baattuu
isaa irra kaa'u.
34 **Iji kee ibsaa dhagna keetii ti. Iji kee fayyaa**
taanaan, dhagni kee guutuun ifaan guutama. Yoo iji
kee fayyaa hin ta'in garuu dhagni kees dukkanaan
guutama.
35 **Kanaafuu akka ifni si keessaa dukkana hin taaneef**
of eeggadhu.
36 **Egaa yoo dhagni kee hundinuu ifaan guutame, yoo**
kutaan tokko iyyuu dukkana hin qabaatin, akkuma
waan ifni ibsaa tokkoo ifa isaatiin siif ibsuutti dhagni
kee guutummaatti ifa ni qabaata."

Fariisonnii fi Barsiistonni Seeraa Ifataman

37 Akkuma Yesuus haasaa isaa fixateen Fariisota keessaa
namichi tokko akka Yesuus isa wajjin nyaata nyaatuuf mana
isaatti isa waame; Yesuusis ol seenee maaddiitti dhi'aate.
38 Fariisichi garuu akka Yesuus nyaataan dura hin
dhiqatin argee dinqisiifate.
39 Gooftaanis akkana isaan jedhe; **"Isin Fariisonni du-**
uba xoofootii fi caabii ni qulqulleessitu; keessi keessan
garuu saamichaa fi hamminaan guutameera.
40 **Yaa namoota gowwoota! Inni duuba isaa uume sun**
keessa isaa immoo hin uumnee?
41 **Isin garuu waan xoofoo fi caabii keessa jiru**
hiyyeeyyiif kennaa; yoos wanni hundinuu isinii qulqul-
laa'aa.
42 **"Fariisota nana isiniif wayyoo! Isin insilaala,**
cilaaddaamaa fi biqiltuu gosa hundaa kudhan keessaa
tokko Waaqaaf ni kennitu; murtii qajeelaa fi jaalala
Waaqaa garuu ni tuffattu. Silaa utuu isa duraa hin
dhiisin isa booddee hojii irra oolchuu qabdu ture.

43 **“Yaa Fariisota, isiniif wayyoo! Isin manneen**
sagadaa keessatti taa’umsa ulfinaa, gabaa keessattis
nagaa gaafatamuu jaallattu.
44 **“Isin sababii awwaala mallattoo hin qabne kan**
namoonni utuu hin beekin irra deeman fakkaattaniif
isinii wayyoo!”
45 Hayyoota seeraa keessaas tokko deebisee, “Yaa Barsi-
isaa, ati yommuu waan kana jettutti nuus arrabsaa jirta!”
jedheen.
46 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Hayyoota**
seeraa, isiniifis wayyoo! Isin ba’aa namni baachuu hin
dandeenye isaanitti feetu; ofii keessanii garuu isaan
gargaaruudhaaf qubaan illee hin tuqxan.
47 **“Isiniif wayyoo! Isin raajotaaf awwaala ijaartuutii;**
kan isaan ajjeeses abbootuma keessan.
48 **Kanaafuu isin akka waanuma abbootiin keessan**
hojjetan sana deeggartan dhugaa baatu; isaan raajota
ajjeesan; isin immoo awwaala raajotaa ijaartu.
49 **Sababii kanaaf Waaqni ogummaa isaatiin, ‘Ani**
raajotaa fi ergamoota isaanittin erga; namoonni sunis
isaan keessaa tokko tokko ni ajjeesu; kaan immoo ni
ari’atu’ jedhe.
50 **Kanaaf dhaloonni kun dhiiga raajota hundaa kan**
uumama addunyaatii jalqabee dhangala’etti ni gaafa-
tama;
51 **dhiiga Abeel irraa jalqabee hamma dhiiga Za-**
kkaariyaas isa iddoo aarsaatii fi mana qulqullummaa
gidduutti ajjeefame sanaatti ni gaafatama. Eeyyee ani
isinittin hima; dhaloonni kun waan kana hundumatti
ni gaafatama.
52 **“Yaa hayyoota seeraa, isiniif wayyoo! Isin furtuu**
beekumsaa fudhattaniirtu. Ofii keessanii hin seenne;
warra seenaa turanis dhowwitaniirtu.”
53 Yommuu Yesuus achii deemetti, Fariisonnii fi barsiis-
tonni seeraa jabeessanii isaan mormuu, akka inni waan
baay’ee dubbatuufis isa tuttuquu jalqaban.
54 Waan afaan isaatii ba’uun isa qabuufis eeggachaa
turan.

12

Of eeggachiisa
12:2-9 kwf – Mat 10:26-33

1 Gidduu sana yommuu tuunni namoota kuma hedduu
tokko hamma isaan wal irra ejjetanitti walitti qabametti,
Yesuus duraan dursee barattoota isaatiin akkana jechuu

jalqabe; **“Raacitii Fariisotaa irraa of eeggadhaa; kunis fakkeessitummaa dha.**
2 **Wanni haguugamee utuu hin mul’ifamin hafu yookaan wanni dhokfamee utuu hin beekamin hafu tokko iyyuu hin jiru.**
3 **Wanni isin dukkana keessatti dubbattan, ifa guyyaatiin dhaga’ama; wanni isin gola keessatti gurratti hasaastanis bantii manaa irraa labsama.**
4 **“Yaa michoota ko, ani isinittin hima; warra dhagna ajjeesanii ergasii immoo kana caalaa homaa gochuu hin dandeenye hin sodaatinaa.**
5 **Ani garuu kan isin sodaachuu qabdan isinittin argisiisa; isa erga ajjeesee booddee gahaannamitti darbachuudhaaf taayitaa qabu sana sodaadhaa; eeyyee, ani isinittin hima; isa sodaadhaa.**
6 **Daaloteen shan saantima lamatti gurguramu mitii? Isaan keessaa garuu tokko iyyuu Waaqni hin irraanfatu.**
7 **Dhugumaanuu rifeensi mataa keessanii hundi lakkaa’ameera. Hin sodaatinaa; isin daalotee hedduu caalaa gatii qabduutii.**
8 **“Ani isinittin hima; nama fuula namootaa duratti ifaan ifatti dhugaa naa ba’u kamiif iyyuu, Ilmi Namaas fuula ergamoota Waaqaa duratti dhugaa ni ba’a.**
9 **Namni fuula namootaa duratti na ganu kam iyyuu garuu fuula ergamoota Waaqaa duratti ni ganama.**
10 **Nama Ilma Namaatiin mormee jecha tokko dubbatu hundaaf ni dhiifama; nama Hafuura Qulqulluudhaan mormee dubbatu kamiif iyyuu garuu hin dhiifamu.**
11 **“Yommuu manneen sagadaa, bulchitootaa fi abbootii taayitaa duratti dhi’eeffamtanitti akkamitti akka falmattan yookaan maal akka jettan hin yaadda’inaa.**
12 **Hafuurri Qulqulluun yeruma sana Waan isin jechuu qabdan isin barsiisaatii.”**

Fakkeenya Sooressa Gowwaa

13 Tuuta sana keessaa namichi tokko, “Yaa Barsiisaa, akka obboleessi koo dhaala naa hiruuf maaloo itti naa dubbadhu” jedheen.
14 Yesuus garuu deebisee, **“Namana, eenyutu isin gidduutti abbaa murtii yookaan hirtuu dhaalaa na godhe?”** jedheen.
15 Innis, **“Ilaalladhaa! Doqnummaa hunda irraas of eegaa; jireenyi nama tokkoo baay’ina qabeenya isaatiin hin murteeffamuutii”** jedheen.

16 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime;
**“Lafti qotiisaa namicha sooressa tokkoo midhaan
guddaa kenneef.**
17 **Namichi sunis, ‘Ani waan lafan itti midhaan koo
galfadhu hin qabneef maal gochuu naa wayya?’ jedhee
garaa isaatti yaade.**
18 **“Innis akkana jedhe; ‘Wanni ani godhu kana;
gombisaa koo diigee guddaa isaa nan ijaarradha;
midhaan koo fi mi’a koo hunda achittin kuufadha.**
19 **Lubbuu kootiinis, “Yaa lubbuu ko, ati waan
gaarii hedduu kan waggaa baay’eef kuufame qabda;
boqodhu; nyaadhu; dhugi; gammadis” nan jedha.’**
20 **“Waaqni garuu, ‘Yaa gowwicha, edanuma lubbuu
kee sirraa fudhachuu barbaadu; egaa wanni ati walitti
qabatte sun kan eenyuu ta’a?’ jedheen.**
21 **“Kanaafuu namni ofii isaatiif badhaadhummaa
kuufatee fuula Waaqaa duratti immoo hin sooromin
kam iyyuu akkasuma ta’a.”**

Hin Yaadda’inaa
12:22-31 kwf – Mat 6:25-33

22 Yesuusis barattoota isaatiin akkana jedhe; **“Kanaa-
fuu ani isinittin hima; ‘maal nyaanna?’ jettanii
waa’ee jireenya keessanii hin yaadda’inaa; yookaan
‘maal uffanna?’ jettanii waa’ee dhagna keessanii hin
yaadda’inaa.**
23 **Jireenyi nyaata caala; dhagnis uffata caalaatii.**
24 **Mee arraageyyii ilaalaa: Isaan hin facaafatan
yookaan hin haammatan; gombisaa yookaan gumbii
hin qaban; ta’us Waaqni isaan soora. Isin immoo
hammam simbirroota caalaa gatii guddaa qabdu!**
25 **Isin keessaa namni yaadda’uudhaan hojjaa isaa
irratti dhundhuma tokko dabalachuu danda’u eenyu?**
26 **Yoos isin erga waan xinnoo akkasii illee godhachuu
hin dandeenye, maaliif waan biraaf yaaddoftu ree?**
27 **“Daraaraawwan bosonaa akkamitti akka guddatan
mee ilaalaa; isaan hin dhama’an yookaan hin fo’an.
Ani garuu isinittin hima; Solomoon iyyuu ulfina isaa
hunda keessatti, akka tokkoo isaaniitti hin uffanne.**
28 **Isin yaa warra amantii xinnoo nana! Waaqni
erga marga dirree kan har’a jiruu fi kan bor immoo
ibiddatti naqamutti iyyuu akkasitti uffisee, isinitti
immoo hammam kana caalaa haa uffisuu ree.**
29 **Qalbii keessan waan nyaattan irra yookaan
waan dhugdan irra hin kaa’atinaa; waa’ee isaas hin
yaadda’inaa.**

30 **Addunyaan ormootaa waan kana hunda ni barbaaduutii; Abbaan keessan akka wanni kun hundinuu isin barbaachisu ni beeka.**
31 **Garuu mootummaa isaa barbaadaa; wanni kun akkasuma isiniif kennama.**
32 **"Isin karra xinnoo nana, hin sodaatinaa; Abbaan keessan mootummaa isinii kennuu jaallateeraatii.**
33 **Waan qabdan gurguraatii hiyyeeyyiif kennaa. Korojoo hin moofofne, qabeenya dhuma hin qabnes samii irratti, iddoo hattuun itti hin dhi'aannee fi biliinis hin balleessinetti ofii keessaniif kuufadhaa.**
34 **Idduma badhaadhummaan keessan jiru sana garaan keessanis jiraatii.**

Qophaa'anii Eeguu
12:35,36 kwf – Mat 25:1-13; Mar 13:33-37
12:39,40,42-46 kwf – Mat 24:43-51

35 **"Tajaajilaaf hidhadhaatii qophaa'aa; ibsaa keessanis ibsadhaa;**
36 **akkuma namoota yommuu Gooftaan isaanii cidha fuudhaa fi heerumaatii galee balbala dhadha'utti dafanii isaaf banuuf jedhanii qophaa'anii isa eeganii ta'aa.**
37 **Garboonni gooftaan isaanii yeroo galutti isaanii dammaqanii jiran argu sun eebbifamoo dha; ani dhuguman isinitti hima; inni marxifatee akka isaan nyaataaf taa'an ni godha; dhufees isaan tajaajila.**
38 **Garboonni gooftaan isaanii halkanicha keessaa kutaa lammaffaatti yookaan kutaa sadaffaatti dhufee akkasuma isaanii dammaqanii jiran isaan argu sun eebbifamoo dha.**
39 **Garuu waan kana hubadhaa: Abbichi manaa utuu sa'aatii kamitti akka hattuun dhuftu beekee, silaa akka manni isaa cabsamee seenamu itti hin dhiisu ture.**
40 **Isinis akkasuma qophaa'uu qabdu; Ilmi Namaa sa'aatii isin hin eegnetti dhufaatii."**
41 Phexrosis, "Yaa Gooftaa, ati fakkeenya kana nu qofatti moo nama hundumatti himta?" jedhee gaafate.
42 Gooftaanis akkana jedhee deebise; **"Egaa hojii adeemsisaan amanamaa fi ogeessi kan gooftaan isaa akka inni nyaata isaanii yeroo malutti isaanii kennuuf jedhee garboota isaa irratti isa muudu eenyu?**
43 **Garbichi gooftaan isaa yommuu deebi'utti utuu inni akkasuma hojjetuu isa argu sun eebbifamaa dha.**
44 **Ani dhuguma isinitti nan hima; inni qabeenya isaa hunda irratti isa muuda.**

45 **Garbichi sun garuu yoo, ‘Gooftaan koo dhufuuf**
yeroo dheeraa tura’ ofiin jedhee, garboota dhiiraatii
fi dubartootaa tumuu jalqabe, yoo nyaatee dhugee
machaa’e,
46 **gooftaan garbicha sanaa guyyaa inni isa hin eegnee**
fi sa’aatii inni hin beeknetti ni dhufa. Innis isa
kukkuta; warra hin amanne keessattis isa ramada.
47 **“Garbichi utuu fedhii gooftaa isaa beekuu hin**
qophoofne yookaan waan gooftaan isaa barbaadu hin
hojjenne sun akka malee tumama.
48 **Nama utuu hin beekin waan isa adabamsiisu hoj-**
jete garuu adaba salphaatu isa irra ga’a. Nama wanni
baay’een itti kenname hunda irraa waan baay’eetu
eegama; nama imaanaan guddaan itti kenname irraa
immoo kan caalutu barbaadama.

Gargar Ba’uu Malee Nagaa miti
12:51-53 kwf – Mat 10:34-36

49 **“Ani ibidda lafa irra buusuufin dhufe; utuu inni**
ammuma iyyuu qabatee ani akkam hawwa!
50 **Garuu cuuphaa ani cuuphamu tokkotu jira;**
hamma inni raawwatamutti ani akka malee nan
dhiphadha!
51 **Isin waan ani lafa irratti nagaa buusuuf dhufe**
seetuu? Akkas miti; ani isinittin hima; ani gargar
ba’uu fiduufan dhufe malee nagaa buusuuf hin dhufne.
52 **Si’achi maatiin nama shan qabu tokko gargar**
qoodama; namni sadii nama lamatti ka’a; namni lama
immoo nama sadiitti ka’a.
53 **Abbaan ilmatti, ilmi abbaatti, haati intalatti,**
intalli haadhatti, amaatiin niitii ilmaatti, niitiin ilmaas
amaatii isheetti ka’uudhaan gargar ba’u.”

Bara Ilaalanii Waa Himuu

54 Yesuusis tuuta sanaan akkana jedhe; **“Isin yommuu**
duumessa karaa lixa biiftuutiin ol ba’u argitanitti
yeruma sana, ‘Bokkaan ni rooba’ jettu; innis ni rooba.
55 **Yommuu bubbeen kibbaa bubbisutti immoo, ‘Ni**
ho’a’ jettu; innis ni ho’a.
56 **Fakkeessitoota nana! Isin bifa lafaatii fi samiitiif**
hiikkaa kennuu ni beektu. Bara ammaa kanaaf immoo
hiikkaa kennuu akkamitti wallaaltu?
57 **“Isin maaliif ofuma keessanii waan qajeelaa hin**
murteessine?
58 **Ati yommuu amajaajii kee wajjin gara abbaa mur-**
tii dhaqxutti, karuma irratti isaan walitti araaramuu
cimsii yaali; yoo kanaa achii amajaajiin kee abbaa

seeraatti si geessa; abbaan seeraas dabarsee poolisiitti si kenna; poolisiin immoo mana hidhaatti si darbata.
59 **Ani sitti nan hima; ati hamma saantima ishee dhumaa of irraa baaftutti achii hin baatu.”**

13

Qalbii Jijjiirrachuu Yookaan Baduu

1 Yeroo sana namoonni waa’ee warra Galiilaa kanneen Phiilaaxoos dhiiga isaanii aarsaa isaaniitti make sanaa Yesuusitti himan tokko tokko achi turan.
2 Yesuusis deebisee akkana jedheen; **“Sababiin namoonni Galiilaa kunneen akkas dhiphataniif waan isaan saba Galiilaa kaan hunda irra cubbamoota turaniif seetuu?**
3 **Ani isinittin hima; akkas miti; garuu isinis qalbii jijjiirrachuu baannaan hundi keessan akkasuma baddu.**
4 **Yookaan namoonni kudha saddeettan gamoon Saliihoom isaan irratti jigee isaan fixe sun warra Yerusaalem keessa jiraatan kaan hunda irra waan yakka hojjetan seetuu?**
5 **Ani isinittin hima; akkas miti. Garuu isinis qalbii jijjiirrachuu baannaan, hundi keessan akkasuma baddu.”**
6 Innis akkana jedhee fakkeenya kana dubbate; **“Namichi tokko muka harbuu kan iddoo dhaabaa wayinii isaa keessa dhaabame tokko qaba ture; innis muka sana irra ija barbaaduu dhaqee waan tokko illee dhabe.**
7 **Innis hojjetaa iddoo dhaaba wayinichaatiin, ‘Ani waggaa sadan darban kana muka harbuu kana irraa ija barbaadachuuf jedhee marmaaraan ture; garuu waan tokko illee irraa hin arganne; muriitii gati! Inni maaliif lafa balleessa?’ jedhe.**
8 **“Namichi sunis deebisee akkana jedheen; ‘Yaa Gooftaa, anuu naannoo isaa qoteen xaa’oo itti naqaatii mee wagguma tokko haa turu.**
9 **Yoo inni waggaa dhufu ija naqate, gaarii dha! Yoo kanaa achii murtee gatuu dandeessa.’ ”**

Dubartiin Dugdi Ishee Goophate Tokko Fayyifamuu Ishee

10 Yesuus guyyaa Sanbataa tokko manneen sagadaa keessaa isa tokkotti barsiisaa ture.
11 Dubartiin hafuurri hamaan waggaa kudha saddeeti dugda ishee goophesse tokkos achi turte; isheenis waan gad gogdeef gonkumaa ol jechuu hin dandeessu turte.
12 Yesuusis yommuu ishee argetti ofitti ishee waamee, **“Dubartii nana, ati dhukkuba kee irraa fayyiteerta”** jedheen,

13 Innis harka isaa ishee irra kaa’e; isheenis yeruma sana
ol jettee Waaqa galateeffatte.
14 Bulchaan mana sagadaas sababii Yesuus guyyaa San-
bataatiin nama fayyiseef aaree namootaan, “Guyyaan hojii
ja’atu jira; guyyoota sana kottaatii fayyifamaa malee guyyaa
Sanbataa hin dhufinaa” jedhe.
15 Gooftaan immoo akkana jedhee deebiseef; **“Yaa fak-
keessitoota! Isin keessaa namni guyyaa Sanbataa
qotiyyoo isaa yookaan harree isaa dallaa keessaa
hiikee bishaan obaasuu hin geessine jiraa?**
16 **Yoos dubartiin kun intalli Abrahaam kan Seexanni
waggaa kudha saddeeti guutuu hidhee ture kun guyyaa
Sanbataatiin hidhaa kana irraa hiikamuun isheef hin
maluu?”**
17 Yommuu inni waan kana dubbatetti mormitoonni isaa
hundi ni qaana’an; namoonni garuu hojjiiwwan dinqii
kanneen inni hojjechaa ture hundatti ni gammadan.

Fakkeenya Sanyii Sanaaficaatii fi Fakkeenya Raacitii
13:18,19 kwf – Mar 4:30-32
13:18-21 kwf – Mat 13:31-33

18 Yesuusis akkana jedhee gaafate; **“Mootummaan
Waaqaa maal fakkaata? Anis maaliinan wal isa
fakkeessa?**
19 **Mootummaan Waaqaa sanyii sanaaficaa kan namni
tokko fuudhee lafa qotiisaa isaa keessatti facaase
fakkaata. Sanyiin sunis guddatee muka ta’e; simbir-
roonnis dameewwan isaa irra jiraatan.”**
20 Amma illee akkana jedhee gaafate; **“Ani mootummaa
Waaqaa maaliinan wal fakkeessa?**
21 **Inni raacitii dubartiin tokko fuutee hamma inni
guutummaatti bukeessutti daakuu safartuu sadiitti
makte fakkaata.”**

Balbala Dhiphaa

22 Yesuusis utuu gara Yerusaalem deemuu namoota bar-
siisaa magaalaawwanii fi gandoota keessa darbaa ture.
23 Namichi tokkos, “Yaa Gooftaa warri fayyifaman
namoota muraasa qofaa?” jedhee isa gaafate.
Innis akkana isaaniin jedhe;
24 **“Balbala dhiphaadhaan seenuuf tattaaffadhaa; ani
isinittin hima; namoonni baay’een seenuu ni yaaluutii;
garuu hin danda’an.**
25 **Abbaan mana sanaa takkaa ka’ee balbalicha cu-
fannaan isin ala dhaabatanii balbala rurrukutaa, ‘Yaa
Gooftaa balbala nuu bani’ jettanii kadhattu.**
**“Inni garuu deebisee, ‘Ani isin hin beeku yookaan
eessaa akka dhuftan hin beeku’ isiniin jedha.**

26 **“Isin immoo, ‘Nu si wajjin nyaannee dhugneerra;**
atis daandii keenya irratti barsiifteerta’ jettuun.
27 **“Inni garuu deebisee, ‘Ani isin hin beeku yookaan**
eessaa akka dhuftan hin beeku. Isin warri hammina
hojjettan hundinuu na biraa badaa!’ jedha.
28 **“Yommuu Abrahaam, Yisihaaq, Yaaqoobii fi raa-**
jota hunda mootummaa Waaqaa keessatti argitanii,
ofii keessanii immoo gad darbatamtan, achitti boo’uu
fi ilkaan qaruutu ta’a.
29 **Namoonnis ba’a biiftuutii fi lixa biiftuutii, kaabaa**
fi kibbaa dhufanii mootummaa Waaqaa keessatti
maaddiitti ni dhi’aatu.
30 **Dhugumaanuu kanneen warra dhumaa ta’an**
keessaa kanneen warra jalqabaa, kanneen warra
jalqabaa ta’an keessaa immoo warra dhumaa ta’an
jiru.”

Yesuus Yerusaalemiif Gadduu Isaa
13:34,35 kwf – Mat 23:37-39
13:34,35 kwi – Luq 19:41

31 Yeroo sana Fariisota keessaa namoonni tokko tokko
gara Yesuus dhufanii, “Sababii Heroodis si ajjeesuu bar-
baaduuf asii deemii iddoo biraa dhaqi” jedhaniin.
32 Innis akkana jedhee deebise; **“Dhaqaatii waangoo**
sanaan, ‘Kunoo, ani har’aa fi bori hafuurota hamoo
nan baasa; namoota dhukkubsatanis nan fayyisa;
guyyaa sadaffaatti immoo hojii koo nan fixadha’
jedhaa.
33 **Waan fedhe iyyuu taanaan, ani har’aa fi bori,**
iftaanis adeemsa koo itti fufuutu naa mala; raajiin
Yerusaalemiin alatti du’uu hin qabuutii!
34 **“Yaa Yerusaalem, yaa Yerusaalem, ati kan raajota**
ajjeeftu, warra gara keetti ergamanis kan dhagaad-
haan tumtu, akkuma indaanqoon cuucii ishee qoochoo
ishee jalatti walitti qabattu sana anis ijoollee kee
walitti qabuuf yeroo meeqan hawwe! Isin garuu hin
barbaanne.
35 **Kunoo, manni keessan onee isinii hafa. Ani**
isinittin hima; isin hamma, ‘Inni maqaa Gooftaatiin
dhufu sun eebbifamaa dha’*jettanitti lammata na hin
argitan.”

14

Yesuus Mana Fariisicha Tokkootti

* **13:35** Far 118:26

1 Guyyaa Sanbataa tokko yommuu Yesuus buddeena
nyaachuuf mana Fariisicha beekamaa tokkoo dhaqetti,
namoonni xiyyeeffatanii isa ilaalaa turan.
2 Namichi dhagni isaa dhiita’e tokkos fuula isaa dura ture.
3 Yesuusis, **“Guyyaa Sanbataatiin nama fayyisuun ni**
eeyyamama moo hin eeyyamamu?” jedhee Fariisotaa fi
hayyoota seeraa gaafate.
4 Isaan garuu ni cal’isan; innis namicha harkaan
qaqqabee fayyisee gad isa lakkise.
5 Innis, **“Isin keessaa namni tokko yoo ilma yookaan**
qotiyyoo guyyaa Sanbataatiin boolla keessa bu’e
qabaate, inni yeruma sana harkisee boolla keessaa hin
baasuu?” jedhee isaan gaafate.
6 Isaan garuu deebii kennuu hin dandeenye.
7 Innis yommuu akka keessumoonni sun iddoo ulfinaa
filatan hubatetti akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti
hime;
8 **“Yoo namni tokko cidha fuudhaa fi heerumaatti si**
waame, iddoo ulfinaa hin taa’in; tarii namni si caalaa
ulfina qabu tokko waamameera ta’aatii.
9 **Namichi isin lamaanuu waame sun dhufee,**
‘Namicha kanaaf ka’i’ siin jedha; atis qaanoftee
dhaqxee lafa iddoo hundumaa gad ta’e teessa.
10 **Ati garuu yommuu waamamtu akka namichi si**
waame sun yeroo dhufutti, ‘Yaa michuu koo iddoo ol
aanutti hiiqi’ siin jedhuuf dhaqii lafa iddoo hundumaa
gad ta’e taa’i; yoos fuula warra si wajjin maaddiitti
dhi’aatan hundumaa duratti ulfina argattaatii.
11 **Namni ol of qabu hundinuu gad qabamaatii; namni**
gad of qabu hundinuu immoo ol qabama.”
12 Yesuusis namicha isa waame sanaan akkana jedhe;
“Ati yommuu laaqana yookaan irbaata qopheessitu
michoota kee yookaan obboloota kee, yookaan firoota
kee, yookaan olloota kee warra sooreyyii hin waamin;
yoo akkas goote isaanis deebisanii si waamu; gatiin
kees siif deebifama.
13 **Garuu yommuu cidha qopheessitu hiyyeeyyii,**
naafa, okkolaa fi jaamaa waami.
14 **Sababii isaan waan siif deebisan hin qabneef**
ati ni eebbifamta; gatiin kee guyyaa du’aa ka’uu
qajeeltotaatti siif deebifamaatii.”

Fakkeenya Cidha Guddaa
14:16-24 kwi – Mat 22:2-14

15 Warra isa wajjin maaddiitti dhi’aatan keessaa namichi
tokko yommuu waan kana dhaga’etti Yesuusiin, “Namni

mootummaa Waaqaa keessatti maaddiitti dhi’aatu eebb-
ifamaa dha” jedhe.
16 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Namichi
tokko cidha guddaa qopheessee keessumoota hedduu
affeere.
17 Namichi sunis sa’aatii nyaataatti akka inni,
‘Kunoo, wanni hundinuu qopheeffameeraatii kottaa’
jedhee warra affeeraman sanatti himuuf garbicha isaa
erge.
18 “Garuu isaan hundi bifuma tokkoon sababa
dhi’eeffachuu jalqaban; inni jalqabaa, ‘Ani lafa qoti-
isaa bitadheera; kanaafuu dhaqeen ilaaluu qabaatii
maaloo na hin komatin’ jedheen.
19 “Inni kaan, ‘Ani qotiyyoo cimdii shan bitadheera;
isaan leenjisuuf deemuuttin jiraatii, maaloo na hin
komatin’ jedheen.
20 “Amma illee inni kaan, ‘Ani dhi’oon niitii fuudhe;
kanaafuu dhufuu hin danda’u’ jedheen.
21 “Garbichi sunis deebi’ee waan kana gooftaa isaatti
hime. Abbaan mana sanaas aaree, ‘Dafii karaa guddaa
fi daandii qal’aa magaalaatti achi ba’iitii hiyyeeyyii,
naafa, jaamaa fi okkolaa fidii ol seensis’ jedhee
garbicha isaa ajaje.
22 “Garbichi sunis, ‘Yaa gooftaa, wanni ati ajajje
hundi raawwateera; garuu amma illee iddoon jira’
jedheen.
23 “Gooftichis garbicha isaatiin akkana jedhe; ‘Akka
manni koo guutamuuf karaa guddaa fi daandii
baadiyyaatti achi ba’iitii akka isaan ol galan dirqisiisi.
24 Ani isinittin hima; namoota waamaman sana
keessaa namni tokko iyyuu maaddii koo irraa afaaniin
hin qabu.’ ”

Gatii Barataa Yesuus Ta’uun Nama Baasisu

25 Namoonni baay’een Yesuus wajjin deemaa turan; innis
garagalee akkana isaaniin jedhe;
26 “Namni gara koo dhufu kam iyyuu yoo abbaa
isaatii fi haadha isaa, niitii isaatii fi ijoollee isaa,
obboloota isaatii fi obboleettota isaa akkasumas lub-
buu isaa illee hin jibbine inni barataa koo ta’uu hin
danda’u.
27 Namni fannoo ofii isaa baadhatee na duukaa hin
buune kam iyyuus barataa koo ta’uu hin danda’u.
28 “Mee isin keessaa namni tokko gamoo ijaarrachuu
barbaada haa jennuu; namichi sun gamoo sana ijaaree
fixuuf horii ga’aa qabaachuu fi qabaachuu baachuu

isaa beekuuf duraan dursee taa'ee gatii isaa hin herregatuu?
29 **Yoo kanaa achii yommuu inni hundee kaa'ee fixuu dadhabutti, namoonni argan hundi itti qoosu.**
30 **Isaanis, 'Namichi kun ijaaruu jalqabee fixuu dadhabe' jedhu.**
31 **"Yookaan mee mootiin tokko mootii biraa loluu dhaqa haa jennuu; inni mootii loltoota kuma digdamaan isatti dhufu tokko loltoota kuma kudhaniin of irraa loluu danda'uu fi danda'uu baachuu isaa duraan dursee taa'ee itti hin yaaduu?**
32 **Yoo hin dandeenye immoo utuu mootichi kaan isa irraa fagoo jiruu bakka bu'oota itti ergee akka nagaan bu'u kadhata.**
33 **Akkanumas isin keessaa namni waan qabu hunda hin dhiifne kam iyyuu barataa koo ta'uu hin danda'u.**
34 **"Soogiddi gaarii dha; garuu yoo inni mi'aa isaa dhabe, mi'aan isaa akkamiin deebifamuu danda'a?**
35 **Inni biyyoof yookaan tuulaa kosiitiif faayidaa hin qabu; inni gad gatama.**
"Namni gurra dhaga'u qabu kam iyyuu haa dhaga'u."

15

Fakkeenya Hoolaa Badee
15:4-7 kwf – Mat 18:12-14

1 Gaaf tokko warri qaraxa fuudhanii fi cubbamoonni hundi Yesuusin dhaggeeffachuudhaaf isa biratti walitti qabamaa turan.
2 Fariisonnii fi barsiistonni seeraa garuu, "Namichi kun cubbamoota simata; isaan wajjinis ni nyaata" jedhanii guunguman.
3 Yesuusis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime;
4 **"Isin keessaa namni hoolota dhibba qabu tokko yoo hoolaan tokko jalaa bade, hoolota sagaltamii sagallan kaan lafa tikaatti dhiisee hamma hoolaa bade sana argatutti kan barbaaduu hin deemne eenyu?**
5 **Yommuu argatus gammadee gatiittii isaa irratti baatee,**
6 **mana isaatti gala. Innis michoota isaatii fi olloota isaa walitti waamee, 'Ani hoolaa koo kan bade sana argadheeraatii na wajjin gammadaa' jedha.**
7 **Ani isinittin hima; sababii qajeeltota qalbii jijjiirrachuun isaan hin barbaachifne sagaltamii sagalii irra sababii cubbamaa qalbii jijjiirratu tokkootiif samii keessatti gammachuun guddaan akkasuma ni ta'a.**

Fakkeenya Saantima Badee

8 **“Yookaan mee dubartii saantima meetii kudhan**
qabdu jalaa tokko badeera haa jennuu; isheen ibsaa
qabsiifattee, manas hartee hamma saantima sana
argatutti jabeessitee hin barbaaddattuu?
9 **Isheenis yommuu argatutti michoota isheetii fi**
olloota ishee walitti waamtee, ‘Ani saantima koo kan
bade sana argadheeraatii na wajjin gammadaa’ jetti.
10 **Ani isinittin hima; sababii cubbamaa qalbii ji-**
jjiirratu tokkootiif ergamoonni Waaqaa akkasuma ni
gammadu.”

Fakkeenya Ilma Badee

11 Yesuus ittuma fufee akkana jedhe; **“Namicha ilmaan**
lama qabu tokkotu ture.
12 **Ilmi quxisuun abbaa isaatiin ‘Yaa abbaa ko,**
qabeenya kee irraa qooda na ga’u naa kenni’ jedhe.
Abbaanis qabeenya isaa lamaan isaaniitiif ni hire.
13 **“Ilmi quxisuun sunis utuu hin turin waan qabu**
hunda walitti qabatee biyya fagoo dhaqe; achittis
qabeenya isaa jireenya bashannanuu irratti balleesse.
14 **Erga inni waan hunda fixee booddee beelli hamaan**
biyya sanatti bu’e; innis rakkachuu jalqabe.
15 **Kanaafuu dhaqee lammiiwwan biyyasii keessaa isa**
tokkotti gale; namichi sunis akka inni booyyee tiksuuf
lafa tikaatti isa erge.
16 **Gurbichis qola booyyeen nyaattu sana nyaatee**
garaa guutachuu kajeela ture; garuu namni tokko
iyyuu waa isatti hin kennu ture.
17 **“Innis yommuu of beeketti akkana jedhe; ‘Tajaa-**
jiltoonni mana abbaa kootti qacaraman hammamitu
buddeena ga’ee irraa hafu qaba! Ani garuu asitti
beelaan nan du’a.
18 **Ani ka’een abbaa kootti deebi’ee akkana jedhaan;**
“Yaa abbaa ko, ani samii fi sitti cubbuu hojjedheera.
19 **Si’achi ilma kee jedhamuun naaf hin malu; tajaa-**
jiltoota kee keessaa akka isa tokkootti na ilaali.” ’
20 **Innis ka’ee gara abbaa isaa dhaqe.**
“Garuu utuu inni fagoo jiruu abbaan isaa isa argee
akka malee garaa laafeef; gara ilma isaattis fiigee itti
marmee dhungate.
21 **“Gurbichis, ‘Yaa abbaa ko, ani samii fi sitti cubbuu**
hojjedheera; si’achi ilma kee jedhamuun naaf hin
malu’ jedheen.
22 **“Abbaan isaa garuu garboota isaatiin akkana**
jedhe; ‘Dafaatii uffata uffata hunda caalu fidaa isatti

uffisaa; quba isaatti qubeelaa, miilla isaattis kophee kaa'aa.
23 **Dibicha gabbataa fidaatii qalaa; haa nyaannuu; haa gammannus.**
24 **Ilmi koo kun du'ee tureetii; amma immoo jireenyatti deebi'eeraa. Badees ture; amma immoo argameera.' Isaanis gammaduu jalqaban.**
25 **"Yeroo sanatti ilmi inni hangafti lafa qotiisaa ture; innis yeroo dhufee manatti dhi'aatetti muuziiqaa fi sirba dhaga'e.**
26 **Kanaafuu tajaajiltoota keessaa nama tokko waamee waan ta'aa jiru gaafate.**
27 **Tajaajilaan sunis deebisee, 'Obboleessi kee galeera; abbaan kees waan ilma isaa nagaa fi fayyaadhaan argateef dibicha gabbataa qale' jedheen.**
28 **"Obboleessi hangafni garuu aaree ol seenuu dide; kanaaf abbaan isaa gad ba'ee isa kadhate.**
29 **Inni immoo deebisee abbaa isaatiin akkana jedhe; 'Ilaa ani waggoota kanneen hunda akkuma garbaatti siif hojjechaan ture; ajaja kee illee didee hin beeku. Ati garuu akka ani michoota koo wajjin gammaduuf takkumaa ilmoo re'ee tokko illee naa hin kennine.**
30 **Garuu ilmi kee inni sagaagaltoota wajjin qabeenya kee balleesse kun deebi'ee manatti gallaan dibicha gabbataa qalteef!'**
31 **"Abbaan isaas akkana jedheen; 'Yaa ilma koo ati yeroo hunda anuma wajjin jirta; wanni ani qabu hundinuus kanuma kee ti.**
32 **Garuu obboleessi kee inni du'ee ture kun waan jireenyatti deebi'eef nu gammaduu fi ililchuu qabna. Inni badee ture; amma immoo argameera.' "**

16

Fakkeenya Hojii Adeemsisaa Abshaala Tokkoo

1 Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; **"Namicha sooressa nama hojii isaa adeemsisuuf qabu tokkotu ture; akka hojii adeemsisaan sun qabeenya isaa jalaa balleessaa jirus sooressa sanatti himan.**
2 **Sooressi sunis hojii adeemsisaa sana ofitti waamee, 'Wanni ani waa'ee kee dhaga'u kun maalii? Ati si'achi waan hojii adeemsisaa ta'uu hin dandeenyeef, hojii adeemsisaa turte sana irratti gabaasa naa dhi'eessi' jedheen.**
3 **"Hojii adeemsisaan sunis garaa isaa keessatti akkana jedhe; 'Waan gooftaan koo hojii keessaa na**

baasuuf, maal naa wayya? Lafa qotuuf humna hin qabu; kadhachuu immoo nan qaana'a.
4 **Akka yeroo ani hojii keessaa ari'amutti namoonni mana isaaniitti na simataniif waanan godhu anuu beeka.'**
5 **"Innis warra gatiin gooftaa isaa irra jiru tokko tokkoon waamee, isa jalqabaatiin, 'Idaan gooftaa koo hammamitu sirra jira?' jedhee gaafate.**
6 **"Namichis, 'Zayitii ejersaa hubboo dhibba saddeeti' jedhee deebise.**
"Hojii adeemsisaan sunis, 'Waraqaa walii galtee kee hoo'u; dafii taa'iitii dhibba afur jedhii barreessi' jedheen.
7 **"Isa lammaffaadhaanis, 'Sirra immoo hammamitu jira?' jedhee gaafate.**
"Innis, 'Qamadii guuboo kuma tokkoo' jedheen.
"Hojii adeemsisaan sunis, 'Waraqaa walii galtee kee hoo'uutii, 80 jedhii barreessi' jedheen.
8 **"Hojii adeemsisaan hin amanamne sun waan abshaala ta'eef gooftichi isa jaje; namoonni addunyaa kanaa warra akka isaanii wajjin haajaa isaanii guutachuu irratti namoota ifaa caalaa abshaalotaatii.**
9 **Ani isinittin hima; akka isaan yeroo qabeenyi sun dhumutti mana bara baraatti isin simataniif qabeenya addunyaatiin ofii keessaniif michoota horadhaa.**
10 **"Namni waan xinnootti amanamu kam iyyuu waan baay'eettis ni amanama; namni waan xinnootti hin amanamne kam iyyuu immoo waan baay'eettis hin amanamu.**
11 **Yoos isin yoo qabeenya addunyaatti hin amanamne, qabeenya dhugaatti immoo eenyutu isin amana ree?**
12 **Yoo isin qabeenya nama biraa irratti hin amanamne, qabeenya mataa keessanii immoo eenyutu isinii kenna ree?**
13 **"Namni gooftota lama tajaajiluu danda'u tokko iyyuu hin jiru. Isa tokko jibbitee isa kaan jaallattaatii; yookaan isa tokkoof of kennitee isa kaan immoo tuffatta. Isinis Waaqaa fi maallaqa tajaajiluu hin dandeessan."**
14 Fariisonni warri maallaqa jaallatan waan kana hunda dhaga'anii Yesuusitti qoosan.
15 Innis akkana isaaniin jedhe; **"Isin warra fuula namootaa duratti qajeeltota of gootanii dha; Waaqni garuu garaa keessan beeka. Wanni nama biratti akka malee kabajamu fuula Waaqaa duratti jibbisiisaadhaatii.**

Barsiisa Dabalame

16 **“Seerrii fi raajonni hamma Yohannisitti labsaman.
Yeroo sanaa jalqabee wangeelli mootummaa Waaqaa
lallabamaa jira; namni hundinuus itti galuuf wal
dhiiba.**
17 **Seera keessaa tuqaan hundumaa gadii dhabamuu
irra samii fi lafti dhabamuutu salphata.**

18 **“Namni niitii isaa hiikee dubartii biraa fuudhu
kam iyyuu ejja raawwata; namni dubartii dhirsa ishee
hiikte fuudhus ejja raawwata.**

Namicha Sooressaa fi Al’aazaar

19 **“Namicha sooressa uffata dhiilgee haphii kan
quncee talbaa irraa hojjetame uffatee, guyyuma
guyyaan qananiidhaan jiraatu tokkotu ture.**
20 **Karra isaa dura immoo namichi hiyyeessi
Al’aazaar jedhamu kan dhagni isaa hundi
mammadaa’e tokko ciisaa ture.**
21 **Innis hambaa maaddii sooressa sanaa irraa
harca’u illee nyaachuu ni kajeela ture; saroonni iyyuu
dhufanii madaa isaa arraabu turan.**
22 **“Gaaf tokko namichi hiyyeessi sun duunaan
ergamoonni Waaqaa isa baatanii gara bobaa Abra-
haamitti isa geessan; sooressichis du’ee awwaalame.**
23 **Utuu Sii’ool keessatti dhiphachaa jiruus ol mil’atee
Abrahaamin fagootti, Al’aazaarin immoo bobaa Abra-
haam keessatti arge.**
24 **Innis iyyee, ‘Yaa Abbaa koo Abrahaam, waan ani
ibidda kana keessatti dhiphachaa jiruuf maaloo garaa
naa laafiitii akka inni fiixee quba isaa bishaan keessa
cuuphee arraba koo naa qabbaneessuuf Al’aazaarin
naa ergi’ jedheen.**

25 **“Abrahaam garuu akkana jedhee deebise; ‘Yaa
ilma ko, ati bara jireenya keetiitti waan gaarii akka
argatte, Al’aazaar immoo waan hamaa akka argate
yaadadhu; amma garuu asitti isatti toleera; ati immoo
dhiphachaa jirta.**
26 **Waan kana hunda irrattis, akka warri nu biraa
gara keessan dhufuu barbaadan dhufuu hin dandeeny-
eef yookaan akka warri isin biraa gara keenyatti ce’uu
hin dandeenyeef nuu fi isin gidduu boolla guddaatu
jira.’**

27 **“Dureessi sunis akkana jedhee deebise; ‘Yoos yaa
Abbaa, akka ati gara mana abbaa kootti Al’aazaarin
naa ergitu sin kadhadha;**

28 **ani obboloota shan qabaatii; akka isaanis iddoo**
dhiphinaa kana hin dhufneef inni dhaqee isaan haa
akeekkachiisu.’
29 **“Abrahaam garuu, ‘Isaan Musee fi raajota qabu;**
isaanuma haa dhaga’an’ jedhe.
30 **“Dureessichis, ‘Akkas miti; yaa abbaa koo Abra-**
haam; yoo warra du’an keessaa namni tokko gara
isaanii dhaqe garuu, isaan qalbii ni jijjiirratu’ jedheen.
31 **“Abrahaamis, ‘Isaan yoo Musee fi raajota hin**
dhageenye, yoo namni tokko warra du’an keessaa ka’e
illee hin amanan’ jedheen.”

17

Cubbuu, Amantii, Dirqama

1 Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; **“Wantoonni**
akka namoonni gufatan godhan dhufuun hin oolu;
garuu nama wantoonni kunneen karaa isaatiin dhu-
faniif wayyoo!
2 **Inni warra xixinnaa kanneen keessaa tokko illee**
gufachiisuu mannaa dhagaan daakuu morma isaatti
hidhamee galaanatti utuu darbatamee isaa wayya
ture.
3 **Kanaafuu of eeggadhaa.**

“Yoo obboleessi kee yakka sitti hojjete isa ifadhu;
yoo inni qalbii jijjiirrate immoo dhiifama godhiif.
4 **Yoo inni guyyaa tokkotti yeroo torba cubbuu sitti**
hojjetee yeroo torbanuu sitti deebi’ee, ‘Ani qalbii nan
jijjiirradha’ siin jedhe dhiifama godhiif.”
5 Ergamoonnis Gooftaadhaan, “Amantii keenya nuu gud-
disi” jedhan.
6 Innis akkana jedhee deebise; **“Isin amantii xinnoo**
hamma ija sanaaficaa illee yoo qabaattan, muka
qilxuu kanaan, ‘Buqqa’iitii galaana keessa dhaabami!’
jechuu dandeessu; innis isinii ajajama.
7 **“Isin keessaa namni tokko garbicha lafa qotu**
yookaan kan hoolota tiksu qaba haa jennu; inni yeroo
garbichi sun alaa galutti, ‘Dafii kottuutii taa’ii waa
nyaadhu’ jedhaanii?
8 **Qooda kanaa inni garbicha sanaan, ‘Irbaata naa**
qopheessi; hamma ani nyaadhee dhugutti marxifad-
huutii na tajaajili; sana booddee ati ni nyaattaa; ni
dhugdas’ hin jedhuunii?
9 **Namichis sababii garbichi sun waan ajajame sana**
raawwateef isa ni galateeffataa?

10 **Kanaafuu isinis yommuu waan ajajamtan hunda raawwattanitti, ‘Nu garboota faayidaa hin qabnee dha; waanuma hojjechuu qabnu qofa hojjenne’ jedhaa.”**

Lamxaa’onni Kudhan Fayyuu Isaanii

11 Yesuus utuu Yerusaalem dhaquu Samaariyaa fi Galiilaa gidduu darbaa ture.
12 Akkuma inni ganda tokko seeneenis, namoonni lamxaa’an kudhan isatti dhufan. Isaanis fagoo dhadhaabatanii,
13 sagalee isaanii ol fudhatanii, “Yesuus yaa Gooftaa, nuu na’i!” jedhan.
14 Innis yommuu isaan argetti, **“Dhaqaatii lubootatti of argisiisaa!”** jedheen; isaanis utuma deemaa jiranuu qulqullaa’an.
15 Isaan keessaas inni tokko yommuu fayyuu isaa argetti sagalee guddaadhaan Waaqaaf ulfina kennaa deebi’ee dhufe.
16 Adda isaatiinis miilla Yesuus irratti gombifamee isa galateeffate; innis nama Samaariyaa ture.
17 Yesuusis akkana jedhee gaafate; **“Kurnanuu qulqullaa’aniiru mitii? Yoos warri hafan sagallan eessa dhaqan?**
18 **Nama ormaa kana malee namni deebi’ee Waaqaaf galata galchu tokko iyyuu hin argamnee?”**
19 Yesuusis, **“Ka’ii deemi; amantiin kee si fayyiseeraatii”** jedheen.

Dhufaatii Mootummaa Waaqaa
17:26,27 kwf – Mat 24:37-39

20 Fariisonnis mootummaan Waaqaa yoom akka dhufu Yesuusin gaafatan; innis akkana jedhee deebiseef; **“Mootummaan Waaqaa namatti mul’achaa hin dhufu;**
21 **namoonnis, ‘Mootummaan Waaqaa kunoo as jira’ yookaan ‘Kuunnoo achi jira’ hin jedhan; mootummaan Waaqaa isin gidduu jiraatii.”**
22 Innis barattoota isaatiin akkana jedhe; **“Yeroon isin itti guyyoota Ilma Namaa keessaa isa tokko arguu hawwitan ni dhufa; garuu hin argitan.**
23 **Namoonni, ‘Inni kuunnoo achi jira!’ yookaan ‘Kunoo as jira’ isiniin jedhu; isin garuu hin dhaqinaa; isaan duukaas hin bu’inaa.**
24 **Ilmi Namaa guyyaa isaatti akkuma balaqqeessi balaqqeessa’ee gama tokkoo hamma gama kaaniitti samii ibsuu ni ta’aatii.**
25 **Inni garuu duraan dursee akka malee dhiphachuu fi dhaloota kanaan tuffatamuu qaba.**

26 **“Akkuma bara Nohi ta’e sana, yeroo Ilma Namaat-**
tis akkasuma ni ta’a.
27 **Hamma gaafa Nohi doonii seeneetti namoonni**
nyaachaa, dhugaa, fuudhaa, heerumaas turan.
Bishaan badiisaas dhufee hunda isaanii balleesse.
28 **“Bara Looxis akkasuma ture; namoonni nyaachaa,**
dhugaa, bitachaa, gurgurachaa, biqiltuu dhaabbachaa,
manas ijaarrachaa turan.
29 **Guyyaa Looxi Sodoomii ba’etti garuu ibiddii fi**
dinyiin samii irraa roobee hunda isaanii balleesse.
30 **“Guyyaa Ilmi Namaa mul’atuttis akkasuma ta’a.**
31 **Guyyaa sana namni bantii manaa irra jiru kan**
mana keessaa mi’a qabu mi’a sana fudhachuuf gad
bu’uu hin malu. Akkasuma immoo namni lafa qotiisaa
keessa jiru tokko iyyuu waan tokkoof illee manatti hin
deebi’in.
32 **Niitii Looxi yaadadhaa!**
33 **Namni lubbuu isaa eeggachuu yaalu kam iyyuu**
lubbuu isaa ni dhaba; namni lubbuu isaa dhabu kam
iyyuu lubbuu isaa ni turfata.
34 **Ani isinittin hima; halkan sana namoonni lama**
siree tokko irra ni rafu; inni tokko ni fudhatama; kaan
immoo ni hafa.
35 **Dubartoonni lama walii wajjin midhaan daaku;**
isheen tokko ni fudhatamti; kaan immoo ni hafti. [
36 **Namoonni lama lafa qotiisaa keessa jiru; tokko ni**
fudhatama; kaan immoo ni hafa.”]*
37 Isaanis, “Yaa Gooftaa, eessatti?” jedhanii gaafatan.

Innis, **“Iddoo raqni jirutti gogocorroowwan walitti qabamu”** jedhee deebiseef.

18

Fakkeenya Haadha Hiyyeessaa Tokkoo

1 Yesuusis akka isaan yeroo hunda kadhachuu qabanii fi akka isaan abdii hin kutanne isaan barsiisuuf jedhee fakkeenya tokko barattoota isaatti hime.

2 Innis akkana jedhe; **“Magaalaa tokko keessa abbaa murtii kan Waaqa hin sodaanne, namas kan hin kabajne tokkotu ture.**

3 **Haati hiyyeessaa tokkos magaalaa sana keessa turte; isheenis, ‘Diina koo irratti murtii qajeelaa naa kenni’ jettee isatti deddeebi’aa turte.**

---

* **17:36** Waraabbileen tokko tokko luqqisaa 36 hin qaban.

4 **“Innis yeroo gabaabaaf didee ture; ergasii garuu**
akkana jedhee garaa isaatti yaade; ‘Ani yoon Waaqa
hin sodaanne illee, yoon namas hin kabajne illee,
5 **sababii niitiin kun deddeebitee na rakkiftuuf mur-**
tii qajeelaa nan kennaaf; yoo kanaa achii deddeebitee
na dadhabsiifti.’ ”
6 Gooftaanis akkana jedhe; **“Egaa waan abbichii murtii**
dabaan sun jedhu dhaga’aa;
7 **Waaqni immoo filatamtoota isaa warra halkanii**
guyyaa gara isaatti iyyataniif murtii qajeelaa hin
kennuu? Isaan duraa tursaa ree?
8 **Ani isinittin hima; inni dafee murtii qajeelaa**
kennaaf; garuu Ilmi Namaa gaafa dhufu lafa irratti
amantii ni argataa?”

Fakkeenya Fariisichaatii fi Namicha Qaraxa Walitti Qabuu

9 Yesuusis namoota qajeelummaa ofiitti amananii warra
kaan immoo tuffatanitti akkana jedhee fakkeenya kana
hime.
10 **“Namoonni lama Waaqa kadhachuuf gara mana**
qulqullummaatti ol ba’an; isaanis Fariisicha tokkoo fi
nama qaraxa walitti qabu tokko turan.
11 **Fariisichi ka’ee dhaabatee, waa’ee mataa isaa**
akkana jedhee kadhate; ‘Yaa Waaqayyo, ani akka
namoota kaanii jechuunis akka saamtotaa, jal’ootaa
fi sagaagaltootaa keessumattuu waan akka namicha
qaraxa walitti qabu kanaa hin ta’iniif sin galateef-
fadha.
12 **Ani torbanitti yeroo lama nan sooma; waanan ar-**
gadhu hundumaa irraas harka kudhan keessaa tokko
nan kenna.’
13 **“Namichi qaraxa walitti qabu sun garuu fagoo**
dhaabate, qoma isaa dhadha’aa, ‘Yaa Waaqayyo, ani
nama cubbamaadhaatii naa na’i!’ jedhe malee ija
isaatiin illee ol jedhee gara samii hin ilaalle.
14 **“Ani isinittin hima; namichi kun namicha duraa**
irra fuula Waaqaa duratti qajeelaa ta’ee mana isaatti
gale. Namni ol of qabu hundinuu gad qabamaatii;
namni gad of qabu garuu ol qabama.”

Yesuusii fi Ijoollee Xixinnoo
18:15-17 kwf – Mat 19:13-15; Mar 10:13-16

15 Namoonni akka inni harka isaan irra kaa’uuf
daa’immanis Yesuusitti fidaa turan. Barattoonni garuu
yommuu waan kana arganitti isaan ifatan.
16 Yesuus garuu ijoollee sana ofitti waamee akkana
jedhe; **“Ijoolleen xixinnoon gara koo haa dhufaniitii**

hin dhowwinaa; mootummaan Waaqaa kan warra akkanaatii.
17 **Ani dhuguman isinitti hima; namni akkuma ijoolleetti mootummaa Waaqaa hin simanne kam iyyuu gonkumaa itti hin galu.”**

Fakkeenya Sooressaatii fi Mootummaa Waaqaa
18:18-30 kwf – Mat 19:16-29; Mar 10:17-30

18 Bulchaan tokko, “Yaa Barsiisaa gaarii, ani jireenya bara baraa dhaaluuf maal gochuun qaba?” jedhee isa gaafate.
19 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Ati maaliif gaarii naan jetta? Waaqa tokkicha malee gaariin hin jiru.**
20 **Ati ajajawwan ni beekta; ‘Hin ejjin; hin ajjeesin; hin hatin; sobaan dhugaa hin ba’in; abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni.’*”**
21 Namichis, “Ani ijoollummaa kootii jalqabee ajajawwan kanneen hunda eegeera” jedhe.
22 Yesuusis yommuu waan kana dhaga’etti, **“Amma illee waan tokkotu si duraa hir’ata; waan qabdu hunda gurgurii hiyyeeyyiif kenni; samii keessatti badhaadhummaa ni qabaattaa. Ergasii kottuu na duukaa bu’i”** jedheen.
23 Inni yommuu waan kana dhaga’etti baay’ee gadde; akka malee sooressa tureetii.
24 Yesuusis isa ilaalee akkana jedhe; **“Mootummaa Waaqaatti galuun sooreyyiif akkam rakkisaa dha!**
25 **Dhugumaan namni sooressi mootummaa Waaqaatti galuu irra qaawwa lilmoo keessa ba’uutu gaalaaf salphata.”**
26 Warri waan kana dhaga’anis, “Yoos eenyutu fayyuu danda’a ree?” jedhanii gaafatan.
27 Yesuusis, **“Wanni namaaf hin danda’amne, Waaqaaf ni danda’ama”** jedhee deebise.
28 Phexrosis, “Kunoo, nu waan qabnu hunda dhiifnee si duukaa buuneerra” jedheen.
29 Yesuus immoo akkana isaaniin jedhe; **“Ani dhuguman isinitti hima; namni sababii mootummaa Waaqaatiif jedhee mana yookaan niitii yookaan obboloota yookaan haadhaa fi abbaa yookaan ijoollee dhiisee,**
30 **bara kana keessa dachaa baay’ee, bara dhufuuf jiru keessa immoo jireenya bara baraa utuu hin argatin hafu tokko iyyuu hin jiru.”**

Yesuus Yeroo Sadaffaa Waa’ee Du’a Isaa Dubbate
18:31-33 kwf – Mat 20:17-19; Mar 10:32-34

---

* **18:20** Bau 20:12; KeD 5:16-20

31 Yesuus warra kudha lamaan kophaatti baasee akkana
jedheen; **“Kunoo nu Yerusaalemitti ol ba’aa jirra;
wanni raajonni waa’ee Ilma Namaa barreessan hund-
inuus ni raawwatama.**
32 **Inni dabarfamee Namoota Ormaatti ni kennama.
Isaanis isatti qoosu; isa arrabsu; isatti tufu; isa garafu;
isa ajjeesus.**
33 **Innis guyyaa sadaffaatti du’aa ni ka’a.”**
34 Barattoonni garuu waan kana hunda keessaa tokko illee
hin hubanne; hiikkaan isaas isaan duraa dhokfamee ture.
Inni maal akka dubbachaa tures isaaniif hin galle.

Namichi Jaamaan Tokko Fayyifamuu Isaa
18:35-43 kwf – Mat 20:29-34; Mar 10:46-52

35 Yeroo Yesuus Yerikootti dhi’aatetti, namichi jaamaan
tokko qarqara karaa taa’ee kadhachaa ture.
36 Innis akka tuunni namootaa karaa sana darbaa jiru
dhageenyaan, waan ta’aa ture gaafate.
37 Isaanis, “Yesuus nama Naazreetitu asiin darbaa jira”
jedhanii isatti himan.
38 Innis, “Yesuus, yaa ilma Daawit, na maari!” jedhee iyye.
39 Namoonni fuula dura deemaa turanis akka inni
cal’isuuf isa ifatan; inni garuu, “Yaa ilma Daawit na maari!”
jedhee ittuma caalchisee iyye.
40 Yesuusis dhaabatee akka isaan namicha gara isaa fidan
ajaje. Yommuu inni gara isaatti dhi’aatetti Yesuus akkana
jedhee isa gaafate;
41 **“Akka ani maal siif godhu barbaadda?”**
Namichis, “Yaa Gooftaa, ani arguun barbaada” jedhee
deebise.
42 Yesuusis, **“Argi; amantiin kee si fayyiseeraa”** jed-
heen.
43 Innis yeruma sana argee Waaqa jajachaa Yesuus
duukaa bu’e. Namoonni hundinuus yommuu waan kana
arganitti Waaqa jajan.

19

Yesuusii fi Zakkewoos

1 Yesuus Yerikoo seenee achi keessa darbaa ture.
2 Namichi Zakkewoos jedhamu tokkos achi ture; innis
hangafa warra qaraxa walitti qabaniitii fi sooressa ture.
3 Innis Yesuus nama akkamii akka ta’e arguu barbaade;
garuu gabaabaa waan tureef, sababii baay’ina namootaatiif
isa arguu hin dandeenye.
4 Yesuus waan karaa sana irra darbaa tureef, Zakkewoos
isa arguuf jedhee fiigee dura darbee muka qilxuu tokko
yaabe.

5 Yesuus yommuu iddoo sana ga’etti ol mil’atee, **“Yaa Zakkewoos, har’a mana kee ooluun narra jiraatii dafii gad bu’i”** jedheen.
6 Innis yommusuma gad bu’ee gammachuudhaan isa simate.
7 Namoonni hundinuu yommuu waan kana arganitti, “Inni keessummaa ‘Nama cubbamaa’ ta’uu dhaqe!” jedhanii guungumuu jalqaban.
8 Zakkewoos garuu ka’ee dhaabatee Gooftaadhaan, “Yaa Gooftaa kunoo, ani walakkaa qabeenya koo hiyyeeyyiif nan kenna; ani yoon nama tokko illee gowwoomsee saamee jiraadhe, waanan fudhadhe sana harka afur godhee nan deebisa” jedhe.
9 Yesuus deebisee akkana jedheen; **“Namichi kunis waan ilma Abrahaam ta’eef, har’a fayyinni mana kanaaf dhufeera.**
10 **Ilmi Namaa isa bade barbaaduu fi fayyisuudhaaf dhufeetii.”**

Fakkeenya Minnaanii Kudhannanii
19:12-27 kwi – Mat 25:14-30

11 Yesuusis utuma isaan waan kana dhaga’aa jiranuu itti fufee, fakkeenya tokko isaanitti hime; kanas sababii inni Yerusaalemitti dhi’aatee fi sababii namoonni waan mootummaan Waaqaa yeruma sana mul’atu se’aniif dubbate.
12 Innis akkana jedhe; **“Namichi sanyii mootii tokko muudamee mootii ta’ee deebi’uuf biyya fagoo dhaqe.**
13 **Namichi sunis garboota isaa keessaa nama kudhan waamee, ‘Hamma ani deebi’utti maallaqa kanaan daldalaa’ jedhee minnaanii kudhan isaanitti kenne.**
14 **“Namoonni biyya isaa garuu isa jibbanii, ‘Akka namichi kun nurratti mootii ta’u hin feenu!’ jedhanii bakka bu’oota isaanii isa duubaan ergatan.**
15 **“Innis erga muudamee mootii ta’ee deebi’ee booddee garboonni inni maallaqa itti kennee ture sun ittiin daldalanii maal akka argatan beekuuf jedhee nama itti ergee isaan waamsise.**
16 **“Garbichi jalqabaa dhufee, ‘Yaa Gooftaa, minnaaniin kee minnaanii gara biraa kudhan dhaleera’ jedheen.**
17 **“Gooftaan isaas deebisee, ‘Yaa garbicha gaarii, ati waan gaarii hojjette. Sababii ati waan akka malee xinnoo irratti amanamaa taateef, magaalaa kudhan irratti taayitaa qabaadhu’ jedheen.**
18 **“Garbichi lammaffaanis dhufee, ‘Yaa Gooftaa, minnaaniin kee minnaanii gara biraa shan dhaleera’ jedheen.**

19 **“Gooftaan isaas deebisee, ‘Atis magaalaa shan**
irratti mo’i’ jedheen.

20 **“Inni sadaffaan immoo dhufee akkana jedhe; ‘Yaa**
Gooftaa, minnaaniin kee kunoo ti; ani huccuudhaan
maree dhokseen ture.
21 **Ati gara jabeessa waan taateef ani sin sodaadhe;**
ati waan hin kaa’atin fudhatta; waan hin facaasinis
haammatta.’
22 **“Gooftaan isaas deebisee akkana jedhe; ‘Yaa gar-**
bicha hamaa nana; ani dubbuma afaan keetiitiin sittin
mura; ati akka ani nama dabaa waan hin kaa’atin
fudhatu, waan hin facaasinis haammatu ta’e beekta
mitii?
23 **Yoos akka ani yommuun deebi’utti dhala isaa**
wajjin fudhadhuuf maaliif maallaqa koo mana baankii
naa hin kaa’in ree?’
24 **“Gooftichis warra achi dhadhaabataniin, ‘Min-**
naanii sana isa harkaa fuudhaatii namicha minnaanii
kudhan qabuuf kennaa’ jedhe.

25 **“Isaanis deebisanii, ‘Yaa Gooftaa, inni duraanuu**
minnaanii kudhan qaba’ jedhaniin.

26 **“Inni immoo deebisee akkana jedhe; ‘Ani isinittin**
hima; kan qabu hundaafuu itti dabalamee ni kennama;
kan hin qabne garuu wanni inni qabu iyyuu irraa
fudhatama;
27 **diinota koo kanneen akka ani isaan irratti mootii**
ta’u hin barbaadin immoo as fidaatii fuula koo duratti
isaan gogorra’aa.’ ”

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
19:29-38 kwf – Mat 21:1-9; Mar 11:1-10
19:35-38 kwf – Yoh 12:12-15

28 Yesuus erga waan kana dubbatee booddee
Yerusaalemitti ol ba’uuf isaan dura deemaa ture.
29 Innis akkuma Beetfaagee fi Biitaaniyaa kanneen tulluu
Gaara Ejersaa jedhamu biraa sanatti dhi’aateen barattoota
isaa keessaa lama erge;
30 akkanas isaaniin jedhe; **“Gara ganda fuula keessan**
dura jiru sanaa dhaqaa; akkuma achi seentaniinis,
ilmoo harree kan namni tokko iyyuu takkumaa hin
yaabbatin tokko achitti hidhamee jiru ni argattu. Isa
hiikaatii as fidaa.
31 **Yoo namni tokko iyyuu, ‘Isin maaliif hiiktu?’**
jedhee isin gaafate, ‘Gooftaatu isa barbaada’ jedhaa.”

32 Warri ergamanis dhaqanii waan hunda akkuma inni
isaanitti himetti argatan.

33 Utuu isaan ilmoo harree sana hiikaa jiranuus warri
harree sanaa, “Ilmoo harree kana maaliif hiiktu?” jedhanii
isaan gaafatan.
34 Isaanis, “Gooftaatu isa barbaada” jedhanii deebisan.
35 Ilmoo harree sanas Yesuusitti fidan; uffata isaaniis
harree sana irra buusan; Yesuusinis irra teessisan.
36 Utuu inni deemuus namoonni uffata isaanii karaa irra
afan.
37 Yeroo inni daandii Tulluu Ejersaa irraa gad bu’utti
dhi’aatettis, barattoonni hundi hojii dinqii arganii turan
hundatti gammadanii, sagalee guddaan akkana jedhanii
Waaqa galateeffachuu jalqaban.
38 “Mootiin maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!”*

“Nagaan samii irratti, ulfinnis ol gubbaatti!”
39 Namoota achi turan keessaas Fariisonni tokko tokko
Yesuusiin, “Yaa Barsiisaa, barattoota kee ifadhu!” jedhan.
40 Innis deebisee, **“Ani isinittin hima; yoo isaan
cal’isan illee dhagoonni ni iyyu”** jedheen.
41 Yesuusis yommuu Yerusaalemitti dhi’aatee magaalattii
argetti ni boo’eef;
42 akkanas jedhe; **“Utuu atumti waan har’a nagaa siif
kennu beektee gaarii ture! Amma garuu ija kee duraa
dhokfameera.**
43 **Guyyoonni itti diinonni kee koobii sitti ijaaranii, si
marsanii, karaa hundaanis ba’uu si dhowwan sitti ni
dhufuutii.**
44 **Diinonni si’ii fi ijoollee kee warra dallaa kee keessa
jiraatan biyyootti maku. Isaan dhagaa tokko dhagaa
kaan irratti hin dhiisan; ati yeroo itti Waaqni gara kee
dhufu hin beekneetii.”**

Yesuus Mana Qulqullummaa Keessatti
19:45,46 kwf – Mat 21:12-16; Mar 11:15-18; Yoh 2:13-16

45 Yesuus mana qulqullummaa seenee warra gurgurachaa
turan ari’uu jalqabe.
46 Innis, **“ ‘Manni koo mana kadhannaa ta’a’ jed-
hamee barreeffameera; isin garuu ‘Holqa saamtotaa’
gootaniirtu”**† isaaniin jedhe.
47 Guyyuma guyyaanis mana qulqullummaa keessatti
barsiisaa ture; luboonni hangafoonni, barsiistonni seeraatii
fi dura bu’oonni sabaa garuu isa ajjeesuudhaaf jabeessanii
barbaadaa turan.
48 Ta’us isaan karaa ittiin isa ajjeesan hin arganne;
namoonni hundinuu yaada tokkoon waan inni dubbate
dhaggeeffachaa turaniitii.

---

* **19:38** Far 118:26 † **19:46** Erm 7:11

20

Taayitaan Yesuus Gaaffii Uume
20:1-8 kwf – Mat 21:23-27; Mar 11:27-33

1 Gaaf tokko utuu Yesuus mana qulqullummaa keessatti
namoota barsiisuu, utuu wangeelas lallabuu luboonni
hangafoonnii fi barsiistonni seeraa maanguddoota wajjin
gara isaa dhufan.
2 Isaanis, “Ati akka taayitaa maaliitiin waan kana hojjettu
nutti himi. Eenyutu taayitaa kana siif kenne” jedhan.
3 Innis akkana jedhee deebise; **“Anis gaaffii tokkon isin
gaafadha. Isin immoo natti himaa:**
4 **Cuuphaan Yohannis samii irraa dhufe moo nama
biraa dhufe?”**
5 Isaanis waliin mari’atanii akkana jedhan; “Yoo nu,
‘Samii irraa dhufe’ jenne inni immoo, ‘Isin maaliif isa hin
amanin ree?’ jedhee nu gaafata.
6 Yoo nu, ‘Nama biraa dhufe’ jenne garuu namoonni
hundinuu akka Yohannis raajii ta’e waan amananiif dha-
gaadhaan nu tumu.”
7 Kanaaf isaan, “Inni eessaa akka dhufe nu hin beeknu”
jedhan.
8 Yesuus immoo, **“Anis taayitaa maaliitiin akkan waan
kana hojjedhu isinitti hin himu”** jedheen.

Fakkeenya Qottuuwwanii
20:9-19 kwf – Mat 21:33-46; Mar 12:1-12

9 Innis akkana jedhee fakkeenya kana namootatti himuu
jalqabe; **“Namichi tokko iddoo dhaabaa wayinii irra
wayinii dhaabbatee, qonnaan bultootatti kiraa kenna-
tee biyya fagoo dhaqee yeroo dheeraa ture.**
10 **Innis yeroo midhaan walitti qabamutti akka isaan
ija iddoo dhaabaa wayinii irraa waa kennaniif gar-
bicha tokko qottuuwwan sanatti ergate. Qottuuwwan
sun garuu tumanii harka duwwaa of irraa isa dee-
bisan.**
11 **Innis garbicha biraa ergate; isaan garuu isas
tumanii, qaanessaniis harka duwwaa of irraa isa
deebisan.**
12 **Amma illee garbicha sadaffaa ergate; isaan immoo
isas madeessanii gad isa darbatan.**
13 **“Ergasii abbichi iddoo dhaabaa wayinii, ‘Maal
gochuu naa wayya? Ka’een ilma koo jaallatamaa itti
erga; tarii isa ni kabaju ta’aatii’ jedhe.**
14 **“Qottoonni sun garuu yommuu isa arganitti,
‘Dhaaltuun isa kana; kottaa isa ajjeefnaa; dhaalli sun
kan keenya ta’aatii’ jedhanii walii wajjin dudubbatan.**

15 **Kanaafuu isaan iddoo dhaabaa wayinii keessaa gad baasanii isa ajjeesan.**
“Egaa abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa maal isaan godhinna laata?
16 **Inni dhufee qottuuwwan sana ni ajjeesa; iddoo dhaabaa wayinii sanas namoota biraatti kennata.”**
Namoonnis yommuu waan kana dhaga’anitti, “Waaqni waan kana hin fidin!” jedhan.
17 Yesuusis isaan ilaalee, akkana jedhe; **“Egaa inni,**
“ ‘Dhagaan ijaartonni tuffatan
dhagaa golee ta’eera jedhamee barreeffame maal jechuu isaati ree’*?
18 **Namni dhagaa sana irratti kufu hundinuu caccabee bututa; namni dhagichi irratti kufu kam iyyuu ni daakama.”**
19 Barsiistonni seeraatii fi luboonni hangafoonni akka inni fakkeenya kana isaaniin mormuun dubbate waan beekaniif yeruma sana isa qabuu barbaadan. Garuu namoota sana sodaatan.

Qeesaariif Gibira Kaffaluu
20:20-26 kwf – Mat 22:15-22; Mar 12:13-17

20 Jarris isa gaadaa, akka isaan waan inni dubbatuun isa qabanii dabarsanii humnaa fi taayitaa bulchaatti isa kennaniif jedhanii basaastota nama nagaa of fakkeessan ergan.
21 Basaastonni sunis akkana jedhanii isa gaafatan; “Yaa Barsiisaa, nu akka ati waan qajeelaa dubbatuu fi waanuma qajeelaa barsiiftu, akkasumas akka ati dhugaadhaan karaa Waaqaa barsiisuu malee nama wal hin caalchifne beekna.
22 Qeesaariif gibira kaffaluun eeyyamameera moo hin eeyyamamne?”†
23 Inni garuu haxxummaa isaanii argee akkana isaaniin jedhe;
24 **“Mee diinaarii tokko natti argisiisaa. Fakkii fi katabbii eenyuutu isa irra jira?”**
Isaanis, “Kan Qeesaar” jedhanii deebisan.
25 Kana irratti inni, **“Yoos kan Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa immoo Waaqaaf kennaa”** jedheen.

---

* **20:17** Far 118:22 † **20:22** *Qeesaariif gibira kaffaluun* – Mootummaan Roomaa biyya isaanii qabachuu isaa Yihuudoonni hin beekan ture. Utuu Yesuus hin dhufin waggaa digdamii shaniin dura, sababii gibira kaffaluutiin mootummaa Roomaatti mormiin guddaan tokko ka’ee ture. Kanaaf gaaffiin kun gaaffii micciiramaa dha. Yesuus yoo kaffaltii gibiraa deeggare, fudhatama nama biratti qabu sana dhaba. Yoo kaffaltii gibiraa morme immoo dabarfamee abbootii aangoo mootummaatti kennama.

26 Isaanis waan inni dubbateen fuula namootaa duratti isa
qabuu hin dandeenye. Deebii isaas dinqisiifatanii cal'isan.

Gaaffii Waa'ee Du'aa Ka'uu
20:27-40 kwf – Mat 22:23-33; Mar 12:18-27

27 Saduuqota du'aa ka'uun hin jiru jedhan keessaa tokko
tokko waa gaafachuuf jedhanii gara Yesuus dhufan;
28 akkanas jedhan; "Yaa Barsiisaa yoo obboleessi nama
tokkoo niitii fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin du'e, akka
namichi sun niitii sana dhaalee ijoollee dhalchee obboleessa
isaatiif sanyii dabarsu Museen nuu barreesseera.
29 Kunoo obboloota torbatu ture. Inni hangafni niitii
fuudhee ijoollee malee du'e.
30 Inni lammaffaan,
31 inni sadaffaanis ishee fuudhan; haaluma wal
fakkaatuun isaan torbanuu utuu ijoollee hin dhalchin
du'an.
32 Dhuma irratti dubartittiinis ni duute.
33 Egaa guyyaa du'aa ka'uutti isheen niitii isa kamii taati?
Torban isaanii iyyuu ishee fuudhaniiruutii."
34 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Namoonni addun-
yaa kanaa ni fuudhu; ni heerumus.**
35 **Warri addunyaa dhufuuf jiruu fi du'aa ka'uu
keessatti hirmaachuun isaanii malu garuu hin fuud-
han; hin heerumanis.**
36 **Isaan waan akka ergamootaa ta'aniif deebi'anii
hin du'an; waan ijoollee du'aa ka'uu ta'aniifis isaan
ijoollee Waaqaa ti.**
37 **Garuu Museen iyyuu seenaa waa'ee daggalaa
keessatti akka warri du'an du'aa ka'an argisiiseera;
inni Gooftaadhaan, 'Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisi-
haaqii fi Waaqa Yaaqoob'‡jedhee waamaatii.**
38 **Inni Waaqa warra jiraataniiti malee Waaqa warra
du'anii miti; hundinuu isaaf jiraatoodhaatii."**
39 Barsiistota seeraa keessaa tokko tokko, "Yaa Barsiisaa,
dhugaa jette!" jedhanii deebisan.
40 Namni tokko iyyuu deebi'ee gaaffii isa gaafachuuf ija
hin jabaanne.

Kiristoos Ilma Eenyuu ti?
20:41-47 kwf – Mat 22:41–23:7; Mar 12:35-40

41 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **"Isaan akkamitti
Kiristoos§ilma Daawit jechuu danda'u?**
42 **Daawit mataan isaa iyyuu kitaaba faarfannaa
keessatti akkana jedha;**

‡ **20:37** Bau 3:6 § **20:41** yookaan *Masiihichi*

“ ‘Gooftichi Gooftaa kootiin akkana jedhe;
“Karaa mirga koo taa’i;
43 **hamma ani diinota kee,**
ejjeta miilla keetii siif godhutti.” ’*
44 **Daawit ‘Gooftaa’ jedhee isa waama. Yoos inni akkamitti ilma isaa ta’uu danda’a ree?”**
45 Utuu namoonni hundinuu isa dhaga’aa jiranuu, Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe;
46 **“Barsiistota seeraa irraa of eeggadhaa. Isaan uffata dhedheeraa uffatanii nanaanna’uu fi gabaa keessattis nagaa gaafatamuu, manneen sagadaa keessatti taa’umsa ulfinaa, lafa cidhaatti immoo iddoo ulfinaa jaallatu.**
47 **Isaanis mana haadha hiyyeessaa saamanii onsu; of argisiisuuf jedhaniis kadhannaa dheeressu. Namoonni kunneen adaba guddaa adabamu.”**

21

Buusii Haadha Hiyyeessaa Tokkoo
21:1-4 kwf – Mar 12:41-44

1 Yesuusis ol mil’atee sooreyyii kennaa isaanii mi’a buusii keessa buusaa jiran arge.
2 Akkasumas haadha hiyyeessaa hiyyeettii tokko saantima sibiila diimaa xixinnoo lama buusuu ishee arge.
3 Innis akkana jedhe; **“Ani dhuguman isinitti hima; haati hiyyeessaa hiyyeettiin kun warra kaan hunda caalaa buufteerti.**
4 **Namoonni kunneen hundi qabeenya isaanii irraa kennan; isheen garuu hiyyuma ishee keessaa waan ittiin jiraattu hunda kennite.”**

Mallattoo Dhuma Baraa
21:5-36 kwf – Mat 24; Mar 13
21:12-17 kwf – Mat 10:17-22

5 Barattoota isaa keessaas tokko tokko waa’ee mana qulqullummaa, haala manni qulqullummaa sun dhagaawwan babbareedanii fi kennaawwan Waaqaaf kennamaniin itti miidhagfame dudubbachaa turan. Yesuus garuu akkana jedhe;
6 **“Yeroon itti wanni isin ilaaltan kun hundinuu, utuu dhagaan tokko iyyuu wal irratti hin hafin diigamu tokko ni dhufa.”**
7 Isaanis, “Yaa barsiisaa, wanni kun yoom ta’a? Mallattoon yeroo wanni kun itti fiixaan ba’uu ga’uu maali?” jedhanii gaafatan.

---

* **20:43** Far 110:1

8 Innis akkana jedhee deebise; **“Isin akka hin gow-
woomfamneef of eeggadha. Namoonni hedduun, ‘Ani
isa; yeroon sun dhi’aateera’ jechaa maqaa kootiin ni
dhufuutii. Isin garuu isaan duukaa hin bu’inaa.**
9 **Yommuu waa’ee waraanaatii fi waa’ee fincilaa
dhageessanitti, hin sodaatinaa. Wanni kun duraan
dursee ta’uu qabaatii; dhumni garuu yeruma sana hin
ta’u.”**
10 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Sabni sabatti, mootum-
maanis mootummaatti ni ka’a.**
11 **Iddoo garaa garaatti sochiin lafaa guddaan, beellii
fi golfaan ni ta’a; samii irrattis wanni sodaachisaanii
fi mallattoon gurguddaan ni ta’a.**
12 **“Kana hunda dura garuu isaan isin qabu; isin
ari’atus. Dabarsanii manneen sagadaatti isin kennu;
mana hidhaa keessas isin buusu; isin maqaa kootiif
jettanii fuula moototaatii fi bulchitootaa duratti ni
dhi’eeffamtu.**
13 **Akkasiin isin anaaf dhugaa baatu.**
14 **Isin garuu akkamitti akka falmattan duraan dur-
sitanii akka hin yaaddofne yaadatti qabadhaa.**
15 **Anuu afaanii fi ogummaa diinonni keessan tokko
iyyuu danda’anii dura hin dhaabanne yookaan hin
mormine isiniif nan kennaatii.**
16 **Abbaa fi haati, obboloonni, firoonnii fi michoonni
dabarsanii isin kennu; isin keessaas tokko tokko ni
ajjeesu.**
17 **Namni hundinuu sababii maqaa kootiif isin jibba.**
18 **Garuu rifeensi mataa keessanii tokko iyyuu hin
badu.**
19 **Isin jabaadhaa dhaabadhaa; yoos lubbuu keessan
ni oolfattu.**
20 **“Isin yommuu Yerusaalem loltootaan marfamtee
argitanitti akka badiin ishee dhi’aate beekaa.**
21 **Yommus warri Yihuudaa keessa jiran gaarranitti
haa baqatan; warri magaalaa keessa jiranis achii haa
ba’an; warri baadiyyaa jiran immoo magaalaa hin
seenin.**
22 **Akka wanni barreeffame hundinuu raawwatamuuf
yeroon kun yeroo haaloo baasuutii.**
23 **Bara sana keessa dubartoota ulfaatii fi haadhota
hoosisaniif wayyoo! Lafa irratti dhiphinni guddaan,
saba kanatti immoo dheekkamsi ni dhufaatii.**
24 **Isaanis goraadeedhaan ajjeefamu; booji’amaniis
biyyoota ormaa hundatti ni geeffamu; hamma barri
Namoota Ormaa dhumutti Yerusaalem Namoota Or-
maatiin dhidhiitamti.**

25 **“Aduu irratti, ji’a irratti, urjiiwwan irrattis mallat-**
toon ni ta’a. Lafa irrattis sababii huursaatii fi dha’aa
galaanaatiif saboonni ni muddamu; waan ta’anis ni
wallaalu.
26 **Namoonnis sababii humnoonni samii irraa**
raafamaniif, waan addunyaa kanatti dhufuuf jiru
yaadda’anii sodaadhaan ni gaggabu.
27 **Isaanis yeroo sana utuu Ilmi Namaa humnaa fi**
ulfina guddaadhaan duumessaan dhufuu ni argu.
28 **Yommuu wanni kun ta’uu jalqabutti mataa**
keessan ol qabadhaa; olis ilaalaa; furamuun keessan
dhi’aateeraatii.”
29 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime;
“Mee muka harbuutii fi muka hunda ilaalaa.
30 **Yommuu isaan baala baafatanitti isin mataan**
keessan iyyuu ilaaltanii akka bonni dhi’aate beekuu
dandeessu.
31 **Akkasuma isinis yommuu wanni kun raawwata-**
muu isaa argitanitti akka mootummaan Waaqaa
dhi’aate ni beektu.
32 **“Ani dhuguma isinittin hima; hamma wanni kun**
hundi ta’utti dhaloonni kun hin darbu.
33 **Samii fi lafti ni darbu; dubbiin koo garuu gonku-**
maa hin darbu.
34 **“Isin of eeggadhaa; yoo kanaa achii qalbiin keessan**
qananiidhaan, machii fi yaaddoo jireenyaatiin fud-
hatamee guyyaan sunis utuu isin hin beekin akkuma
kiyyoo isin qabata.
35 **Guyyaan sun warra lafa irra jiraatan hundatti ni**
dhufaatii.
36 **Kanaafuu akka waan dhufuuf jiru hunda jalaa**
baataniif, akka fuula Ilma Namaa duras dhaabachuu
dandeessaniif yeroo hunda dammaqaa; kadhadhaas.”
37 Yesuus guyyuma guyyaan mana qulqullummaa
keessatti barsiisaa ture; halkan halkan immoo tulluu Gaara
Ejersaa jedhamu irra bula ture.
38 Namoonni hundinuus isa dhaggeeffachuuf jedhanii
barii barraaqaan mana qulqullummaa dhufu turan.

22

Yihuudaan Yesuusin Dabarsee Kennuu Isaa
22:1,2 kwf – Mat 26:2-5; Mar 14:1,2,10,11

1 Yeroo sana Ayyaanni Maxinoo kan Faasiikaa jedhamu
dhi’aate ture;
2 luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa waan
namoota sodaataniif, mala ittiin Yesuusin ajjeesan bar-
baadaa turan.

3 Ergasiis seexanni namicha Yihuudaa Keeriyoticha jed-
hamu kan jara Kudha Lamaan keessaa tokko ture sanatti
gale.
4 Yihuudaanis gara luboota hangafootaatii fi ajajjoota
waardiyyaa mana qulqullummaa dhaqee haala ittiin Yesu-
usin dabarsee kennu irratti isaan wajjin mari'ate.
5 Isaanis gammadanii maallaqa isaaf kennuuf walii galan.
6 Innis tole jedhee yeroo namoonni hin jirretti Yesuusin
dabarsee isaanitti kennuudhaaf haala mijaa'aa eeggachaa
ture.

Irbaata Gooftaa
22:7-13 kwf – Mat 26:17-19; Mar 14:12-16
22:17-20 kwf – Mat 26:26-29; Mar 14:22-25; 1Qr 11:23-25
22:21-23 kwf – Mat 26:21-24; Mar 14:18-21; Yoh 13:21-30
22:25-27 kwf – Mat 20:25-28; Mar 10:42-45
22:33,34 kwf – Mat 26:33-35; Mar 14:29-31; Yoh 13:37,38

7 Guyyaan Ayyaana Maxinoo kan hoolaan Faasiikaa itti
qalamuu qabu ga'ee ture.
8 Yesuusis, **"Akka Faasiikaa nyaannuuf dhaqaatii nuu
qopheessaa"** jedhee Phexrosii fi Yohannisin erge.
9 Isaanis, "Akka nu eessatti qopheessinu barbaadda?"
jedhanii isa gaafatan.
10 Inni immoo deebisee akkana jedhe; **"Akkuma isin
magaalaa seentaniin, namichi okkotee bishaanii baatu
tokko isinitti dhufa. Gara mana inni seenuutti isa
duukaa bu'aatii,**
11 **abbaa mana sanaatiin, 'Barsiisaan, "Manni
keessummaa, iddoon ani itti barattoota koo wajjin
Faasiikaa nyaadhu eessaa?" siin jedha' jedhaa.**
12 **Abbaan manaa sunis darbii bal'aa mi'a man-
aatiin guutame tokko isinitti argisiisa. Isinis achitti
qopheessaa."**
13 Isaanis dhaqanii akkuma Yesuus isaanitti hime sanatti
argatan. Faasiikaas ni qopheessan.
14 Yommuu sa'aatiin sun ga'etti Yesuusii fi ergamoonni
isaa maaddiitti dhi'aatan.
15 Innis akkana isaaniin jedhe; **"Ani utuu hin dhipha-
tiniin dura isin wajjin Faasiikaa kana nyaachuu akka
malee hawween ture.**
16 **Ani isinittin himaatii; hamma Faasiikaan kun moo-
tummaa Waaqaa keessatti raawwatamutti ani deebi'ee
isa hin nyaadhu."**
17 Innis erga xoofoo fuudhee galata galchee booddee
akkana jedhe; **"Kana fudhadhaatii gargar qooddadhaa.**

18 **Ani isinitti nan himaatii; ani hamma mootummaan Waaqaa dhufutti ija wayinii kana irraa deebi'ee hin dhugu"** jedhe.

19 Innis buddeena fuudhee galata galchee, caccabsee isaaniif kennee, **"Kun foon koo kan isiniif kennamuu dha; kanas yaadannoo kootiif godhadhaa"** jedheen.

20 Akkasumas irbaata booddee xoofoo sana fuudhee akkana jedhe; **"Xoofoon kun Kakuu Haaraa dhiiga koo kan isiniif dhangalaafamuun ta'uu dha.**

21 **Garuu harki namicha dabarsee na kennu sanaa kunoo harka koo wajjin maaddii irra jira.**

22 **Ilmi Namaa akkuma murteeffame sanatti ni deema. Garuu namicha dabarsee isa kennu sanaaf wayyoo!"**

23 Isaanis namni isaan keessaa waan kana gochuuf jiru eenyu akka ta'e wal gaggaafachuu jalqaban.

24 Akkasumas isaan keessaa namni akka nama nama hundumaa caaluutti ilaalamu eenyu akka ta'e irratti wal falmiin gidduu isaaniitti ka'e.

25 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **"Mootonni Namoota Ormaa isaan irratti gooftummaa mul'isu; warri isaan irratti taayitaa argisiisan immoo Gargaartota ofiin jedhu.**

26 **Isin garuu akkas ta'uu hin qabdan. Qooda kanaa isin keessaa namni nama hunda caalu, akka quxisuu nama hundaa, bulchaan immoo akka tajaajilaa haa ta'u.**

27 **Eenyutu guddaa dha? Nama maaddiitti dhi'aatu moo nama tajaajilu? Nama maaddiitti dhi'aatu mitii? Ani garuu isin gidduutti akka tajaajilaa tokkoo ti.**

28 **Isin immoo warra yeroo qorama koo na wajjin turtanii dha.**

29 **Akkuma Abbaan koo mootummaa natti kenne, anis akkasuma isinittin kenna;**

30 **kunis akka isin mootummaa koo keessatti maaddii koo irraa nyaattanii fi dhugdan, akka teessoowwan irra teessanii gosoota Israa'el kudha lamaanitti murtaniif.**

31 **"Yaa Simoon, yaa Simoon; kunoo, Seexanni akkuma qamadiitti isin gingilchuuf kadhateera.**

32 **Yaa Simoon, ani garuu akka amantiin kee hin dadhabneef siif kadhadheera; atis yommuu deebitutti, obboloota kee jajjabeessi."**

33 Sim'oon garuu deebisee, "Yaa Gooftaa, ani si wajjin hidhamuu fi du'uuf illee qophaa'eera" jedhe.

34 Yesuus, **“Yaa Phexros, ani sittin hima; ati har’a utuu indaanqoon hin iyyin akkuma na beektu illee yeroo sadii ni ganta”** jedhee deebise.
35 Yesuusis, **“Yeroo ani borsaa, korojoo yookaan kophee malee isin erge sana waa isin duraa hir’ateeraa?”** jedhee isaan gaafate.
Isaanis deebisanii, “Wanni tokko iyyuu hin hir’anne” jedhan.
36 Inni immoo akkana isaaniin jedhe; **“Amma garuu yoo borsaa qabaattan fudhadhaa; yoo korojoo qabaattanis fudhadhaa; yoo goraadee hin qabaannes uffata keessan gurguraatii goraadee bitadhaa.**
37 **Wanni, ‘Inni yakkitootatti lakkaa’ame’*jedhamee barreeffame sun akka narratti raawwatamuu qabu ani isinitti hima; wanni waa’ee koo barreeffame raawwatamuu ga’eeraatii.”**
38 Barattoonnis, “Yaa Gooftaa, kunoo goraadee lamatu as jira” jedhan.
Innis, **“Ni ga’a”** jedhee deebiseef.

Yesuus Tulluu Ejersaa Irratti kadhachuu Isaa
22:40-46 kwf – Mat 26:36-46; Mar 14:32-42

39 Yesuusis achii ba’ee, akkuma amala isaa gara Tulluu Ejersaa dhaqe; barattoonni isaas isa duukaa bu’an.
40 Innis akkuma iddoo sana ga’een, **“Isin akka qorumsatti hin galleef kadhadhaa”** isaaniin jedhe.
41 Innis hamma darbata dhagaa tokkoo achi hiiqee, jilbeenfatees akkana jedhee kadhate;
42 **“Yaa Abbaa, yoo fedhii kee ta’e, xoofoo kana narraa fuudhi; garuu akka fedhii keetii malee akka fedhii kootii hin ta’in.”**
43 Ergamaan Waaqaa tokkos samii irraa isatti mul’atee isa jajjabeesse.
44 Innis lubbamee jabeessee kadhate; dafqi isaas akka coccopha dhiigaa lafatti cophaa ture.
45 Innis yommuu kadhannaa irraa ka’ee gara barattootaatti deebi’etti, isaanii gaddaan bututanii rafaa jiran isaan arge.
46 Innis, **“Isin maaliif raftu? Isin akka qorumsatti hin galleef ka’aatii kadhadhaa”** isaaniin jedhe.

Yesuus Qabamuu Isaa
22:47-53 kwf – Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Yoh 18:3-11

47 Utuma inni amma iyyuu dubbachaa jiruus, tuunni namootaa tokko dhufe; namichi Yihuudaa jedhamu kan

---

* **22:37** Isa 53:12

warra Kudha Lamaan keessaa tokko ta’e sunis isaan dura deemaa ture. Innis Yesuusin dhungachuuf itti dhi’aate;

48 Yesuus garuu, **“Yaa Yihuudaa, ati dhungoodhaan Ilma Namaa dabarsitee kennitaa?”** jedhee gaafate.

49 Warri isa wajjin turanis yommuu waan ta’uuf jiru arganitti, “Yaa Gooftaa, goraadeedhaan isaan dhoofnuu” jedhan.

50 Isaan keessaas namni tokko garbicha luba ol aanaa dha’ee gurra isaa mirgaa irraa kute.

51 Yesuusis deebisee, **“Dhiisaa! Waan akkanaa itti hin deebi’inaa”** jedhe; gurra namichaas tuttuqee fayyise.

52 Ergasiis Yesuus luboota hangafoota, dura bu’oota mana qulqullummaatii fi maanguddoota isa qabuu dhufaniin akkana jedhe; **“Isin goraadee fi bokkuu qabattanii akka nama hattuu qabuutti dhuftanii?**

53 **Ani guyyuma guyyaan mana qulqullummaa keessa isin wajjinan ture; isin harkaanuu na hin tuqne. Garuu sa’aatiin kun sa’aatii keessan; innis yeroo itti dukkanni mo’uu dha.”**

Phexros Yesuusin Ganuu Isaa

22:55-62 kwf – Mat 26:69-75; Mar 14:66-72; Yoh 18:16-18,25-27

54 Isaanis isa qabanii fuudhanii deeman; fidaniis mana luba ol aanaa ol isa seensisan. Phexros immoo fagootti duukaa bu’aa ture.

55 Yommuu isaan walakkaa lafa dallaa keessaatti ibidda qabsiisanii walii wajjin tataa’anitti Phexrosis isaan wajjin taa’e.

56 Xomboreen tokkos utuu inni ifa ibiddaa keessa taa’ee jiruu isa argite. Isheenis hubattee isa ilaaltee, “Namichi kunis isa wajjin ture” jette.

57 Inni garuu, “Dubartii nana, ani isa hin beeku” jedhee gane.

58 Yeroo xinnoo booddee namni biraa isa argee, “Atis jara keessaa tokkoo dha” jedhe.

Phexros garuu, “Namichoo, ana miti” jedhee deebise.

59 Gara Sa’aatii tokkoo booddee namni biraa, “Namichi kunis waan nama Galiilaa ta’eef dhuguma iyyuu isa wajjin ture” jedhee jabeessee dubbate.

60 Phexros immoo deebisee, “Namichoo, ani waan ati jettu kana hin beeku” jedhe. Utuma inni dubbachaa jiruus indaanqoon iyye.

61 Gooftaanis garagalee Phexrosin ilaale. Phexrosis waan Gooftaan, **“Ati har’a utuu indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na ganta”** isaan jedhee ture sana yaadate.

62 Innis gad ba’ee hiqqifatee boo’e.

Eegdonni Yesuusitti Qoosuu Isaanii
22:63-65 kwf – Mat 26:67,68; Mar 14:65; Yoh 18:22,23
63 Namoonni Yesuusin eegaa turan sun isatti qoosuu fi isa
tumuu jalqaban.
64 Isaanis isa haguuganii, “Mee raajii dubbadhu! Eenyutu
si rukute?” jedhanii isa gaafatan.
65 Isaanis isa arrabsaa waan hedduu isaan jedhan.

Yesuus Yaa’ii Yihuudootaa Duratti Dhi’aachuu Isaa
22:67-71 kwf – Mat 26:63-66; Mar 14:61-63; Yoh 18:19-21
23:2,3 kwf – Mat 27:11-14; Mar 15:2-5; Yoh 18:29-37
23:18-25 kwf – Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Yoh 18:39–19:16
66 Yommuu lafti bari’ettis yaa’iin maanguddoota
sabaa akkasumas luboonni hangafoonnii fi barsiistonni
seeraa walitti qabaman; yaa’ii isaanii durattis Yesuusin
dhi’eessanii,
67 “Ati yoo Kiristoos† taate mee nutti himi” jedhaniin.
Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Yoo ani isinitti hime**
isin na hin amantan;
68 **yoo ani isin gaafadhes hin deebiftan.**
69 **Garuu si’achi Ilmi Namaa karaa mirga humna**
Waaqaatiin ni taa’a.”
70 Hundi isaaniis, “Yoos ati Ilma Waaqaatii ree?” jedhanii
gaafatan.
Innis deebisee, **“Akka ana ta’e isinuu ni dubbattu!”**
jedhe.
71 Kana irratti isaan, “Kana caalaa dhuga ba’umsa maalii
nu barbaachisa? Nu mataan keenya iyyuu afaanuma isaa
irraa dhageenyeerraatii” jedhan.

23

1 Ergasii yaa’iin sun guutuun ka’ee Yesuusin gara Phi-
ilaaxoositti geesse.
2 Isaanis, “Nu utuu namichi kun saba keenya karaa irraa
jal’isuu, utuu inni akka Gibirri Qeesaariif hin baafamne
godhuu, akkasumas utuu inni akka mataan isaa Kiristoos*
mooticha ta’e dubbatuu argineerra” jedhanii isa himachuu
jalqaban.
3 Kanaafuu Phiilaaxoos, “Ati mootii Yihuudootaatii?”
jedhee Yesuusin gaafate.
Yesuus immoo, **“Atuu jette kaa!”** jedhee deebise.
4 Phiilaaxoosis luboota hangafootaa fi tuuta namootaatiin,
“Ani namicha kana irratti yakka tokko illee hin arganne”
jedhe.

---

† **22:67** yookaan *Masiihicha* * **23:2** yookaan *Masiihii*

5 Isaan garuu ittuma caalchisanii, “Inni Galiilaa irraa
jalqabee Yihuudaa hunda keessatti barsiisa isaatiin saba
jeeqaa hamma asiitti illee dhufeera” jedhan.
6 Phiilaaxoosis yommuu waan kana dhaga’etti, “Namichi
kun nama Galiilaatii?” jedhee gaafate.
7 Innis yommuu akka Yesuus nama kutaa Heroodis
bulchuu ta’e beeketti Heroodisitti isa erge; Heroodisis yeroo
sana Yerusaalem keessa ture.
8 Heroodis yommuu Yesuusin argetti akka malee gam-
made; inni sababii waa’ee Yesuus dhaga’aa fi hojii dinqii
kan inni hojjetu tokko tokko akka arguu abdachaa tureef
yeroo dheeraaf isa arguu barbaadaa ture.
9 Innis Gaaffii baay’ee isa gaafate; Yesuus garuu deebii
tokko illee hin kennineef.
10 Luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa achi
dhadhaabatanii cimsanii isa himachaa turan.
11 Heroodisii fi loltoonni isaa isa tuffatan; isatti qoosanis.
Isaanis uffata miidhagaa isatti uffisanii deebisanii Phiilaax-
oositti isa ergan.
12 Guyyuma sana Heroodisii fi Phiilaaxoos walitti mi-
chooman; isaan duraan diina walii turaniitii.
13 Phiilaaxoosis luboota hangafoota, bulchitootaa fi saba
walitti waamee,
14 akkana isaaniin jedhe; “Isin namichi kun, ‘karaa irraa
saba jal’isa’ jettanii isa natti fiddan; anis fuuluma keessan
duratti isa qoree akka inni waan isin ittiin isa himattan sana
keessaa tokko illee hojjete hin argine.
15 Heroodisis waan tokko illee isa irratti hin argine; inni
deebisee isa nutti ergeeraatii. Akkuma isin argitan kana
namichi kun waan du’aan isa ga’u tokko illee hin hojjenne.
16 Kanaafuu ani namicha kana adabeen gad isa dhiisa.” [
17 Phiilaaxoosis guyyaa ayyaanaatiin nama tokko mana
hidhaatii gad isaanii dhiisuun dirqama ture.]†
18 Isaan garuu sagalee tokkoon iyyanii, “Namicha kana
balleessi! Barabbaasin gad nuu dhiisi!” jedhan.
19 Barabbaas sababii fincila magaalaa keessatti ka’eetii fi
ajjeechaa namaatiin mana hidhaa keessa buufamee ture.
20 Phiilaaxoosis Yesuusin gad dhiisuu barbaadee amma
illee isaanitti dubbate.
21 Isaan garuu, “Isa fannisi! Isa fannisi!” jedhanii iyyaa
turan.
22 Innis yeroo sadaffaa, “Maaliif? Namichi kun yakka
maalii hojjete? Ani yakka du’aan isa ga’u isa irratti hin
arganne. Kanaafuu ani isa adabeen gad isa dhiisa” isaaniin
jedhe.

† **23:17** Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa kana hin dabalatan.

23 Isaan garuu akka inni fannifamuuf sagalee guddaad-
haan ittuma cichanii gaafatan; iyyi isaaniis ittuma jabaate.
24 Kanaaf Phiilaaxoos waan isaan kadhatan sana isaaniif
kennuu murteesse.
25 Innis namicha sababii fincilaatii fi sababii ajjeechaa
namaatiin mana hidhaa keessa buufame kan isaan akka
inni hiikamuuf kadhatan sana gad dhiise; Yesuusin immoo
dabarsee fedhii isaaniitti kenne.

Yesuus Fannifamuu Isaa
23:33-43 kwf – Mat 27:33-44; Mar 15:22-32; Yoh 19:17-24

26 Isaanis utuu Yesuusin geessaa jiranuu Simoon namicha
Qareenaa tokko utuu inni baadiyyaadhaa dhufaa jiruu
qaban; fannoo sanas isa irra kaa'anii akka inni baatee
Yesuus duubaan deemu isa dirqisiisan.
27 Namoonni baay'een, dubartoota keessaas warri isaaf
gaddaa fi boo'aa turan isa duukaa bu'an.
28 Yesuusis isaanitti garagalee akkana jedhe; **"Yaa dur-
boota Yerusaalem, ofii keessanii fi ijoollee keessaniif
boo'aa malee naaf hin boo'inaa.**
29 **Kunoo guyyoonni itti namoonni, 'dubartoonni
dhabdoonni, garaan takkumaa ulfa hin baatinii fi
harmi takkumaa hin hoosisin eebbifamoo dha' jedhan
ni dhufuutii.**
30 **Yeroo sana,
" 'Namoonni gaarraniin, "Nurratti jigaa!"
tulluuwwaniin immoo, "Nu dhoksaa!"‡ni jedhu.'**
31 **Isaan erga muka jiidhaa akkana godhanii muka
gogaa immoo akkam haa godhan?"**
32 Namoonni biraa kanneen yakkitoota turan lamas isa
wajjin ajjeefamuuf geeffaman.
33 Yommuu iddoo Buqqee Mataa jedhamu ga'anitti achitti
isa fannisan; yakkitoota sanas, isa tokko mirga isaatiin,
kaan immoo bitaa isaatiin fannisan.
34 Yesuusis, **"Yaa Abbaa, isaan waan hojjetan hin
beekaniitii isaaniif dhiisi"** jedhe. Isaanis ixaa buufatanii
uffata isaa gargar qooddatan.
35 Namoonnis achi dhadhaabatanii ilaalaa turan; bul-
chitoonni garuu, "Inni warra kaan oolcheera. Inni yoo
dhuguma Kiristoos Waaqaa isa Filatamaa sana ta'e mee of
haa oolchuu!" jedhanii isatti qoosan.
36 Loltoonnis isatti dhi'aatanii itti qoosaa daadhii wayinii
dhangaggaa'aa kennaniifii,
37 "Ati yoo mootii Yihuudootaa taate mee of oolchi"
jedhan.
38 Katabbiin,

‡ **23:30** Hos 10:8

Kun Mooticha Yihuudootaa ti,
jedhu tokkos mataa isaatii ol ture.
39 Yakkitoota achitti fannifaman keessaa tokko, “Ati Kiristoos mitii? Mee of oolchi; nu illee oolchi!” jedhee isa arrabse.
40 Yakkituun kaan garuu akkana jedhee isa ifate; “Atis waan murtii wal fakkaatu jala jirtuuf, Waaqa illee hin sodaattuu?
41 Nu adabbii sirrii adabamaa jirra; gatii hojii keenyaaf malu argachaa jirraatii. Namichi kun garuu yakka tokko illee hin hojjenne.”
42 Yesuusiinis, “Yaa Yesuus, yeroo mootummaa keetiin dhuftutti na yaadadhu” jedhe.
43 Yesuusis deebisee, **“Ani dhuguman sitti hima; ati har’a na wajjin jannatatti ni galta”** jedheen.

Du’uu Yesuus
23:44-49 kwf – Mat 27:45-56; Mar 15:33-41

44 Yeroon sun gara sa’aatii ja’aa ture; hamma sa’aatii sagaliitti dukkanni lafa hunda irra bu’e;
45 aduun ifa dhowwatteetii. Golgaan mana qulqullummaas iddoo lamatti ni tarsa’e.
46 Yesuusis sagalee guddaadhaan iyyee, **“Yaa Abbaa, ani hafuura koo dabarsee harka keettin kennadha”** jedhe. Kana jedhees hafuura dhumaa baafate.
47 Ajajaan dhibbaa sunis yommuu waan ta’e sana argetti Waaqaaf ulfina kennee, “Dhugumaanuu namichi kun nama qajeelaa ture” jedhe.
48 Namoonni waan kana ilaaluuf iddoo sanatti walitti qabaman hundi yommuu waan ta’e sana arganitti qoma isaanii rurrukutaa achii deeman.
49 Warri isa beekan hundi, dubartoonni Galiilaadhaa isa duukaa bu’anis fagoo dhaabatanii waan kana ilaalaa turan.

Awwaalamuu Yesuus
23:50-56 kwf – Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Yoh 19:38-42

50 Kunoo namicha miseensa waldaa Yihuudootaa kan Yoosef jedhamu tokkotu ture; inni nama gaarii fi qajeelaa ture;
51 innis murtii fi hojii isaanii irratti jaraan walii hin galle. Yoosef magaalaa Yihuudaa kan Armaatiyaa jedhamtuu dhufe; innis mootummaa Waaqaa eeggachaa ture.
52 Namichi kun gara Phiilaaxoos dhaqee reeffa Yesuus kadhate.
53 Reeffa sanas gad buusee huccuu quncee talbaa irraa hojjetameen kafanee awwaala garaa kattaa keessatti qotame kan namni tokko iyyuu duraan itti hin awwaalamin tokko keessa kaa’e.

54 Guyyaan sun Guyyaa qophii ture; Sanbannis seenuu
ga'eera.
55 Dubartoonni Yesuus wajjin Galiilaadhaa dhufanis
Yoosef duukaa bu'anii awwaala sanaa fi akka itti reeffi
Yesuus awwaala keessa kaa'ame argan.
56 Achii deebi'aniis qayyaa fi shittoo qopheessan. Guyyaa
Sanbataa garuu seeraaf ajajamuuf jedhanii boqotan.

24

Yesuus Du'aa Ka'uu Isaa
24:1-10 kwf – Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Yoh 20:1-8

1 Guyyaa jalqaba torban sanaa ganama barii, dubartoonni
sun urgooftuu qopheessan sana fudhatanii gara awwaalaa
dhaqan.
2 Isaanis dhagaa sana balbala awwaalaa irraa gara gal-
famee argan;
3 yommuu seenanitti garuu reeffa Gooftaa Yesuus hin
arganne.
4 Utuma isaan waa'ee kanaa dinqisiifachaa jiranuu,
namoonni uffata caccalaqqisaa uffatan lama isaan bira
dhadhaabatan.
5 Dubartoonni sunis sodaatanii mataa buusanii lafa
ilaalan; namoonni sun garuu akkana isaaniin jedhan; "Isin
maaliif warra du'an keessa isa jiraataa barbaaddu?
6 Inni as hin jiru; ka'eera! Waan inni yeroo isin wajjin
Galiilaa turetti isinitti hime sana yaadadhaa.
7 **'Ilmi Namaa dabarfamee harka cubbamootaatti ni
kennama; ni fannifama; guyyaa sadaffaatti immoo ni
kaafama'** jedhee tureetii."
8 Dubartoonnis dubbii isaa yaadatan.
9 Isaanis yommuu iddoo awwaalaatii deebi'anitti waan
kana hunda barattoota kudha tokkottii fi namoota hafan
hundatti himan.
10 Warri waan kana ergamootatti himanis Maariyaam
ishee Magdalaa, Yohaanaa, Maariyaam haadha Yaaqoobii
fi dubartoota biraa warra isaan wajjin turanii dha.
11 Isaan garuu sababii dubbichi oduu sobaa itti fakkaateef
dubartoota sana hin amanne.
12 Ta'us Phexros ka'ee gara awwaala sanaatti fiige.
Yommuu gad jedhee ilaalettis huccuu quncee talbaa irraa
hojjetame qofa arge; innis waan arge sana dinqifachaa
deebi'e.

Karaa Gara Emaahuus Geessu Irratti

13 Guyyuma sana isaan keessaa namoonni lama ganda
Emaa'uus jedhamu dhaqaa turan; Emaa'uusis Yerusaalem
irraa gara kiiloo meetira kudha tokkoo fagaata.

14 Isaanis waa’ee waan ta’e sana hundaa walitti dudub-
bachaa turan.
15 Utuma isaan walitti dudubbachaa fi wajjin haasa’aa
jiranuus Yesuus mataan isaa itti dhi’aatee isaan wajjin
deemuu jalqabe.
16 Garuu akka isaan isa hin hubanneef iji isaanii qabamee
ture.
17 Innis, **“Wanni isin dudubbachaa deemtan kun
maali?”** jedhee isaan gaafate.
Isaanis gaddanii achuma dhadhaabatan.
18 Isaan keessaa namichi Qileyoophaa jedhamu tokko
immoo deebisee, “Waan gidduu kana achitti ta’e kan hin
beekne ati Yerusaalemiif keessummaadhaa?” jedheen.
19 Innis, **“Maal faatu ta’e?”** jedhee gaafate.
Isaanis deebisanii akkana jedhan, “Waa’ee Yesuus nama
Naazreeti; inni raajii ture; fuula Waaqaatii fi fuula nama
hundaa durattis dubbii fi hojiidhaan jabaa ture.
20 Luboonni hangafoonnii fi bulchitoonni keenya akka
duuti itti muramuuf dabarsanii isa kennan; isa fannisanis.
21 Nu garuu namni Israa’elin furu isa jennee abdannee
turre. Kana irratti immoo erga wanni kun hundi ta’ee har’a
guyyaa sadaffaa dha.
22 Akkasumas dubartoota keenya keessaa tokko tokko
nu dinqisiisaniiru; isaanis barii barraaqaan gara awwaala
sanaa dhaqanii,
23 reeffa isaa achii dhaban. Dubartoonni sunis deebi’anii
akka ergamoonni isaanitti mul’atanii, Yesuus jiraataa ta’uu
isaa isaanitti himan nutti odeessan.
24 Warra nu wajjin turan keessaas namoonni tokko
tokko gara awwaalaa dhaqanii akka wanni sun akkuma
dubartoonni nutti odeessan sana ta’e argan; isa garuu hin
argine.”
25 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Isin yaa warra hin
hubannee fi warra waan raajonni dubbatan hunda
amanuuttis mataa jabaattan!**
26 **Kiristoos*waan kana hundaan dhiphatee ergasii
immoo ulfina isaatti galuu hin qabu turee?”**
27 Innis Musee fi raajota hunda irraa jalqabee waan
Katabbiiwwan Qulqulluu hunda keessatti waa’ee isaa dub-
batame isaaniif ibse.
28 Yommuu ganda dhaqaa turan sanatti dhi’aatanittis
Yesuus waan darbee deemu of fakkeesse.
29 Isaan garuu, “Sababii galgalaa’uu ga’ee fi dukkanaa’aa
jiruuf, nu bira buli” jedhanii jabeessanii isa kadhatan. Innis
isaan bira buluuf gore.

---

* **24:26** yookaan *Masiihichi*

30 Innis yommuu isaan wajjin maaddiitti dhi’aatetti bud-
deena fuudhee, eebbisee, caccabsees isaaniif kenne.
31 Iji isaanii ni baname; isas ni beekan; innis ija isaanii
duraa dhokate.
32 Isaanis, “Yeroo inni karaatti nu wajjin dubbachaa turee
fi yeroo inni Katabbiiwwan Qulqulluu nuu ibsaa ture sana,
garaan keenya nu keessatti boba’aa hin turree?” jedhanii
wal gaafatan.
33 Yeruma sanas ka’anii Yerusaalemitti deebi’an; achitti
immoo barattoota kudha tokkoo fi namoota isaan wajjin
turan sana walitti qabamanii argan.
34 Warri walitti qabaman sunis, “Dhugumaan Gooftaan
du’aa ka’eera; Simoonittis mul’ateera” jechaa turan.
35 Namoonni lamaan sunis waan karaa irratti ta’e hun-
dumaa fi yeroo Yesuus buddeena caccabse sana akkamitti
akka isa beekan odeessan.

Yesuus Barattootatti Mul’achuu Isaa

36 Utuu isaan waan kana dudubbachaa jiranuu, Yesuus
mataan isaa isaan gidduu dhaabatee, **“Nagaan isiniif haa
ta’u”** jedheen.
37 Isaan garuu waan ekeraa argan se’anii na’an; ni
sodaatanis.
38 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Maaliif sodaattu?
Mamiinis maaliif garaa keessan keessatti uumama?**
39 **Akka anuma mataa koo ta’e mee harka koo fi
miilla koo ilaalaa! Qaqqabadhaatii na ilaalaa; ekeraan
foonii fi lafee hin qabu; ani garuu akkuma isin argitan
kana foonii fi lafee qaba.”**
40 Innis waan kana dubbatee harka isaatii fi miilla isaa
isaanitti argisiise.
41 Utuma isaan sababii gammachuutii fi sababii dinqifan-
naatiif amma illee hin amanin, **“Isin waan nyaatamu asii
qabduu?”** jedhee isaan gaafate.
42 Isaanis qurxummii waadame kennaniif;
43 innis fudhatee fuuluma isaanii duratti nyaate.
44 Innis, **“Yeroo ani isin bira turetti, ‘Wanni seera
Musee keessatti, kitaabota raajotaatii fi kitaaba
faarfannaa keessatti waa’ee koo barreeffame hundi
raawwatamuu qaba’ jedhee isinitti hime sun isa kana”**
jedheen.
45 Innis akka isaan Katabbiiwwan Qulqulluu hubataniif
qalbii isaanii baneef.
46 Akkanas isaaniin jedhe; **“Wanni barreeffame akkana
jedha; ‘Kiristoos ni dhiphata; guyyaa sadaffaatti im-
moo warra du’an keessaa ni ka’a;**

47 **maqaa isaatiinis qalbii jijjiirrachuunii fi dhiifamni**
cubbuu Yerusaalemii jalqabee saba hundatti ni lal-
labama.’
48 **Isinis dhuga baatota waan kanaa ti.**
49 **Kunoo ani waan Abbaan koo waadaa isinii gale**
sana isiniif nan erga; isin garuu hamma olii humna
uffattanitti magaalaa Yerusaalem keessa turaa.”

Yesuus Samiitti Ol Ba’e

50 Innis achii baasee hamma Biitaaniyaatti isaan geesse;
harka isaa lamaanis ol kaafatee isaan eebbise.
51 Utuma isaan eebbisaa jiruus isaan dhiisee samiitti ol
fudhatame.
52 Isaanis isaaf sagadanii gammachuu guddaadhaan
Yerusaalemitti deebi’an.
53 Yeroo hundas mana qulqullummaa keessatti Waaqa
galateeffachaa turan.

Wangeela
Yohannis

Dubbiin Foon Ta'uu Isaa

1 Jalqabatti dubbiitu ture; dubbichis Waaqa wajjin ture;
dubbiin sunis Waaqa ture.
2 Innis jalqabatti Waaqa wajjin ture.
3 Wanni hundinuu isaan ta'e; waan ta'e hunda keessaas
wanni isa malee ta'e tokko iyyuu hin jiru.
4 Jireenyi isa keessa ture; jireenyi sunis ifa namootaa ture.
5 Ifni sun dukkana keessatti ni ibsa; dukkanni garuu isa
hin mo'anne.
6 Nama Waaqa biraa ergame kan maqaan isaa Yohannis
jedhamu tokkotu ture.
7 Innis akka namni hundinuu karaa isaatiin amanuuf
dhuga baatuu ta'ee waa'ee ifa sanaa dhugaa ba'uuf dhufe.
8 Waa'ee ifa sanaa dhugaa ba'uu dhufe malee inni mataan
isaa ifa hin turre.
9 Ifni dhugaa kan nama hundaaf ifa kennu sun gara
addunyaa dhufaa ture.
10 Inni addunyaa keessa ture; addunyaan isaan uumame;
addunyaan garuu isa hin beekne.
11 Innis gara saba isaa dhufe; sabni isaa garuu isa hin
fudhanne.
12 Warra isa fudhatanii maqaa isaatti amananiif garuu
akka ijoollee Waaqaa ta'aniif mirga kenne.
13 Isaanis Waaqa irraa dhalatan malee dhiiga irraa
yookaan fedhii foonii irraa yookaan fedhii dhiiraa irraa hin
dhalanne.
14 Dubbiin foon ta'ee nu gidduu jiraate. Nus ulfina isaa,
ulfina Ilma Tokkicha ayyaanaa fi dhugaadhaan guutamee
Abbaa biraa dhufe sanaa argineerra.
15 Yohannisis waa'ee isaa dhugaa ba'e. Sagalee isaas ol
fudhatee akkana jedhe; "Inni ani, 'Inni na duubaan dhufu
na caala; inni na dura tureetii' jedhee waa'ee isaa dubbadhe
sun isa kana."
16 Guutama isaa irraas hundi keenya ayyaana irratti
ayyaana arganneerra.
17 Seerri karaa Museetiin kennameetii; ayyaannii fi
dhugaan garuu karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhufe.
18 Eenyu iyyuu takkumaa Waaqa hin argine; garuu Ilma
Tokkicha Abbaa bira jiru sanatu isa beeksise.

Yohannis Cuuphaan Akka Ofii Isaatii Kiristoos Hin ta'in Dubbate

19 Yommuu Yihuudoonni lubootaa fi Lewwota Yerusaalem
Yohannisitti erganii, “Ati eenyu?” jedhanii gaafachiisanitti
dhuga ba’umsi Yohannis kenne kana ture.
20 Inni dhugaa ba’e malee hin ganne; “Ani Kiristoos* miti”
jedhee dhugaa ba’e.
21 Isaanis, “Yoos ati eenyu ree? Eeliyaas moo?” jedhanii
isa gaafatan.
Innis, “Lakki, ani isa miti” jedhee deebiseef.
Isaanis, “Yoos ati Raajichaa ree?”† jedhaniin.
Inni immoo, “Lakki” jedheen.
22 Isaanis, “Ati eenyu ree? Akka warra nu erganiif deebii
kenninuuf ati eenyu ofiin jetta?” jedhaniin.
23 Yohannisis dubbii Isaayyaas raajichi dubbate sanaan
deebisee, “Ani sagalee gammoojjii keessaa, ‘Gooftaaf karaa
qajeelchaa’‡ jedhee iyyu sanaa dha” jedheen.
24 Fariisonni ergaman tokko tokkos,
25 akkana jedhanii isa gaafatan; “Ati erga Kiristoos
yookaan Eeliyaas yookaan raajicha ta’uu baattee maaliif
cuuphxa ree?”
26 Yohannis immoo akkana jedhee deebiseef; “Ani
bishaaniin nan cuupha; namni isin isa hin beekne tokko
garuu isin gidduu dhaabata.
27 Innis isa na duubaan dhufu kan ani hidhaa kophee isaa
iyyuu hiikuufii hin mallee dha.”
28 Wanni kun hundi Yordaanos gama iddoo Yohannis itti
cuuphaa ture Biitaaniyaa keessatti ta’e.

Yesuus Hoolaa Waaqaa

29 Guyyaa itti aanutti Yohannis utuu Yesuus gara isaa
dhufuu argee akkana jedhe; “Ilaa Hoolaa Waaqaa isa
cubbuu addunyaa balleessu!
30 Inni ani, ‘Namni na duubaan dhufu na caala; inni na
dura tureetii’ jedhee waa’ee isaa dubbadhe sun isa kana.
31 Ani mataan koo iyyuu isa hin beekun ture; sababiin
ani bishaaniin cuuphaa dhufeef garuu akka inni saba
Israa’elitti mul’ifamuuf.”
32 Yohannis itti fufee akkana jedhee dhugaa ba’e; “Ani
utuu Hafuurri akkuma gugeetti samii irraa gad bu’ee isa
irra jiraatuu nan arge.
33 Inni akka ani bishaaniin cuuphuuf na erge sun,
‘Namichi ati utuu Hafuurri gad bu’ee isa irra jiraatuu argitu
sun, isa Hafuura Qulqulluudhaan cuuphu dha’ jedhee utuu
natti himuu baatee silaa ani iyyuu isa hin beeku ture.

---

* **1:20** yookaan *Masiihicha* † **1:21** KeD 18:15 ‡ **1:23** Isa 40:3

34 Anis argeera; akka inni Ilma Waaqaa ta’es dhugaa
ba’eera.”

Barattoonni Yohannis Yesuus Duukaa Bu’uu Isaanii
1:40-42 kwf – Mat 4:18-22; Mar 1:16-20; Luq 5:2-11

35 Guyyaa itti aanutti Yohannis ammas barattoota isaa
keessaa lama wajjin achi ture.
36 Innis utuu Yesuus achi irra darbuu argee, “Ilaa, Hoolaa
Waaqaa!” jedhe.
37 Barattoonni lamaanis waan kana dubbachuu isaa
dhaga’anii Yesuus duukaa bu’an.
38 Yesuusis of irra garagalee isa duukaa bu’uu isaanii
argee, **“Isin maal barbaaddu?”** jedheen.
Isaanis, “Rabbii, ati eessa jiraatta?” jedhaniin. Rabbii
jechuun Barsiisaa jechuu dha.
39 Innis, **“Kottaatii ilaalaa”** jedheen.
Isaanis dhaqanii akka inni eessa jiraatu argan; gaafa sana
isa wajjin oolan. Yeroon sunis gara sa’aatii kurnaffaa ture.
40 Warra waan Yohannis dubbate dhaga’anii Yesuus
duukaa bu’an lamaan keessaa inni tokko Indiriiyaas ob-
boleessa Simoon Phexros ture.
41 Innis duraan dursee obboleessa isaa Simoonin argatee,
“Nu Masiihicha arganneerra” jedheen; Masiihii jechuun
Kiristoos jechuu dha.
42 Indiriiyaasis Sim’oonin gara Yesuusitti fide.
Yesuusis isa ilaalee, **“Ati Simoon ilma Yohannis, Keefaa
jedhamtee ni waamamta”** jedheen. Keefaa jechuun
Phexros jechuu dha.

Yesuus Fiiliphoosii fi Naatnaa’elin Waamuu Isaa

43 Yesuusis guyyaa itti aanutti Galiilaa dhaquu barbaade.
Innis Fiiliphoosin argee, **“Na duukaa bu’i”** jedheen.
44 Fiiliphoosis akkuma Indiriiyaasii fi Phexros nama
magaalaa Beetisayidaa ture.
45 Fiiliphoos Naatnaa’elin argee, “Isa Museen kitaaba
Seeraa keessatti waa’ee isaa barreessee fi isa raajonnis
waa’ee isaa barreessan, ilma Yoosef, Yesuus nama Naazreeti
arganneerra” jedheen.
46 Naatnaa’elis, “Naazreeti keessaa wanni gaariin ba’uu
ni danda’aa?” jedhee gaafate.
Fiiliphoosis, “Kottuutii ilaali” jedheen.
47 Yesuusis utuu Naatnaa’el gara isaa dhufuu argee,
**“Ilaa Israa’elicha dhugaa kan haxxummaan keessa hin
jirre!”** jedhee waa’ee isaa dubbate.
48 Naatnaa’elis, “Ati eessatti na beekta?” jedheen.
Yesuusis, **“Utuu Fiiliphoos si hin waamin dura yeroo
ati muka harbuu jala turtettin si arge”** jedhee deebiseef.

49 Naatnaa'elis, "Yaa Barsiisaa, ati Ilma Waaqaa ti! Ati
Mootii Israa'el" jedheen.
50 Yesuus immoo akkana jedheen; **"Ati sababii ani muka
harbuu jalattan si arge siin jedheef amantee? Waan
kana caalu iyyuu arguuf jirta."**
51 Innis itti dabalee, **"Ani dhuguman, dhuguman isiniin
jedha; samiin banamee utuu ergamoonni Waaqaa Ilma
Namaa irra ol ba'anii gad bu'anuu ni argitu"** jedheen.

2

Yesuus Bishaan Gara Daadhii Wayiniitti Geeddaruu Isaa

1 Guyyaa sadaffaatti Qaanaa Galiilaa keessa cidha
gaa'elaatu* ture. Haati Yesuusiis achi turte;
2 Yesuusii fi barattoonni isaa gara cidha sanaatti waama-
manii turan.
3 Yommuu Daadhiin wayinii dhumetti haati Yesuus, "Jarri
daadhii wayinii hin qaban" isaan jette.
4 Yesuus immoo deebisee, **"Dubartii nana! Maal godhi
naan jetta? Yeroon koo amma illee hin geenye"**
jedheen.
5 Haati isaas tajaajiltootaan, "Waanuma inni isinitti himu
hunda godhaa" jette.
6 Gaaniiwwan dhagaa ja'a sirna qulqulleessuu Yihu-
udootaatiif achi dhaabamanii turan; tokkoon tokkoon
isaaniis gara liitiroo 75 hamma 115 qabata ture.
7 Yesuus tajaajiltootaan, **"Gaaniiwwanitti bishaan guu-
taa"** jedhe; isaanis hamma afaan gaaniiwwaniitti guutan.
8 Innis, **"Egaa budduuqsaatii abbaa cidhaatti kennaa"**
jedheen.
Isaanis akkasuma godhan;
9 abbaan cidhaas bishaan gara daadhii wayiniitti geed-
darame sana afaaniin qabee ilaale. Daadhiin wayinii sun
eessaa akka dhufe tajaajiltoota bishaan waraabanitu beeka
malee abbaan cidhaa sun hin beeku ture. Innis misirricha
waamee
10 akkana jedheen; "Namni hundi daadhii wayinii
isa gaarii jalqabatti dhi'eessee, erga keessumoonni
machaa'anii booddee immoo daadhii isa laafaa dhi'eessa;
ati garuu daadhii gaarii hamma ammaatti tursite."
11 Yesuus mallattoowwan isaa keessaa isa jalqabaa kana
Qaanaa Galiilaa keessatti hojjete. Ulfina isaas ni mul'ise;
barattoonni isaas isatti amanan.

---

* **2:1** *Cidha gaa'elaatu* – Cidhi gaa'elaa torban tokko guutuu fudhata ture.

Yesuus Mana Qulqullummaa Qulqulleessuu Isaa
2:14-16 kwf – Mat 21:12,13; Mar 11:15-17; Luq 19:45,46

12 Kana booddees inni haadha isaa, obboloota isaatii fi
barattoota isaa wajjin Qifirnaahomitti gad bu'e. Isaanis
guyyoota muraasa achi turan.
13 Yesuusis waan Faasiikaan Yihuudootaa dhi'aateef
Yerusaalemitti ol ba'e.
14 Mana qulqullummaa keessattis warra loon, hoolotaa
fi gugee gurguratanii fi warra taa'anii maallaqa geeddaran
arge.
15 Innis quncee irraa qaccee dha'atee nama hundumaa
hoolotaa fi loon wajjin mana qulqullummaa keessaa ari'e;
saantima warra maallaqa geeddaraniis bittinneesse; min-
jaala isaaniis garagalche.
16 Warra gugee gurguraniinis, **"Kana hunda asii baasaa!
Mana Abbaa koo mana daldalaa hin godhinaa!"** jedhe.
17 Barattoonni isaas, "Hinaaffaan mana keetii na gug-
guba"† jedhamee akka barreeffame yaadatan.
18 Yihuudoonnis deebisanii, "Kana hunda hojjechuuf
akka taayitaa qabdu mirkaneessuuf mallattoo maalii nutti
argisiisuu dandeessa?" jedhanii isa gaafatan.
19 Yesuus, **"Mana qulqullummaa kana jigsaa; ani
immoo guyyaa sadiitti olin dhaabaa"** jedhee deebiseef.
20 Yihuudoonnis deebisanii, "Mana qulqullummaa kana
ijaaruun waggaa afurtamii ja'a fudhate; ati immoo guyyaa
sadii keessatti ol dhaabdaa?" jedhaniin.
21 Manni qulqullummaa kan inni waa'ee isaa dubbate sun
garuu dhagna isaa ti.
22 Erga inni du'aa ka'ee booddee barattoonni isaa waan
inni dubbatee ture sana yaadatan. Isaanis Katabbii Qulqul-
luu fi dubbii Yesuus dubbate amanan.
23 Yeroo inni Ayyaana Faasiikaatiif jedhee Yerusaalem
turetti namoonni baay'een mallattoo inni hojjete arganii
maqaa isaatti amanan.
24 Yesuus garuu waan nama hunda beekuuf, amanee
isaanitti of hin dhiifne.
25 Akka namni tokko iyyuu waa'ee namaa isaaf dhugaa
ba'u isa hin barbaachifne; inni waan nama keessa jiru
beeka tureetii.

3

Yesuus Niqoodemoosin Barsiisuu Isaa

1 Fariisicha Niqoodemoos jedhamu bulchaa Yihuudootaa
tokkotu ture.

† **2:17** Far 69:9

2 Innis halkaniin Yesuus bira dhaqee, “Yaa barsiisaa, akka
ati barsiisaa Waaqa biraa dhufte taate nu beekna; nama
Waaqni isa wajjin jiru malee namni mallattoo ati hojjettu
kana hojjechuu danda’u tokko iyyuu hin jiruutii” jedheen.
3 Yesuusis deebisee, **“Ani dhuguman, dhuguman sitti
hima; namni yoo lammata dhalate malee mootummaa
Waaqaa arguu hin danda’u”** jedheen.
4 Niqoodemoos immoo, “Namni erga dulloomee booddee
akkamitti dhalachuu danda’a? Dhalachuuf jedhee lammata
gadameessa haadha isaa keessa seenuu danda’aa?” jedhee
gaafate.
5 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Ani dhuguman,
dhuguman sitti hima; namni yoo bishaanii fi Hafuura
irraa dhalate malee mootummaa Waaqaatti galuu hin
danda’u.**
6 **Kan foon irraa dhalate foon; kan Hafuura irraa
dhalate garuu hafuura.**
7 **Jecha ani, ‘Ati lammata dhalachuu si barbaachisa
siin jedhe hin dinqifatin.’**
8 **Bubbeen gara fedhetti bubbisa. Atis huursuu isaa
dhageessa malee akka inni eessaa dhufee fi akka inni
garamitti deemu hin beektu; namni Hafuura irraa
dhalate hundinuus akkanuma.”**
9 Niqoodemoosis, “Kun akkamitti ta’uu danda’a?” jedhee
gaafate.
10 Yesuus akkana jedhee deebiseef; **“Ati utuu barsiisaa
Israa’el taatee jirtuu waan kana hin beektuu?**
11 **Ani dhuguman, dhuguman sitti hima; nu waan
beeknu dubbanna; waan argines dhugaa ni baana; isin
garuu dhugaa ba’umsa keenya hin fudhattan.**
12 **Isin yoo ani waan addunyaa isinitti himnaan hin
amanin, yoo ani waan samii isinitti hime akkamitti
amantu ree?**
13 **Ilma Namaa isa samii irraa gad bu’e malee eenyu
iyyuu samiitti ol hin baane.**
14 **Akkuma Museen gammoojjii keessatti bofa fan-
nise*sana Ilmi Namaas fannifamuu qaba.**
15 **Kunis akka namni isatti amanu hundi jireenya
bara baraa qabaatuuf.”**
16 Kan isatti amanu hundi jireenya bara baraa akka
qabaatuuf malee akka hin badneef, Waaqni hamma Ilma
isaa tokkicha kennutti addunyaa jaallateeraatii.
17 Waaqni karaa isaatiin addunyaa fayyisuudhaaf malee
addunyaatti muruuf Ilma isaa gara addunyaatti hin
ergineetii.

---

* **3:14** Lak 21:9

18 Kan isatti amanutti hin muramu; kan isatti hin amanne
garuu waan inni maqaa Ilma Waaqaa tokkichaatti hin
amaniniif ammuma iyyuu itti murameera.
19 Murtiin sunis isa kana: Ifni gara addunyaa dhufe;
namoonni garuu waan hojiin isaanii hamaa tureef ifa
caalaa dukkana jaallatan.
20 Namni waan hamaa hojjetu kam iyyuu ifa jibba; akka
hojiin isaa ifatti hin baafamneefis gara ifaa hin dhufu.
21 Namni dhugaa hojjetu kam iyyuu garuu akka hojiin
isaa akka fedhii Waaqaatti hojjetamuun isaa mul'atuuf gara
ifaa dhufa.

Yohannis Cuuphaan Waa'ee Yesuus Dhugaa Ba'e

22 Ergasiis Yesuusii fi barattoonni isaa gara biyya Yihuu-
daa dhaqan; innis isaan wajjin achi ture; ni cuuphes.
23 Yohannisis naannoo Saalem iddoo Enoon jedhamutti
ni cuupha ture; bishaan baay'een achi tureetii; namoonnis
achi dhaqanii cuuphamu turan.
24 Kunis utuu Yohannis mana hidhaatti hin galfamin ta'e.
25 Yommus barattoota Yohannisii fi Yihuudii tokko gidd-
uutti waa'ee qulqulleeffamuu irratti wal falmiin uumame.
26 Isaanis Yohannis bira dhufanii, "Yaa barsiisaa, namichi
si wajjin Yordaanos gama ture, kan ati waa'ee isaa dhugaa
baate sun kunoo cuuphuutti jira; namni hundis gara isaa
dhaquutti jira" jedhaniin.
27 Yohannisis akkana jedhee deebise; "Namni yoo samii
irraa isaaf kenname malee homaa fudhachuu hin danda'u.
28 Akka ani, 'Ani Kiristoos† miti; garuu isa dura nan
ergame' jedhe isin mataan keessan iyyuu dhugaa naa baatu.
29 Misirrittiin kan misirrichaa ti. Miinjeen misirricha bira
dhaabatuu fi isa dhaggeeffatu, yommuu sagalee misirrichaa
dhaga'utti akka malee gammada. Gammachuun sun kan
koo ti; gammachuun koos amma guutuu ta'eera.
30 Inni guddaa ta'uu qaba; ani immoo xinnaa ta'uun qaba.
31 "Kan olii dhufu inni hundumaa oli; inni lafaa immoo
kanuma lafaa ti; waanuma lafaa dubbatas. Kan samii irraa
dhufu inni hundumaa oli.
32 Inni waan argee fi waan dhaga'e dhugaa ba'a; dhuga
ba'umsa isaa garuu eenyu iyyuu hin fudhatu.
33 Namni dhuga ba'umsa kana fudhates akka Waaqni
dhugaa ta'e mirkaneesse.
34 Inni Waaqni erge dubbii Waaqaa dubbata; Waaqnis
safara malee Hafuura isaa ni kennaatii.
35 Abbaan Ilma ni jaallata; waan hundas harka isaatti
kenneera.

† **3:28** yookaan *Masiihicha*

36 Namni Ilmatti amanu jireenya bara baraa qaba; namni
Ilmaaf hin ajajamne garuu dheekkamsa Waaqaatu isa irra
jiraata malee jireenya hin argu.”

4

Yesuusii fi Dubartii Samaariyaa Tokko

1 Egaa Yesuus Yohannis caalaa barattoota akka baay’ifatee
fi akka cuuphe Fariisonni dhaga’uu isaanii Gooftaan ni
beeke;
2 ta’us barattoota isaatu cuuphaa ture malee Yesuus ofii
isaatii hin cuuphine.
3 Inni Yihuudaa dhiisee amma illee Galiilaatti deebi’e.
4 Innis Samaariyaa keessa darbuu qaba ture.
5 Kanaafuu gara magaalaa Samaariyaa kan Siikaar jed-
hamu tokkoo dhufe; magaalaan sunis lafa Yaaqoob ilma
isaa Yoosefiif kenne sanatti dhi’oo dha.
6 Boolli bishaanii kan Yaaqoob tokko achi ture; Yesuusis
waan karaa deemuudhaan dadhabeef boolla bishaanii sana
bira taa’e. Yeroonis gara sa’aatii ja’aa ture.
7 Dubartiin Samaariyaa tokkos bishaan waraabbachuu
dhufte; Yesuusis, **“Mee na obaasi”** jedheen.
8 Barattoonni isaa nyaata bituuf gara magaalaa dhaqanii
turaniitii.
9 Dubartiin Samaariyaa sunis Yesuusiin, “Ati utuu Yihu-
udii taatee jirtuu akkamitti ‘na obaasi’ jettee ana dubartii
Samaariyaa kadhatta?” jetteen. Yihuudoonni warra
Samaariyaa wajjin walitti dhufeenya hin qaban tureetii.
10 Yesuusis deebisee, **“Kennaa Waaqaatii fi inni, ‘na
obaasi’ siin jedhu kun eenyu akka ta’e utuu beektee
silaa situ isa kadhata ture; innis bishaan jireenyaa siif
kenna ture”** jedheen.
11 Dubartittiinis akkana jetteen; “Yaa gooftaa, ati waan
ittiin waraabbattu hin qabdu; boolli bishaanii kunis gad
fagoo dha. Yoos bishaan jireenyaa eessaa argatta?
12 Ati abbaa keenya Yaaqoob isa boolla bishaanii kana
nuu kenne caalta moo? Inni mataan isaa, ijoolleen isaatii fi
horiin isaa boolla bishaanii kana keessaa dhugaa turan.”
13 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Namni
bishaan kana dhugu hundinuu deebi’ee ni dheebota;
14 garuu namni bishaan ani isaaf kennu dhugu kam
iyyuu gonkumaa hin dheebotu. Bishaan ani isaaf
kennu isa keessatti burqaa bishaanii isa jireenya bara
baraatiif burqu ni ta’a.”**
15 Dubartittiinis, “Yaa Gooftaa, akka ani hin dheebonneef,
bishaan waraabuufis akka ani as hin dhufneef bishaan sana
naa kenni” jetteen.

16 Yesuus immoo, **“Dhaqiitii dhirsa kee waamii kottu!”**
jedheen.
17 Dubartittiin, “Ani dhirsa hin qabu” jetteen.
Yesuusis akkana jedheen; **“Dhirsa hin qabu jechuun**
kee sirrii dha;
18 **ati dhirsoota shan qabda turteetii; namichi amma**
si wajjin jirus dhirsa kee miti. Wanni ati amma
dubbate dhugaa dha.”
19 Dubartittiinis akkana jette; “Yaa Gooftaa, akka ati raajii
taate nan hubadha.
20 Abbootiin keenya tulluu kana irratti sagadaa turan; isin
Yihuudoonni garuu iddoon namni itti waaqeffachuu qabu
Yerusaalem jettu.”
21 Yesuusis akkana jedheen; **“Dubartii nana, na amani;**
yeroon isin itti tulluu kana irrattis ta’u yookaan
Yerusaalemitti Abbaa hin waaqeffanne tokko ni dhufa.
22 **Isin waan hin beekne waaqeffattu; nu sababii**
fayyinni Yihuudoota keessaa dhufuuf kan beeknu
waaqeffanna.
23 **Warri dhugaan waaqeffatan yeroon isaan itti**
hafuuraa fi dhugaadhaan Abbaa waaqeffatan tokko ni
dhufa; amma iyyuu dhufeera; Abbaan warra akkasitti
isa waaqeffatan barbaada.
24 **Waaqni hafuura; warri isa waaqeffatanis Hafuuraa**
fi dhugaadhaan waaqeffachuu qabu.”
25 Dubartittiinis, “Ani akka Masiihiin Kiristoos jedhamu
dhufu nan beeka. Inni yommuu dhufutti waan hunda nutti
hima” jetteen.
26 Yesuusis, **“Ani, namni amma sitti dubbachaa jiru**
kun isuma” jedheen.

Barattoonni Gara Yesuusitti Deebi’uu Isaanii

27 Barattoonni isaa yommusuma deebi’anii utuu inni
dubartii tokko wajjin dubbatuu arganii dinqisiifatan. Garuu
namni, “Maal barbaadda?” yookaan “Maaliif ishee wajjin
haasofta?” jedhee isa gaafatu tokko iyyuu hin turre.
28 Dubartiin sunis okkotee ishee dhiiftee gara magaalaatti
deebite; namootaanis akkana jette;
29 “Kottaatii nama waan ani hojjedhe hunda natti hime
tokko ilaalaa! Tarii inni Kiristoos* ta’innaa?”
30 Isaanis magaalaa keessaa ba’anii Yesuus bira dhufan.
31 Kana gidduutti barattoonni isaa, “Yaa barsiisaa, mee
waa nyaadhu!” jedhanii isa kadhatan.
32 Inni garuu, **“Ani nyaata isin hin beekne kanan**
nyaadhu qaba” jedheen.

---

* **4:29** yookaan *Masiihichaa*

33 Barattoonni isaas, “Namatu nyaata fideefii laata?”
jedhanii wal gaafatan.
34 Yesuus immoo akkana jedheen; **“Nyaanni koo fedhii
isa na ergee guutuu fi hojii isaa raawwachuu dha.**
35 **Isin, ‘Ji’a afurtu hafe; ergasii midhaan walitti
qabama’ jettu mitii? Kunoo, ani isinittan hima;
akka midhaan bilchaatee walitti qabamuu ga’e mee ol
jedhaatii lafa qotiisaa ilaalaa!**
36 **Inni midhaan haamu amma iyyuu mindaa ni
argata; jireenya bara baraatiif ija walitti ni qaba;
kunis akka inni facaasuu fi inni walitti qabu waliin
gammadaniif.**
37 **Haala kanaan mammaaksi, ‘Inni tokko ni facaasa;
kaan immoo ni haama’ jedhu sun dhugaa dha.**
38 **Ani akka isin waan itti hin dadhabin haammattani-
ifan isin erge. Warri kaan itti dadhabaniiru; isin garuu
bu’aa dadhabbii isaanii galfattu.”**

Namoonni Samaariyaa Baay’een amanuu Isaanii

39 Sababii dubartittiin, “Inni waan ani hojjedhe hunda
natti hime” jettee dhugaa baateef namoonni Samaariyaa
warri magaalaa sanaa baay’een isatti amanan.
40 Kanaafuu namoonni Samaariyaa yommuu gara isaa
dhufanitti akka inni isaan wajjin turuuf isa kadhatan; innis
guyyaa lama achi ture.
41 Sababii dubbii isaatiinis namoonni biraa baay’een isatti
amanan.
42 Isaanis dubartittiidhaan, “Si’achi wanni nu amannuuf
sababii dubbii ati nutti himte sanaatiif miti; nu mataan
keenya iyyuu isa dhageenyeerraatii; akka inni dhugumaan
Fayyisaa addunyaa ta’es beekneerra” jedhan.

Yesuus Ilma Qondaala Tokkoo Fayyisuu Isaa

43 Guyyaa lamaan sana booddee Yesuus Galiilaa dhaqe.
44 Yesuus mataan isaa iyyuu akka raajiin tokko biyya isaa
keessatti kabaja hin qabne dubbatee tureetii.
45 Yommuu inni Galiilaa ga’ettis warri Galiilaa isa
simatan. Isaanis sababii Yerusaalem turaniif waan inni
yeroo Ayyaana Faasiikaatti achitti hojjete hunda arganii
turan.
46 Kanaafuu inni deebi’ee gara Qaanaa ishee Galiilaa
keessaa iddoo itti bishaan gara daadhii wayiniitti geeddaree
ture sanaa dhaqe. Qondaalli mootii kan ilmi isaa dhukkub-
sate tokkos Qifirnaahom keessa ture.
47 Namichi kunis yommuu akka Yesuus Yihuudaadhaa
ka’ee Galiilaa dhufe dhaga’etti isa bira dhaqee akka inni
dhufee ilma isaa kan du’uu ga’e sana fayyisu isa kadhate.

48 Kana irratti Yesuus, **“Isin yoo mallattoo fi dinqii argitan malee hin amantan!”** isaan jedhe.
49 Qondaaltichis, “Yaa Gooftaa, maaloo utuu mucaan koo hin du’in naa qaqqabi” jedheen.
50 Yesuusis, **“Ilmi kee ni jiraataatii gali!”** jedheen.
Namichis waan Yesuus isatti dubbate amanee deeme.
51 Utuu inni deemaa jiruus tajaajiltoonni isaa itti dhufanii akka ilmi isaa lubbuun jiru itti himan.
52 Innis yeroo itti mucaa isaatti wayyaa’e gaafate; isaanis, “Kaleessa sa’aatii torbatti dhagna gubaan isa dhiise” jedhaniin.
53 Abbaan mucichaas akka yeroon sun yeroo Yesuus itti, **“Ilmi kee ni jiraata”** jedheen ta’e hubate. Kanaafuu innis, warri mana isaa hundinuus ni amanan.
54 Kun mallattoo lammaffaa Yesuus erga Yihuudaadhaa Galiilaa dhufee hojjetee dha.

5

Yesuus Beetisayidaatti Dhukkubsataa Fayyisuu Isaa

1 Yeroo xinnoo booddee ayyaana Yihuudootaa tokkotu ture; Yesuusis Yerusaalemitti ol ba’e.
2 Yerusaalem keessa Karra Hoolaa bira haroo afaan Ibraayisxiitiin Beetizaataa jedhamu tokkotu jira; haroon sun gardaafoo shan qaba.
3 Gardaafoowwan sana keessas namoonni dhukkubsatan, jechuunis jaamonni, warri naafatanii fi warri dhagni irratti du’e baay’een ciisanii raafama bishaanii eeggachaa turan. [
4 Ergamaan Gooftaa yeroo yerootti gad bu’ee bishaanicha ni raasa ture; raafama bishaanichaa booddee namni jalqabatti bishaan sana keessa seenu kam iyyuu dhukkuba qabu hunda irraa ni fayya ture.]*
5 Namichi waggaa soddomii saddeeti dhukkubsate tokko achi ture.
6 Yesuusis yommuu isaa achi ciisu argee akka inni yeroo dheeraa haala kana keessa ture beeketti, **“Ati fayyuu barbaaddaa?”** jedhee isa gaafate.
7 Dhukkubsataan sunis, “Yaa Gooftaa, ani nama na gargaaree yommuu bishaanichi raafamutti haroo sana keessa na buusu hin qabu. Yeroo ani seenuu yaaluttis namni biraa na dursee seena” jedheen.
8 Kana irratti Yesuus, **“Ka’i! Siree kee fudhadhuutii deemi”** jedheen.

---

* **5:4** Waraabbileen durii tokko tokko kutaa walakkaa luqqisaa sadii irraa jalqabee hamma luqqisaa afuriitti jiru hin qaban.

9 Namichis yeruma sana fayye; siree isaas fudhatee deeme.
Guyyaan wanni kun ta’e sunis Sanbata ture;
10 Yihuudoonnis namicha fayye sanaan, “Har’a Sanbata; seerri siree kee baachuu si dhowwa” jedhaniin.
11 Inni garuu, “Namicha na fayyisetu **‘Siree kee fudhadhuu deemi’** naan jedhe” jedheen.
12 Isaanis, “Namichi siree kee fudhadhuu deemi siin jedhe sun eenyu?” jedhanii isa gaafatan.
13 Namichi fayye sun sababii Yesuus achi hiiqee tuuta iddoo sana ture keessa seeneef inni eenyu akka ta’e hin beekne.
14 Yesuusis ergasii namicha sana mana qulqullummaa keessatti argee, **“Ati kunoo amma fayyiteerta. Wanni kana caalu akka sitti hin dhufneef si’achi cubbuu hin hojjetin”** jedheen.
15 Namichis dhaqee kan isa fayyise Yesuus akka ta’e Yihuudootatti hime.

Jireenya Ilmi Kennu

16 Kanaafuu sababii inni Sanbataan waan kana hojjeteef, Yihuudoonni Yesuusin ari’achuu jalqaban.
17 Yesuus garuu, **“Abbaan koo hamma ammaatti hojjechaa jira; anis hojjechaan jira”** isaaniin jedhe.
18 Sababii kanaaf Yihuudoonni ittuma caalchisanii isa ajjeesuu barbaadan; inni Waaqaan of qixxeessuudhaan Waaqa iyyuu Abbaa ofii isaa godhee waamaa ture malee Sanbata qofa hin cabsine.
19 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; **“Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; Ilmi ofii isaatiin waan tokko illee hojjechuu hin danda’u; inni waanuma utuu Abbaan isaa hojjetuu arge qofa hojjechuu danda’a; waanuma Abbaan hojjetu Ilmis akkasuma hojjetaatii.**
20 **Abbaan Ilma ni jaallataatii; waan hojjetu hundumas isatti ni argisiisa. Akka isin dinqisiifattaniifis inni hojiiwwan hojiiwwan kanneen caalan iyyuu isatti ni argisiisa.**
21 **Akkuma Abbaan warra du’an du’aa kaasee jireenya kennuuf sana, Ilmis akkasuma abbaa fedheef jireenya ni kenna.**
22 **Abbaan eenyutti illee hin muru; murtii hunda garuu Ilmatti kenneera;**
23 **kunis akka namni hundi akkuma Abbaaf ulfina kennutti Ilmaafis ulfina kennuuf. Namni Ilmaaf ulfina hin kennine, Abbaa isa Ilma ergeefis ulfina hin kennu.**
24 **“Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; namni dubbii koo dhaga’u, isa na ergettis kan amanu hundi**

jireenya bara baraa qaba; murtiittis hin dhi'aatu; inni du'a jalaa gara jireenyaatti darbeera.
25 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; yeroon warri du'an itti sagalee Ilma Waaqaa dhaga'an tokko ni dhufa; ammuma iyyuu dhufeera; warri dhaga'anis ni jiraatu.**
26 **Akkuma Abbaan ofuma isaatiin jireenya qabu sana, Ilmis akkasuma akka ofuma isaatiin jireenya qabaatuuf isaaf kenneeraatii.**
27 **Sababii inni Ilma Namaa ta'eefis Abbaan akka inni murtii kennuuf taayitaa isaaf kenneera.**
28 **"Kana hin dinqisiifatinaa; sa'aatiin itti warri awwaala keessa jiran hundi sagalee isaa dhaga'an tokko ni dhufaatii.**
29 **Warri waan gaarii hojjetan du'aa ka'uu jireenyaatiif, warri waan hamaa hojjetan immoo du'aa ka'uu murtiitiif du'aa ni ka'u.**
30 **Ani ofii kootiin waan tokko illee gochuu hin danda'u; ani akkuman dhaga'utti nan murteessa; ani fedhii isa na ergee malee fedhii mataa kootii waan hin barbaanneef murtiin koo qajeelaa dha.**

Dhuga ba'umsa Waa'ee Yesuus

31 **"Ani yoon waa'ee ofii kootii dhugaa ba'e, dhuga ba'umsi koo dhugaa miti.**
32 **Garuu kan waa'ee koo dhugaa ba'u biraa jira; anis akka dhuga ba'umsi inni waa'ee koo kennu sun dhugaa ta'e beeka.**
33 **"Isin Yohannisitti ergitaniirtu; innis dhugaa sanaaf, dhugaa ba'eera.**
34 **Ani dhuga ba'umsa namaa hin fudhadhu; garuu akka isin fayyitaniif wantoota kanneen nan dubbadha.**
35 **Yohannis ibsaa boba'ee ifa kennu ture; isinis yeroo xinnoo ifa isaatti gammaduu barbaaddan.**
36 **"Ani garuu dhuga ba'umsa, dhuga ba'umsa Yohannis sana caalu qaba. Hojiin akka ani raawwadhuuf Abbaan natti kenne, kan ani hojjedhu kun iyyuu akka Abbaan na erge mirkaneessaatii.**
37 **Abbaan inni na erges ofii isaatii waa'ee koo dhugaa ba'eera. Isin takkumaa sagalee isaa hin dhageenye; bifa isaas takkumaa hin argine.**
38 **Isin sababii isa inni erge hin amaniniif dubbiin isaa isin keessa hin jiraatu.**
39 **Isin Katabbiiwwan Qulqulluudhaan jireenya bara baraa arganna jettanii waan yaaddaniif Katabbiiwwan**

Qulqulluu sana qorattu. Katabbiiwwan Qulqulluun kunneenis waa'ee koo dhugaa ba'u;
40 **isin garuu jireenya argachuudhaaf gara koo dhufuu hin barbaaddan.**
41 **"Ani nama irraa ulfina hin fudhadhu;**
42 **garuu akka isin jaalala Waaqaa of keessaa hin qabne nan beeka.**
43 **Ani maqaa Abbaa kootiin dhufeera; isin na hin simattan; utuu namni biraa maqaa ofii isaatiin dhufee garuu isa ni simattu.**
44 **Isin yoo wal irraa ulfina argattanii ulfina Waaqa tokkicha biraa dhufu garuu hin barbaanne akkamitti amanuu dandeessu ree?**
45 **"Waan ani Abbaa duratti isin himadhu hin se'inaa. Kan isin himatu tokko jira; innis Musee isin abdattan sana.**
46 **Utuu Musee amantanii silaa anas ni amantu ture; inni waa'ee koo barreesseetii.**
47 **Isin erga waan inni barreesse hin amannee, dubbii koo immoo akkamitti amantu ree?"**

6

Yesuus Nama Kuma Shan Sooruu Isaa
6:1-13 kwf – Mat 14:13-21; Mar 6:32-44; Luq 9:10-17

1 Wantoota kanneen booddee Yesuus Galaana Galiilaa isa Galaana Xibeeriyaas jedhamu gama ce'e;
2 namoonni baay'eenis sababii mallattoo inni warra dhukkubsatan fayyisuudhaan hojjete arganiif isa duukaa bu'an.
3 Yesuusis barattoota isaa wajjin gaaratti ol ba'ee taa'e.
4 Yeroo sana Ayyaanni Yihuudootaa, Faasiikaan dhi'aatee ture.
5 Yesuus yommuu ol ilaaletti tuuta guddaa gara isaa dhufaa jiru tokko arge; Fiiliphoosiinis, **"Namoota kanneeniif buddeena isaan nyaatan eessaa bitanna?"** jedhe.
6 Kanas Fiiliphoosin qoruudhaaf jedhee gaafate; inni mataan isaa waan gochuu qabu beeka tureetii.
7 Fiiliphoos immoo, "Akka tokkoon tokkoon isaanii waanuma xinnoo illee argataniif buddeena ga'u bituuf diinaarii* dhibba lama fudhata" jedhee deebiseef.
8 Barattoota isaa keessaa tokko Indiriiyaas, obboleessi Simoon Phexros akkana jedheen;
9 "Gurbaan buddeena garbuu shanii fi qurxummii lama qabu tokko kunoo ti; garuu nama akkana baay'atu kanaaf kun maali?"

---

* **6:7** Diinaariin tokko mindaa hojjetaan tokko guyyaatti argatu ture.

10 Yesuusis, **“Namoota teessisaa”** jedhe. Iddoo sanas
marga baay’eetu ture; namoonnis ni tataa’an; dhiira gara
kuma shantu achi ture.
11 Yesuusis ergasii buddeena fuudhee, galata galchee
warra tataa’aniif hamma isaan barbaadan qoqqoode. Qurx-
ummii sana illee akkasuma godhe.
12 Innis yommuu isaan hundi nyaatanii quufanitti barat-
toota isaatiin, **“Hurraa’aa hambifame walitti qabaa.
Wanni tokko iyyuu hin badin”** jedhe.
13 Kanaafuu isaan hurraa’aa buddeena garbuu shananii
kan namoonni nyaatanii hambisan walitti qabanii gundoo
kudha lama guutan.
14 Namoonnis yommuu mallattoo Yesuus hojjete arganitti,
“Kun dhugumaanuu Raajii gara addunyaa dhufuuf jiru”
jedhan.
15 Yesuusis akka namoonni sun dhufanii humnaan qa-
banii mootii isa gochuu yaadan hubatee ammas kophaa isaa
gara tulluu deeme.

Yesuus Bishaan Irra Deemuu Isaa
6:16-21 kwf – Mat 14:22-33; Mar 6:47-51

16 Yommuu galgalaa’etti barattoonni isaa gara galaanaatti
gad bu’an;
17 achittis bidiruu yaabbatanii galaana irra gama Qifir-
naahomitti qajeelan. Yeroon sun dukkana ture; Yesuus
amma iyyuu gara isaanii hin dhufne ture.
18 Bubbeen jabaan isaa waan bubbisaa tureef bishaanichi
ni raafame.
19 Isaanis erga gara kiiloo meetira shanii yookaan ja’aa
mooqanii booddee utuu Yesuus galaana irra deemaa,
bidiruu sanattis dhi’aachaa jiruu argan; ni sodaatanis.
20 Inni garuu, **“Anumaatii hin sodaatinaa”** jedheen.
21 Isaanis bidiruutti ol isa fudhachuu barbaadan;
bidiruun sunis yommusuma lafa isaan dhaqaa turan sana
ga’e.
22 Guyyaa itti aanutti namoonni galaanicha gamatti
hafanii turan akka bidiruun tokko qofti achi ture, akka
Yesuus barattoota isaa wajjin bidiruu hin yaabbatinii fi akka
isaan kophaa isaanii deeman hubatan.
23 Bidiruuwwan biraa Xibeeriyaasii ka’anii iddoo itti
Gooftaan galata galchee isaanis itti buddeena nyaatan sana
bira ga’an.
24 Namoonni sunis yommuu akka Yesuusii fi barattoonni
isaa achi hin jirre baranitti bidiruuwwan yaabbatanii
Yesuusin barbaaduuf Qifirnaahom dhaqan.

Yesuus Buddeena Jireenyaa

25 Namoonni yommuu galaanicha gamatti isa arganitti,
“Yaa Barsiisaa, ati yoom as dhufte?” jedhanii isa gaafatan.
26 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Ani dhuguman,
dhuguman isinitti hima; isin waan mallattoo argitaniif
utuu hin ta’in, waan buddeena nyaattanii quuftaniif na
barbaaddu.**
27 **Nyaata jireenya bara baraatiif ta’u kan Ilmi Namaa
isinii kennuuf dadhabaa malee nyaata baduuf hin
dadhabinaa. Waaqni Abbaan chaappaa isaa kan
mirkaneessu Ilma irratti rukuteeraatii.”**
28 Isaanis, “Nu akka hojii Waaqaa hojjennuuf maal
gochuu qabna?” jedhanii isa gaafatan.
29 Yesuusis, **“Isa inni ergetti amanuun keessan kun
hojii Waaqaa ti”** jedhee deebiseef.
30 Kanaafuu isaan akkana jedhanii isa gaafatan; “Akka nu
isa arginee si amannuuf, mallattoo maalii argisiifta? Maal
hojjettas?
31 ‘Akka isaan nyaataniif samii irraa buddeena isaaniif
kenne’ jedhamee akkuma barreeffame, abbootiin keenya
gammoojjii keessatti mannaa nyaatan.”†
32 Yesuusis akkana jedheen; **“Ani dhuguman isinitti
hima; kan samii irraa buddeena isinii kenne Musee
miti; kan samii irraa buddeena dhugaa isiniif kennu
garuu Abbaa koo ti.**
33 **Buddeenni Waaqaa isa samii irraa gad bu’ee
addunyaaf jireenya kennu sanaatii.”**
34 Isaanis, “Yaa Gooftaa, yeroo hunda buddeena kana nuu
kenni” jedhaniin.
35 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **“Buddeenni
jireenyaa ana. Namni gara koo dhufu gonkumaa hin
beela’u; kan anatti amanus gonkumaa hin dheebotu.**
36 **Akkuma ani isinitti hime isin na argitaniirtu;
garuu amma iyyuu hin amantan.**
37 **Kan Abbaan naa kennu hundi gara koo ni dhufa;
anis kan gara koo dhufu gonkumaa alatti hin ari’u.**
38 **Ani fedhii isa na erge sanaa guutuuf malee, fedhii
koo guutachuuf samii irraa gad hin buuneetii.**
39 **Fedhiin isa na ergees akka ani warra inni natti
kenne hunda guyyaa dhumaatti du’aa kaasuuf malee
akka ani isaan keessaa tokko illee balleessuuf miti.**
40 **Fedhiin Abbaa kootiis akka namni Ilma ilaalee
isatti amanu hundi jireenya bara baraa qabaatuuf;
anis guyyaa dhumaatti du’aa isa nan kaasa.”**

---

† **6:31** Bau 16:4; Nah 9:15; Far 78:24,25

41 Kana irratti Yihuudoonni sababii inni, **“Ani buddeena samii irraa gad bu’ee dha”** jedheef isatti guungumuu jalqaban.
42 Isaanis, “Kun Yesuus ilma Yoosef, isa nu abbaa fi haadha isaa beeknu sana mitii? Yoos inni akkamitti, **‘Ani samii irraa gad bu’eera’** jedha ree?” jedhan.
43 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; **“Walitti hin guunguminaa.**
44 **Abbaan na erge sun isa harkisuu baannaan namni kam iyyuu gara koo dhufuu hin danda’u; anis guyyaa dhumaatti du’aa isa nan kaasa.**
45 **Raajota keessatti, ‘Isaan hundi warra Waaqa irraa baratan ni ta’u’‡jedhamee barreeffameera. Namni Abbaa irraa dhaga’ee fi kan isa irraa barate hundi gara koo ni dhufa.**
46 **Isa Waaqa biraa dhufe sana malee namni tokko iyyuu Abbaa hin argine; isa qofatu Abbaa arge.**
47 **Ani dhuguman isinitti hima; kan amanu jireenya bara baraa qaba.**
48 **Buddeenni jireenyaa ana.**
49 **Abbootiin keessan gammoojjii keessatti mannaa nyaatan; ta’us ni du’an.**
50 **Buddeenni samii irraa gad bu’e garuu isa kana; namni isa nyaatu gonkumaa hin du’u.**
51 **Buddeenni jiraataan samii irraa bu’e ana. Namni kam iyyuu yoo buddeena kana irraa nyaate bara baraan ni jiraata. Buddeenni ani jireenya addunyaatiif kennus foon koo ti.”**
52 Yihuudoonnis, “Namichi kun akkamitti akka nu nyaannuuf foon isaa nuu kennuu danda’a?” jedhanii wal falman.
53 Yesuus immoo akkana jedheen; **“Ani dhuguman isinitti hima; isin foon Ilma Namaa nyaachuu baannaan, dhiiga isaas dhuguu baannaan ofii keessaniin jireenya hin qabdan.**
54 **Namni foon koo nyaatuu fi dhiiga koo dhugu jireenya bara baraa qaba. Anis guyyaa dhumaatti du’aa isa nan kaasa.**
55 **Foon koo nyaata dhugaatii; dhiigni koos dhugaatii dhugaa ti.**
56 **Namni foon koo nyaatuu fi dhiiga koo dhugu hundi na keessa jiraata; anis isa keessa nan jiraadha.**
57 **Akkuma Abbaan jiraataan na ergee anis sababii Abbaatiin jiraadhu sana, namni na nyaatus sababii kootiin ni jiraata.**

‡ **6:45** Isa 54:13

58 **Buddeenni samii irraa bu'e isa kana; innis kan akka mannaa Abbootiin keessan nyaatanii du'an sanaa miti; namni buddeena kana nyaatu bara baraan ni jiraata."**
59 Innis Qifirnaahomitti utuu mana sagadaa keessatti barsiisaa jiruu waan kana dubbate.

Barattoonni Baay'een Yesuusin Dhiisanii Baqatan

60 Barattoota isaa keessaa baay'een yommuu waan kana dhaga'anitti, "Barsiisni kun cimaa dha; eenyutu fudhachuu danda'a?" jedhan.
61 Yesuusis akka barattoonni isaa waa'ee waan kanaa guunguman hubatee akkana jedheen; **"Kun isin gufachiisaa ree?**
62 **Yoos yoo utuu Ilmi Namaa iddoo dur turetti ol ba'uu argitan akkam ta'inna ree?**
63 **Kan jireenya kennu Hafuura; foon faayidaa hin qabu. Dubbiin ani isinitti dubbadhe Hafuura; jireenyas.**
64 **Isin keessas warri hin amanne tokko tokko jiru."** Yesuus jalqabumaa kaasee isaan keessaa eenyu akka hin amaninii fi eenyu akka dabarsee isa kennu ni beeka tureetii.
65 Innis ittuma fufee, **"Sababiin ani, 'Yoo Abbaa biraa isaaf kenname malee namni kam iyyuu gara koo dhufuu hin danda'u' isiniin jedheefis kanuma"** jedhe.
66 Yeroo kanaa jalqabee barattoota isaa keessaa baay'een duubatti deebi'an; ergasiis isa wajjin hin deemne.
67 Yesuusis warra Kudha Lamaaniin, **"Isinis deemuu barbaadduu?"** jedhee gaafate.
68 Simoon Phexrosis akkana jedhee deebise; "Yaa Gooftaa, gara eenyuu deemna? Ati dubbii jireenya bara baraa qabdaa.
69 Nu akka ati Qulqullicha Waaqaa taate amanneerra; beekneerras."
70 Yesuusis deebisee, **"Anumatu Kudha Lamaan keessan filate mitii? Ta'us isin keessaa inni tokko diiyaabiloosii dha!"** jedhe.
71 Innis waa'ee Yihuudaa ilma Simoon Keeriyotichaa dubbate; Yihuudaan warra Kudha Lamaan keessaa tokko ta'us Yesuusin dabarsee kennuuf tureetii!

7

Yesuus Ayyaana Daasii Irratti Argamuu Isaa

1 Kana booddee Yesuus Galiilaa keessa deddeebi'aa ture; sababii Yihuudoonni isa ajjeesuu barbaadaniif inni Yihuudaa keessa hin deddeebine.
2 Ayyaanni Daasii Yihuudootaa dhi'aatee ture.

3 Obboloonni isaas akkana jedhaniin; “Akka barattoonni
kee warri achii waan ati hojjettu arganiif ka’iitii Yihuudaa
dhaqi.
4 Namni utuu ifaan ifatti beekamuu barbaaduu dhoksaatti
waa hojjetu hin jiruutii. Atis sababii waan kana hojjettuuf
addunyaatti of mul’isi.”
5 Obboloonni isaa iyyuu isatti hin amanne tureetii.
6 Yesuusis akkana jedheen; **“Yeroon koo amma illee hin
geenye; isiniif garuu yeroon hundi mijaa’aa dha.**
7 **Addunyaan isin jibbuu hin danda’u; ana garuu akka
hojiin isaa hamaa ta’e waanan itti dhugaa ba’uuf na
jibba.**
8 **Isin gara Ayyaana sanaa dhaqaa. Ani garuu waan
yeroon koo amma illee hin ga’iniif gara Ayyaanichaatti
ol hin ba’u.”**
9 Inni waan kana isaanitti dubbatee Galiilaatti hafe.
10 Garuu erga obboloonni isaa gara Ayyaanichaatti ol
ba’anii booddee innis utuu ifaan ifatti hin ta’in dhoksaad-
haan ol ba’e.
11 Yihuudoonnis Ayyaanicha irratti, “Namichi sun eessa
jira?” jedhanii gaafachaa isa barbaadaa turan.
12 Namoota gidduuttis waa’ee isaa guungummii guddaatu
ture. Namoonni tokko tokko, “Inni nama gaarii dha”
jedhan.
Warri kaan immoo, “Akkas miti; inni nama dogoggorsa”
jedhan.
13 Garuu waan Yihuudoota sodaataniif namni tokko iyyuu
ifaan ifatti waa’ee isaa hin dubbanne.

Yesuus Ayyaana Irratti Barsiisuu Isaa

14 Gara walakkaa Ayyaanichaattis Yesuus mana qulqul-
lummaa seenee barsiisuu jalqabe.
15 Yihuudoonnis dinqifatanii, “Namichi kun akkamitti
utuu hin baratin beekumsa akkanaa qabaate?” jedhan.
16 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Barsiisni koo kan
isa na ergeeti malee kan koo miti.**
17 **Namni fedhii Waaqaa gochuu barbaadu kam iyyuu
barsiisni koo Waaqa biraa dhufuu fi dhufuu baachuu
isaa yookaan ani ofuma kootiin dubbachuu fi dub-
bachuu baachuu koo ni beeka.**
18 **Namni ofuma isaatiin dubbatu inni ofuma isaatii
ulfina argachuu barbaada; namni ulfina kan isa erge
sanaa barbaadu garuu inni nama dhugaa ti; jal’innis
isa keessa hin jiru.**
19 **Museen seera isinii kenneera mitii? Isin keessaa
garuu namni tokko iyyuu seera sana hin eegu. Isin
maaliif na ajjeesuu barbaaddu?”**

20 Jarris deebisanii, “Hafuura hamaatu si keessa jira;
eenyutu si ajjeesuu barbaada?” jedhaniin.
21 Yesuusis deebisee akkana jedheen; **“Ani hojii tokko
hojjennaan hundi keessan dinqifattan.**
22 **Museen seera dhagna qabaa isinii kenne; dhagna
qabaa garuu abbootiitu jalqabe malee Musee miti;
isinis Sanbataan nama dhagna qabdu.**
23 **Akka seerri Musee hin cabneef erga namni tokko
Sanbataan dhagna qabachuu danda’ee, isin maaliif
sababii ani Sanbataan dhagna namaa guutuu fayyiseef
natti aartu?**
24 **Murtii qajeelaa kennaa malee, bifa qofa ilaaltanii
hin murteessinaa.”**

Yesuus Kun inni Kiristoosii dha?

25 Kana irratti namoota Yerusaalem keessaa tokko tokko
akkana jedhan; “Inni kun namicha isaan ajjeesuuf bar-
baadan sana mitii?
26 Kunoo inni ifatti ba’ee dubbata; isaanis homaa isaan
hin jenne. Abbootiin taayitaa akka inni Kiristoos* ta’e
sirriitti beekaniiruu laata?
27 Ta’us namichi kun nama eessaa akka ta’e nu beekna.
Kiristoos yommuu dhufutti garuu inni eessaa akka dhufu
namni tokko iyyuu hin beeku.”
28 Yesuus utuu mana qulqullummaa keessatti barsiisuu
sagalee isaa ol fudhatee akkana jedhe; **“Isin na beektu;
akka ani eessaa dhufe illee beektu. Ani ofii kootiin hin
dhufne; inni na erge sun dhuga qabeessa. Isin garuu
isa hin beektan;**
29 **ani garuu sababiin isa biraa dhufee fi sababii inni
na ergeef isa nan beeka.”**
30 Kana irratti isaan isa qabuu yaalan; garuu waan
sa’aatiin isaa hin ga’iniif namni tokko iyyuu harkaan isa
hin tuqne.
31 Ta’us namoonni baay’een isatti amanan. Isaanis,
“Kiristoos yommuu dhufutti namicha kana caalaa mallattoo
hojjetaa?” jedhan.
32 Fariisonnis utuu namoonni waa’ee isaa waan akkanaa
guungumanuu dhaga’an. Luboonni hangafoonnii fi Fari-
isonni Yesuusin qabsiisuudhaaf eegdota mana qulqullum-
maa ergan.
33 Yesuusis akkana jedheen; **“Ani yeroo gabaabaa isin
wajjin jira; ergasii gara isa na erge sanaa nan dhaqa.**
34 **Isin na barbaaddu; garuu na hin argattan; iddoo
ani jirus dhufuu hin dandeessan.”**

---

* **7:26** yookaan *Masiihii*

35 Yihuudoonnis akkana waliin jedhan; “Namichi kun
akka nu isa hin argineef eessa dhaquu yaade laata? Gara
saba keenya warra Giriikota keessa faffaca’anii dhaqee
Giriikota barsiisaa?
36 **‘Isin na barbaaddu; garuu na hin argattan; iddoo
ani jirus dhufuu hin dandeessan’** jechuun isaas maal
jechuu isaatii?”
37 Guyyaa Ayyaanichi itti hobba’u, guyyaa guddaa sana,
Yesuus ka’ee dhaabatee sagalee guddaadhaan akkana
jedhe; **“Eenyu iyyuu yoo dheebote, gara koo dhufee haa
dhugu.**
38 **Akkuma Katabbiin Qulqulluun jedhe nama natti
amanu kam iyyuu laga bishaan jireenyaatu garaa isaa
keessaa burqa.”**
39 Kunis waa’ee Hafuura Qulqulluu warri isatti amanan
argachuuf jiranii dubbachuu isaa ti. Sababii Yesuus amma
illee ulfina hin argatiniif Hafuuri Qulqulluun hamma yeroo
sanaatti hin kennamne tureetii.
40 Namoota sana keessaa tokko tokko yommuu dubbii
kana dhaga’anitti, “Kun dhugumaanuu Raajicha” jedhan.
41 Warri kaan immoo, “Inni Kiristoosii dha” jedhan.
Namoonni kaanis akkana jedhan; “Kiristoos Galiilaadhaa
dhufaa?
42 Akka Kiristoos sanyii Daawit keessaa dhalatuu fi akka
inni Beetlihemii, ganda Daawitii dhufu Katabbiin Qulqul-
luun ni dubbata mitii?”
43 Akkasiin waa’ee Yesuus irratti garaa garummaan wal-
daa gidduutti uumame.
44 Isaan keessaas tokko tokko isa qabuu barbaadan; garuu
namni tokko iyyuu harkaan isa hin tuqne.

Amantii Dhabuu Dura Bu’oota Yihuudootaa

45 Eegdonni sun gara luboota hangafootaatii fi gara
Fariisotaatti deebi’an; isaanis, “Isin maaliif isa hin fidin?”
jedhanii eegdota sana gaafatan.
46 Eegdonnis, “Takkumaa namni akka namicha kanaatti
hin dubbanne” jedhanii deebisan.
47 Fariisonnis deebisanii akkana jedhan, “Isinis gow-
woomfamtaniirtuu?
48 Bulchitoota keessaa yookaan Fariisota keessaa namni
tokko iyyuu isatti amaneeraa?
49 Sabni seera hin beekne kun garuu abaaramaa dha.”
50 Niqoodemoos inni duraan Yesuus bira dhaqee fi isaan
keessaas tokko ta’e sun akkana isaaniin jedhe;
51 “Seerri keenya utuu isa irraa hin dhaga’in, waan inni
hojjetes utuu hin beekin nama tokkotti ni muraa?”

52 Isaanis, “Atis nama Galiilaatii? Akka raajiin Galiilaadhaa hin kaane qoradhuu bira ga’i” jedhaniin.
[
53 Ergasii isaan hundinuu gara mana isaaniitti galan.

8

Dubartii Ejja Irratti Qabamte

1 Yesuus garuu gara Tulluu Ejersaa dhaqe.
2 Ganama bariis deebi’ee mana qulqullummaa dhufe;
innis namni hundumtuu isa biratti walitti qabamnaan
taa’ee isaan barsiise.
3 Barsiistonni seeraatii fi Fariisonni dubartii ejja irratti
qabamte tokko isatti fidan. Gidduu isaaniis dhaabachiisanii,
4 Yesuusiin akkana jedhan; “Yaa barsiisaa, dubartiin kun
utuu ejja hojjettuu qabamte.
5 Museen Seera keessatti akka warri akkanaa dhagaadhaan tumaman nu ajajeera. Ati immoo maal jetta?”
6 Isaanis waan ittiin isa himatan argachuuf jedhanii isa
qoruudhaaf waan kana gaafatan.
Yesuus garuu gad jedhee quba isaatiin lafa irratti barreessuu jalqabe.
7 Isaanis ittuma fufanii isa gaafannaan ol jedhee, **“Isin keessaa namni cubbuu hin qabne dursee isheetti dhagaa haa darbatu”** jedheen.
8 Ammas gad jedhee lafa irratti barreesse.
9 Isaanis yommuu kana dhaga’anitti maanguddootaa
jalqabanii tokko tokkoon ba’anii sokkan; Yesuus immoo
dubartittii achuma dhaabattee jirtu wajjin kophaa hafe.
10 Yesuusis ol jedhee, **“Dubartii nana, warri si himatan meerre? Namni tokko iyyuu sitti hin murree?”** jedheen.
11 Isheenis, “Yaa Gooftaa, namni tokko iyyuu natti hin murre” jetteen.
Yesuusis, **“Anis sitti hin muruu deemi; garuu si’achi cubbuu hin hojjetin”** jedheen.]*

Yesuus ifa addunyaa ti

12 Yesuus ammas, **“Ani ifa addunyaa ti. Namni na duukaa bu’u kam iyyuu ifa jireenyaa qabaata malee dukkana keessa hin deddeebi’u”** jedhee isaanitti dubbate.
13 Fariisonnis, “Ati waa’ee mataa keetii dhugaa baata;
dhuga ba’umsi kee immoo dhugaa miti” jedhaniin.

---

* **8:11** Waraabbileen durii hedduun kutaa (Yoh 7:53–8:11) hin qaban yookaan iddoo biraa yookaan immoo wangeelota biraa keessa seensisan.

14 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Ani yoon ofii kootiif
dhugaa ba’e illee ani akkan eessaa dhufee fi akkan
garam deemu waanan beekuuf dhuga ba’umsi koo
dhugaa dha. Isin garuu akka ani eessaa dhufe yookaan
akka ani garam deemu hin beektan.**
15 **Isin akka yaada fooniitti murteessitu; ani nama
tokkotti illee hin muru.**
16 **Garuu ani yoon mure illee murtiin koo dhugaa
dha; kan murus na qofa miti. Ani Abbaa na erge sana
wajjinan jiraatii.**
17 **Dhuga ba’umsi nama lamaa akka dhugaa ta’e
Seera keessan keessatti barreeffameera.**
18 **Ani ofii kootiif dhugaa nan ba’a; Abbaan na erges
waa’ee koo dhugaa ba’a.”**
19 Isaanis, “Abbaan kee eessa jira?” jedhanii isa gaafatan.
Yesuus immoo deebisee, **“Isin anas, Abbaa koos hin
beektan; utuu na beektanii silaa Abbaa koos ni beektu
turtan”** jedhe.
20 Yesuus utuu mana qulqullummaa keessatti, kutaa
buusiin itti kuufamu keessatti barsiisaa jiruu dubbii kana
dubbate. Garuu waan sa’aatiin isaa hin ga’iniif namni
tokko iyyuu isa hin qabne.
21 Yesuus amma illee, **“Ani nan deema; isin na bar-
baaddu; cubbuu keessaniinis ni duutu. Isin iddoo ani
dhaqu dhufuu hin dandeessan”** isaaniin jedhe.
22 Yihuudoonnis, “ ‘Isin iddoo ani dhaqu dhufuu hin
dandeessan’ jechuun isaa of ajjeesuufii laata?” jedhan.
23 Innis ittuma fufee akkana jedhe; **“Isin kan gadii ti;
ani kan olii ti. Isin kan addunyaa kanaa ti; ani immoo
kan addunyaa kanaa miti.**
24 **Akka isin cubbuu keessaniin duutan ani isinitti
himeera; isin yoo akka ani isa ta’e amanuu baattan,
cubbuu keessaniin ni duutu.”**
25 Isaanis, “Ati eenyu?” jedhanii isa gaafatan.
Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Ani isuma
jalqabaa kaasee isinitti dubbachaa turee dha.**
26 **Ani waa’ee keessan waanan jedhuu fi waanan
murteessu baay’een qaba. Garuu inni na erge dhugaa
qabeessa; anis waanan isa irraa dhaga’e addunyaatti
nan hima.”**
27 Isaan garuu akka inni waa’ee Abbaa isaa isaanitti
himaa ture hin hubanne.
28 Kanaafuu Yesuus akkana isaaniin jedhe; **“Yommuu
Ilma Namaa ol fuutanitti akka ani isa ta’e, waanuma
Abbaan na barsiisen dubbadha malee akka ani ofii
kootiin homaa hin hojjennees ni beektu.**

29 **Inni na erge na wajjin jira; sababii ani yeroo hunda**
waan isa gammachiisu hojjedhuuf, inni kophaa koo na
hin dhiifne.”
30 Utuma inni dubbatuus, namoonni baay’een isatti
amanan.

Ijoollee Abrahaam

31 Yesuus Yihuudoota isatti amananiin akkana jedhe;
“Yoo dubbii kootti cichitanii jiraattan isin dhuguma
barattoota koo ti.
32 **Dhugaas ni beektu; dhugaanis bilisa isin baasa.”**
33 Isaanis, “Nu sanyii Abrahaam; nu eenyumaafuu takku-
maa hin garboomne. Yoos ati akkamitti bilisa baatu nuun
jetta ree?” jedhaniin.
34 Yesuusis deebisee akkana jedhe; **“Ani dhuguman,**
dhuguman isinitti hima; namni cubbuu hojjetu hundi
garbicha cubbuu ti.
35 **Garbichi bara baraan mana hin jiraatu; ilmi garuu**
bara baraan ni jiraata.
36 **Kanaafuu yoo Ilmi bilisa isin baase, isin dhugu-**
maan bilisa ni baatu.
37 **Isin sanyii Abrahaam ta’uu keessan anuu beeka.**
Garuu sababii dubbiin koo isin keessatti iddoo hin
qabneef na ajjeesuu barbaaddu.
38 **Ani waanan Abbaa koo biratti argen dubbadha;**
isinis waanuma abbaa keessan irraa dhageessan hoj-
jettu.”
39 Isaanis, “Abbaan keenya Abrahaam” jedhan.
Yesuus immoo akkana jedhe; **“Isin utuu ijoollee Abra-**
haam taatanii silaa hojii Abrahaam hojjete ni hojjettu
turtan.
40 **Isin garuu ana nama dhugaa Waaqa irraa dhaga’e**
isinitti hime ajjeesuu barbaaddu. Abrahaam waan
akkasii hin hojjenne.
41 **Isin waan abbaan keessan hojjete hojjettu.”**
Isaanis, “Nu ejjaan hin dhalanne. Abbaa tokkicha qabna;
innis Waaqa” jedhaniin.

Ijoollee Diiyaabiloos

42 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **“Isin utuu Waaqni**
abbaa keessan ta’ee silaa na jaallattu turtan; ani
Waaqa biraa ba’een dhufeetii. Isatu na erge malee ani
ofii kootiin hin dhufne.
43 **Wanni ani dubbadhu maaliif isinii hin galu?**
Sababiin isaas waan isin waan ani jedhu fudhachuu
hin feeneef.
44 **Isin ijoollee abbaa keessanii ijoollee diiyaabiloos;**
fedhiin keessanis hawwii abbaa keessanii raawwachuu

dha. Inni jalqabumaa kaasee nama ajjeesaa ture;
waan dhugaan isa keessa hin jirreef inni dhugaadhaan
hin jiraatu. Inni sobduu fi abbaa sobaa waan ta'eef
yommuu soba dubbatutti ofuma keessaa fuudhee dub-
bata.
45 **Isin garuu waan ani dhugaa dubbadhuuf na hin**
amantan!
46 **Isin keessaa namni cubbuudhaan na himatu**
eenyu? Erga ani dhugaa dubbadhee, isin maaliif na
hin amanne?
47 **Namni kan Waaqaa ta'e kam iyyuu dubbii Waaqaa**
ni dhaga'a. Isin waan kan Waaqaa hin ta'iniif hin
dhageessan."

Yesuus Waa'ee Ofii Isaa Dubbate

48 Yihuudoonnis deebisanii, "Ati nama Samaariyaa ti;
hafuura hamaatu si keessa jira jechuun keenya dhugaa
mitii?" jedhaniin.
49 Yesuus immoo akkana jedhe; **"Hafuurri hamaan na**
keessa hin jiru; ani Abbaa koo nan kabaja; isin garuu
na hin kabajjan.
50 **Ani ulfina mataa koo hin barbaadu; garuu kan isa**
barbaadu tokkotu jira; innis Abbaa murtii ti.
51 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; eenyu**
iyyuu yoo dubbii koo eege bara baraan du'a hin argu."
52 Yihuudoonnis akkana jedhaniin; "Akka hafuurri
hamaan si keessa jiru nu amma barreerra. Abrahaam
du'eera; raajonnis du'aniiru; ati garuu, 'Eenyu iyyuu yoo
dubbii koo eege bara baraan du'a hin dhandhamu' jetta.
53 Ati abbaa keenya Abrahaam caaltaa? Inni du'eera;
raajonnis du'aniiru. Egaa ati eenyu ofiin jetta ree?"
54 Yesuus akkana jedhee deebise; **"Ani yoon ofii kootiif**
ulfina kenne, ulfinni koo gatii hin qabu. Kan ulfina naa
kennu Abbaa koo isuma isin Waaqa keenya jettaniin
sanaa dha.
55 **Yoo isin isa beekuu baattan illee ani isa beeka.**
Ani utuu isa hin beeku jedhee silaa akkuma keessan
sobduu nan ta'a ture. Ani garuu isa beeka; dubbii isaa
illee nan eega.
56 **Abbaan keessan Abrahaam guyyaa koo arguuf**
gammadee ture; innis ni arge; ni gammades."
57 Yihuudoonnis, "Umuriin kee waggaa shantama iyyuu
hin guunne; yoos Abrahaamin argiteertaa?" jedhaniin.
58 Yesuusis, **"Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima;**
utuu Abrahaam hin dhalatin iyyuu ani anuma" isaaniin
jedhe.

59 Kana irratti isaan isa dha'uuf jedhanii dhagaa guur-
ratan; Yesuus garuu dhokatee mana qulqullummaatii ba'ee
deeme.

9

Yesuus Namicha Jaamaa Tokko Fayyisuu Isaa

1 Yesuus utuu darbuu namicha dhalootuma isaatii
jalqabee jaamaa ture tokko arge.
2 Barattoonni isaas, "Yaa barsiisaa, akka namichi kun
jaamaa ta'ee dhalatuuf eenyutu cubbuu hojjete? Isuma moo
abbaa fi haadha isaa ti?" jedhanii isa gaafatan.
3 Yesuusis akkana jedhee deebise; **"Akka hojiin Waaqaa
isaan mul'atuuf malee inni yookaan abbaa fi haati isaa
cubbuu hojjetanii miti.**
4 **Utuu guyyaa ta'ee jiruu hojii isa na ergee ho-
jjechuun qabna. Halkan namni tokko iyyuu itti
hojjechuu hin dandeenye ni dhufa.**
5 **Ani yommuun addunyaa irra jiru, ifa addunyaa ti."**
6 Innis erga waan kana dubbatee booddee lafatti tufee
dhoqqee tolche; dhoqqee sanas ija namichaatti dibe.
7 Innis namicha sanaan, **"Dhaqiitii Haroo Saliihoomitti
dhiqadhu"** jedhe. Saliihoom jechuun kan ergame jechuu
dha. Namichis dhaqee dhiqate; argaas deebi'ee dhufe.
8 Olloonni isaatii fi namoonni duraan utuu inni kadhatuu
argan, "Namichi kun isuma taa'ee kadhachaa ture sana
mitii?" jedhan.
9 Namoonni tokko tokko, "Eeyyee, isa" jedhan.
Kaan immoo, "Miti, isa fakkaata malee" jedhan.
Inni garuu, "Namichi sun anuma" jedhe.
10 Jarris, "Iji kee akkamitti baname ree?" jedhaniin.
11 Innis deebisee, "Namicha Yesuus jedhamutu dhoqqee
tolchee ija koo dibee, 'Gara Haroo Saliihoom dhaqiitii
dhiqadhu' naan jedhe; anis dhaqeen dhiqadhe; arguus nan
danda'e."
12 Isaanis, "Namichi sun eessa jira?" jedhanii isa gaafatan.
Inni immoo, "Ani hin beeku" jedheen.

Fariisonni Waa'ee Fayyuu Namichaa Qorachuu Isaanii

13 Isaanis namicha jaamaa ture sana Fariisotatti geessan.
14 Guyyaan itti Yesuus dhoqqee tolchee ija namichaa bane
Sanbata ture.
15 Fariisonnis namichi akkamitti akka arguu danda'e isa
gaafatan; namichis, "Inni dhoqqee tolchee ija koo dibe; anis
nan dhiqadhe; nan arges" jedheen.
16 Fariisota keessaas tokko tokko, "Namichi kun waan
Sanbata hin eegneef, inni Waaqa biraa hin dhufne" jedhan.

Warri kaan garuu, “Cubbamaan tokko akkamitti dinqii
akkanaa hojjechuu danda’a?” jedhan. Garaa garummaanis
isaan gidduutti uumame.
17 Isaanis amma illee namicha jaamaa ture sanaan,
“Waa’ee namicha ija kee siif bane sanaa maal jetta?”
jedhan.
Namichis deebisee, “Inni raajii dha” jedhe.
18 Yihuudoonnis hamma abbaa fi haadha namicha agar-
tuu isaa argate sanaa waamanitti akka inni jaamaa turee fi
akka inni agartuu isaa argate amma illee hin amanne.
19 Isaanis, “Inni kun ilma keessan isuma isin jaamaa ta’ee
dhalate jettan sanaa? Yoos amma immoo akkamitti arguu
danda’a ree?” jedhanii gaafatan.
20 Abbaa fi haati namichaas deebisanii akkana jedhan;
“Akka inni ilma keenya ta’ee fi akka inni jaamaa ta’ee
dhalate ni beekna.
21 Garuu amma akkamitti akka arguu danda’e yookaan
ija isaa eenyu akka baneef nu hin beeknu. Inni nama
ga’aa dha; waa’ee mataa isaa dubbachuu ni danda’a; isuma
gaafadhaa.”
22 Abbaa fi haati isaa sababii Yihuudoota sodaataniif
waan kana jedhan; namni kam iyyuu yoo Yesuus inni
Kiristoos* jedhee dhugaa ba’e akka mana sagadaa keessaa
ari’amu Yihuudoonni kanaan dura walii galanii mur-
teessanii turaniitii.
23 Kanaafuu abbaa fi haati isaa, “Inni nama ga’aa dha;
isuma gaafadhaa” jedhan.
24 Isaanis yeroo lammaffaa namicha jaamaa ture sana
waamanii, “Waaqaaf ulfina kenni. Namichi kun cubbamaa
ta’uu isaa nu ni beekna” jedhaniin.
25 Innis, “Cubbamaa ta’uu fi ta’uu baachuu isaa ani hin
beeku. Ani waan tokkon beeka. Ani jaamaan ture; amma
garuu nan arga!” jedhee deebise.
26 Isaanis, “Inni maal siif godhe? Ija kees akkamitti siif
bane?” jedhanii isa gaafatan.
27 Inni immoo, “Ani kanaan dura isinitti himeera; isinis
hin dhageenye. Ammas maaliif dhaga’uu barbaaddu? Isinis
barattoota isaa ta’uu barbaadduu?” jedheen.
28 Isaanis akkana jedhanii isa arrabsan; “Barataan
namicha kanaa si’i! Nu barattoota Musee ti!
29 Akka Waaqni Museetti dubbate nu beekna; namichi
kun garuu eessaa akka dhufe iyyuu hin beeknu.”
30 Namichis deebisee akkana jedhe; “Inni eessaa akka
dhufe wallaaluun keessan waan nama dinquu dha; garuu
inni ija koo naa bane.

* **9:22** yookaan *Masiihicha*

31 Akka Waaqni cubbamoota hin dhageenye ni beekna.
Inni nama isa waaqeffatuu fi fedhii isaa guutu dhaga'a.
32 Eenyu iyyuu ija nama jaamaa ta'ee dhalate tokkoo akka
bane uumama addunyaatii jalqabee hin dhaga'amne.
33 Namichi kun utuu Waaqa biraa ta'uu baatee silaa
homaa gochuu hin danda'u ture."
34 Isaanis deebisanii, "Ati kan guutummaatti cubbuun
dhalatte, situ nu barsiisaa?" jedhaniin. Alattis gad isa
baasan.

Jaamummaa Hafuuraa

35 Yesuusis akka isaan gad isa baasan dhaga'e; yommuu
isa argettis, **"Ati Ilma Namaatti ni amantaa?"** jedheen.
36 Namichis, "Yaa gooftaa, akka ani isatti amanuuf inni
eenyu?" jedhe.
37 Yesuusis, **"Ati amma isa argiteerta; inni si wajjin
haasa'aa jiru isuma"** jedheen.
38 Namichi sunis, "Yaa Gooftaa, ani nan amana" jedhe; ni
sagadeefis.
39 Yesuus immoo, **"Warri hin argine akka arganiif,
warri argan immoo akka jaamaniif ani murtiif gara
addunyaa kanaa dhufeera"** jedhe.
40 Fariisota isa wajjin turan keessaa tokko tokko waan
kana jechuu isaa dhaga'anii, "Nus jaamota mitii ree?"
jedhanii gaafatan.
41 Yesuusis, **"Utuu jaamota taatanii silaa cubbuu hin
qabdan ture; isin garuu, 'Ni argina' jettu; cubbuun
keessan ni jiraata"** jedheen.

10

Tiksee Gaarii fi Hoolota Isaa

1 **"Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; namni
balbalaan gola hoolotaa hin seennee, garuu karaa
biraatiin koree seenu inni hattuu fi saamtuu dha.
2 Namni balbalaan seenu immoo tiksee hoolotaa ti.
3 Eegduunis balbala isaaf bana; hoolonnis sagalee
isaa ni dhaga'u. Innis hoolota isaa maqaa maqaan
waamee gad yaasa.
4 Erga warra kan isaa ta'an hunda gad yaasee
booddee isaan dura deema; hoolonni isaas waan
sagalee isaa beekaniif isa faana bu'u.
5 Orma garuu ni baqatu malee faana hin bu'an;
sagalee ormaa hin beekaniitii."**
6 Yesuus fakkeenya kana isaanitti hime; isaan garuu akka
inni maal isaanitti himaa ture hin hubanne.

7 Kanaafuu Yesuus ammas akkana jedheen; **“Dhuguman,**
dhuguman isinitti hima; ani balbala hoolotaa ti.
8 **Warri na dura dhufan hundi hattootaa fi saamtota;**
hoolonni garuu isaan hin dhageenye.
9 **Balballi ana; namni karaa kootiin ol seenu kam**
iyyuu ni fayya. Inni ni seena; ni ba’as; lafa dheedaas
ni argata.
10 **Hattichi hatuuf, ajjeesuu fi balleessuu qofaaf**
dhufa; ani garuu akka isaan jireenya qabaataniif,
jireenya irraa hafaas akka qabaataniif dhufeera.

11 **“Tikseen gaariin ana. Tikseen gaariin hoolota**
isaatiif jedhee lubbuu isaa dabarsee kenna.
12 **Namni qacaramaan kan tiksee hin ta’in garuu**
waan hoolonni kan isaa hin ta’iniif yommuu dhufaatii
yeeyyii argutti hoolota dhiisee baqata. Yeeyyiinis
bushaayee ni butata; ni bittinneessas.
13 **Namichi waan qacaramaa ta’eef ni baqata;**
dhimma hoolotaas hin qabu.

14 **“Tikseen gaariin ana; ani hoolota koo beeka;**
hoolonni koos na beeku;
15 **kunis akkuma Abbaan na beekuttii fi akkuma ani**
Abbaa beekutti. Anis lubbuu koo hoolotaaf nan kenna.
16 **Ani warra gola kanatti galan malees hoolota gara**
biraan qaba. Isaanis fiduun qaba. Isaanis sagalee koo
ni dhaga’u; karra tokkos ni ta’u; tikseen isaaniis tokko
ta’a.
17 **Kanaafuu Abbaan waan ani deebisee fudhachuuf**
lubbuu koo dabarsee kennuuf na jaallata.
18 **Lubbuu koo anumatu ofii kootiin dabarsee kenna**
malee eenyu iyyuu narraa hin fudhatu. Ani lubbuu koo
dabarsee kennuuf taayitaan qaba; deebisee fudhachu-
ufis taayitaan qaba. Ajaja kanas Abbaa koo biraa
fudhadheera.”

19 Amma illee sababii dubbii kanaatiif Yihuudoota gidduutti garaa garummaan uumame.
20 Baay’een isaaniis, “Hafuura hamaatu isa keessa jira; inni maraateera. Isin maaliif isa dhageessu?” jedhan.

21 Warri kaan immoo, “Kun jecha nama hafuura hamaadhaan qabame miti. Hafuurri hamaan ija nama jaamaa banuu ni danda’aa?” jedhan.

Amantii Dhabuu Yihuudootaa

22 Yeroo sana Ayyaanni mana qulqullummaa haaromsuu*
Yerusaalemitti ayyaaneffamee ture. Yeroon sunis ganna
ture;
23 Yesuusis mana qulqullummaa keessa gardaafoo Solo-
moon keessa deddeebi'aa ture.
24 Yihuudoonnis isa marsanii, "Hamma yoomiitti qalbii
nu rarraaftaa? Ati yoo Kiristoos† taate ifatti baasii nutti
himi" jedhaniin.
25 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Ani isinitti
himeera; isin garuu hin amantan. Hojiin ani maqaa
Abbaa kootiitiin hojjedhu waa'ee koo dhugaa ba'a.**
26 **Isin garuu waan hoolota koo hin ta'iniif hin
amantan.**
27 **Hoolonni koo sagalee koo ni dhaga'u; anis isaan
beeka; isaanis na faana bu'u.**
28 **Anis jireenya bara baraa nan kennaaf; isaanis
gonkumaa hin badan. Eenyu iyyuu harka koo keessaa
isaan hin butatu.**
29 **Abbaan koo kan natti isaan kenne sun hunduma
caala; namni tokko iyyuu harka Abbaa kootii keessaa
isaan butachuu hin danda'u.**
30 **Anii fi Abbaan tokkuma."**
31 Yihuudoonni isa dha'uuf jedhanii ammas dhagaa guur-
ratan.
32 Yesuusis, **"Ani hojii Abbaa kootii gaarii baay'ee
isinitti argisiiseera. Hojii kana keessaa isin sababii isa
kamiitiif dhagaadhaan na dhooftu?"** jedheen.
33 Yihuudoonnis, "Nu hojii gaariif jennee dhagaadhaan
si hin dhoofnu; garuu waan ati Waaqa arrabsitee utumaa
nama taatee jirtuu Waaqa of gooteef si dhoofna" jedhanii
deebisaniif.
34 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; **"Seera
keessan keessatti, 'Anuu isin, "waaqota"
jedheera'‡jedhamee barreeffameera mitii?**
35 **Inni erga warra dubbiin Waaqaa isaaniif dhufeen
'waaqota' jedhee, Katabbiin Qulqulluun immoo waan
hin diigamneef,**
36 **sababii ani, 'Ani ilma Waaqaa ti' jedheef, isin
maaliif isa Abbaan qulqulleessee gara addunyaatti
erge sanaan 'Ati Waaqa arrabsita' jettu?**

---

* **10:22** *Ayyaanni mana qulqullummaa haaromsuu Hanukkaa*jedhamee beekama – Ji'i Hanukkaa Sadaasaa wajjin tokkuma. Ayyaanni kunis guyyaa itti Yihuudaa Maqaabiis (dhaloota Kiristoos dura bara 164 keessa) mana qulqullummaa kan namoonni Sooriyaa waggaa sadii xureessan sana haaromse yaadachuuf godhame. Ayyaanichis guyyaa digdamii shanaffaa ji'a sanaa irraa jalqabee hamma guyyaa saddeetiitti ayyaaneffama ture. Yeroon kun Yihuudootaaf yeroo gammachuu guddaa ture. † **10:24** yookaan *Masiihicha*
‡ **10:34** Far 82:6

37 **Yoo ani hojii Abbaa kootii hojjechuu baadhe na hin amaninaa.**
38 **Yoo ani hojii sana hojjedhe garuu yoo na amanuu baattan illee hojicha amanaa; kunis akka Abbaan na keessa jiru, akka anis Abbaa keessa jiru beektanii akka hubattaniif.”**
39 Isaan amma illee isa qabuu barbaadan; inni garuu isaan harkaa miliqe.

40 Yesuus ergasii deebi’ee Yordaanos gama iddoo Yohannis jalqabatti itti cuuphaa ture sana dhaqee achis ture.
41 Namoonni baay’eenis gara isaa dhufanii, “Yohannis mallattoo tokko illee hin hojjenne; garuu wanni inni waa’ee namicha kanaa dubbate hundinuu dhugaa dha” jedhan.
42 Achittis namoonni hedduun Yesuusitti amanan.

11

Du’uu Al’aazaar
1 Namichi Al’aazaar jedhamu kan Biitaaniyaa keessa jiraatu tokko dhukkubsatee ture. Biitaaniyaan ganda Maariyaamii fi obboleettiin ishee Maartaan keessa jiraatanii dha.
2 Maariyaam isheen obboleessi ishee Al’aazaar dhukkubsate kun, isheedhuma Gooftaa shittoo dibdee rifeensa mataa isheetiin miilla isaa haqxee sanaa dha.
3 Kanaaf obboleettonni isaa, “Yaa Gooftaa, inni ati jaallattu kunoo dhukkubsatee jira” jedhanii Yesuusitti dhaaman.
4 Yesuusis yommuu waan kana dhaga’etti, **“Dhibeen kun akka Ilmi Waaqaa ittiin ulfaatuuf, ulfina Waaqaatiif dhufe malee du’aan hin ga’u”** jedhe.
5 Yesuusis Maartaa fi obboleettii ishee, Al’aazaarinis ni jaallata ture.
6 Innis yommuu akka Al’aazaar dhukkubsate dhaga’etti guyyaa lama idduma jiru sana ture.
7 Innis ergasii barattoota isaatiin, **“Kottaa Yihuudaatti deebinaa”** jedhe.

8 Barattoonni isaa immoo, “Yaa Barsiisaa, Yihuudoonni dhi’eenya kana dhagaadhaan si tumuu barbaadaa turan; ati amma illee deebitee achi dhaqxaa?” jedhaniin.

9 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Guyyaan tokko sa’aatii kudha lama qaba mitii? Namni guyyaan deemu waan ifa addunyaa kanaatiin arguuf hin gufatu.**
10 **Kan halkaniin deemu garuu sababii ifni isa keessa hin jirreef ni gufata.”**

11 Innis erga waan kana dubbatee booddee, **“Michuun keenya Al’aazaar rafeera; ani garuu hirribaa isa kaasuu nan dhaqa”** isaaniin jedhe.
12 Barattoonni isaas, “Yaa Gooftaa, yoo rafee jiraate ni fayya” jedhaniin.
13 Yesuus waa’ee du’a Al’aazaar dubbate; barattoonni isaa garuu waan inni waa’ee rafiitii hirribaa dubbate se’an.
14 Kanaafuu Yesuus akkana jedhee ifatti baasee isaanitti hime; **“Al’aazaar du’eera;**
15 **akka isin amantaniif ani waan achi hin turiniif waa’ee keessaniif nan gammada. Ta’us kottaa gara isaa dhaqnaa.”**
16 Toomaas inni Didimoos jedhamu immoo barattoota kaaniin, “Nus akka isa wajjin duunuuf ka’aa ni dhaqnaa” jedhe.

Yesuus Obboleettota Al’aazaar Jajjabeessuu Isaa

17 Yesuus yommuu achi ga’etti Al’aazaar erga awwaalamee guyyaa afur akka ture beeke.
18 Biitaaniyaan Yerusaalem irraa gara kiiloo meetira sadii fagaatti turte;
19 Yihuudoonni baay’een Maartaa fi Maariyaamin sababii obboleessa isaaniitiif isaan jajjabeessuu dhaqanii turan.
20 Maartaan yommuu dhufaatii Yesuus dhageessetti isa simachuu gad baate; Maariyaam garuu mana teesse.
21 Maartaanis Yesuusiin akkana jette; “Yaa Gooftaa, utuu ati as jiraattee silaa obboleessi koo hin du’u ture.
22 Ammas taanaan akka waan ati Waaqa kadhattu hunda Waaqni siif kennu nan beeka.”
23 Yesuusis, **“Obboleessi kee ni ka’a”** jedheen.
24 Maartaanis deebiftee, “Akka inni du’aa ka’uu guyyaa dhumaa sanatti ka’u anuu beeka” jetteen.
25 Yesuus immoo akkana isheedhaan jedhe; **“Du’aa ka’uu fi jireenyi ana. Namni natti amanu yoo du’e iyyuu ni jiraata;**
26 **kan na keessa jiraatuu fi kan natti amanu hundinuu bara baraan hin du’u. Kana ni amantaa ree?”**
27 Isheenis, “Eeyyee yaa Gooftaa, akka ati Kiristoos* Ilma Waaqaa kan gara addunyaa dhufu sana taate nan amana” jetteen.
28 Isheenis erga akkas jettee dhaqxee obboleettii ishee Maariyaamin kophaatti waamtee, “Barsiisaan dhufeera; si waamas” jetteen.
29 Maariyaamis yommuu waan kana dhageessetti ariitiin kaatee gara isaa dhaqxe.

---

* **11:27** yookaan *Masiihicha*

30 Yesuus yeroo sana iddoo Maartaan itti isa simatte ture
malee amma illee ganda sana hin seenne.
31 Yihuudoonni Maariyaamin jajjabeessaa mana keessa
ishee wajjin turanis yommuu akka isheen ariitiidhaan
kaatee gad baate arganitti waan isheen achitti boo'uuf jettee
gara awwaalaa dhaqxu se'anii ishee duukaa bu'an.
32 Maariyaamis yommuu iddoo Yesuus ture sana geessee
isa argitetti, miilla isaa irratti kuftee, "Yaa Gooftaa utuu ati
as jiraattee silaa obboleessi koo hin du'u ture" jetteen.
33 Yesuusis yommuu boo'uu ishee, Yihuudoonni ishee
wajjin dhufanis boo'uu isaanii argetti hafuuraan akka
malee jeeqame; ni dhiphates.
34 Innis, **"Eessa isa keessan?"** jedhee isaan gaafate.
Isaanis, "Yaa Gooftaa, kottuu ilaali" jedhaniin.
35 Yesuusis imimmaan dhangalaase.
36 Yihuudoonnis, "Inni hammam akka isa jaallatu mee
ilaalaa!" jedhan.
37 Isaan keessaa tokko tokko garuu, "Inni kan ija namicha
jaamaa sanaa bane, akka namichi kunis hin duune gochuu
hin danda'u turee?" jedhan.

Yesuus Al'aazaarin Du'aa Kaase

38 Yesuus ammas akka malee jeeqamee gara awwaala
sanaa dhaqe. Awwaalli sunis holqa balballi isaa dhagaad-
haan cufame tokko ture.
39 Yesuusis, **"Dhagaa kana achi irraa fuudhaa!"** jedhe.
Maartaan obboleettiin isa du'e sanaa garuu, "Yaa Gooftaa,
inni erga awwaalamee waan guyyaa afur tureef yoona ni
ajaa'a" jetteen.
40 Yesuus immoo, **"Ati yoo amante akka ulfina Waaqaa
argitu ani sitti hin himnee?"** jedheen.
41 Kanaafuu isaan dhagicha irraa kaasan. Yesuusis
ol ilaalee akkana jedhe; **"Yaa Abbaa, waan ati na
dhageesseef sin galateeffadha.**
42 **Akka ati yeroo hunda na dhageessu ani beekeera;
garuu akka namoonni as dhadhaabatan kunneen akka
ati na ergite amananiif ani isaaniif jedheen waan kana
dubbadhe."**
43 Yesuusis waan kana dubbatee, **"Al'aazaar, as ba'i!"**
jedhee sagalee guddaadhaan iyye.
44 Namichi du'e sunis akkuma harki isaatii fi miilli
isaa huccuudhaan kafanamee, fuulli isaas wayyaadhaan
marametti gad ba'e.
Yesuusis, **"Isa hiikaa, haa deemu"** isaaniin jedhe.

Mala Yesuusin Ajjeesuuf Malatame

45 Kanaafuu Yihuudoota gara Maariyaam dhufanii waan
Yesuus hojjete argan keessaa hedduun isatti amanan.
46 Isaan keessaa tokko tokko garuu Fariisota bira dhaqanii
waan Yesuus hojjete itti himan.
47 Kana irratti luboonni hangafoonnii fi Fariisonni yaa'ii
Yihuudootaa waaman.
Isaanis akkana jedhanii gaafatan; "Namichi kun mallat-
too baay'ee argisiisaa jira. Maal haa goonu?
48 Yoo akkasumatti isa dhiifne namni hundi isatti amana;
warri Roomaas dhufanii iddoo keenyaa fi saba keenya
nurraa fudhatu."
49 Isaan keessaas namichi Qayyaaffaa jedhamu kan bara
sana luba ol aanaa ture tokko akkana isaaniin jedhe; "Isin
waan tokko illee hin beektan!
50 Sabni guutummaatti dhumuu irra namni tokko sabaaf
du'uun akka isinii wayyu hin hubattan."

51 Inni bara sana waan luba ol aanaa tureef, akka Yesuus
saba sanaaf du'u raajii dubbachuu isaati malee dubbii kana
of keessaa fuudhee hin dubbanne;
52 kunis ijoollee Waaqaa kanneen bittinnaa'an walitti
qabee tokko gochuuf malee saba sana qofaaf miti.
53 Kanaafuu isaan gaafasii jalqabanii isa ajjeesuuf
malachaa turan.
54 Kanaafuu Yesuus ifatti ba'ee Yihuudoota gidduu hin
deddeebine. Achii ka'ee gara magaalaa Efreem jedhamu
kan gammoojjiitti dhi'aatu tokkoo dhaqe; barattoota isaa
wajjinis achi ture.

55 Faasiikaan Yihuudootaa waan dhi'aatee tureef,
namoonni hedduun utuu Faasiikaan hin ga'in of
qulqulleessuuf jedhanii baadiyyaadhaa Yerusaalemitti
ol ba'an.
56 Isaanis Yesuusin barbaadaa turan; mana qulqullum-
maa keessas dhaabatanii, "Isin maal seetu? Inni gara
Ayyaana kanaa hin dhufuu laata?" waliin jedhan.
57 Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni garuu Yesuusin
qabuuf jedhanii namni iddoo inni jiru beeku yoo jiraate
akka isaanitti himuuf ajaja kennanii turan.

12

Yesuus Biitaaniyaatti Shittoo Dibame
12:1-8 kwi – Mat 26:6-13; Mar 14:3-9; Luq 7:37-39

1 Faasiikaa dura guyyaa ja'affaatti Yesuus gara Biitaaniyaa
ganda Al'aazaar, kan Yesuus du'aa isa kaase sun jiraachaa
turee dhaqe.

2 Achitti irbaata qopheessaniif. Maartaanis ni tajaajilti
turte; Al’aazaaris warra isa wajjin irbaatatti dhi’aatan
keessaa tokko ture.
3 Maariyaamis shittoo Naardoos qulqulluu gatiin isaa
guddaa kan gara liitirii walakkaa ta’u fiddee miilla
Yesuus dibde; rifeensa mataa isheetiinis miilla isaa haqxe.
Manichis urgaa shittoo sanaatiin guutame.
4 Barattoota isaa keessaa tokko kan dabarsee isa kennuuf
jiru Yihuudaa Keeriyotichi garuu akkana jedhe;
5 “Shittoon kun maaliif diinaarii dhibba sadiitti* gurgu-
ramee hiyyeeyyiif hin kennamne?”
6 Akkana jechuun isaa waan hattuu tureef malee hiyy-
eeyyiif yaade miti. Innis sababii korojoon maallaqaa harka
isaa tureef, waan achi keessa buufamu irraa ofii isaatii
fudhachaa ture.
7 Yesuusis deebisee akkana jedhe; **“Isheen shittoo kana
guyyaa awwaala kootiitiif haa tursituutii ishee dhiisaa.
8 Hiyyeeyyii yeroo hunda of biraa qabdu; ana garuu
yeroo hunda of biraa hin qabdan.”**
9 Yihuudoonni baay’een akka Yesuus achi jiru beekanii
Yesuus qofaaf jedhaanii utuu hin ta’in, Al’aazaar isa inni
du’aa kaases ilaaluuf dhufan.
10 Kanaafuu luboonni hangafoonni Al’aazaarinis aj-
jeesuuf mari’atan;
11 Yihuudoota keessaa namoonni baay’een sababii isaatiif
dhaqanii Yesuusitti amanaa turaniitii.

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
12:12-15 kwf – Mat 21:4-9; Mar 11:7-10; Luq 19:35-38

12 Guyyaa itti aanutti namoonni Ayyaanichaaf dhufanii
turan baay’een akka Yesuus gara Yerusaalem dhufaa jiru
dhaga’an.
13 Isaanis damee meexxii harkatti qabatanii isa simachuu
ba’an; iyyaniis akkana jedhan;
“Hoosaa’inaa!”†

“Inni maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!”‡

“Mootiin Israa’el eebbifamaa dha!”
14 Yesuusis ilmoo harree tokko argatee yaabbate; kunis
akkuma akkana jedhamee barreeffamee dha;
15 “Yaa Intala Xiyoon, hin sodaatin;
kunoo, mootiin kee,
ilmoo harree yaabbatee dhufuutti jira.”§

---

* **12:5** Diinaariin dhibba sadii mindaa hojjetaan tokko waggaatti argatuu dha.
† **12:13** *Hoosaa’inaa* jechuun afaan Ibraayisxiitiin *“Amma fayyisi”* jechuu dha; kunis jecha galataa ti. ‡ **12:13** Far 118:25,26 § **12:15** Zak 9:9

16 Barattoonni isaa jalqabatti waan kana hin hubanne.
Erga Yesuus ulfina argatee booddee garuu akka wanni
barreeffame kun waa'ee isaa ta'ee fi akka isaanis waanuma
kana isaaf godhan yaadatan.
17 Namoonni baay'een yommuu inni Al'aazaarin
awwaala keessaa waamee du'aa kaasetti isa wajjin turanis
ittuma fufanii dhugaa ba'an.
18 Namoonni baay'eenis sababii mallattoo kana gochuu
isaa dhaga'aniif isa simachuu ba'an.
19 Kanaafuu Fariisonni, "Isin akka waa tokko illee
gochuu hin dandeenye argitanii? Ilaa, addunyaan guutuun
akkamitti akka isa duukaa bu'e ilaalaa!" waliin jedhan.

Yesuus Duraan Dursee Waa'ee Du'a Isaa Dubbate

20 Warra yeroo Ayyaanichaatti waaqeffachuuf ol ba'an
keessaa tokko tokko Giriikota turan.
21 Isaanis Fiiliphoos namicha Beetisayidaa Galiilaatii
dhufe sanatti dhi'aatanii, "Yaa gooftaa, Yesuusin arguu
barbaanna" jedhaniin.
22 Fiiliphoosis dhaqee Indiriiyaasitti hime; Indiriiyaasii fi
Fiiliphoos immoo dhaqanii Yesuusitti himan.
23 Yesuus immoo akkana jedhee isaaniif deebise;
"Sa'aatiin Ilmi Namaa itti ulfina argatu ga'eera.
24 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; iji qa-
madii tokko yoo lafa bu'ee du'uu baate kophaa isaa
hafa. Yoo du'e garuu ija baay'ee naqata.**
25 **Namni lubbuu isaa jaallatu kam iyyuu lubbuu isaa
ni dhaba; kan addunyaa kana irratti lubbuu isaa jibbu
immoo jireenya bara baraatiif lubbuu isaa kaa'ata.**
26 **Namni na tajaajilu kam iyyuu na faana haa bu'u;
iddoo ani jiru tajaajilaan koos ni jiraata. Abbaan koo
nama na tajaajilu kamiif iyyuu ulfina ni kenna.**
27 **"Amma lubbuun koo dhiphatteerti; egaa ani maal
jedhu ree? 'Yaa Abbaa, sa'aatii kana jalaa na baasi;'
garuu ani sababii kanaafan gara sa'aatii kanaa dhufe.**
28 **Yaa Abbaa, maqaa kee ulfeessi!"**

Ergasii sagaleen, "Ani isa ulfeesseera; ammas nan
ulfeessa" jedhu tokko samiidhaa dhufe.
29 Tuunni achi dhaabachaa ture yommuu sagalee kana
dhaga'etti, "Ni kakawwise" jedhe. Warri kaan immoo,
"Ergamaa Waaqaatu isatti dubbate" jedhan.
30 Yesuus akkana jedhee deebise; **"Sagaleen kun sababii
keessaniif dhufe malee sababii kootiif miti.**
31 **Yeroon itti addunyaa kanatti muramu amma;
bulchaan addunyaa kanaas amma gad gatama.**

32 **Ani garuu yeroon lafa irraa ol fuudhamutti nama**
hunda ofitti nan harkisa.”
33 Innis akka du’a akkamii du’uuf jiru argisiisuuf kana
jedhe.
34 Tuunnis deebisee, “Akka Kiristoos* bara baraan jiraatu
nu Seera irraa dhageenyeerra; yoos ati akkamitti, **‘Ilmi**
Namaa ol fuudhamuu qaba’ jetta? ‘Ilmi Namaa’ kunis
eenyu?” jedheen.
35 Yesuus immoo akkana jedheen; **“Ifni yeroo**
gabaabaadhaaf isin bira jira. Akka dukkanni isin hin
liqimsineef utuu ifa qabdanuu deddeebi’aa. Namni
dukkana keessa deddeebi’u eessa akka dhaqu hin
beekuutii.
36 **Ijoollee ifaa akka taataniif utuu ifa qabdanuu ifa**
sanatti amanaa.” Yesuusis erga waan kana dubbatee fixee
booddee iddoo sanaa ka’ee isaan duraa dhokate.

Amantii Dhabuu Yihuudootaa

37 Yesuus fuula isaanii duratti mallattoo hedduu hojjetu
iyyuu, isaan isatti hin amanne.
38 Kunis dubbiin Isaayyaas raajichaa kan:
“Yaa Gooftaa, ergaa keenya eenyutu amane?
Irreen Gooftaas eenyutti mul’ate?”†
jedhu sun akka raawwatamuuf ture.
39 Sababii kanaaf isaan amanuu hin dandeenye; Isaayyaas
iddoo biraatti akkana jedheeraatii;
40 “Ija isaaniitiin akka hin argineef,
qalbii isaaniitiin akka hin hubanneef,
akka ani isaan fayyisuufis akka gara kootti hin deebineef,
inni ija isaanii jaamseeraatii;
garaa isaaniis jabeesseera.”‡
41 Isaayyaas sababii ulfina isaa argee waa’ee isaas dubba-
teef waan kana jedhe.
42 Ta’us hooggantoota keessaa iyyuu namoonni baay’een
isatti amanan. Garuu waan mana sagadaatii nu baasu
jedhanii Fariisota sodaataniif amantii isaanii ifatti hin
baafne;
43 isaan ulfina Waaqaa irra ulfina namaa jaallataniiruutii.
44 Yesuusis iyyee akkana jedhe; **“Namni natti amanu isa**
na erge sanatti amana malee natti miti.
45 **Kan na argus isa na erge sana arga.**
46 **Akka namni natti amanu hundinuu dukkana**
keessa hin jiraanneef ani ifa ta’ee gara addunyaa
dhufeera.

---

* **12:34** yookaan *Masiihichi* † **12:38** Isa 53:1 ‡ **12:40** Isa 6:10

47 **“Namni yoo dubbii koo dhaga’ee eeguu baate kan**
isatti muru ana miti; ani addunyaa fayyisuufin dhufe
malee itti muruuf hin dhufneetii.
48 **Namni na didu kan dubbii koos hin fudhanne**
abbaa murtii tokko qaba; dubbiin ani dubbadhe sun
guyyaa dhumaatti isatti mura.
49 **Garuu Abbaa isuma na erge sanatu akka ani**
waanan dubbadhe sana jedhu na ajaje malee ani ofii
kootiin hin dubbanne.
50 **Akka ajajni isaa jireenya bara baraa ta’e nan**
beeka. Kanaafuu wanni ani dubbadhu kam iyyuu waan
akka ani dubbadhuuf Abbaan natti himee dha.”

13

Yesuus Miilla Barattoota Isaa Dhiqe

1 Yeroon sun Ayyaana Faasiikaatiin dura ture. Yesuusis
akka addunyaa kana keessaa gara Abbaa dhaquudhaaf
sa’aatiin isaa ga’e ni beeke. Innis warra kan isaa ta’an kan-
neen addunyaa keessa turan ni jaallate; hamma dhumaattis
isaan jaallate.
2 Yeroo irbaataatti diiyaabiloos akka inni Yesuusin
dabarsee kennuuf Yihuudaa Keeriyoticha ilma Simoon
keessa duraan dursee yaada kaa’e.
3 Yesuusis akka Abbaan waan hunda harka isaatti kenne,
akka Waaqa biraa dhufee fi akka gara Waaqaatti deebi’u
illee beeka ture;
4 kanaaf irbaata irraa ka’ee, wayyaa isaa kan irraan uffate
of irraa fuudhee lafa kaa’e; fooxaas mudhiitti hidhate.
5 Ergasii gabateetti bishaan naqatee miilla barattootaa
dhiquu fi fooxaa mudhiitti hidhate sanaanis haquu jalqabe.
6 Inni gara Simoon Phexros dhufe; Phexrosis, “Yaa
Gooftaa, situ miilla koo naa dhiqaa?” jedheen.
7 Yesuus immoo deebisee, **“Waan ani hojjechaa jiru ati**
amma hin beektu; booddee garuu ni hubatta” jedheen.
8 Phexrosis, “Hin ta’u; ati gonkumaa miilla koo naa hin
dhiqxu” jedheen.
Yesuusis deebisee, **“Yoo ani siif dhiquu baadhe ati na**
biraa qooda hin qabaattu” jedheen.
9 Simoon Phexrosis deebisee, “Yaa Gooftaa, yoos harka
koo fi mataa koos malee miilla koo qofa hin ta’in” jedheen.
10 Yesuusis, **“Namni dhagna isaa dhiqate tokko miilla**
isaa qofa dhiqachuu isa barbaachisa; dhagni isaa
guutuun qulqulluu dha. Isin qulqulluu dha; garuu
hunda keessan miti” jedheen.

11 Innis nama dabarsee isa kennuuf jiru beeka tureetii;
sababiin inni, **“Qulqulluun hunda keessan miti”** jed-
heefis kanuma.
12 Innis erga miilla isaanii dhiqee booddee, uffata isaa
uffatee iddoo isaatti deebi’ee taa’e. Akkanas jedheen; **“Isin
waan ani isiniif godhe hubattanii?**
13 **Isin, ‘Barsiisaa’, ‘Gooftaas’ naan jettu; anis waan
isuma isin jettan ta’eef isin dhuguma jettan.**
14 **Yoos erga ani Gooftaa fi Barsiisaan keessan miilla
keessan isinii dhiqee, isinis akkasuma miilla walii
dhiquu qabdu.**
15 **Akkuma ani isinii godhe kana isinis akka gootaniif
ani fakkeenya isinii kenneera.**
16 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; garbichi
gooftaa isaa hin caalu; ergamaanis kan isa erge hin
caalu.**
17 **Egaa isin yoo waan kana beektanii hojii irra
oolchitan isin eebbifamoo dha.**

*Yesuus Akka Dabarfamee Kennamu Duraan Dursee Dub-
bate*

18 **“Ani waa’ee hunda keessanii dubbachaa hin jiru;
ani warran filadhe nan beeka. Kun garuu dubbiin
Katabbii Qulqulluu kan, ‘Inni buddeena koo nyaate
koomee isaa natti ol fudhate’*jedhu sun akka guuta-
muuf.**
19 **“Isin yommuu wanni kun ta’utti akka ani Isa ta’e
akka amantaniif utuu inni hin ta’in amma isinitti nan
hima.**
20 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; kan nama
ani ergu kam iyyuu simatu hundinuu na simata; kan
na simatu hundis isa na erge sana simata.”**
21 Yesuusis erga kana dubbatee booddee hafuuraan jee-
qamee, **“Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; isin
keessaa tokko dabarsee na kenna”** jedhee dhugaa ba’e.
22 Barattoonni akka inni waa’ee eenyuu dubbate wal-
laalanii wal ilaalan.
23 Barattoota keessaas inni Yesuus isa jaallatu tokko
Yesuusitti irkatee maaddiitti dhi’aatee ture.
24 Simoon Phexrosis, “Mee eenyuu jechuu isaa akka ta’e
isa gaafadhu!” jedhee nyaaraan barataa sanatti hime.
25 Innis qoma Yesuusiitti hirkatee, “Yaa Gooftaa, eenyu
innii?” jedhee gaafate.
26 Yesuusis deebisee, **“Namichi ani buddeena afaan
kaa’ata tokkoo caabii keessa cuuphee kennuuf isa”**

---

* **13:18** Far 41:9

jedhe. Innis buddeena caabii keessa cuuphee Yihuudaa
ilma Simoon Keeriyotichaatiif kenne.
27 Yihuudaas akkuma inni buddeenicha fudhateen Seex-
anni itti gale.
Yesuusis, **“Waan gochuuf jirtu dafii godhi”** isaan jedhe.
28 Warra nyaataaf tataa’an keessaas namni tokko iyyuu
waan inni akkas isaan jedheef hin hubanne.
29 Sababii Yihuudaan korojoo maallaqaa baachaa tureefis
isaan keessaa namoonni tokko tokko waan Yesuus, akka
inni waan Ayyaanaaf barbaachisu bitu yookaan akka inni
hiyyeeyyiif waa kennu isatti hime se’an.
30 Yihuudaanis akkuma buddeena sana fudhateen gad
ba’e. Yeroon sunis halkan ture.

Yesuus Akka Phexros Isa Ganu Duraan Dursee dubbate
13:37-38 kwf – Mat 26:33-35; Mar 14:29-31; Luq 22:33-34

31 Erga Yihuudaan gad ba’ee booddee Yesuus akkana
jedhe; **“Amma Ilmi Namaa ulfaateera; Waaqnis isaan
ulfina argateera.**
32 **Waaqni erga isaan ulfina argatee, Waaqni ofuma
isaatiin Ilma ulfeessa; inni takkumaan isa ulfeessa.**
33 **“Yaa ijoolle, ani yeroo gabaabaaf isin wajjinan
jira. Isin na barbaaddu; ani akkuma Yihuudootaan,
‘Iddoo ani dhaqu isin dhufuu hin dandeessan’ jedhe
sana ammas isiniin nan jedha.**
34 **“Akka isin wal jaallattaniif ani ajaja haaraa
isiniifin kenna. Akkuma ani isin jaalladhetti isinis
akkasuma wal jaalladhaa.**
35 **Yoo isin jaalala waliif qabaattan namoonni hund-
inuu akka isin barattoota koo taatan kanaan ni
beeku.”**
36 Simoon Phexrosis, “Yaa Gooftaa, eessa dhaqxa?” jedhee
isa gaafate.
Yesuusis, **“Ati amma iddoo ani dhaqu na faana
dhaquu hin dandeessu; gara booddeetti garuu na
duukaa buuta”** jedhee deebiseef.
37 Phexrosis, “Yaa Gooftaa, ani maaliifan amma si duukaa
bu’uu hin dandeenye? Ani siif jedhee lubbuu koo nan
kenna” jedheen.
38 Yesuusis deebisee, **“Ati dhuguma naaf jettee lubbuu
kee ni kennitaa? Ani dhuguman, dhuguman sitti hima;
ati utuu indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na ganta”**
jedheen.

14

Yesuus Barattoota Isaa Jajjabeesse

1 **“Garaan keessan hin raafamin. Waaqatti amanaa;**
nattis amanaa.
2 **Mana Abbaa koo keessa iddoo jireenyaa baay’eetu**
jira; utuu akkana ta’uu baatee silaa isinittin hima ture.
Ani iddoo isinii qopheessuuf achin dhaqaatii.
3 **Anis yoon dhaqee iddoo isinii qopheesse, akka isinis**
iddoo ani jiru jiraattaniif deebi’ee dhufeen ofitti isin
fudhadha.
4 **Isinis karaa iddoo ani dhaquu ni beektu.”**

Yesuus Karaa Gara Abbaatti Geessu Ta’uu Isaa

5 Toomaasis, “Yaa Gooftaa, ati eessa akka dhaqxu nu hin
beeknu; yoos akkamitti karaa sana beekuu dandeenya ree?”
jedheen.
6 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Karaa fi dhugaan,**
jireenyis anuma. Yoo anaan ta’e malee eenyu iyyuu
gara Abbaa hin dhufu.
7 **Utuu na beektanii silaa Abbaa koos akkasuma ni**
beektu turtan; ammaa jalqabdaniis isa beektu; isas
argitaniirtu.”
8 Fiiliphoos, “Yaa Gooftaa, Abbaa nutti argisiisi; kun nu
ga’aatii” jedheen.
9 Yesuusis akkana isaan jedhe; **“Yaa Fiiliphoos, ani**
yeroo dheeraa akkanaa isin wajjin jiraadhee, ati amma
illee na hin beeknee? Namni na arge Abbaas argeera.
Yoos ati akkamitti, ‘Abbaa nutti argisiisi’ jechuu
dandeessa ree?
10 **Akka ani Abbaa keessa jiru, Abbaanis akka na**
keessa jiru ati hin amantuu? Ani dubbii isinitti
dubbadhu kana ofuma kootiin hin dubbadhu. Garuu
Abbaa isa na keessa jiraatutu hojii isaa hojjeta.
11 **Akka ani Abbaa keessa jiru, Abbaanis akka na**
keessa jiru na amanaa; yookaan sababii hojii sanaatiif
na amanaa.
12 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; namni**
natti amanu hojii ani hojjedhu ni hojjeta. Ani waanan
gara Abbaa dhaquuf inni waan kana caalu iyyuu ni
hojjeta.
13 **Akka Abbaan Ilmaan ulfina argatuuf ani waan isin**
maqaa kootiin kadhattan kam iyyuu nan raawwadha.
14 **Yoo isin maqaa kootiin waan kam iyyuu na kadhat-**
tan ani nan raawwadha.

Yesuus Akka Hafuura Qulqulluu Erguu Abdachiise

15 **“Isin yoo na jaallattan ajaja koo eegaa.**
16 **Ani Abbaa nan kadhadha; innis akka inni bara**
baraan isin wajjin jiraatuuf Jajjabeessaa biraa isinii
kenna;

17 **inni Hafuura dhugaa ti. Addunyaan waan isa hin**
arginee fi waan isa hin beekneef isa fudhachuu hin
danda'u. Isin garuu waan inni isin wajjin jiraatuuf,
isin keessas waan jiruuf isa ni beektu.
18 **Ani akka ijoollee haadhaa fi abbaa hin qabneetti**
isin hin dhiisu; gara keessan nan dhufa.
19 **Yeroo muraasa booddee addunyaan deebi'ee na**
hin argu; isin garuu na argitu. Sababii ani jiraadhuuf
isinis ni jiraattu.
20 **Akka ani Abbaa koo keessa jiru, akka isin na**
keessa jirtan akka anis isin keessa jiru gaafas ni
beektu.
21 **Namni ajajawwan koo qabu, isaanis kan eegu, inni**
na jaallata. Nama na jaallatu Abbaan koo ni jaallata;
anis isa nan jaalladha; isattis of nan mul'isa."
22 Yihuudaa Keeriyoticha utuu hin ta'in inni Yihuudaan
kaan, "Yaa Gooftaa, ati maaliif addunyaatti utuu hin ta'in
nutti of mul'isuu barbaadda?" jedheen.
23 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Namni na jaallatu**
kam iyyuu dubbii koo ni eega. Abbaan koo isa ni
jaallata; nus gara isaa ni dhufna; iddoo jireenyaas isa
wajjin ni godhanna.
24 **Namni na hin jaallanne dubbii koo hin eegu.**
Dubbiin isin dhageessan kunis kan Abbaa na erge
sanaati malee kan koo miti.
25 **"Ani utuman isin wajjin jiruu waan kana isinitti**
dubbadheera.
26 **Jajjabeessaan sun, Hafuurri Qulqulluun kan Ab-**
baan maqaa kootiin ergu garuu waan hunda isin bar-
siisa; waan ani isinitti hime hundas isin yaadachiisa.
27 **Ani nagaa isin biratti nan hambisa; nagaa koos**
isiniif nan kenna. Ani akka addunyaan kennutti
isiniif hin kennu. Garaan keessan hin raafamin; hin
sodaatinis.
28 **"Isin akka ani, 'Ani nan deema; deebi'ees gara**
keessan nan dhufa' jedhe dhageessaniirtu. Utuu
na jaallattanii silaa gara Abbaa dhaquu kootti ni
gammaddu turtan; Abbaan na caalaatii.
29 **Akka yommuu wanni kun ta'utti isin amantaniif**
utuu wanni kun hin ta'in ani amma duraan dursee
isinitti himeera.
30 **Waan bulchaan addunyaa kanaa dhufuuf, ani**
si'achi isin wajjin baay'ee hin dubbadhu; inni narraa
homaa hin qabu;
31 **garuu akka ani Abbaa jaalladhu addunyaan akka**
beekuuf, ani akkuma Abbaan na ajajetti nan hojjedha.

“Ka’aa, asii ni deemnaa.

15

Muka Wayiniitii fi Dameewwan Isaa

1 **“Ani muka wayinii dhugaa ti; kan dhaabes Abbaa koo ti.**
2 **Inni damee koo kan ija hin naqanne hunda muree gata; damee ija naqatu immoo akka inni caalaatti naqatuuf irraa qora.**
3 **Isin dubbii ani isinitti dubbadheen amma qulqulluu dha.**
4 **Na keessa jiraadhaa; anis isin keessa nan jiraadhaa. Akkuma dameen yoo muka wayiniitti jiraate malee ofuma isaatiin ija naqachuu hin dandeenye, isinis yoo na keessa jiraattan malee ija naqachuu hin dandeessan.**
5 **“Ani muka wayinii ti; isini immoo dameewwan. Namni yoo na keessa jiraate, anis yoon isa keessa jiraadhe inni ija baay’ee naqata; isin narraa gargar baatanii homaa gochuu hin dandeessaniitii.**
6 **Namni na keessa hin jiraanne akka damee gad gatamee goguu ti. Dameewwan akkanaa walitti qabamanii ibiddatti naqamu; ni gubamus.**
7 **Isin yoo na keessa jiraattan, dubbiin koos yoo isin keessa jiraate, waanuma feetan kadhadhaa; innis isiniif ni kennama.**
8 **Isin yoo ija baay’ee naqattanii fi yoo barattoota koo taatan, kanaan Abbaan koo ulfina argata.**
9 **“Akkuma Abbaan na jaallatetti anis akkasuma isin jaalladheera. Egaa jaalala koo keessa jiraadhaa.**
10 **Akkuma ani ajajawwan Abbaa kootii eegee jaalala isaa keessa jiraadhu, isinis yoo ajajawwan koo eegdan jaalala koo keessa ni jiraattu.**
11 **Akka gammachuun koo isin keessa jiraatuu fi akka gammachuun keessanis guutuu ta’uuf ani waan kana isinitti himeera.**
12 **Ajajni koo isa kana: Akkuma ani isin jaalladhetti isinis wal jaalladhaa.**
13 **Eenyu iyyuu jaalala guddaa kan namni lubbuu isaa dabarsee michoota isaatiif kennu sana irra caalu hin qabu.**
14 **Waan ani isin ajaje yoo raawwattan isin michoota koo ti.**
15 **Garbichi waan gooftaan isaa hojjetu waan hin beekneef, ani si’achi garboota isiniin hin jedhu. Qooda**

kanaa ani michoota isiniin jedheera; ani waanan Abbaa koo irraa dhaga'e hundumaa isin beeksiseeraatii.
16 **Isinis akka dhaqxanii ija naqattaniif, iji keessanis akka jiraatuuf anatu isin filatee isin muude malee isin na hin filanne. Kunis akka Abbaan waan isin maqaa kootiin kadhattan kam iyyuu isinii kennuuf.**
17 **Ajajni koo isa kana: Wal jaalladhaa.**

Addunyaan Barattoota Jibbuu Isaa

18 **"Yoo addunyaan isin jibbe, akka inni isin dura na jibbe beekaa.**
19 **Utuu isin kan addunyaa taatanii silaa addunyaan kan ofii isaa ni jaallata ture. Amma garuu waan ani addunyaa keessaa isin filadheef isin kan addunyaa miti. Kanaafuu addunyaan isin jibba.**
20 **Dubbii ani, 'Garbichi gooftaa isaa hin caalu'*jedhee isinitti hime sana yaadadhaa. Isaan erga na ari'atanii, isinis ni ari'atu. Yoo dubbii kootiif ajajaman, dubbii keessaniifis ni ajajamu.**
21 **Isaan waan Isa na erge sana hin beekneef, sababii maqaa kootiitiif waan kana hunda isin irratti raawwatu.**
22 **Utuu ani dhufee isaanitti himuu baadhee silaa cubbuu isaanitti hin ta'u ture. Amma garuu cubbuu isaaniitiif sababii dhi'eeffatan hin qaban.**
23 **Namni na jibbu Abbaa koos ni jibba.**
24 **Utuu ani hojii namni biraa tokko iyyuu hin hojjetin gidduu isaaniitti hojjechuu baadhee silaa cubbuu isaanitti hin ta'u ture. Amma garuu utuma waan ani hojjedhe arganuu anas Abbaa koos jibbaniiru.**
25 **Kunis akka dubbiin Seera isaanii keessatti, 'Isaan akkasumaan na jibban'†jedhamee barreeffame sun raawwatamuuf ta'e.**
26 **"Jajjabeessaan ani Abbaa biraa isinii ergu, jechuunis Hafuurri Dhugaa inni Abbaa keessaa ba'u sun yommuu dhufutti waa'ee koo dhugaa ba'a.**
27 **Isinis jalqabaa kaaftanii waan na wajjin turtaniif dhugaa baatu.**

16

1 **"Ani akka isin hin gufanneef jedhee wantoota kanneen isinitti himeera.**
2 **Isaan mana sagadaa keessaa isin ari'u; dhugumaan yeroon itti namni isin ajjeesu kam iyyuu akka waan Waaqa tajaajiluutti yaadu tokko ni dhufa.**

---

* **15:20** Yoh 13:16 † **15:25** Far 35:19; 69:4

3 **Isaanis waan Abbaa yookaan na hin beekiniif**
wantoota kanneen godhu.
4 **Anis akka isin yommuu yeroon sun ga'utti isaan**
yaadattaniif wantoota kanneen isinitti himeera. Ani
waanan isin wajjin tureef jalqabatti wantoota kanneen
isinitti hin himne.

Hojii Hafuura Qulqulluu

5 **"Amma garuu ani gara isa na ergee nan dhaqa;**
ta'us isin keessaa namni, 'Ati eessa dhaqxa?' jedhee
na gaafatu tokko iyyuu hin jiru.
6 **Garuu waan ani wantoota kanneen isinitti himeef**
garaan keessan gaddaan guutameera.
7 **Ani garuu dhuguman isinitti hima; deemuun koo**
bu'aa isiniif qaba; yoo ani deeme malee Jajjabeessaan
sun gara keessan hin dhufu; ani yoon deeme garuu isa
isiniif nan erga.
8 **Innis yommuu dhufutti akka addunyaan waa'ee**
cubbuu, waa'ee qajeelummaatii fi waa'ee murtii do-
goggoree jiru mirkaneessa;
9 **waa'ee cubbuu, sababii namoonni natti hin aman-**
neef;
10 **waa'ee qajeelummaa, sababii ani gara Abbaa**
dhaquu fi sababii isinis si'achi na hin argineef;
11 **waa'ee murtii immoo sababii bulchaa addunyaa**
kanaatti murameef.
12 **"Ani amma iyyuu waanan isinitti himu baay'ee**
qaba; isin garuu amma baachuu hin dandeessan.
13 **Hafuurri dhugaa sun yommuu dhufutti gara**
dhugaa hundaatti isin geessa. Inni waan dhaga'u
qofa dubbata malee ofuma isaatiin hin dubbatu; waan
dhufuuf jirus isinitti hima.
14 **Inni sababii waanuma koo fuudhee isinitti beek-**
sisuuf ulfina naa kenna.
15 **Wanni Abbaan qabu hundinuu kan koo ti. Inni**
waanuma koo fuudhee isinitti beeksisa jechuun koos
kanumaaf.
16 **"Isin yeroo muraasa booddee na hin argitan; yeroo**
muraasa booddee immoo deebitanii na argitu."

Gaddi Barattootaa Gammachuutti Ni Geeddarama

17 Barattoota isaa keessaas tokko tokko, "Inni, **'Isin yeroo**
muraasaaf na hin argitan; yeroo muraasaaf immoo
deebitanii na argitu' akkanumas **'Ani waanan gara**
Abbaa dhaquuf' nuun jechuun isaa maal jechuu isaa ti?"
waliin jedhan.
18 Isaanis, " **'Yeroo muraasaaf'** jechuun isaa maal jechuu
isaa ti? Maal jechuu isaa akka ta'e nu hin beeknu" jedhan.

19 Yesuus immoo akka isaan isa gaafachuu barbaadan
beekee akkana jedheen; **“Wanni ani, ‘Isin yeroo mu-
raasaaf na hin argitan; yeroo muraasaaf immoo deebi-
tanii na argitu’ jedhe sun maal jechuu koo akka ta’e
wal gaafachaa jirtuu?**
20 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; isin ni
boossu; ni gadittus. Addunyaan garuu ni gammada.
Isin ni gadditu; gaddi keessan garuu gammachuutti ni
geeddarama.**
21 **Dubartiin yommuu ciniinsifattu, waan yeroon
ishee ga’eef ni gadditi; erga daa’ima deessee booddee
garuu waan addunyaa irratti namni dhalateef, ishee-
nis waan gammadduuf dhiphina sana hin yaadattu.**
22 **Isinis akkasuma amma gadditaniirtu; ani garuu
deebi’een isin ilaala; garaan keessanis ni gammada.
Gammachuu keessanis eenyu iyyuu isin irraa hin
fudhatu.**
23 **Gaafas isin homaa na hin kadhattan. Ani dhugu-
man, dhuguman isinitti hima; Abbaan waan isin
maqaa kootiin kadhattan kam iyyuu isinii kenna.**
24 **Isin hamma ammaatti maqaa kootiin homaa hin
kadhanne. Akka gammachuun keessan guutuu ta’uuf
kadhadhaa ni argattu.**
25 **“Ani wantoota kanneen fakkeenyaan isinitti
himeera; garuu yeroon ani deebi’ee fakkeenyaan
isinitti hin dubbanne ni dhufa; yommus ani waa’ee
Abbaa koo ifaan ifatti isinittin hima.**
26 **Isin gaafas maqaa kootiin ni kadhattu. Ani Abbaa
isiniif nan kadhadha isiniin hin jedhu.**
27 **Isin waan na jaallattaniif, Waaqa biraa ba’uu koo
waan amantaniif Abbaan mataan isaa isin jaallata.**
28 **Ani Abbaa biraa ba’ee gara addunyaa dhufeera;
ammas addunyaa dhiisee gara Abbaa nan dhaqa.”**
29 Barattoonni isaas akkana jedhan; “Kunoo, ati amma
iyyuu fakkeenyaan utuu hin ta’in ifaan ifatti dubbachaa
jirta.
30 Akka ati waan hunda beektuu fi akka namni tokko
iyyuu gaaffii si gaafachuu hin barbaachifne nu amma ni
beekna. Kanaanis nu akka ati Waaqa biraa baate ni
amanna.”
31 Yesuusis deebisee akkana jedheen; **“Isin amma ni
amantuu?**
32 **Kunoo yeroon isin itti kophaatti na dhiiftanii
tokkoon tokkoon keessan gara feetanitti bittinnooftan
tokko ni dhufa. Ammuma iyyuu dhufeera. Garuu
waan Abbaan koo na wajjin jiruuf ani kophaa koo miti.**

33 **“Akka isin anaan nagaa qabaattaniif ani wantoota kanneen isinitti himeera. Addunyaa kana irratti rakkinni isin argata. Garuu jabaadhaa! Ani addunyaa mo’adheeraa.”**

17

Yesuus Ofiif Kadhachuu Isaa

1 Yesuus wantoota kanneen dubbatee gara samii ol ilaalee akkana jedhe:

“Yaa Abbaa, sa’aatiin sun ga’eera. Akka Ilmi kees ulfina siif kennuuf, ati Ilma keetiif ulfina kenni.

2 **Akka inni warra ati isaaf kennite hundaaf jireenya bara baraa kennuuf, nama hunda irratti taayitaa isaaf kenniteertaatii.**

3 **Jireenyi bara baraas kana: innis akka isaan si’i Waaqa dhugaa tokkichaa fi Yesuus Kiristoos isa ati ergite sana beekaniif.**

4 **Ani hojii ati akka ani hojjedhuuf natti kennite sana raawwachuudhaan lafa irratti ulfina siif kenneera.**

5 **Yaa Abbaa, amma immoo ati ulfina ani utuu addunyaan hin uumaminiin dura si biratti qabaadhe sanaan of biratti na ulfeessi.**

Yesuus Barattoota Isaatiif Kadhachuu Isaa

6 **“Ani namoota ati addunyaa keessaa naa kennitetti maqaa kee beeksiseera. Isaan kan kee turan; ati isaan naa kennite; isaanis dubbii kee eeganiiru.**

7 **Isaan akka wanni ati anaaf kennite hundumtuu si biraa dhufe amma beekaniiru.**

8 **Ani dubbii ati anaaf kennite isaaniif kenneeraatii; isaanis fudhataniiru. Akka ani si biraa ba’es dhugumaan beekaniiru; akka ati na ergites amananiiru.**

9 **Ani isaaniif nan kadhadha. Warri ati naa kennite waan kan kee ta’aniif isaaniifin kadhadha malee addunyaaf hin kadhadhu.**

10 **Wanni ani qabu hundinuu kan kee ti; wanni ati qabdu hundinuus kan koo ti. Anis kanaan ulfina nan argadha.**

11 **Ani si’achi addunyaa keessa hin turu; isaan garuu amma iyyuu addunyaa keessa jiru; ani gara kee nan dhufa. Yaa Abbaa Qulqulluu, akkuma nu tokko taane sana isaanis tokko akka ta’aniif maqaa kee kan naa kennite sanaan isaan eegi.**

12 **Ani yeroo isaan wajjin turetti, maqaa kee kan ati naa kennite sanaan isaan nan eege; isaan eegeeras. Akka Katabbiin Qulqulluun raawwatamuufis ilma**

badii sana malee isaan keessaa namni tokko iyyuu hin badne.

13 **“Amma garuu ani gara kee nan dhufa; gammachuun koos akka isaan keessatti guutuu ta’uuf, ani amma iyyuu utuman addunyaa keessa jiruu wantoota kanneen nan dubbadha.**

14 **Ani dubbii kee isaaniif kenneera; akkuma ani kan addunyaa hin ta’in, isaanis waan kan addunyaa hin ta’iniif, addunyaan isaan jibbeera.**

15 **Ani akka ati isa hamaa sana isaan irraa eegduuf malee akka ati addunyaa keessaa isaan baaftuuf si hin kadhadhu.**

16 **Akkuma ani kan addunyaa hin ta’in isaanis akkasuma kan addunyaa miti.**

17 **Dhugaadhaan isaan qulqulleessi; dubbiin kee dhugaa dha.**

18 **Akkuma ati gara addunyaatti na ergite sana anis gara addunyaatti isaan ergeera.**

19 **Akka isaanis dhugumaan qulqullaa’aniif, ani isaaniif jedhee of nan qulqulleessa.**

Yesuus Amantoota Hundaaf Kadhachuu Isaa

20 **“Ani warra dubbii isaaniitiin natti amananiifis malee isaan kana qofaaf hin kadhadhu;**

21 **kunis yaa Abbaa, akkuma ati na keessa jirtu, anis si keessa jiru sana, akka hundi isaanii tokko ta’aniif. Akka ati na ergite addunyaan akka amanuuf isaanis nu keessa haa jiraatan.**

22 **Akkuma nu tokko taane isaanis tokko akka ta’aniif, ulfina ati naaf kennite sana anis isaaniif kenneera;**

23 **kunis akka isaan guutummaatti tokko ta’aniif ani isaan keessa nan jiraadha; ati immoo na keessa jiraatta. Yoos akka ati na ergitee fi akkuma na jaallattetti akka isaanis jaallatte addunyaan ni beeka.**

24 **“Yaa Abbaa, akka warri ati naa kennite kunneen iddoo ani jiru na wajjin jiraatanii fi akka isaan ulfina koo kan ati utuu addunyaan hin uumaminiin dura waan na jaallatteef naa kennite sana arganis nan barbaada.**

25 **“Yaa Abbaa Qajeelticha, addunyaan si hin beeku; ani garuu sin beeka; isaan kunis akka ati na ergite ni beeku.**

26 **Akkan jaalalli ati ittiin na jaallatte sun isaan keessa jiraatuuf, anis akka isaan keessa jiraadhuuf ani akka maqaan kee isaan biratti beekamu godheera; akka beekamus nan godha.”**

18

Yesuus Qabame
18:3-11 kwf – Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luq 22:47-53

1 Yesuus wantoota kanneen dubbatee barattoota isaa
wajjin Sulula Qeediroon gama iddoo biqiltuun ture tokkotti
ce'e; innis, barattoonni isaas achi keessa seenan.
2 Yesuus yeroo baay'ee barattoota isaa wajjin achitti
wal argaa waan tureef, Yihuudaan inni Yesuusin dabarsee
kennu sunis iddoo sana beeka ture.
3 Kanaafuu Yihuudaan tuuta loltootaatii fi qondaaltota lu-
boota hangafootaa fi Fariisota biraa ergaman dura deemaa
achi dhufe. Isaanis guca, ibsaa fi mi'a lolaa qabatanii turan.
4 Yesuusis waan isa irra ga'uuf jiru hunda beeknaan gad
ba'ee, **"Isin eenyun barbaaddu?"** jedhee isaan gaafate.
5 Isaanis deebisanii, "Yesuus isa Naazreeti" jedhan.
Yesuus immoo, **"Ani isaa dha"** jedhe. Yihuudaan inni
dabarsee isa kennu sunis jara wajjin achi dhaabachaa ture.
6 Yommuu Yesuus, **"Ani isaa dha"** isaaniin jedhetti dugda
duubatti deebi'anii lafatti kukkufan.
7 Inni ammas, **"Isin eenyun barbaaddu?"** jedhee isaan
gaafate.
Isaanis, "Yesuus isa Naazreeti" jedhan.
8 Yesuusis deebisee, **"Ani, 'Ani isaa dha' isiniin jed-
heera. Kanaafuu, isin yoo na barbaaddan namoota
kanneen dhiisaa haa deemanii!"** jedhe.
9 Kunis akka dubbiin inni, **"Ani warra ati naa kennite
keessaa tokko illee hin ganne"*** jedhee dubbate sun
raawwatamuuf ta'e.
10 Simoon Phexros goraadee qabu luqqifatee garbicha
luba ol aanaa dha'ee gurra isaa mirgaa irraa kute. Maqaan
garbicha sanaas Maalkoosii dha.
11 Yesuusis Phexrosiin, **"Goraadee kee man'ee isaatti
deebisi! Ani xoofoo Abbaan naa kenne hin dhuguu?"**
jedhe.

Yesuus Haannaatti Geeffame
18:12,13 kwf – Mat 26:57

12 Tuunni loltootaa, ajajaan isaaniitii fi eegdonni Yihuu-
dootaas Yesuusin qabanii hidhan.
13 Isaanis duraan dursanii Haannaasitti isa geessan;
Haannaas abbaa niitii Qayyaaffaa ti; Qayyaaffaan immoo
bara sana luba ol aanaa ture.
14 Qayyaaffaan isa akka namni tokko uummataaf du'uun
wayyu Yihuudoota gorsee turee dha.

---

* **18:9** Yoh 6:39

Phexros Yeroo Jalqabaatiif Yesuusin Ganuu Isaa
18:16-18 kwf – Mat 26:69,70; Mar 14:66-68; Luq 22:55-57

15 Simoon Phexrosii fi barataan biraa Yesuus faana bu'an.
Barataan sunis waan luba ol aanaa biratti beekamaa tureef,
Yesuus wajjin dallaa luba ol aanaa keessa seene;
16 Phexros garuu balbala dura ala dhaabachaa ture.
Barataan luba ol aanaa biratti beekamaa ture kaan gad
ba'ee intala balbala eegdutti himee Phexrosin ol seensise.
17 Intalli balbala eegdu sunis Phexrosiin, "Atis barattoota
namicha kanaa keessaa tokko mitii?" jette.
Inni immoo deebisee, "Ana miti" jedhe.
18 Yeroon isaa waan dhaamocha tureef garboonnii fi
eegdonni ibidda qabsiifatanii dhadhaabatanii qaqqaam-
machaa turan. Phexrosis isaan wajjin dhaabatee qaqqaam-
machaa ture.

Gaaffii Lubichi Ol aanaan Yesuusiif Dhi'eesse
18:19-24 kwf – Mat 26:59-68; Mar 14:55-65; Luq 22:63-71

19 Yommus lubni ol aanaan Yesuusin waa'ee barattoota
isaatii fi waa'ee barsiisa isaa gaafate.
20 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Ani ifaan ifatti
addunyaatti dubbadheera; iddoo Yihuudoonni hundi
itti walitti qabamanitti, manneen sagadaattii fi mana
qulqullummaa keessattis ani yeroo hunda barsiisaan
ture. Ani waan tokko illee icciitiidhaan hin dubbanne.
21 Ati maaliif na gaafatta? Warra waan ani isaaniin
jedhe dhaga'an gaafadhu. Kunoo isaan waan ani jedhe
beeku."**
22 Yommuu Yesuus wantoota kanneen jedhetti qondaal-
tota achi ijaajjaa turan keessaa tokko, "Luba ol aanaaf
akkana deebiftaa?" jedhee isa kabale.
23 Yesuusis deebisee, **"Yoo ani waan hamaa dubbadhee
jiraadhe, waan hamaa sana dhugaa ba'i. Yoo ani
waan qajeelaa dubbadhee jiraadhe garuu ati maaliif
na rukutta?"** jedhe.
24 Haannaasis Yesuusin akkuma inni hidhamee jirutti
gara lubicha ol aanaa, gara Qayyaaffaatti erge.

Phexros Yeroo Lammaffaa fi Sadaffaa Yesuusin Ganuu Isaa
18:25-27 kwf – Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luq 22:58-62

25 Simoon Phexros dhaabatee ibidda qaqqaammachaa
ture. Kanaafuu isaan, "Atis barattoota isaa keessaa tokko
mitii?" jedhaniin.
Inni immoo, "Ana mitii" jedhee haale.
26 Garboota luba ol aanaa keessaas firri namicha Phexros
gurra isaa irraa kute sanaa tokko, "Ani iddoo biqiltuutti isa
wajjin si hin arginee?" jedheen.

27 Phexros ammas ni gane; yommusuma indaanqoon iyye.

Yesuus Fuula Phiilaaxoos Duratti
18:29-40 kwf – Mat 27:11-18,20-23; Mar 15:2-15; Luq 23:2,3,18-25

28 Yihuudoonnis Yesuusin mana Qayyaaffaatii fuudhanii masaraa bulchaa warra Roomaatti geessan. Yeroon sun ganama barii ture; Yihuudoonnis akka hin xuroofneef jedhanii masaraa ol hin seenne; kunis akka Faasiikaa nyaachuu danda'aniif.

29 Kanaafuu Phiilaaxoos gara isaaniitti gad ba'ee, "Himanni isin namicha kana irratti dhi'eessitan maali?" jedhee gaafate.

30 Isaanis, "Utuu namichi kun yakka hojjechuu baatee nu silaa isa dabarsinee sitti hin kenninu ture" jedhanii deebisaniif.

31 Phiilaaxoosis, "Isin ofuma keessanii isa fuudhaatii akka seera keessaniitti itti muraa" jedheen.

Yihuudoonnis, "Nu garuu nama tokko illee ajjeesuuf mirga hin qabnu" jedhaniin.

32 Kunis wanni Yesuus akka du'a akkamiitiin du'uuf jiru argisiisuuf jedhee dubbate sun akka raawwatamuuf ta'e.

33 Phiilaaxoos ammas masaraa mootummaa seene; Yesuusinis ofitti waamee, "Ati mootii Yihuudootaatii?" jedhee isa gaafate.

34 Yesuusis, **"Waan kana sumatu jedhe moo namoota biraatu waa'ee koo sitti hime?"** jedhee gaafate.

35 Phiilaaxoosis deebisee, "Anatu Yihuudiidhaa ree? Kan dabarsee natti si kenne sabuma keetii fi luboota hangafoota. Garuu ati maali gooteeti?" jedheen.

36 Yesuusis, **"Mootummaan koo kan addunyaa kanaati miti. Utuu kan addunyaa kanaa ta'ee silaa akka ani dabarfamee Yihuudootatti hin kennamneef tajaajiltoonni koo naa lolu turan. Amma garuu mootummaan koo kan addunyaa kanaa miti"** jedhe.

37 Phiilaaxoosis, "Yoos ati mootii dha kaa!" jedheen.

Yesuus immoo, **"Akka ani mootii ta'e atuu jette. Dhugumaan wanni ani dhaladhee gara addunyaa dhufeefis dhugaadhaaf dhugaa ba'uuf. Namni dhugaaf dhaabatu hundinuu sagalee koo dhaga'a"** jedhee deebise.

38 Phiilaaxoosis, "Dhugaan maal inni?" jedheen. Innis erga waan kana dubbatee booddee amma illee Yihuudootatti gad ba'ee akkana jedheen; "Ani balleessaa tokko illee isa irratti hin arganne.

39 Garuu isin akka ani yeroo Faasiikaatti nama tokko
gad isinii dhiisu bartee godhattaniirtu. Kanaafuu akka ani,
'Mootii Yihuudootaa' gad isiniif dhiisu barbaadduu?"
40 Isaan amma illee iyyanii, "Lakki, Barabbaas malee isa
miti!" jedhan. Barbaas kun saamtuu ture.

19

Fannifamuun Yesuusitti Murame
19:1-16 kwf – Mat 27:27-31; Mar 15:16-20

1 Phiilaaxoosis Yesuusin fuudhee garafsiise.
2 Loltoonnis gonfoo qoraattii micciiranii dha'anii mataa
isaa irra kaa'an. Isaanis uffata dhiilgee isatti uffisanii,
3 "Akkam ree, yaa Mootii Yihuudootaa!" jechaa gara
isaatti deddeebi'aa turan. Isas ni kabalan.
4 Phiilaaxoos amma illee gad ba'ee Yihuudootaan, "Akka
ani balleessaa tokko illee isa irratti hin argatin akka
beektaniif kunoo ani isa gad isiniifin baasa" jedhe.
5 Yesuusis gonfoo qoraattii kaa'atee, wayyaa dhiilgees uf-
fatee gad ba'e; Phiilaaxoosis, "Namichi kunoo ti!" isaaniin
jedhe.
6 Luboonni hangafoonnii fi qondaaltonni isaanii yommuu
isa arganitti, "Fannisi! Fannisi!" jedhanii iyyan.
Phiilaaxoos immoo deebisee, "Isin ofuma keessanii fu-
udhaatii isa fannisaa malee ani balleessaa tokko iyyuu isa
irratti hin arganne" jedheen.
7 Yihuudoonnis deebisanii, "Nu seera qabna; namichi kun
waan Ilma Waaqaa of godheef akka seera keenyaatti du'uu
qaba" jedhan.
8 Phiilaaxoosis yommuu dubbii kana dhaga'etti ittuma
caalchisee sodaate.
9 Innis masaraatti ol deebi'ee, "Ati nama eessaati?"
jedhee Yesuusin gaafate. Yesuus garuu deebii tokko iyyuu
hin kennineef.
10 Phiilaaxoosis, "Ati na jalaa dubbachuu diddaa? Akka
ani gad si dhiisuuf taayitaa qabuu fi akka ani si fannisuuf
taayitaa qabu ati hin beektuu?" jedheen.
11 Yesuus immoo, **"Ati utuu olii siif kennamuu baatee
silaa taayitaa tokko illee narratti hin qabdu ture.
Kanaaf inni dabarsee sitti na kenne sun cubbuu
cubbuu caalu qaba"** jedhee deebiseef.
12 Phiilaaxoosis yeroo sanaa jalqabee Yesuusin gad dhi-
isuu barbaada ture; Yihuudoonni garuu, "Ati yoo namicha
kana gad dhiifte michuu Qeesaar miti. Namni mootii of
godhu kam iyyuu Qeesaariin morma" jedhanii iyyan.

13 Phiilaaxoosis yommuu dubbii kana dhaga'etti Yesuusin
gad baasee, iddoo "Dhagaa Afamaa" kan afaan Ibraayisxi-
itiin "Gabataa" jedhamutti barcuma murtii irra taa'e.
14 Guyyaan sunis guyyaa Qophii Faasiikaa ture; yeroon
isaas gara sa'aatii ja'aa ture.
Phiilaaxoosis Yihuudootaan, "Mootiin keessan kunoo ti!"
jedhe.
15 Isaan garuu, "Isa balleessi! Isa balleessi! Isa fannisi!"
jedhanii iyyan.
Phiilaaxoos immoo, "Mootii keessan fannisu moo?" jed-
hee gaafate.
Luboonni hangafoonnis, "Nu Qeesaar malee mootii biraa
hin qabnu" jedhanii deebisaniif.
16 Kanaaf Phiilaaxoos akka inni fannifamuuf dabarsee
isaanitti kenne.

Yesuus Fannifame
19:17-24 kwf – Mat 27:33-44; Mar 15:22-32; Luq 23:33-43

Isaanis Yesuusin fuudhanii deeman.
17 Innis fannoo ofii isaa baadhatee iddoo Buqqee Mataa
kan afaan Ibraayisxiitiin *Golgootaa* jedhamutti ol ba'e.
18 Isaanis achitti isa fannisan; isa wajjinis namoota biraa
lama, isa tokko garanaan, kaan immoo garasiin, Yesuusin
immoo gidduu isaaniitti fannisan.
19 Phiilaaxoosis Katabbii,
Yesuus Isa Naazreeti, Mooticha Yihuudootaa,
jedhu tokko barreessee fannoo sanatti maxxanse.
20 Iddoon Yesuus itti fannifame waan magaalaatti dhi'oo
tureef Yihuudoonni hedduun katabbii sana dubbisaniiru;
katabbiin sunis afaan Ibraayisxiitiin, Laatiinii fi Giriikiin
barreeffame.
21 Luboonni Yihuudootaa hangafoonni Phiilaaxoosiin,
"Namichi kun, ' "Ani mootii Yihuudootaa ti" jedheera' jedhii
barreessi malee, 'Inni Mootii Yihuudootaa ti' jettee hin
barreessin" jedhan.
22 Phiilaaxoosis, "Ani waanan barreesse, barreesseera"
jedhee deebise.
23 Loltoonni sunis erga Yesuusin fannisanii booddee
kittaa isaa hambisanii wayyaa isaa fuudhanii akka tokko
tokko isaan ga'uuf iddoo afuritti hiratan. Kittaan sun hin
hodhamne; olii hamma gadiittis dha'aa tokko ture.
24 Kanaafuu isaan, "Kottaa hin tarsaasnuu; garuu ixaa
buufannee akka inni kan eenyuu ta'u ilaallaa"* waliin
jedhan.
Kunis akka Katabbiin Qulqulluun,
"Isaan wayyaa koo hiratan;

* **19:24** Far 22:18

uffata koottis ixaa buufatan”
jedhu sun raawwatamuuf ta’e. Wanni loltoonni godhanis
kanuma.
25 Fannoo Yesuus biras haati isaa, obboleettiin haadha
isaa, Maariyaam niitiin Qilophaatii fi Maariyaam isheen
Magdalaa dhaabatanii turan.
26 Yesuusis yommuu haadha isaatii fi barataa inni jaallatu
sana utuu inni ishee cina dhaabatuu argetti haadha isaatiin,
“Dubartii nana! Kunoo, ilma kee” jedhe.
27 Barataa sanaan illee, **“Kunoo haadha kee”** jedhe;
barataan sunis sa’aatii sanaa jalqabee gara mana isaatti
ishee fudhate.

Du’a Yesuus
19:29,30 kwf – Mat 27:48,50; Mar 15:36,37; Luq 23:36

28 Ergasii Yesuus akka wanni hundinuu raawwatame
beekee akka Katabbiin Qulqulluun raawwatamuuf, **“Nan
dheebodhe”** jedhe.
29 Qodaan dhangaggaa’aa qabu tokko achi ture; isaanis
dhangaggaa’aa sana keessa ispoonjii cuuphanii hiisophiitti
kaa’anii afaan isaatti qaban.
30 Yesuusis dhangaggaa’aa sana fudhatee, **“Raawwa-
teera”** jedhe. Mataa buusees hafuura isaa kenne.
31 Guyyaan sun guyyaa Qophii ture; guyyaan itti aanus
Sanbataa addaa ture. Kanaafuu akka reeffi isaanii San-
bataan fannoo irra hin oolle gochuuf jedhanii akka miilli
isaanii cabsamee† fannoo irraa gad buufamuuf Yihuu-
doonni Phiilaaxoosin kadhatan.
32 Kanaafuu loltoonni dhaqanii miilla namicha jalqabaa,
miilla namicha Yesuus wajjin fannifame kaaniis cabsan.
33 Yommuu gara Yesuus dhufanitti garuu inni du’e waan
arganiif miilla isaa hin cabsine.
34 Loltoota sana keessaa inni tokko garuu eeboodhaan
cinaacha isaa waraane; yeruma sana dhiignii fi bishaan
ba’e.
35 Namni waan kana arge rageesseera; ragaan isaas
dhugaa dha. Inni akka dhugaa dubbatu ni beeka; inni akka
isinis amantaniif dubbata.
36 Kunis wanni Katabbiin Qulqulluun, “Lafeen isaa tokko
iyyuu hin cabsamu”‡ jedhe sun akka raawwatamuuf ta’e.

---

† **19:31** *Akka miilli isaanii cabsame* – Miilla yakkamtootaa burrusa guddaadhaan cabsuun gosa adabbii hamaa ture. Walumaa galatti miilla qofatu cabsama ture. Yeroo tokko tokko garuu harkis ni cabsama ture. Adabbiin kun yommuu nama fannifamaa jiru irratti raawwatamutti mataa isaatiin gosa adabbii gara jabinaa ti. Garuu dhiphinni du’a fannoo kan lubbuun daftee keessaa hin baane sun waan yeroo gabaabaa keessatti raawwatuuf akka gocha araaraatti ilaalama.
‡ **19:36** Bau 12:46; Lak 9:12; Far 34:20

37 Ammas Katabbiin Qulqulluun biraa, “Isaanis isa
waraanan sana ni ilaalu”§ jedha.

Awwaalamuu Yesuus
19:38-42 kwf – Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luq 23:50-56

38 Ergasii Yoosef namni Armaatiyaa kan sababii Yihuu-
doota sodaateef dhoksaan barataa Yesuus ture sun reeffa
Yesuus fudhachuuf Phiilaaxoosin kadhate. Phiilaaxoosis
isaaf eeyyame; kanaafuu inni dhaqee reeffa Yesuus fudhate.
39 Niqoodemoos inni duraan halkaniin gara Yesuus
dhufee tures walmakaa qumbiitii fi argeessa gara kiiloo
giraamii soddomii afur ulfaatu qabatee dhufe.
40 Isaanis reeffa Yesuus fuudhanii akka duudhaa Yi-
huudootaatti awwaaluuf urgooftuu wajjin huccuu quncee
talbaa irraa hojjetameen kafanan.
41 Iddoo Yesuus itti fannifames lafa biqiltuu tokkotu ture;
lafa biqiltuu sana keessas iddoo awwaalaa haaraa kan
namni tokko iyyuu duraan itti hin awwaalamin tokkotu
ture.
42 Sababii guyyaan sun guyyaa Qophii Yihuudootaa turee
fi iddoon awwaalaa sunis waan dhi’oo tureef Yesuusin achi
keessa kaa’an.

20

Awwaala Duwwaa
20:1-8 kwf – Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luq 24:1-10

1 Guyyaa jalqaba torban sanaa ganama barii utuma
dukkanaa’ee jiruu Maariyaam isheen Magdalaa gara
awwaalaa dhaqxee akka dhagaan afaan awwaala sanaa
irraa fuudhame argite.
2 Kanaafuu isheen fiigaa gara Simoon Phexrosii fi gara
barataa biraa kan Yesuus isa jaallate sanaa dhaqxee, “Goof-
taa awwaala keessaa fudhataniiru; eessa akka isa kaa’anis
hin beeknu!” jetteen.
3 Kanaafuu Phexrosii fi barataan kaan ba’anii gara
awwaalichaa dhaqan.
4 Lachan isaanii iyyuu ni fiigu turan; barataan kaan garuu
Phexros bira darbee fiiguudhaan dursee iddoo awwaalaa
sana ga’e.
5 Innis gad jedhee ilaalee huccuu quncee talbaa irraa
hojjetame lafatti arge malee awwaalicha keessa hin seenne.
6 Simoon Phexros immoo isa duubaan dhufee awwaalicha
keessa seene. Huccuu sanas lafatti arge;
7 akkanumas huccuu mataa Yesuusitti maramee ture arge.
Huccuun sunis kophaa isaa dachaafamee iddoo biraa ture

§ **19:37** Zak 12:10

malee huccuu quncee talbaa irraa hojjetame sana bira hin turre.
8 Ergasiis barataan biraa inni jalqabatti awwaalicha bira
ga'e sun keessa seene. Innis argee amane.
9 Isaan akka Yesuus warra du'an keessaa ka'u Katabbii
Qulqulluu irraa amma iyyuu hin beekne tureetii.

Yesuus Maariyaam Ishee Magdalaatti Mul'ate

10 Barattoonni sunis gara mana isaaniitti deebi'an.
11 Maariyaam garuu alaan awwaala bira dhaabattee
boo'aa turte. Utuma boossuus awwaallatti gad jettee ilaalte;
12 isheenis ergamoota lama kanneen uffata adaadii uf-
fatanii iddoo reeffi Yesuus kaa'amee ture sana, inni tokko
mataa duraan, kaan immoo miilla jalaan taa'an argite.
13 Isaanis, "Dubartii nana, maaliif boossa?" jedhaniin.
Isheen immoo, "Gooftaa koo fudhataniiru; eessa akka isa
kaa'anis ani hin beeku" jetteen.
14 Yommuu waan kana dubbattee of irra gara galtettis
Yesuusin isaa achi dhaabatu argite; garuu Yesuus ta'uu isaa
hin beekne.
15 Yesuusis, **"Dubartii nana, maaliif boossa? Eenyun
barbaadda?"** jedheen.
Isheen immoo, nama iddoo biqiltuu keessa hojjetu seetee,
"Yaa gooftaa, ati yoo isa fuutee jiraatte, akka ani dhaqee
fudhadhuuf eessa akka isa keesse natti himi" jetteen.
16 Yesuusis, **"Maariyaam!"** jedheen.
Isheenis isatti gara galtee afaan Ibraayisxiitiin, *"Rabbuu-
nii!"* jetteen. Hiikkaan isaas "Barsiisaa" jechuu dha.
17 Yesuus immoo, **"Ani amma illee waan gara Abbaatti
ol hin ba'iniif na hin tuqin. Garuu obboloota koo bira
dhaqiitii, 'Ani gara Abbaa kootii fi Abbaa keessaniitti,
gara Waaqa kootii fi Waaqa keessaniitti ol nan ba'a'
jedheera jedhiitii isaanitti himi"** jedheen.
18 Maariyaam isheen Magdalaas gara barattootaa
dhaqxee, "Ani Gooftaa argeera!" jette. Akka inni waan
kana isheen jedhes isaanitti himte.

Yesuus Barattoota Isaatti Mul'ate

19 Guyyaa jalqaba torban sanaa galgala utuu barattoonni
waan Yihuudoota sodaataniif balbala cufatanii walitti qaba-
manii jiranuu Yesuus dhufee isaan gidduu dhaabatee,
"Nagaan isiniif haa ta'u" jedheen.
20 Innis erga waan kana dubbatee booddee harka isaatii
fi cinaacha isaa isaanitti argisiise. Barattoonnis yommuu
Gooftaa arganitti akka malee gammadan.

21 Yesuus amma illee, **“Nagaan isiniif haa ta’u!
Akkuma Abbaan na erge sana anis isinan erga”** jed-
heen.
22 Innis erga waan kana jedhee booddee Hafuura isaanitti
baafatee akkana jedheen; **“Hafuura Qulqulluu fudhad-
haa.**
23 **Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii dhiiftan isaaniif
ni dhiifama; yoo isaaniif dhiisuu baattan immoo
isaaniif hin dhiifamu.”**

Yesuus Toomaasitti Mul’ate

24 Garuu yeroo Yesuus dhufetti warra Kudha Lamaan
keessaa Toomaas inni Didimoos jedhamu tokko barattoota
wajjin hin turre.
25 Kanaafuu barattoonni warri kaan, “Nu Gooftaa
argineerra!” jedhanii isatti himan.
Inni garuu, “Ani iddoo mismaaraan waraaname harka
isaa irratti argu malee, quba koo iddoo mismaaraa sana
keessa kaa’u malee, harka koos cinaacha isaa keessa kaa’u
malee hin amanu” jedheen.
26 Guyyaa saddeeti booddee barattoonni isaa ammas
mana keessa turan; Toomaasis isaan wajjin ture. Utuma
balbalichi cufamee jiruus Yesuus ol galee isaan gidduu
dhaabatee, **“Nagaan isiniif haa ta’u!”** jedheen.
27 Innis Toomaasiin, **“Quba kee as fidi; harka koo ilaali.
Harka kee diriirfadhuutii cinaacha koo keessa kaa’i.
Amani malee amantii hin dhabin”** jedhe.
28 Toomaas immoo, “Gooftaa koo! Waaqa koo!” jedheen.
29 Yesuusis, **“Ati waan na argiteef amante; warri utuu
hin argin amanan eebbifamoo dha”** jedheen.
30 Yesuus barattoota isaa duratti mallattoowwan biraa
kanneen kitaaba kana keessatti hin barreeffamin hedduu
hojjete.
31 Wantoonni kunneen garuu akka Yesuus inni Kiristoos*
Ilma Waaqaa ta’e akka amantaniif, amanuudhaanis akka
maqaa isaatiin jireenya qabaattaniif barreeffame.

21

Yesuusii fi Dinqii Qurxummii Qabuu

1 Wantoota kanneen booddee Yesuus ammas galaana
Xibeeriyaas biratti barattoota isaatti of mul’ise. Haalli inni
ittiin of mul’ises akkana ture:
2 Simoon Phexros, Toomaas inni Didimoos jedhamu,
Naatnaa’el namichi Qaanaa Galiilaa, ilmaan Zabdewoosii fi
barattoonni biraa lama walii wajjin turan.

---

* **20:31** yookaan *Masiihicha*

3 Simoon Phexrosis, “Ani qurxummii qabuu nan dhaqa”
isaaniin jedhe; isaanis, “Nus si wajjin dhaqna” jedhaniin.
Gad ba’aniis bidiruu yaabbatan; halkan sana garuu homaa
hin qabne.
4 Ganama bariidhaanis Yesuus qarqara galaanichaa irra
dhaabachaa ture; barattoonni garuu akka inni Yesuus ta’e
hin beekne.
5 Innis isaan waamee, **“Ijoolle, qurxummii tokko illee
hin qabdanii?”** jedhee gaafate.
Isaan immoo, “Hin qabnu” jedhanii deebisan.
6 Innis, **“Karaa mirga bidiruutiin kiyyoo gad darbad-
haa; qurxummii ni argattuu”** jedheen. Kanaafuu isaan
kiyyoo sana gad darbatan; sababii baay’ina qurxummiitiifis
kiyyoo sana harkisuu dadhaban.
7 Barataan inni Yesuus isa jaallachaa ture sunis, “Inni
Gooftaa dha!” jedhee Phexrositti hime. Kanaafuu Simoon
Phexros yommuu “Inni Gooftaa dha” jechuu isaa dhaga’etti
waan marxoo isaa of irraa baasee tureef, marxoo isaa
marxifatee bishaanitti gad utaale.
8 Barattoonni kaan garuu waan qarqara galaanaa irraa
dhundhuma dhibba lama caalaa hin fagaatiniif kiyyoo
qurxummiin keessa guute sana harkisaa bidiruudhaan
dhufan.
9 Yommuu lafatti ba’anittis ibidda cilee kan qurxummiin
irra jiruu fi buddeena achitti argan.
10 Yesuusis, **“Mee qurxummii amma qabdan irraa waa
fidaa!”** isaaniin jedhe.
11 Simoon Phexrosis bidiruu sana yaabbatee kiyyoo qurx-
ummiin gurguddaan 153 guute sana gara lafaatti harkise.
Kiyyoon sunis qurxummii akkas baay’attuun guutamu illee
hin tarsaane.
12 Yesuusis, **“Kottaa ciree nyaadhaa!”** isaaniin jedhe.
Barattoota keessaas namni ija jabaatee, “Ati eenyu?” jedhee
isa gaafate tokko iyyuu hin turre. Isaan akka inni Gooftaa
ta’e beekaniiruutii.
13 Yesuusis dhufee buddeena sana fuudhee isaaniif kenne;
qurxummichas akkasuma godhe.
14 Egaa Yesuus erga du’aa kaafamee, kana wajjin yeroo
sadaffaa barattoota isaatti mul’ate.

Yesuus Phexrosin Gaaffii Gaafate

15 Yesuus erga isaan ciree nyaatanii booddee Sim’oon
Phexrosiin, **“Yaa Simoon ilma Yohannis, ati warra kana
caalaa na jaallattaa?”** jedhe.
Innis, “Eeyyee, yaa Gooftaa; akka ani si jaalladhu atuu ni
beekta” jedheen.
Yesuusis, **“Ilmoolee hoolaa koo soori”** jedheen.

16 Yesuus amma illee, **“Yaa Simoon ilma Yohannis, ati na jaallattaa?”** jedheen.
Innis deebisee, “Eeyyee, yaa Gooftaa, akka ani si jaalladhu atuu ni beekta” jedheen.
Yesuus immoo, **“Hoolota koo tiksi”** jedheen.
17 Yeroo sadaffaas, **“Yaa Simoon ilma Yohannis, ati na jaallattaa?”** jedheen.
Phexrosis sababii Yesuus yeroo sadaffaa, **“Ati na jaallattaa?”** jedhee isa gaafateef gaddee, “Yaa Gooftaa, ati waan hunda beekta; akka ani si jaalladhus ni beekta” jedheen.
Yesuusis akkana jedheen; **“Hoolota koo soori.**
18 **Ani dhuguman, dhuguman sitti hima; ati yeroo dargaggeessa turtetti, ofuma keetiin mudhii kee hidhattee lafa barbaadde dhaqxa turte; yeroo dulloomtutti garuu harka kee ni diriirfatta; namni biraas mudhii kee siif hidhee lafa ati hin barbaannetti si geessa.”**
19 Yesuusis akka Phexros du’a akkamiitiin Waaqa ulfeessu argisiisuuf jedhee waan kana dubbate; ergasii, **“Na duukaa bu’i”** jedheen.
20 Phexrosis garagalee utuu barataan inni Yesuus isa jaallatu sun isaan duukaa bu’uu arge. Barataan kunis isa yeroo irbaataatti qoma Yesuusiitti irkatee, “Yaa Gooftaa, inni dabarsee si kennu eenyu?” jedhe sanaa dha.
21 Phexrosis yommuu isa argetti, “Yaa Gooftaa, namichi kun hoo?” jedhee Yesuusin gaafate.
22 Yesuusis deebisee, **“Hamma ani dhufutti akka inni jiraatu yoo fedhii koo ta’e, maaltu si dhibe? Ati na duukaa bu’i”** jedheen.
23 Kanaaf oduun, “Barataan kun hin du’u” jedhu obboloota gidduutti odeeffame. Yesuus garuu, **“Hamma ani dhufutti akka inni jiraatu yoo fedhii koo ta’e maaltu si dhibe?”** jedhe malee, **“Inni hin du’u”** hin jenne.
24 Inni dubbii kana dhugaa ba’u, kan waan kanas barreesse barataadhuma kana. Akka dhuga ba’umsi isaa dhugaa ta’es nu beekna.
25 Kana malees Yesuus waan biraa baay’ee hojjeteera. Utuu tokkoon tokkoon isaanii barreeffamanii jiraatanii silaa ani waan addunyaan mataan ishee iyyuu kitaabota barreeffaman sanaaf iddoo ga’u qabdu hin se’u.

Hojii Ergamootaa

Seensa

1 Yaa Tewofilos, ani waan Yesuus hojjechuu fi barsiisuu
jalqabe hunda kitaaba koo kan jalqabaa keessatti bar-
reesseera.
2 Wanni kunis waan erga Yesuus ergamoota filate sanaaf
karaa hafuura qulqulluutiin ajaja kennee booddee hamma
gaafa inni Samiitti ol fudhatameetti ta'ee dha.
3 Innis du'a isaa booddee namoota kanatti of argisi-
isee waan akka inni jiraataa ta'e mirkaneessu baay'ees
dhi'eesse; bultii afurtama isaanitti mul'atee waa'ee moo-
tummaa Waaqaa dubbate.
4 Utuu isaan wajjin jiruus akkana jedhee isaan ajaje;
**"Waadaa Abbaa kootii kan waa'ee isaa narraa
dhageessan sana eeggadhaa malee Yerusaalemii hin
ba'inaa.**
5 **Yohannis bishaaniin cuupheetii; isin garuu bul-
tii xinnoo booddee Hafuura Qulqulluudhaan ni cu-
uphamtu."**
6 Isaanis yommuu walitti qabamanitti, "Yaa Gooftaa,
ati yeroo kanatti Israa'eliif mootummaa ni deebiftaa?"
jedhanii isa gaafatan.
7 Inni immoo akkana isaaniin jedhe; **"Yeroo yookaan
guyyaa Abbaan aangoo isaatiin murteesse beekuun
hojii keessan miti.**
8 **Yeroo hafuurri Qulqulluun isin irra bu'utti garuu
humna ni argattu; isinis Yerusaalem keessatti, Yihuu-
daa hundaa fi Samaariyaa keessatti, hamma qarqara
lafaattis dhuga baatota koo ni taatu."**

Yesuus Gara Samiitti Ol Fudhatame

9 Erga inni waan kana dubbatee booddee utuma isaan
ilaalanuu ol fudhatame; duumessis ija isaanii duraa isa
dhokse.
10 Yeroo inni ol ba'aa turettis, utuma isaan xiyyeeffatanii
gara Samii ilaalaa jiranuu namoonni uffata adaadii uffatan
lama isaan bira dhadhaabatan.
11 Akkanas jedhaniin; "Yaa namoota Galiilaa, isin maaliif
as dhadhaabattanii gara Samii ilaaltu? Yesuus innumti isin
biraa samiitti ol fudhatame kun, akkuma isin utuu inni
samiitti ol ba'uu argitan kana deebi'ee ni dhufa."

Maatiyaas Iddoo Yihuudaa Filatame

12 Isaanis gaara Tulluu Ejersaa jedhamu irraa
Yerusaalemitti deebi'an; gaarri kunis Yerusaalem irraa
gara deemsa guyyaa Sanbata* tokkoo fagaata.
13 Isaanis yommuu Yerusaalem ga'anitti kutaa darbii kan
keessa jiraachaa turan sanatti ol ba'an; isaanis:

Phexrosii fi Yohannis, Yaaqoobii fi Indiriiyaas,
Fiiliphoosii fi Toomaas,
Bartaloomewoosii fi Maatewos,
Yaaqoob ilma Alfewoos, Simoon isa Hinaafticha jed-
hamuu fi Yihuudaa ilma Yaaqoob turan.

14 Hundi isaaniis dubartootaa fi Maariyaam haadha
Yesuus wajjin, obboloota isaa wajjinis utuu gargar hin kutin
yaada tokkoon kadhannaatti jabaachaa turan.
15 Gidduma sana Phexros ka'ee amantoota gara 120 ta'an
gidduu dhaabate.
16 Akkanas jedhe; "Yaa obboloota, dubbiin kitaabaa kan
Hafuurri Qulqulluun yeroo dheeraan dura waa'ee Yihuu-
daa isa warra Yesuusin qaban fide sanaa afaan Daawitiitiin
dubbate sun raawwatamuu qaba.
17 Innis miseensa keenyaa fi nama akka tajaajila kana
keessatti qooda qabaatuuf filatame ture."
18 Yihuudaan horii hammina hojjetee argate sanaan
lafa bitate; innis mataan kufee qixxee lamaanitti tarsa'e;
mar'umaan isaa hundinuus keessaa jige.
19 Namoonni Yerusaalem keessa jiraatan hundinuus waan
kana dhaga'an; lafa sanas afaan isaaniitiin *Akeldaamaa*
jedhanii waaman. Akeldaamaa jechuun "Lafa Dhiigaa"
jechuu dha.
20 Phexrosis akkana jedhe; "Kitaaba faarfannaa keessatti
akkana jedhamee barreeffameeraatii:
" 'Qe'een isaa haa onu;
namni keessa jiraatu tokko iyyuus hin hafin'†
akkasumas
" 'Aangoo isaa namni biraa haa fudhatu.'‡
21 Kanaaf warra yeroo gooftaa Yesuus nu gidduu ba'ee
galaa ture hundumaa nu wajjin turan keessaa nama tokko
filachuun barbaachisaa dha;
22 namni filatamu kun nama cuuphaa Yohannisii jalqabee
hamma gaafa Yesuus nu biraa samiitti ol fudhatameetti nu
wajjin ture ta'uu qaba. Namoota kanneen keessaa tokko nu
wajjin dhuga baatuu du'aa ka'uu Yesuus ta'uu qabaatii."

---

* **1:12** *Deemsa guyyaa Sanbata* – Deemsi guyyaa Sanbataa gara kiiloo meetira tokkoo ti. † **1:20** Far 69:25 ‡ **1:20** Far 109:8

23 Kanaafis namoota lama dhi’eessan; isaanis Yoosef
isa Barsaabaas jedhamu kan Yoosxoos jedhamee beekamu
tokkoo fi Maatiyaas.
24 Akkanas jedhanii Waaqa kadhatan; “Yaa Gooftaa garaa
nama hundumaa beektu, ati namoota kanneen lamaan
keessaa isa kam akka filatte nutti argisiisi;
25 kunis akka inni tajaajilaa fi ergamtummaa Yihuudaan
dhiisee gara iddoo ofii isaatti gara gale sana fudhatuuf.”
26 Isaanis ixaa buusan; ixaan sunis Maatiyaasiif ba’e.
Kanaafuu inni ergamoota kudha tokkotti dabalame.

2

Dhufaatii Hafuura Qulqulluu

1 Yeroo guyyaan Pheenxeqoosxee* ga’etti, hundi isaanii
iddoo tokkotti walitti qabamanii turan.
2 Akkuma tasaas sagaleen akka bubbee jabaa bubbisu
tokko samii irraa dhufee mana isaan keessa tataa’aa turan
sana hunda guute.
3 Isaanis waan akka arraba ibiddaa† tokko isaa gargar
qoodamee dhufee tokkoo tokkoo isaanii irra bubbu’u argan.
4 Hundi isaaniis Hafuura Qulqulluudhaan guutamanii
akkuma hafuurri sun isaan dandeessisetti afaan gara bi-
raatiin dubbachuu jalqaban.
5 Yeroo sana Yihuudoonni Waaqa sodaatan saboota samii
jala jiran hunda keessaa dhufanii Yerusaalem keessa ji-
raachaa turan.
6 Yeroo sagaleen sun dhaga’amettis namoonni hedduun
waan jedhan dhabanii walitti qabaman; warri Hafuuraan
guutaman sun afaan tokkoo tokkoo namoota sanaatiin
dubbachaa turaniitii.
7 Isaanis akka malee dinqifatanii akkana jedhan;
“Namoonni dudubbatan kunneen hundi warra Galiilaati
mitii?
8 Yoos akkamiin tokkoon tokkoon keenya isaanii
afaanuma keenya kan nu itti dhalanne dubbatan dhageenya
ree?

---

* **2:1** *Guyyaan Pheenxeqoosxee* – Guyyaan kun naannoo caamsaa 20 ta’a; innis guyyaa Yihuudoonni ayyaana haamaa midhaanii itti ayyaaneffatan. Pheenxeqoosxee jechuun “Shantamaffaa” jechuu dha; kunis sababii ayyaanni kun erga ayyaanni Faasiikaa darbee guyyaa shantamaa booddee ayyaaneffamuuf. Ayyaanni kun ayyaanota warri Israa’el waggaa keessatti ayyaaneffatan gurguddoo sadan keessaa isa tokko. Isaan guyyaa kanatti kennamuu seeraa yaadatu; yeroo ayyaana kanaatti dhiironni Yihuudootaa gara Yerusaalem dhaquun barbaachisaa ture. † **2:3** *Waan akka arraba ibiddaa* – Ibiddi mallattoo argamuu Waaqaa ti; murtii Waaqaa wajjinis ni deema.

9 Nu warri Phartee,‡ warri Meedii§ fi warri Elaam,*
jiraattonni Mesophotaamiyaa,† warri Yihuudaa‡ fi
Qaphadooqiyaa§ akkasumas jiraattonni Phonxoosii* fi
Asiyaa,†
10 Firiigiyaa‡ fi Phamfiliyaa,§ Gibxii* fi kutaawwan biyya
Liibiyaa† kanneen naannoo Qareenaatti‡ argaman, nu warri
Roomaadhaa§ dhufne,
11 nu Yihuudoonnii fi warri amantii Yihuudootaa fud-
hanne lamaan, namoonni Qareexii fi Araboonni kunoo
yommuu namoonni kunneen afaanuma keenyaan dinqii
Waaqaa dubbatan dhageenya!”
12 Hundi isaaniis dinqifatanii, waan jedhanis wallaalanii,
“Kun maal jechuu dha?” jedhanii wal gaafatan.
13 Namoonni tokko tokko garuu, “Isaan daadhii wayinii
baay’ee dhuganiiru” jedhanii isaanitti qoosan.

Haasaa Phexros

14 Phexrosis ergamoota Kudha Tokkoo sana wajjin ka’ee
dhaabate; sagalee isaas ol fudhatee tuuta sanaan akkana
jedhe; “Isin yaa namoota Yihuudaatii fi warri Yerusaalem
keessa jiraattan hundi, mee waan kana beekaa; waan ani
isinitti himu kana hubadhaa dhaga’aa.
15 Yeroon kun waan guyyaa keessaa sa’aatii sadaffaa
ta’eef namoonni kunneen akka isin yaaddan sana hin
machoofne!
16 Kun garuu waan Yoo’eel raajichi dubbatee dha; innis
akkana jedha:
17 “ ‘Bara dhumaa keessa, jedha Waaqayyo,
ani Hafuura koo nama hunda irratti nan dhangalaasa;
ilmaanii fi intallan keessan raajii dubbatu;

---

‡ **2:9** *Phartee* – Pharteen naannoo biyya har’a Iraani jedhamtu keessatti gara kaaba ba’aatti argamtuu dha. § **2:9** *Meedii* – Meediin naannoo biyya har’a Iraan jedhamtu keessatti gara kaaba dhi’aatti argamtuu dha. * **2:9** *Elaam* – biyya har’a Iraan jedhamtu keessatti gara kaaba dhi’aatti argamti. † **2:9** *Mesophotaamiyaa* – Biyya har’a Iraaq jedhamtu keessatti, laga Xegroosiitii fi laga Efraaxiis gidduutti argamti. ‡ **2:9** *Yihuudaa* – naannoon kun Yerusaalem illee ofitti dabalata. § **2:9** *Qaphadooqiyaa* – lafa Asiyaa xinnoo keessatti naannoo ba’aatti, biyya har’a Turki jedhamtu keessatti argamtuu dha. * **2:9** *Phonxoos* – mootummaa gama kibbaatiin qarqara galaana gurraachaa gara caalu qabatu. † **2:9** *Asiyaa* – biyya Roomaa kan dhi’a biyya har’a Turki jedhamtuutti argamtu. ‡ **2:10** *Firiigiyaa* – bulchiinsa gidduu gala dhi’a Asiyaa xinnoo keessatti kaaba Ajeeniitii fi laga Haaliisi gidduutti argamu. § **2:10** *Phamfiliyaa* – biyya Roomaa kan kibba Asiyaa xinnootti biyya har’a Turki jedhamtu keessatti argamtu. * **2:10** *Gibxi* – biyya Roomaa kan lafuma har’a Gibxi jedhamu kana turte. † **2:10** *Liibiyaa* – Biyya kaaba Afriikaatti argamtu kan gama dhi’aatiin Gibxitti aantu. ‡ **2:10** *Qareenaatti* – Magaalaa guddittii biyya Roomaa kan Qareenikaatii fi kutaa bulchiinsa Liibiyaa. § **2:10** *Roomaa* – Magaalaa guddittii teessoo bulchiinsa mootummaa Roomaa.

dargaggoonni keessan mul’ata argu;
jaarsoliin keessan abjuu abjootu.
18 Bara sana keessa garboota koo warra dhiiraa fi dubartii irratti illee,
Hafuura koo nan dhangalaasa;
isaanis raajii ni dubbatu.
19 Ani ol samii irratti dinqii,
gad lafa irrattis mallattoo,
dhiiga, ibiddaa fi hurrii aaraa nan argisiisa.
20 Utuu guyyaan Gooftaa inni guddichii fi ulfina qabeessi sun hin dhufin dura,
aduun dukkanatti geeddaramti;
ji’i immoo dhiigatti geeddarama.
21 Namni maqaa Gooftaa waammatu,
hundinuu ni fayya.’*

22 “Yaa namoota Israa’el, dubbii kana dhaga’aa; akkuma isinuu beektan, Yesuus namni Naazreeti nama Waaqni dinqii, raajii fi mallattoo karaa isaatiin isin gidduutti hojjeteen isinii mirkaneessee dha.
23 Namicha kana Waaqatu akkuma dur murteessee fi akkuma duraan dursee beeku sanatti dabarsee isinitti kenne. Isinis namoota hamoo wajjin tokko taatanii fanniftanii isa ajjeeftan.
24 Waaqni garuu dhiphina keessaa isa baasee, warra du’an keessaa isa kaase; duuti isa irratti aangoo qabaachuu hin dandeenyeetii.
25 Daawitis akkana jedhee waa’ee isaa dubbate:
“ ‘Ani yeroo hunda Gooftaa of duratti nan argan ture.
Waan inni mirga koo jiruuf, ani hin raafamu.
26 Kanaaf garaan koo ni gammada; arrabni koos ni ililcha;
foon koos abdiidhaan jiraata.
27 Ati sii’ool keessatti na hin dhiiftuutii;
qulqullichi kee akka tortoru hin gootu.
28 Karaa jireenyaa na barsiifteerta;
fuula kee durattis gammachuudhaan na guutta.’†

29 “Yaa obboloota, akka Daawit hangafni abbootii durii sun du’ee awwaalame, awwaalli isaas hamma har’aatti asuma akka jiru ani ija jabaadhee isinitti himuu nan danda’a.
30 Innis waan raajii tureef akka Waaqni sanyii isaa keessaa nama tokko teessoo isaa irra teessisuuf akka kakatee waadaa galeefii ture beeke.

---

* **2:21** Yoe 2:28-32 † **2:28** Far 16:8-11

31 Innis waa’ee du’aa ka’uu Kiristoos‡, lubbuun isaa sii’ool
keessatti akka hin hafin, yookaan foon isaas akka hin
tortorin duraan dursee argee dubbate.
32 Yesuusuma kana Waaqni du’aa kaaseera; nu hundinuu
dhuga baatota waan kanaa ti.
33 Kanaaf inni gara mirga Waaqaatti ol ol jedhee, abdii
Hafuura Qulqulluu Abbaa biraa fuudhee waan isin amma
argitanii fi dhageessan kana dhangalaase.
34 Daawit gara samiitti ol hin baaneetii; inni mataan isaa
garuu akkana jedha:
“ ‘Gooftaan Gooftaa kootiin akkana jedhe;
“Gara mirga koo taa’i;
35 hamma ani diinota kee
ejjeta miilla keetii siif godhutti.” ’§
36 “Kanaafuu Yesuusuma isin fanniftan kana akka Waaqni
Gooftaa fi Kiristoos isa godhe manni Israa’el hundi dhugu-
maan haa beeku.”
37 Namoonni sunis yommuu waan kana dhaga’anitti,
garaan isaanii raafamee Phexrosii fi ergamoota kaaniin,
“Yaa obboloota, yoos maal haa goonu?” jedhan.
38 Phexrosis akkana jedhee deebise; “Tokkoon tokkoon
keessan qalbii jijjiirradhaa; dhiifama cubbuu keessaniitiifis
maqaa Yesuus Kiristoosiitiin cuuphamaa; kennaa Hafuura
Qulqulluus ni argattu.
39 Abdiin kunis isinii fi ijoollee keessaniif, akkasumas
warra Waaqni Gooftaan keenya ofitti waamu kanneen fagoo
jiran hundaaf kenname.”
40 Innis dubbii biraa baay’eedhaan dhugaa ba’ee,
“Dhaloota jal’aa kana duraa of oolchaa” jedhee isaan gorse.
41 Warri dubbii isaa fudhatanis ni cuuphaman; gaafas
nama gara kuma sadiitu isaanitti dabalame.

Tokkummaa Amantootaa

42 Isaanis barsiisa ergamootaatti, jireenya tokkummaatti,
buddeena caccabsuutti, Waaqa kadhachuuttis ni jabaatan.
43 Namni hundinuus sodaan guutame; dinqii fi mallattoon
baay’een ergamootaan hojjetame.
44 Amantoonni hundinuus wajjin turan; waan hundas
walumaan qabu turan.
45 Qabeenya isaaniitii fi mi’a isaaniis gurguranii nama
rakkina qabu kamiif iyyuu qoodaa turan.
46 Isaanis guyyuma guyyaan mana qulqullummaatti wal
ga’aa turan; mana tokkoo tokkoo isaaniittis buddeena
kukkutanii, gammachuu fi garaa qulqulluudhaan wajjin
nyaachaa turan.

‡ **2:31** yookaan *Masiihichaa* § **2:35** Far 110:1

47 Waaqas galateeffachaa turan. Namoota hunda durattis
ulfina qabu turan. Gooftaanis guyyuma guyyaan warra
fayyan waldaa isaaniitti dabalaa ture.

3

Phexros Namicha Naafa Tokko Fayyise

1 Gaaf tokko Phexrosii fi Yohannis yeroo kadhannaatti
jechuunis waaree booddee sa'aatii sagalitti mana qulqul-
lummaatti ol ba'aa turan.
2 Namoonnis akka inni warra mana qulqullummaa
seenan waa kadhatuuf jedhanii namicha dhalootuma isaatii
jalqabee naafa ture tokko guyyuma guyyaan baatanii gara
karra mana qulqullummaa kan "Miidhagaa" jedhamuutti
geessu turan.
3 Innis utuu Phexrosii fi Yohannis mana qulqullummaa
seenanuu argee horii isaan kadhate.
4 Phexrosis Yohannis wajjin namicha hubatee ilaalee,
"Mee nu ilaali!" jedheen.
5 Namichis waa isaan irraa argachuu abdatee hubatee
isaan ilaale.
6 Phexrosis, "Ani meetii yookaan warqee hin qabu; ani
garuu waan qabu siifin kenna. Maqaa Yesuus Kiristoos isa
Naazreetiin ol ka'ii deemi!" jedhe.
7 Phexrosis harka isaa mirgaa qabee ol isa kaase; yeruma
sana miillaa fi gulubiin isaa ni jabaate.
8 Innis utaalee ka'ee miillaan deemuu jalqabe; deemaa,
utaalaa, Waaqas galateeffachaa isaan wajjin mana qulqul-
lummaa seene.
9 Namoonni hundinuu yommuu deemuu isaatii fi Waaqa
galateeffachuu isaa arganitti,
10 akka inni namicha karra mana qulqullummaa kan,
"Miidhagaa" jedhamu sana bira taa'ee kadhachaa ture sana
ta'e hubatan; isaanis waan isaaf ta'e sanaaf akka malee
raajeffatan; ni dinqifatanis.

Dubbii Phexros Dubbate

11 Namoonni hundinuu yeroo namichi fayye sun
Phexrosii fi Yohannis biraa deebi'uu didetti dinqisiifatanii
utuu isaan iddoo gardaafoo Solomoon jedhamu keessa
jiranuu fiigaa isaanitti dhufan.
12 Phexrosis yommuu waan kana argetti akkana isaaniin
jedhe; "Yaa namoota Israa'el wanni kun maaliif isin dinqa?
Akka waan nu humna yookaan qulqullummaa mataa
keenyaatiin akka namichi kun deemu gooneetti maaliif ija
nutti babaaftu?

13 Waaqni abbootii keenyaa, Waaqni Abrahaam, Waaqni
Yisihaaqii fi Waaqni Yaaqoob tajaajilaa isaa Yesuusin kaba-
jeera. Isin garuu akka inni ajjeefamuuf dabarsitanii isa
kennitan; Phiilaaxoos gad isa dhiisuu murteessu iyyuu isin
fuuluma Phiilaaxoos duratti isa haaltan.
14 Isinis isa qulqulluu fi qajeelaa sana gantanii akka
namichi nama ajjeese sun gad isinii dhiifamu kadhattan.
15 Isin burqaa jireenyaa ajjeeftan; Waaqni garuu warra
du'an keessaa isa kaase; nus dhuga baatota waan kanaa ti.
16 Namichi isin argitanii fi isa beektan kun maqaa
Yesuusitti amanuudhaan jabaate. Maqaa Yesuusii fi amantii
karaa isaatiin dhufutu akkuma isin hundi argitan kana
namicha kanaaf fayyaa guutuu kenne.

17 "Ammas yaa obboloota, akka isinis utuu hin beekin
akkuma bulchitoonni keessan gochaa turan sana gootan ani
nan beeka.
18 Waaqni garuu waan akka Kiristoos* dhiphachuuf jiru
duraan dursee karaa raajota hundaatiin dubbate sana
akkanaan raawwate.
19 Egaa akka cubbuun keessan haqamuuf, akka barri
haaromfamaa Gooftaa biraa dhufuuf qalbii jijjiirradhaa
gara Waaqaatti deebi'aa;
20 kunis akka inni Kiristoos isiniif filatame sana jechuunis
Yesuusin erguuf.
21 Innis hamma yeroon Waaqni itti waan hunda iddootti
deebisu sun ga'utti samii irra turuu qaba; Waaqnis bara
dheeraadhaan dura karaa raajota isaa qulqullootaatiin
waan kana dubbatee ture.
22 Museen akkana jedheeraatii; 'Waaqni keessan Gooftaan
sabuma keessan keessaa raajii akka kootii tokko isinii kaasa;
isinis waan inni isinitti himu hunda dhaga'aa.
23 Namni raajii sana hin dhageenye kam iyyuu saba isaa
keessaa baafamee ni balleeffama.'†
24 "Saamu'eel irraa jalqabee raajonni isa duubaan dhu-
fanii waa dubbatan hundi duraan dursanii waa'ee yeroo
sanaa labsaniiru.
25 Isin immoo ilmaan raajotaatii fi ilmaan kakuu Waaqni
abbootii keessan wajjin seene sanaa ti. Innis Abrahaamiin,
'Sabni lafa irraa hundi karaa sanyii keetiitiin ni eebbifama'‡
jedhe.
26 Waaqni yeroo Ilma isaa du'aa kaasetti, tokkoo tokkoo
keessan hammina irraa isin deebisuudhaan isin eebbisuuf
jedhee jalqabatti gara keessanitti isa erge."

---

* **3:18** yookaan *Masiihiin isaa* † **3:23** KeD 18:15,18,19 ‡ **3:25** Uma 22:18; 26:4

4

Phexrosii fi Yohannis Yaa'ii Yihuudootaa Duratti

1 Utuu Phexrosii fi Yohannis namootatti dubbachaa ji-
ranuu, luboonni, ajajaan eegdota mana qulqullummaatii fi
Saduuqonni isaanitti dhufan.
2 Sababii ergamoonni sun namoota barsiisanii du'aa
ka'uu karaa Yesuusiitiin argamu labsaniifis akka malee
aaran.
3 Isaanis Phexrosii fi Yohannisin qabanii hamma guyyaa
itti aanuutti mana hidhaatti isaan galchan; galgalaa'ee
tureetii.
4 Warra dubbicha dhaga'an keessaas baay'eetu amane;
baay'inni warra amanees gara kuma shaniitti ol ka'e.
5 Guyyaa itti aanuttis bulchitoonni, maanguddoonnii fi
barsiistonni seeraa Yerusaalemitti wal ga'an.
6 Haannaas lubichi ol aanaan, isa wajjin immoo Qayyaaf-
faan, Yohannis, Iskindiroosii fi namoonni maatii lubicha ol
aanaa ta'an kaan hundi achi turan.
7 Isaanis Phexrosii fi Yohannisin gidduu isaanii dhaabanii,
"Isin humna maaliitiin yookaan maqaa eenyuutiin waan
kana gootan?" jedhanii gaafachuu jalqaban.
8 Phexrosis Hafuura Qulqulluudhaan guutamee akkana
isaaniin jedhe; "Isin yaa bulchitootaa fi maanguddoota
uummataa!
9 Har'a waa'ee waan gaarii nama naafa tokkoof god-
hameetii fi akka inni itti fayyifame yoo nu gaafattan,
10 isinii fi namoonni Israa'el hundinuu waan kana beekaa;
namichi kun maqaa Yesuus Kiristoos nama Naazreeti kan
isin fanniftanii Waaqni immoo warra du'an keessaa isa
kaase sanaatiin fayyee fuula keessan dura dhaabata.
11 Yesuusis,
" 'Dhagaa isin ijaartonni tuffattan
kan dhagaa golee ta'ee dha.'*
12 Fayyinni nama biraa tokko irraa iyyuu hin argamu;
maqaan nu ittiin fayyifamnu kan samii gaditti namootaaf
kenname biraa tokko iyyuu hin jiruutii."
13 Namoonni sunis yommuu ija jabina Phexrosii fi Yohan-
nis arganii akka isaan warra barumsa hin qabnee fi warra
hin beekamne ta'an hubatanitti ni dinqisiifatan; akka isaan
Yesuus wajjin turanis ni qalbeeffatan.
14 Garuu namicha fayyifame sana isaa isaanuma wajjin
achi dhaabatu arganii waan dubbatan dhaban.
15 Kanaaf akka isaan waldaa keessaa gad ba'an ajajanii
wajjin mari'achuu jalqaban.

---

* **4:11** Far 118:22

16 Akkanas jedhan; “Jara kana maal haa goonu? Akka
isaan dinqii guddaa hojjetan namni Yerusaalem keessa
jiraatu hundi ni beeka; nus waan kana waakkachuu hin
dandeenyu.
17 Garuu akka wanni kun hammana caalaa uummata
keessa hin babal’anneef nu akka jarri kun si’achi maqaa
kanaan nama tokkotti illee hin dubbanne isaan of eeggachi-
isuu qabna.”
18 Isaanis jara waamanii akka isaan gonkumaa maqaa
Yesuusiitiin hin dubbanne yookaan hin barsiifne isaan
ajajan.
19 Phexrosii fi Yohannis garuu deebisanii akkana jedhan;
“Qooda Waaqaa isiniif ajajamuun fuula Waaqaa duratti
akka qajeelaa ta’ee fi akka hin ta’in mee isinuu ilaalaa!
20 Nu waan arginee fi waan dhageenye dubbachuu dhi-
isuu hin dandeenyuutii.”
21 Isaanis erga ittuma fufanii doorsisanii booddee jara
gad dhiisan. Waan namoonni sababii waan hojjetame
sanaatiif Waaqa galateeffachaa turaniifis akka itti jara
adaban murteeffachuu hin dandeenye.
22 Umuriin namicha karaa dinqiitiin fayyifame sanaa
waggaa afurtamaa ol tureetii.

Kadhannaa Amantootaa

23 Phexrosii fi Yohannis yeroo gad dhiifamanitti gara saba
isaanii dhaqanii waan luboonni hangafoonnii fi maangud-
doonni jedhaniin hundumaa isaanitti himan.
24 Isaanis yommuu waan kana dhaga’anitti kadhannaad-
haan sagalee isaanii tokkummaan Waaqatti ol fuudhanii
akkana jedhan; “Yaa Gooftaa Waan Hundaa Olii, situ samii,
lafa, galaanaa fi waan isaan keessa jiru hunda uume.
25 Ati Hafuura Qulqulluun karaa afaan tajaajilaa kee
abbaa keenya Daawitiitiin akkana jettee dubbatteerta;
“ ‘Namoonni maaliif akkanumaan mari’atu?
Saboonnis maaliif waan faayidaa hin qabne yaadu?
26 Mootonni lafaa ka’anii,
bulchitoonnis Gooftichaa fi
dibamaa† isaatiin mormuuf
walitti qabaman.’‡
27 Dhugumaan Heroodisii fi Phonxoos Phiilaaxoos Namoota
Ormaatii fi uummata Israa’el wajjin hojjetaa kee isa qulqul-
luu, Yesuus isa ati dibdetti mari’achuuf jedhanii magaalaa
kana keessatti walitti qabaman.
28 Isaanis waanuma humnii fi fedhiin kee akka wanni kun
ta’uuf duraan dursanii murteessan sana hojjetan.

† **4:26** yookaan *Masiihii* ‡ **4:26** Far 2:1,2

29 Yaa Gooftaa, egaa doorsisa isaanii ilaaliitii akka gar-
boonni kee ija jabinaan dubbii kee dubbataniif dandeettii
kenniif.
30 Nama fayyisuu fi maqaa tajaajilaa kee qulqullichaa,
maqaa Yesuusiitiin mallattoo fi dinqii hojjechuuf harka kee
diriirfadhu.”
31 Erga isaan Waaqa kadhatanii booddee lafti isaan itti
wal ga’an sun ni sosochoote; isaan hundinuus hafuura
qulqulluudhaan guutamanii ija jabinaan dubbii Waaqaa
dubbatan.

Qabeenyi Amantootaa Kan Hunda Isaanii Ta’e

32 Amantoonni hundinuus garaa tokkoo fi yaada tokko
qabu turan; waan qaban hundas walumaan qoodachaa
turan malee namni tokko iyyuu akka waan qabeenyi inni
qabu kam iyyuu kan mataa isaa qofa ta’eetti hin lakkoofne.
33 Ergamoonnis du’aa ka’uu Gooftaa Yesuus humna
guddaadhaan dhugaa ba’aa turan; ayyaanni guddaanis
hunduma isaanii irra ture.
34 Rakkataan tokko iyyuu isaan gidduu hin turre. Warri
lafa yookaan mana qaban hundinuu gurguranii maallaqa
fidanii,
35 miilla ergamootaa bira kaa’u turan; maallaqni sunis
nama rakkina qabu kamiif iyyuu ni qoodama ture.
36 Yoosef namni gosa Lewwii kan Qophiroositti dhalate,
inni ergamoonni Barnaabaas jedhaniin tokkos achi ture.
Barnaabaas jechuun “ilma jajjabinaa” jechuu dha.
37 Innis lafa qotiisaa ofii isaa gurguree horii isaa fidee
miilla ergamootaa bira kaa’e.

5

Anaaniyaasii fi Safiiraa

1 Namni Anaaniyaas jedhamu tokko niitii isaa Safiiraa
wajjin lafa gurgurate.
2 Innis utuma niitiin isaa beektuu horii sana irraa gar-
tokko ofii isaatii hambifatee kan hafe immoo geessee miilla
ergamootaa bira kaa’e.
3 Phexros garuu akkana jedhe; “Yaa Anaaniyaas, akka
ati Hafuura Qulqulluu sobdee horii lafa gurgurattee argate
irraa gartokko hambifattuuf seexanni maaliif akkas garaa
kee guute?
4 Lafti sun utuu hin gurguramin iyyuu kan kee ture
mitii? Erga gurguramee booddees horiin sun harkuma kee
hin turree? Yoos akka ati waan akkasii gootu maalitu si
yaachise? Ati Waaqa sobde malee nama hin sobne.”

5 Anaaniyaasis yommuu waan kana dhaga'etti kufee du'e.
Warri waan kana dhaga'an hundinuus sodaa guddaan
qabaman.
6 Dargaggoonnis dhufanii, reeffa isaa kafanan; gad
baasaniis isa awwaalan.
7 Gara sa'aatii sadii booddee niitiin isaa utuu waan ta'e
hin beekin dhuftee ol seente.
8 Phexrosis, "Gatiin isin Anaaniyaas wajjin lafa gurgurat-
tan sana irraa argattan kanumaa? Mee natti himi!" jedhee
ishee gaafate.
Isheenis, "Eeyyee kanuma" jette.
9 Phexrosis, "Isin akkam Hafuura Gooftaa qoruuf walii
galuu dandeessan? Ilaa! miilli warra dhirsa kee awwaalanii
balbala dura ga'eera; sis gad si baasu" jedheen.
10 Isheenis yeruma sana miilla isaa jalatti lafa dhooftee
duute; dargaggoonni sunis ol seenanii reeffa ishee argan;
gad baasaniis dhirsa ishee biratti ishee awwaalan.
11 Waldaan kiristaanaa hundi, warri waan kana dhaga'an
hundinuus sodaa guddaan qabaman.

Ergamoonni Dhukkubsattoota Baay'ee Fayyisan

12 Ergamoonnis mallattoo fi dinqii baay'ee uummata gid-
duutti hojjetan. Amantoonni hundinuus iddoo gardaafoo
Solomoon jedhamutti walitti qabamu turan.
13 Warra hafan keessaa namni tokko iyyuu isaanitti
dabalamuuf ija hin jabaanne, uummanni garuu akka malee
isaan ulfeessa ture.
14 Hamma duraa caalaas dhiironnii fi dubartoonni hed-
duun Gooftaatti amananii amantootatti dabalaman.
15 Kanaafis akka yommuu Phexros achiin darbutti gaad-
diddumti isaa iyyuu isaan keessaa tokko tokko irra bu'uuf
jedhanii namoonni dhukkubsattoota karaatti baasanii siree
fi itillee irra ciciibsan.
16 Namoonnis magaalaawwan naannoo Yerusaalem jiran
keessaa warra dhukkubsatanii fi warra hafuura xuraa'aan
dhiphatan fidanii achitti wal ga'an; warri geeffaman hund-
inuus ni fayyifaman.

Ergamoonni Ari'ataman

17 Lubni ol aanaanii fi miseensonni garee Saduuqotaa
warri isa wajjin turan hundinuu hinaaffaan guutaman.
18 Isaanis ergamoota qabanii mana hidhaa uummataa
keessa buusan.
19 Garuu ergamaan Gooftaa tokko halkaniin balbala mana
hidhaa banee gad isaan baase.
20 Innis, "Dhaqaa mana qulqullummaa keessa dhad-
haabadhaatii, dubbii jireenya haaraa kana hunda isaa
uummatatti himaa" jedheen.

21 Isaanis akkuma isaanitti himame sanatti ganama barii
mana qulqullummaa seenanii uummata barsiisuu jalqaban.

Lubni ol aanaanii fi warri isa wajjin turan yommuu
achi ga'anitti waldaa Yihuudootaatii fi yaa'ii maanguddoota
Israa'el walitti waaman; akka ergamoota sana fidaniifis
mana hidhaatti namoota ergan.
22 Qondaaltonni ergaman sun garuu yommuu mana hid-
haa ga'anitti jara achitti hin arganne; kanaafis deebi'anii,
23 "Mana hidhaa sana isaa sirriitti qollofamee jiru, eeg-
dotas, utuu isaan balbala dura dhaabatanii jiranuu argine;
yeroo bannetti garuu nama tokko illee achi keessatti hin
arganne" jedhan.
24 Ajajaan eegdota mana qulqullummaatii fi luboonni
hangafoonni yommuu oduu kana dhaga'anitti dinqifachu-
udhaan waan jedhan wallaalanii, "Maaltu dhalate immoo?"
jedhan.

25 Yommus namichi tokko dhufee, "Jarri isin mana hid-
haatti galchitan sun kunoo, mana qulqullummaa keessa
dhadhaabatanii uummata barsiisaa jiru!" jedhe.
26 Kana irratti ajajaan sun qondaaltota wajjin dhaqee
ergamoota sana fide; isaanis sababii uummanni dhagaan
nu tuma jedhanii sodaataniif humnatti hin fayyadamne.

27 Ergamootas fidanii, akka lubni ol aanaan isaan qoruuf
fuula yaa'ii Yihuudootaa dura isaan dhadhaabachiisan.
28 Lubichi ol aanaanis, "Nu akka isin maqaa kanaan
hin barsiisne jabeessinee isin ajajnee turre; isin garuu
barsiisa keessaniin Yerusaalem guuttaniirtu; akka nu itti
gaafatamtoota dhiiga namicha kanaa taanu nu gochuu
barbaaddu" jedhe.

29 Phexrosii fi ergamoonni kaan garuu akkana jedhanii
deebisan; "Nu namaaf ajajamuu irra Waaqaaf ajajamuu
qabna!
30 Yesuus isa isin fannoo irratti fanniftanii ajjeeftan sana
Waaqni abbootii keenyaa warra du'an keessaa isa kaaseera.
31 Waaqni akka inni Israa'eliif qalbii jijjiirrachuu fi dhi-
ifama cubbuu kennuuf jedhee bulchaa fi Fayyisaa godhee
mirga ofiitti ol ol isa qabe.
32 Nu dhuga baatota waan kanaa ti; akkasumas Hafuurri
Qulqulluun Waaqni warra isaaf ajajamaniif kenne sun
dhuga ba'aa waan kanaa ti."

33 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti akka malee
aariidhaan guggubatanii ergamoota ajjeesuuf mari'atan.

34 Fariisichi Gamaaliyaal jedhamu, barsiisaan seeraa
kan namni hundi kabaju tokko garuu waldaa Yihuu-
dootaa keessa dhaabatee akka ergamoonni sun yeroof gad
baafaman ajaje.
35 Innis akkana isaaniin jedhe; “Yaa namoota Israa’el,
waan jara kana gochuuf deemtan keessatti of eeggadhaa.
36 Bara dheeraan dura Toyidaas akka waan nama guddaa
ta’eetti of ilaalee kaanaan namoonni gara dhibba afuriitti
hedaman isa faana bu’an; inni ni ajjeefame; duuka buu-
tonni isaa ni bittinneeffaman; akkasumaan badanis.
37 Namicha kana booddee immoo Yihuudaan, namni
Galiilaa bara lakkoobsa sabaa keessa ka’ee nama baay’ee
ofitti kutate; innis ni ajjeefame; warri isa faana bu’anis ni
bittinnaa’an.
38 Kanaafuu dubbii kana keessatti ani isinittin hima;
namoota kana gad dhiisaa! Haa deemani! Mariin isaanii
yookaan hojiin isaanii kun yoo waan nama irraa dhufe ta’e
ni bada.
39 Yoo waan Waaqa irraa dhufe ta’e garuu jara kana
dhowwuu hin dandeessan; isin mataan keessan iyyuu akka
utuu Waaqaan wal loltanuu hin argamne of eeggadhaa!”
40 Isaanis gorsa isaa fudhatan; ergamoota sanas ol waa-
manii garafan; akka isaan maqaa Yesuusiitiin waa hin
dubbannes ajajanii gad isaan dhiisan.
41 Ergamoonnis akka maqaa sanaaf jedhanii qaana’aniif
waan ga’umsa argataniif akka malee gammadaa fuula
waldaa duraa deeman.
42 Isaanis guyyuma guyyaan mana qulqullummaatti,
mana namaattis utuu gargar hin kutin akka Yesuus Kiris-
toos* ta’e barsiisaa, lallabaas turan.

6

Namoonni Torba Filatamuu Isaanii

1 Bara sana keessa yommuu baay’inni barattootaa da-
balamaa deemetti Yihuudoonni Giriikota keessa jiraatan Ib-
rootatti guunguman; haadhonni hiyyeessaa* Yihuudootaa
nyaata guyyaa guyyaan hiramu keessatti hacuucamanii
turaniitii.

---

* **5:42** yookaan *Masiihii* * **6:1** *haadhonni hiyyeessaa* – Kun garee dubartoota akka malee rakkatanii ti. Yerusaalem keessa haadhota hiyyeessaa kanneen dhirsoonni isaanii bara jireenya isaanii gara caalu magaalaa qulqullittiin ala jiraatanii akka achitti du’anii itti awwaalamaniif jedhanii gara Yerusaalem dhufanii irraa du’an tokko tokkotu ture. Yihuudoonnis garee kana gargaaruuf jedhanii akka maallaqni isaan ittiin nyaata bitatan isaaniif kennamuuf mala tokko qopheessan.

2 Kanaaf ergamoonni kudha lamaan barattoota hunda
walitti qabanii akkana jedhaniin; “Maaddii tajaajiluuf jen-
nee dubbii Waaqaa barsiisuu dhiisuun nuuf qajeelaa miti.
3 Kanaaf yaa obboloota isin namoota maqaa gaarii qaban
kanneen Hafuura Qulqulluu fi ogummaan guutaman torba
gidduu keessanii filadhaa. Nus itti gaafatama kana isaanitti
kenninee,
4 Waaqa kadhachuu fi dubbii isaa barsiisuutti jabaannaa.”
5 Wanni isaan jedhanis tuuta sana hunda gammachiise.
Isaanis Isxifaanos namicha amantii fi Hafuura Qulqul-
luudhaan guutame tokko, akkasumas Fiiliphoosii fi Phi-
rookoroosin, Niiqaaroonaa fi Xiimoonaa, Pharmeenaa fi
Niqoolaas namicha Anxookiiyaa isa amantii Yihuudootaatti
gale sana filatan.
6 Isaanis jara kana fuula ergamootaa dura dhaaban;
ergamoonnis Waaqa kadhataniifii harka isaan irra kaa’an.
7 Dubbiin Waaqaa ni babal’ate; baay’inni barattootaas
Yerusaalem keessatti akka malee dabalame; luboonni hed-
duun amantii kanaaf ajajaman.

Isxifaanos Qabame

8 Isxifaanos ayyaanaa fi humna Waaqaatiin guutamee
dinqii fi mallattoo gurguddaa namoota gidduutti hojjette.
9 Miseensonni mana sagadaa warra, “Namoota bil-
isooman” jedhamanii, jechuunis Yihuudoonni Qareenaa fi
Iskindiriyaadhaa dhufan akkasumas Yihuudoonni Kiilqiyaa
fi Asiyaadhaa dhufan tokko tokko Isxifaanosiin mormuu
jalqaban.
10 Isaan garuu ogummaa isaa yookaan Hafuura Qulqulluu
inni ittiin dubbatu sanaan mormuu hin dandeenye.
11 Kanaafuu akka isaan, “Nu utuu Isxifaanos Musee fi
Waaqa irratti dubbii arrabsoo dubbatuu dhageenyeerra”
jedhaniif dhoksaan namoota tokko tokko sossobatan.
12 Isaanis uummata, maanguddootaa fi barsiistota seeraa
kakaasan. Isxifaanosiinis qabanii fuula waldaa Yihuu-
dootaa duratti isa dhi’eessan.
13 Dhuga baatota sobduus qopheeffatan; isaanis akkana
jedhan; “Namichi kun iddoo qulqulluu kanaa fi seeraan
mormuu takkumaa hin dhiifne.
14 Nu isaa, ‘Yesuus namni Naazreeti kun iddoo kana
ni diiga; seera Museen nuu kennes ni geeddara’ jedhu
dhageenyeerra.”
15 Warri waldaa sana keessa turan hundi ija babaasanii
Isxifaanosin ilaalanii akka fuuli isaa akkuma fuula ergamaa
Waaqaa ta’e argan.

7

Haasaa Isxifaanos

1 Lubni ol aanaanis, “Wanni kun dhugumaa?” jedhee isa
gaafate.
2 Innis akkana jedhee deebise; “Yaa obbolootaa fi yaa
abbootii, mee na dhaga’aa! Waaqni ulfinaa, yeroo abbaan
keenya Abrahaam Mesophotaamiyaa turetti, utuu inni
biyya Kaaraan hin dhaqin isatti mul’ate.
3 Waaqnis, ‘Biyya keetii fi saba kee dhiisiitii gara biyya
ani si argisiisuu dhaqi’* jedheen.
4 “Innis biyya Kaldootaatii ba’ee dhaqee Kaaraan keessa
jiraate. Erga abbaan isaa du’e immoo Waaqni achii isa
baasee biyya isin amma keessa jiraattan kanatti isa erge.
5 Ta’us Waaqni dhaala tokko illee, lafa taakkuu tokkittii
illee biyya sana keessatti hin kennineef; garuu Waaqni
akka Abrahaamii fi sanyii isaa warra isaan booddeetiif
biyya sana akkuma qabeenyaatti kennuuf waadaa galeef.
Abrahaam yeroo sana ijoollee tokko illee hin qabu ture.
6 Waaqni akkana jedhee karaa kanaan isatti dubbate;
‘Sanyiin kee biyya kan isaa hin ta’in keessatti alagaa ta’a;
waggaa dhibba afuris ni garboomfama; ni cunqurfamas.’
7 Waaqni akkana jedhe; ‘Ani garuu saba isaan akkuma
garbootaatti tajaajilan sana nan adaba; ergasii immoo isaan
biyya sanaa ba’anii lafa kanatti na waaqeffatu.’†
8 Waaqnis kakuu dhagna qabaa Abrahaamiif kenne;
Abrahaamis abbaa Yisihaaq ta’ee guyyaa saddeettaffaatti
dhagna isa qabe; Yisihaaqis ergasii abbaa Yaaqoob ta’e;
Yaaqoob immoo abbaa abbootii gosoota kudha lamaanii
ta’e.
9 “Abbootiin sunis waan Yoosefitti hinaafaniif akka inni
biyya Gibxitti garba ta’uuf isa gurguran; Waaqni garuu isa
wajjin ture;
10 rakkina isaa hunda keessaa isa baase; Waaqnis fuula
Fara’oon mooticha Gibxi duratti ulfinaa fi ogummaa Yoose-
fiif kenne; Fara’oonis biyya Gibxii fi mana mootummaa isaa
hunda irratti bulchaa isa godhe.
11 “Baruma sana biyya Gibxii fi biyya Kana’aan hundatti
beelli bu’ee rakkina guddaa fide; abbootiin keenyas waan
nyaatan tokko illee argachuu hin dandeenye.
12 Yaaqoobis akka Gibxi keessa midhaan jiru dhageenyaan
yeroo jalqabaatiif abbootii keenya achi erge.
13 Imala isaanii lammaffaa irrattis Yoosef eenyummaa
isaa obboloota isaatti hime; Fara’oonis waa’ee obboloota
Yoosef beeke.

---

* **7:3** Uma 12:1 † **7:7** Uma 15:13,14

14 Yoosefis ergasii nama ergee abbaa isaa Yaaqoobii fi
maatii isaa hunda jechuunis walumatti qabaatti nama 75
waamsise.
15 Yaaqoobis Gibxitti gad bu’e; innis, abbootiin keenyas
achitti du’an.
16 Reeffi isaaniis Sheekemitti geeffamee lafa awwaalaa
kan Abrahaam ijoollee Hamoori irraa horii wayiitiin bitee
ture sanatti awwaalame.
17 “Akkuma yeroon waadaa Waaqni Abrahaamiif gale
sun itti raawwatamu dhi’aachaa dhufeen baay’inni saba
keenyaa Gibxi keessatti akka malee guddate.
18 Ergasii ‘Mootiin waa’ee Yoosef hin beekin haaraan
tokko bulchaa Gibxi ta’e.’
19 Innis akka malee saba keenya cunqurse; abbootii
keenyas akka daa’imman isaanii dhumaniif akka isaan gad
gatan dirqisiise.
20 “Yeroon Museen dhalates yeruma kana ture; innis fuula
Waaqaa duratti miidhagaa ture; ji’a sadiifis mana abbaa
isaatti kunuunfamee guddate.
21 Yommuu inni alatti gatametti intalli Fara’oon fudhattee
akka ilma isheetti isa guddifatte.
22 Museen ogummaa warra Gibxi hunda barate; innis
dubbii isaatii fi hojii isaatiin jabaa ture.
23 “Museen yommuu umuriin isaa waggaa 40 guutetti
dhaqee obboloota isaa ijoollee Israa’el ilaaluu murteesse.
24 Museenis utuu namni Gibxi tokko nama isaanii tokko
miidhuu arge. Kanaafis nama isaanii gargaaruu dhaqee
namicha Gibxi sana ajjeesuun haaloo baaseef.
25 Museen waan sabni isaa akka Waaqni karaa isaatiin
saba Israa’el furu hubatu se’ee ture; sabni sun garuu hin
hubanne.
26 Guyyaa itti aanutti immoo utuu namoonni Israa’el lama
wal lolanuu itti dhufee, ‘Jarana, isin obboloota walii ti; yoos
maaliif wal miitu ree?’ jedhee walitti araarsuu yaale.
27 “Namichi hiriyaa isaa miidhaa ture sun garuu Musee
achi of irraa darbatee akkana jedhe; ‘Eenyutu nurratti
bulchaa fi abbaa murtii si godhe?
28 Akkuma kaleessa namicha Gibxi ajjeefte sana ana illee
ajjeesuu barbaaddaa?’‡
29 Museenis waan kana dhageenyaan biyya Midiyaanitti
baqatee galtuu ta’ee achi jiraate; achittis ilmaan lama
dhalche.
30 “Erga waggaan afurtamni darbee booddees ergamaan
Waaqaa tokko gammoojjii naannoo Tulluu Siinaa keessatti

‡ **7:28** Bau 2:14

daggala boba’u keessaa arraba ibiddaa keessaan Museetti
mul’ate.
31 Innis waan kana arginaan waan arge sana dinqifate.
Yommuu ilaaluuf itti dhi’aatettis sagalee Gooftaa dhaga’e.
32 Sagaleen sunis, ‘Ani Waaqa abbootii keetii, Waaqa
Abrahaam, kan Yisihaaqii fi kan Yaaqoob’§ jedheen. Museenis ni hollate; ilaaluus ni sodaate.
33 “Gooftaan immoo akkana jedheen; ‘Sababii iddoon ati
dhaabatu kun qulqulluu ta’eef kophee kee baafadhu.
34 Ani akka sabni koo biyya Gibxi keessatti cunqurfamaa
jiru dhugumaan argeera; boo’icha isaaniis dhaga’ee isaan
bilisoomsuuf jedhee gad bu’eera; egaa kottu Gibxittin
deebisee si ergaatii.’*
35 “Namni isaan, ‘Eenyutu bulchaa fi abbaa murtii si
godhe?’ jedhanii tuffatan sun Museedhuma kana. Isas
Waaqni akka inni bulchaa fi furaa isaanii ta’uuf harka ergamaa Waaqaa kan daggala keessaan isatti mul’ate sanaatiin
erge.
36 Innis Gibxi keessatti, galaana diimaa irratti akkasumas
waggaa 40 gammoojjii keessatti dinqii fi mallattoo hojjechaa
Gibxi keessaa isaan baase.
37 “Museen kun isuma saba Israa’eliitiin, ‘Waaqni sabuma
keessan keessaa raajii akka kootii tokko isinii kaasa’† jedhe
sanaa dha.
38 Innis, Ergamaa Waaqaa kan Tulluu Siinaa irratti
isatti dubbate sanaa fi abbootii keenya wajjin gammoojjii
keessatti waldaa keessa ture; dubbii jiraataas nutti kennuuf
fudhate.
39 “Abbootiin keenya garuu isaaf ajajamuu didan; qooda
ajajamuu isa tuffatanii garaa isaaniitiinis gara Gibxitti
deebi’an.
40 Arooniinis, ‘Waaqota nu dura deeman nuu tolchi;
Museen Gibxii nu baase sun maal akka ta’e hin beeknuutii!’‡ jedhan.
41 Yeroon isaan Waaqa tolfamaa bifa jabbiitiin qopheeffatanis baruma sana; isaanis Waaqa sanaaf aarsaa
dhi’eessanii waanuma harka isaaniitiin tolfame sanaaf
ayyaana ulfinaa ayyaaneffatan.
42 Waaqni garuu isaan irraa garagalee akka isaan hum-
noota samii irraa waaqeffataniif isaan dhiise. Kunis waan
kitaaba raajotaa keessatti barreeffame sanaan wal fakkaata;
innis akkana jedha;
“ ‘Yaa mana Israa’el isin waggaa afurtama gammoojjii
keessatti
takkumaa aarsaa fi kennaa naaf fiddaniirtuu?

§ **7:32** Bau 3:6 * **7:34** Bau 3:5,7,8,10 † **7:37** KeD 18:15 ‡ **7:40** Bau 32:1

43 Isin fakkii waaqota waaqeffachuuf
tolfattanii jechuunis dunkaana Moolekiitii§ fi
urjii waaqa keessan Reefaan* ol qabdaniirtu.
Kanaafuu ani biyya Baabiloniin gamaattin isin ari'a.'†
44 "Abbootiin keenya gammoojjii keessatti dunkaana
dhuga ba'umsaa of biraa qabu turan. Dunkaanni sunis
akkuma Waaqni akka Museen akkuma bifa arge sanaatti
hojjetuuf isa qajeelchetti hojjetamee ture.
45 Abbootiin keenyas dunkaanicha fudhatanii biyya saba
Waaqni isaan duraa ari'ee baase sanaatti Iyyaasuu wajjin
galan; dunkaanni sun hamma bara Daawitiitti biyya sana
ture.
46 Daawitis fuula Waaqaa duratti fudhatama argatee
Waaqa Yaaqoobiitiif mana jireenyaa ijaaruuf kadhate.
47 Garuu kan mana sana ijaareef Solomoon ture.
48 "Ta'us Waaqni Waan Hundaa Olii mana harki namaa
ijaare keessa hin jiraatu; kunis akkuma raajichi akkana
jedhee dubbatee dha:
49 " 'Samiin teessoo koo ti;
laftis ejjeta miilla kootii ti.
Yoos isin mana akkamii naaf ijaartu ree?
jedha Gooftaan.
Yookaan lafti boqonnaa kootii eessa ta'a?
50 Waan kana hunda harki koo hin hojjennee?'‡
51 "Yaa namoota mata jabeeyyii nana! garaan keessan
hin amanu; gurri keessanis hin dhaga'u! Isin yeroo hunda
Hafuura Qulqulluun mormitu; akkuma abbootiin keessan
godhan sana isinis gootu.
52 Raajiin abbootiin keessan hin ari'atin tokko iyyuu
jiraa? Isaan warra duraan dursanii dhufaatii isa qajeelaa
sanaa himan illee ni ajjeesan; isinis amma isa dabarsitanii
kennitanii ajjeeftaniirtu;
53 warri karaa ergamoota Waaqaatiin seera fudhattanii
seera sanaaf ajajamuu diddanis isinuma."

Isxifaanos Dhagaan Tumame

54 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti aariin guggu-
batanii isatti ciniinnatan.
55 Isxifaanos garuu Hafuura Qulqulluun guutamee gara
samii ol ilaalee ulfina Waaqaatii fi Yesuusinis isaa mirga
Waaqaa dhaabatee jiru arge.

---

§ **7:43** *Moolek* – waaqa tolfamaa warra Kana'aan kan waaqeffatamuu isaa keessa ijoollee gubanii aarsaa dhi'eessuunis jiru. * **7:43** *Reefaan* – waaqa tolfamaa bara durii kan bulchaa pilaaneettii Saatarni jedhamuuti jedhamee waaqeffatamu. † **7:43** Amo 5:25 ‡ **7:50** Isa 66:1,2

56 Innis, “Ani kunoo samiin banamee, Ilma Namaas isaa
mirga Waaqaa dhaabatee jiru nan arga” jedhe.
57 Kana irratti isaan hundi gurra isaanii qabatanii sagalee
guddaan iyyaa isatti girrisan.
58 Magaalaa keessaas gad isa baasanii dhagaan isa tumuu
jalqaban. Yeroo sana dhuga baatonni uffata isaanii miilla
dargaggeessa Saa’ol jedhamu tokkoo jala kaa’atan.
59 Isxifaanosis utuu isaan dhagaan isa tumaa jiranuu,
“Yaa Gooftaa Yesuus, hafuura koo fudhadhu” jedhee kad-
hate.
60 Jilbeenfatees sagalee guddaadhaan, “Yaa Gooftaa, cub-
buu kana isaanitti hin lakkaa’in!” jedhee iyye; innis erga
waan kana dubbatee booddee ni du’e.

8

1 Saa’olis ajjeefamuu Isxifaanos irratti namootaan walii
galee ture.

Ari’atama Waldaa Kiristaanaa

Guyyuma sana waldaa Kiristaanaa ishee Yerusaalem
jirtutti ari’atamni guddaan ka’e; ergamoota malee warri
kaan hundinuu biyya Yihuudaatii fi Samaariyaa hunda
keessa bibittinnaa’an.
2 Namoonni Waaqa sodaatanis Isxifaanosin awwaalan;
boo’icha guddaas boo’aniif.
3 Saa’ol garuu waldaa kiristaanaa balleessuu jalqabe;
innis mana tokko irraa gara mana biraa dhaqee dhiiraa fi
dubartii lafa irra harkisee mana hidhaatti galchaa ture.

Fiiliphoos Samaariyaa Keessatti

4 Warri bittinnaa’an sun lafa dhaqan hundatti dubbii sana
lallaban.
5 Fiiliphoosis gara magaalaa Samaariyaa tokkootti gad
bu’ee achitti Kiristoos lallabe.
6 Namoonni sunis yommuu waan Fiiliphoos dubbatu
dhaga’anii dinqii inni hojjetu arganitti hundi isaanii qalbe-
effatanii isa dhaga’an.
7 Hafuurri xuraa’aanis sagalee guddaan iyyee nama
hedduu keessaa ba’e; warri laamsha’anii fi warri naafatan
baay’eenis ni fayyan.
8 Kanaafis gammachuu guddaatu magaalaa sana keessatti
ta’e.

Simoon Falfalticha

9 Garuu yeroo sanaan dura namichi Simoon jedhamu
tokko magaalaa sana keessatti falfala hojjetee namoota
Samaariyaa hunda dinqisiisaa ture; innis akka waan nama
guddaa ta’eetti of hedaa ture.

10 Namoonni hundinuu xinnaa guddaan qalbii isaanii
gara isaatti deebifatanii, “Namichi kun humna Waaqaa isa
’humna guddaa’ jedhamu sanaa dha” jedhanii isa saadan.
11 Namoonni sunis sababii inni yeroo dheeraa falfala
isaatiin isaan dinqisiiseef qalbii isaanii gara isaatti deebi-
fatan.
12 Garuu yommuu Fiiliphoos wangeela waa’ee moo-
tummaa Waaqaatii fi maqaa Yesuus Kiristoos lallabetti
amananii dhiiraa dubartiin cuuphaman.
13 Simoon mataan isaa iyyuu amanee cuuphame. Innis
mallattoo fi dinqii arge sana dinqifachaa Fiiliphoos wajjin
deeme.
14 Ergamoonni Yerusaalem turan akka warri Samaariyaa
dubbii Waaqaa fudhatan dhaga’anii Phexrosii fi Yohannisin
isaanitti ergan.
15 Ergamoonni sunis yommuu achi ga’anitti akka isaan
Hafuura Qulqulluu argataniif ni kadhataniif;
16 Hafuuri Qulqulluun isaan keessaa nama tokko irra illee
hin buune tureetii; isaan maqaa Gooftaa Yesuus qofaan
cuuphamanii turan.
17 Phexrosii fi Yohannis harka isaanii jara sana irra
kakaa’an; isaanis Hafuura Qulqulluu argatan.
18 Simoon falfaltichis akka yeroo ergamoonni harka
isaanii nama irra kaa’an Hafuurri Qulqulluun namaa ken-
namu arginaan ergamootaaf horii kennee,
19 “Akka namni ani harka irra kaa’u hundi Hafuura
Qulqulluu argatuuf dandeettii kana anaaf illee kennaa”
jedheen.
20 Phexros garuu akkana jedhee deebiseef; “Sababii ati
kennaa Waaqaa waan horiin bitachuu dandeessu seeteef
horiin kee suma wajjin haa badu!
21 Garaan kee fuula Waaqaa duratti waan qajeelaa hin
ta’iniif ati tajaajila kana keessatti qooda yookaan carraa hin
qabdu.
22 Kanaaf hammina kee kana irraa deebi’iitii gooftaa
kadhadhu; inni yaada garaa keetii kana siif dhiisa ta’aatii.
23 Ani akka ati yaada hadhaa’aan guutamtee fi akka ati
garbicha cubbuu taate nan arga.”
24 Simoonis, “Akka wanni isin jettan kun tokko iyyuu
narra hin geenyeef Gooftaa naa kadhadhaa” jedhee deebise.
25 Phexrosii fi Yohannis erga dhugaa ba’anii dubbii
Gooftaas labsanii booddee gandoota Samaariyaa hedduu
keessatti wangeela lallabaa Yerusaalemitti deebi’an.

Fiiliphoosii fi Namicha Itoophiyaa Tokko

26 Ergamaan Gooftaa tokko Fiiliphoosiin, “Ka’iitii karaa
Kibbaatiin gara daandii Yerusaalemii ba’ee Gaazaatti gad
bu’u sanaa dhaqi” jedhe; daandiin sunis daandii gammoo-
jjii ti.
27 Innis ka’ee deeme; karaa isaa irrattis xu’aashii
Itoophiyaa tokko jechuunis qondaalticha Kandakee mootit-
tii saba Itoophiyaa kan qabeenya ishee hunda irratti
itti gaafatamaa ta’e arge; qondaalli sun sagaduuf jedhee
Yerusaalem dhaqee ture.
28 Innis yeroo biyya isaatti deebi’u gaarii isaa irra taa’ee
kitaaba Isaayyaas raajichaa dubbifachaa ture.
29 Hafuurri Qulqulluunis Fiiliphoosiin, “Dhaqiitii gaarii
sanatti dhi’aadhu” jedhe.
30 Fiiliphoosis gaarii sanatti fiigee utuu namichi sun
kitaaba Isaayyaas raajichaa dubbifatuu dhaga’ee, “Ati waan
dubbiftu kana ni hubattaa?” jedhee gaafate.
31 Namichis, “Yoo namni naa hin ibsin ani akkamiin
hubachuu danda’a?” jedhe. Innis akka Fiiliphoos ol ba’ee
isa bira taa’uuf waammate.
32 Kutaan kitaabaa kan xu’aashiin sun dubbisaa ture isa
kana:
“Inni akkuma hoolaa iddoo qalmaatti geeffamee,
yookaan akkuma ilmoo hoolaa
kan fuula nama rifeensa irraa murmuruu duratti cal’isuu
akkasuma afaan isaa hin saaqqanne.
33 Inni cunqurfamuu isaatiin murtii qajeelaa dhowwatame;
eenyutu waa’ee sanyii isaa dubbachuu danda’a?
Jireenyi isaa lafa irraa fudhatameeraatii.”*
34 Xu’aashiin sunis Fiiliphoosiin, “Raajiin sun waa’ee
eenyuu dubbata? Waa’ee mataa isaa moo waa’ee nama
biraa ti? Maaloo mee natti himi!” jedhee gaafate.
35 Fiiliphoosis kutaadhuma kitaabaa sanaan afaan saaqa-
tee oduu gaarii waa’ee Yesuus isatti hime.
36 Isaanis utuu karaa deemanuu bishaanitti ba’an;
xu’aashiin sunis, “Kunoo bishaan as jira; yoos maaltu
cuuphamuu na dhowwa ree?” jedheen. [
37 Fiiliphoosis, “Ati yoo garaa kee guutuun amante
cuuphamuu ni dandeessa” jedheen. Namichis deebisee,
“Akka Yesuus Kiristoos ilma Waaqaa ta’e ani nan amana”
jedhe.]†
38 Innis akka gaariin sun dhaabatu ajaje; isaan lamaanuu
dhaqanii bishaan seenan; Fiiliphoosis isa cuuphe.

---

* **8:33** Isa 53:7,8 † **8:37** Waraabbileen durii tokko tokko kutaa kana hin qaban.

39 Yommuu isaan bishaan keessaa ba’anittis Hafuurri
Gooftaa Fiiliphoosin fudhate; xu’aashiin sunis ergasii isa
hin argine; garuu gammadaa karaa isaa itti fufe.
40 Fiiliphoos immoo Azooxoonitti argame; innis hamma
Qiisaariyaa ga’utti magaalaawwan hunda keessatti
wangeela lallabaa darbe.

9

Saa’ol Jijjiirame
9:1-19 kwf – Hoj 22:3-16; 26:9-18

1 Gidduudhuma sana Saa’ol barattoota Gooftaa ajjeesuuf
dhaadachaa gara luba ol aanaa dhaqee,
2 nama karaa kana irra jiru kam iyyuu dhiiras dubartiis
yoo argate akka hidhee Yerusaalemitti geessuuf akka lubni
sun gara manneen sagadaa kanneen Damaasqoo jiraniitti
xalayaawwan isaaf barreessuuf isa kadhate.
3 Utuu inni deemaa jiruu akkuma Damaasqootti
dhi’aateen akkuma tasaa ifni tokko samii irraa naannoo
isaatti balaqqise.
4 Innis lafatti kufee sagalee, **“Yaa Saa’ol, Yaa Saa’ol, ati
maaliif na ari’atta?”** isaan jedhu tokko dhaga’e.
5 Saa’olis, “Yaa Gooftaa, ati eenyu?” jedhee gaafate.
Innis akkana jedhee deebiseef; **“Ani Yesuus isa ati
ari’attuu dha. Arfii wayii dhiituun suma miidha.**
6 **Amma ka’ii magaalaa seeni; wanni ati gootu sitti
himamaatii”** jedheen.
7 Namoonni Saa’ol wajjin deemaa turanis waan dubbatan
dhabanii dhadhaabatan; isaanis sagalee dhaga’an malee
nama tokko illee hin argine.
8 Saa’olis lafaa ka’e; innis yommuu iji isaa banametti
homaa arguu hin dandeenye; isaanis harka isaa qabanii
Damaasqootti isa geessan.
9 Iji isaas Guyyaa sadii guutuu arguu hin dandeenye; innis
homaa hin nyaanne; homaas hin dhugne.
10 Damaasqoo keessa barataa Anaaniyaas jedhamu
tokkotu ture. Gooftaanis mul’ataan, **“Yaa Anaaniyaas!”**
jedhee isa waame.
Innis, “Yaa Gooftaa, kunoo ani asin jira” jedhee deebise.
11 Gooftaanis akkana jedheen; **“Ka’ii gara daandii ‘Qa-
jeelaa’ jedhamu sanaa mana Yihuudaa dhaqiitii nama
Saa’ol jedhamu kan Xarseesii dhufe tokko iyyaafadhu;
inni kadhannaa irra jiraatii.**
12 **Saa’olis nama Anaaniyaas jedhamu tokko isaa
dhufee akka agartuun isaa deebi’uufiif harka isa irra
kaa’u mul’ataan arge.”**

13 Anaaniyaasis deebisee akkana jedhe; “Yaa Gooftaa, ani
waa’ee namicha kanaa, miidhaa inni qulqulloota kee warra
Yerusaalem jiraatan irratti hojjete hundumaa dhaga’eera.
14 Ammas warra maqaa kee waammatan hunda hid-
huuf jedhee luboota hangafoota irraa aangoo fudhatee
dhufeera.”
15 Gooftaan garuu Anaaniyaasiin akkana jedhe;
**“Namichi kun mi’a koo kan ani akka inni namoota
Ormaatii fi mootota isaanii duratti, saba Israa’el
durattis maqaa koo baatuuf jedhee filadhe waan
ta’eef ka’ii dhaqi!**
16 **Ani akka inni maqaa kootiif jedhee rakkachuu
qabu isattin argisiisa.”**
17 Anaaniyaasis dhaqee mana sana seene. Harka isaas
Saa’ol irra kaa’ee, “Yaa obboleessa koo Saa’ol, Gooftaa
Yesuus inni utuu ati as dhuftuu karaa irratti sitti mul’ate sun
akka ati argituu fi akka ati Hafuura Qulqulluun guutamtuuf
na ergeera” jedhe.
18 Yommusuma wanni akka qolaa ija Saa’ol irraa harca’e;
inni ammas arguu danda’e. Ka’ees cuuphame.
19 Nyaatas nyaatee jajjabaate.

Saa’ol Damaasqoo fi Yerusaalemitti Lallabe

Saa’ol bultii gabaabduudhaaf barattoota Damaasqoo jiran
bira bubbule.
20 Innis akka Yesuus ilma Waaqaa ta’e yeruma sana
manneen sagadaa keessatti lallabuu jalqabe.
21 Warri isa dhaga’an hundinuus dinqifatanii akkana
jedhan; “Namichi kun isuma Yerusaalem keessatti warra
maqaa kana waammatan balleesse sana mitii? Ammas
hidhee luboota hangafootatti isaan geessuuf dhufe mitii?”
22 Saa’ol garuu ittuma jabaachaa deeme; innis akka
Yesuus kun Kiristoos* ta’e mirkaneessuudhaan Yihuudoota
Damaasqoo keessa jiraatan afaan qabachiise.
23 Erga guyyaan hedduun darbee booddees Yihuudoonni
isa ajjeesuuf mari’atan.
24 Saa’ol garuu marii isaanii kana beeke; isaanis isa
ajjeesuuf jedhanii halkanii guyyaa balbala magaalaa sanaa
jabeessanii eegaa turan.
25 Barattoonni isaa garuu halkaniin fuudhanii guubood-
haan dallaa irraan dabarsanii gad isa buusan.
26 Innis yommuu gara Yerusaalem dhufetti barattootatti
dabalamuu yaale; isaanis waan barataa ta’uu isaa hin
amaniniif hundi isaanii isa sodaatan.
27 Barnaabaas immoo fuudhee ergamootatti isa geesse;
akka Saa’ol itti karaatti gooftaa arge, akka itti gooftaan isatti

* **9:22** yookaan *Masiihii*

dubbatee fi akka inni sodaa malee Damaasqoo keessatti
maqaa Yesuusiitiin lallabe isaanitti hime.
28 Saa'olis isaan wajjin jiraatee Yerusaalem keessa sodaa
malee ba'ee galaa ture; maqaa Gooftaatiinis ija jabinaan
lallabe.
29 Yihuudoota Giriikota keessa jiraatan wajjinis dub-
bachaa isaaniinis morkachaa ture; isaan garuu isa ajjeesuu
barbaadan.
30 Obboloonnis yommuu waan kana beekanitti fuudhanii
Qiisaariyaatti gad isa buusan; gara Xarsees isa ergan.
31 Kanaafis waldaan kiristaanaa Yihuudaa, Galiilaa fi
Samaariyaa keessa jirtu guutummaatti nagaa argatte; ni
cimtes. Isheenis Hafuura Qulqulluudhaan jajjabaatee sodaa
Gooftaatiin jiraachuudhaan baay'inaan guddachaa deemte.

Eeniyaa fi Doorqaa

32 Phexros utuu biyya sana keessa naanna'aa jiruu qulqul-
loota Liidaa keessa jiraatan ilaaluuf gad bu'e.
33 Achittis namicha laamsha'aa Eeniyaa jedhamu kan
waggaa saddeeti siree irratti hafee ture tokko arge.
34 Phexrosis, "Yaa Eeniyaa, Yesuus Kiristoos si fayyisa;
ka'iitii siree kee afadhu" jedheen. Eeniyaanis yommusuma
ka'e.
35 Namoonni Liidaa fi Shaaroon keessa jiraatan hundinuu
isa arganii Gooftaatti deebi'an.
36 Yoophee keessas barattuu Xaabiitaa jedhamtu tokkotu
ture; Xaabiitaa jechuun Doorqaa jechuu dha. Isheenis yeroo
hunda waan gaarii hojjetti; hiyyeeyyiis ni gargaarti turte.
37 Isheenis baruma sana keessa dhukkubsattee duute;
reeffa ishees dhiqanii kutaa darbii tokko keessa kaa'an.
38 Liidaan kun Yoopheetti dhi'oo turte; barattoonnis
yommuu akka Phexros Liidaa jiru dhaga'anitti nama lama
isatti erganii, "Maaloo dafii nu bira ga'i!" jedhanii isa
kadhatan.
39 Phexrosis ka'ee isaan wajjin deeme; akkuma inni achi
ga'eenis gara kutaa darbii sanaatti isa geessan. Haadhonni
hiyyeessaa hundinuu isa bira dhaabatanii kootii fi wayyaa
biraa kan Doorqaan yeroo isaan wajjin turte hojjette sana
isatti argisiisanii boo'aa turan.
40 Phexrosis hunda isaanii gad baasee jilbeenfatee Waaqa
kadhate; reeffa sanattis garagalee, "Xaabiitaa ka'i!" jedhe.
Isheenis ija ishee banattee Phexrosin argite; kaatees ni
teesse.
41 Innis harka qabee ishee kaase; amantootaa fi haadhota
hiyyeessaa waamee jiraattuu taatee isaan fuuldura dhaabe.
42 Kunis Yoophee hunda keessatti beekame; namoonni
baay'eenis Gooftaatti amanan.

43 Phexrosis Yoophee keessa gogaa duugduu Simoon
jedhamu tokko bira guyyaa hedduu ture.

10

Qorneelewoos Phexrosin Waame

1 Namichi Qorneelewoos jedhamu tokko Qiisaariyaa
keessa ture; innis kutaa, “Humna waraana Iixaaliyaa”
jedhamu keessatti ajajaa dhibbaa ture.
2 Qorneelewoosii fi maatiin isaa hundinuu warra
Waaqaaf bulanii fi warra Waaqa sodaatan turan; innis
warra rakkataniif arjummaadhaan kenna ture; yeroo hun-
das Waaqa kadhata ture.
3 Innis gaafa tokko ergamaa Waaqaa tokko isaa gara isaa
dhufee, “Yaa Qorneelewoos!” jedhuun guyyaa keessaa gara
sa’aatii sagaliitti ifaan ifatti mul’ataan arge.
4 Qorneelewoosis sodaan ija babaasee isa ilaalee, “Yaa
Gooftaa, maal barbaadda?” jedhee gaafate.
Ergamaan Waaqaa sun immoo akkana jedhee deebise;
“Kadhannaa keetii fi kennaan ati hiyyeeyyiidhaaf kennitu
aarsaa yaadachaa ta’ee fuula Waaqaa duratti ol ba’eera.
5 Amma Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa Phexros
jedhamu sana as fichisiisi.
6 Innis namicha gogaa duugu kan Simoon jedhamu kan
manni isaa qarqara galaanaatti argamu tokko bira jira.”
7 Qorneelewoosis yommuu ergamaan Waaqaa kan isatti
dubbate sun deemetti tajaajiltoota isaa keessaa nama lama,
warra isa eegan keessaa immoo loltuu Waaqaaf bulu tokko
waamee,
8 waan kana hunda itti himee Yoopheetti isaan erge.

Mul’ata Phexros Arge Tokko
10:9-32 kwi – Hoj 11:5-14

9 Guyyaa itti aanuttis utuu warri ergaman sun karaa
jiranuu, yeroo isaan magaalaatti dhi’aatanitti Phexros gara
sa’aatii ja’aatti kadhannaaf bantii manaatti ol ba’e.
10 Innis beela’ee waan nyaatu barbaade; utuu isaan
qopheessaafii jiranuus akka waan yaadaan fudhatamee
ta’e.
11 Samii banamee fi waan akka wayyaa bal’aa tokkos isaa
roga isaa afraniin qabamee lafatti gad buufamu arge.
12 Wayyaan sunis bineensota miilla afurii, uumamawwan
lafa irra loo’anii fi simbirroota samii kanneen gosa hundaa
of keessaa qaba ture.
13 Sagaleen tokkos, **“Yaa Phexros, ka’iitii qaladhuu
nyaadhu”** jedheen.

14 Phexros garuu deebisee, “Yaa Gooftaa, hin ta’u! Ani
takkumaa waan balfamaa yookaan waan xuraa’aa hin
nyaanne” jedhe.
15 Sagaleen sunis yeroo lammaffaa, **“Ati waan Waaqni
qulqulleesseen xuraa’aa hin jedhin”** jedheen.
16 Wanni kunis yeroo sadii ta’e; wayyaan sunis
yommusuma deebi’ee samiitti ol fudhatame.
17 Utuu Phexros waa’ee hiikkaa mul’ata sanaa dinqisi-
ifachaa jiruus namoonni Qorneelewoos erge sun mana
Simoon iyyaafachaa dhufanii karra dura dhaabatan.
18 Isaanis lallabanii, “Simoon inni Phexros jedhamu tokko
as jiraa?” jedhanii gaafatan.
19 Ammas utuu Phexros waa’ee mul’ata sanaa yaadaa
jiruu, Hafuurri Qulqulluun akkana isaan jedhe; “Yaa
Simoon, kunoo namoonni sadii si barbaaduutti jiru.
20 Ka’iitii gad bu’i. Isaan wajjin deemuus hin shakkin;
anatu isaan ergeetii.”
21 Phexrosis gara namoota sanaatti gad bu’ee, “Namni isin
barbaadaa jirtan ana; maaliif dhuftani?” jedheen.
22 Jarri sunis akkana jedhanii deebisan; “Nu ajajaa
dhibbaa kan Qorneelewoos jedhamu tokko biraa dhufne;
inni nama qajeelaa fi nama Waaqa sodaatu kan Yihuudoota
hunda birattis kabajamuu dha; ergamaan Waaqaa qulqul-
luun tokko akka inni mana isaatti si waamsisee waan ati
jettu dhaga’uuf isatti dubbate.”
23 Phexrosis namoota sana manatti ol galchee keessumsi-
ise.

Phexros mana Qorneelewoos Dhaqe

Guyyaa itti aanutti Phexros ka’ee isaan wajjin deeme;
obboloonni tokko tokkos Yoopheedhaa ka’anii isa wajjin
deeman.
24 Isaanis guyyaa itti aanu Qiisaariyaatti galan; Qorneele-
woosis firoota isaatii fi michoota isaa warra isatti dhi’aatan
walitti waamee isaan eegaa ture.
25 Akkuma Phexros mana seeneen Qorneelewoos isa
simatee isaaf sagaduuf jedhee miilla isaa irratti kufe.
26 Phexros garuu, “Ka’i! Anis namumaatii” jedhee ol isa
qabe.
27 Phexrosis isa wajjin dududbachaa mana seenee
namoota walitti qabaman hedduu arge.
28 Innis akkana isaaniin jedhe; “Akka Yihuudiin
tokko nama ormaa wajjin tokkummaa qabaachuu fi itti
dhi’aachuun seera keenya hin ta’in isin mataan keessan
iyyuu beektu; garuu Waaqni akka ani nama tokkoonuu
jibbamaa yookaan xuraa’aa hin jenne natti argisiiseera.

29 Kanaaf yommuu isin nama natti ergitanitti ani mormii
tokko malee dhufe; egaa waan isin na waamtaniif beekuu
nan barbaada.”

30 Qorneelewoosis akkana jedhee deebise: “Bultii afuriin
dura, sa’aatiidhuma kanatti, ani sa’aatii sagalitti mana
kootti kadhachaan ture. Akkuma tasaa namichi wayyaa adii
qaanqee uffatu tokko na dura dhaabatee
31 akkana jedhe; ‘Yaa Qorneelewoos, Waaqni kadhannaa
kee dhaga’eera; kennaa ati hiyyeeyyiif kennitus yaadateera.
32 Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa Phexros jedhamu
sana waamsisi. Inni mana Simoon namicha gogaa duugu
kan qarqara galaanaa jiraatu sanaa jira.’
33 Kanaaf ani yeruma sana nama ergeen si waamsise; atis
baga dhufte. Egaa nu hundinuu waan akka ati nutti himtu
Gooftaan si ajaje hunda dhaga’uuf jennee as fuula Waaqaa
dura jirra.”

34 Phexrosis akkana jedhee dubbachuu jalqabe; “Ani
amma akka Waaqni nama Wal hin caalchifne dhugumaan
nan hubadha.
35 Garuu saba hundumaa keessaa namni isa sodaatuu fi
namni waan qajeelaa hojjetu kam iyyuu fuula isaa duratti
fudhatamaa dha.
36 Isin ergaa Waaqni karaa Yesuus Kiristoosiin nagaa
labsuudhaan saba Israa’elitti erge sana beektu; Yesuus
Kiristoos kun Gooftaa waan hundaa ti.
37 Isin waan Cuuphaa Yohannis lallabee booddee Gali-
ilaadhaa jalqabee Yihuudaa hunda keessatti ta’e sana ni
beektu.
38 Kunis akka Waaqni Yesuus nama Naazreeti sana Ha-
fuura Qulqulluu fi humnaan dibee fi akka Yesuus waan
gaarii hojjechaa fi warra humna diiyaabiloos jala turan
fayyisaa biyya hunda keessa nanaanna’ee dha; Waaqni isa
wajjin tureetii.

39 “Nus waan inni biyya Yihuudootaatii fi Yerusaalem
keessatti hojjete hundaaf dhuga baatota. Isaanis fannoo
irratti fannisanii isa ajjeesan.
40 Waaqni immoo guyyaa sadaffaatti warra du’an keessaa
isa kaase; akka inni namatti mul’atus godhe.
41 Inni nama hundatti hin mul’anne; garuu nu dhuga
baatota Waaqni duraan dursee filatettii fi erga inni warra
du’an keessaa ka’ee booddee isa wajjin nyaannee dhugnetti
mul’ate.
42 Innis akka nu namootatti lallabnuu fi akka inni nama
Waaqni warra jiranii fi warra du’an irratti abbaa murtii
godhee muude ta’e akka dhugaa baanuuf nu ajaje.

43 Raajonni hundinuu akka namni isatti amanu hundi
maqaa isaatiin dhiifama cubbuu argatu waa'ee isaa dhugaa
ba'u."
44 Utuma Phexros amma illee waan kana dubbachaa
jiruu, Hafuurri Qulqulluun warra dubbii sana dhaga'aa
turan hunda irra bu'e.
45 Amantoonni dhagna qabatan kanneen Phexros wajjin
dhufan sun waan kennaan Hafuura Qulqulluu Namoota
Ormaa irrati illee dhangala'eef ni dinqifatan;
46 isaan jaraa afaan haaraa dubbatanii fi Waaqas jajatan
dhaga'aniiruutii.
Phexrosis akkana jedhe;
47 "Akka namoonni akkuma keenya Hafuura Qulqul-
luu argatan kunneen hin cuuphamneef namni bishaan
dhowwachuu danda'u eenyu?"
48 Innis akka isaan maqaa Yesuus Kiristoositti cuuphaman
ajaje; isaanis akka Phexros bultii xinnoo isaan bira turuuf
isa kadhatan.

11

Phexros Waan Hojjete Gabaase

1 Ergamoonnii fi obboloonni Yihuudaa keessa jiran akka
Namoonni Ormaas dubbii Waaqaa fudhatan dhaga'an.
2 Kanaaf yommuu Phexros Yerusaalemitti ol ba'etti aman-
toonni dhagna qabatan isaan morman;
3 akkanas jedhan; "Ati maaliif mana namoota dhagna hin
qabatinii dhaqxee isaan wajjin nyaatte?"
4 Phexrosis akkana jedhee waan ta'e sana tokko tokkoon
isaanii ibsuu jalqabe.
5 "Ani magaalaa Yoophee keessatti kadhannaa irran ture;
akka waan yaadaan fudhatamuus ta'ee waan akka wayyaa
bal'aa tokko isaa roga isaa afraniin qabamee samii irraa gad
buufamu mul'ataan arge. Innis iddoo ani turetti gad dhufe.
6 Anis xiyyeeffadhee ilaalee bineensota miilla afurii,
bineensota bosonaa, uumamawwan lafa irra loo'anii fi
simbirroota samii nan arge.
7 Anis sagalee, **'Yaa Phexros, ka'iitii qaladhuu
nyaadhu'** naan jedhu tokkon dhaga'e.
8 "Ani garuu deebisee, 'Yaa Gooftaa, hin ta'u! Takkumaa
wanni balfamaan yookaan wanni xuraa'aan tokko iyyuu
afaan koo hin seenne' jedhe.
9 "Sagaleen sunis yeroo lammaffaa samii irraa, **'Ati waan
Waaqni qulqulleesseen xuraa'aa hin jedhin'** jedhe.
10 Wanni kunis yeroo sadii ta'e; kana booddees hundumti
isaa amma illee samiitti ol fudhatame.

11 “Yommusuma namoonni Qiisaariyaadhaa natti erga-
man sadii mana ani jiraachaa ture sana dura dhaabatan.
12 Hafuurri Qulqulluunis akka ani shakkii tokko malee
isaan wajjin deemu natti hime. Obboloonni kunneen
ja’aanis na wajjin deeman; nus mana namichaa ol seenne.
13 Innis akka ergamaa Waaqaa kan mana isaa keessatti
itti mul’ate tokko arge nutti hime; ergamaan sunis akkana
isaan jedhe; ‘Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa Phexros
jedhamu sana waamsisi;
14 inni ergaa sii fi namoonni mana keetii hundinuu ittiin
fayyitan sitti hima.’
15 “Akkuma ani dubbachuu jalqabeen, Hafuurri Qulqul-
luun akkuma jalqabatti nurra bu’e sana isaan irras bu’e.
16 Anis waan Gooftaan, **‘Yohannis bishaaniin cuuphe;
isin garuu Hafuura Qulqulluudhaan cuuphamtu’** jed-
hee ture sana nan yaadadhe.
17 Kanaafuu erga Waaqni kennaadhuma yeroo nu gooftaa
Yesuus Kiristoositti amanne nuu kenne sana isaaniifis
kennee Waaqaan mormuuf ani eenyu?”
18 Isaanis waan kana dhaga’anii cal’isan; “Yoos Waaqni
qalbii jijjiirratanii jiraachuu Namoota Ormaatiifis ken-
neera” jedhanii Waaqa galateeffatan.

Waldaa Kiristaanaa Anxookiiyaa

19 Warri sababii ari’atama Isxifaanositti ka’eetiin bittin-
naa’anii turan sun ergaa sana Yihuudoota qofatti himaa
hamma Finiiqee, Qophiroosii fi Anxookiiyaatti deeman.
20 Isaan keessaa namoonni Qophiroosii fi Qareenaa irraa
dhufan tokko tokko garuu Anxookiiyaa dhaqanii oduu
gaarii waa’ee Gooftaa Yesuus Giriikotattis himuu jalqaban.
21 Harki Gooftaa isaan wajjin ture; namoonni hedduunis
amananii Gooftaatti deebi’an.
22 Oduun kunis gurra waldaa kiristaanaa ishee
Yerusaalem jirtuu seene; isaanis Barnaabaasin
Anxookiiyaatti ergan.
23 Innis yommuu achi ga’ee Ayyaana Waaqaa argetti ni
gammade; akka isaan garaa tokkoon Gooftaaf amanamanii
jiraataniifis isaan hunda jajjabeesse.
24 Inni nama gaarii Hafuura Qulqulluu fi amantiidhaan
guutame ture; namoonni baay’eenis Gooftaatti dabalaman.
25 Barnaabaasis Saa’olin barbaaduuf jedhee Xarsees
dhaqe;
26 Yommuu isa argettis Anxookiiyaatti isa geesse. Isaanis
waggaa tokko guutuu waldaa sanaan wal ga’anii namoota
baay’ee barsiisan. Barattoonnis yeroo jalqabaatiif Anxooki-
iyaatti, “Kiristaana” jedhaman.

27 Gidduudhuma sana raajonni tokko tokko Yerusaalemii
ka'anii Anxookiiyaatti gad bu'an.
28 Isaan keessaas namichi Agaaboos jedhamu tokko ka'ee
dhaabatee akka beelli guddaan isaa addunyaa hunda irratti
bu'u Hafuuraan dubbate. Wanni kunis bara mo'umsa
Qilaawudewoos Qeesaar keessa ta'e.
29 Barattoonnis tokkoon tokkoon isaanii akkuma dandeet-
tii isaaniitti obboloota Yihuudaa keessa jiraatan gargaaruu
murteessan.
30 Isaanis harka Barnaabaasii fi harka Saa'olitti gargaarsa
isaanii maanguddootaatti erguun gargaarsa kennan.

12

Phexros Dinqiidhaan Mana Hidhaatii Ba'e

1 Baruma sana keessa Heroodis mootichi isaan ari'achuuf
jedhee miseensota waldaa kiristaanaa tokko tokko qabe.
2 Innis Yaaqoob obboleessa Yohannis goraadeen ajjeese.
3 Yommuu akka wanni kun Yihuudoota gammachiise
argettis, ittuma fufee Phexrosinis qabsiise. Wanni kunis
yeroo Ayyaana Maxinoo keessa ta'e.
4 Erga isa qabee booddee akka isaan isa eeganiif jedhee
gareewwan loltootaa afur kanneen tokkoon tokkoon isaanii
loltoota afur afur of keessaa qabanitti dabarsee isa ken-
nuudhaan, mana hidhaa keessa isa buuse; kanas ayyaana
Faasiikaa booddee fuula uummataa duratti dhi'eessee isa
qoruuf godhe.
5 Kanaafuu Phexros mana hidhaa keessatti eegamaa
ture; waldaan kiristaanaa garuu jabeessitee waa'ee isaatiif
Waaqa kadhachaa turte.
6 Edumtii guyyaa Heroodis itti Phexrosin dhi'eessuuf ture
sanaa Phexros foncaa lamaan hidhamee loltoota lama gid-
duu rafaa ture; loltoonni kaanis balbala dura dhaabatanii
mana hidhaa sana eegaa turan.
7 Akkuma tasaas, ergamaan Gooftaa tokko mul'ate; kutaa
mana hidhaa sana keessattis ifni ife; ergamaan sunis
cinaacha Phexros tuqee isa dammaqsuudhaan, "Dafii ka'i!"
jedheen. Foncaan sunis harka isaa irraa harca'e.
8 Ergamaan Waaqaa sunis, "Uffata kee uffadhu; kophee
kees kaa'adhu" jedheen. Phexrosis akkasuma godhe.
Ergamaan sunis, "Wayyaa kee marxifadhuutii na faana
bu'i" jedheen.
9 Phexrosis isa duukaa bu'ee mana hidhaatii ba'e; innis
waan mul'ata argu se'e malee akka wanni ergamaan
Waaqaa hojjechaa ture sun dhugaa ta'e hin beekne.
10 Isaanis waardiyyaa duraatii fi isa lammaffaa bira
darbanii balbala sibiilaa kan magaalaatti gad baasu bira

ga’an; balballi sunis ofumaan banameef; isaanis gad ba’anii
utuu daandii tokko irra gad bu’aa jiranuu ergamaan sun isa
biraa sokke.
11 Phexrosis qalbii isaatti deebi’ee, “Ani amma akka
Gooftaan ergamaa isaa ergee harka Heroodisii fi waan
Yihuudoonni natti yaadaa turan hunda jalaa na baase
shakkii malee beekeera” jedhe.
12 Innis erga waan kana hubatee booddee mana
Maariyaam haadha Yohannis isa Maarqos jedhamu sanaa
iddoo itti namoonni baay’een walitti qabamanii kadhachaa
turan dhaqe.
13 Yommuu Phexros balbala alaa rurrukutetti intalli
hojjettuun Roodaa jedhamtu tokko ilaaluu dhufte.
14 Isheenis yommuu sagalee Phexros hubattetti akka
malee gammadde; balbala banuu dhiiftees fiigdee ol
deebitee akka Phexros balbala dura dhaabatu himte.
15 Isaanis, “Ati maraatteerta!” jedhaniin; isheen garuu
cimsitee akka wanni kun akkasuma ta’e dubbatte; isaan
immoo, “Yoos ergamaa isaa ti!” jedhan.
16 Phexros garuu ittuma fufee balbalicha rurrukute;
isaanis yommuu bananitti, isa arganii dinqifatan.
17 Phexrosis akka isaan cal’isaniif harkaan itti hime; akka
itti Gooftaan mana hidhaatii isa baases isaanitti odeesse;
innis, “Waan kana Yaaqoobii fi obbolootatti himaa” isaaniin
jedhe; achii ka’ees lafa biraa dhaqe.
18 Yommuu bari’etti raafamni guddaan isaa loltoota gid-
duutti uumame; isaanis, “Phexros maal ta’e?” jedhanii wal
gaggaafatan.
19 Heroodisis cimsee barbaadee isa dhabnaan eegdota
sana jabeessee qoree akka isaan ajjeefaman ajaje.

Du’a Heroodis

Heroodis Yihuudaadhaa ka’ee Qiisaariyaatti gad bu’ee
xinnoo achi jiraate.
20 Innis warra Xiiroosii fi Siidoonaatti akka malee aare;
isaanis tajaajilaa mootichaa amanamaa Bilaasxoos jed-
hamu tokko michoomfatanii tokkummaan gara mootichaa
dhaqanii araara kadhatan; biyyi isaanii biyya mooticha
sanaa irraa midhaan nyaataa argachaa jiraatteetii.
21 Guyyaa beellamaattis Heroodis uffata mootii uffatee
teessoo isaa irra taa’e; uummatattis dubbate.
22 Namoonnis, “Kun sagalee Waaqaati malee sagalee
namaa miti” jedhanii iyyan.
23 Heroodisis waan Waaqaaf ulfina hin kenniniif yeruma
sana ergamaan Waaqaa tokko isa dha’e; innis raammood-
haan nyaatamee du’e.

24 Dubbiin Waaqaa garuu ittuma fufee guddachaa, ba-
bal'achaas deeme.

Barnaabaasii fi Saa'ol Geggeeffaman

25 Barnaabaasii fi Saa'ol erga ergama isaanii fixatanii
booddee Yohannis isa Maarqos jedhamu sana fudhatanii
Yerusaalemii deebi'an.

13

Barnaabaasii fi Saa'ol Ergaman

1 Waldaa kiristaanaa Anxookiiyaa keessa Raajotaa fi
barsiistotatu ture; isaanis Barnaabaas, Simi'oon isa Ni-
iger jedhamu, Luukiyoos nama Qareenaa, Maanaa'en isa
Heroodis bulchaa sana wajjin guddatee fi Saa'ol fa'a.
2 Utuu isaan Gooftaa tajaajilaa, soomaas jiranuu Hafuurri
Qulqulluun, "Barnaabaasii fi Saa'olin hojii ani itti isaan
waammadheef naa filaa" jedhe.
3 Kanaaf isaan erga soomanii kadhatanii booddee harka
isaanii jara irra kaa'anii isaan ergan.

Barnaabaasii fi Saa'ol Qophiroositti Lallaban

4 Isaan lachuu Hafuura Qulqulluudhaan ergamanii Selu-
uqiyaatti gad bu'an; achiis ka'anii dooniin Qophiroos
dhaqan.
5 Yommuu Salaamiis ga'anittis manneen sagadaa Yihuu-
dootaa keessatti dubbii Waaqaa lallaban; Yohannisis isaan
gargaaruuf isaan bira ture.
6 Isaanis yommuu biyyoota bishaaniin marfaman sana
hundumaa keessa ba'anii hamma Phaafoositti dhufanitti,
Yihuudii falfaltichaa fi raajii sobaa kan maqaan isaa Baarye-
suus jedhamu tokkotti dhufan.
7 Innis namicha hubataa bulchaa biyyaa ta'e kan Sergiy-
oos Phaawulos jedhamu tokko wajjin ture. Bulchaan sunis
waan dubbii Waaqaa dhaga'uu barbaadeef nama ergee
Barnaabaasii fi Saa'olin waamsifate.
8 Eliimaas falfaltichi kan hiikkaan maqaa isaa afaan
Giriikiin akkasuma ta'e sun garuu bulchaa biyyaa sana
amantii irraa deebisuuf jedhee isaaniin morme.
9 Saa'ol inni Phaawulos jedhamu sun garuu Hafuura
Qulqulluudhaan guutamee Eelimaasin hubatee ilaalee
akkana jedheen;
10 "Ati ilma diiyaabiloosii fi diina qajeelummaa hundaa
ti! Sobaa fi gowwoomsaa gosa hundaatiinis guutamteerta.
Ati karaa Gooftaa isa qajeelaa sana jal'isuu hin dhiiftuu?
11 Kunoo amma harki Gooftaa sitti ka'eera; atis jaamtee
yeroof ifa aduu arguu ni dadhabda."

Yeruma sana hurrii fi dukkanni isa irra bu’e; innis nama
harka qabee isa qajeelchu barbaaduu jalqabe.
12 Bulchaan biyyaa sunis waan kana arginaan amane;
barsiisa waa’ee Gooftaa dinqifatee tureetii.

Phaawulosii fi Barnaabaas Phisiidiyaa Keessatti

13 Phaawulosii fi miiltonni isaa Phaafoosii bidiruudhaan
ka’anii Phergeen ishee Phamfiliyaa sana dhaqan; Yohannisis achitti isaan dhiisee Yerusaalemitti deebi’e.
14 Isaan garuu Phergeenii ka’anii gara Anxookiiyaa ishee
Phisiidiyaatti argamtuu dhufan; guyyaa Sanbataas mana
sagadaa seenanii tataa’an.
15 Bulchitoonni mana sagadaa sanaas erga kitaabonni
Seeraatii fi Raajotaa dubbifamanii booddee nama isaanitti
erganii, “Yaa obboloota, yoo dubbii gorsaa uummataaf
qabaattan mee dubbadhaa” jedhaniin.
16 Phaawulos ka’ee dhaabatee harkaan mallattoo argisiisee akkana jedhe; “Yaa namoota Israa’el, isin warri Waaqa
sodaattanis mee na dhaga’aa!
17 Waaqni saba Israa’el abbootii keenya filate; innis yeroo
isaan biyya Gibxi jiraachaa turanitti sabicha saba guddaa
godhe; irree jabaanis achii isaan baase;
18 gammoojjii keessattis gara waggaa afurtamaa isaanii
obse.
19 Biyya Kana’aan keessaas saboota torba balleessee lafa
isaanii akka dhaalaatti saba isaatiif kenne.
20 Wanni kun hundinuu gara waggaa 450 fudhatte.
“Kana booddees Waaqni hamma bara Saamu’eel raajichaatti abbootii murtii isaaniif kenne.
21 Yommuu isaan akka inni mootii kennuufiif isa kadhatanitti Waaqni gosa Beniyaam keessaa Saa’ol ilma Qiishi
isaaniif kenne; Saa’olis waggaa 40 isaan bulche.
22 Waaqni Saa’olin mootummaa irraa buusee Daawitin
mootii isaanii godhe; innis, ‘Ani nama akka garaa koo
Daawit ilma Isseey argadheera; inni waan ani akka inni
hojjetu fedhu hunda ni hojjeta’ jedhee waa’ee Daawit
rageesseera.
23 “Waaqnis akkuma abdachiise sana, sanyii nama kanaa
keessaa Yesuus fayyisaa saba Israa’eliif fide.
24 Yohannis dhufaatii Yesuus duratti cuuphaa qalbii jijjiirrannaa saba Israa’el hundumatti lallabee ture.
25 Yohannisis utuu ergama isaa guutachaa jiruu, ‘Isin
eenyu na seetu? Ani isa isin eeggachaa jirtan miti. Garuu
namni ani kophee isaa illee hiikuu hin malle tokko na
duubaan ni dhufa’ jedhe.
26 “Obboloota, yaa ijoollee Abrahaam, isin warri Waaqa
sodaattanis, dubbiin fayyina kanaa nuu ergame.

27 Warra Yerusaalem keessa jiraatanii fi bulchitoonni
isaanii waan Yesuusin hin beekiniif yookaan dubbii raa-
jotaa isa Sanbata Sanbata dubbifamu waan hin hubatiniif
isatti muruudhaan dubbii raajotaa sana guutan.
28 Isaanis yoo sababii du'a isatti mursiisuu danda'u ar-
gachuu baatan illee akka Yesuus ajjeefamuuf Phiilaaxoosin
kadhatan.
29 Erga waan waa'ee isaa barreeffame hunda guutatanii
booddees fannoo irraa gad buusanii awwaala keessa isa
kaa'an.
30 Waaqni garuu warra du'an keessaa isa kaase.
31 Innis warra isa wajjin Galiilaadhaa gara Yerusaalemitti
ol ba'anitti guyyaa hedduu mul'ate; isaanis amma saba
keenya duratti dhuga baatota isaa ti.
32 "Nus oduu nama gammachiisu isinitti odeessina; oduun
kunis: Waaqni waan abbootii keenya abdachiise sana,
33 Yesuusin du'aa kaasuudhaan nuu ijoollee isaaniitiif
guuteera. Kunis akkuma faarfannaa lammaffaa keessatti
akkana jedhamee barreeffamee dha;
" 'Ati ilma koo ti;
ani har'a si dhalcheera.'*
34 Wanni Waaqni, akka inni gonkumaa hin tortorreef jedhee
warra du'an keessaa isa kaaseef akkana jedhamee dubbii
kana keessatti barreeffameera;
" 'Ani eebba qulqulluu fi mirkanaa'aa,
isa Daawit abdachiifame sana isiniif nan kenna.'†
35 Akkasumas iddoo biraatti akkana jedha:
" 'Qulqullichi kee akka tortoru hin gootu.'‡
36 "Daawitis bara isaa keessa fedhii Waaqaa tajaajilee
boqote; abbootii isaa biratti awwaalame; dhagni isaas ni
tortore.
37 Inni Waaqni warra du'an keessaa isa kaase sun garuu
hin tortorre.
38 "Kanaaf yaa obboloota ko, isin akka karaa Yesuusiitiin
dhiifamni cubbuu isinitti lallabame akka beektan nan
fedha.
39 Namni amanu hundinuu waan seera Museetiin fura-
muu hin danda'in hunda irraa karaa Yesuusiitiin furamuu
ni danda'a.
40 Isinis akka wanni raajonni dubbatan sun isin irra hin
geenyeef of eeggadhaa; innis akkana jedha:
41 " 'Ilaalaa, isin qoostota nana;
dinqisiifadhaa; dhumaas;
ani bara keessan keessa
waan isin yoo namni tokko isinitti hime illee
hin amanne tokko nan hojjedha.'§"

---

* **13:33** Far 2:7 † **13:34** Isa 55:3 ‡ **13:35** Far 16:10 § **13:41** Anb 1:5

42 Utuu Phaawulosii fi Barnaabaas mana sagadaatii
ba'uutti jiranuu namoonni sun akka isaan Sanbata itti aanu
illee deebi'anii dubbii sana lallabaniif isaan kadhatan.
43 Erga wal ga'iin mana sagadaa bittinnaa'ee booddee,
Yihuudoonnii fi namoonni amantii Yihuudootaa fudhatanii
itti bulan baay'een isaan duukaa bu'an; Phaawulosii fi
Barnaabaasis jara sana wajjin dudubbatanii akka isaan
ayyaana Waaqaatti jiraataniif cimsanii isaan gorsan.
44 Sanbata itti aanutti nama muraasa malee uummanni
magaalaa sanaa guutuun dubbii Gooftaa dhaga'uuf walitti
qabame.
45 Yihuudoonni garuu uummata baay'ee arganii hinaaf-
faan guutaman; Phaawulosinis arrabsanii waan inni dub-
bateen morman.
46 Phaawulosii fi Barnaabaasis akkana jedhanii sodaa
malee deebii kennaniif; "Nu duraan dursinee dubbii
Waaqaa isinitti himuu qabna ture; isin garuu dubbii sana
diddanii akka jireenyi bara baraa isiniif hin malleetti waan
of heddaniif kunoo, nu amma gara Namoota Ormaatti gara
galla.
47 Gooftaan akkana jedhee nu ajajeeraatii;
" 'Ani akka ati Namoota Ormaatiif ifa taatee,
hamma qarqara lafaatti fayyina geessituuf si filad-
heera.'*"
48 Namoonni Ormaas yommuu waan kana dhaga'anitti
gammadanii dubbii Gooftaa ulfeessan; warri jireenya bara
baraatiif filataman hundinuus ni amanan.
49 Dubbiin Gooftaas naannoo sana hunda keessatti fa-
caafame.
50 Yihuudoonni garuu dubartoota bebeekamoo Waaqa
sodaatanii fi dura bu'oota magaalattii isaanitti tuttuqan;
isaanis Phaawulosii fi Barnaabaas irratti ari'atama kaasanii
biyya isaanii keessaa isaan baasan.
51 Isaan garuu akka akeekkachiisa isaaniif ta'uuf,
awwaara miilla isaanii dhadha'atanii Iqooniyoonitti qajee-
lan.
52 Barattoonnis gammachuu fi Hafuura Qulqulluudhaan
guutaman.

14

Phaawulosii fi Barnaabaas Iiqoniyoon Keessatti

1 Phaawulosii fi Barnaabaas akkuma amala isaanii
Iqooniyoonitti mana sagadaa Yihuudootaa seenan; achittis
waan akka gaarii dubbataniif Yihuudoonnii fi Giriikonni
hedduun ni amanan.

---

* **13:47** Isa 49:6

2 Yihuudoonni hin amanin garuu Namoota Ormaa
kakaasanii akka isaan obbolootaan mormaniif yaada isaanii
hammeessan.
3 Phaawulosii fi Barnaabaas sodaa malee waa'ee Gooftaa
dubbachaa yeroo dheeraa achi turan; Gooftaanis akka isaan
mallattoo fi dinqii hojjetan isaan dandeessisuudhaan dubbii
ayyaana isaa mirkaneesse.
4 Uummanni magaalaa sanaas gargar qoodame; garri
tokko Yihuudoota wajjin, kaan immoo ergamoota wajjin
dhaabate.
5 Namoonni Ormaatii fi Yihuudoonni bulchitoota isaanii
wajjin isaan dhiphisuu fi dhagaadhaan isaan tumuuf
mari'atan.
6 Jarri garuu waan kana beekkatanii magaalaawwan
Liqaa'ooniyaa kanneen Lisxiraanii fi Darbeen jedhamanitti,
gara biyya naannoo sanaattis baqatan.
7 Achittis wangeela lallabuu itti fufan.

Phaawulosii fi Barnaabaas Lisxiraanii fi Darbeen keessatti

8 Lisxiraan keessa namichi miilli isaa laamsha'e, kan
dhaloota isaatii jalqabee naafa turee fi takkumaa miillaan
deemee hin beekin tokko taa'aa ture.
9 Innis yeroo Phaawulos dubbatutti isa dhaggeeffachaa
ture; Phaawulosis hubatee isa ilaalee akka namichi sun
fayyuuf amantii qabu arge;
10 sagalee guddaadhaanis, "Ka'ii miilla keetiin
dhaabadhu!" jedheen. Namichi sunis ol utaalee ka'e;
miillaan deemuus jalqabe.
11 Namoonnis yommuu waan Phaawulos hojjete arganitti,
sagalee isaanii ol fudhatanii afaan Liqaa'ooniyaatiin,
"Waaqonni bifa namaatiin nutti gad bu'aniiru!" jedhan.
12 Isaanis Barnaabaasiin, "Ze'oos" jedhan; Phaawulos
immoo waan inni dubbataa hangafa tureef, "Hermeen"
jedhaniin.
13 Lubni Ze'oos uummata wajjin aarsaa isaanii dhi'eessuu
barbaadee sangootaa fi daraaraa fo'ame gara balbala maga-
alaatti fide; manni qulqullummaa Diyaas magaalaa sanaan
alatti argama ture.
14 Ergamoonni jechuunis Barnaabaasii fi Phaawulos
garuu yommuu waan kana dhaga'anitti wayyaa isaanii
tarsaasanii iyyaa fiiganii uummata keessa seenan; akkanas
jedhan;
15 "Yaa jarana, isin maaliif waan kana gootan? Nus
namuma akka keessanii ti. Akka isin waan faayidaa hin
qabne kana irraa deebitanii Waaqa jiraataa isa samii,
lafa, galaanaa fi waan isaan keessa jiru hunda uumetti
deebitaniif nu oduu gaarii isinitti himna.

16 Inni bara durii keessa akka saboonni hundinuu akkuma
fedhanitti jiraatan isaan dhiise;
17 ta'us dhuga ba'umsa malee of hin dhiifne. Bokkaa
samii irraa roobsee midhaanis yeroo isaatti isinii kennee,
garaa laafummaa isaa argisiiseera; soora hedduus isinii
kennee garaa keessan gammachuudhaan guuta."
18 Jarri garuu dubbii kanaan iyyuu rakkina guddaadhaan
akka tuunni sun aarsaa isaaniif hin dhi'eessine of irraa
deebisan.
19 Yihuudoonni tokko tokko Anxookiiyaa fi Iqooniyoonii
dhufanii uummata gara ofii isaaniitti deebifatan. Phaawu-
losin dhagaadhaan tumanii waan inni du'e se'aniis lafa irra
harkisaa magaalaa keessaa gad isa baasan.
20 Inni garuu yeroo barattoonni isatti naanna'anitti ka'ee
magaalaa seene; guyyaa itti aanutti immoo Barnaabaas
wajjin magaalaa Darbeenitti qajeele.

Gara Anxookiiyaa Ishee Sooriyaa Keessaatti Deebi'an

21 Isaanis erga magaalaa sanatti wangeela lallabanii
namoota hedduu barattoota godhatanii booddee Lisxi-
raanitti, Iqooniyoonii fi Anxookiiyaatti deebi'an.
22 Isaanis, "Nu mootummaa Waaqaatti galuudhaaf
rakkina baay'ee keessa darbuu qabna" jedhanii barattoota
jajjabeessaa, akka isaan amantiitti cimaniifis gorsaa turan.
23 Phaawulosii fi Barnaabaas tokkoo tokkoo waldaa
kiristaanaa keessatti maanguddoota muudaniifii kadhaa fi
soomaan Goofticha isaan itti amananitti dabarsanii isaan
kennan.
24 Phisiidiyaa keessa darbanii Phamfiliyaa seenan.
25 Phergeenitti dubbicha lallabanii Axaaliyaatti gad bu'an.
26 Axaaliyaadhaa ka'anii gara iddoo itti hojii amma
fixatan kanaaf ayyaana Waaqaatti imaanaa kennamanii
turanii Anxookiiyaatti dooniin deebi'an.
27 Akkuma achi ga'aniinis waldaa kiristaanaa walitti
qabanii waan Waaqni karaa isaaniitiin hojjete hundaa fi
akkamitti akka inni Namoota Ormaatiif balbala amantii
banes isaanitti himan.
28 Isaanis barattoota wajjin yeroo dheeraa achi turan.

15

Wal ga'ii Yerusaalemitti Godhame

1 Namoonni tokko tokko Yihuudaa gara Anxookiiyaatti
gad bu'anii, "Isin yoo akkuma seera Museetti dhagna
qabachuu baattan fayyuu hin dandeessan" jedhanii ob-
boloota barsiisaa turan.
2 Kunis akka Phaawulosii fi Barnaabaas jara wajjin wal
diddaa fi wal morkii cimaa keessa seenan isaan godhe;

kanaaf Phaawulosii fi Barnaabaas waa'ee dubbii kanaatiif
jedhanii akka Yerusaalemitti ol ba'anii ergamootaa fi maan-
guddoota bira dhaqaniif amantoota tokko tokko wajjin
filataman.
3 Waldaan kiristaanaas isaan ergite; isaanis akka
Namoonni Ormaa Waaqatti deebi'an odeessaa Finiiqee fi
Samaariyaa keessa darban. Oduun kunis obboloota hunda
akka malee gammachiise.
4 Yommuu isaan Yerusaalem ga'anitti waldaan kiris-
taanaa, ergamoonnii fi maanguddoonni isaan simatan;
isaanis waan Waaqni karaa isaaniitiin hojjete hunda jaratti
himan.
5 Amantoonni garee Fariisotaa tokko tokko garuu ka'anii
dhaabatanii, "Namoonni Ormaa dhagna qabachuu qaban;
akka seera Musee eeganiifis itti himamuu qaba" jedhan.
6 Ergamoonnii fi maanguddoonni dubbii kana ilaaluuf
walitti qabaman.
7 Phexrosis falmii guddaan booddee ka'ee dhaabatee
akkana isaaniin jedhe; "Yaa obboloota, isin akka Waaqni
yeroo gabaabaan dura akka Namoonni Ormaa afaan koo ir-
raa dubbii wangeelaa dhaga'anii amananiif jedhee isinuma
keessaa na filate beektu.
8 Waaqni yaada garaa namaa beeku sun akkuma nuuf
kenne sanatti isaaniifis Hafuura Qulqulluu kennuudhaan
akka isaan simate mirkaneesse.
9 Innis sababii garaa isaanii amantiin qulqulleesseef, nuu
fi isaan gidduutti garaa garummaa tokko illee hin goone.
10 Yoos maaliif waanjoo nus abbootiin keenyas baachuu
hin danda'in morma barattootaa irra kaa'uudhaan Waaqa
qortu ree?
11 Nu akka ayyaana Gooftaa keenya Yesuusiitiin fayyinu
ni amanna; isaanis akkasuma ni fayyu."
12 Yommuu Barnaabaasii fi Phaawulos waa'ee mallattoo
fi dinqii Waaqni harka isaaniitiin Namoota Ormaa keessatti
hojjete sanaa dubbatanitti yaa'iin guutuun cal'isee isaan
dhaga'aa ture.
13 Erga isaan dubbatanii fixanii booddees Yaaqoob akkana
jedhe; "Yaa obboloota, mee na dhaggeeffadhaa!
14 Simoonis akka Waaqni duraan dursee Namoota Ormaa
keessaa saba tokko ofii isaatii filachuun jaalala isaa argisiise
nutti himeera.
15 Dubbiin raajotaas waan kana wajjin walii gala; innis
akkana jedhamee barreeffameera:
16 " 'Kana booddee ani nan deebi'a;
dunkaana Daawit kan kufe sana deebisee nan ijaara;
diigamaa isaa immoo deebisee nan ijaara;
deebisees nan dhaaba;

17 kunis akka namoonni hafan jechuunis,
Namoonni Ormaa warri maqaa kootiin waamaman hundinuu
gooftaa barbaadaniif’*
18 jedha Gooftichi waan bara dheeraaf beekame hojjete sun.
19 “Kanaaf nu akka murtii kootiitti Namoota Ormaa kanneen Waaqatti deebi’an rakkisuu hin qabnu.
20 Qooda kanaa akka isaan nyaata waaqonni tolfamoon xureessan, sagaagalummaa, foon horii hudhamee du’eetii fi dhiiga lagataniif xalayaa barreessinee itti himuu qabna.
21 Seerri Musee dhaloota duriitii jalqabee magaalaa hunda keessatti lallabamaa ture; manneen sagadaa keessattis Sanbata Sanbata ni dubbifama.”

Xalayaa Namoota Ormaatti Ergame

22 Yommus ergamoonnii fi maanguddoonni miseensota waldaa kiristaanaa guutuu wajjin tokko ta’anii namoota isaanii keessaa tokko tokko filatanii Phaawulosii fi Barnaabaas wajjin gara Anxookiiyaatti erguu murteessan; isaanis namoota lama jechuunis Yihuudaa isa Barsiyaan jedhamuu fi Siilaas kanneen obboloota keessatti dura bu’oota turan sana filatan.
23 Xalayaa armaan gad jiru kanas isaanitti ergan:
Obboloota keessan, ergamootaa fi maanguddoota irraa;
Gara Namoota Ormaa kanneen amanan warra Anxookiiyaa, Sooriyaa fi Kiilqiyaa keessa jiraataniitti;
Nagaa isinii dhaamna.
24 Nu akka namoonni tokko tokko eeyyama keenya malee nu biraa ba’anii waan dubbataniin qalbii isin raasanii isin jeeqan dhageenyeerra.
25 Kanaafuu nu hundi namoota tokko tokko filannee obboloota keenya jaallatamoo Barnaabaasii fi Phaawulos jechuunis
26 namoota maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiitiif jedhanii jireenya isaanii kennan isinitti erguuf walii galle.
27 Kanaafuu akka isaan waanuma nu barreessine sana dubbii afaaniitiin isinii mirkaneessaniif jennee Yihuudaa fi Siilaasin ergineerra.
28 Waan barbaachisaa armaan gad jiru kana malee akka nu ba’aa tokko illee isin irra hin keenye Hafuurri Qulqulluun jaallateera; nus itti gammanneerra;
29 kunis akka isin nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi’eeffamu, dhiiga, foon horii hudhamee du’eetii fi sagaagalummaa lagattanii dha. Isin yoo waan kana irraa of eegdan, waan qajeelaa hojjettan.

---

* **15:17** Amo 9:11,12

Nagaatti.
30 Jarri sunis ergamanii Anxookiiyaatti gad bu’an; achittis
amantoota walitti qabanii xalayaa sana itti kennan.
31 Amantoonnis yommuu xalayaa sana dubbisanitti gorsa
jajjabeessaa sanatti ni gammadan.
32 Yihuudaa fi Siilaas warri mataan isaanii iyyuu raajota
turan sun dubbii baay’een obboloota gorsanii jajjabeessan.
33 Erga isaan yeroo gabaabaa achi turanii booddees,
obboloonni akka isaan warra isaan erganitti deebi’aniif
nagaan isaan geggeessan. [
34 Siilaas immoo achumatti hafuu murteesse.]†
35 Phaawulosii fi Barnaabaas garuu Anxookiiyaatti
hafanii namoota biraa hedduu wajjin dubbii Gooftaa bar-
siisan; ni lallabanis.

Wal dhabuu Phaawulosii fi Barnaabaas

36 Phaawulosis bultii gabaabduu booddee Barnaabaasiin,
“Mee kottu, magaalaawwan itti dubbii Gooftaa lallabne
hundatti deebinee obboloota dubbifnaa; haala isaan keessa
jiranis ni ilaallaa!” jedhe.
37 Barnaabaasis Yohannis isa Maarqos jedhamu sana
isaan wajjin fudhatee deemuu barbaade.
38 Phaawulos garuu sababii Maarqos isaan wajjin hojiitti
fufuu didee Phamfiliyaatti isaan dhiisee deemeef akka inni
isaan wajjin deemu hin jaallanne.
39 Kana irratti waldhabiisni guddaan gidduu isaaniitti
uumamnaan gargar ba’an; Barnaabaasis Maarqosin fudha-
tee dooniidhaan Qophiroositti qajeele.
40 Phaawulos immoo Siilaasin filatee erga obboloonni
dabarsanii ayyaana gooftaatti isa kennanii booddee ka’ee
deeme.
41 Innis waldoota kiristaanaa jajjabeessaa Sooriyaa fi
Kiilqiyaa keessa darbe.

16

Xiimotewos Phaawulosii fi Siilaasitti makame

1 Phaawulos ittuma fufee gara Darbeenii fi Lisxiraanii
dhaqe; barataan Xiimotewos jedhamu kan haati isaa Yi-
huudii amantuu taate tokkos achi ture; abbaan isaa garuu
nama Giriik ture.
2 Obboloonni Lisxiraanii fi Iqooniyoon keessa jiraatan
waa’ee isaa waan gaarii dubbatan.

† **15:34** Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa kana hin qaban.

3 Phaawulos akka Xiimotewos isa faana deemu barbaade;
kanaaf sababii Yihuudoota naannoo sana jiraataniitiif jed-
hee dhagna isa qabe; isaan hundinuu akka abbaan Xiimote-
wos nama Giriik ta'e beeku turaniitii.
4 Isaanis akkuma magaalaa tokkoo gara magaalaa kaani-
itti darbaniin akka namoonni ajajamaniif jedhanii murtii
ergamoonnii fi maanguddoonni Yerusaalem keessa jiraatan
murteessan sana namootatti himan.
5 Kanaafuu waldoonni kiristaanaa amantiitti cimaa,
baay'inaanis guyyuma guyyaan itti dabalamaa deeman.

Phaawulos Mul'ataan Namicha Maqedooniyaa Tokko Arge

6 Isaanis Hafuurri Qulqulluun akka isaan biyya Asiyaa
keessatti dubbicha hin lallabne isaan dhowwinaan biyya
Firiigiyaatii fi Galaatiyaa keessa darban.
7 Yommuu Miisiyaa ga'anittis Biitaaniyaa seenuu yaalan;
Hafuurri Yesuus garuu isaanii hin eeyyamne.
8 Kanaaf Miisiyaa keessa ba'anii Xiroo'aasitti gad bu'an.
9 Phaawulosis halkan sana namicha Maqedooniyaa tokko
isaa dhaabatee, "Maqedooniyaa kottuutii nu gargaari"
jedhee isa kadhatu mul'ataan arge.
10 Nus erga Phaawulos mul'ata sana argee booddee,
Waaqni akka nu wangeela isaanitti lallabnuuf nu waamuu
isaati jennee Maqedooniyaa dhaquuf qophoofnee kaane.

Lidiyaan Kiristoositti Amante

11 Xiroo'aasii dooniidhaan kaanee Saamotraaqeetti
fuula deebifannee qajeelle; guyyaa itti aanu immoo
Ne'aphoolisitti dabarre.
12 Achii kaanees Fiiliphisiyuus dhaqne; isheenis magaalaa
beekamtuu aanaa Maqedooniyaa kan kolonii mootummaa
Roomaa jala turtee dha; nus magaalattii keessa guyyaa
muraasa turre.
13 Guyyaa Sanbataa immoo magaalattii keessaa baanee
gara lagaa iddoo akka lafa kadhannaa itti argannu abdanne
tokkootti gad buune; teteenyees dubartoota achitti walitti
qabamanitti dubbachuu jalqabne.
14 Warra nu dhaggeeffachaa turan keessaas dubartii
Liidiyaa jedhamtu tokkotu ture; isheen daldaltuu wayyaa
dhiilgee kan magaalaa Tiyaatiraatii dhuftee, Waaqas waaq-
effattu turte. Gooftaan akka isheen waan Phaawulos
dubbatu qalbeeffattuuf qalbii ishee baneef.
15 Isheenis erga warra mana ishee jiraatan wajjin cu-
uphamtee booddee, "Yoo akka nama Gooftaatti amanu
tokkootti na ilaaltan, kottaatii mana koo turaa" jettee nu
waamte; jabeessitees nu kadhatte.

Phaawulosii fi Siilaas Mana Hidhaa Keessatti

16 Gaaf tokko utuu iddoo itti kadhatan dhaqnuu xomboree
hafuura waa himsiisuun guutamte tokkoon walitti dhufne;
isheen waa namaa himuun gooftota isheetiif maallaqa
guddaa galchiti turte.
17 Isheenis, “Namoonni kunneen tajaajiltoota Waaqa
Waan Hundaa Olii kanneen karaa fayyinaa isinitti himanii
dha” jettee iyyaa Phaawulosii fi nu duukaa buute.
18 Waan kanas guyyaa hedduu itti fufte; Phaawulos garuu
waan akka malee aareef itti garagalee hafuura sanaan, “Ani
akka ati ishee keessaa baatu maqaa Yesuus Kiristoosiitiin
sin ajaja” jedhe; hafuurichis yommusuma ishee keessaa
ba’e.
19 Gooftonni xomboree sanaas yommuu akka abdiin galii
isaanii citte hubatanitti Phaawulosii fi Siilaasin qabanii
fuula abbootii taayitaa duratti dhi’eessuuf jedhanii lafa irra
harkisaa iddoo gabaatti isaan geessan.
20 Fuula qondaaltotaa durattis isaan dhi’eessanii akkana
jedhan; “Namoonni kunneen Yihuudoota; magaalaa
keenyas jeequutti jiru.
21 Isaanis duudhaa fudhachuun yookaan itti buluun nuu
warra Roomaatiif hin eeyyamamne barsiisu.”
22 Namoonnis tokkummaadhaan Phaawulosii fi Siilaa-
sitti ka’an; qondaaltonni sunis akka wayyaan isaan irraa
baafamee uleedhaan tumaman ajajan.
23 Jarris erga akka malee garafamanii booddee mana
hidhaatti darbataman; eegduun mana hidhaa sanaas akka
jabeessee isaan eegu ajajame.
24 Innis ajaja kana fudhatee gola mana hidhaa keessa
isaan galche; miilla isaaniis jirma gidduu galchee hidhe.
25 Gara halkan walakkaatti Phaawulosii fi Siilaas kad-
hachaa, faarfannaadhaanis Waaqa galateeffachaa turan;
hidhamtoonni kaanis isaan dhaggeeffachaa turan.
26 Akkuma tasaa sochiin lafaa cimaan tokko ta’e; kanaa-
nis hundeen mana hidhaa sanaa raafame; yommusuma
balballi hundinuu ni baname; foncaan nama hundaas ni
hiikame.
27 Eegduun mana hidhaa sunis yommuu dammaqee akka
balballi mana hidhaa baname argetti waan hidhamtoonni
ba’anii badan se’ee of ajjeesuuf goraadee isaa luqqifate.
28 Phaawulos garuu sagalee guddaadhaan iyyee, “Nu
hundi asuma jirraatii of hin miidhin” jedheen.
29 Eegduun sunis ibsaa fichisiifatee fiigaa ol gale; sodaad-
haanis hollachaa Phaawulosii fi Siilaas duratti kufe;
30 gad isaan baasees, “Yaa Gooftota ko, ani akka fayyuuf
maal gochuun qaba?” jedhee gaafate.

31 Isaanis deebisanii, “Gooftaa Yesuusitti amani; ati ni
fayyitaa; warri mana kee jiraatanis ni fayyuutii” jedhan.
32 Dubbii Gooftaas isaa fi warra mana isaa jiraatan
hundatti himan.
33 Eegduun mana hidhaa sunis sa’aatuma halkanii sana
isaan fuudhee madaa isaanii dhiqeef; yommusumas innii fi
maatiin isaa hundinuu cuuphaman.
34 Eegduun sunis mana isaatti isaan geessee nyaata
dhi’eesseef; sababii maatiin isaa hundi gara Waaqa amanu-
utti dhufaniif warri mana isaa jiraatan hundi akka malee
gammadan.
35 Yommuu bari’etti qondaaltonni sun, “Namoota sana
gad dhiisi” jedhanii eegduu mana hidhaa sanatti poolisii
ergan.
36 Eegduun sunis, “Qondaaltonni akka isin hiikamtan
ajajaniiru; kanaaf amma deemuu ni dandeessu; nagaan
galaa” jedhee Phaawulositti hime.
37 Phaawulos garuu poolisoota sanaan akkana jedhe;
“Isaan utuma nu lammiiwwan Roomaa taanee jirruu, mur-
tii tokko malee nu garafanii mana hidhaatti nu darbatan;
amma immoo dhoksaan nu baasuu barbaaduu? Kun hin
ta’u! Isaanumti mataan isaanii dhufanii nu haa baasanii!”
jedhe.
38 Poolisoonnis dubbii kana qondaaltotatti himan; qon-
daaltonnis yommuu akka Phaawulosii fi Siilaas lammii-
wwan Roomaa ta’an dhaga’anitti ni rifatan.
39 Isaanis dhufanii dhiifama isaan gaafatan; mana hid-
haatii isaan baasanii akka isaan magaalattii keessaa ba’anii
deemaniif isaan kadhatan.
40 Phaawulosii fi Siilaas mana hidhaatii ba’anii mana
Liidiyaa dhaqan; isaanis yommuu obboloota arganitti isaan
jajjabeessan; achiis ba’anii deeman.

17

Phaawulosii fi Siilaas Tasaloniiqee Keessatti

1 Isaanis Amfiipholiisii fi Apholooniyaa keessa darbanii
Tasaloniiqee iddoo manni sagadaa Yihuudootaa ture dhu-
fan.
2 Phaawulosis akkuma amala isaa mana sagadaa seenee
guyyaa Sanbataa sadii dubbii kitaabaa irratti isaan wajjin
dudubbachaa,
3 akka Kiristoos* dhiphachuu fi warra du’an keessaa
ka’uu qabu addeessaa, mirkaneessaas ture. Innis, “Yesuus
ani amma isinitti himu kun Kiristoosii dha” jedhe.

* **17:3** yookaan *Masiihichi*

4 Yihuudoota keessaa tokko tokko, Giriikota Waaqa so-
daatan keessaas namoonni akka malee baay'atanii fi dubar-
toonni bebeekamoon hedduun amananii Phaawulosii fi
Siilaasitti dabalaman.
5 Yihuudoonni garuu hinaaffaan guutaman; isaanis
iddoo gabaatii kashlabboota tokko tokko walitti qa-
batanii, uummatas kakaasanii magaalaa keessatti goolii
uuman; Phaawulosii fi Siilaasinis fuula uummataa duratti
dhi'eessuuf jedhanii isaan barbaacha mana Yaasonitti fi-
igan.
6 Yommuu jara dhabanitti immoo Yaasonii fi obboloota
tokko tokko harkisaa fuula qondaaltota magaalaa duratti
dhi'eessanii akkana jedhanii iyyan; "Namoonni addunyaa
hunda rakkisaa turan kunneen amma kunoo as dhufaniiru;
7 Yaasonis mana isaatti isaan simateera. Hundi isaaniis,
'Mootiin biraa kan Yesuus jedhamu tokko jira' jedhanii
labsii Qeesaariin mormu."
8 Uummannii fi qondaaltonni magaalaa sanaas yommuu
waan kana dhaga'anitti ni raafaman.
9 Isaanis Yaasonii fi warra kaan irraa qabsiisa fuudhanii
gad isaan dhiisan.

Phaawulosii fi Siilaas Beeriyaa Keessatti

10 Obboloonnis yeruma sana Phaawulosii fi Siilaasin
halkaniin Beeriyaatti ergan; isaanis yommuu achi ga'anitti
mana sagadaa Yihuudootaa seenan.
11 Yihuudoonni Beeriyaa Yihuudoota Tasaloniiqee irra
qalbii qabeeyyii turan; isaanis fedhii guddaan dubbii sana
fudhatanii akka wanni Phaawulos jedhe sun dhugaa ta'ee fi
akka dhugaa hin ta'in ilaaluuf jedhanii guyyuma guyyaan
Katabbiiwwan Qulqulluu qorachaa turaniitii.
12 Kanaaf Yihuudoota keessaa baay'een ni amanan;
akkasumas dubartoonni Giriik beekamoon hedduunii fi
dhiironni Giriik hedduun ni amanan.
13 Yihuudoonni Tasaloniiqee yommuu akka Phaawu-
los Beeriyaa keessattis dubbii Waaqaa lallabaa ture
dhaga'anitti achis dhaqanii rakkoo uumanii uummata
kakaasan.
14 Obboloonni immoo yommusuma Phaawulosin gara
qarqara galaanaatti ergan; Siilaasii fi Xiimotewos garuu
Beeriyaatti hafan.
15 Namoonni Phaawulosin geggeessanis Ateenaan isa
ga'anii akka Siilaasii fi Xiimotewos hamma isaanii
danda'ametti dafanii Phaawulos bira dhaqaniif ajaja
fuudhaniifii deebi'an.

Phaawulosii fi Siilaas Ateenaa Keessatti

16 Phaawulos utuu Ateenaa keessatti isaan eegaa jiruu
akka magaalaan sun waaqota tolfamoodhaan guutamte
argee akka malee gadde.
17 Kanaaf mana sagadaa keessatti Yihuudootaa fi Giriikota
Waaqa sodaatan wajjin, iddoo gabaatti immoo guyyuma
guyyaan warra achitti argaman wajjin falmaa ture.
18 Gareen falaasamtoota Efiiqoroosiitii† fi Isto'iki‡ tokkos
isaan falmaa ture; isaan keessaa tokko tokko, "Namichi
legellegaan kun maal jedha?" jedhan. Warri kaan im-
moo, "Inni waa'ee waaqota ormaa labsa fakkaata" jedhan.
Phaawulos waa'ee Yesuusii fi waa'ee du'aa ka'uu lallabaa
tureetii.
19 Isaanis isa qabanii gara wal ga'ii Ariyoosphaagositti
geessan; achittis akkana jedhaniin; "Barsiisni haaraan ati
fidde kun maal akka ta'e beekuu dandeenyaa?
20 Ati waan nu takkumaa hin dhaga'in nutti himaa jirta;
kanaaf nu akka wanni kun maal jechuu ta'e beekuu feena."
21 Warri Ateenaa hundii fi namoonni biyya ormaa kan-
neen achi jiraatan yeroo isaanii waan haaraa dhaga'uu fi
odeessuu irratti malee waan biraa irratti hin balleessan
ture.
22 Phaawulosis wal ga'ii Ariyoosphaagos walakkaa dhaa-
batee akkana jedhe; "Yaa namoota Ateenaa! Ani akka isin
karaa hundaanuu warra amantaa taatan nan hubadha.
23 Ani yommuun nanaanna'ee waan isin waaqeffattan
ilaaletti iddoo aarsaa kan katabbii,

Waaqa hin Beekamneef,

jedhu of irraa qabu argeeraatii. Egaa amma waan isin utuu
hin beekin waaqeffattan kana isinittin hima.
24 "Waaqni addunyaa fi waan ishee keessa jiru hunda
uume sun Gooftaa samiitii fi lafaa ti; inni mana qulqullum-
maa kan harka namaatiin hojjetame keessa hin jiraatu.
25 Inni mataan isaa sababii jireenya hafuura baafatamuu
fi waan biraa hunda nama hundaaf kennuuf akka waan
waa dhabeetti harka namaatiin hin tajaajilamu.
26 Inni saboota hunda nama tokko irraa uumee akka isaan
lafa hunda irra jiraatan godhe; bara jireenyaa kan isaanii
kennamee fi daarii lafa isaan jiraatanii murteesse.

---

† **17:18** *Efiiqoroosiitii* – Falaasamaan Giriik kan Efiiqoroos jedhamu tokko dhaloota Gooftaatiin dura (Bara 341–270 keessa) akka gammachuun jireenya namaa keessatti waan hundumaa caalaa gaarii ta'e barsiisee ture. Gareen Efiiqoroos akka waan waaqonni hin jirreetti yookaan akka waan waaqonni waan addunyaa keessatti ta'u irratti humna hin qabneetti amanan. ‡ **17:18** *Isto'iki* – isaan barumsa falaastuu Zeenoo jedhamu kan Dhaloota Kiristoosiitiin Dura (Bara 340–265 keessa) akka gammachuun jireenya tolaan yookaan dhukkubsachaan yookaan mo'achuun yookaan mo'atamuun tuqamuu dhabuu keessa jiru addeessanii ibsan.

27 Waaqni yoo tokkoo tokkoo keenya irraa fagoo jiraachuu
baate iyyuu akka namoonni isa barbaadanii, tarii car-
raaqaniis isa argataniif jedhee waan kana godhe.
28 Akkuma beektonni keessan tokko tokko, ‘Nu ilmaan
isaa ti’ jedhan sana ‘Nu isa keessa jiraanna; isa keessa
sochoona; eenyummaa keenya illee isa keessatti qabaan-
naatii.’
29 “Kanaafuu nu waan ilmaan Waaqaa taaneef Waaqni
waan akka warqee yookaan meetii yookaan dhagaa jechu-
unis waan ogummaa fi beekumsa namaatiin hojjetame
fakkaata jennee yaaduu hin qabnu.
30 Waaqni bara wallaalummaa durii hin ilaalu ture;
amma garuu akka namni iddoo hunda jiru hundi qalbii
jijjiirratu ajaja.
31 Innis guyyaa itti harka namicha filate sanaatiin
qajeelummaadhaan addunyaatti muru murteesseeraatii;
kanas warra du’an keessaa isa kaasuun nama hundumaaf
mirkaneesseera.”
32 Isaan keessaa namoonni tokko tokko yommuu waa’ee
du’aa ka’uu warra du’anii dhaga’anitti ni qoosan; warri
kaan immoo, “Nu ammas dubbii kana sirraa dhaga’uu
barbaanna” jedhan.
33 Kana irratti Phaawulos isaan keessaa ba’ee deeme.
34 Namoonni tokko tokko garuu gama Phaawulos goranii
amanan; isaan keessaas namichi Diiyonaasiyoos jed-
hamu kan miseensa Ariyoosphaagos ture tokko, dubartiin
Damaariis jedhamtuu fi namoonni biraas isaan wajjin
turan.

18

Phaawulos Qorontos Keessatti

1 Kana booddee Phaawulos Ateenaa ka’ee Qorontos
dhaqe.
2 Achittis Yihuudii Aqiilaa jedhamu kan biyya Phonx-
oositti dhalate tokko argate; Aqiilaan kunis sababii Qi-
laawudewoos akka Yihuudoonni hundinuu biyya Roomaa
keessaa ba’an ajajeef dhi’oo niitii isaa Phirisqilaa wajjin
Iixaaliyaadhaa dhufe. Phaawulosis isaan ilaaluu dhaqe.
3 Innis waan akkuma isaanii hojjetaa dunkaanaa tureef
achi jiraatee isaan wajjin hojjete.
4 Guyyaa Sanbataa hundas mana sagadaa keessatti falmee
Yihuudootaa fi Giriikota amansiisa ture.
5 Phaawulos yeroo Siilaasii fi Xiimotewos Maqe-
dooniyaadhaa dhufanitti akka Yesuus kun Kiristoos* ta’e

* **18:5** yookaan *Masiihicha*

Yihuudootaaf dhugaa ba’aa dubbicha lallabuutti ni jabaata ture.
6 Yommuu Yihuudoonni isaan mormanii isa arrabsanittis
garuu Phaawulos uffata isaa hurgufatee, “Dhiigni keessan
matuma keessan irra haa jiraatu! Ani qulqulluu dha;
ammaa jalqabee gara Namoota Ormaa nan dhaqa” jedheen.
7 Innis achii ba’ee mana namicha Waaqa waaqeffatu kan
maqaan isaa Tiitoo jedhamu tokkoo dhaqe; manni namicha
sanaas mana sagadaatti aana ture.
8 Kiriisphoos bulchaan mana sagadaa sanaas warra mana
isaa jiraatan hunda wajjin Gooftaatti amane; namoota
Qorontos kanneen Phaawulosin dhaga’an keessaa baay’een
isaanii amananii cuuphaman.
9 Halkan tokko Gooftaan akkana jedhee mul’ataan
Phaawulositti dubbate; **“Hin sodaatin; dubbadhu malees
hin cal’isin.**
10 **Sababii ani si wajjin jiruuf namni tokko iyyuu
si miidhuuf jedhee si hin tuqu; ani magaalaa kana
keessaa nama baay’ee qabaatii.”**
11 Kanaafuu Phaawulos dubbii Waaqaa isaan barsiisaa
waggaa tokkoo fi walakkaa achi ture.
12 Yeroo Gaaliyoon bulchaa Akaayaa turetti Yihuudoonni
tokkummaadhaan Phaawulositti ka’anii mana murtiitti isa
dhi’eessan.
13 Isaanis, “Namichi kun akka isaan karaa seeraan ala
ta’een Waaqa waaqeffataniif namoota sossobaa jira” jed-
hanii isa himatan.
14 Utuu Phaawulos dubbachuuf jedhee afaan banachuutti
jiruu Gaaliyoon Yihuudootaan akkana jedhe; “Yaa Yihu-
udoota, utuu dubbiin kun waa’ee balleessaa hojjechuu
yookaan waa’ee yakka guddaa ta’ee ani silaa obsaan isinan
dhaga’a ture.
15 Gaaffiin keessan garuu waan waa’ee jechootaa, waa’ee
maqaawwaniitii fi waa’ee seera keessanii ta’eef kana isinuu
fixadhaa; ani waan akkanaatiif abbaa murtii hin ta’uutii.”
16 Kanaafuu mana murtii keessaa gad isaan baase.
17 Isaan hundi bulchaa mana sagadaa sanatti jechuunis
Soosteenesitti garagalanii fuula mana murtii duratti isa
tumuu jalqaban. Wanni kun garuu xinnuma illee Gaaliyoo
hin yaaddessine.

Phirisqilaa, Aqiilaa fi Apholoos

18 Phaawulos yeroo muraasa Qorontos keessa ture. Er-
gasiis obboloota biraa deemee Phirisqilaa fi Aqiilaa wajjin
dooniidhaan Sooriyaa dhaqe; innis waan wareega qabuuf
utuu hin deemin Kanchire’aatti mataa haaddate.

19 Phaawulosis yeroo Efesoon ga’anitti Phirisqilaa fi Aqi-
ilaa achitti dhiisee ofii isaatii garuu mana sagadaa seenee
Yihuudootaan mormaa ture.
20 Yommuu isaan akka inni yeroo dheeraa isaan bira turu
kadhatanitti immoo dhaga’uu dide.
21 Garuu akkuma isaan biraa deemeen, “Yoo Waaqni
jedhe ani deebi’ee nan dhufa” jedheen; dooniidhaanis
Efesoonii ka’ee deeme.
22 Innis Qiisaariyaa geenyaan ol ba’ee waldaa kiristaanaa
dubbise; ergasiis Anxookiiyaatti gad bu’e.
23 Phaawulos erga Anxookiiyaa keessa takka bubbulee
booddee achii ka’ee barattoota hunda jajjabeessaa biyya
Galaatiyaatii fi Firiigiyaa hunda keessa iddoo tokko irraa
iddoo kaanitti nanaanna’aa ture.
24 Gidduudhuma sana Yihuudiin Iskindiriyaatti dhalate
kan Apholoos jedhamu tokko gara Efesoon dhufe; innis
nama arraba qajeelu, kan Katabbiiwwan Qulqulluu gad
fageenyaan beeku ture.
25 Namichi kun duraan karaa Gooftaa baratee ture; inni
yoo cuuphaa Yohannis qofa beeke illee hafuura ho’aadhaan
waa’ee Yesuus qajeelchee dubbachaa, barsiisaas ture.
26 Mana sagadaa keessattis sodaa malee dubbachuu
jalqabe; Phirisqilaa fi Aqiilaanis yommuu isa dhaga’anitti
mana isaaniitti isa waamanii karaa Waaqaa isa duraa
caalaatti sirriitti addeessaniif.
27 Yeroo Apholoos Akaayaa dhaquu barbaadetti ob-
boloonni isa jajjabeessanii akka barattoonni achi jiran sun
isa simataniif xalayaa barreessaniif. Innis achi ga’ee warra
ayyaana Waaqaatiin amananii turaniif gargaarsa guddaa
ta’e.
28 Inni akka Yesuus kun Kiristoos ta’e Katabbiiwwan
Qulqulluudhaan mirkaneessaa, jabaatee ifaan ifatti Yihuu-
dootaan mormee amansiisaa tureetii.

19

Phaawulos Efesoon Keessatti

1 Utuu Apholoos Qorontos keessa jiruu Phaawulos immoo
biyya ol aanu keessa ba’ee Efesoon dhufe; achittis barat-
toota tokko tokko argate.
2 Innis, “Isin yeroo amantanitti Hafuura Qulqulluu argat-
taniirtuu?” jedhee gaafate.
Isaan immoo deebisanii, “Hin arganne; nu akka Hafuurri
Qulqulluun jiru iyyuu takkumaa hin dhageenye” jedhan.
3 Phaawulosis, “Yoos cuuphaa kami cuuphamtan ree?”
jedhee gaafate.
Isaanis, “Cuuphaa Yohannis” jedhan.

4 Phaawulosis, “Cuuphaan Yohannis cuuphaa qalbii jijji-
irrannaa ti; Yohannis akka isaan kan isa duubaan dhufaa
jirutti, jechuunis Yesuusitti amananiif namootatti hima
ture” jedhe.
5 Isaanis waan kana dhaga’anii maqaa Gooftaa Yesuusitti
cuuphaman.
6 Yommuu Phaawulos harka isaan irra kaa’etti Hafuurri
Qulqulluun isaan irra bu’e; isaanis afaan haaraadhaan
dubbatan; raajiis ni dubbatan.
7 Isaanis walumatti gara nama kudha lamaa turan.
8 Phaawulosis mana sagadaa seenee waa’ee mootummaa
Waaqaa isaan wajjin falmaa, akka isaan amananiifis yaalaa,
ji’a sadii sodaa malee dubbachaa ture.
9 Isaan keessaa tokko tokko garuu mata jabeeyyii ta’an;
amanuus didanii waa’ee karaa sanaa uummata duratti
waan hamaa dubbatan; kanaaf Phaawulos isaan dhi-
isee deeme; barattootas ofitti fudhatee mana barum-
saa Xiraanoos keessatti guyyuma guyyaan isaan wajjin
mari’achaa ture.
10 Kunis waggaa lama itti fufe; kanaaf Yihuudoonnii fi
Giriikonni biyya Asiyaa keessa jiraatan hundinuu dubbii
Gooftaa dhaga’an.
11 Waaqni harka Phaawulosiitiin hojii dinqii kan akka
malee dinqisiisu hojjechaa ture.
12 Kanaaf maarrabiin yookaan marxoon dhagna isaa tuqe
iyyuu dhukkubsattootatti geeffama ture; isaanis ni fayyu;
hafuurri hamaanis isaan keessaa ba’a ture.
13 Yihuudoonni biyya keessa nanaanna’anii hafuurota xu-
raa’oo nama keessaa baasan tokko tokkos namoota hafuura
hamaan qabaman irratti maqaa Gooftaa Yesuus waamuu
yaalan; isaanis, “Ani maqaa Yesuus kan Phaawulos lallabu
sanaan sin ajaja” jedhan.
14 Ilmaan Iskoyaas, isa luba hangafa Yihuudootaa ture
sanaa torbanis waan kana hojjetaniiru.
15 Hafuurri hamaan sun garuu, “Ani Yesuusin beeka;
waa’ee Phaawulosis beeka; isin immoo eenyu?” jedhee
deebiseef.
16 Namichi hafuura hamaan qabame sunis isaanitti
utaale; hunda isaaniis mo’ate; ni tumes; isaanis madaa’anii
qullaa isaanii mana keessaa ba’anii baqatan.
17 Kunis Yihuudootaa fi Giriikota Efesoon keessa jiraatan
hunda biratti beekame; isaan hundis sodaan guutaman;
maqaan Gooftaa Yesuusis baay’ee kabajame.
18 Warra amanan keessaas baay’een isaanii dhufanii hojii
isaanii hamaa sana ifatti baasanii himachaa turan.
19 Warra falfala hojjechaa turan keessaas namoonni
baay’een kitaabota isaanii walitti qabanii fuula uummataa

duratti guban; gatiin kitaabota sanaas yommuu shallagametti gara meetii* kuma shantama ta'e.
20 Haala kanaanis dubbiin Gooftaa akka malee babal'ate;
humnaanis guddate.
21 Erga wanni kun hundinuu ta'ee booddee Phaawulos Maqedooniyaa fi Akaayaa keessa darbee Yerusaalem
dhaquu murteeffate; innis, "Ani ergan achi ga'ee booddee
Roomaas dhaquun qaba" jedhe.
22 Innis gargaartota isaa keessaa nama lama jechuunis Xiimotewosii fi Erisxoosin Maqedooniyaatti ergee ofii immoo
yeroof biyya Asiyaa keessa ture.

Goolii Efesoon Keessatti Ka'e

23 Gidduma sana waa'ee karaa sanaa irratti gooliin
guddaan uumame.
24 Tumtuun meetii kan Dimeexiroos jedhamu tokko fakkii
mana qulqullummaa Arxemiisi† meetii irraa hojjechuun
ogeeyyii hojii harkaatiif galii guddaa galchaa ture.
25 Innis isaan hundaa fi namoota hojii akkasii qaban kaan
walitti waamee akkana jedheen; "Yaa namoota nana, akka
nu hojii kana irraa galii guddaa argannu ni beektu.
26 Isin akka namichi Phaawulos jedhamu kun utuu
Efesoon qofatti hin ta'in guutummaa biyya Asiyaa gara
caalu keessattis akka waaqonni harka namaatiin tolfaman
waaqota hin ta'in dubbachuudhaan nama hedduu amansiisee karaa irraa balleesse ni argitu; ni dhageessus.
27 Kanaafuu akka maqaan hojii keenyaa inni gaariin sun
badu sodaan jira; garuu kana qofa utuu hin ta'in manni
sagadaa Arxemiisi waaqittii guddoo sanaa iyyuu ni salphata; waaqittiin biyya Asiyaa guutuu fi addunyaa keessatti
waaqeffatamtu mataan ishee iyyuu ulfina waaqummaa
ishee ni dhabdi."
28 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti akka malee
aaranii, "Arxemiisiin warra Efesoon guddoo dha!" jedhanii
iyyan.
29 Yommusuma magaalattiin ni raafamte; namoonni sunis
miiltota Phaawulos kanneen Maqedooniyaadhaa dhufan
jechuunis Gaayoosii fi Arisxirokoosin qabanii akkuma
nama tokkootti gara iddoo itti tapha argisiisanii girrisanii
fiigan.
30 Phaawulos uummatatti mul'achuu barbaade; barattoonni garuu hin eeyyamneef.

---

* **19:19** *meetii* – beesseen meetii tokko mindaa hojjetaan tokko guyyaatti argatuu dha. † **19:24** *Arxemiisi* – waaqittii tolfamtuu dhaltii; manni qulqullummaa ishee dinqiiwwan torban addunyaa durii keessaa tokko ture.

31 Qondaaltota biyya Asiyaa warra michoota Phaawulos
turan keessaas tokko tokko nama isatti erganii akka inni
iddoo itti tapha argisiisan sana hin dhaqne isa kadhatan.

32 Yaa'ichis wacaan guutame: Garri tokko waan tokko,
garri kaan waan biraa iyye. Garri caalaan isaanii immoo
waan achitti walitti qabamaniif illee hin beekne.
33 Yihuudoonnis Iskindiroosin dhiibanii fuula uummataa
duratti baafnaan, namoonni tokko tokko uummata keessaa
iyyanii gorsa kennaniif; innis uummata duratti falmachuuf
jedhee akka namoonni cal'isaniif harkaan mallattoo kenne.
34 Yommuu akka inni Yihuudii ta'e hubatanitti garuu
isaan hundinuu sagalee tokkoon, "Arxemiisiin warra Efe-
soon guddoo dha!" jedhanii gara sa'aatii lamaa iyyaa turan.

35 Barreessaan magaalaa sanaas uummata cal'isiisee
akkana jedhe; "Yaa namoota Efesoon, akka magaalaan
Efesoon kun eegduu mana sagadaa Arxemiisi guddittiitii
fi fakkii ishee kan samii irraa bu'e sanaa taate namni hin
beekne jiraa?
36 Kanaaf waan namni dhugaa kana falmu hin jirreef isin
cal'isuu qabdu; waan tokko illee jarjarsuun hojjechuu hin
qabdan.
37 Isaan mana sagadaa saamuu yookaan waaqittii keenya
arrabsuu baatan illee isin jara kana as fiddaniirtu.

38 Kanaaf Dimeexiroosii fi ogeeyyiin isa wajjin jiran
sun yoo waan ittiin nama tokko iyyuu himatan qabaatan
manneen murtii banaa dha; bulchitoonni biyyaas jiru.
Isaan himata qaban achitti haa dhi'eeffatan.
39 Yoo wanni biraa kan isin dhi'eeffachuu barbaaddan
tokko iyyuu jiraate garuu wanni sun yaa'ii seera qabeessa
irratti ilaalama.
40 Nu wal ga'ii kanaaf sababii dhi'eeffachuu dandeenyu
waan hin qabneef goolii har'a ta'e kanatti akka gaafatamnu
sodaa qabna."
41 Innis erga waan kana dubbatee booddee waldaa sana
gad lakkise.

20

Phaawulos Maqedooniyaa fi Giriik Dhaqe

1 Phaawulos erga gooliin qabbanaa'ee booddee barattoota
waamsisee isaan jajjabeesse; "Nagaatti" isaaniin jedhees
Maqedooniyaa dhaquuf ka'e.
2 Innis dubbii nama jajjabeessu baay'ee uummatatti dub-
bachaa naannoo sana keessa darbee dhuma irratti Giriik
ga'e;

3 achis ji'a sadii ture. Akkuma inni dooniin Sooriyaa
dhaquuf ka'eenis sababii Yihuudoonni isatti malataniif
karaa Maqedooniyaatiin deebi'uuf kutate.
4 Beeriyaadhaa Soophaaxroos ilma Phiiyiroos, Tasaloni-
iqeedhaa Arisxirokoosii fi Sekunduus, Darbeenii immoo
Gaayoos isa wajjin deeman; akkasumas Xiimotewos, biyya
Asiyaatii immoo Xikiqoosii fi Xiroofiimoos isa wajjin dee-
man.
5 Namoonni kunneen nu dura darbanii Xiroo'aasitti nu
eegan.
6 Ayyaana Maxinoo booddee garuu Fiiliphisiyuusii
dooniin kaanee bultii shan booddee warra kaan wajjin
Xiroo'aasitti wal arganne; achis guyyaa torba turre.

Awuxekiis Du'aa Kaafame

7 Nus guyyaa jalqaba torban sanaatti buddeena cac-
cabsuuf jennee walitti qabamne; Phaawulos namootatti
haasa'e. Innis waan guyyaa itti aanutti deemuu barbaadeef
hamma halkan walakkaatti haasaa dheeresse.
8 Gulantaa darbii iddoo nu itti walitti qabamne keessa
ibsaa baay'eetu ture.
9 Dargaggeessi Awuxekiis jedhamu tokkos foddaa irra
taa'aa ture; yommuu Phaawulos haasaa dheeressettis
hirribni cimaan isa fudhate; utuu hirribaan of wallaalee
jiruus darbii sadaffaa irraa kufe; isaanis reeffa isaa lafaa
fuudhan.
10 Phaawulosis gad bu'ee dargaggeessa sana irratti gomb-
ifamee isa hammachuudhaan, "Lubbuun keessa jirtiitii hin
rifatinaa!" jedhe.
11 Innis darbii sanatti ol deebi'ee buddeena caccabsee
nyaate; hamma lafti bariituttis yeroo dheeraa isaan wajjin
haasa'e achii deeme.
12 Namoonnis dargaggeessa sana jiraataa ta'ee manatti
geessan; baay'ees ni jajjabaatan.

Phaawulos Jaarsolii Waldaa Kiristaanaa Efesoon Gorse

13 Nus Phaawulosin achii fuudhuuf jennee duraan dursi-
nee gara doonii dhaqnee dooniidhaan Asoositti qajeelle;
Phaawulos miillaan deemuuf jedhee ofuma isaatii waan
kana karoorfatee tureetii.
14 Asoosittis isaan wal arginee dooniidhaan Miixiiliinitti
dabarre.
15 Guyyaa itti aanuttis dooniin achii kaanee fuullee Kiiyos
geenye; guyyaa tokko booddees Saamoositti baane; guyyaa
itti aanu immoo Miilexoos geenye.
16 Phaawulosis yoo danda'ameef waan guyyaa Pheenxe-
qoosxeetiin Yerusaalem ga'uuf ariifateef akka biyya Asiyaa

keessatti yeroon isa duraa hin dhumneef jedhee dooniid-
haan Efesoon bira darbee deemuu murteeffatee ture.
17 Innis Miilexoosii Efesoonitti nama ergee jaarsolii wal-
daa kiristaanaa ofitti waamsise.
18 Isaan gara isaa dhufnaan akkana jedheen; “Ani gaafan
biyya Asiyaa dhufe kan duraatii jalqabee yeroon isin wajjin
jiraachaa ture sana hunda haala akkam keessa akka ani
jiraachaa ture isin mataan keessan iyyuu beektu.
19 Ani yoon mala Yihuudootaatiin akka malee qorame
illee gad of qabiisa guddaa fi imimmaaniin Gooftaa tajaa-
jileera.
20 Utuu waan faayidaa isinii qabu tokko illee lallabuu
irraa of hin qusatin akka ani mana tokkoo gara mana kaanii
deemee ifatti baasee isin barsiise isinuu beektu.
21 Ani akka Yihuudoonnii fi Giriikonni qalbii jijjiirrachu-
udhaan gara Waaqaatti deebi’anii fi akka isaan Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoositti amanan isaanitti himeera.
22 “Ammas ani utuu waan achitti narra ga’uuf jiru hin
beekin Hafuuraan dirqamee Yerusaalem dhaquuttin jira.
23 Hafuurri Qulqulluun immoo akka hidhamuu fi
rakkachuun na eeggatu magaalaa hunda keessatti dhugaa
naa ba’a.
24 Ta’us ani fiigicha sana xumuruu fi hojii Gooftaa Yesuus
natti kenne sana hobbaafachuuf jedhee jireenya koo akka
waan faayidaa hin qabneetti nan lakkaa’a; hojiin kunis
wangeela ayyaana Waaqaatiif dhugaa ba’uu dha.
25 “Ani akka isin warra ani keessa nanaanna’ee mootum-
maa Waaqaa lallabe kanneen keessaa namni tokko iyyuu
lammata na hin argine nan beeka.
26 Kanaafuu ani dhiiga nama hundaa irraa qulqulluu
ta’uu koo har’a isinitti nan hima.
27 Ani fedhii Waaqaa hunda isinitti himuu irraa of hin
qusanneetii.
28 Isin of eegaa; karra hoolota Hafuurri Qulqulluun irratti
Phaaphaasota isin godhe sanaa hundas eegaa. Waldaa
Kiristaanaa Waaqaa kan inni dhiiga ofii isaatiin bitate
sanaafis tiksoota ta’aa.
29 Erga ani deemee booddee akka yeeyyiiwwan hamoon
dhufanii gidduu keessan seenan, akka isaan karra hoolotaa
sana keessaa tokko illee hin hambifnes ani beeka.
30 Isinuma keessaa iyyuu namoonni barattoota of faana
fudhachuuf jedhanii dubbii micciiramaa dubbatan ni ka’u.
31 Kanaafuu isin of eeggadhaa! Akka ani waggaa sadii
halkanii guyyaa utuu gargar hin kutin imimmaaniin tokkoo
tokkoo keessan gorsaa ture yaadadhaa.
32 “Ani amma Waaqatti, akkasumas dubbii ayyaana
isaa kan isin ijaaruu danda’uu fi kan warra qulqullaa’an

hunda keessatti dhaala isinii kennuu danda'u sanatti isinin kennadha.
33 Ani meetii yookaan warqee yookaan uffata nama tokkoo iyyuu hin kajeelle.
34 Akka ani harkuma koo kanaan hojjedhee waan naa fi warra na wajjin jiraniif barbaachisu argamsiise isin mataan keessan iyyuu ni beektu.
35 Ani waan hojjedhe hunda keessatti nu dubbii Gooftaa Yesuus mataan isaa, **'Fudhachuu irra kennuutu eebba qaba'** jedhee dubbate sana yaadachaa hojii jabaa akkanaatiin akka warra dadhabaa gargaaruu qabnu isin argisiiseera."
36 Innis waan kana dubbatee isaan hunda wajjin jilbeenfatee Waaqa kadhate.
37 Hundi isaaniis akka malee boo'aa morma Phaawulositti marmanii isa dhungatan.
38 Wanni akka malee isaan gaddisiise akka isaan yeroo sanaa jalqabanii lammata isa hin argine dubbachuu isaa ti. Ergasii isaan hamma dooniitti isa geggeessan.

21

Phaawulos Yerusaalem Dhaqe

1 Erga isaaniin gargar baanee booddees dooniidhaan kaanee utuu mirgaa bitaatti hin gorin Qoositti qajeelle. Guyyaa itti aanutti Roodees dhaqnee achii immoo Phaaxaraatti dabarre.
2 Doonii Finiiqeetti ce'u tokkos argannee isa yaabbannee adeemsa itti fufne.
3 Yommuu Qophiroosin arguu dandeenyetti, harka bitaatti ishee dhiifnee Sooriyaatti qajeelle; nus iddoo dooniin keenya fe'iisa isaa itti buufachuuf ture Xiiroositti irraa buune.
4 Achitti barattoota argannee guyyaa torba isaan bira turre. Isaanis akka Phaawulos Yerusaalem hin dhaqneef Hafuura Qulqulluun isa akeekkachiisan.
5 Garuu yeroon keenya dhumnaan achii kaanee deemsa keenya itti fufne; barattoonni hundinuu niitota isaaniitii fi ijoollee isaanii wajjin magaalattii keessaa nu baasanii nu geggeessan; nus qarqara galaanaatti jilbeenfannee kadhanne.
6 Erga nagaatti waliin jennee booddees doonii yaabbanne; isaan immoo mana isaaniitti deebi'an.
7 Xiiroosii kaanee adeemsa keenya itti fufuudhaan Phitolemaayisitti galle; achittis obboloota dubbifnee guyyaa tokko isaan bira oolle.
8 Guyyaa itti aanutti achii kaanee Qiisaariyaa geenye; achittis mana lallabaa wangeelaa tokkoo mana Fiiliphoos

isa warra torbaan keessaa tokko ture sanaa dhaqnee isa
bira turre.
9 Innis ijoollee durbaa kanneen hin heerumin afur qaba
ture; isaanis raajii dubbatu turan.
10 Erga nu guyyaa hedduu achi turree booddee raajiin
Agaaboos jedhamu tokko Yihuudaadhaa gad bu'e.
11 Innis gara keenya dhufee sabbata Phaawulos fuudhee
harkaa fi miilla ofii isaa hidhee, "Hafuurri Qulqulluun,
'Yihuudoonni Yerusaalem jiraatan abbaa sabbata kanaa
akkanatti hidhanii dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu'
jedha" jedhe.
12 Nus yommuu waan kana dhageenyetti akka Phaawulos
Yerusaalemitti ol hin baaneef namoota achi jiran wajjin isa
kadhanne.
13 Phaawulos immoo deebisee, "Isin maaliif boossanii
garaa na raaftu? Ani maqaa Gooftaa Yesuusiitiif jedhee
Yerusaalemitti hidhamuu qofa utuu hin ta'in du'uuf illee
qophaa'eeraatii" jedhe.
14 Yommuu inni nuu sarmuu didettis, "Fedhiin Gooftaa
haa ta'u" jennee dhiifne.
15 Guyyoota kanneen booddees qophoofnee
Yerusaalemitti ol baane.
16 Barattoonni Qiisaariyaa keessaa tokko tokko nu mi-
iltessanii gara mana Minaason nu geessan; innis nama
Qophiroos kan barattoota durii keessaa tokko turee dha.

Phaawulos Yerusaalem Ga'e

17 Yommuu nu Yerusaalem geenyetti obboloonni gam-
machuudhaan nu simatan.
18 Guyyaa itti aanuttis Phaawulos nu wajjin Yaaqoob bira
dhaqe; jaarsoliin hundinuus achi turan.
19 Phaawulosis nagaa isaan gaafatee waan Waaqni tajaa-
jila inni kenneen Namoota Ormaa keessatti hojjete hunda
tokko tokkoon isaanii ibse.
20 Isaan yommuu waan kana dhaga'anitti Waaqa galateef-
fatan. Phaawulosiinis akkana jedhan; "Yaa obboleessa, ati
akka Yihuudoonni kuma hedduun amanan ni argita; hundi
isaaniis hinaaffaa seeraaf qabu.
21 Ati akka Yihuudoonni Namoota Ormaa keessa jiraatan
hundinuu ilmaan isaanii dhagna hin qabnee fi akka isaan
akka duudhaa keenyaatti hin jiraanne itti himtee akka
isaan seera Musee irraa gara galan barsiisuun kee isaanitti
himameera.
22 Isaan akka ati dhufte dhugumaan ni dhaga'u; egaa
maal gochuu wayya?
23 Kanaaf ati waan nu sitti himnu godhi; namoonni
wareega of irraa qaban afur nu bira jiru.

24 Akka isaan mataa isaanii haaddataniif namoota kanneen ofitti fuudhiitii isaan wajjin of qulqulleessiitii baasii isaanii ati baasi. Kanaanis namoonni hundinuu akka oduun waa'ee kee odeeffame sun dhugaa hin ta'in, akka ati mataan kee iyyuu seeraaf ajajamtee jiraattu ni beeku.

25 Waa'ee Namoota Ormaa kanneen amananii immoo akka isaan nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffame, dhiiga, foon horii hudhamee du'eetii fi sagaagalummaa lagataniif nu murtii keenya isaaniif barreessineerra."

26 Phaawulosis guyyaa itti aanutti namoota sana ofitti fuudhee isaan wajjin of qulqulleesse; ergasii immoo gaafa guyyoonni qulqullaa'ummaa* sun itti xumuramanii fi yeroo itti aarsaan maqaa tokkoo tokkoo isaaniitiin dhi'eeffamuu malu beeksisuuf mana qulqullummaa seene.

Phaawulos Qabame

27 Yommuu guyyoonni torban sun xumuramuu ga'anitti Yihuudoonni biyya Asiyaatii dhufan tokko tokko Phaawulosin mana qulqullummaa keessatti argan. Isaanis nama hundumaa kakaasanii isa qaban.

28 Iyyaniis, "Yaa namoota Israa'el nu gargaaraa! Namichi kun nama saba keenyaan mormaa, seera keenyaa fi mana qulqullummaa mormaa nama hunda iddoo hundatti barsiisuu dha. Kana malees inni Giriikota mana qulqullummaatti ol galchee iddoo qulqulluu kana xureesseera" jedhan.

29 Isaan waan duraan namicha Efesoon kan maqaan isaa Xiroofiimoos jedhamu tokko Phaawulos biratti magaalaa keessatti arganii turaniif, waan Phaawulos mana qulqullummaatti ol isa galche se'aniitii.

30 Magaalaan sunis guutummaatti ni raafamte; namoonnis karaa hundumaan fiigaa dhufan. Isaanis Phaawulosin qabanii lafa irra harkisaa mana qulqullummaatii gad baasan; yommusuma karroonni cufaman.

31 Utuu isaan isa ajjeesuu yaalanuu akka magaalaan Yerusaalem guutummaatti raafamaa jirtu oduun ajajaa waraana Roomaa ga'e.

32 Innis yeruma sana loltootaa fi ajajjuuwwan dhibbaa tokko tokko fudhatee fiigichaan isaanitti gad bu'e. Isaanis yommuu ajajaa sanaa fi loltoota isaa arganitti Phaawulosin tumuu dhiisan.

---

* **21:26** *guyyoonni qulqullaa'ummaa* – Yeroo guyyoota torbaanii kan itti namoonni afran sirna Naazirummaa guuttatan sun utuu akka aadaatti aarsaa dhi'eessuuf jilaan hin qulqulleeffamin dura keessa darbuu malan argisiisa.

33 Ajajaan sunis dhufee isa qabe; akka inni foncaa lamaan
hidhamus ajaje; akka inni eenyu ta'ee fi akka inni maal
hojjechaa tures isa gaafate.
34 Tuuta sana keessaas garri tokko waan tokko jedhanii
iyyaa, garri kaan immoo waan biraa jedhanii iyyaa turan;
ajajaan sunis sababii waca namaatiif waan mirkana ta'e
argachuu waan dadhabeef akka Phaawulos gara qubata
loltootaatti geeffamu ajaje.
35 Phaawulos gulantaa ittiin gad ba'an bira geenyaan
sababii goolii namootaatiif loltoonni isa baatan.
36 Namoonni hedduunis, "Isa ajjeesi!" jedhanii iyyaa
duukaa bu'an.

Dubbii Phaawulos Uummatatti Dubbate
22:3-16 kwf – Hoj 9:1-22; 26:9-18

37 Phaawulos yommuu loltoonni isa fuudhanii qubata
loltootaatti ol isa galchuuf jedhanitti, ajajaa sanaan, "Akka
ani waa sitti himu naa eeyyamtaa?" jedhee gaafate.
Ajajaan sun immoo deebisee akkana jedhe; "Ati afaan
Giriik ni dubbattaa?
38 Ati namicha biyya Gibxi kan dhi'eenya kana goolii
kaasee shororkeessitoota† 4,000 fudhatee gammoojjiitti gale
sana mitii?"
39 Phaawulosis, "Ani Yihuudii Xarsees magaalaa beekam-
tuu Kiilqiyaa keessaa sanaa ti. Maaloo, akka ani namoota
kanatti dubbadhu naa eeyyami" jedhee deebise.
40 Phaawulos akkuma eeyyama ajajaa sanaa argateen
gulantaa sana irra dhaabatee akka namoonni cal'isaniif
harkaan mallattoo kenne; yommuu isaan hundinuu
cal'isanitti immoo afaan Araamaayikiitiin akkana jedheen.

22

1 "Yaa obbolootaa fi abbootii, falmata ani amma isin
duratti dhi'eeffadhu kana mee naa dhaga'aa."
2 Jarris yommuu isaa afaan Ibraayisxiitiin isaanitti dub-
batu dhaga'anitti kan duraa illee caalaa cal'isan.
Phaawulosis akkana jedhe;
3 "Ani Yihuudii dha; magaalaa Xarsees ishee biyya
Kiilqiyaa keessaa sanattin dhaladhe; garuu Yerusaalemit-
tin guddadhe. Miilla Gamaaliyaal jalattis seera Abbootii
keenyaa akka gaariitti baradhee, akkuma isin hundi har'a
hinaaftan kana anis Waaqaaf nan hinaafa ture.

---

† **21:38** *shororkeessitoota* – namoonni kunneen finciltoota ciccimoo akka di-
inota warra Roomaattii fi akka diinota Yihuudoota warra Roomaa deeggaraniitti
of ilaalan hundaatti of lakkaa'anii dha. Isaanis yeroo ayyaana gara garaatti saba
kaanitti makamanii diinota isaanii ajjeesaa turan.

4 Dhiiraa fi dubartii qabee, mana hidhaa keessa isaan
buusuudhaan duuka buutota karaa kanaa hamma du'aatti
ari'adheera;
5 waan kanas lubni ol aanaanii fi waldaan jaarsolii guu-
tuun ragaa naa ba'u. Anis xalayoota isaan gara obboloota
warra Damaasqoo jiraniitti barreessan fudhadheen akka
namoonni kunneen adabamaniif hidhee Yerusaalemitti
isaan fiduuf achi nan dhaqe.
6 "Gara saafaatti, akkuma ani Damaasqootti dhi'aadheen
ifni guddaan isaa akkuma tasaa samii irraa naannoo kootti
balaqqise.
7 Anis lafatti kufeen sagalee, **'Yaa Saa'ol! Yaa Saa'ol!
Ati maaliif na ari'atta?'** naan jedhu tokkon dhaga'e.
8 "Anis, 'Yaa Gooftaa ati eenyu?' jedheen gaafadhe.
"Inni immoo deebisee, **'Ani Yesuus nama Naazreeti isa
ati ari'attuu dha'** naan jedhe.
9 Warri na wajjin turanis ifa sana argan malee sagalee isa
natti dubbachaa ture sanaa hin hubanne.
10 "Anis, 'Yaa Gooftaa, ani maal godhu ree?' jedhee
gaafadhe.
"Gooftaanis, **'Ka'ii Damaasqoo seeni. Wanni akka ati
hojjettuuf siif kaa'ame hundinuu achitti sitti hima-
maatii'** naan jedhe.
11 Anis sababii calaqqisa ifa sanaatiif homaa ar-
guu dadhabnaan, warri na wajjin turan harka qabanii
Damaasqootti na geessan.
12 "Namichi Anaaniyaas jedhamu kan sirriitti seera eegu
tokko Yihuudoota achi jiraatan hunda biratti maqaa gaarii
qaba ture.
13 Innis gara koo dhufee na bira dhaabatee, 'Yaa ob-
boleessa koo Saa'ol, agartuun kee siif haa deebi'u!' naan
jedhe; agartuun koos yeruma sana naa deebi'e. Anis isa
arguu danda'e.
14 "Innis akkana jedhe; 'Waaqni abbootii keenyaa akka
ati fedhii isaa beektu, akka ati Isa Qajeelaa sana argituu fi
akka afaan isaa irraa dubbii dhageessuuf si filateera.
15 Atis waan argitee fi waan dhageesse sana fuula nama
hundumaa duratti isaaf dhugaa ni baata.
16 Egaa amma maal eegda ree? Ka'ii maqaa isaa
waammachaa cuuphamiitii cubbuu kee of irraa dhiqi.'
17 "Anis Yerusaalemitti deebi'ee utuu mana qulqullum-
maa keessatti kadhannaatti jiruu akka waan of wallaaluu
nan ta'e.
18 Gooftaa illee isaa, **'Jarri kun waan ati waa'ee
koo dhugaa baatu hin fudhataniitii dafii ammuma
Yerusaalem keessaa ba'i!'** jedhee natti dubbatu nan arge.

19 “Anis deebiseen akkana jedhe; ‘Yaa Gooftaa jarri kun
akka ani warra sitti amanan hidhuu fi tumuuf jedhee mana
sagadaa tokko irraa gara isa biraatti darbaa ture beeku.
20 Yeroo dhiigni dhuga baatuu keetii, dhiigni Isxifaanos
dhangalaafamettis ani ajjeefamuu isaatti namootaan walii
galee achi dhaabadheen uffata warra isa ajjeesanii eegaa
ture.’
21 “Gooftaanis, **‘Ani fagootti, gara Namoota Ormaatti
sin ergaatii deemi’** naan jedhe.”

Phaawulos Akka Lammii Roomaa Ta’e Ibse

22 Namoonni sunis hamma inni dubbii kana dub-
batutti isa dhaga’aa turan; ergasiis sagalee isaanii ol
fudhatanii, “Namni akkanaa jiraachuu hin qabuutii lafa
irraa balleessaa!” jedhanii iyyan.
23 Utuu isaan uffata isaanii dadarbatanii, awwaaras
qilleensa keessa bibittinneessanii iyyanuu,
24 ajajaan sun akka Phaawulos qubata loltootaatti ol
galfamuu ajaje; innis waan namoonni akkas isatti iyyaniif
beekuuf jedhee akka Phaawulos garafamee qoratamu ajaje.
25 Phaawulos immoo yommuu isaan isa garafuuf* jed-
hanii teephaan isa hidhanitti ajajaa dhibbaa kan isa bira
dhaabachaa tureen, “Lammii Roomaa tokko murtii malee
garafuun isiniif ni eeyyamamaa?” jedhe.
26 Ajajaan dhibbaa sunis yommuu waan kana dhaga’etti
gara ajajaa kumaa sanaa dhaqee, “Namichi kunoo lammii
Roomaatii ati maal gochuu yaadda?” jedheen.
27 Ajajaan kumaa sunis Phaawulos bira dhaqee, “Mee
natti himi; ati lammii Roomaatii?” jedhee gaafate.
Innis, “Eeyyee” jedhee deebise.
28 Ajajaan kumaa sunis, “Ani lammummaa kana argachu-
udhaaf gatii guddaa baase” jedhe.
Phaawulos immoo deebisee, “Ani garuu ittin dhaladhe”
jedhe.
29 Warri isa qoruuf yaadanis yommusuma isa irraa
deebi’an; ajajaan kumaa sunis yommuu akka Phaawulos
lammii Roomaa ta’ee fi akka ofii isaatii immoo Phaawulosin
foncaan hidhe hubatetti ni rifate.

Phaawulos Yaa’ii Yihuudootaa Duratti Dhi’aate

30 Ajajaan kumaa sun sababii Yihuudoonni Phaawulosin
himataniif sirriitti beekuu fedhee guyyaa itti aanu isa hiikee
akka luboonni hangafoonnii fi waldaan Yihuudootaa hundi

---

* **22:25** *garafuuf* – gochi kun akka adabbiitti utuu hin ta’in karaa ittiin nama tokko qoratanii yookaan rakkisanii akka inni dhugaa baasu mirkaneessuuf itti fayyadamanii dha. Gochi kun garba yookaan maxxantuu irratti raawwatama malee lammii Roomaa tokko irratti hin raawwatamu ture.

walitti qabaman ajaje. Ergasii immoo Phaawulosin fidee akka inni fuula isaanii duratti dhi'aatu godhe.

23

1 Phaawulos xiyyeeffatee yaa'ii sana ilaalee, "Yaa obboloota ko, ani hamma guyyaa har'aatti fuula Waaqaa dura yaada gaariidhaan jiraadheera" jedhe.
2 Kana irratti Anaaniyaas lubni ol aanaan akka warri Phaawulos bira dhaabachaa turan sun afaan isaa keessa dha'an ajaje.
3 Phaawulosis deebisee, "Ati keenyan nooraa dibame, Waaqni si rukuta! Seeraan natti muruuf jettee achi teessee atumti mataan kee immoo akka ani dha'amu ajajuudhaan seera cabsitaa?" jedhe.
4 Warri Phaawulos bira dhaabachaa turanis; "Ati akkam luba Waaqaa ol aanaa tokko arrabsita?" jedhaniin.
5 Phaawulos immoo deebisee, "Yaa obboloota, ani akka inni lubicha ol aanaa ta'e hin beekne; 'Waa'ee bulchaa saba keetii hamaa hin dubbatin' jedhamee barreeffameeraatii"* jedhe.
6 Phaawulos yommuu akka isaan keessaa garri tokko Saduuqota, garri kaan immoo Fariisota ta'an beeketti, "Yaa obboloota ko, ani Fariisicha ilma Fariisii ti. Ani sababii akka warri du'an du'aa ka'an abdadhuuf qoramuuf dhi'aadheera" jedhe.
7 Yommuu inni waan kana dubbatetti Fariisotaa fi Saduuqota gidduutti falmiin uumame; yaa'iin sun gargar qoodame.
8 Saduuqonni, "Du'aa ka'uun hin jiru, ergamoonnis, hafuuronnis hin jiran" jedhu; Fariisonni garuu akka kunneen hundinuu jiran amanu.
9 Wacni guddaanis uumame; barsiistonni seeraa tokko tokkos garee Fariisotaa keessaa ka'anii, "Nu balleessaa tokko illee namicha kana irratti hin arganne; Hafuura yookaan ergamaa Waaqaatu isatti dubbate ta'innaa?" jedhanii cimsanii dubbatan.
10 Ajajaan kumaa sunis yommuu falmiin jabaachaa deemetti jarri kun Phaawulosin cicciru jedhee sodaate. Kanaaf akka loltoonni dhaqanii humnaan achii isa fuudhanii qubata loltootaatti ol galchan ajaje.
11 Gooftaanis halkan itti aanutti Phaawulositti mul'atee, **"Jabaadhu! Akkuma Yerusaalem keessatti waa'ee koo dhugaa baate sana Roomaa keessattis dhugaa ba'uu qabdaatii"** jedheen.

Maree Phaawulos irratti Mari'atame

* **23:5** Bau 22:28

12 Yihuudoonni tokko tokko barii guyyaa itti aanuu
mari'atanii akka hamma Phaawulosin ajjeesanitti waa hin
nyaanne yookaan waa hin dhugne walii kakatan.
13 Namoota afurtamaa oltu maree kana irratti hirmaate.
14 Isaanis gara luboota hangafootaatii fi gara maangud-
dootaa dhaqanii akkana jedhan; "Nu hamma Phaawulosin
ajjeefnutti akka homaa afaaniin hin qabne jabeessinee
kakanneerra.
15 Kanaafuu isinii fi waldaan Yihuudootaa waan waa'ee
Phaawulos sirriitti cimsitanii qorachuu barbaaddan fak-
keessaatii akka ajajaan kumaa sun Phaawulosin gara
keessanitti gad ergu kadhadhaa; nu utuu inni achi hin ga'in
isa ajjeesuuf qophoofneerraatii."
16 Garuu ilmi obboleettii Phaawulos yommuu maree kana
dhaga'etti qubata loltootaatti ol galee Phaawulositti hime.
17 Phaawulosis ajajjuuwwan dhibbaa keessaa nama tokko
waamee, "Dargaggeessi kun waan isatti himu qabaatii mee
ajajaa kumaatti isa geessi" jedheen.
18 Innis ajajaa kumaa sanatti isa geesse.

Ajajaan dhibbaa sunis, "Phaawulos inni mana hidhaa jiru
sun na waamsisee waan dargaggeessi kun waan sitti himu
qabuuf akka ani isa sitti fidu na kadhate" jedheen.
19 Ajajaan kumaas dargaggeessa sana harka qabee
kophaatti baasee, "Wanni ati natti himuu barbaaddu
maali?" jedhee gaafate.
20 Dargaggeessi sunis akkana jedhe; "Yihuudoonni waan
waa'ee isaa sirriitti cimsanii qoruu barbaadan fakkeessanii
akka ati Phaawulosin bori gara yaa'ii Yihuudootaatti gad
ergitu si kadhachuuf walii galaniiru.
21 Waan isaan keessaa namoonni afurtamaa oli ta'an
riphanii isa eeggachaa jiraniif ati isaan jalaa hin qabin.
Isaan akka hamma isa ajjeesanitti homaa hin nyaanne
yookaan hin dhugne kakataniiru; qophaa'aniis eeyyama
kee eeggachaa jiru."
22 Ajajaan kumaa sunis, "Ati akka waan kana natti himte
nama tokkotti iyyuu hin dubbatin" jedhee dargaggeessa
sana akeekkachiisee gad dhiise.

Phaawulos Qiisaariyaatti Dabarfame

23 Ergasii inni ajajjuuwwan dhibbaa keessaa nama lama
waamee akkana jedhee ajaje; "Akka loltoonni dhibbi lama,
abbootiin fardaa torbaatamnii fi warri eeboo qabatan
dhibbi lama edana sa'aatii sadiitti Qiisaariyaa dhaqaniif
qopheessaa.
24 Phaawulosiifis farda inni yaabbatu qopheessaatii gara
Feeliksi Bulchaa Biyyaatti nagaan geessaa."

25 Innis akkana jedhee xalayaa tokko barreesse.
26 Qilaawudewoos Liisiiyaas irraa,
Gara bulchaa kabajamaa, gara Feeliksi:
Nagaa jirtaa.
27 Yihuudoonni namicha kana qabanii ajjeesuu barbaadaa turan; ani garuu akka inni lammii Roomaa ta'e beekee loltoota koo wajjin dhaqee isa baase.
28 Anis waan isaan isa himataniif beekuu barbaadeen fuula waldaa isaanii duratti isa dhi'eesse.
29 Ani akka inni waa'ee gaaffii seera isaaniitiin himatame arge malee akka inni waan du'aan yookaan hidhaan isa ga'u tokkumaanuu himatame hin argine.
30 Ani yeroo akka isaan namicha sanatti mari'atan dhaga'etti dafee isa sitti erge. Warra isa himatanis akka isaan himata isaanii sittan dhi'eeffatan ajajeera.
31 Kanaaf loltoonni sun akkuma ajajaman sana Phaawulosin fuudhanii halkaniin Antiiphaaxriisitti geessan.
32 Isaanis guyyaa itti aanutti akka abbootiin fardaa isa wajjin deeman godhanii ofii immoo qubata loltootaatti deebi'an.
33 Abbootiin fardaa sunis yommuu Qiisaariyaa ga'anitti xalayaa sana bulchaatti kennan; Phaawulosinis fuula isaa dura dhi'eessan.
34 Bulchaan sunis erga xalayaa sana dubbifatee booddee, akka inni biyya kamii dhufe isa gaafate. Yommuu akka inni Kiilqiyaadhaa dhufe beekettis,
35 "Ani yeroo himattoonni kee as ga'anitti dubbii kee nan dhaga'a" jedhe. Innis ergasii akka Phaawulos masaraa Heroodis keessatti eegamus ajaje.

24

Phaawulos Fuula Feeliksi Duratti

1 Guyyaa shan booddee Anaaniyaas lubni ol aanaan maanguddoota tokko tokkoo fi abukaattoo Xerxuloos jedhamu tokko wajjin Qiisaariyaatti gad bu'e; isaanis waan ittiin Phaawulosin himatan bulchaa duratti dhi'eeffatan.
2 Yommuu Phaawulos waamamee ol galetti, Xerxuloos akkana jedhee himata isaa Feeliksi duratti dhi'eeffate; "Yaa Feeliksi kabajamaa, nu bara kee keessa yeroo dheeraa nagaan jiraanneera; ogummaan kees saba kanaaf geeddarama fideera.
3 Yaa Feeliksi kabajamaa, nu waan kana karaa hundumaa fi iddoo hundatti galata guddaadhaan ni fudhanna.
4 Garuu ani akka hammana irra si hin dadhabsiifneef akka ati gabaabumatti gara laafinaan nu dhageessu sin kadhadha.

5 “Nu akka namichi kun dhukkuba hamaa ta’ee Yihuu-
doota addunyaa guutuu irra jiran hunda keessatti goolii
kaasaa jiru argineerra. Inni hoogganaa garee Naazirootaa
ti.
6 Inni mana qulqullummaa iyyuu xureessuu yaaleera; nu
immoo akka seera keenyaatti itti muruuf jennee isa qabne.
[
7 Garuu Luusiyoos ajajaan kumaa sun dhufee humna
guddaan harka keenya keessaa isa baase; akka himattoonni
isaa fuula kee duratti dhi’aatanis ni ajaje.]*
8 Ati mataan kee iyyuu isa qoruudhaan waa’ee waan nu
isa himannu kanaa hunda beekuu ni dandeessa.”
9 Yihuudoonnis akka dubbiin kun dhugaa ta’e mirka-
neessanii himata sana deeggaran.

10 Phaawulosis yommuu bulchaan sun akka inni dub-
batuuf harkaan mallattoo kenneefitti akkana jedhee deebii
kenne; “Ani waan akka ati waggoota hedduuf abbaa murtii
saba kanaa taate beekuuf falmii koo gammachuudhaan nan
dhi’eeffadha.
11 Akkuma ati rakkoo malee mirkaneeffachuu dandeessu
ani waaqeffachuuf jedhee Yerusaalemitti ol ba’uun koo
guyyaa kudha lama hin caalu.
12 Warri na himatan kun anaa mana qulqullummaa
keessatti yookaan manneen sagadaa keessatti yookaan mag-
aalaa keessatti nama tokkoon illee falmu yookaan uummata
kakaasu na hin arganne.
13 Isaan waan amma ittiin na himachaa jiran kanas siif
mirkaneessuu hin danda’an.
14 Ta’us ani akka nama karaa isaan garee mormitootaa
jedhaniin sana duukaa bu’u tokkootti akka Waaqa abbootii
keenyaa waaqeffadhu fuula kee duratti nan amana. Waan
seera Museetiin walii galuu fi waan kitaabota raajotaa
keessatti barreeffame hundas nan amana.
15 Anis akkuma jara kanaa akka du’aa ka’uun qajeelto-
taatii fi hamootaa jiraatu Waaqa nan abdadha.
16 Kanaafuu ani akka yeroo hunda Waaqaa fi nama
duratti yaada qulqulluu qabaadhu nan tattaaffadha.

17 “Anis bara baay’ee hiyyeeyyii saba kootiitiif gargaarsa
kennuuf, Waaqaafis aarsaa dhi’eessuuf jedhee Yerusaalem
dhufe.
18 Yeroo ani waan kana hojjechaa turettis isaan anaa
qulqullaa’ee jiru mana qulqullummaa keessatti na argan.
Tuunni tokko iyyuu na bira hin turre; anis goolii keessatti
hin hirmaanne.

---

* **24:7** Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa 7 hin qaban.

19 Garuu Yihuudoonni biyya Asiyaa kanneen yoo waan
ittiin na himatan tokko illee narraa qabaatan si duratti as
dhi'aatanii na himachuu malan tokko tokko jiru.
20 Yookaan warri as jiran kunneen yakka yeroo ani fuula
Waldaa Yihuudootaa dura dhaabadhe sana narratti argan
haa himan;
21 waan ani yeroo fuula isaanii dura dhaabadhe sana
iyyee, 'Ani har'a waa'ee du'aa ka'uu warra du'anii irratti
qoramuuf jedhee fuula keessan dura dhaabadheera' jedhe
tokkicha sana malee yoo jiraate haa himan."

22 Feeliksi garuu waan waa'ee Karaa sanaa sirriitti
beekuuf, "Ani gaafa Liisiiyaas ajajaan kumaa sun dhu-
futti dubbii keessan nan murteessa" jedhee yeroo biraatti
dabarse.
23 Innis akka ajajaan dhibbaa sun Phaawulosin eegumsa
jala tursu, garuu akka haala isaa itti furuu fi akka
michoonni isaas waan isa barbaachisu kam iyyuu isaaf
dhi'eessan eeyyamuuf ajaje.

24 Feeliksis bultii muraasa booddee niitii isaa Diruusiilaa
ishee Yihuudii turte wajjin dhufe; innis Phaawulosin waam-
sisee isaa waa'ee Kiristoos Yesuusitti amanuu dubbatu
dhaggeeffate.
25 Yommuu Phaawulos waa'ee qajeelummaa, waa'ee of
qabuutii fi waa'ee murtii kan dhufuuf jiru sanaa dubbatetti
Feeliksi sodaatee, "Ammaaf ni ga'aatii deemi! Yommuu naa
mijaa'utti anuu sin waamsisaatii" jedhe.
26 Yeroodhuma sanattis inni akka waan Phaawulos
matta'aa isaaf kennuutti waan abdachaa tureef ammuma
amma waamsisee isa wajjin haasa'aa ture.

27 Phoorqiyoos Fesxoos erga waggaan lama darbee
booddee iddoo Feeliksi qabate; Feeliksis waan Yihuudoota
gammachiisuu barbaadeef Phaawulosin manuma hidhaatti
dhiise.

25

Phaawulos Fuula Fesxoos Duratti Qorame

1 Fesxoosis biyya sana ga'ee guyyaa sadii booddee Qi-
isaariyaadhaa Yerusaalemitti ol ba'e;
2 achittis luboonni hangafoonnii fi dura bu'oonni Yihu-
udootaa fuula isaa duratti dhi'aatanii himata Phaawulos
irraa qaban dhi'eeffatan.
3 Isaanis waan karaatti riphanii Phaawulosin ajjeesuuf
qophaa'aa turaniif akka Fesxoos isaan deeggaree nama
ergee gara Yerusaalem isa fichisiisu kadhatan.

4 Fesxoos immoo akkana jedhee deebise; “Phaawulos Qi-
isaariyaatti eegamaa jira; ani mataan koo iyyuu dhi’eenyatti
achi nan dhaqa.
5 Kanaafuu abbootii taayitaa keessan keessaa tokko tokko
na wajjin deemanii yoo namichi sun balleessaa wayii
qabaate achitti isa haa himatan.”
6 Innis erga guyyaa saddeeti yookaan kudhan isaan
bira bubbulee booddee Qiisaariyaatti gad bu’e; guyyaa itti
aanuttis barcuma murtii irra taa’ee akka Phaawulos fuula
isaa duratti dhi’eeffamu ajaje.
7 Yommuu Phaawulos dhi’aatettis Yihuudoonni
Yerusaalemii gad bu’an sun isatti naanna’anii dhaabachuun
himata ciccimaa hedduu isa irratti dhi’eessan; garuu
amansiisuu hin dandeenye.
8 Phaawulosis, “Ani seera Yihuudootaa irratti yookaan
mana qulqullummaa irratti yookaan Qeesaar irratti yakka
tokko illee hin hojjenne” jedhee falmate.
9 Fesxoosis Yihuudoota gammachiisuuf jedhee Phaawu-
losiin, “Ati Yerusaalemitti ol baatee himata kana irratti
fuula koo duratti qoratamuu ni feetaa?” jedhe.
10 Phaawulos garuu akkana jedhee deebise; “Ani amma
barcuma murtii Qeesaar dura, iddoo itti qoratamuu qabu
dhaabadheen jira; akkuma ati mataan kee iyyuu sirriitti
beektu ani yakka tokko illee Yihuudoota irratti hin hojjenne.
11 Ta’us ani utuu balleessaa du’a natti mursiisu tokko
illee hojjedhee silaa du’a jalaa ba’uuf hin carraaqu; garuu
yoo wanni Yihuudoonni kunneen ittiin na himatan dhugaa
hin ta’in, namni tokko iyyuu dabarsee harka isaaniitti na
kennuuf mirga hin qabu. Ani Qeesaaritti oli nan iyyadha!”
12 Fesxoosis erga gorsitoota isaa wajjin mari’atee booddee,
“Ati Qeesaaritti ol iyyatteerta; gara Qeesaar ni dhaqxa!”
jedhe.

Fesxoos Gorsa Agriiphaa Gaafate

13 Bultii muraasa booddee Agriiphaa mootichii fi Barni-
iqeen* Fesxoos simachuuf Qiisaariyaa dhaqan.
14 Fesxoosis isaan guyyaa hedduu achi bubbullaan akkana
jedhee waa’ee himata Phaawulos mooticha wajjin dubbate;
“Namichi Feeliksi mana hidhaa keessatti dhiisee deeme
tokko as jira.
15 Yeroo ani Yerusaalem turetti luboonni hangafoonnii
fi maanguddoonni Yihuudootaa isa himatanii akka itti
muramu kadhatan.

---

* **25:13** *Barniiqeen* – Barniiqeen obboleettii Agriiphaa ti; isheen dhirsii irraa duunaan mana obboleessaa jiraatte.

16 “Anis akka namni kam iyyuu akka seera biyya
Roomaatti utuu fuula himattoota isaa duratti dhi’aatee
himata sana mormachuuf carraa hin argatin dabarfamee
kennamuu hin qabne isaanitti himeera.
17 Kanaafuu ani yommuu isaan na wajjin as dhufanitti
barcuma murtii irra taa’een akka namicha natti fidan ajaje
malee dubbii sana lafa irra hin harkifne.
18 Himattoonni isaas yommuu dubbachuuf ka’anitti
yakka ani ittiin isa himatu jedhee eege keessaa tokko illee
isa irratti hin dhi’eessine.
19 Garuu isaan waa’ee amantaa isaaniitii fi waa’ee
namicha du’e kan Yesuus jedhamu isa Phaawulos immoo,
‘Inni jiraataa dha’ jedhee falmuu tokkoo irratti wal dhaban.
20 Anis akka itti dubbii sana qoradhu wallaale; kanaaf inni
Yerusaalem dhaqee himata kana irratti qoratamuuf fedhii
qabuu fi akka inni hin qabne isa gaafadhe.
21 Garuu yommuu Phaawulos murtii Awugisxoos Qeesaar
argachuuf jedhee turfamuu kadhatetti ani akka inni hamma
ani Qeesaaritti isa ergutti eegamu nan ajaje.”

22 Agriiphaanis Fesxoosiin, “Ani mataan koo namicha
kana dhaga’uu nan barbaada” jedhe.

Inni immoo deebisee, “Bori isa dhageessa” jedheen.

Phaawulos Fuula Agriiphaa Duratti
26:12-18 kwf – Hoj 9:3-8; 22:6-11

23 Guyyaa itti aanuttis Agriiphaa fi Barniiqeen ulfina
guddaan dhufanii Ajajjuuwwan kumaatii fi gurguddoota
magaalaa wajjin galma wal ga’ii seenan. Fesxoos ajajnaan
Phaawulosin ol galchan.
24 Fesxoosis akkana jedhe; “Yaa Agriiphaa mooticha,
warri nu wajjin as jirtan hundinuus isin namicha kana
ni argitu! Hawaasni Yihuudootaa guutummaatti, ‘Namichi
kun si’achi jiraachuu hin qabu’ jedhanii waa’ee isaa
Yerusaalemittii fi as Qiisaariyaatti iyyanii na kadhatan.
25 Ani waan du’aan isa ga’u kan inni hojjete tokko illee
hin argine; ani garuu sababii inni Awugisxoositti ol iyyateef
gara Roomaatti isa erguu nan murteesse.
26 Ani waa’ee namicha kanaa waan ifatti ba’e kan gooftaa
kootiif barreessu tokko illee hin qabu; kanaafuu ani erga isa
qorannee booddee akka waan barreessu argadhuuf jedhee
fuula hunda keessanii duratti, keessumattuu yaa Agriiphaa
mooticha, fuula kee duratti isa dhi’eesseera.
27 Ani nama hidhame tokko utuu waan inni ittiin hi-
matame ifatti hin baasin ol dabarsuu qajeela hin se’uutii.”

26

1 Agriiphaan Phaawulosiin, “Akka ati ofii keetiif dubbattu
siif eeyyamameera” jedhe.
Phaawulosis harkaan mallattoo kennee akkana jedhee
falmachuu jalqabe;
2 “Yaa Agriiphaa Mooticha, ani sababii waan Yihuudoonni
ittiin na himatan hunda falmachuudhaaf jedhee har’a fuula
kee dura dhaabadhuuf akka ayyaantuu tokkoottin of ilaala.
3 Kunis waan ati duudhaa fi wal mormii Yihuudootaa
hunda keessa beektuufii dha. Kanaafuu ani akka ati obsaan
na dhaggeeffattu sin kadhadha.
4 “Ani ijoollummaa kootii jalqabee saba koo keessatti,
Yerusaalem keessattis akkamitti akka jiraachaa ture Yihu-
udoonni hundinuu ni beeku.
5 Akka ani akka Fariisicha tokkootti akkuma sirna garee
akka malee amantaa keenyatti cichu sanaatti jiraadhe
isaanuu bara dheeraa waan na beekaniif, yoo fedhii
qabaatan dhugaa ba’uu ni danda’u.
6 Ammas ani waadaa Waaqni abbootii keenyaaf gale sana
waan abdadhuuf qoratamuuf dhi’aadheen as jira.
7 Waadaan kun isuma gosoonni keenya kudha lamaan
halkanii guyyaa Waaqa tajaajiluutti jabaatanii raawwata-
muu isaa arguu hawwan sanaa dha. Yaa Agriiphaa
Mooticha, Yihuudoonnis sababuma abdii kanaatiif na hi-
machaa jiru.
8 Akka Waaqni warra du’an du’aa kaasu isin maaliif akka
waan hin amanamne tokkootti herregdu?
9 “Ani mataan koo iyyuu maqaa Yesuus nama Naazreeti-
itiin mormuudhaaf akka waan danda’amu hunda gochuu
qabu nan amana ture.
10 Wanni ani Yerusaalem keessatti hojjedhes kanuma; ani
taayitaa luboota hangafoota irraa argadheen qulqulloota
baay’ee mana hidhaatti naquu qofa utuu hin ta’in yeroo
isaan ajjeefaman iyyuu dubbicha irratti walii galaan ture.
11 Anis akka isaan adabamaniif yeroo baay’ee mana
sagadaa tokko irraa gara mana sagadaa biraatti darbaa,
akka isaan amantii isaanii arrabsaniifis isaan dirqisiisaan
ture. Ani waan akka malee isaanitti aaraa tureef hamma
magaalaawwan biyya alaatti illee deemee isaan ari’achaan
ture.
12 “Anis gaafa tokko kanumaaf jedhee taayitaa fi ergama
luboota hangafoota biraa fudhadhee utuun Damaasqoo
deemaa jiruu,
13 yaa mooticha, ani utuman karaa deemaa jiruu gara
saafaatti ifa ifa aduu caalaa ibsu tokko isaa samii irraa
naannoo koottii fi naannoo warra na wajjin deemaniitti
ibsu arge.

14 Hundi keenya lafatti kukkufne; anis sagalee afaan
Ibraayisxiitiin **‘Yaa Saa’ol, yaa Saa’ol, ati maaliif na**
ari’atta? Arfii wayii dhiituun suma miidha’ naan jedhu
tokkon dhaga’e.
15 “Anis, ‘Yaa Gooftaa ati Eenyu?’ jedheen gaafadhe.
“Gooftaanis deebisee akkana jedhe; **‘Ani Yesuus isa ati**
ari’attuu dha.
16 **Amma ka’ii miilla keetiin dhaabadhu. Ani akka ati**
tajaajilaa koo taatee, waa’ee koos waan argitee fi waan
ani sitti mul’isuuf jiru dhugaa baatuuf si muuduuf
jedhee sitti mul’adheera.
17 **Ani saba keetii fi Namoota Ormaa kanneen gara**
isaaniitti si ergu jalaa sin baasa.
18 **Atis ija isaanii bantee dukkana keessaa gara**
ifaatti, humna Seexanaa jalaas gara Waaqaatti isaan
deebifta; kunis akka isaan dhiifama cubbuu argatanii
fi akka isaan warra natti amanuun qulqullaa’an gid-
duutti dhaala argataniif.’
19 “Kanaafuu yaa Agriiphaa Mooticha, ani mul’ata samii
irraa dhufe sanaaf ajajamuu hin didne.
20 Anis akka isaan qalbii jijjiirratanii gara Waaqaatti
deebi’aniif, qalbii jijjiirrachuu isaaniis akka hojiidhaan
mirkaneessaniif jalqabatti warra Damaasqootti, warra
Yerusaalemiitti, warra Yihuudaa guutuutti akkasumas
Namoota Ormaatti lallabeera.
21 Sababiin Yihuudoonni mana qulqullummaa keessatti
na qabanii na ajjeesuu yaalaniifis kanuma.
22 Ani garuu hamma guyyaa har’aatti gargaarsa Waaqaa
qaba; kanaafuu ani dhaabadhee xinnaa guddaaf dhugaa
ba’aan jira. Ani waan raajonnii fi Museen ‘Ni ta’a’ jedhanii
dubbataniin alatti waan tokko illee hin dubbadhu.
23 Kunis akka Kiristoos* dhiphachuu qabu, akka inni
warra du’an keessaa ka’uudhaan kan jalqabaa ta’ee saba
isaatii fi Namoota Ormaatiif ifa labsuu dha.”
24 Utuma Phaawulos akkasitti falmachaa jiruu Fesxoos
sagalee guddaan, “Phaawulos, ati maraatteerta! Barumsi
kee guddaan sun si maraachisaa jira” jedheen.
25 Phaawulosis akkana jedhee deebise; “Yaa Fesxoos
kabajamaa, ani hin maraanne; wanni ani dubbachaa jirus
dhugaa dha; sirrii dhas.
26 Sababii mootichi waan kana beekuuf, ani ifatti baasee
isatti himuu nan danda’a. Sababii wanni kun suuqatti hin
hojjetaminiif ani akka waan kana keessaa tokko iyyuu isa
duraa hin dhokatin nan amana.

---

* **26:23** yookaan *Masiihichi*

27 Yaa Agriiphaa Mooticha, ati raajota ni amantaa? Akka
ati amantu ani iyyuu beeka.”
28 Agriiphaanis Phaawulosiin, “Ati yeruma gabaabaa
keessatti Kiristaana na gochuu yaaddaa?” jedhe.
29 Phaawulosis deebisee, “Yeroo gabaabaattis ta’u dheer-
aatti, si qofa utuu hin ta’in akka warri na dhaga’aa jiran
hundinuu foncaa kanaan hidhamuu malee akkuma koo
akka ta’an ani Waaqa nan kadhadha” jedhe.
30 Kana irratti mootichi, bulchaanii fi Barniiqeen, akka-
sumas warri isaan wajjin tataa’aa turan ol ka’an.
31 Isaanis yeroo gad ba’anitti, “Namichi kun waan du’aan
yookaan hidhaan isa ga’u tokko illee hin hojjenne” wajjin
jedhan.
32 Agriiphaanis Fesxoosiin, “Namichi kun utuu Qeesaaritti
ol iyyachuu baatee silaa ni hiikama ture” jedhe.

27

Phaawulos Roomaa Dhaquu Isaa

1 Yommuu dooniin Iixaaliyaa dhaquun keenya murte-
effametti, Phaawulosii fi warri hidhaman biraa ajajaa
dhibbaa kan Yuuliyoos jedhamu tokkotti dabarfamanii
kennaman; innis miseensa kutaa waraanaa “Awugisxoos”
jedhamu tokkoo ture.
2 Nus doonii Adraamiixoosii ka’ee gara buufatawwan
doonii kanneen qarqara galaana biyya Asiyaa dhaquuf ka’e
tokko yaabbannee deemuu jalqabne. Arisxirokoos namichi
Maqedooniyaa kan Tasaloniiqee jiraatu tokkos nu wajjin
ture.
3 Guyyaa itti aanutti Siidoonaatti galle; Yuuliyoosis
Phaawulosiif garaa laafee akka inni michoota isaa bira
dhaqee waan isa barbaachisu argatu eeyyameef.
4 Nus dooniin achii kaanee waan bubbeen fuula
keenya duraan nutti bubbisaa tureef Qophiroosiin da’annee
dabarre.
5 Erga galaana Kiilqiyaa fi Phamfiliyaa irra dooniin
darbinee booddee magaalaa Miiraa kan Luuqiiyaa keessatti
argamtu geenye.
6 Ajajaan dhibbaa sunis doonii Iskindiriyaa kan Iixaaliyaa
dhaquutti jiru tokko achitti argatee nu yaabbachiise.
7 Nus guyyaa hedduu suuta jennee dooniin deemnee
rakkinaan naannoo Kiniidoos geenye; yommuu bubbeen
karaa sana irra darbuu nu dhowwettis Salmoonee biraan
gara da’oo Qareexitti qajeelle.
8 Rakkina guddaadhaanis qarqara galaanichaa irra darbi-
nee iddoo “Buufata doonii gaarii” jedhamu kan magaalaa
Laasiyaa biraa tokkotti baane.

9 Yeroon dheeraan badeera; sababii yeroon sun erga
Soomni darbee ta’eef dooniidhaan karaa deemuun so-
daachisaa ta’eera; kanaafuu Phaawulos akkana jedhee
isaan akeekkachiise;
10 “Yaa jarana, ani akka karaan keenya kun badiisa of
keessaa qabu, akka inni doonichattii fi mi’a qofatti utuu hin
ta’in jireenya keenyatti illee balaa guddaa fiduuf deemu nan
arga.”
11 Ajajaan dhibbaa sun garuu qooda waan Phaawulos
jedhe dhaga’u gorsa ooftuu dooniitii fi gorsa abbaa doonii
fudhate.
12 Sababii buufanni doonii sun ganna achi turuuf mijaa’aa
hin ta’iniif baay’een isaanii Finiiqeetti galanii ganna achitti
dabarsuu abdatanii akka nu ittuma fufnee dooniin deemnu
murteessan. Buufanni Qareexi kun fuulli isaa gara kibba
dhi’aattii fi gara kaaba dhi’aatti deebi’ee ture.

Bubbee Galaana Irraa

13 Yeroo bubbeen kibbaa suuta bubbisuu jalqabetti waan
kaayyoo isaanii guutachuu danda’an se’anii hiituu doonii
hiikanii Qareexi biraan qarqara galaana irra darban.
14 Utuu hin turinis bubbeen hamaan, “Awuraaqiis” jed-
hamu tokko biyya bishaaniin marfamte sana irraa gad
bubbise.
15 Dooniin sunis bubbeedhaan qabamee gara bubbee
sanaatti deemuu dadhabe; kanaafuu akka inni bubbeen
fudhatamuuf ittuma dhiifne.
16 Nus biyya bishaaniin marfamte xinnoo Qeedaa jed-
hamtu tokkoon da’annee rakkina guddaadhaan bidiruu
doonichaa oolchuu dandeenye.
17 Namoonni sunis bidiruu sana dooniitti ol baasanii akka
dooniin sun gargar hin diigamneef funyoon xaxanii walitti
hidhan. Isaanis tima cirracha Sirtiisitti bu’uu sodaatanii
hiituu doonii galaanatti gad buusanii akka dooniin sun
bubbeen oofamtuuf ittuma dhiisan.
18 Waan bubbeen sun akka malee nutti jabaachaa
deemeef isaan guyyaa itti aanutti doonii sana irraa fe’iisa
guuranii bishaanitti dadarbachuu jalqaban.
19 Guyyaa sadaffaatti immoo mi’a doonii sanaa harkuma
ofii isaaniitiin dadarbatan.
20 Nu waan utuu aduu yookaan urjii hin argin guyyaa
hedduu turree fi waan bubbeen nutti jabaateef dhuma
irratti abdii badiisa ooluuf qabnu hunda ni kutanne.
21 Phaawulosis erga namoonni sun agabuu isaanii yeroo
dheeraa turanii booddee gidduu isaanii dhaabatee akkana
jedhe; “Yaa jarana, isin utuu gorsa koo dhageessanii
Qareexii ka’uu hin qabdan ture; silaa balaa fi badiisa kana
hundumaa irraa of oolchitu turtan.

22 Amma garuu ani akka isin jabaattan isinan gorsa;
doonicha malee isin keessaa lubbuun nama tokkoo iyyuu
hin baduutii.
23 Ergamaan Waaqa ani kan isaa ta'ee fi isa tajaajilu sanaa
tokko eda dhufee na cina dhaabatee,
24 'Yaa Phaawulos, hin sodaatin; ati Qeesaar dura
dhaabachuu qabdaatii; kunoo, Waaqni warra si wajjin
deemaa jiran hunda gaarummaa isaatiin sitti kenneera'
naan jedhe.
25 Kanaaf yaa jarana jabaadhaa! Ani akka wanni kun
akkuma natti himame sana ta'u Waaqa nan amanaatii.
26 Ta'us biyya bishaaniin marfamte tokkotti bu'uun
keenya hin oolu."

Dooniin Caccabuu Isaa

27 Halkan kudha afuraffaatti utuu galaana Adiriyaa irra
asii fi achi oofamaa jirruu gara halkan walakkaatti warri
doonii irra hojjetan sun waan gara lafaatti dhi'aatan se'an.
28 Isaan funyoo ittiin gad fageenya galaanaa ilaalan gad
buusanii akka galaanni sun meetira soddomii torba gad
fagaatu argan; yeroo gabaabaa booddee ammas funyoo
sana gad buusanii akka gad fageenyi galaanichaa meetira
digdamii saddeet ta'e argan.
29 Isaanis kattaatti buuna jedhanii sodaatanii hiituu
doonii afur dugda duubaan doonii irraa gad buusan. Akka
lafti bariituufis kadhatan.
30 Warri doonii irra hojjetanis bidiruu keessaa baqachuuf
jedhanii waan fuula doonii duraan hiituu doonii buusan
fakkaatanii bidiruu sana galaana keessa buusan.
31 Phaawulos immoo ajajaa dhibbaatii fi loltootaan, "Yoo
namoonni kunneen doonii keessatti hafan malee isin badii
ooluu hin dandeessan" jedhe.
32 Kanaafuu loltoonni sun funyoo bidirichi ittiin hid-
hamee ture sana irraa kutanii galaanatti gad ishee dhiisan.
33 Gara barii lafaattis Phaawulos akka namoonni hund-
inuu waa nyaataniif isaan kadhate; akkanas jedheen; "Isin
bultii kudha afran darban yaadda'aa, utuu waa tokko illee
hin nyaatin agabuu keessan ooltanii bultaniirtu.
34 Kanaaf ani akka isin waa nyaattaniif isin kadhadha.
Nyaanni jiraachuuf isin barbaachisaatii. Isin keessaa nama
kam iyyuu rifeensa mataa isaa keessaa tokko iyyuu hin
baduutii."
35 Innis erga waan kana dubbatee booddee buddeena
fuudhee hunduma isaanii duratti Waaqa galateeffate; ku-
tatees nyaachuu jalqabe.
36 Isaan hundinuu jajjabaatanii ofumaan waa nyaatan.
37 Walumatti nu nama 276 taanee doonii sana keessa ture.

38 Isaanis erga nyaatanii quufanii booddee qamadii
fe’amee ture sana galaanatti naqanii akka dooniin salphatu
godhan.
39 Isaanis yommuu lafti bariitetti galoo galaanaa kan
kuufama cirrachaa qabu tokko argan malee biyyi fuula
isaanii dura jiru sun eessa akka ta’e hin hubanne; doonii
sanas yoo isaanii danda’ame dhiibanii qarqara galaanaatti
baasuu murteessan.
40 Kanaafuu funyoo hiituu doonii kutanii galaana
keessatti gad dhiisan; yeruma sana funyoo batoon ittiin
hidhame sana hiikan; ergasiis sharaa karaa fuula doonii
duraan jiru sana qilleensatti ol fuudhanii gara kuufama
cirrachaatti qajeelan.
41 Garuu dooniin sun iddoo itti galaanni lama wal ga’utti
tima cirrachaatti bu’ee lafa tuqe. Mataan isaa achitti
qabamee socho’uu dide; dudga duubni isaa immoo humna
dha’aa galaanaatiin dha’amee caccabe.
42 Loltoonnis akka warra hidhaman sana keessaa namni
tokko iyyuu bishaan daakee baqatee jalaa hin baaneef isaan
ajjeesuuf karoorfatan.
43 Garuu ajajaan dhibbaa sun waan Phaawulosin du’a
oolchuu fedheef akka isaan waan karoorfatan sana hin
goone dhowwe; innis akka warri bishaan daakuu danda’an
duraan dursanii doonii irraa utaalanii gara lafaatti ba’an
ajaje.
44 Akka warri hafan immoo saanqaa yookaan caccabaa
dooniitiin achi ga’an ajaje; haala kanaan hundi isaanii
nagaan lafatti ba’an.

28

Phaawulos Malaaxiyaa Ga’uu Isaa

1 Nus nagumaan qarqara galaanaatti baanee akka biyyi
bishaaniin marfamte sun Malaaxiyaa jedhamtu beekne.
2 Namoonni biyya bishaaniin marfamte sana irra jiraata-
nis gara laafina dinqisiisaa nu argisiisan. Isaanis sababii
roobnii fi dhaamochi tureef ibidda bobeessanii hunda
keenya simatan.
3 Utuu Phaawulos hanxaxii qoraanii walitti qabee ibid-
datti naqaa jiruu buutiin sababii ho’aatiin gad baate tokko
harka isaatti maxxantee gad dhiisuu didde.
4 Warri biyya bishaaniin marfamte sana irra jiraatan
sunis buutii harka isaatti rarraatu arganii, “Namichi kun
nama nama ajjeese ta’uu hin oolu; inni yoo balaa galaanaa
jalaa ba’e illee Murtiin Qajeelaan akka inni jiraatu hin
eeyyamneef” waliin jedhan.

5 Phaawulos buutii sana ibidda keessa of irraa buuse;
miidhaa tokko malees hafe.
6 Namoonni sunis, “Inni ni dhiita’a yookaan akkuma tasaa
kufee du’a” jedhanii eegan; garuu yommuu yeroo dheeraa
eeganii akka inni waa tokko illee hin ta’in arganitti yaada
geeddaratanii, “Inni waaqa” jedhan.
7 Bulchaan biyya bishaaniin marfamtee kan Phubiliyoos
jedhamu tokkos naannoo sanaa lafa qotiisaa qaba ture;
innis mana isaatti nu simatee guyyaa sadii jaalalaan nu
keessumsiise.
8 Abbaan Phubiliyoos dhukkuba dhagna nama gubuu fi
garaa nama kaasuun qabamee ciisaa ture; Phaawulosis isa
gaafachuuf ol seenee erga kadhatee booddee harka irra
kaa’ee isa fayyise.
9 Yommuu wanni kun ta’etti dhukkubsattoonni biyya
bishaaniin marfamte sana irra jiraatan biraa hundi dhu-
fanii fayyan.
10 Isaanis karaa baay’eedhaan ulfina nuu kennan;
yommuu nu dooniin deemuuf kaanettis waan nu bar-
baachisu hunda nuuf kennan.

Phaawulos Roomaa Ga’e

11 Nus ji’a sadii booddee doonii Iskindiriyaa kan biyya
bishaaniin marfamte sana irratti yeroo gannaa dabarse
tokkoon kaanee deemsa jalqabne; dooniin sunis asxaa
waaqota lakkuu Kastoorii fi Paaluksi adda isaa irraa qaba
ture.
12 Seraakuus geenyees bultii sadii achi turre.
13 Achiis kaanee Reegiyuumitti galle; guyyaa tokko bood-
dees waan bubbeen kibbaa bubbiseef guyyaa itti aanutti
Putiyooluus geenye.
14 Achitti obboloota tokko tokko arganne; isaanis akka nu
bultii torba isaan bira turru nu kadhatan. Nus akkasiin
Roomaatti galle.
15 Obboloonni achi turanis yommuu dhufaatii keenya
dhaga’anitti hamma iddoo gabaa Aphiyuusiittii fi iddoo
“Lafa Bultoo Sadii” jedhamuutti nu simachuu dhufan;
Phaawulosis isaan argee Waaqa galateeffate; ofii isaatiis ni
jajjabaate.
16 Yommuu nu Roomaa geenyetti Phaawulos akka loltuu
isa eegu tokko wajjin kophaa isaa jiraatu eeyyamameef.

Phaawulos Eegumsa Jalatti Roomaatti Lallabuu Isaa

17 Phaawulosis guyyaa sadii booddee dura bu’oota Yihuu-
dootaa walitti waame; yommuu isaan walitti qabamanittis
akkana jedheen; “Yaa obboloota ko, ani utuu waan saba
keenyaan yookaan duudhaa abbootii keenyaatiin mormu

tokko illee hin hojjetin Yerusaalem keessatti qabamee
dabarfamee harka warra Roomaatti kennameera.
18 Isaanis erga na qoranii booddee sababii ani yakka du'a
namatti mursiisu tokko illee hin qabaatiniif gad na dhiisuu
barbaadan.
19 Ani garuu yoo waan ittiin saba koo himadhu tokko
iyyuu hin qabaatin illee yommuu Yihuudoonni mormanitti
akka Qeesaaritti ol iyyadhu nan dirqame.
20 Wanni ani isin arguu fi isin wajjin haasa'uu kad-
hadheefis kanuma. Ani sababuma abdii Israa'eliif jedhee
foncaa kanaan hidhameera."
21 Isaanis akkana jedhanii deebisan; "Nu xalayaa waa'ee
kee dubbatu tokko illee biyya Yihuudaatii hin arganne;
obboloota achii dhufan keessaas namni tokko iyyuu waa'ee
kee waan hamaa hin dubbanne; nuttis hin himne.
22 Nu garuu yaadni kee maal akka ta'e sirraa dhaga'uu
barbaanna; nu akka namoonni iddoo hunda jiran garee
kanaan morman ni beeknaatii."
23 Isaanis guyyaa itti Phaawulos wajjin wal argan qa-
batanii, akka malee baay'atanii lafa inni jiraachaa ture
dhaqan; innis ganamaa jalqabee hamma galgalaatti waa'ee
mootummaa Waaqaa isaanii ibsaa, lallabaas ture; waa'ee
Yesuusiis Seera Museetii fi Kitaabota Raajotaa keessaa eeree
isaan amansiisuu yaalaa ture.
24 Isaan keessaa warri tokko tokko waan inni jedhe ni
fudhatan; warri kaan immoo amanuu didan.
25 Isaan gidduutti waldhabiisni uumamnaan ka'anii
deemuu jalqaban; kunis erga Phaawulos akkana jedhee
dubbii dhumaa dubbatee booddee; "Hafuurri Qulqulluun
yeroo karaa Isaayyaas raajichaatiin abbootii keessanitti
dubbate sana dhugaa isaa dubbate; innis akkana jedhe:
26 " 'Gara saba kanaa dhaqiitii akkana jedhi;
"Dhaga'uu inuma dhageessu; garuu hin hubattan;
ilaaluus inuma ilaaltu; garuu hin qalbeeffattan."
27 Qalbiin saba kanaa doomeeraatii;
gurri isaanii sirriitti hin dhaga'u;
ija isaaniis dunuunfataniiru;
utuu akkas ta'uu baatee silaa ija isaaniitiin arganii,
gurra isaaniitiin dhaga'anii,
qalbii isaaniitiinis hubatanii,
ni deebi'u turan; anis isaan nan fayyisa ture.'*
28 "Kanaafuu ani akka fayyisuun Waaqaa gara Namoota
Ormaatti ergame akka isin beektan nan barbaada! Isaanis
ni dhaga'u." [

* **28:27** Isa 6:9,10

29 Yihuudoonnis erga inni waan kana dubbatee booddee
jabeessanii waliin mormaa achii deeman.]†
30 Phaawulosis waggaa lama guutuu mana ofii isaatii
kireeffate keessa jiraachaa, warra isa dubbisuu dhufan
hundas simachaa ture.
31 Innis ija jabinaan, gufuu tokko malees mootummaa
Waaqaa lallabaa, waa'ee Gooftaa Yesuus Kiristoosis barsi-
isaa ture.

† **28:29** Hiikkaawwan durii tokko tokko luqqisaa kana hin qaban.

Roomaa

Ergaa Phaawulos Warra Roomaatti Erge

1 Phaawulos tajaajilaa Kiristoos Yesuus, kan ergamaa
ta'uuf waamamee fi akka wangeela Waaqaa lallabuuf
addaan baafame irraa:
2 Wangeelli kunis kan Waaqni duraan dursee karaa
raajota isaatiin Katabbiiwwan Qulqulluu keessatti waadaa
galee dha.
3 Wangeelichis waa'ee ilma isaa kan akka namum-
maatti sanyii Daawit irraa dhalatee,
4 akka Hafuura qulqullummaatti immoo warra du'an
keessaa ka'uu isaatiin Ilma Waaqaa humna qabeessa ta'uun
isaa labsamee dha; innis Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos.
5 Nus karaa isaatiin, maqaa isaatiif jecha ormoota
hunda keessaa akka gara ajajamuu amantii irraa dhufuutti
namoota waamnuuf ayyaanaa fi ergamtummaa argan-
neerra.
6 Isinis warra akka kan Yesuus Kiristoos ta'aniif waa-
maman sana keessa jirtu.
7 Warra Waaqaan jaallatamtanii qulqulloota ta'uuf
waamamtan kanneen Roomaa jirtan hundaaf:
Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa
ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Phaawulos Roomaa Daawwachuuf Hawwuu Isaa

8 Sababii amantiin keessan guutummaa addunyaa ir-
ratti odeeffamaa jiruuf, ani duraan dursee waa'ee hunda
keessaniitiif karaa Yesuus Kiristoosiin Waaqa koo nan
galateeffadha.
9 Akka ani kadhannaa koo keessatti utuu wal irraa hin
kutin isin yaadadhu Waaqni ani wangeela Ilma isaa lallabu-
udhaan hafuura kootiin isa tajaajilu sun dhuga baatuu koo
ti;
10 ani akka ammas dhuma irratti gara keessan dhufuuf
fedhii Waaqaatiin karaan naa banamu nan kadhadha.
11 Akka isin jabaattaniifis kennaa hafuuraa isinii hiruuf
isin arguu baay'ee nan hawwa;
12 kunis akka isinii fi ani amantii keenyaan wal jajjabeess-
inuuf.
13 Yaa obboloota ko, ani akkuma Namoota Ormaa kaan
keessatti ija qabaadhe sana isin keessattis akkasuma akkan
qabaadhuuf yeroo baay'ee gara keessan dhufuu yaadaa
turuu ko, garuu hamma ammaatti dhowwamuu koo akka
isin beekuu dhabdan hin barbaadu.

14 Ani namoota Giriikii fi warra nama Giriik hin ta’iniif,
beektotaa fi wallaaltotaaf gatii of irraa nan qaba.
15 Sababiin ani isin warra Roomaa jirtanittis wangeela
lallabuuf akka malee hawwuuf kanuma.
16 Ani wangeelatti hin qaana’u; kunis sababii wangeelli
humna Waaqaa kan warra amanan hunda fayyisu ta’eef;
innis jalqabatti Yihuudootaaf, itti aansee immoo Giriikotaaf.
17 Wangeela keessatti qajeelummaan Waaqaa amantii
irraa gara amantiitti mul’ateeraatii; kunis akkuma, “Namni
qajeelaan amantiidhaan jiraata”* jedhamee barreeffamee
dha.

Dheekkamsa Waaqaa

18 Dheekkamsi Waaqaa, Waaqa malee jiraachuu fi ham-
mina namootaa hunda irratti samii irraa ni mul’ata;
namoonni kunneen hammina isaaniitiin dhugaa ukkaamsu;
19 kunis sababii wanni waa’ee Waaqaa beekamuu malu
isaaniif ifa ta’eef; Waaqni isaaniif ibseeraatii.
20 Amalli Waaqaa kan hin mul’anne jechuunis humni
isaa kan bara baraatii fi waaqummaan isaa uumama
addunyaatii jalqabee wantoota uumaman irraa ifaan ifatti
mul’ataatii; kanaafuu isaan waan itti qabatan hin qaban.
21 Isaan yoo Waaqa beekan illee akka waaqummaa isaatti
ulfina hin kennineef; galatas hin galchineef. Garuu yaadni
isaanii waan faayidaa hin qabne ta’e; qalbiin isaanii kan
hin hubannes ni dukkanaa’e.
22 Isaan yoo ogeeyyii ofiin jedhan iyyuu gowwoota ta’an;
23 ulfina Waaqa hin duunees nama du’utti, simbiratti,
horii miilla afuriitti akkasumas uumamawwan lafa irra
loo’anitti fakkeessuudhaan geeddaran.
24 Kanaafuu Waaqni akka isaan dhagna walii isaanii
salphisaniif hawwii garaa isaanii hamaadhaan dabarsee
xuraa’ummaatti isaan kenne.
25 Isaanis dhugaa Waaqaa sobatti geeddaran; Uumaa
dhiisanii uumama waaqeffatan; ni tajaajilanis. Uumaan
bara baraan eebbifamaa dha. Ameen.
26 Sababii kanaaf Waaqni dabarsee hawwii jibbisiisaatti
isaan kenne. Dubartoonni isaaniis karaa ittiin fedhii foonii-
itiif dhiira wajjin wal bira ga’an isa uumamaan kennameef
dhiisanii, gara isa uumamaan isaaniif hin kennaminitti
geeddaran.
27 Warri dhiiraas akkasuma karaa ittiin fedhii fooniitiif
dubartoota wajjin wal bira ga’an isa uumamaan kennameef
dhiisanii kajeellaa walii isaaniitiin gubatan. Warri dhiiraa,
dhiira biraa wajjin gocha jibbisiisaa raawwatan; dogoggora

* **1:17** Anb 2:4

isaanii kanaafis adaba isaaniif malu ofuma isaaniitiin fudhatan.
28 Sababii isaan Waaqa beekuu akka waan faayidaa hin qabneetti fudhataniif, Waaqni immoo akka isaan waan hojjetamuu hin malle hojjetaniif qalbii faayidaa hin qabnetti dabarsee isaan kenne.
29 Isaanis hammina gosa hundaatiin, jal'inaan, sassattummaan, amala baduun, hinaaffaan, nama ajjeesuun, wal loluun, gowwoomsuu fi dabaan guutaman. Isaan hamattoota,
30 warra maqaa nama balleessan, warra Waaqa jibban, warra nama arrabsan, warra of jajanii fi warra of tuulanii dha; isaan warra karaa ittiin jal'ina hojjetan yaadan, warra abbaa fi haadha isaaniitiif hin ajajamnee dha;
31 isaan warra hubannaa hin qabne, warra walii galtee diigan, warra jaalala hin qabnee fi warra namaaf garaa hin laafnee dha.
32 Isaan seera Waaqaa kan, "Warra waan akkanaa hojjetan du'uutu isaaniif mala" jedhu sana yoo beekan iyyuu ofii isaaniitiif waan akkanaa hojjechuu qofa utuu hin ta'in warra waan kana hojjetan iyyuu ni jajjabeessu.

2

Murtii Waaqaa Qajeelaa

1 Kanaafuu yaa namichoo, ati yoo abbaa fedhe illee taate kan nama kaanitti murtu waan itti qabattu hin qabdu; waan ittiin namatti murtu hundaan ofittis ni murtaatii; ati kan murtii kennitu iyyuu ofii keetiis isuma hojjettaatii.
2 Nu akka murtiin Waaqaa kan warra waan akkanaa hojjetan irratti murteeffamu dhugaa irratti hundaa'e ni beekna.
3 Yaa namichoo, ati yommuu warra waan akkanaa hojjetanitti murtee ofii keetii immoo waanuma akkasii hojjettu waan murtii Waaqaa jalaa baatu seetaa?
4 Yookaan ati akka gara laafummaan Waaqaa gara qalbii jijjiirrannaatti si geessu utuu hin beekin baay'ina gara laafummaa isaa, gara bal'ina isaatii fi obsa isaa ni tuffattaa?
5 Ati garuu sababii mata jabina keetiitii fi garaa kee isa qalbii hin jijjiirranne sanaatiif guyyaa dheekkamsa Waaqaa kan murtiin qajeelaan itti mul'atu sanaaf dheekkamsa of irratti kuusaa jirta.
6 Waaqni, "Nama hundaaf akkuma hojii isaatti gatii isaa ni kenna."*

---

* **2:6** Far 62:12; Fak 24:12

7 Inni warra obsaan waan gaarii hojjechaa kabaja, ulfinaa
fi jireenya hin dabarre barbaadaniif jireenya bara baraa ni
kenna.
8 Warra ofittoo kanneen dhugaadhaaf ajajamuu didanii
hammina duukaa bu'an garuu dheekkamsaa fi aariitu isaan
eeggata.
9 Nama hammina hojjetu hunda irratti, jalqabatti Yihu-
udii irratti, ergasii immoo Nama Ormaa irratti dhiphinnii fi
rakkinni ni dhufa.
10 Garuu nama waan gaarii hojjetu hundaaf, jalqabatti
Yihuudiif, ergasii immoo Nama Ormaatiif kabajni, ulfinnii
fi nagaan ni ta'a.
11 Waaqni nama wal hin caalchisuutii.
12 Warri utuu seera hin qabaatin cubbuu hojjetan hund-
inuu seera malee barbadaa'u; warra utuu seera qabanuu
cubbuu hojjetan hundattis seeruma sanaan murama.
13 Sababiin isaas warra seeraaf ajajamanitu fuula Waaqaa
duratti qajeeltota taasifama malee warri seera dhaga'an
qajeeltota miti.
14 Namoonni Ormaa warri seera hin qabne yoo uuma-
maan waan seerri ajaju hojjetan, yoo seera qabaachuu
baatan illee isaan ofii isaaniitiifuu seera.
15 Isaan waan qalbiin isaanii dhugaa ba'uuf, waan yaadni
isaaniis yeroo tokko isaan himatee yeroo kaan immoo
isaaniif falmuuf, akka ajajni seeraa garaa isaanii keessatti
barreeffame ni argisiisu.
16 Akka wangeela ani lallabuutti wanni kun gaafa Waaqni
icciitii namootaa karaa Yesuus Kiristoosiin murtii itti ken-
nutti ta'a.

Yihuudootaa fi Seera

17 Ati yoo Yihuudii ofiin jette, yoo seera amanatte, yoo kan
Waaqaanis of jajju taate,
18 yoo fedhii isaa beekte, yoo seera sanaanis qajeelfamtee
waan hunda caalu mirkaneeffatte,
19 warra iji isaanii jaameef dura deemaa, warra dukkana
keessa jiraniif immoo ifa ta'uu kee yoo amante,
20 karaa seeraatiinis beekumsaa fi dhugaa qabduun yoo
wallaaltota gorsite, daa'immanis yoo barsiifte,
21 egaa ati kan warra kaan barsiiftu, ofii kee immoo
hin barsiiftuu? Kan "Hin hatin" jettee barsiiftu ofii keetii
immoo ni hattaa?
22 Ati kan, "Namni ejjuu hin qabu" jettu ofii keetii ni
ejjitaa? Kan waaqota tolfamoo akka malee jibbitu mana
qulqullummaa ni saamtaa?
23 Ati kan Seeraan of jajju seera cabsuudhaan Waaqa ni
salphiftaa?

24 “Sababii keessaniif maqaan Waaqaa Namoota Ormaa
gidduutti arrabsama”† jedhamee barreeffameeraatii.
25 Yoo ati seera eegde dhagna qabaan faayidaa qaba;
yoo seera cabsite garuu akka waan dhagna hin qabatinii
taateerta.
26 Warri dhagna hin qabatin yoo waan seerri ajaju eegan,
akka waan dhagna qabataniitti hin ilaalamanii ree?
27 Namni utuu fooniin dhagna hin qabatin seera eegu
tokko si nama seera barreeffame qabaattee dhagnas qabat-
tee seera cabsitutti ni mura.
28 Namni waan alaan mul’atu qofaan Yihuudii hin ta’u;
dhagna qabachuunis waan alaan mul’atu qofa miti.
29 Garuu nama keessa namummaa isaatiin Yihuudii ta’etu
Yihuudii dha; dhagna qabaanis dhagna qabaa yaada garaa
kan Hafuuraan ta’uudha malee seera barreeffameen miti.
Namni akkasii Waaqa biratti malee nama biratti hin jajamu.

3

Amanamummaa Waaqaa

1 Egaa Yihuudii ta’uun faayidaa maalii qaba? Yookaan
bu’aan dhagna qabaa maalii?
2 Karaa hundaanuu bu’aa guddaa qaba! Jalqabatti
dubbiin Waaqaa Yihuudootatti imaanaa kenname.
3 Isaan keessaa tokko tokko yoo hin amanin maal
ree? Amantii dhabuun isaanii amanamummaa Waaqaa ni
balleessaa?
4 Gonkumaa hin ta’u! Namoonni hundinuu sobdoota,
Waaqni immoo dhugaa qabeessa haa ta’u. Kunis akkuma,
“Akka ati dubbii keetiin dhuga qabeessa taatuuf,
yommuu murtiitti dhi’aattuttis akka mo’attuuf”*
jedhamee barreeffamee dha.
5 Yoo jal’inni keenya qajeelina Waaqaa ifa baase garuu
maal jenna ree? Waaqni dheekkamsa isaa nutti fiduun isaa
qajeelina dhabeetii? Kanas ani akka namaattin dubbadha.
6 Gonkumaa hin ta’u! Utuu akkas ta’ee silaa Waaqni
akkamitti addunyaatti muruu danda’a ree?
7 Namni tokko, “Yoo soba kootiin dhuga qabeessummaan
Waaqaa guddatee ulfinni isaas baay’ate maaliif hamma
ammaatti akka cubbamaa tokkootti natti murama ree?”
jedhee falma ta’a.
8 Kunis isa namoonni tokko tokko, “Isaan, ‘Akka wanni
gaariin dhufuuf hammina haa hojjennu?’ jedhu” jedhanii
nurratti odeessisanii dha. Murtiin isaanitti muramus
waanuma maluu dha!

Namni Kam iyyuu Qajeelaa miti

† **2:24** Isa 52:5; His 36:22 * **3:4** Far 51:4

9 Egaa maal jenna ree? Nu Yihuudoonni warra kaan
caallaa? Gonkumaa akkas miti! Akka Yihuudoonnii fi
Giriikonni hundinuu cubbuu jala jiran duraan dursinee
mirkaneessineerraatii.
10 Kunis kan akkana jedhamee barreeffamee dha:
“Qajeelaan tokko iyyuu hin jiru; namni tokko iyyuu;
11 namni hubannaa qabu,
kan Waaqa barbaadu tokko iyyuu hin jiru.
12 Hundinuu dogoggoraniiru;
walumatti warra faayidaa hin qabne ta’aniiru;
namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru;
tokkumti iyyuu hin jiru.”†
13 “Laagaan isaanii awwaala banamaa dha;
arraba isaaniitiin ni gowwoomsu.”‡
“Hadhaan buutii hidhii isaanii jala jira.”§
14 “Afaan isaanii abaarsaa fi hadhaa’ummaan guu-
tame.”*
15 “Miilli isaanii dhiiga dhangalaasuutti ariifata;
16 badiisaa fi gadadootu karaa isaanii irra jira;
17 karaa nagaas hin beekan.”†
18 “Waaqa sodaachuun ija isaanii dura hin jiru.”‡
19 Akka afaan hundi cufamuu fi akka addunyaan hund-
inuu murtii Waaqaa jala galuuf, wanni seerri jedhu hund-
inuu akka warra seera jala jiraniif dubbatu ni beekna.
20 Kanaafis eenyu iyyuu seera eeguudhaan fuula Waaqaa
duratti qajeelaa hin ta’u; seeratu cubbuu nu hubachiisaatii.

Qajeelummaa Amantiin Argamu

21 Amma garuu qajeelummaan Waaqaan kennamu kan
seeraan adda ta’e, kan Seerrii fi Raajonni dhugaa ba’aniif
mul’ateera.
22 Qajeelummaan Waaqaa kun amantiidhaan warra
Yesuus Kiristoositti amanan hundaaf kennama; nama wal
caalchisuun hin jiru;
23 sababii hundi isaanii iyyuu cubbuu hojjetaniif isaan
ulfina Waaqaa irraa citaniiruutii;
24 isaanis ayyaana Waaqaa isa furama karaa Kiristoos
Yesuusiin toluma kennameefiin qajeeltota taasifamaniiru.
25 Dhiiga isaatti amantii qabaachuudhaanis akka inni
aarsaa araaraa ta’uuf Waaqni isa dhi’eesse. Waan kana
gochuun isaas cubbuu kanaan dura hojjetame utuu hin
adabin waan obsaan bira darbeef qajeelina isaa argisiisuuf
jedhee ti;

---

† **3:12** Far 14:1-3; 53:1-3; Lal 7:20 ‡ **3:13** Far 5:9 § **3:13** Far 140:3 * **3:14** Far 10:7 † **3:17** Isa 59:7,8 ‡ **3:18** Far 36:1

26 Waaqni yeroo ammaa qajeelummaa isaa argisiisuu fi
akka nama Yesuusitti amanus qajeelaa ta'uu isaa labsuuf
waan kana godhe.

Seerri Kennamuu Isaa

27 Yoos of tuuluun eessa jira ree? Inni hafeera. Seera
kamiin? Seera eeguudhaan moo? Miti; seera amantiitiin
malee.
28 Nu akka namni seera eeguudhaan utuu hin ta'in
amantiidhaan qajeelaa taasifamu ni amannaatii.
29 Waaqni Waaqa Yihuudootaa qofa moo? Inni Waaqa
Namoota Ormaas mitii? Eeyyee, inni Waaqa Namoota
Ormaatis;
30 egaa kan dhagna qabates amantiin, kan dhagna
hin qabatinis amantiidhuma sanaan qajeelaa kan taasisu
Waaquma tokkicha.
31 Yoos nu amantii kanaan seera sana cabsinaa ree?
Gonkumaa akkas miti! Seericha ni cimsina malee.

4

Abrahaam Amantiidhaan Qajeelaa Ta'e

1 Egaa Abrahaam inni fooniin abbaa keenya ta'e sun haala
kanaan maal argate jenna ree?
2 Abrahaam utuu hojiin qajeelaa taasifamee jiraatee silaa
waan ittiin of jaju qaba ture; fuula Waaqaa duratti garuu
akkas miti.
3 Katabbiin Qulqulluun maal jedha? "Abrahaam Waaqa
amane; kunis qajeelummaatti lakkaa'ameef."*
4 Nama hojjetu tokkoof Mindaan gatiidha malee akka
kennaa tolaatti hin hedamu.
5 Ta'us nama hin hojjenne, kan Waaqa isa nama hamaa
qajeelaa taasisu amanatu garuu amantiin isaa qajeelum-
maatti lakkaa'amaaf.
6 Daawitis akka namni Waaqni qajeelummaa hojii malee
argamu lakkaa'uuf eebbifamaa ta'e yommuu dubbatu
akkana jedha:
7 "Warri yakki isaanii dhiifameef,
kanneen cubbuun isaanii
haguugameef eebbifamoo dha.
8 Namni Gooftaan cubbuu isaa itti
hin lakkoofne eebbifamaa dha."†
9 Eebbi kun warra dhagna qabatan qofaaf moo warra
dhagna hin qabatiniifis? Abrahaamiif amantiin isaa qa-
jeelummaatti lakkaa'ame jenneerraatii.

---

* **4:3** Uma 15:6 † **4:8** Far 32:1,2

10 Kun egaa akkamitti isaaf lakkaa'ame ree? Erga inni
dhagna qabatee moo duraanii? Durumaan malee erga
dhagna qabate miti!
11 Inni mallattoo dhagna qabaa fudhate; kunis chaappaa
qajeelummaa inni utuu dhagna hin qabatin dura amantiin
argate sanaa ti. Kanaafis inni warra utuu dhagna hin
qabatin amanan kanneen amantiin isaanii qajeelummaatti
lakkaa'ameef hundaaf abbaa dha.
12 Akkasumas inni warra dhagna qabataniif, dhagna
qabachuu qofas utuu hin ta'in warra karaa amantii abbaan
keenya Abrahaam utuu dhagna hin qabatiniin dura fudhate
sana duukaa bu'an hundaaf abbaa dha.
13 Abrahaamii fi sanyiin isaa waadaa akka inni dhaaltuu
addunyaa ta'u kenname sana karaa qajeelummaa amantiin
dhufuutiin argatan malee karaa seeraatiin miti.
14 Yoo warri seeratti bulan dhaaltota ta'an, amantiin gatii
hin qabu; waadaanis homaa hin fayyaduutii;
15 kunis sababii seerri dheekkamsa fiduuf. Lafa seerri hin
jirre yakki hin jiruutii.
16 Kanaafuu waadaan kun akka ayyaanaan ta'uu fi akka
sanyii isaa hundaaf wabii ta'uuf amantii irratti hundeef-
fame; innis warra akka Abrahaam amananiif malee warra
seeratti bulan qofaaf miti; Abrahaam abbaa hunduma
keenyaa ti.
17 Kunis akkuma, "Ani abbaa saboota baay'ee si taa-
siseera"‡ jedhamee barreeffamee dha. Abrahaam Waaqa
amanate; innis Waaqa warra du'aniif jireenya kennuu fi
isa waan hin jirre akka waan jiruutti waamu sana duratti
abbaa keenya.
18 Abrahaamis akkuma, "Sanyiin kee akkas ni ta'a"§
jedhametti utuu abdiin tokko iyyuu hin jiraatin abdiidhaan
amanee abbaa saboota baay'ee ta'e.
19 Innis akka umuriin isaa gara waggaa dhibbaa ga'ee
dhagni isaa du'e, akkasumas akka gadameessi Saaraa du'e
beeku illee amantii isaatti hin laafne.
20 Inni amantii isaatti jabaachuun Waaqaaf ulfina kenne
malee amantii dhabuun waadaa Waaqaa hin shakkine;
21 akka Waaqni waan waadaa gale raawwachuu danda'us
guutumaan guutuutti hubateera.
22 Kanaafuu, "Amantiin isaa qajeelummaatti isaaf
lakkaa'ame."
23 Dubbiin, "Qajeelummaatti isaaf lakkaa'ame" jedhu kun
Abrahaam qofaaf hin barreeffamne;

---

‡ **4:17** Uma 17:5 § **4:18** Uma 15:5

24 nuufis, warra Waaqa Gooftaa keenya Yesuusin warra
du’an keessaa kaase sanatti amannuufis, qajeelummaatti ni
lakkaa’ama.
25 Yesuus cubbuu keenyaaf dabarfamee du’atti kenname;
qajeeltota nu taasisuuf immoo du’aa kaafame.

5

Nagaa fi Gammachuu

1 Kanaafuu amantiidhaan qajeeltota erga taasifamnee nu
karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin Waaqa wajjin
nagaa qabna.
2 Ayyaana amma jabaannee ittiin dhaabannu kanattis
karaa isaatiin amantiin galuuf carraa arganneerra. Abdii
ulfina Waaqaattis ni gammanna.
3 Kana qofa miti; nu dhiphina keenyattis ni gammanna;
akka dhiphinni obsa fidu ni beeknaatii;
4 obsi jabaatanii dhaabachuu, jabaatanii dhaabachuun
immoo abdii fida.
5 Jaalalli Waaqaa karaa Hafuura Qulqulluu nuu kennamee
sanaatiin garaa keenya keessatti waan dhangalaafameef
abdiin nu hin qaanessu.
6 Utuu nu amma illee dadhabdoota taanee jirruu yeroo
malutti Kiristoos cubbamootaaf jedhee du’e.
7 Yoo namni tokko nama gaariif du’uuf ija jabaachuu
danda’e iyyuu, namni nama qajeelaaf du’u akka malee
muraasa.
8 Garuu utuma nu cubbamoota taanee jirruu Kiristoos
nuuf jedhee du’e; kunis jaalala Waaqni nuuf qabu argisiisa.
9 Egaa nu amma erga dhiiga isaatiin qajeeltota taasifam-
nee, akkam karuma isaatiin dheekkamsa Waaqaa jalaa hin
baane ree!
10 Nu utuu diinota Waaqaa taanee jirruu erga du’a ilma
isaatiin isatti araaramnee, erga isatti araaramnee booddee
immoo hammam caalaa jireenya isaatiin hin fayyinu ree!
11 Kana qofa miti; nu garuu Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos isa ittiin amma araara arganne sanaan Waaqatti
ni gammanna.

Duuti Addaamiin, Jireenyi Immoo Kiristoosiin Dhufe

12 Kanaaf akkuma cubbuun karaa nama tokkootiin ad-
dunyaa seene, duuti immoo karaa cubbuutiin seene; sababii
namni hundinuu cubbuu hojjeteefis duuti nama hundatti
dhufe.
13 Utuu seerri hin kennaminiin dura iyyuu cubbuun
addunyaa keessa tureetii; yeroo seerri hin jirretti garuu
cubbuun hin lakkaa’amu.

14 Ta’us duuti bara Addaam irraa jalqabee hamma bara
Museetti warra dogoggora akka Addaam hin hojjetin irratti
illee mo’ee ture; Addaamis Isa dhufuuf jiru sanaaf fak-
keenya ture.
15 Kennaan tolaa sun garuu akka balleessaa sanaa
miti. Erga sababii balleessaa nama tokkootiin namoonni
baay’een du’anii, ayyaanni Waaqaatii fi kennaan karaa
ayyaana nama tokkootiin jechuunis kennaan karaa
Yesuus Kiristoosiitiin dhufe sun immoo hammam caalaa
namootaaf haa baay’atu ree!
16 Kennaan Waaqaa miidhaa cubbuun namni tokko hoj-
jete fiduun tokko miti: Murtiin cubbuu tokkichaaf kenname
yakkamtummaa fideera; kennaan tolaa kan balleessaa
baay’ee irratti kenname garuu qajeelummaa fide.
17 Erga sababii balleessaa nama tokkootiin karaa namicha
sanaatiin duuti mo’ee, warri ayyaana baay’atee irraa hafaa
ta’ee fi kennaa qajeeltota nama taasisu argatan immoo
karaa nama tokkoo karaa Yesuus Kiristoosiitiin hammam
caalaa jireenyaan hin mo’an ree!
18 Kanaafuu akkuma balleessaan tokko nama hundatti
yakka mursiise, akkasuma immoo hojiin qajeelummaa
tokko nama hundaaf qajeelummaa jireenya fidu ta’e.
19 Akkuma ajajamuu diduu nama tokkootiin namoonni
baay’een cubbamoota ta’an, akkasuma immoo ajajamuu
nama tokkootiin namoonni baay’een qajeeltota ni taasi-
famu.
20 Seerris akka cubbuun baay’atuuf dhufe. Lafa cubbuun
baay’atetti garuu ayyaanni akka malee baay’ate;
21 kunis akkuma cubbuun karaa du’aatiin mo’e sana
ayyaannis karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiitiin
akka jireenya bara baraa fiduuf karaa qajeelinaatiin akka
mo’uuf.

6

Cubbuuf Du’uu, Kiristoosiin Immoo Jiraachuu

1 Egaa maal jenna ree? Akka ayyaanni baay’atuuf ittuma
fufnee cubbuu haa hojjennuu?
2 Gonkumaa hin ta’u! Nu warri cubbuuf duune, si’achi
akkamitti cubbuu jala jiraanna?
3 Yookaan nu warri Kiristoos Yesuusitti cuuphamne hundi
akka du’a isaattis cuuphamne isin hin beektanii?
4 Kanaafuu akkuma Kiristoos ulfina Abbaatiin warra
du’an keessaa kaafame sana nus akka jireenya haaraa
jiraannuuf cuuphaadhaan du’a isaa keessatti hirmaannee
isa wajjin awwaalamne.

5 Nu erga du’a isaatiin akkasitti isa wajjin tokko taane,
du’aa ka’uu isaatiinis akkasuma isa wajjin tokko ni taana.
6 Akka dhagni cubbamaan balleeffamuuf, nus akka si’achi
garboota cubbuu hin taaneef akka namummaan keenya
moofaan sun isa wajjin fannifame ni beekna;
7 namni du’e cubbuu irraa bilisoomeeraatii.
8 Egaa nu yoo Kiristoos wajjin duune, akka isa wajjin
jiraannus ni amanna.
9 Kiristoos warra du’an keessaa waan ka’eef, akka inni
deebi’ee hin duune ni beeknaatii; duutis si’achi isa irratti
gooftummaa hin qabu.
10 Inni du’a du’e sana si’a tokko yeroo hundaaf cubbuuf
du’e; jireenya jiraatu sana garuu Waaqaaf jiraata.
11 Isinis akkasuma akka cubbuuf duutanitti, Kiristoos
Yesuusiin garuu akka Waaqaaf jiraattota taatanitti of hedaa.
12 Kanaafuu isin akka fedhii isaa hamaadhaaf hin ajajam-
neef dhagna keessan kan du’a hin oolle irratti cubbuu hin
moosisinaa.
13 Akka warra du’a irraa gara jireenyaatti fidamani-
itti Waaqaaf of dhi’eessaa malee kutaa dhagna keessanii
mi’a jal’inaa gootanii cubbuuf hin dhi’eessinaa; garuu
kutaa dhagna keessanii mi’a qajeelinaa godhaatii Waaqaaf
dhi’eessaa.
14 Isin ayyaana jala jirtu malee waan seera jala hin jirreef,
cubbuun isin irratti gooftummaa hin qabaatu.

Garboota Qajeelummaa Ta’uu

15 Egaa maal haa ta’u ree? Nu sababii ayyaana jala malee
seera jala hin jirreef cubbuu haa hojjennuu? Gonkumaa hin
ta’u!
16 Cubbuu gara du’aatti nama geessuufis ta’u yookaan aja-
jamuu gara qajeelummaatti nama geessuuf, yommuu akka
garbootaatti nama tokkoof ajajamuuf of kennitanitti, nama
ajajamtaniif sanaaf akka garboota taatan hin beektanii?
17 Isin yoo garboota cubbuu turtan illee amma garuu
barumsa itti kennamtan sanaaf waan garaa guutuun aja-
jamtaniif Waaqaaf galanni haa ta’u.
18 Isin cubbuu irraa bilisoomtanii garboota qajeelummaa
taataniirtu.
19 Sababii isin uumamaanuu dadhaboo taataniif ani
jecha namaa galuun nan dubbadha; akkuma kutaa dhagna
keessanii xuraa’ummaa fi hammina guddachaa deemuuf
garba gootanii dhi’eessaa turtan sana ammas kutaa dhagna
keessanii qajeelummaa gara qulqullummaatti geessuuf
garba godhaatii dhi’eessaa.
20 Isin yeroo garboota cubbuu turtanitti, qajeelummaa
irraa bilisa turtan.

21 Waan amma itti qaanoftan kana irraa yeroo sana bu’aa
maalii argattan ree? Dhumni waan sanaa du’aatii!
22 Amma garuu waan cubbuu irraa bilisoomtanii gar-
boota Waaqaa taataniif faayidaan isin argattan gara qulqul-
lummaatti isin geessa; dhumni isaas jireenya bara baraa ti.
23 Mindaan cubbuu du’aatii; kennaan Waaqaa garuu
karaa Gooftaa keenya Kiristoos Yesuusiin jireenya bara
baraa ti.

7

Fakkeenya Fuudhaa fi Heerumaa

1 Yaa obboloota, ani warra seera beekanitti nan dub-
badhaatii; seerri nama tokko irratti taayitaa kan qabaatu
hamma namichi sun lubbuun jiru qofa akka ta’e isin hin
beektanii ree?
2 Dubartiin heerumte tokko hamma inni lubbuudhaan
jirutti seeraan dhirsa isheetti hidhamteerti; yoo dhirsi
ishee du’e garuu seera fuudhaa fi heerumaa sana irraa
hiikamteerti.
3 Kanaafuu utuu dhirsi ishee lubbuudhaan jiruu yoo
nama biraatti heerumte isheen ejjituu jedhamti. Yoo dhirsi
ishee du’e garuu waan seera sana irraa hiikamteef yoo
nama biraatti heerumte illee ejjitu miti.
4 Kanaafuu yaa obboloota ko, isinis akkasuma karaa
dhagna Kiristoosiin seeraaf duutaniirtu; kunis akka isin kan
biraa, kan isa warra du’an keessaa kaafame sanaa taataniif;
kun immoo akka nu Waaqaaf ija naqannuuf.
5 Yeroo nu akka namummaa cubbamaatti jiraachaa tur-
retti, hawwiin cubbuu kan seeraan kakaafame sun akka
nu du’aaf ija naqannuuf dhagna keenya keessatti hojjechaa
ture.
6 Amma garuu waan duraan nu hidhee ture sanaaf
du’uudhaan seera irraa hiikamneerra; kunis akka seera
moofaa barreeffame sana jalatti tajaajilluuf utuu hin ta’in
akka jireenya Hafuuraa haaraa sanaan tajaajilluuf.

Seeraa fi Cubbuu

7 Egaa maal jenna ree? Seerri cubbuudhaa? Gonkumaa
akkas miti! Garuu ani utuu seeraan ta’uu baatee cubbuun
maal akka ta’e hin beeku ture. Utuu seerri “Hin hawwin”*
jechuu baatee ani silaa hawwiin maal akka ta’e dhugumaan
hin beeku ture.
8 Cubbuun garuu carraa ajajni argamsiiseen hawwii
hamaa gosa hundaa na keessatti uume. Lafa seerri hin
jirretti cubbuun du’aadhaatii.

---

* **7:7** Bau 20:17; KeD 5:21

9 Ani dur seera malee jiraachaan ture; yommuu ajajni
dhufetti garuu cubbuun ni bayyanatte; anis nan du'e.
10 Ajajni jireenya fida jedhamee eegame sunis akka du'a
natti fide nan hubadhe.
11 Cubbuun carraa ajajni argamsiiseen na gowwoomse;
ajajuma sanaanis na ajjeese.
12 Kanaafuu seerri qulqulluu dha; ajajni sunis qulqulluu
dha; qajeelaa dha; gaarii dhas.

13 Egaa waan gaarii sanatu du'a natti ta'ee ree? Gonku-
maa akkas miti! Cubbuunis akka cubbuutti akka ilaala-
muuf, akka karaa ajajaatiin ittuma caalee cubbuu ta'uufis
cubbuun karaa waan gaarii sanaatiin du'a natti fide.

14 Nus akka seerri sun seera hafuuraa ta'e ni beekna;
ani garuu nama foonii kan akkuma garbaatti cubbuutti
gurguramee dha.
15 Ani waanan hojjedhu hin beeku. Ani waanan jibbun
hojjedha malee waanan hojjechuu barbaadu hin hojjedhuu-
tii.
16 Ani erga waanan hojjechuu hin barbaanne hojjedhee,
akka seerri sun gaarii ta'e walii nan gala.
17 Yoos, si'achi cubbuu na keessa jiraatutu waan kana
hojjeta malee ana miti.
18 Na keessa jechuunis namummaa koo cubbamaa keessa
akka wanni gaariin tokko iyyuu hin jirre nan beeka. Ani
waan gaarii hojjechuu nan hawwa; garuu hojjechuu hin
danda'u.
19 Wanti ani hojjedhu waan hamaa ani hojjechuu hin
barbaanne malee waan gaarii ani hojjechuu barbaadu
mitiitii.
20 Egaa ani waanan hojjechuu hin barbaanne yoon hoj-
jedhe, si'achi cubbuu na keessa jiraatu sanatu waan kana
hojjeta malee ana miti.

21 Kanaafuu akka seerri sun hojjechaa jiru nan hubadha;
yommuu ani waan gaarii hojjechuu barbaadu hamminni na
biratti argama.
22 Ani keessa namummaa kootti seera Waaqaattin nan
gammadaatii;
23 ani garuu utuu seerri biraa seera qalbii koo wajjin
kutaa dhagna koo keessatti wal lolee seera cubbuu kan
kutaa dhagna koo keessa jiruuf na booji'uu nan arga.
24 Ani nama gadadamaa akkamii ti! Dhagna du'u kana
jalaa eenyutu na baasa?
25 Karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin galanni
Waaqaaf haa ta'u!

Kanaafuu ani mataan koo qalbii kootiin garbicha seera Waaqaa ti; namummaa koo cubbamaadhaan garuu ani garbicha seera cubbuu ti.

8

Hafuura Jireenyaa

1 Egaa amma murtiin warra Kiristoos Yesuus keessa jiraatanitti muramu hin jiru;
2 seerri Hafuura jireenyaa karaa Kiristoos Yesuusiin seera cubbuutii fi seera du'aa jalaa na bilisoomseeraatii.
3 Waan seerri sababii fooniitiin dadhabsiifameef hojjechuu hin danda'in, Waaqni Ilma ofii isaa bifa foon cubbamaatiin aarsaa cubbuu akka ta'uuf erguun hojjeteeraatii. Kanaanis inni fooniin cubbuutti mure.
4 Kunis akka qajeelummaan seeraa sun nu warra utuu akka namummaa cubbamaatti hin ta'in akka Hafuuraatti jiraannu keessatti raawwatamuufii dha.
5 Warri akka fooniitti jiraatan waan foonii yaadu; warri akka Hafuuraatti jiraatan garuu waan Hafuuraa yaadu.
6 Yaadni foonii du'a; yaadni Hafuuraa garuu jireenyaa fi nagaa dha.
7 Yaadni foonii diina Waaqaa ti; seera Waaqaatiifis hin bulu. Buluus hin danda'u.
8 Warri akka fooniitti jiraatan Waaqa gammachiisuu hin danda'an.
9 Isin garuu yoo Hafuurri Waaqaa isin keessa jiraate akka Hafuuraatti jiraattu malee akka fooniitti hin jiraattan. Eenyu iyyuu yoo Hafuura Kiristoos qabaachuu baate inni kan Kiristoos miti.
10 Yoo Kiristoos isin keessa jiraate garuu dhagni keessan sababii cubbuutiin du'aa dha; hafuurri keessan immoo sababii qajeelummaatiin jiraataa dha.
11 Hafuurri Waaqaa inni Yesuusin warra du'an keessaa kaase sun yoo isin keessa jiraate garuu, inni Kiristoos Yesuusin warra du'an keessaa kaase sun karaa Hafuura isaa kan isin keessa jiruutiin dhagna keessan isa du'uufis jireenya kenna.
12 Egaa yaa obboloota, nu gatii of irraa qabna; garuu fooniif miti; akka fooniitti jiraachuufis miti.
13 Isin yoo akka fooniitti jiraattan ni duutuutii; yoo Hafuuraan hojii foon keessanii ajjeeftan garuu ni jiraattu.
14 Warri Hafuura Waaqaatiin qajeelfaman hundinuu ilmaan Waaqaatii.
15 Isin Hafuura ilmummaa isa nu ittiin, *"Aabbaa,* yaa Abbaa" jennee waammannu sana argattan malee Hafuura garbummaa kan gara sodaatti isin deebisu hin arganne.

16 Akka nu ijoollee Waaqaa taane kan hafuura keenya
wajjin dhugaa ba'us Hafuuruma sana.
17 Yoo ijoollee taane immoo nu dhaaltota; akka hirmaat-
tota ulfina isaa taanuufis yoo hirmaattota dhiphina isaa
taane, nu dhaaltota Waaqaa ti; Kiristoos wajjinis ni dhaalla.

Ulfina Fuul duraa

18 Dhiphinni keenya kan ammaa kun ulfina nutti
mul'achuuf jiruun yommuu wal bira qabamu akka waan
tokkottuu hin lakkaa'amne ani nan yaada.
19 Uumamni mul'achuu ijoollee Waaqaa hawwiidhaan
eeggachaa jira.
20 Uumamni utuu filannoo isaatiin hin ta'in, fedhii isa
dabarsee isa kenne sanaatiin abdiidhaan waan faayidaa hin
qabnetti saaxilameeraatii;
21 kunis akka uumamni mataan isaa garbummaa tortoruu
jalaa ba'ee bilisummaa ulfina qabeessa ijoollee Waaqaatti
galuuf.
22 Uumamni hundinuu hamma ammaatti akkuma
dhiphina yeroo ciniinsuutti akka aadaa jiru ni beekna.
23 Uumama qofa utuu hin ta'in nu mataan keenya
warri ija Hafuuraa kan jalqabaa qabnu iyyuu furii dhagna
keenyaa ilmummaatti guddifamuu eeggachaa of keessatti ni
aadna.
24 Nu abdii kanaan fayyineetii. Abdiin argamu garuu
abdii miti; namni waan amma iyyuu qabu abdatu eenyu
ree?
25 Nu yoo waan amma hin qabne abdanne garuu obsaan
eegganna.
26 Akkasumas Hafuurri dadhabbii keenya irratti nu gar-
gaara. Nu waan kadhachuu qabnu hin beeknuutii; hafuurri
mataan isaa garuu aaduu ibsamuu hin danda'amneen nuuf
kadhata.
27 Inni garaa keenya qoru sun yaada Hafuuraas ni beeka;
Hafuurri akka fedhii Waaqaatti qulqullootaaf kadhataatii.

Mo'attoota Caaluu

28 Waaqni warra isa jaallatanii akka kaayyoo isaatti
waamamaniif akka wanti hundinuu gaarii ta'uuf hojjetu ni
beekna.
29 Akka inni obboloota baay'ee keessatti hangafa ta'uuf
Waaqni warra duraan dursee beeke akka bifa ilma isaa
fakkataniif duraan dursee murteesseeraatii.
30 Inni warra duraan dursee murteesse sana ni waame;
warra waame sanas qajeeltota taasise; warra qajeeltota
taasiseef immoo ulfina kenne.
31 Egaa kana irratti maal jenna ree? Erga Waaqni nu
wajjin ta'ee eenyutu nuun mormuu danda'a?

32 Waaqni Ilma isaa illee utuu hin mararfatin hunduma
keenyaaf dabarsee kenne sun akkamitti waan biraa hundu-
mas isa wajjin akkasuma arjummaan nuuf hin kennu ree?
33 Warra Waaqni filate eenyutu himata? Kan qajeelaa
nama taasisu Waaqa.
34 Kan itti muru eenyu? Kiristoos Yesuus isuma nuuf
du'ee, kana caalaa immoo warra du'an keessaa ka'ee mirga
Waaqaa jiruu fi nuuf kadhatu sanaa dha.
35 Jaalala Kiristoos irraa eenyutu gargar nu baasa?
Dhiphina moo rakkina, ari'atama moo beela, daaruu moo
balaa yookaan goraadee?
36 Kunis akkuma,
"Nu siif jennee guyyaa guutuu ni ajjeefamna;
akka hoolota qalamuuf jiraniittis lakkaa'amneerra"*
jedhamee barreeffamee dha.
37 Kana hunda keessatti garuu nu isa nu jaallate sanaan
mo'attoota ni caalla.
38 Duuti yookaan jireenyi, ergamoonni yookaan bulchi-
toonni, hangafoonni, wanni ammaa yookaan wanni dhu-
fuuf jiru yookaan humni tokko iyyuu,
39 ol dheerinni yookaan gad fageenyi yookaan uumamni bi-
raa kam iyyuu jaalala Waaqaa kan Kiristoos Yesuus Gooftaa
keenyaa irraa akka gargar nu baasuu hin dandeenye ani
amaneera.

9

Filannoo Waaqaa

1 Ani Kiristoosiin dhugaa nan dubbadha; ani hin sobu;
yaadni koos Hafuura Qulqulluudhaan naa mirkaneessa;
2 ani gadda guddaa fi dhiphina wal irraa hin cinne garaa
koo keessaa qaba.
3 Ani iyyuu obboloota koo warra akka fooniitti sanyii
koo ta'aniif jedhee utuun Kiristoos irraa gargar ba'ee
abaaramee nan hawwa tureetii;
4 isaan saba Israa'el. Ilmummaan, ulfinni, kakuun, seera
fudhachuun, tajaajiluu fi waadaan kan isaanii ti.
5 Abbootiin kan isaanii ti; Kiristoosis* isaan irraa fooniin
dhalate; inni waan hunda irratti Waaqa; inni bara baraan
haa eebbifamu! Ameen.
6 Kun garuu dubbiin Waaqaa diigameera jechuu miti. Kan
Israa'el irraa dhalate hundi Israa'el miti.
7 Yookaan isaan sababii sanyii Abrahaam ta'aniif hundi
isaanii ijoollee isaa miti. Garuu, "Sanyiin kee Yisihaaqiin
siif waamama"† jedhameera.

---

* **8:36** Far 44:22 * **9:5** yookaan *Masiihichis* † **9:7** Uma 21:12

8 Kana jechuunis ijoollee waadaatu sanyiitti lakkaa’ama
malee ijoolleen foon irraa dhalatan ijoollee Waaqaa miti.
9 Dubbiin waadaa sunis kan, “Ani yeroo murteeffametti
deebi’ee nan dhufa; Saaraanis ilma ni deessi”‡ jedhu
tureetii.
10 Kana qofa miti; Ribqaan yeroo namuma tokkoof, abbaa
keenya Yisihaaqiif ulfooftetti,
11 ijoolleen sun utuu hin dhalatin yookaan utuu waan
gaarii yookaan waan hamaa hin hojjetin akka kaayyoon
filannoo Waaqaa raawwatamuuf,
12 utuu hojiin hin ta’in isa waamicha Waaqaatiin, “Inni
hangafni isa quxisuu tajaajila”§ jedhamee isheetti himame.
13 Kunis akkuma, “Yaaqoobin nan jaalladhe; Esaawun
garuu nan jibbe”* jedhamee barreeffamee dha.
14 Egaa maal jenna ree? Waaqni jal’aadhaa? Gonkumaa
akkas miti!
15 Inni Museedhaan,
“Ani kanan maaru nan maara;
kanan garaa laafuufiis garaa nan laafa”†
jedhaatii.
16 Kanaafuu wanti kun araara Waaqaatiin malee hawwii
yookaan carraaqqii namaatiin miti.
17 Katabbiin qulqulluun Fara’ooniin, “Ani humna koo
sirratti argisiisuuf, maqaan koos akka lafa hunda irratti
labsamuuf kaayyoo kanaaf si kaaseera”‡ jedhaatii.
18 Kanaaf Waaqni kan maaruu barbaadu ni maara; kan
mata jabeessa gochuu barbaadu immoo mata jabeessa
godha.
19 Isinis, “Yoos Waaqni maaliif amma iyyuu dogoggora
nurra barbaada? Fedhii isaas eenyutu mormuu danda’a?”
naan jettu.
20 Garuu yaa namichoo, Waaqaan mormuuf ati eenyu?
“Wanti tolfame tokko kan isa tolcheen, ‘Ati maaliif
akkanatti na tolchite?’ ”§ jedhaa?
21 Suphee dhooftuun tokko dhoqqee suphee kan bukaa’e
irraa qodaa ulfinaa fi salphinaaf oolu tolchuuf mirga hin
qabuu?
22 Waaqni dheekkamsa isaa argisiisuu fi humna isaas
beeksisuuf jedhee yoo mi’a dheekkamsaa kanneen badi-
isaaf qopheeffaman obsa guddaan bira darbe hoo?
23 Inni badhaadhummaa ulfina isaa yoo mi’a araara isaa
kanneen duraan dursee ulfinaaf qopheessetti beeksisuuf
jedhee waan kana godhe hoo?

‡ **9:9** Uma 18:10,14 § **9:12** Uma 25:23 * **9:13** Mil 1:2,3 † **9:15** Bau 33:19
‡ **9:17** Bau 9:16 § **9:20** Isa 29:16; 45:9

24 Nus warra waamaman keessaa tokkoo dha; inni Yihuu-
doota qofa keessaa utuu hin ta'in Namoota Ormaa keessaas
waameera.
25 Inni kitaaba Hoose'aa keessatti akkana jedha:
"Ani warra saba koo hin ta'iniin, 'saba koo' nan jedha;
ishee jaallatamtuu hin ta'iniin immoo,
'jaallatamtuu' nan jedha."*
26 Akkasumas isaan,
"Iddoodhuma itti, 'Isin saba koo miti'
isaaniin jedhame sanatti, 'ilmaan Waaqa jiraataa'
jedhamanii ni waamamu."†
27 Isaayyaas akkana jedhee waa'ee Israa'el iyya:
"Baay'inni ilmaan Israa'el
yoo akkuma cirracha qarqara galaanaa ta'e iyyuu,
hambaa qofatu fayya.
28 Gooftaan utuu hin turin,
yeroo dhumaatiif lafa irratti ni muraatii."
29 Kunis akkuma Isaayyaas duraan dursee akkana jedhee
dubbatee dha:
"Utuu Gooftaan Waan Hunda Danda'u,
sanyii nuuf hambisuu baatee,
nu silaa akkuma Sodoom taanee,
Gomoraas fakkaanna turre."‡

Amantii Dhabuu Israa'el

30 Egaa maal jenna ree? Namoonni Ormaa kan qajeelum-
maa duukaa hin bu'in qajeelummaa karaa amantiitiin ta'e
argataniiru.
31 Israa'eloonni seera qajeelummaa duukaa bu'an garuu
qajeelummaa hin arganne.
32 Maaliif dhaban? Kunis sababii isaan utuu karaa
amantiitiin hin ta'in hojiidhaan qajeelummaa argachuu
barbaadaniif; isaanis dhagaa nama gufachiisuun gufatan.
33 Kunis akkuma,
"Kunoo, ani dhagaa nama gufachiisu,
kattaa nama kuffisu Xiyoon keessa nan kaa'a;
namni isatti amanu gonkumaa hin qaana'u"§
jedhamee barreeffame sanaa dha.

10

1 Yaa obboloota, hawwiin garaa kootii fi wanni ani
Israa'elootaaf Waaqa kadhadhu akka isaan fayyaniif.
2 Ani akka isaan Waaqaaf hinaaffaa qaban dhugaa nan
ba'a; hinaaffaan isaanii garuu kan beekumsa irratti hunde-
effame miti.

---

* **9:25** Hos 2:23 † **9:26** Hos 1:10 ‡ **9:29** Isa 1:9 § **9:33** Isa 8:14; 28:16

3 Isaan waan qajeelummaa Waaqa biraa dhufu hin
beekinii fi waan qajeelummaa ofii isaanii uumachuu bar-
baadaniif qajeelummaa Waaqaatiif hin bulle.
4 Akka namni amanu hundinuu qajeelummaa argatuuf
Kiristoos raawwii seeraatii.
5 Museen waa'ee qajeelummaa seeraan argamuu, "Namni
waan seerri ajaju godhu ittiin jiraata"* jedhee waan kana
barreesseeraatii.
6 Qajeelummaan amantiidhaan argamu garuu akkana
jedha; "Ati garaa kee keessatti, 'Eenyutu gara samiitti ol
ba'a?'† hin jedhin;" Kun Kiristoosin gad buusuuf;
7 "Yookaan, 'Eenyutu qileetti gad bu'a?'‡ hin jedhin;" kun
Kiristoosin warra du'an keessaa ol baasuuf.
8 Inni garuu maal jedha? "Dubbichi si bira jira; afaan
keetii fi garaa kee keessa jira;"§ innis dubbii amantii isa nu
lallabnuu dha;
9 kunis yoo ati, "Yesuus Gooftaa dha" jettee afaan keetiin
dhugaa baatee akka Waaqni warra du'an keessaa isa kaase
garaa keetti amante, ati ni fayyita.
10 Namni garaa isaatiin amanee qajeelaa taasifamaatii;
afaan isaatiinis dhugaa ba'ee fayya.
11 Katabbiin Qulqulluun, "Namni isatti amanu kam iyyuu
gonkumaa hin qaana'u"* jedhaatii.
12 Yihuudii fi Giriikii gidduu garaa garummaan hin
jiruutii; Gooftuma tokkicha sanatu Gooftaa hundaa ti; innis
warra isa waammatan hunda eebba isaatiin badhaasa.
13 "Namni maqaa Gooftaa waammatu hundinuu ni
fayyaatii."†
14 Yoos isaan akkamitti isa itti hin amanin waammachuu
danda'u ree? Isa waa'ee isaa hin dhaga'inittis akkamitti
amanuu danda'u ree? Utuu namni isaanitti hin lallabinis
akkamitti dhaga'uu danda'u ree?
15 Isaanis utuu hin ergamin akkamitti lallabuu danda'u?
Kunis isa, "Miilli warra wangeela fidanii akkam miidhagaa
dha!"‡ jedhamee barreeffamee dha.
16 Oduu gaarii sanas kan fudhate Israa'eloota hunda miti.
Isaayyaas, "Yaa Gooftaa, ergaa keenya eenyutu amane?"§
jedhaatii.
17 Egaa amantiin ergaa dhaga'uudhaan dhufa; ergaan
kunis karaa dubbii waa'ee Kiristoosiin dhaga'ama.
18 Ani garuu: Isaan hin dhageenye moo? jedhee nan
gaafadha; dhugumaanuu isaan dhaga'aniiru:
"Sagaleen isaanii lafa hunda,

---

* **10:5** Lew 18:5 † **10:6** KeD 30:13 ‡ **10:7** KeD 30:13 § **10:8** KeD 30:14
* **10:11** Isa 28:16 † **10:13** Yoe 2:32 ‡ **10:15** Isa 52:7 § **10:16** Isa 53:1

dubbiin isaaniis handaara addunyaa ga'e."*
19 Ammas ani: Israa'el hin hubanne moo? jedheen
gaafadha. Museen duraan dursee,
"Ani warra saba hin ta'iniin akka isin hinaaftan nan godha;
saba hubannaa hin qabneenis isin nan aarsaa"†
jedha.
20 Isaayyaasis ija jabinaan,
"Warri na hin barbaadin na argatan;
warra na hin iyyaafatinittis nan mul'adhe"‡
jedha.
21 Waa'ee Israa'el garuu,
"Ani guyyaa guutuu gara uummata hin ajajamnee fi didaa ta'eetti
harka koo nan diriirfadhe"§
jedha.

11

Hambaa Israa'el

1 Anis, "Egaa Waaqni saba isaa ni gatee ree?" jedhee
nan gaafadha. Kun gonkumaa akkas miti! Ani iyyuu
Israa'elicha, sanyii Abrahaam keessaa gosa Beniyaam.
2 Waaqni saba isaa warra duraan dursee beeke sana hin
ganne; isin waa'ee Eeliyaas, inni akkamitti Waaqa duratti
akka Israa'elin himate Katabbiin Qulqulluun maal akka
jedhu hin beektanii? Innis akkana jedha:
3 "Yaa Gooftaa isaan raajota kee ajjeesaniiru; iddoo aarsaa
keetii illee diiganiiru; anuma qofatu hafe; anas ajjeesuu
barbaadu."*
4 Garuu deebiin Waaqni isaaf kenne maal ture? "Ani ofii
kootiif namoota Ba'aaliif hin jilbeenfatin 7,000 hambifad-
heera."†
5 Akkasuma yeroo ammaas hambaawwan ayyaanaan
filataman jiru.
6 Erga ayyaanaan ta'e immoo si'achi hojiin miti; utuu
hojiin ta'ee immoo ayyaanni silaa ayyaana hin ta'u ture.
7 Egaa maali ree? Israa'el waan jabeessee barbaade sana
hin arganne; warri filataman garuu argataniiru. Warri
kaan immoo mataa jabaatan.
8 Kunis isa,
"Waaqni hamma guyyaa har'aatti,
akka iji isaanii hin argineef,
akka gurri isaaniis hin dhageenyeef,
hafuura nama dawweessu isaaniif kenne"‡

---

* **10:18** Far 19:4 † **10:19** KeD 32:21 ‡ **10:20** Isa 65:1 § **10:21** Isa 65:2
* **11:3** 1Mt 19:10,14 † **11:4** 1Mt 19:18 ‡ **11:8** KeD 29:4; Isa 29:10

jedhamee barreeffamee dha.
9 Daawitis akkana jedha;
“Maaddiin isaanii iddaa fi kiyyoo,
gufuu nama gufachiisuu fi adaba isaanitti haa ta’u.
10 Akka arguu hin dandeenyeef iji isaanii haa haguuggamu;
dugdi isaaniis bara baraan haa goophatu.”§

Namoonni Ormaa Fayyina Argatan

11 Anis deebisee, “Isaan hamma kufanii ka’uu hin dandeenyetti gufatanii?” jedheen gaafadha. Kun gonkumaa akkas miti! Garuu akka sabni Israa’el hinaafuuf sababii balleessaa isaaniitiif fayyinni Namoota Ormaatiif dhufe.
12 Yoos erga balleessaan isaanii addunyaaf badhaadhummaa fidee, kufaatiin isaaniis erga Namoota Ormaatiif badhaadhummaa fidee, guutummaan isaanii immoo hammam caalaa badhaadhummaa haa fiduu ree?
13 Yaa Namoota Ormaa, ani isinittin dubbadha. Ani waanan ergamaa Namoota Ormaa ta’eef, tajaajila koo nan kabaja.
14 Kanaanis ani tarii saba koo hinaaffaaf kakaasee isaan keessaa tokko tokko fayyisuu abdadhee ti.
15 Erga gatamuun isaanii addunyaaf araara fidee, fudhatamuun isaanii immoo warra du’an keessaa jireenyatti kaafamuu malee maal fida ree?
16 Kutaan bukoo kan akka kennaa hangafaatti dhi’eeffame tokko erga qulqulluu ta’ee, bukoon guutuun qulqulluu dha; hiddi erga qulqulluu ta’ee, dameewwan isaas akkasuma qulqulloota.
17 Dameewwan sana keessaa tokko tokko caccabsamnaan ati utuma lataa ejersa bosonaa taatee jirtuu iddoo dameewwan caccabaniitti fayyifamtee soora hidda ejersaa irraa argamu kan qooddattu taanaan,
18 dameewwan sanatti hin koorin. Yoo of jajje garuu hidda sanatu si baata malee akka ati hidda sana hin baanne hubadhu.
19 Atis, “Akka ani itti fayyifamuuf dameewwan sun caccabsaman” ni jetta.
20 Kun dhuguma. Isaan waan amantii hin qabneef caccabsaman; ati garuu amantiidhaan dhaabatteerta. Kanaafuu sodaadhu malee of hin tuulin.
21 Waaqni yoo dameewwan uumamaatiif hin hilin siifis hin hiluutii.
22 Egaa arjummaa fi gara jabina Waaqaa hubadhu: gara jabinni isaa warra kufan irratti; arjummaan isaa garuu hamma ati arjummaa isaa keessa jiraattutti siif; yoo kanaa achii atis ni kutamta.

---

§ **11:10** Far 69:22,23

23 Isaanis yoo amantii dhabuutti fufuu baatan itti fayyi-
famu; Waaqni deebisee itti isaan fayyisuu ni danda'aatii.
24 Ati muka uumamaan ejersa bosonaa ta'e irraa muram-
tee karaa seera uumamaatiin ala ta'een muka ejersaa kan
dhaabame irratti erga fayyifamtee, dameewwan uumamaa
kunneen hammam caalaa muka ejersa isaanii irratti deeb-
ifamanii hin fayyifaman ree!

Israa'eloonni Hundinuu Ni fayyu

25 Yaa obboloota, ani akka isin ogeeyyii of seetanii icciitii
kana wallaaltan hin barbaadu; hamma lakkoobsi Namoota
Ormaa guutuun seenutti Israa'el gariin mata jabinaan
jiraachaa turan.
26 Kanaafuu Israa'el hundi ni fayyu; akkana jedhamee
barreeffameeraatii:
"Inni furu Xiyoonii ni dhufa;
Yaaqoob irraas Waaqa malee jiraachuu ni balleessa.
27 Yommuu ani cubbuu isaanii isaan irraa fuudhutti,
kakuun koo kan ani isaan wajjin qabu kana."*
28 Akka wangeelaatti isiniif jecha isaan diinota; akka
filannootti garuu abbootiif jecha isaan jaallatamoo dha;
29 kennaan Waaqaatii fi waamichi isaa gaabbii hin qabuu-
tii.
30 Akkuma isin kanaan dura Waaqaaf ajajamuu diddanii
amma garuu ajajamuu diduu isaaniitiin araara argattan
sana
31 isaanis akkasuma araara Waaqaa kan isin argattaniin
akka araara argataniif amma ajajamuu didan.
32 Waaqni hunduma isaaniitiif araara buusuuf jedhee
namoota hunda ajajamuu diduu jala galche.

Waaqa Jajuu

33 Badhaadhummaan ogummaatii fi
beekumsa Waaqaa hammam gad fagaata!
Murtiin isaa qoramee bira hin ga'amu!
Karaan isaas barbaadamee itti hin ba'amu!
34 "Eenyutu yaada garaa Gooftaa beeke?
Yookaan eenyutu gorsaa isaa ture?"†
35 "Yookaan akka Waaqni deebisee isaaf kennuuf jedhee,
eenyutu takkumaa Waaqaaf waa kenne?"‡
36 Wanti hundinuu isa irraa dhufe; isumaan dhufe; isaaf
dhufe.
Bara baraan ulfinni isaaf haa ta'u! Ameen.

12

Aarsaa Jiraataa

---

* **11:27** Isa 27:9; 59:20,21; Erm 31:33,34 † **11:34** Isa 40:13 ‡ **11:35** Iyo 41:11

1 Kanaafuu yaa obboloota, akka isin dhagna keessan
aarsaa jiraataa, qulqullaa'aa fi kan Waaqa gammachiisu
gootanii dhi'eessitaniif ani gara laafina Waaqaatiin isin
kadhadha; kunis waaqeffannaa keessan kan hafuuraa ti.
2 Fedhiin Waaqaa gaariin, gammachiisaanii fi kan mudaa
hin qabne maal akka ta'e qorattanii akka mirkaneessuu
dandeessaniif haaromfamuu qalbii keessaniitiin geeddara-
maa malee addunyaa kana hin fakkaatinaa.
3 Ani ayyaana naa kennameen tokkoo tokkoo keessan nan
gorsaatii: Akka madaalii amantii kan Waaqni isinii kenne
sanaatti qalbeeffannaadhaan waa'ee ofii keessanii yaadaa
malee hamma yaaduu qabdanii olitti hin yaadinaa.
4 Akkuma dhagni keenya kutaa baay'ee qabu, akkuma
kutaawwan kunneenis hojii wal fakkaatu hin qabaatin sana
5 akkasuma immoo nu warri baay'ee taane Kiristoosiin
dhagna tokkoo dha; tokkoon tokkoon kutaa dhagnaa kan
walii isaanii ti.
6 Nu akkuma ayyaana nuu kennameetti kennaa garaa
garaa qabna. Yoo kennaan nama tokkoo raajii dubbachuu
ta'e, inni akkuma amantii isaatitti haa dubbatu.
7 Yoo tajaajiluu ta'e, haa tajaajilu; yoo barsiisuu ta'e, haa
barsiisu;
8 yoo jajjabeessuu ta'e, haa jajjabeessu; yoo warra
rakkataniif kennuu ta'e, arjummaadhaan haa kennu; yoo
bulchuu ta'e, jabaatee haa bulchu; yoo maaruu ta'e,
gammachuun haa maaru.

Jaalala

9 Jaalalli keessan itti fakkeessuudhaan hin ta'in. Waan
hamaa jibbaa; waan gaariitti maxxanaa.
10 Jaalala obbolummaatiin jabeessaa wal jaalladhaa. Ul-
fina walii kennuutti wal dorgomaa.
11 Gooftaa tajaajiluu keessatti hafuura gubaa qabaadhaa
malee hinaaffaa hin dhabinaa.
12 Abdiidhaan gammadaa; dhiphina obsaa; kadhannaatti
cimaa.
13 Qulqulloota rakkataniif waa gumaachaa. Keessum-
moota simadhaa.
14 Warra isin ari'atan eebbisaa; eebbisaa malee hin
abaarinaa.
15 Warra gammadan wajjin gammadaa; warra boo'an
wajjin boo'aa.
16 Walii galteedhaan wajjin jiraadhaa. Warra jireenya gad
aanaa jiraatan wajjin jiraadhaa malee hin koorinaa. Of hin
tuulinaa.
17 Nama kamiif iyyuu hammina hamminaan hin deebisi-
naa. Nama hunda duratti waan gaarii hojjedhaa.

18 Yoo danda'ame, gama keessaniin nama hunda wajjin
nagaan jiraadhaa.
19 Yaa jaallatamtoota, dheekkamsa Waaqaatiif iddoo ken-
naa malee haaloo hin ba'inaa; Gooftaan, "Haaloo baasuun
kan koo ti; ani gatii nan deebisa"* jedha, jedhamee
barreeffameeraatii.
20 Garuu,
"Yoo diinni kee beela'e, beela baasi;
yoo inni dheebotes, waan inni dhugu kenniif.
Kana gochuu keetiin barbadaa ibiddaa mataa isaa irra
tuulta."†
21 Gaarummaan hammina mo'i malee hamminaan hin
mo'amin.

13

Abbootii Taayitaa Jalatti Buluu

1 Namni kam iyyuu warra taayitaa bulchiinsaa irra jiran
jalatti buluu qaba; yoo Waaqa irraa ta'e malee taayitaa
qabaachuun hin danda'amuutii. Warra taayitaa qaban
Waaqatu muude.
2 Kanaafuu namni abbootii taayitaatiin mormu sirna
Waaqaatiin morma; warri akkas godhanis murtii ofitti fidu.
3 Bulchitoonni warra waan hamaa hojjetan malee warra
waan gaarii hojjetan hin sodaachisan. Ati akka nama
taayitaa qabu hin sodaanne ni barbaaddaa? Egaa waan
gaarii hojjedhu; inni iyyuu si galateeffataatii.
4 Inni waan gaarii siif gochuudhaaf tajaajilaa Waaqaatii.
Ati garuu yoo waan hamaa hojjette sodaadhu; inni akka-
sumaan goraadee hin qabatuutii. Inni tajaajilaa Waaqaa
kan warra waan hamaa hojjetan irratti dheekkamsa fiduun
haaloo baasuu dha.
5 Kanaafuu sababii dheekkamsaa qofaaf utuu hin ta'in,
yaada qulqulluudhaan warra taayitaa irra jiran jalatti
buluun barbaachisaa dha.
6 Isinis kanumaaf qaraxa baaftu; abbootiin taayitaa tajaa-
jiltoota Waaqaa warra yeroo isaanii guutuu hojii bulchiin-
saatiif kennaniidhaatii.
7 Waan nama hundaaf kennuun isin irra jiru kennaa; yoo
qaraxa ta'e qaraxa, yoo gibira ta'e immoo gibira baasaa; yoo
sodaachuu ta'e sodaadhaa; yoo ulfina kennuu ta'es, ulfina
kennaa.

Wal jaalladhaa

8 Isin wal jaallachuu malee gatii tokko illee of irraa hin
qabaatinaa; namni nama biraa jaallatu kam iyyuu seera
raawwateeraatii.

---

* **12:19** KeD 32:35 † **12:20** Fak 25:21,22

9 Ajajawwan, “Hin ejjin; hin ajjeesin; hin hatin; hin
hawwin”* jedhanii fi ajajni biraas seera, “Ollaa kee akkuma
ofii keetiitti jaalladhu”† jedhu kanaan walitti guduunfamu.
10 Jaalalli ollaa isaa hin miidhu. Kanaafuu jaalalli raawwii
seeraa ti.
11 Yeroon isin hirribaa dammaqxan amma akka ta’e
hubadhaa. Yeroo nu itti amanne sana caalaa fayyinni
keenya amma nutti dhi’aateeraatii.
12 Halkan bari’uu ga’eera; guyyaanis dhi’aateera. Kanaa-
fuu hojii dukkanaa of irraa gannee mi’a lolaa kan ifaa haa
hidhannu.
13 Kottaa akka yeroo guyyaatti amala gaariin haa ji-
raannu; addaggummaa fi machiidhaan miti; jireenya sagaa-
galummaa fi gad dhiisiitiin miti; wal loluu fi hinaaffaad-
haan miti.
14 Qooda kanaa Yesuus Kiristoos Goofticha uffadhaa; akka
itti hawwii foonii gammachiiftan hin yaadinaa.

14

Obboleessa Keetti Hin Murin

1 Nama amantiitti dadhabaa ta’e ofitti qabaa; waan wal
nama falmisiisu irrattis itti hin murinaa.
2 Namni tokko akka waan hunda nyaachuu danda’u
amana; namni amantiin isaa dadhabaa ta’e kaan garuu
biqiltuu qofa nyaata.
3 Namni nyaatu kan hin nyaatin hin tuffatin; inni hin
nyaatinis kan nyaatutti hin murin; Waaqni isa ofitti qabeer-
aatii.
4 Hojjetaa nama kaaniitti kan murtu ati eenyu? Inni yoo
dhaabates yoo kufes gooftaa isaatiif. Waan Gooftaan isa
dhaabachiisuu danda’uufis ni dhaabata.
5 Namni tokko akka waan guyyaan tokko guyyaa kaan
caaluutti yaada; namni kaan immoo guyyaan hundi
tokkuma jedhee yaada. Namni kam iyyuu yaada ofii isaa
guutummaatti amanee haa fudhatu.
6 Namni guyyicha kabaju Gooftaaf jedhee kabaja; kan
guyyicha hin kabajnes Gooftaaf jedhee hin kabaju. Kan
nyaatu Gooftaaf jedhee nyaata; inni Waaqa galateeffataatii;
kan hin nyaannes Gooftaaf jedhee hin nyaatu; Waaqas ni
galateeffata.
7 Nu keessaa namni mataa isaatiif jiraatu, kan mataa
isaatiif du’us hin jiruutii.
8 Nu yoo jiraanne Gooftaaf jiraanna; yoo duunes Gooftaaf
duuna. Kanaafuu yoo jiraannes yoo duunes nu kan Gooftaa
ti.

---

* **13:9** Bau 20:13-15,17; KeD 5:17-19; 5:21 † **13:9** Lew 19:18

9 Sababii kanaaf Kiristoos Gooftaa du’aaleyyiitii fi jiraatoo
ta’uuf du’e; deebi’ees jiraataa ta’e.
10 Yoos ati maaliif obboleessa keetti murta ree? Yookaan
maaliif obboleessa kee tuffatta ree? Nu hundi teessoo murtii
Waaqaa dura ni dhaabannaatii.
11 Kunis:
“ ‘Ani jiraataadhaatii;
jilbi hundi anaaf ni jilbeenfata;
arrabni hundi Waaqaaf dhugaa ba’a’ jedha Gooftaan”*
jedhamee barreeffameeraatii.
12 Kanaafis tokkoon tokkoon keenya waa’ee mataa keenyaa
fuula Waaqaa duratti deebii ni kennina.
13 Kanaafuu nu walitti muruu haa dhiifnu. Qooda kanaa
akka karaa obboleessa keessanii irra gufuu yookaan waan
gufachiisu tokko illee hin keenye murteeffadhaa.
14 Akka wanni ofuma isaatiin xuraa’aa ta’e tokko iyyuu
hin jirre ani karaa Gooftaa Yesuus nan beeka; nan amanas.
Nama wanni tokko xuraa’aadha jedhee yaaduuf garuu
wanni sun isaaf xuraa’aa dha.
15 Yoo wanni ati nyaattu obboleessa kee miidhe, ati
jaalalaan jiraachaa hin jirtu. Ati waan nyaattuun ob-
boleessa kee isa Kiristoos isaaf du’e hin balleessin.
16 Kanaafuu wanti isin gaariidha jettan akka arrabsamu
hin godhinaa.
17 Mootummaan Waaqaa qajeelummaa, nagaa fi gam-
machuu Hafuura Qulqulluun ta’eedha malee waa’ee
nyaataa fi dhugaatii mitiitii.
18 Namni haala kanaan Kiristoosin tajaajilu Waaqa gam-
machiisaatii; namoota birattis fudhatama argata.
19 Kanaaf waan nagaa fidu gochuu fi wal ijaaruuf haa
tattaaffannu.
20 Nyaataaf jettee hojii Waaqaa hin balleessin. Nyaanni
hundi qulqulluu dha; garuu waan nama biraa gufachiisu
kam iyyuu nyaachuun nama tokkoof dogoggora.
21 Akka obboleessi kee hin gufanneef, foon nyaachuu dhi-
isuun yookaan daadhii wayinii dhuguu dhiisuun yookaan
waan biraa kam iyyuu gochuu dhiisuun gaarii dha.
22 Kanaafuu ati amantii waan kana irratti qabdu kam
iyyuu fuula Waaqaa duratti ofumaa keetii qabaadhu.
Namni waan amanee fudhate irratti ofitti hin murre eebb-
ifamaa dha.
23 Namni shakkii qabu garuu nyaachuun isaa waan
amantiin hin ta’iniif yoo nyaate isatti murama; wanni
amantiin hin ta’in kam iyyuu cubbuudhaatii.

---

* **14:11** Isa 45:23

15

1 Nu warri jajjaboo taane, dadhabbii warra dadhaboo
baachuu qabna malee ofuma gammachiisuu hin qabnu.
2 Tokkoon tokkoon keenya ollaa keenya ijaaruuf, akka
isatti toluuf waan isa gammachiisu gochuu qabna.
3 Kiristoos iyyuu ofii isaa hin gammachiifneetii; kun
garuu akkuma, “Arrabsoon warra si arrabsanii narra
ga’eera”* jedhamee barreeffamee dha.
4 Nu akka obsaa fi jajjabina Katabbiiwwan Qulqulluun
kennaniin abdii qabaannuuf wanti duraan barreeffame
hundi barumsa keenyaaf barreeffameetii.
5 Waaqni obsaa fi jajjabina namaa kennu sun akka isin
yaaduma Kiristoos Yesuus qabaate sana walii qabaattan isin
haa gargaaru.
6 Kunis akka isin yaada tokkoo fi afaan tokkoon Waaqaaf,
Abbaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiif ulfina kennitaniif.
7 Kanaaf akkuma Kiristoos ulfina Waaqaatiif jedhee isin
simatetti isinis wal simadhaa.
8 Kiristoos dhugaa Waaqaatiif jedhee waadaa abbootiif
kename mirkaneessuuf akka tajaajilaa warra dhagna
qabatanii ta’e ani isinittin himaatii;
9 kunis akka Namoonni Ormaa sababii araara isaatiif
Waaqa ulfeessaniif. Innis akkuma,
“Kanaafuu ani Namoota Ormaa gidduutti sin jajadha;
maqaa keetiifis nan faarfadha”†
jedhamee barreeffamee dha.
10 Amma illee,
“Yaa Namoota Ormaa, isin saba isaa wajjin gammadaa”‡
jedha.
11 Amma illee,
“Yaa Namoota Ormaa, hundi keessan Gooftaa jajadhaa;
namoonni hundinuus faarfannaadhaan isa leellisaa”§
jedha.
12 Akkasumas Isaayyaas,
“Hiddi Isseey kan saboota bulchuuf
ka’u tokko ni dhufa;
Namoonni Ormaas isa abdatu”*
jedha.
13 Isinis akka humna Hafuura Qulqulluutiin abdiitti akka
malee guddattaniif, Waaqni abdii sun isa amanachuu
keessaniin gammachuu fi nagaa hundumaan isin haa guutu.

Phaawulos Tajaajilaa Namoota Ormaa Ta’uu Isaa

---

* **15:3** Far 69:9 † **15:9** 2Sm 22:50; Far 18:49 ‡ **15:10** KeD 32:43 § **15:11** Far 117:1 * **15:12** Isa 11:10

14 Yaa obboloota ko, isin ofii keessanii akka gaarummaad-
haan guutuu taatan, akka beekumsaan guutamtanii fi akka
wal gorsuu dandeessan ani iyyuu hubadheera.
15 Ani sababii ayyaana Waaqni naaf kenneetiif waan
tokko tokko isin yaadachiisuuf jedhee ija jabinaan isinii
barreesseera;
16 kunis akka Namoonni Ormaa Hafuura Qulqulluun
Qulqulleeffamanii fuula Waaqaa duratti aarsaa fudhatama
qabu ta'anii fi akka ani lubummaa wangeela Waaqaa
lallabuutiin Namoota Ormaatiif tajaajilaa Kiristoos Yesuus
ta'uuf.
17 Kanaafuu ani Waaqa tajaajiluu kootiin Kiristoos Yesu-
usiin nan boona.
18 Ani waan Kiristoos waan ani jedhee fi hojjedheen
akka Namoonni Ormaa Waaqaaf ajajaman gochuudhaan
karaa kootiin raawwateen alatti homaa dubbachuuf ija hin
jabaadhu;
19 kunis humna mallattoo fi dinqiitiin, humna Hafuura
Qulqulluutiinis raawwatame. Kanaafuu ani Yerusaalemii
jalqabee naanna'uun hamma Ilwaariqoonitti guutummaatti
wangeela Kiristoos lallabeera.
20 Ani akka hundee namni biraa buuse irratti hin ijaarreef
lafa Kiristoos itti hin beekaminitti wangeela lallabuuf yeroo
hunda tattaaffadheera.
21 Kunis isa,
"Warri waa'een isaa itti hin himamin ni argu;
warri hin dhaga'inis ni hubatu"†
jedhamee barreeffamee dha.
22 Anis kan yeroo baay'ee gara keessan dhufuu
dhowwameef kanuma.

Phaawulos Roomaa dhaquuf Karoorfate

23 Amma garuu naannoowwan kanneenitti iddoon itti
hojjedhu waan hin jirree fi anis waan isin arguuf waggaa
baay'ee hawwaa tureef,
24 yeroo Isphaaniyaa dhaqu isinitti goruu nan yaada. Anis
yeroo achi irra darbu erga isin argee xinnoo isin wajjin
gammadee booddee akka imala koo irratti na gargaartan
nan abdadha.
25 Amma garuu ani qulqulloota tajaajiluuf Yerusaalem
dhaquuttin jira.
26 Warri Maqedooniyaatii fi Akaayaa qulqulloota
Yerusaalem jiraatan keessaa kanneen hiyyeeyyii ta'aniif
buusii gochuutti gammadaniiruutii.
27 Isaan waan kana gochuuf ni gammadan; dhugumaanuu
waan kana isaaniif gochuun dirqama isaanii ti. Namoonni

† **15:21** Isa 52:15

Ormaa erga eebba hafuuraa Yihuudoota irraa qooddatanii,
eebba isaanii kan foonii immoo Yihuudootaaf qooduun
dirqama isaanii ti.
28 Kanaaf ani ergan waan kana raawwadhee, akka isaan
buusii kana fudhatan mirkaneeffadhee booddee goree isin
ilaalee Isphaaniyaa nan dhaqa.
29 Ani yommuu gara keessan dhufu akka eebba Kiris-
toosiin guutamee dhufu nan beeka.
30 Yaa obboloota, akka isin kadhannaa Waaqa kadhattan
keessatti naaf kadhachuudhaan na wajjin dhamaatan Goof-
taa keenya Yesuus Kiristoosiin, jaalala Hafuura Qulqulluu-
tiinis isinin kadhadha.
31 Akka ani namoota Yihuudaa keessa jiraatan kanneen
hin amanin jalaa ba'uu fi akka tajaajilli koos Yerusaalem
keessatti qulqulloota achi jiraatan biratti fudhatama argatu
naaf kadhadhaa;
32 kunis akka ani fedhii Waaqaatiin, gammachuudhaan
isin bira dhufee isin wajjin boqodhuuf.
33 Waaqni nagaa hunduma keessan wajjin haa ta'u.
Ameen.

16

Phaawulos Nagaa Dhaamuu Isaa

1 Obboleettii keenya Feebeen tajaajiltuu waldaa kiris-
taanaa ishee Kanchire'aa imaanaa isinitti nan kennadha.
2 Isheen namoota baay'eef, anaafis gargaarsa guddaa
waan taateef akka isin simannaa qulqullootaaf maluun
Gooftaadhaan ishee simattanii fi akka gargaarsa isheen isin
irraa barbaaddu kam iyyuu isheef gootan isinin kadhadhaa.

3 Phirisqilaa fi Aqiilaa, warra Kiristoos Yesuusiin na wajjin
tajaajilanitti nagaa naa himaa.
4 Isaan naa jedhanii lubbuu isaanii balaaf saaxilan. Utuu
ana qofa hin ta'in Waldaaleen Kiristaanaa Namoota Ormaa
hundinuus isaan galateeffatu.
5 Waldaa Kiristaanaa kan mana isaaniitti walitti qabam-
tuttis nagaa naa himaa.
Biyya Asiyaa keessaa Kiristoositti amanuutti hangafa kan
ta'e michuu koo jaallatamaa Axeenexoonittis nagaa naa
himaa.
6 Maariyaam ishee baay'ee isinii dhamaatettis nagaa naa
himaa.
7 Firoota koo warra na wajjin hidhaman Androoniqoosii
fi Yuuniyaanittis nagaa naa himaa. Isaan warra ergamoota

keessaa maqaa gaarii qaban kanneen na dura Kiristoositti
amananii dha.
8 Amphiliyaaxos isa ani Gooftaadhaan jaalladhutti nagaa
naa himaa.
9 Urbaanos isa Kiristoosin nu wajjin tajaajiluu fi michuu
koo jaallatamaa Isxaakisittis nagaa naa himaa.
10 Apheelees isa Kiristoositti amanamuun isaa qoramee
mirkaneeffametti nagaa naa himaa.
Warra mana Arisxoobuluu jiraatanittis nagaa naa himaa.
11 Fira koo Heroodiyoonaatti, nagaa naa himaa.
Warra mana Naarkisoos jiraatan kanneen Gooftaatti
amananittis nagaa naa himaa.
12 Warra Gooftaatti amananii dhama'an Tiriifeenaa fi
Tiriifoosaatti nagaa naa himaa.
Pharsiis jaallatamtuu hojii Gooftaatti amantee baay'ee
dhamaatettis nagaa naa himaa.
13 Ruufoos isa Gooftaadhaan filatamee fi haadha isaa
ishee anaafis haadha taatetti nagaa naa himaa.
14 Asinqiriixoositti, Fileegoonitti, Hermeesitti,
Phaaxroobaasitti, Hermaasittii fi obboloota isaan wajjin
jiranitti nagaa naa himaa.
15 Filologoonitti, Yuuliyaatti, Neeriyoosittii fi obboleettii
isaatti, Olimphaasittii fi qulqulloota isaan wajjin jiran
hundattis nagaa naa himaa.
16 Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.
Waldaaleen Kiristoos hundinuu nagaa isinii dhaamu.

17 Yaa obboloota, ani akka isin warra gargar ba'uu
uumanii barumsa isin barattaniinis mormuudhaan karaa
keessan irra gufuu kaa'an irraa of eeggattan isin kadhadha.
Isaan irraa fagaadhaa.
18 Namoonni akkasii garaa ofii malee Gooftaa keenya
Kiristoosin hin tajaajilaniitii. Isaan afaan toluu fi saadu-
udhaan qalbii namoota garraamii ni hatu.
19 Waa'een ajajamuu keessanii nama hundumaa biratti
dhaga'ameera; anis isinitti nan gammada; garuu akka isin
waan gaariif ogeeyyii, waan hamaaf immoo garraamota
taatan nan barbaada.

20 Waaqni nagaa dafee Seexana miilla keessan jalatti ni
burkuteessa.

Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus isin wajjin haa ta'u.

21 Xiimotewos inni na wajjin tajaajilu, akkasumas firoonni
koo Luukiyoos, Yaasonii fi Soosiiphaaxroos nagaa isinii
dhaamu.

22 Ani Xerxiwoos barreessaan xalayaa kanaa Gooftaad-
haan nagaa isinii dhaama.
23 Gaayoos inni anaa fi waldaa Kiristaanaa guutuu
keessumsiisus nagaa isinii dhaama.
Bulchaan maallaqaa kan magaalaa kanaa Erisxoos, akka-
sumas obboleessi keenya Qu'asxiroos nagaa isinii dhaamu.
[
24 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin hunda
wajjin haa ta'u.]*

25 Egaa Waaqni akka wangeela koottii fi lallaba waa'ee
Yesuus Kiristoositti, akka mul'ata icciitii bara dheeraaf
dhokfamee tureettis jabeessee isin dhaabuu ni danda'a;
26 amma garuu akka saboonni hundinuu Waaqatti
amananii fi isaaf ajajamaniif icciitiin sun ajaja Waaqa
bara baraatiin katabbiiwwan raajotaatiin ifatti baafameera;
beeksifameeras.
27 Waaqa kophaa isaa ogeessa ta'e sanaaf karaa Yesuus
Kiristoosiin ulfinni bara baraan haa ta'u! Ameen.

* **16:24** Luqqisaan 24 waraabbilee tokko tokko qofa keessatti argama.

Qorontos
Tokkoffaa

1 Phaawulos isa akka ergamaa Kiristoos Yesuus ta’uuf
fedhii Waaqaatiin waamamee fi obboleessa keenya Soos-
teenes irraa,
2 Gara waldaa Waaqaa ishee Qorontos keessa jirtu-
utti, gara warra Kiristoos Yesuusiin qulqulleeffamanii
fi warra lafa hundaa kanneen maqaa Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoos isa Gooftaa isaaniitii fi Gooftaa keenyas
ta’e sanaa waammatan hunda wajjin qulqulloota ta’uuf
waamamaniitti:
3 Ayyaannii fi nagaan Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus
Kiristoos Gooftaa irraa isiniif haa ta’u.

Galata Galchuu

4 Ani yeroo hunda ayyaana Waaqaa isa Kiristoos Yesu-
usiin isinii kennameef waa’ee keessaniif Waaqa nan galate-
effadha.
5 Isinis karaa hundaan jechuunis dubbii fi beekumsa
hundaan isaan badhaataniirtu;
6 wanti nu waa’ee Kiristoos dhugaa baane sun isin
gidduutti mirkaneeffameeraatii.
7 Kanaafuu utuu mul’achuu Gooftaa keenya Yesuus Kiris-
toos eeggachaa jirtanuu kennaan hafuuraa tokko iyyuu isin
jalaa hin hir’atu.
8 Akka isin guyyaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti
warra mudaa hin qabne taataniifis inni hamma dhumaatti
jabeessee isin eega.
9 Waaqni gara tokkummaa Ilma isaa Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoositti isin waame sun amanamaa dha.

Gargar Ba’uu Waldaa Kiristaanaa

10 Yaa obboloota, ani akka isin gidduu gargar ba’uun
hin jiraannee fi akka qalbii fi yaada tokko qabaattanii
hundi keessan walii galtaniif maqaa Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoosiin isin kadhadha.
11 Yaa obboloota ko, akka isin gidduu lolli jiru warri mana
Kilo’ee jiraatan tokko tokko natti himaniiru.
12 Wanti ani jedhus kana: Isin keessaa namni tokko,
“Ani kan Phaawulos” jedha; inni kaan, “Ani kan Apholoos”
jedha; kaanis, “Ani kan Keefaa ti” jedha; kaan immoo, “Ani
kan Kiristoos” jedha.
13 Kiristoos gargar qoodameeraa? Phaawulositu isinii fan-
nifame ree? Yookaan maqaa Phaawulosiin cuuphamtanii?

14 Ani Kiriisphoosii fi Gaayoosin malee isin keessaa nama
tokko illee waan hin cuuphiniif Waaqa nan galateeffadha.
15 Kanaaf namni akka isin maqaa kootiin cuuphamtan
dubbachuu danda'u tokko iyyuu hin jiru.
16 Eeyyee, ani warra mana Isxiifaanaas jiraatanis akka-
suma cuupheera; sanaan alatti nama biraa tokko illee
cuuphuu koo hin yaadadhu.
17 Kiristoos akka ani wangeela lallabuuf malee akka ani
cuuphuuf na hin ergineetii; anis akka fannoon Kiristoos
humna hin dhabneef dubbii ogummaa namaatiin hin lal-
labu.

Kiristoos Ogummaa fi Humna Waaqaa ti

18 Dubbiin fannoo warra baduuf jiraniif gowwummaad-
haatii; nu warra fayyinuuf garuu humna Waaqaa ti.
19 Kunis,
"Ani ogummaa ogeeyyii nan balleessa;
hubannaa hubattootaas nan fashaleessa"*
jedhamee barreeffameera.
20 Namni ogeessi eessa jira? Hayyuun eessa jira?
Falaasamaan bara kanaa eessa jira? Waaqni ogummaa
addunyaa kanaa gowwummaa hin goonee ree?
21 Sababii ogummaa Waaqaatiin addunyaan karaa ogum-
maa isheetiin Waaqa waan hin beekiniif, Waaqni gowwum-
maa lallabaatiin warra amanan fayyisuu jaallate.
22 Yihuudoonni mallattoo fedhu; Giriikonni immoo ogum-
maa barbaadu;
23 nu garuu Kiristoos isa fannifame sana lallabna; in-
nis Yihuudootatti gufuu dha; Namoota Ormaatiif immoo
gowwummaa dha;
24 warra waamamaniif garuu Yihuudootaafis ta'u Giriiko-
taaf Kiristoos humna Waaqaatii fi ogummaa Waaqaa ti.
25 Gowwummaan Waaqaa ogummaa namaa caalaa
ogeessaatii; dadhabbiin Waaqaas jabina namaa irra jabaa
dha.
26 Yaa obboloota, isin yeroo waamamtanitti maal akka
turtan yaadadhaa. Akka ilaalcha namaatti baay'een
keessan ogeeyyii hin turre; baay'een keessanis beekamoo
hin turre; baay'een keessan immoo sanyii warra gurguddaa
irraa hin dhalanne.
27 Waaqni garuu ogeeyyii qaanessuuf jedhee waan addun-
yaa irratti gowwaa ta'e filate; Waaqni warra jajjabeeyyii
qaanessuuf jedhee waan addunyaa irratti dadhabaa ta'e
filate.

---

* **1:19** Isa 29:14

28 Waaqni waan jiru waan hin jirre gochuuf, waan
addunyaa kana irratti gad aanaa fi tuffatamaa ta'e, waan
iddoo hin qabnes filate;
29 kunis akka eenyu iyyuu isa duratti of hin jajneef.
30 Isin sababii isaatiin kan Kiristoos Yesuus taatan; inni
ogummaa keenya kan Waaqa biraa dhufe jechuunis qa-
jeelummaa keenya, qulqullummaa fi furii keenyaa dha.
31 Kunis akkuma, "Namni boonu Gooftaadhaan haa
boonu"† jedhamee barreeffamee dha.

2

1 Yaa obboloota, ani yeroon gara keessan dhufetti, afaan
toluun yookaan ogummaa guddaadhaan dhuga ba'umsa
waa'ee Waaqaa lallabaa hin dhufne.
2 Ani yeroon isin bira turetti Yesuus Kiristoos isa fan-
nifame sana malee akka waan tokko illee hin beekne
murteesseen tureetii.
3 Ani dadhabbiin, sodaa fi hollannaa guddaadhaan gara
keessan dhufe.
4 Ergaan koo fi lallabni koo Hafuuraa fi humna argisi-
isuudhaan malee dubbii ogummaa fi sossobbii of keessaa
qabuun hin turre;
5 kunis akka amantiin keessan humna Waaqaa irratti
malee ogummaa namaa irratti hin hundeeffamneef.

Ogummaa Hafuura Irraa Argamu

6 Haa ta'uu malee nu warra bilchaatan gidduutti ogum-
maa dubbanna; garuu ogummaa addunyaa kanaa yookaan
ogummaa bulchitoota addunyaa kanaa kanneen baduuf
jiranii miti.
7 Garuu nu ogummaa Waaqaa, ogummaa dhokfamee ture,
isa Waaqni uumama addunyaatiin dura ulfina keenyaaf
jedhee murteesse sanaa icciitiidhaan dubbanna.
8 Bulchitoota addunyaa kanaa keessaa tokko iyyuu ogum-
maa kana hin hubanne; isaan utuu hubatanii jiraatanii silaa
Gooftaa ulfinaa hin fannisan tureetii.
9 Ta'u iyyuu akkuma,
"Waan Waaqni warra isa jaallataniif
qopheesse iji hin argine,
gurri hin dhageenye,
garaa namaattis hin yaadamne"*
jedhamee barreeffame sana,
10 Waaqni garuu Hafuura isaatiin waan kana nutti
mul'iseera.
Hafuurri wantoota hunda, wantoota Waaqaa kanneen
gad fagoo ta'an illee ni qora.

---

† **1:31** Erm 9:24 * **2:9** Isa 64:4

11 Hafuura isa keessa jiru malee yaada nama tokkoo
eenyutu beeka? Akkasuma immoo Hafuura Waaqaa malee
kan yaada Waaqaa beeku tokko iyyuu hin jiru.
12 Nu akka waan Waaqni toluma nuu kenne hubannuuf
Hafuura Waaqa irraa dhufe arganne malee hafuura addun-
yaa hin arganne.
13 Wanni nu dubbannus kana; nu dubbii Hafuurri nu
barsiisuun malee dubbii ogummaan namaa barsiisuun hin
dubbannu; dhugaa Hafuuraas dubbii Hafuuraatiin ibsina.
14 Namni foonii wantoota Hafuura Waaqaa hin fudhatu;
kun isaaf gowwummaadhaatii; wantoonni Hafuuraa waan
Hafuuraan qoramaniif inni hubachuu hin danda'u.
15 Namni Hafuuraa waan hundumaa ni qora; ofii isaatii
garuu eenyuun iyyuu hin qoramu.
16 "Akka isa barsiisuuf,
eenyutu yaada garaa Gooftaa beeke?"†
Nu garuu yaada garaa Kiristoos qabna.

3

Waa'ee Gargar Ba'uu Waldaa Kiristaanaa

1 Yaa obboloota, ani akka namoota foonii warra Kiris-
toositti daa'imman taataniitti malee akka namoota Hafuu-
raatti isinitti dubbachuu hin dandeenye.
2 Waan isin nyaata jabaa nyaachuu hin ga'iniif ani
aannan isiniif kenne malee nyaata cimaa isinii hin kennine.
Dhugumaan isin amma iyyuu nyaachuu hin dandeenye.
3 Isin amma iyyuu nama foonii ti. Sababii hinaaffaa fi
wal qoccoluun isin gidduu jiruuf isin nama foonii mitii?
Akkuma namoota kaaniitti jiraattu mitii?
4 Namni tokko, "Ani kan Phaawulos" jedhee, inni kaan
immoo, "Ani kan Apholoos" yoo jedhe isin namuma qofa
mitii ree?
5 Egaa Apholoos eenyu? Phaawulosis eenyu? Isaan warra
akkuma hojii Gooftaan tokkoo tokkoo isaaniitiif kenneetti
tajaajilanii dha; isin immoo karaa isaaniitiin amantan.
6 Ani nan dhaabe; Apholoos bishaan obaase; Waaqni
garuu ni guddise.
7 Kanaafuu Waaqa isa guddisu sana malee namichi
dhaabu yookaan inni bishaan obaasu sun homaa miti.
8 Inni dhaabus, inni bishaan obaasus tokkuma; tokkoon
tokkoon isaaniis akkuma dadhabbii isaaniitti gatii ni argatu.
9 Nu warra Waaqa wajjin hojjennuu dha; isin lafa qotiisaa
Waaqaa ti; ijaarsa Waaqaatis.

† **2:16** Isa 40:13

10 Anis ayyaana Waaqni naa kenneen akkuma ogeessa
ijaarsaa tokkootti hundee buuseera; namni kaan immoo isa
irratti ijaaraa jira. Garuu tokkoon tokkoon namaa akkamitti
akka ijaaru of eeggachuu qaba.
11 Namni tokko iyyuu hundee duraan buufame sana
malee kan biraa buusuu hin danda'uutii; hundeen sunis
Yesuus Kiristoos.
12 Namni kam iyyuu yoo hundee sana irratti warqeen,
meetiin, dhagaa gatii guddaatiin, mukaan, citaan yookaan
hoffaan ijaare,
13 guyyaan sun waan ifatti isa baasuuf hojiin isaa maal
akka ta'e ni beekama. Innis ibiddaan ifatti baafama; ibiddi
sunis qulqullina hojii nama hundaa ni qora.
14 Yoo wanni inni ijaare utuu hin gubatin hafeef inni gatii
isaa ni argata.
15 Namni hojiin isaa jalaa gubate kam iyyuu gatii isaa ni
dhaba; inni mataan isaa garuu ni oolfama; ta'us akka nama
ibidda keessa darbeetti oolfama.
16 Isin akka mana qulqullummaa Waaqaa taatanii fi akka
Hafuurri Waaqaa isin keessa jiraatu hin beektanii?
17 Eenyu iyyuu yoo mana qulqullummaa Waaqaa
balleesse, Waaqni isa ni balleessa; manni qulqullummaa
Waaqaa qulqulluudhaatii; manni qulqullummaa sunis isin.
18 Eenyu iyyuu of hin gowwoomsin. Isin keessaa namni
tokko yoo addunyaa kana irratti ogeessa of se'e, inni akka
ogeessa ta'uuf gowwaa haa ta'u.
19 Ogummaan addunyaa kanaa fuula Waaqaa duratti
gowwummaadhaatii. Kunis isa, "Inni ogeeyyii haxxummaa
isaaniitiin qaba"* jedhamee barreeffamee dha.
20 Akkasumas, "Gooftaan akka yaadni ogeeyyii faayidaa
hin qabne ni beeka"† jedhameera.
21 Kanaafuu eenyu iyyuu namaan hin booniin! Wanni
hundinuu keessaniitii;
22 Phaawulosis ta'u Apholoos yookaan Keefaan yookaan
addunyaan yookaan jireenyi yookaan duuti yookaan wanti
amma jirus ta'u wanti dhufu hundinuu keessan;
23 isin kan Kiristoos; Kiristoos immoo kan Waaqaa ti.

4

Ergamoota Kiristoos

1 Kanaafuu namni akka tajaajiltoota Kiristoosii fi akka
warra icciitiin Waaqaa imaanaa itti kennameetti nu ilaaluu
qaba.

---

* **3:19** Iyo 5:13 † **3:20** Far 94:11

2 Warra imaanaan itti kenname sanas amanamoo ta’uutu
irraa eegama.
3 Yoo isiniin yookaan nama kaaniin natti murame ani
homaattuu hin lakkaa’u; dhugumaan anuu ofitti hin muru.
4 Yaadni garaa koo qulqulluu dha; kun garuu qulqullina
koo hin mirkaneessu. Kan natti muru Gooftaa dha.
5 Kanaafuu isin utuu yeroon murteeffame sun hin ga’in
murtii tokko iyyuu hin kenninaa; hamma Gooftaan dhufutti
eegaa. Inni waan dukkana keessatti dhokfame ifatti ni
baasa; hawwii garaa namaas ni mul’isa. Yeroo sana namni
hundinuu Waaqa biraa galata ni argata.

6 Egaa yaa obboloota, ani akka isin jechi, “Waan bar-
reeffame irra hin darbin” jedhu sun maal jechuu akka
ta’e nurraa barattaniif bu’aa keessaniif jedhee waan kana
hunda Apholoosii fi ofii kootti fakkeesseera; kunis akka isin
nama tokko isa kaan caalchiftanii hin koorreef.
7 Eenyutu akka ati warra kaan caaltu si godhe? Wanni
Waaqni siif hin kennin kan ati qabdu maal faatu jira?
Erga siif kennamee immoo akka waan kennaa hin ta’iniitti
maaliif boonta ree?
8 Amma isin waan barbaaddan hundumaa argattaniirtu!
Sooromtaniirtus! Nurraa gargar baatanii mootota taatani-
irtu! Nus akka isin wajjin mootota taanuuf utuu isin
mootota taatanii ani akkaman hawwa ture!
9 Waaqni, nu ergamoota akka namoota duuti itti mur-
taa’eetti waan dhuma hiriiraa nu taasise natti fakkaataatii.
Nu addunyaa duratti, ergamootaa fi namoota durattis waan
daawwatamu taaneerra.
10 Nu Kiristoosiif jennee gowwoota; isin garuu Kiristoosiin
ogeeyyii dha! Nu dadhaboo dha; isin immoo jajjabeeyyii
dha! Isin kabajamtoota; nu immoo tuffatamtoota!
11 Hamma sa’aatii ammaatti ni beelofna; ni dheebonna;
ni daarra; ni reebamna; mana jireenyaas hin qabnu.
12 Harkuma keenyaan hojjechuudhaanis ni dadhabna.
Yommuu abaaramnu ni eebbifna; yommuu ari’atamnus ni
obsina.
13 Yommuu arrabsamnu, waan gaarii deebifna; hamma
yeroo kanaattis xurii lafaatii fi kosii addunyaa taaneerra.

Waamichaa fi Akeekkachiisa Phaawulos

14 Kanas isinii barreessuun koo akka ijoollee koo kanneen
jaallatamaniitti isin gorsuudhaaf malee isin qaanessuuf
miti.
15 Isin yoo karaa Kiristoosiin guddiftoota kuma kudhan
qabaattan iyyuu, abbootii baay’ee hin qabdan; ani Kiristoos
Yesuusiin karaa wangeelaatiin abbaa keessan ta’eeraatii.

16 Kanaaf ani akka isin fakkeenya koo duukaa buutan
isinan kadhadha.
17 Sababii kanaafis ani ilma koo isan jaalladhu, kan
Gooftaattis amanamaa ta’e Xiimotewosin gara keessanitti
ergeera. Innis haala jireenya koo kan ani Kiristoos
Yesuusiin argadhe kan waan ani iddoo hundatti waldaa
kiristaanaa hunda keessatti barsiisu wajjin deemu sana isin
yaadachiisa.
18 Isin keessaa namoonni tokko tokko waan ani gara
keessan hin dhufne se’anii of tuulanii jiru.
19 Yoo fedhii Waaqaa ta’e garuu ani dafee gara keessan
nan dhufa; ergasii waan of tuultonni kunneen dubbatan
qofa utuu hin ta’in humna isaan qabanis beekuu nan
barbaada.
20 Mootummaan Waaqaa humnaan malee dubbiidhaan
miti.
21 Isin maal barbaaddu? Ani ulee qabadhee moo jaalalaa
fi hafuura gad of qabuutiin gara keessan dhufa?

5

Halalummaa Waldaa keessa Jiru

1 Akka halalummaan ormoota keessatti illee hin
beekamin isin gidduu jiru odeeffamaa jira: namni niitii
abbaa isaa wajjin ciise tokko jiraatii.
2 Isinis of tuultaniirtu! Qooda kanaa akka malee gad-
ditanii namicha waan akkasii hojjete sana tokkummaa
keessan keessaa baasuun isin irra hin jiruu?
3 Ani fooniin isin biratti argamuu baadhu illee hafuuraan
isin wajjinan jira. Ani akka waan isin wajjin jiruutti
namicha waan akkasii hojjetetti ammuma mureera.
4 Yommuu isin maqaa Gooftaa keenya Yesuusiin walitti
qabamtanitti anis yeroo hafuuraan isin wajjin ta’uuttii fi
humna Gooftaa keenya Yesuus arganutti,
5 akka foon isaa balleeffamuuf, akka hafuurri isaa immoo
guyyaa Gooftaatti fayyuuf namicha kana dabarsaatii Seex-
anatti kennaa.
6 Of tuuluun keessan gaarii miti. Isin akka raacitiin
xinnoon bukoo guutuu bukeessitu hin beektanii?
7 Isin waan bukoo raacitii hin qabne taataniif akka Max-
inoo haaraa taataniif raacitii moofaa of keessaa baasaatii
gataa; hoolaan Faasiikaa keenya, Kiristoos aarsaa nuuf
ta’eeraatii.
8 Kanaafuu kottaa raacitii moofaa yookaan raacitii
jal’inaatii fi hamminaatiin utuu hin ta’in Buddeena Hin
bukaa’in kan qulqullinaa fi dhugaa of keessaa qabuun
ayyaanicha ayyaaneffannaa.

9 Ani akka isin namoota halalummaadhaan jiraatan wa-
jjin walitti dhufeenya hin qabaanneef xalayaa koo keessatti
isinii barreesseen ture;
10 kunis gonkumaa namoota halalummaadhaan addun-
yaa kana irra jiraatan yookaan doqnootaa fi saamtota
yookaan warra Waaqa tolfamaa waaqeffatan jechuu koo
miti. Utuu akkas ta'ee immoo silaa addunyaa kana keessaa
ba'uu qabdu ture.
11 Ani garuu akka isin nama, "Ani obboleessa" ofiin
jechaa halalummaan jiraatu yookaan doqna yookaan
nama Waaqa tolfamaa waaqeffatu yookaan maqaa nama
balleessu yookaan machooftuu yookaan saamtuu wajjin
walitti dhufeenya hin qabaanneef amma isinii barreessa.
Nama akkasii wajjin nyaata iyyuu hin nyaatinaa!
12 Warra ala jiranitti muruun hojii kootii? Isin warra
keessa jiranitti muruu hin qabdanii?
13 Waaqni warra ala jiranitti ni mura; "Nama hamaa of
keessaa baasaa!"*

6

Wal Himachuu Amantootaa

1 Isin keessaa namni kam iyyuu yoo nama biraa
irraa falmii qabaate, dhimma isaa qulqulloota duratti
dhi'eeffachuu irra akkamitti warra Waaqatti hin amanin
duratti murtiif dhi'eeffachuuf ija jabaata?
2 Isin akka qulqulloonni addunyaatti muran hin beek-
tanii? Erga kan addunyaatti murtan taatanii waan xixin-
nootti muruu hin dandeessanii?
3 Isin akka nu ergamoota Waaqaatti murru hin beektanii?
Yoos hammam caalaa waan jireenya addunyaa kanaatti haa
murru ree?
4 Egaa yoo falmii dhimma akkasii qabaattan maaliif
namoota waldaa Kiristaanaa keessatti tuffataman duratti
dhi'eeffattu ree?
5 Anis isin qaanessuuf waan kana nan dubbadha. Namni
beekaan falmii amantoota gidduu jiruuf murtii kennuu
danda'u tokko iyyuu hin jiru jechuudhaa?
6 Obboleessi tokko obboleessa kaan himachuuf jedhee
mana murtii dhaqa; kunis fuula warra hin amannee
duratti!
7 Wal himachuun keessan amma iyyuu guutumaatti
mo'atamuu keessan argisiisa. Qooda kanaa dabni isinitti
hojjetamuu hin wayyuu? Gowwoomfamuu isinii hin
wayyuu?

---

* **5:13** KeD 17:7; 19:19; 21:21; 22:21,24; 24:7

8 Garuu isin mataan keessan iyyuu ni gowwoomsitu;
dabas ni hojjettu; kanas obbolootuma keessanitti hojjettu.
9 Isin akka jal'oonni mootummaa Waaqaa hin dhaalle
hin beektanii? Hin gowwoominaa: halaleewwan yookaan
warri Waaqa tolfamaa waaqeffatan yookaan ejjitoonni
yookaan dhiironni sagaagaltoonni yookaan dhiironni dhiira
wajjin sagaagalan,
10 yookaan hattoonni yookaan doqnoonni yookaan ma-
chooftonni yookaan warri maqaa nama balleessan yookaan
saamtonni mootummaa Waaqaa hin dhaalan.
11 Gariin keessan akkas turtan. Ta'us isin maqaa Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoosii fi Hafuura Waaqa keenyaatiin
dhiqamtaniirtu; qulqullooftaniirtu; qajeeltotas taasifam-
taniirtu.

Halalummaa

12 "Wanti hundinuu naaf eeyyamameera;" kan faayidaa
qabu garuu hunda isaa miti; "Wanti hundinuu naaf eeyya-
mameera;" garuu wanti tokko iyyuu na hin mo'atu.
13 "Nyaanni garaadhaaf; garaanis nyaataaf;" Waaqni
garuu lachan isaanii iyyuu ni balleessa. Dhagni Gooftaa
tajaajiluudhaaf malee halalummaaf miti; Gooftaanis dhag-
naaf.
14 Waaqni humna isaatiin warra du'an keessaa Gooftaa
kaaseera; nus akkasuma ni kaasa.
15 Isin akka dhagni keessan kutaa dhagna Kiristoos ta'e
hin beektanii? Yoos ani kutaa dhagna Kiristoos fuudhee
kutaa dhagna sagaagaltuu godhuu ree? Gonkumaa hin ta'u!
16 Isin akka namni sagaagaltuu wajjin wal qunnamtii
qabu tokko ishee wajjin dhagna tokko ta'u hin beektanii?
"Lamaan isaanii iyyuu foon tokko ni ta'u"* jedhameeraatii.
17 Namni Gooftaa wajjin tokko ta'e garuu Gooftaa wajjin
hafuuraan tokko.
18 Halalummaa irraa baqadhaa. Namni cubbuu biraa
hunda dhagna isaatii alatti hojjeta; namni halalummaa
hojjetu garuu dhagnuma ofii isaatti cubbuu hojjeta.
19 Isin akka dhagni keessan mana qulqullummaa Hafuura
Qulqulluu isin keessa jiraatu, kan Waaqa irraa argattan
sanaa ta'e hin beektanii? Isin kan ofii keessanii miti;
20 isin gatiin bitamtan; kanaafuu dhagna keessaniin
Waaqaaf ulfina kennaa.

7

Waa'ee Fuudhaa fi Heerumaa

---

* **6:16** Uma 2:24

1 Waa’ee waan isin naa barreessitan sanaa, namni tokko
utuu fuudhuu baatee isaaf gaarii dha.
2 Garuu waan halalummaan jiruuf dhiirri hundi niitii ofii
isaa haa qabaatu; dubartiin hundis dhirsa ofii ishee haa
qabaattu.
3 Dhirsi waan niitii isaatiif malu haa guutuuf; niitiinis
akkasuma dhirsa isheetiif haa guuttu.
4 Niitiin dhagna ofii ishee irratti aangoo hin qabdu; kan
aangoo qabu dhirsa. Akkasuma immoo dhirsi dhagna ofii
isaa irratti aangoo hin qabu; kan aangoo qabdu niitii dha.
5 Yoo kadhannaatti jabaachuuf jettanii yeroof itti walii
galtan malee wal hin didinaa. Ergasiis akka of qabuu
dadhabuu keessaniin Seexanni isin hin qorreef deebi’aa
wajjin jiraadhaa.
6 Kanas ani eeyyamaan malee ajajaaf hin dubbadhu.
7 Ani utuu namni hundumtuu akkuma koo ta’ee nan
hawwa ture. Garuu namni hundi kennaa ofii isaa kan
Waaqni isaaf kenne qaba; inni tokko kennaa tokko, kaan
immoo kennaa biraa qaba.
8 Ani warra hin fuudhinii fi warra hin heeruminiin,
haadhota hiyyeessaatiin illee akkanan jedha: Isaan yoo
akkuma koo fuudhaa fi heeruma malee hafan isaaniif
wayya.
9 Yoo of qabuu dadhaban garuu haa fuudhan yookaan
haa heeruman; hawwiin gubachuu irra fuudhuu yookaan
heerumuu wayyaatii.
10 Warra fuudhanii fi warra heerumaniifis ajajni ani
kennu kana: Ajaja kanas Gooftaatu kenna malee ana miti;
niitiin dhirsa isheetiin gargar hin ba’in.
11 Yoo gargar baate garuu utuu hin heerumin haa jiraattu;
yoo kanaa achii dhirsa isheetti haa araaramtu. Dhirsis niitii
isaa hin hiikin.
12 Warra hafaniinis ani akkanan jedha: Kana immoo
anatu jedha malee Gooftaa miti; obboleessi kam iyyuu yoo
niitii amantii hin qabne qabaate, yoo isheenis isa wajjin
jiraachuuf fedhii qabaatte, inni ishee hin hiikin.
13 Dubartiin tokkos yoo dhirsa amantii hin qabne
qabaatte, yoo innis ishee wajjin jiraachuuf fedhii qabaate,
isheen isa hin hiikin.
14 Dhirsi amantii hin qabne karaa niitii isaatiin qulqulle-
effameeraatii; niitiin amantii hin qabnes karaa dhirsa
isheetiin qulqulleeffamteertii. Yoo kanaa achii ijoolleen
keessan xuraa’oo ta’u; amma garuu qulqulloota.
15 Namni amantii hin qabne garuu yoo gargar ba’uu fedhe
gargar haa ba’u. Obboleessi tokko yookaan obboleettiin

tokko haala akkasii keessatti hin hidhaman; Waaqni akka
isin nagaan jiraattaniif isin waameeraatii.
16 Yaa niitii, ati dhirsa kee ni fayyifta ta'aatii maal beekta?
Yookaan yaa dhirsa, ati niitii kee ni fayyifta ta'aatii maal
beekta?

Eenyummaa Geeddarame

17 Tokkoon tokkoon namaa garuu akkuma jireenya Goof-
taan kenneefiitti, akkuma Waaqni isa waamettis haa jiraatu.
Waldoota Kiristaanaa hunda keessattis ajajni koo kanuma.
18 Namni tokko waamamuu isaatiin dura dhagna qabatee
ture? Inni nama dhagna hin qabatin ta'uu hin qabu. Namni
tokko waamamuu isaatiin dura dhagna hin qabannee? Inni
dhagna hin qabatin.
19 Ajaja Waaqaa eeguutu faayidaa qaba malee dhagna
qabachuun yookaan qabachuu baachuun faayidaa hin
qabu.
20 Tokkoon tokkoon namaa haaluma yeroo Waaqni isa
waametti keessa ture keessa haa jiraatu.
21 Ati yeroo waamamtetti garba turtee? Yoo akkas ta'e
inni si hin yaaddessin; yoo bilisa ba'uu dandeesse garuu
itti fayyadami.
22 Namni yeroo Gooftaadhaan waamametti garba ture
inni gooftaadhaaf bilisa; akkasuma immoo namni yeroo
waamametti bilisa ture inni garbicha Kiristoos.
23 Isin gatiidhaan bitamtan; garboota namootaa hin
ta'inaa.
24 Yaa obboloota, tokkoon tokkoon namaa haaluma yeroo
itti waamametti keessa tureen fuula Waaqaa dura haa
jiraatu.

Waa'ee Warroota Hin fuudhinii

25 Ani waa'ee dubarran qulqulluu ajaja Gooftaan natti
kenne hin qabu; garuu akka nama amanamaa ta'uuf araara
Gooftaa argate tokkootti yaada koo nan kenna.
26 Sababii rakkina ammaatiif jettanii akkuma jirtanitti
turuun isiniif gaarii natti fakkaata.
27 Ati niitiitti hidhamteertaa? Ishee hiikuu hin barbaadin.
Ati niitii irraa hiikamteertaa? Niitii hin barbaadin.
28 Ati garuu yoo fuute cubbuu hojjechuu kee miti; durbis
yoo heerumte cubbuu hojjechuu ishee miti. Ta'us addunyaa
kana irratti warra fuudhanii fi warra heeruman rakkinatu
argata; ani immoo rakkina kana jalaa isin baasuun bar-
baada.
29 Yaa obboloota, wanti ani jedhu kana; yeroon murte-
effame sun gabaabateera; si'achi warri niitii qaban akka
waan hin qabaatiniitti haa jiraatan;

30 warri boo’an akka waan hin boo’iniitti, warri gam-
madan akka waan hin gammadiniitti, warri waa bitatan
akka waan wanni bitatan sun kan isaanii hin ta’iniitti,
31 warri waan addunyaa kanaatti fayyadamanis akka
waan itti hin fayyadaminiitti haa hedan. Bifti addunyaa
kanaa ni badaatii.
32 Ani akka isin yaaddoo malee jiraattan nan hawwa.
Namni hin fuudhin tokko Gooftaa gammachiisuuf dhimma
Gooftaatti dhimma.
33 Namni fuudhe garuu niitii isaa gammachiisuuf dhimma
addunyaatti dhimma;
34 fedhiin isaas gargar qoodameera. Dubartiin hin
heerumin yookaan durbi qulqulluun dhagnaa fi hafuuraan
qulqulluu ta’uuf dhimma Gooftaatti dhimmiti. Dubartiin
heerumte garuu dhirsa ishee gammachiisuuf dhimma ad-
dunyaatti dhimmiti.
35 Kana jechuun koos isin fayyaduuf malee kiyyootti
isin galchuuf miti; qooda kanaa akka isin yaada gargar
hin hiraminiin karaa qajeelaa irra Gooftaaf jiraattan nan
hawwa.
36 Namni kam iyyuu yoo durba kaadhimate sirriitti qabuu
baate, yoo umuriin ishee dabalaa deemee innis akka ishee
fuudhuu qabu yaade, akkuma fedhii isaa haa godhu. Inni
cubbuu hojjechuu isaa miti. Isaan wal fuudhuu qabu.
37 Garuu namni waan kana yaada ofii isaatiin murteesse,
kan dirqama tokko illee jala hin jirree fedhii ofii isaa
mo’achuu danda’u, kan akka durba sana hin fuune mur-
teeffate, innis waan qajeelaa hojjete.
38 Kanaafuu namni durba fuudhu waan qajeelaa hojjete;
kan ishee fuudhuu dhiise immoo caalaa waan qajeelaa
hojjete.
39 Dubartiin tokko hamma dhirsi ishee jirutti isatti hid-
hamteerti. Yoo dhirsi ishee du’e garuu isheen abbaa
barbaaddetti heerumuuf bilisa; garuu inni nama Gooftaa
ta’uu qaba.
40 Akka yaada kootti garuu isheen yoo utuu hin heerumin
hafte caalaa gammaddi; anis Hafuura Waaqaa of keessaa
nan qaba jedheen yaada.

8

Nyaata Waaqota Tolfamoof Dhi’eeffame

1 Waa’ee nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi’eeffamee
akka nu hundinuu beekumsa qabnu beekna. Beekumsi of
nama tuulchisa; jaalalli garuu nama ijaara.
2 Namni waan waa beeku of se’u inni amma illee akka
beekuun isa irra jirutti hin beeku.

3 Namni Waaqa jaallatu garuu Waaqaan beekameera.
4 Egaa waa'ee nyaata waaqota tolfamoof aarsaa
dhi'eeffame nyaachuu irratti, "Akka addunyaa kana irratti
Waaqni tolfamaan homaa hin fayyadne, Waaqa tokkicha
malees akka Waaqni biraa hin jirre" beekna.
5 Dhugumaan akkuma waaqonni baay'eenii fi gooftonni
baay'een jiran sana wantoonni waaqota jedhaman samii
irra yookaan lafa irra jiraatan iyyuu,
6 garuu Waaqa tokkicha, Abbaa, kan wanni hundi isa
biraa dhufe, kan nus isaaf jiraannu qabna; akkasumas
Gooftaa tokkicha, Yesuus Kiristoos kan wanni hundi karaa
isaatiin dhufee fi kan nuus karaa isaatiin jiraannutu jira.
7 Garuu namni beekumsa kana qabu nama hunda miti.
Namoonni tokko tokko waaqota tolfamoo waan baraniif
yommuu nyaata akkanaa nyaatanitti akka waan Waaqa
tolfamaaf dhi'eeffameetti hedu; yaadni garaa isaaniis waan
dadhabaa ta'eef ni xuraa'a.
8 Nyaanni garuu Waaqatti nu hin dhi'eessu; yoo nyaachuu
baanne wanni nutti hammaatu, yoo nyaannes wanni nutti
tolu hin jiru.
9 Ta'us akka mirgi keessan kun warra dadhabootti gufuu
hin taaneef of eeggadhaa.
10 Namni yaada dadhabaa qabu tokko yoo utuu ati
iyyuu namni beekumsa qabdu mana qulqullummaa Waaqa
tolfamaa keessatti nyaattuu si arge inni waan waaqota
tolfamoof dhi'eeffame sana nyaachuuf ija hin jabaatuu?
11 Akkasiin obboleessi dadhabaan Kiristoos isaaf jedhee
du'e kun beekumsa keetiin bada.
12 Isinis yoo karaa kanaan obboloota keessanitti cubbuu
hojjettan, yaada isaanii isa dadhabaas yoo madeessitan, isin
Kiristoositti cubbuu hojjettu.
13 Kanaafuu yoo wanni ani nyaadhu obboleessa koo gu-
fachiise, ani akka obboleessi koo hin gufanneef gonkumaa
deebi'ee foon hin nyaadhu.

9

Mirga Ergamaa Tokkoo

1 Ani bilisa mitii? Ani ergamaa mitii? Ani Gooftaa
keenya Yesuusin hin arginee? Isin bu'aa hojii ani Gooftaaf
hojjedhee mitii?
2 Ani yoon warra kaaniif ergamaa ta'uu baadhe iyyuu
isiniif dhugumaan ergamaa dha! Isin Gooftaadhaan chaap-
paa ergamtummaa koo ti.
3 Deebiin ani warra na qoraniif kennu kana.
4 Nu nyaachuu fi dhuguuf mirga hin qabnuu?

5 Nu akkuma ergamoota kaanii, akkuma obboloota Gooftaatii fi akkuma Keefaa niitii amantu tokko of faana
fudhannee deemuuf mirga hin qabnuu?
6 Yookaan anaa fi Barnaabaas qofatu hojii dhiisuuf mirga
hin qabnee?
7 Namni baasii ofii isaatiin loltuu ta'ee tajaajilu eenyu?
Namni iddoo dhaabaa wayinii irra wayinii dhaabee ija isaa
hin nyaanne eenyu? Namni bushaayee tiksaa aannan hin
dhugne eenyu?
8 Kanas ani akka taayitaa namaa qofaanan dubbadhaa?
Seerris kanuma dubbata mitii?
9 Seera Musee keessatti, "Qotiyyoo midhaan siribsiisuutti
jiru afaan hin hidhin"* jedhamee barreeffameeraatii. Egaa
Waaqni qotiyyoodhaaf yaaduu isaatii ree?
10 Inni guutummaatti sababii keenyaaf dubbachuu isaa
mitii? Eeyyee, kun sababii keenyaaf barreeffame; sababiin
isaa inni qotu qotuun isaa, inni midhaan siribsiisus siribsi-
isuun isaa akka midhaan sana keessaa qooddatu abdachaa
hojjechuu qaba.
11 Nu waan hafuuraa isin keessatti facaafnee yoo waan
foonii isin irraa haammanne kun ni guddataa?
12 Erga warri kaan mirga gargaarsaa kana isin irraa
qabaattanii, nu immoo kan caalu hin qabaannuu ree?
Nu garuu mirga kanatti hin fayyadamne. Nu wangeela
Kiristoositti gufuu ta'uu mannaa waanuma hunda obsuu
qabna.
13 Isin akka warri mana qulqullummaa keessa wantoota
qulqulluu irra tajaajilan nyaata isaanii mana qulqullum-
maa irraa argatan, akka warri iddoo aarsaa tajaajilan im-
moo waan iddoo aarsaa irratti dhi'eeffamu irraa qooddatan
hin beektanii?
14 Akkasuma immoo akka warri wangeela lallaban waan
ittiin jiraatan wangeela irraa argatan Gooftaan ajajeera.
15 Ani garuu mirga kana keessaa tokkotti illee hin
fayyadamne. Kanas isiniif barreessuun koo waan akkasii
naa gootu jedhee abdadhee miti. Namni tokko waan ani
ittiin of jaju kana na jalaa busheessuu mannaa ani du'uu
naa wayya!
16 Ani yoon wangeela lallabe of jajuu hin danda'u;
lallabuun dirqama kootii. Yoon wangeela lallabuu baadhe
anaaf wayyoo!
17 Ani yoon fedhii kootiin lallabe badhaasa qaba; yoon
fedhii kootiin hin ta'in garuu ani imaanaadhuma natti
kenname sana raawwachuu koo ti.

---

* **9:9** KeD 25:4

18 Yoos badhaasni koo maali ree? Badhaasni koo, lallaba
koo keessatti ani mirga wangeelaan qabutti guutuumaan
guutuutti utuu hin fayyadamin kaffaltii malee wangeela
lallabuu koo ti.

Phaawulos Mirga Isaatti Fayyadamuu Isaa

19 Ani nama hunda irraa bilisa ta'u iyyuu nama gara
caaluuf bu'aa buusuuf jedhee nama hundaaf of garboomse.
20 Ani Yihuudootaaf bu'aa buusuuf jedhee Yihuudootaaf
akka Yihuudii nan ta'e. Yoon ofii kootii seera jala jiraachuu
baadhe iyyuu, warra seera jala jiraniif bu'aa buusuuf
jedhee akka nama seera jala jiruu nan ta'e.
21 Ani utuun seera Waaqaatiin ala hin ta'in, garuu utuman
seera Kiristoos jala jiruu, warra seera hin qabneef bu'aa
buusuuf jedhee warra seera hin qabneef akka nama seera
hin qabneen ta'e.
22 Ani warra dadhaboof bu'aa buusuuf jedhee warra
dadhaboo biratti dadhabaan ta'e. Ani karaa danda'amu
hundaan namoota tokko tokko fayyisuuf jedhee nama
hunda biratti waanuma hunda nan ta'e.
23 Akkan wangeela keessatti hirmaadhuufis sababii
wangeelaatiif jedhee waan kana hunda nan hojjedha.

Barbaachisummaa Naamusa Dhuunfaa

24 Dorgommii fiigichaa keessatti akka warri fiigan hund-
inuu dorgoman, garuu akka namni tokko qofti badhaasa
argatu hin beektanii? Isinis akkasuma akka badhaasa
argattaniif fiigaa!
25 Namni dorgommii keessatti dorgomu hundinuu leenjii
cimaa keessa darba. Isaan gonfoo badu argachuuf waan
kana godhu; nu garuu gonfoo hin badne argachuuf waan
kana goona.
26 Kanaafuu ani akka nama kaayyoo malee fiiguutti hin
fiigu; akka nama qilleensa rukutuutti hin lolu.
27 Ani garuu warra kaaniif lallabee akka ofii kootii immoo
nama gatame hin taaneef dhagna koo adabee akka inni naa
ajajamu nan godha.

10

Israa'eloota Irraa Haa barannu

1 Yaa obboloota, akka abbootiin keenya hundi duumessa
jala turan, akka hundi isaaniis galaana keessa darban akka
isin utuu hin beekin haftan ani hin barbaadu.
2 Hundi isaaniis kan Musee ta'uuf duumessaa fi
galaanaan cuuphaman.
3 Hundi isaaniis nyaata hafuuraa tokkicha nyaatan.

4 Hundi isaaniis dhugaatii hafuuraa tokkicha dhugan.
Isaan kattaa hafuuraa isa isaan wajjin deemaa ture irraa
dhuganiiruutii; kattaan sunis Kiristoos ture.
5 Ta'u iyyuu waan Waaqni hedduu isaaniitti hin gamma-
diniif isaan lafa gammoojjii keessatti dhuman.
6 Wantoonni kunneen akka nu akkuma isaanii waan
hamaa hin hawwineef fakkeenya nuu ta'an.
7 Akka isaan keessaa namoonni tokko tokko godhan sana
isin waaqota tolfamoo hin waaqeffatinaa; kunis akkuma,
"Namoonni nyaachuu fi dhuguuf tataa'an; sirbuufis ka'an"*
jedhamee barreeffamee dha.
8 Akka isaan keessaa namoonni tokko tokko halalummaa
raawwatanii guyyaa tokkotti namoonni 23,000 dhuman
sana, nu halalummaa raawwachuu hin qabnu.
9 Akka isaan keessaa tokko tokko Gooftaa qoranii bofaan
ajjeefaman sana nu Gooftaa qoruu hin qabnu.
10 Isin akka isaan keessaa tokko tokko guungumanii isa
nama balleessuun balleeffaman sana hin guunguminaa.
11 Kun hundi akka fakkeenya ta'uuf isaan irratti
raawwatame; nuu warra dhumni baraa itti dhufeef immoo
akka of eeggannaa ta'uuf barreeffame.
12 Kanaafuu namni waan dhaabate of se'u akka hin
kufneef of haa eeggatu.
13 Qorama nama irra ga'u malee qoramni tokko iyyuu
isinitti hin dhufne. Waaqnis amanamaa dha; inni akka
isin waan baachuu hin dandeenyeen qoramtan isin hin
godhu. Yommuu qoramtanitti garuu inni akka isin obsuu
dandeessaniif karaa ittiin keessaa baatan isiniif qopheessa.

Waaqota Tolfamoo Irraa Fagaachuu

14 Kanaafuu yaa michoota ko, isin waaqota tolfamoo
waaqeffachuu irraa baqadhaa.
15 Ani namoota hubannaa qabanittin dubbadha; waan ani
dubbadhu isinuu murteessaa.
16 Xoofoon eebbaa kan nu eebbifnu sun dhiiga Kiristoos
wajjin tokkummaa qaba mitii? Buddeenni nu caccabsinu
sunis foon Kiristoos wajjin tokkummaa qaba mitii?
17 Waan buddeenni tokko qofti jiruuf, nu baay'ee taanu
iyyuu dhagnuma tokko; hundi keenya buddeenuma tok-
kicha sana irraa hirmaannaatii.
18 Mee saba Israa'el ilaalaa: Warri aarsaa irraa nyaatan
sun iddoo aarsaa irraa qooda qabu mitii?
19 Egaa maal jechuu koo ti? Nyaanni waaqota tol-
famoof aarsaa dhi'eeffamu wayi moo ree yookaan Waaqni
tolfamaan wayi moo ree jechuu kootii?

---

* **10:7** Bau 32:6

20 Akkas miti; aarsaan namoonni ormaa dhi’eessan
hafuurota hamoodhaaf malee Waaqaaf miti; ani akka
isin hafuurota hamoo wajjin tokkummaa qabaattan hin
barbaadu.
21 Isin xoofoo Gooftaatii fi xoofoo hafuurota hamoo
dhuguu hin dandeessan; maaddii Gooftaatii fi maaddii
hafuurota hamoo irrattis hirmaachuu hin dandeessan.
22 Nu Gooftaa hinaaffaaf kakaafnaa? Nu isa caalaas
jabaannaa?

Bilisummaa Amantootaa

23 “Wanni hundinuu anaaf eeyyamamaa dha;” kan faayi-
daa qabu garuu waan hunda miti. “Wanni hundinuu anaaf
eeyyamamaa dha;” kan nama fayyadu garuu waan hunda
miti.
24 Namni tokko iyyuu waan warra kaaniif gaarii ta’e bar-
baaduu qaba malee waan ofii isaatiif gaarii ta’e barbaaduu
hin qabu.
25 Utuu gaaffii qalbii keessaa tokko illee hin kaasin waan
gabaa fooniitti gurguramu kam iyyuu nyaadhaa;
26 “Laftii fi wanni lafa irra jiru hundinuu kan Gooftaatii.”†
27 Warra hin amanin keessaa yoo namni tokko nyaataaf
isin affeere, isinis yoo dhaquu barbaaddan dhaqaa; utuu
gaaffii qalbii keessaa tokko illee hin kaasin waan isin duratti
dhi’eeffame kam iyyuu nyaadhaa.
28 Garuu yoo namni tokko, “Kun waaqota tolfamoodhaaf
dhi’eeffame” isiniin jedhe, sababii namicha isinitti hime
sanaatii fi sababii qalbiitiif waan sana hin nyaatinaa.
29 Kanas qalbii namicha sanaati malee kan keeti jechuu
koo miti. Maaliif qalbii nama biraatiin bilisummaa kootti
murama ree?
30 Ani ergan galateeffachuudhaan nyaata sana irratti
hirmaadhee maaliifan waan ittiin Waaqa galateeffadhuun
balaaleffatama ree?
31 Kanaafuu yoo nyaattan yookaan yoo dhugdan yookaan
yoo waanuma fedhe illee hojjettan waan hunda ulfina
Waaqaatiif hojjedhaa.
32 Yihuudoota yookaan Giriikota yookaan waldaa kiris-
taanaa kan Waaqaa hin gufachiisinaa;
33 kunis akkuma ani nama hunda karaa hundaan gam-
machiisuuf yaalii godhutti jechuu dha. Ani akka isaan
fayyaniif bu’aa namoota baay’eetiif malee bu’aa kootiif
jedhee waan kana hin godhu.

11

1 Akkuma ani Kiristoosin fakkaadhu, isinis na fakkaad-
haa.

† **10:26** Far 24:1

Sirna Waaqeffannaa

2 Ani sababii isin waan hundaan na yaadattanii fi waan
duudhaa ani dabarsee isinitti kennes jabeessitanii qabat-
taniif isinin galateeffadha.
3 Ani akka mataan dhiira hundumaa Kiristoos ta'e, akka
mataan dubartii dhiira ta'e, akka mataan Kiristoos immoo
Waaqa ta'e akka beektan nan barbaada.
4 Dhiirri mataa isaa haguuggatee kadhatu yookaan raajii
dubbatu hundinuu mataa ofii isaa salphisa.
5 Dubartiin utuu mataa ishee hin haguuggatin kad-
hattu yookaan raajii dubbattu kam iyyuu mataa ofii ishee
salphifti; kun akka waan mataan ishee haaddameetti
hedamaatii.
6 Dubartiin tokko yoo mataa ishee haguuggachuu baatte
rifeensa mataa ishee murachuu qabdi; dubartiin rifeensa
mataa ishee murachuun yookaan haaddachuun yoo qaanii
itti ta'e immoo mataa ishee haguuggachuu qabdi.
7 Dhiirri fakkaattii fi ulfina Waaqaa waan ta'eef mataa
isaa haguuggachuu hin qabu; dubartiin garuu ulfina dhiiraa
ti.
8 Dubartiitu dhiira irraa argame malee dhiirri dubartii
irraa hin argamneetii;
9 dubartiitu dhiiraaf uumame malee dhiirri dubartiif hin
uumamne.
10 Kanaafuu dubartiin sababii ergamoota Waaqaatiif mal-
lattoo taayitaa mataa ishee irraa qabaachuu qabdi.
11 Ta'us Gooftaa biratti dubartiin dhiira malee yookaan
dhiirri dubartii malee hin ta'u.
12 Akkuma dubartiin dhiira irraa argamte akkasuma
immoo dhiirri dubartii irraa dhalataatii; wanni hundi
garuu Waaqa biraa argama.
13 Mee isinuu murteessaa; dubartiin utuu mataa ishee hin
haguuggatin Waaqa kadhachuun sirriidhaa?
14 Akka dhiirri rifeensa mataa dheereffachuun isaaf
salphina ta'e uumamni iyyuu isin hin barsiisuu?
15 Dubartiin garuu yoo rifeensa dheeraa qabaatte, inni
isheef ulfina mitii? Rifeensi dheeraan akka haguuggiitti
isheef kennameeraatii.
16 Garuu yoo abbaan fedhe iyyuu waa'ee kanaa mormuu
barbaade, nu yookaan waldaaleen kiristaanaa Waaqaa
duudhaa akkasii hin qabnu.

Irbaata Gooftaa

11:23-25 kwf – Mat 26:26-28; Mar 14:22-24; Luq 22:17-20

17 Walitti qabamuun keessan waan waa balleessu malee
waa tolchu hin ta'iniif ani ajaja kana keessatti isin hin jaju.

18 Waan hunda dura, yommuu isin akka waldaatti walitti
qabamtanitti akka gargar ba'uun gidduu keessan jiru nan
dhaga'a; kanas karaa tokkoon ani nan amana.
19 Warra isin keessaa Waaqa biratti fudhatama qaban
ifatti baasuuf, garaa garummaan isin gidduu jiraachuu
qaba.
20 Yommuu walitti qabamtanitti wanti isin nyaattan Ir-
baata Gooftaa miti;
21 yeroo nyaataatti namni hundinuu irbaata ofii isaa
nyaata. Inni tokko ni beela'a; kaan immoo ni machaa'a.
22 Isin mana itti nyaattanii fi itti dhugdan hin qabdan
moo? Yookaan waldaa Kiristaanaa Waaqaa tuffattanii
warra homaa hin qabne qaanessitu? Ani maalan isiniin
jedha? Isin jajuu ree? Ani kanaan isin hin jaju!

23 Ani waanan dabarsee isinitti kenne kana Gooftaa
irraa fudhadheeraatii; Gooftaa Yesuus halkan dabarfamee
kenname sana buddeena fuudhee,
24 galata galche; buddeena sanas caccabsee, **"Kun foon
koo kan isiniif ta'uu dha; kanas yaadannoo kootiif
godhadhaa"** jedhe.
25 Akkasumas irbaata booddee xoofoo fuudhee,
**"Xoofoon kun kakuu haaraa dhiiga kootiin ta'uu dha;
yeroo isa dhugdan hunda na yaadachuuf godhadhaa"**
jedhe.
26 Isinis hamma Gooftaan dhufutti yeroo buddeena kana
nyaattanii xoofoo kana dhugdan hunda du'a isaa ni labsitu.

27 Kanaafuu namni haala hin malleen buddeena sana
nyaatu yookaan xoofoo Gooftaa dhugu kam iyyuu foonii fi
dhiiga Gooftaatti ni gaafatama.
28 Namni tokko utuu buddeena sana irraa hin nyaatin,
utuu xoofoo sana irraas hin dhugin dura of qoruu qaba.
29 Namni utuu foon Gooftaa addaan baasee hin hubatin
nyaatee dhugu, inni ofii isaatti murtii nyaatee dhugaatii.
30 Kanaafis isin keessaa hedduun dadhabaniiru; dhukkub-
sataniirus; hedduunis boqotaniiru.
31 Utuu of qorree garuu nutti hin muramu ture.
32 Gooftaan yommuu nutti muru garuu akka addunyaa
wajjin nutti hin muramneef nu adaba.

33 Kanaafuu yaa obboloota ko, isin yommuu nyaachuuf
walitti qabamtan wal eegaa.
34 Akka walitti qabamuun keessan murtii isinitti hin
fidneef eenyu iyyuu yoo beela'e mana isaatti haa nyaatu!

Waan hafe irratti immoo ani yommuun dhufutti qa-
jeelcha nan kenna.

12

Waa'ee Kennaawwan Hafuuraa

1 Yaa obboloota ko, egaa ani akka isin waa'ee ken-
naawwan hafuuraa wallaaltan hin barbaadu.
2 Isin yeroo ormoota turtanitti akka gowwoomfamtanii
gara waaqota tolfamoo dubbachuu hin dandeenyeetti geef-
famtanii turtan ni beektu.
3 Kanaafuu namni Hafuura Waaqaatiin dubbatu kam
iyyuu akka, "Yesuus abaaramaa dha" hin jenne, akka eenyu
iyyuu yoo Hafuura Qulqulluudhaan ta'e malee, "Yesuus
Gooftaa dha" jechuu hin dandeenye ani isinittin hima.
4 Kennaawwan gosa garaa garaatu jira; Hafuurri garuu
tokkuma.
5 Tajaajila gosa garaa garaatu jira; Gooftaan garuu
tokkuma.
6 Hojii gosa garaa garaatu jira; waan hundumaa garuu
Waaqa tokkichatu nama hundumaan hojjeta.
7 Mul'anni Hafuura Qulqulluu garuu faayidaa waliitiif
tokkoo tokkoo namaatiif kennama.
8 Isa tokkoof karaa Hafuuraatiin dubbii ogummaatu
kennama; isa kaaniif immoo Hafuuruma sanaan dubbii
beekumsaatu kennama;
9 isa kaaniif Hafuuruma sanaan amantiitu kennama; isa
kaaniif immoo Hafuuruma tokkicha sanaan kennaawwan
warra dhukkubsatan fayyisuutu kennama;
10 isa tokkoof dinqiiwwan hojjechuu, isa kaaniif raajii
dubbachuu, isa kaaniif hafuurota addaan baasee beekuu,
isa kaaniifis afaan haaraa gosa adda addaa dubbachuu, isa
kaaniif immoo afaan haaraa sana hiikuutu kennama.
11 Waan kana hundas Hafuuruma tokkicha sanatu
akkuma fedhii ofii isaatti tokkoo tokkoo namaatiif dhuun-
faatti hiruudhaan hojjeta.

Tokkummaa fi garaa garummaa Kutaa Dhagnaa

12 Dhagni kutaa baay'ee qabaatu illee dhagnuma tokko;
kutaawwan dhagnaa yoo baay'atani illee hundi isaanii
dhagnuma tokko ta'u. Kiristoosis akkasuma.
13 Nu Yihuudoota yookaan Giriikota, garboota yookaan
warra bilisooman taanus hundi keenya Hafuura tokkoon
dhagna tokkotti cuuphamneerraatii; hundi keenyas, akka
dhugnuuf Hafuurri tokkichi sun nuu kennameera.
14 Dhagni kutaa tokko qofa utuu hin ta'in kutaawwan
baay'eedhaatii.
15 Miilli yoo, "Ani waanan harka hin ta'iniif, ani kutaa
dhagnaa mitii" jedhe, sababii kanaaf kutaa dhagnaa ta'uun
isaa hin hafu.

16 Gurris yoo, “Ani waanan ija hin ta’iniif, ani kutaa
dhagnaa miti” jedhe, sababii kanaaf kutaa dhagnaa ta’uun
isaa hin hafu.
17 Utuu dhagni guutumaatti ija ta’ee jiraatee silaa
dhaga’uun eessa jira? Utuu dhagni guutumaatti gurra ta’ee
jiraatee silaa fuunfachuun eessa jira?
18 Amma garuu Waaqni akkuma ofii barbaadetti ku-
taawwan sana adduma addaan dhagna keessa kaa’eera.
19 Utuu hundi isaanii kutaa dhagnaa tokkicha ta’anii silaa
dhagni eessa jira?
20 Egaa kutaawwan dhagnaa baay’ee dha; dhagni garuu
tokkuma.
21 Iji harkaan, “Ati na hin barbaachiftu!” jechuu hin
danda’u; yookaan mataan miillaan, “Ati na hin bar-
baachiftu!” jechuu hin danda’u.
22 Dhugumaanuu kutaawwan dhagnaa kanneen dadha-
boo fakkaatan akka malee barbaachisoo dha;
23 kutaawwan dhagnaa kanneen tuffatamoo nutti
fakkaataniifis ulfina addaa ni kennina. Kutaawwan
dhagnaa kanneen nu itti qaanofnuuf immoo ulfinni addaa
ni kennama;
24 kutaawwan dhagna keenyaa kanneen nu itti hin
qaanofne waan kana hin barbaadan. Waaqni garuu
kutaawwan dhagnaa walitti fayyisee kutaawwan nu itti
qaanofnuuf ulfina caalu kenne;
25 kunis akka kutaawwan haaluma tokkoon walii yaadanii
fi akka dhagna keessa gargar ba’uun hin jiraanneef.
26 Yoo kutaan dhagnaa tokko rakkate kutaawwan hund-
inuu isa wajjin rakkatu; yoo kutaan tokko ulfina argate
kutaawwan hundi isa wajjin gammadu.
27 Isin amma dhagna Kiristoos; tokkoon tokkoon keessanis
kutaa dhagna sanaa ti.
28 Waaqni waldaa Kiristaanaa keessatti tokkoffaa erg-
amoota, lammaffaa raajota, sadaffaa barsiistota, ergasiis
warra hojii dinqii hojjetan, itti aansees warra kennaa
dhukkubsattoota fayyisuu qaban, warra namoota gar-
gaaruu danda’an, warra kennaa bulchiinsaa qabanii fi
warra afaan haaraa gosa addaa addaa dubbatan filateera.
29 Hundumatu ergamootaa? Hundumatu raajotaa? Hun-
dumatu barsiistotaa? Hundinuu hojii dinqii hojjetuu?
30 Hundumatu kennaa dhukkubsattoota fayyisuu qabaa?
Hundumatu afaan haaraa dubbataa? Hundumatu afaan
sana hiikaa?
31 Isin garuu jabeessaatii kennaa caalu barbaadaa.

Jaalala

Amma illee ani karaa karaa hundumaa caalu isinitti nan argisiisa.

13

1 Ani yoon afaan namootaatii fi afaan ergamoota Waaqaa dubbadhe, garuu jaalala qabaachuu baannaan akkuma sibiila iyyuu yookaan akka kilillee qillisu tokkoo ti.
2 Ani yoon kennaa raajii dubbachuu qabaadhe, icciitii hundaa fi beekumsa hunda hubachuu yoon danda'e, amantii gaara buqqisuu danda'us yoon qabaadhe, garuu jaalala qabaachuu baannaan ani homaa miti.
3 Ani yoon waanan qabu hunda hiyyeeyyiif kenne, dhagna koos akka gubamuuf yoon kenne, garuu jaalala qabaachuu baannaan homaa na hin fayyadu.
4 Jaalalli obsa qaba; jaalalli arjaa dha. Inni hin hinaafu; hin kooru; ofis hin tuulu.
5 Jaalalli waan hin malle hin hojjetu; ofittoo miti; dafee hin aaru; hammina namatti hin lakkaa'u.
6 Jaalalli dhugaatti gammada malee waan hamaatti hin gammadu.
7 Jaalalli waan hunda ni obsa; waan hunda ni amana; waan hunda abdata; waan hunda keessattis jabaatee dhaabata.
8 Jaalalli gonkumaa hin badu. Raajii taanaan ni darba; afaan haaraa taanaan ni hafa; beekumsas taanaan ni bada.
9 Nu beekumsa irraa gara tokko beeknaatii; raajiis gara tokko dubbanna;
10 yommuu inni guutuun dhufutti garuu inni gartokkeen ni bada.
11 Ani yeroon ijoollee turetti, akka ijoolleettin dubbadha ture; akka ijoolleettin yaada ture; akka ijoolleetti nan herrega ture; ani ergan nama guddaa ta'ee garuu ijoollummaa dhiiseera.
12 Amma of-ilaalee keessaan bifa dimimmisaa'aa arginaatii; yeroo sana garuu ifaan ifatti ni argina. Ani amma gartokkon beeka; yeroo sana garuu ani akkuma guutummaatti beekame sana guutummaatti beekuufin jira.
13 Egaa amantiin, abdii fi jaalalli sadan isaanii iyyuu ni jiraatu. Isaan keessaa garuu jaalalatu caala.

14

Qalbeeffannaa Yeroo Waaqeffannaa

1 Karaa jaalalaa duukaa bu'aa; kennaawwan Hafuuraa, keessumattuu kennaa raajii cimsaatii barbaadaa.

2 Namni afaan haaraan dubbatu kam iyyuu Waaqatti
malee namootatti hin dubbatuutii. Dhugumaan namni
tokko iyyuu isa hin hubatu; inni Hafuuraan icciitii dubbata.
3 Namni raajii dubbatu garuu isaan ijaaruuf, gorsuu fi
jajjabeessuuf jedhee namootatti dubbata.
4 Namni afaan haaraan dubbatu ofuma isaa cimsa; kan
raajii dubbatu garuu waldaa kiristaanaa cimsa.
5 Ani akka hundi keessan afaan haaraan dubbattan nan
barbaada; caalaatti garuu akka raajii dubbatan nan jaal-
ladha. Namni afaan haaraan dubbatu tokko akka waldaan
kiristaanaa ittiin jajjabaattuuf jedhee waan dubbatu sana
yoo hiikuu baate isa afaan haaraan dubbatu irra isa raajii
dubbatutu caala.
6 Egaa yaa obboloota, ani yoon mul'ata yookaan
beekumsa yookaan raajii yookaan barsiisa tokko tokko
isinitti hime malee yoon afaan haaraa qofa dubbachaa gara
keessan dhufe maal isin fayyada?
7 Kunis meeshaa lubbuu hin qabne kan akka ululleetii fi
kiraaraa kanneen sagalee kennan biratti illee akkanuma; ul-
ulleen afuufamee yookaan kiraarri rukutamee yoo sagaleen
isaa gargar baafame malee namni tokko akkamitti addaan
baasee beekuu danda'a?
8 Yoo sagaleen malakataa addaan baafamee beekame
malees eenyutu lolaaf qophaa'a?
9 Isinis akkasuma. Yoo afaan keessaniin dubbii hu-
batamaa dubbattan malee namni tokko akkamitti waan
isin jettan sana beekuu danda'a? Qilleensatti dubbachuu
keessaniitii.
10 Akka afaan gosa garaa garaa addunyaa irra jiran hin
shakkamu. Garuu isaan keessaa kan hiikkaa hin qabne
tokko iyyuu hin jiru.
11 Kanaafuu ani yoon hiikkaa waan namni tokko dub-
batuu hubachuu baadhe ani namicha dubbatu sanatti
alagaa dha. Namichi dubbatu sunis anatti alagaa dha.
12 Isinis akkasuma. Isin waan jabeessitanii kennaawwan
Hafuuraa qabaachuu barbaaddaniif, kennaawwan waldaa
kiristaanaa cimsan jabeessaatii barbaadaa.

13 Kanaaf namni afaan haaraan dubbatu tokko akka waan
dubbatu sana hiikuu danda'uuf kadhachuu qaba.
14 Yoo ani afaan haaraan kadhadhe hafuurri koo ni
kadhataatii; qalbiin koo garuu hin hirmaatu.
15 Yoos ani maalan godha ree? Hafuura kootiin nan
kadhadha; qalbii kootiinis nan kadhadha; hafuura kootiin
nan faarfadha; qalbii kootiinis nan faarfadha.
16 Yoo kanaa achii utuu ati hafuura keetiin Waaqa
galateeffachuutti jirtuu, namni iddoo warra hin baratinii

taa'e tokko waan ati dubbattu waan hin beekiniif akkamitti galata ati dhi'eessitu sanaaf "Ameen" jechuu danda'aa?
17 Ati dhugumaan sirriitti galateeffata ta'a; namni kaan garuu ittiin hin jajjabeeffamu.
18 Ani waanan hunduma keessan caalaa afaan haaraan dubbadhuuf Waaqa nan galateeffadha.
19 Waldaa kiristaanaa keessatti garuu dubbii kuma kudhan afaan haaraan dubbachuu irra warra kaan barsiisuuf dubbii hubatamaa shan dubbachuu nan barbaada.
20 Yaa obboloota, akka ijoolleetti yaaduu dhiisaa; waan hamaaf daa'imman ta'aa; hubannaadhaan garuu nama guddaa ta'aa.
21 Seera keessatti akkana jedhamee barreeffameera:
"Ani afaan biraatiin,
afaan alagootaatiinis
saba kanatti nan dubbadha;
isaan garuu yeroo sanatti illee na hin dhaga'an,
jedha Gooftaan."*
22 Kanaafuu afaan haaraan dubbachuun warra hin amaniniif mallattoo ta'a malee warra amananiif miti; raajii dubbachuun garuu warra amananiif malee warra hin amaniniif miti.
23 Egaa waldaan amantootaa guutuun walitti qabamee yoo hundi isaanii afaan haaraan dubbatan, yoo namoonni hin baratin yookaan namoonni hin amanne ol seenan isin maraattaniirtu isiniin hin jedhanii?
24 Utuu namni hundi raajii dubbachaa jiruu yoo namni hin amanne tokko yookaan namni hin baratin tokko ol seene inni akka cubbamaa ta'e nama hundaan ni amansiifama; nama hundaanis isatti murama;
25 icciitiin garaa isaa keessaas ifatti ni baafama. Innis, "Waaqni dhugumaan isin gidduu jira" jedhee dubbachaa addaan lafatti gombifamee Waaqa waaqeffata.

Sirna Gaarii Yeroo Waaqeffannaa

26 Yaa obboloota, egaa maal jenna ree? Yommuu isin walitti qabamtanitti namni hundi faarfannaa yookaan barsiisa yookaan mul'ata yookaan afaan haaraa yookaan hiikkaa afaan haaraa sanaa qaba. Wanni hundinuu waldaa kiristaanaa cimsuuf hojjetamuu qabu.
27 Namni afaan haaraan dubbatu yoo jiraate lama yookaan yoo baay'ate sadii ta'anii dabaree dabareen haa dubbatan; namni tokko immoo haa hiiku.
28 Yoo namni hiiku jiraachuu baate garuu namichi dubbatu sun waldaa kiristaanaa keessatti cal'isee ofii isaattii fi Waaqatti haa dubbatu.

---

* **14:21** Isa 28:11,12

29 Raajonnis lama yookaan sadii ta’anii haa dubbatan;
warri kaan immoo waan dubbatamu sana haa madaalan.
30 Yoo warra achi taa’an keessaa isa tokkoof mul’anni
dhufe, namichi duraan dubbachaa ture sun haa cal’isu.
31 Namni hundi akka baratuuf, hundinuus akka jaj-
jabeeffamuuf dabaree dabareedhaan raajii dubbachuu ni
dandeessuutii.
32 Hafuuronni raajotaa raajotaaf ni ajajamu.
33 Waaqni akka waldoota qulqullootaa hundumaa
keessatti ta’aa jiru kana Waaqa jeequmsaa utuu hin ta’in
Waaqa nagaa ti.
34 Dubartoonni waldaa kiristaanaa keessatti haa cal’isan.
Akka seerri jedhutti isaan akka ajajaman malee akka
dubbatan hin eeyyamamneefiitii.
35 Wanti isaan beekuu barbaadan yoo jiraate manatti
dhirsa isaanii haa gaafatan; dubartiin tokko waldaa kiris-
taanaa keessatti dubbachuun qaaniidhaatii.
36 Dubbiin Waaqaa isin keessaa argamee? Yookaan
isinuma qofa bira ga’ee?
37 Eenyu iyyuu yoo raajii yookaan nama Hafuuraa of se’e
akka wanni ani amma isiniif barreessu kun ajaja Gooftaa
ta’e haa beeku.
38 Namni kam iyyuu yoo waan kana beekuu baate, inni
hin beekin.
39 Kanaaf yaa obboloota ko, raajii dubbachuu jabeessaatii
hawwaa; afaan haaraan dubbachuus hin dhowwinaa.
40 Wanti hundinuu garuu karaa qajeelaa fi sirna qabeessa
ta’een hojjetamuu qaba.

15

Du’aa Ka’uu Kiristoos

1 Ammas yaa obboloota, ani waa’ee wangeela ani isinitti
lallabe, kan isin fudhattanii ittiin dhaabatan sanaa isin
yaadachiisuu nan barbaada.
2 Isin yoo dubbii ani isinitti lallabe sana jabeessitanii
qabattan wangeeluma kanaan ni fayyitu. Yoo kanaa achii
akkasumaan amantan jechuu dha.
3 Anis waanan fudhadhe duraan dursee dabarseen isinitti
kenneeraatii; akka Katabbiiwwan Qulqulluun dubbatanitti,
Kiristoos cubbuu keenyaaf jedhee du’e;
4 ni awwaalames; akka Katabbiiwwan Qulqulluun dub-
batanitti guyyaa sadaffaatti du’aa kaafame.
5 Inni duraan dursee Keefaatti, ergasiis warra Kudha
Lamaanitti mul’ate.
6 Sana booddee yeroo tokkotti obboloota dhibba shanii
ol ta’anitti mul’ate; isaan keessaas yoo muraasni boqotan
iyyuu hedduun isaanii hamma ammaatti ni jiru.

7 Ergasiis Yaaqoobitti, itti aansee ergamoota hundatti
mul’ate;
8 dhuma irratti immoo ana kan akka gatataatti dhalateetti
lakkaa’amutti mul’ate.
9 Ani ergamoota hundaa gadi; ergamaa jedhamee waama-
muun iyyuu naaf hin malu; ani waldaa kiristaanaa Waaqaa
ari’achaan tureetii.
10 Garuu ani ayyaana Waaqaatiin akkuman jiru kana jira;
ayyaanni isaa kan naa kennames akkasumaan hin hafne.
Ani hunduma isaanii caalaa jabaadhee hojjedheera; kanas
utuu ana hin ta’in ayyaana Waaqaa kan na wajjin jirutu
hojjete.
11 Egaa anas ta’u yookaan isaan, wanni nu lallabnu,
wanni isin amantanis kanuma.

Du’aa Ka’uu Warra Du’anii

12 Kiristoos warra du’an keessaa akka kaafame erga
lallabamee, isin keessaa namoonni tokko tokko akkamitti
du’aa ka’uun warra du’anii hin jiru jechuu danda’u ree?
13 Erga du’aa ka’uun warra du’anii hin jirre, Kiristoos
iyyuu du’aa hin kaafamne jechuudha kaa!
14 Erga Kiristoos du’aa hin kaafamin immoo lallabni
keenya faayidaa hin qabu; amantiin keessanis faayidaa hin
qabu.
15 Kana malees Waaqni Kiristoosin du’aa kaaseera jennee
waa’ee Waaqaa waan dhugaa baaneef, nu waa’ee Waaqaa
dhuga baatota sobaa taanee argamneerra. Garuu erga
warri du’an hin kaafamin inni Kiristoosin hin kaafne
jechuu dha.
16 Yoo warri du’an kaafamuu baatan, Kiristoosis du’aa hin
kaafamneetii.
17 Erga Kiristoos du’aa hin kaafamin amantiin keessan
faayidaa hin qabu; isinis ammuma iyyuu cubbuu keessa
jirtu.
18 Yoos warri utuu Kiristoositti jiranuu boqotan baduu
isaanii ti.
19 Yoo jireenya ammaa qofaaf Kiristoosin abdanne nu
warra namni hundi na’uuf ta’uu keenya.
20 Amma garuu Kiristoos warra boqotaniif hangafa ta’ee
dhugumaan warra du’an keessaa kaafameera.
21 Akkuma duuti karaa nama tokkootiin dhufe, akkasuma
immoo du’aa ka’uun warra du’anii karaa nama tokkootiin
dhufeetii.
22 Akkuma hundinuu Addaamiin du’an, hundinuu Kiris-
toosiin jiraatoo ni taasifamuutii.
23 Kun hundinuus yeroo dabaree isaatti ni ta’a; Kiristoos
hangafticha, ergasii immoo yeroo inni deebi’ee dhufutti
warra kan Kiristoos ta’an.

24 Innis erga bulchiinsa hunda, taayitaa fi humna hunda
balleessee booddee, yeroo Waaqa Abbaatti mootummaa
dabarsee kennutti dhumni ni ta'a.
25 Inni hamma diinota isaa hunda miilla isaa jala gal-
fatutti mo'uu qabaatii.
26 Diinni dhumaa kan barbadeeffamuu qabu du'a.
27 Inni, "Waan hunda miilla isaa jala galcheeraatii."*
Garuu "Wanni hundi" isa jala galfameera jechuun akka isa
waan hunda isa jala galche sana hin dabalatin beekamaa
dha.
28 Erga waan kana godhee booddee akka Waaqni waan
hundumaan hundumaa ta'uuf Ilmi mataan isaa iyyuu isa
waan hundumaa miilla isaa jala galche sanaaf ni bula.
29 Yoo du'aa ka'uun jiraachuu baate namoonni warra
du'aniif jedhanii cuuphaman maal gochuu isaanii ti? Warri
du'anis yoo du'aa hin kaafamin namoonni maaliif qooda
isaanii cuuphamu ree?
30 Nu maaliif sa'aatii hunda balaaf of saaxilla?
31 Yaa obboloota, ani guyyuma guyyaan akkan du'u of
jajuu karaa Gooftaa keenya Kiristoos Yesuusiin isin irratti
qabuun nan kakadha.
32 Ani akka namaatti Efesoonitti bineensa wajjin wal
loluun koo, erga warri du'an hin kaafamnee, maal na
fayyada?
"Kottaa ni nyaannaa; ni dhugnas;
bor ni duunaatii."†
33 Hin gowwoomfaminaa: "Hiriyaan hamaan amala gaarii
balleessa."
34 Gara qalbii keessan isa qajeelaatti deebi'aa; cubbuu
hojjechuus dhiisaa; namoonni Waaqa hin beekne tokko
tokko isin gidduu jiruutii. Anis isin qaanessuufin waan
kana dubbadha.

Dhagna Du'aa Ka'uu

35 Garuu namni tokko, "Warri du'an akkamitti kaafamu?
Dhagna akkamiitiin dhufu?" jedhee ni gaafata ta'a.
36 Yaa gowwaa! Wanni ati facaaftu yoo du'e malee
jireenya hin argatu.
37 Wanni ati facaaftu sanyiidhuma, jechuunis sanyii
qamadii yookaan sanyii midhaan biraati malee dhagna
midhaan biqilee guddachuuf jiru sanaa miti.
38 Waaqni garuu akkuma fedhetti dhagna isaaf kenna;
tokkoo tokkoo gosa sanyiitiifis dhagna mataa isaa kenna.
39 Foon hundinuu tokko miti; namni foon gosa tokkoo
qaba; horiin foon gosa biraa, simbirroon foon gosa biraa,
qurxummiinis foon gosa biraa qabu.

---

* **15:27** Far 8:6 † **15:32** Isa 22:13

40 Akkasuma immoo dhagnawwan samii irraa ni jiru;
dhagnawwan lafa irraas ni jiru; garuu ulfinni dhagnawwan
samii irraa gosa tokko; ulfinni dhagnawwan lafa irraa
immoo gosa biraa ti.
41 Aduun ulfina gosa tokkoo qabdi; ji'is ulfina gosa biraa,
urjiiwwanis ulfina gosa biraa qabu; urjiin tokko ulfinaan
urjii biraatiin addaatii.
42 Du'aa ka'uun warra du'aniis akkasuma. Dhagni
facaafamu kan baduu dha; kan hin badne ta'ee immoo
kaafama.
43 Inni salphinaan facaafama; ulfinaan kaafama; dadhab-
biin facaafama; humnaan kaafama;
44 dhagna fooniitu facaafama; dhagna hafuuraatu
kaafama.
Erga dhagni foonii jiraate, dhagni hafuuraas ni jira.
45 Kanaaf, "Addaam namichi jalqabaa lubbuu jiraataa
ta'e"‡ jedhamee barreeffameera; Addaam inni dhumaa
immoo hafuura jireenya kennu ta'e.
46 Inni jalqabatti dhufe garuu isa hafuuraa utuu hin ta'in
isa foonii ti; inni hafuuraa immoo ergasii dhufe.
47 Namichi duraa lafa irraa dhufe; inni kan lafaa ti;
namichi lammaffaan immoo samii irraa dhufe.
48 Warri kan lafaa ta'an akkuma namicha lafa irraa sanaa
ti; warri kan samii ta'an immoo akkuma namicha samii
irraa dhufe sanaa ti.
49 Nu akkuma bifa namicha lafaa sanaa uffanne, akka-
suma immoo bifa namicha samii sanaa ni uffanna.
50 Yaa obboloota, akka foonii fi dhiigni mootummaa
Waaqaa dhaaluu hin dandeenye yookaan akka inni badu
isa hin badne dhaaluu hin dandeenye ani isinitti nan hima.
51 Kunoo, ani icciitii tokko isinittin hima: Hundi keenya
hin duunu; nu hundi garuu ni geeddaramna;
52 kunis yeroo malakanni dhumaa afuufamu yeruma
sanatti hamma liphsuu ijaatti raawwatama. Malakanni ni
afuufamaatii; warri du'anis kanneen hin badne ta'anii ni
kaafamu; nus ni geeddaramna.
53 Inni badu kun isa hin badne, inni du'u kun immoo isa
hin duune uffachuu qabaatii.
54 Yeroo inni badu isa hin badne uffatee, inni du'u
immoo isa hin duune uffatutti dubbiin akkana jedhamee
barreeffame sun ni raawwatama; "Duuti mo'ichaan liqim-
fameera."§ Akkasumas,
55 "Yaa du'a, mo'ichi kee meerre?
Yaa du'a, ilkeen kee meerre?"*
56 Ilkeen du'aa cubbuu dha; humni cubbuu immoo seera.

‡ **15:45** Uma 2:7 § **15:54** Far 25:8 * **15:55** Hos 13:14

57 Waaqa karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin mo’icha
nuu kennuuf garuu galanni haa ta’u!
58 Kanaafuu yaa obboloota koo jaallatamoo, jabaadhaa
dhaabadhaa. Wanni tokko isin hin sochoosin; akka dadhab-
biin keessan Gooftaa biratti faayidaa malee hin hafne waan
beektaniif yeroo hunda hojii Gooftaatiif guutummaatti of
kennaa.

16

Buusii Qulqullootaaf Walitti Qabame

1 Egaa waa’ee buusii qulqullootaaf walitti qabamuu, isinis
akkuma ani waldoota kiristaanaa kanneen Galaatiyaa ajaje
sanatti raawwadhaa.
2 Akka buusii walitti qabuun yeroo ani dhufutti hin
taaneef tokkoon tokkoon keessan akkuma galii keessani-
itti torbanuma torbaniin guyyaa jalqabaa waa kophaatti
baasaatii kaa’aa.
3 Anis yeroon isin bira dhufutti akka namoonni isin
filattan kennaa keessan geessaniif xalayaa ittiin beekaman
kenneefii Yerusaalemitti isaan nan erga.
4 Yoo dhaquun koo barbaachisaa ta’e immoo isaan na
wajjin dhaqu.

Karoora Karaa Phaawulos

5 Ani waanan Maqedooniyaa keessa darbuuf, yeroon
Maqedooniyaa keessa darbutti isin bira nan dhufa.
6 Akka isin iddoo ani dhaqu hundatti karaa koo irratti na
gargaaruu dandeessaniif tarii yeroo xinnoo isin bira nan
tura ta’a; yookaan ganna isin bira nan tura ta’a.
7 Yoo Gooftaan jedhe ani waanan yeroo muraasa isin bira
turuu abdadhuuf, amma utuun darbuu goree isin arguu hin
barbaadu.
8 Hamma guyyaa Pheenxeqoosxeetti garuu Efesoon
keessa nan tura.
9 Balballi guddaanii fi bu’aa qabeessi tokko naa ba-
nameeraatii; mormitoonnis baay’ee dha.
10 Yoo Xiimotewos gara keessan dhufe waan innis akkuma
koo hojii Gooftaa hojjetuuf yeroo inni isin bira turutti akka
inni waa tokko iyyuu hin sodaanne godhaa.
11 Kanaaf namni tokko iyyuu isa hin tuffatin; akka inni
gara kootti deebi’uufis nagaadhaan ergaa; ani obboloota
wajjin isa eegaan jiraatii.
12 Waa’ee obboleessa keenya Apholoos immoo akka inni
obboloota kaan wajjin gara keessan dhufuuf ani jabeessee
isa kadhadheen ture. Inni garuu amma dhufuuf gonkumaa
fedhii hin qabu; yeroo isaaf mijaa’utti garuu ni dhufa.

13 Dammaqaa; amantiitti cimaatii dhaabadhaa; jajjabaad-
haa; cimaas.
14 Wanni isin hojjettan hundinuu jaalalaan haa ta'u.
15 Yaa obboloota, akka warri mana Isxiifaanaas jiraatan
Akaayaa keessaa warra jalqabatti amanan ta'an isin ni
beektu; isaanis qulqulloota tajaajiluuf of kennaniiru.
16 Anis akka isin namoota akkasiitiif, warra isaan wajjin
hojjetanii fi dadhaban hundaaf ajajamtan isinin kadhadha.
17 Isxiifaanaas, Fartunaaxoosii fi Akaayiqos na bira dhu-
fuu isaaniitti ani gammadeera; isaan waan asii dhabamuu
keessaniin hir'ate guutaniiruutii.
18 Isaan hafuura koo fi hafuura keessan boqochiisaniiruu-
tii. Kanaaf isin namoota akkanaatiif beekamtii kennaa.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

19 Waldoonni kiristaanaa kanneen biyya Asiyaa nagaa
isiniif dhaamu.
Aqiilaa fi Phirisqillaan, waldaan kiristaanaa kan mana
isaanii jirtus Gooftaadhaan nagaa guddaa isiniif dhaamu.
20 Obboloonni hundinuu nagaa isinii dhaamu.
Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.

21 Ani Phaawulos, xalayaa nagaa kana harkuma kootiin
barreessa.

22 Namni Gooftaa hin jaallanne kam iyyuu haa abaaramu.
Yaa Gooftaa kottu.

23 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus isin wajjin haa ta'u.

24 Jaalalli koo Kiristoos Yesuusiin hunduma keessan wa-
jjin haa ta'u. Ameen.

Qorontos
Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos
Yesuus ta'ee fi obboleessa keenya Xiimotewos irraa,
Gara waldaa kiristaanaa Waaqaa ishee Qorontos jir-
tuutii fi qulqulloota Akaayaa guutuu keessa jiraatan
hundumaatti:
2 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa
irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Waaqa Nama Jajjabeessuuf Galata Galchuu

3 Waaqnii fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos, Ab-
baan araaraatii fi Waaqni jajjabina hundaa haa eebbifamu;
4 inni akka nu jajjabina Waaqa biraa arganne sanaan
warra dhiphina adda addaa keessa jiran jajjabeessuu dan-
deenyuuf dhiphina keenya hunda keessatti nu jajjabeessa.
5 Akkuma nu dhiphina Kiristoos keessatti baay'ee hir-
maannu, akkasuma immoo karaa Kiristoosiin jajjabinni
nuu baay'ata.
6 Nu yoo dhiphanne jajjabinaa fi fayyina keessaniif ta'a;
nu yoo jajjabaanne jajjabina keessaniif ta'a; jajjabinni
kunis kan isin yeroo dhiphina nu dhiphannu kana keessa
dabartanitti obsaan dhaabachuudhaan argattanii dha.
7 Abdiin nu waa'ee keessaniif qabnu cimaa dha; isin
akkuma dhiphina keenya keessatti hirmaattan amma im-
moo jajjabina keenya keessatti akka hirmaattan beeknaatii.
8 Yaa obboloota, isin waa'ee dhiphina biyya Asiyaatti
nurra ga'ee akka wallaaltan hin barbaannu. Hamma
lubbuudhaan jiraachuuf illee abdii kutannutti dhiphinni
baachuudhaaf humna keenyaa ol ta'e nurra ga'ee tureetii.
9 Dhugumaanuu murtiin du'aa nutti dhaga'amee turre.
Kun garuu akka nu Waaqa warra du'an kaasutti malee ofii
keenyatti hin amananneef ta'e.
10 Inni balaa du'a akkasii jalaa nu baaseera; nu baasas.
Inni ittuma fufee akka nu baasu abdii keenya isa irra
kaa'anneerra.
11 Akkuma isin kadhannaa keessaniin nu gargaartan,
ayyaana kadhannaa namoota baay'eetiif deebii ta'ee nuu
kenname sanaaf namoonni baay'een nuuf galateeffatu.

Phaawulos Karoora Geeddarate

12 Egaa wanti nu ittiin of jajnu kanaa dha: Akka nu
qulqullummaa fi amanamummaa Waaqa biraa argameen
fooniin keessumattuu hariiroo isin wajjin qabnuun ji-
raachaa turre yaadni garaa keenyaa dhugaa nuuf ba'a.
Kanas akka ayyaana Waaqaatti goone malee akka ogummaa
addunyaatti miti.
13 Nu waan isin dubbisuu yookaan hubachuu hin dan-
deenye tokko illee isinii hin barreessinuutii. Ani akka isin
hamma dhumaatti hubattan nan abdadha;
14 innis akkuma isin gara tokko nu hubattan kana, akka
guyyaa Gooftaa Yesuusitti akkuma nu isiniin of jajnu sana
isinis nuun of jajuu dandeessan guutummaatti hubattanii
dha.
15 Anis sababiin waan kana amaneef akka isin ayyaana
lammaffaa qabaattaniif jedhee jalqabatti gara keessan dhu-
fuu barbaade.
16 Ani yeroon Maqedooniyaa dhaqutti isin ilaaluu fi
yeroon Maqedooniyaadhaa deebi'uttis gara keessan dhufee,
akka isin yeroo ani Yihuudaa dhaqutti na ergitan barbaade.
17 Ani yeroon waan kana karoorfadhetti akka salphaattin
hojjedhee? Yookaan akka yaada fooniitti yeruma tokkotti,
"Eeyyee, eeyyee" fi "Waawuu, waawuu" jechuufan karoora
baafadhaa ree?
18 Akkuma Waaqni amanamaa ta'e dubbiin nu isinitti
dubbannus "Eeyyee" fi "Waawuu" miti.
19 Yesuus Kiristoos Ilmi Waaqaa inni nu jechuunis ani, Sil-
waanosii fi Xiimotewos isin gidduutti lallabne sun, "Eeyyee"
fi "Waawuu" hin turreetii; isa keessa "Eeyyeetu" jira.
20 Waadaawwan Waaqaa hundinuu Kiristoosiin "Eeyy-
eedhaatii". Kanaafuu nu karaa isaatiin ulfina Waaqaatiif
"Ameen" jenna.
21 Egaa kan akka nu isin wajjin Kiristoositti jabaannee
dhaabannu godhuu fi kan nu dibe Waaqa;
22 innis chaappaa nutti chaappessee, qabdii Hafuura
Qulqulluu garaa keenya keessa kaa'e.
23 Ani garuu isin qusachuudhaaf jecha Qorontositti hin
deebine; anis akka inni dhugaa natti ba'uuf Waaqa ofitti
nan waama.
24 Nu gammachuu keessaniif isin wajjin hojjenna malee
amantii keessan irratti gooftummaa hin qabnu; isin aman-
tiin jabaattanii dhaabattaniitii.

2

1 Ani akkan lammata gaddaan gara keessan hin dhufne
murteeffadheera.

2 Yoo ani isin gaddisiise, isinuma warra ani gaddisiisu
sana malee eenyutu na gammachiisa ree?
3 Akkasitti barreessuun koo akka yommuu ani dhufutti
namoonni na gammachiisuu qaban na hin gaddisiisneefi.
Akka gammachuun koo gammachuu hunda keessanii ta'e
ani hunda keessan nan amana ture.
4 Ani dhiphina guddaa, yaaddoo garaatii fi imimmaan
baay'eedhaan isinii barreesseetii; kunis jaalalli ani isiniif
qabu hammam guddaa akka ta'e akka beektaniif malee isin
gaddisiisuuf miti.

Cubbamaaf Dhiifama Gochuu

5 Eenyu iyyuu yoo nama gaddisiise utuu dubbii ho'isuuf
hin ta'in inni karaa tokko hunduma keessan gaddisiisuu
isaati malee na gaddisiisuu isaa miti.
6 Nama akkanaa irratti adabbiin harki caalaan keessan
adabdan ni ga'a.
7 Qooda kanaa akka inni gadda guddaan hin liqimfamneef
dhiifama isaaf gochuu fi isa jajjabeessuutu isin irra jira.
8 Kanaafuu ani akka isin jaalala isaaf qabdan cimsitan
isinan kadhadha.
9 Anis akka isin waan hunda irratti ajajamtoota taatan
mirkaneeffachuufin waan kana isinii barreesse.
10 Nama isin dhiifama gootaniif, anis dhiifama nan godha.
Yoo wanti ani dhiifama godhe tokko iyyuu jiraates ani isiniif
jedhee fuula Kiristoos duratti dhiifama godheera;
11 kunis akka Seexanni nu hin gowwoomsineefi. Nu mala
isaa hin wallaalluutii.

Tajaajiltoota Kakuu Haaraa

12 Yeroo ani wangeela Kiristoos lallabuuf Xiroo'aas
dhaqee Gooftaan balbala naa banetti,
13 waan ani obboleessa koo Tiitoo hin argatiniif, hafuurri
koo boqonnaa hin arganne. Kanaafuu ani nagaatti isaaniin
jedhee Maqedooniyaatti darbe.
14 Waaqa yeroo hunda akka nu Kiristoosiin mo'annoo
qabaannu nu taasisee urgaa beekumsa isaa karaa keenyaan
iddoo hundatti facaasuuf galanni haa ta'u.
15 Nu warra fayyifamaa jiranii fi warra baduutti jiran
gidduutti Waaqaaf urgaa Kiristoos.
16 Nu isa tokkoof urgaa du'aa ti; isa kaaniif immoo urgaa
jireenyaa ti. Egaa eenyutu waan kanaaf ga'aa ta'a?
17 Nu garuu akka namoota Waaqa biraa ergamaniitti
Kiristoosiin fuula Waaqaa duratti garaa qulqulluudhaan
dubbanna malee akka namoota hedduu kanneen bu'aa
argachuuf jedhanii dubbii Waaqaa gurguratan sanaa miti.

3

Amantoonni Qorontos Xalayaa Kiristoos Ta'uu Isaanii

1 Nu ammas of galateeffachuu jalqabnaa ree? Yookaan
akka namoota tokko tokkoo xalayaa deeggarsaa gara
keessanitti fiduu yookaan isin biraa argachuu nu bar-
baachisaa ree?
2 Xalayaan keenya kan namni hundinuu beekuu fi dub-
bisu kan garaa keenya keessatti barreeffame isinuma.
3 Isin akka xalayaa Kiristoos, bu'aa tajaajila keenyaa
taatan ifa; xalayaan kunis qalamiidhaan utuu hin ta'in
Hafuura Waaqa jiraataatiin, gabatee dhagaa irratti utuu hin
ta'in gabatee garaa namaa irratti kan barreeffamee dha.
4 Amantiin nu karaa Kiristoosiin fuula Waaqaa duratti
qabnus kan akkanaa ti.
5 Nu waan tokko illee ofii keenyaan hojjechuuf dandeettii
qabna jennee miti; dandeettiin keenya garuu Waaqa irraa
dhufa.
6 Innis akka nu tajaajiltoota kakuu haaraa taanuuf dan-
deettii nuu kenneera; kakuun kunis kan qubee utuu hin
ta'in kan Hafuuraa ti; qubeen ni ajjeesa; Hafuurri garuu
jireenya kenna.

Ulfina Kakuu Haaraa

7 Erga tajaajilli du'a fide kan qubeedhaan dhagaa irratti
qirixame sun hamma Israa'eloonni sababii ulfina isaa kan
irraa badaa deemu sanaatiif xiyyeeffatanii fuula Musee
ilaaluu hin dandeenyetti ulfinaan dhufee,
8 tajaajilli Hafuuraa immoo hammam caalaa ulfina haa
qabaatuu ree?
9 Erga tajaajilli murtii namatti fidu ulfina qabaatee,
tajaajilli qajeelummaa fidu immoo hammam caalaa ulfina
haa qabaatu ree!
10 Wanni ulfina qabeessa ture sun yommuu ulfina caalu
biratti ilaalamu amma ulfina hin qabuutii.
11 Erga wanni yeroodhaaf jiraatu sun ulfinaan dhufee,
ulfinni isa bara baraan jiraatuu immoo hammam caalaa
guddaa haa ta'u ree!

Fuula Hin Haguuggaminiin Ulfina Waaqaa Arguu

12 Kanaafuu nu abdii akkasii waan qabnuuf baay'ee ija
jabaanna.
13 Nu warra akka Musee isa akka sabni Israa'el dhuma
waan badaa deemu sanaa hin argineef jedhee haguuggiid-
haan fuula isaa haguuggatee miti.

14 Yaadni isaanii garuu hadoodeera; isaan hamma
har'aatti iyyuu yommuu kakuu moofaa dubbisanitti hagu-
uggiin sun isaan irraa hin fuudhamne. Inni Kiristoos
qofaan irraa fuudhamaatii.
15 Hamma har'aatti illee yeroo isaan seera Musee dub-
bisanitti haguuggiin yaada garaa isaanii ni haguuga.
16 Yeroo namni kam iyyuu gara Gooftaatti deebi'utti garuu
haguuggiin sun irraa fuudhama.
17 Gooftaan Hafuura. Iddoo Hafuurri Gooftaa jiru immoo
bilisummaatu jira.
18 Nu warri utuu fuulli keenya hin haguugamin ulfina
Gooftaa calaqqisnu hundi ulfina ittuma caalee guddachaa
deemu kan Gooftaa Hafuura ta'e irraa dhufuun gara bifa
isaatti geeddaramaa jirra.

4

Dadhabbii Ammaatii fi Jireenya Du'aa Ka'uu

1 Kanaafuu nu araara Waaqaatiin tajaajila kana waan
qabnuuf abdii hin kutannu.
2 Nu waan dhoksaa ta'ee fi waan nama qaanessu dhi-
ifneerra; namas hin gowwoomsinu; dubbii Waaqaas hin
micciirru. Garuu dhugaa ifatti baafnee dubbachuud-
haan fuula Waaqaa duratti qalbii nama hundumaatti of
dhi'eessina.
3 Wangeelli keenya yoo haguugame illee warra baduutti
jiran jalaa haguugama;
4 Waaqni addunyaa kanaa akka namoonni hin amanin ifa
wangeela ulfina Kiristoos isa fakkaattii Waaqaa ta'e sanaa
arguu hin dandeenyeef qalbii isaanii jaamseera.
5 Nu akka Yesuus Kiristoos Gooftaa ta'e lallabna malee of
hin lallabnu; nu mataan keenya Yesuusiif jennee tajaajil-
toota keessan.
6 Waaqni, "Dukkana keessaa ifni haa ifu"* jedhe sun
akka fuula Kiristoos irraa ifa beekumsa ulfina Waaqaa nuu
kennuuf ifa isaa garaa keenya keessatti ibseeraatii.
7 Garuu akka humni waan hunda caalu kun Waaqa irraa
malee nu biraa hin dhufin argisiisuuf nu badhaadhummaa
kana qodaa suphee keessaa qabna.
8 Nu karaa hundaan ni dhiibamna; garuu hin caccabnu;
ni burjaajofna; garuu abdii hin kutannu;
9 ni ari'atamna, garuu hin gatamnu; lafaan dha'amna,
garuu hin badnu.

---

* **4:6** Uma 1:3

10 Akka jireenyi Yesuus dhagna keenyaan mul’ifamuuf
nu yeroo hunda du’a Yesuus dhagna keenyatti baannee
deemna.
11 Nu warri lubbuun jirru akka jireenyi isaa foon keenya
kan du’u keessaan mul’ifamuuf yeroo hunda Yesuusiif
jennee du’atti dabarfamnee kennamnaatii.
12 Egaa duuti nu keessatti hojjeta; jireenyi immoo isin
keessatti hojjeta.
13 “Ani amaneera; kanaafis dubbadheera”† jedhamee
barreeffameera. Nu immoo sababii hafuura amantii sanaan
ni amanna; kanaafis ni dubbanna;
14 inni Gooftaa Yesuusin warra du’an keessaa kaase sun
nuus Yesuus wajjin kaasee isin wajjinis fuula isaa duratti
akka nu dhi’eessu ni beekna.
15 Ayyaanni namoota hedduu waliin ga’aa jiru kun ulfina
Waaqaatiif galata guutee dhangala’u akka fiduuf wanni kun
hundi bu’aa keessaniif ta’e.

Duuti Akka Hin Hafnee fi Hiikkaa Inni Kiristaanaaf Kennu

16 Kanaafuu nu abdii hin kutannu. Yoo namummaan
keenya inni alaan mul’atu dhumaa deeme iyyuu, na-
mummaan keenya inni keessaa garuu guyyuma guyyaan
haaromfamaa deema.
17 Dhiphinni keenya inni salphaanii fi yeroodhaaf turu
kun ulfina bara baraa kan waan hunda caalu nuuf fida.
18 Kanaafuu nu waan hin mul’anne ilaalla malee waan
mul’atu hin ilaallu. Wanti mul’atu waan yeroo ti; wanti hin
mul’anne garuu waan bara baraatii.

5

Dhagna Haaraa Eeggachuu

1 Yoo dunkaanni lafa irraa kan nu keessa jiraannu kun
diigame mana Waaqni ijaare, mana bara baraa kan harka
namaatiin hin ijaaramin samii irraa akka qabnu beekna.
2 Hammasitti mana keenya kan samii irraa sana uffachuu
hawwuudhaan ni aadna;
3 nu yommuu isa ufannutti qullaa hin argamnuutii.
4 Nu utuma dunkaana kana keessa jirruu ni aadna;
ba’aanis nutti ulfaateera; nu garuu wanni du’a hin oolle
jireenyaan akka liqimfamuuf mana keenya kan samii irraa
uffachuu malee akka uffanni nurraa baafamu hin barbaan-
nuutii.
5 Kan kaayyoo kanaaf nu qopheesses Waaqa isa Hafuura
Qulqulluu wabii waan dhufuuf jiruu godhee akka qabdiitti
nuu kenne sanaa dha.

† **4:13** Far 116:10

6 Kanaaf nu yeroo hunda ija jabina qabna; hamma
dhagna fooniitiin jirrutti Gooftaa irraa fagoo akka jirru
beekna.
7 Nu amantiidhaan jiraanna malee arguun miti.
8 Nu ija jabina qabna; dhagna foonii kana irraa addaan
baanee Gooftaa wajjin jiraachuu filanna.
9 Kanaaf nu dhagna fooniitiin jiraannus, dhagna foonii
irraa fagaannus kaayyoon keenya Isa gammachiisuu dha.
10 Tokkoon tokkoon namaa yeroo dhagna fooniitiin ji-
raachaa turetti akka hojii tolaa yookaan hamaa hojjeteef
gatii isaa argatuuf hundi keenya barcuma murtii Kiristoos
duratti dhi'aachuu qabnaatii.

Tajaajila Araaraa

11 Nu Gooftaa sodaachuun maal akka ta'e waan beeknuuf
namoota amansiisuuf yaalii goona. Eenyummaan keenya
Waaqa biratti beekamaa dha; yaada garaa keessaniitiifis
beekamaa akka ta'e nan abdadha.
12 Nu akka isin nuun boontaniif carraa isinii kennuuf
malee amma illee isin biratti of galateeffachuuf miti; kunis
isin warra waan garaa keessa jiru caalaa waan ijatti
mul'atuun boonaniif deebii kennuu akka dandeessaniif.
13 Nu yoo akka namoonni tokko tokko jedhan sana "qalbii
dabarsine," Waaqaaf jennee ti; yoo qalbii qabeeyyii taane
immoo isiniif jennee ti.
14 Jaalalli Kiristoos nu dirqisiisaatii; sababiin isaas waan
namni tokko nama hundaaf du'eef namni hundi kan du'e
ta'uu isaa amansiifamneerra.
15 Innis akka warri lubbuun jiran si'achi isa isaaniif jed-
hee du'ee du'aa kaafame sanaaf malee akka ofii isaaniitiif
hin jiraanneef nama hundumaaf du'e.
16 Kanaafuu nu ammaa jalqabnee nama tokko iyyuu akka
ilaalcha fooniitti hin ilaallu. Yoo kanaan dura akka ilaalcha
addunyaatti Kiristoosin ilaalaa turre iyyuu, si'achi akkas
hin goonu.
17 Kanaafuu eenyu iyyuu yoo Kiristoositti jiraate inni
uumama haaraa dha; wanni moofaan darbeera; kunoo
wanni haaraan dhufeera.
18 Kun hundinuus Waaqa Kiristoosiin ofitti nu araarsee fi
tajaajila araaraa nuu kenne sana irraa dhufe;
19 kunis, Waaqni cubbuu namootaa isaanitti lakkaa'uu
dhiisuudhaan Kiristoosiin addunyaa ofitti araarsaa ture
jechuu dha. Innis ergaa araaraa sana imaanaa nutti
kenneera.
20 Kanaafuu nu bakka bu'oota Kiristoos; Waaqnis karaa
keenyaan isin sossobata; nus akka isin Waaqatti araaram-
taniif qooda Kiristoos taanee isin kadhanna.

21 Akka nu isumaan qajeelummaa Waaqaa taanuuf
Waaqni nuuf jedhee Kiristoos isa cubbuu hin qabne sana
cubbuu godhe.

6

1 Egaa nu warri Waaqa wajjin hojjennu, akka isin ayyaana
Waaqaa akka waan gatii hin qabneetti hin fudhanne isin
kadhanna.
2 Inni,
“Ani yeroo fudhatama qabutti si dhaga’eera;
guyyaa fayyinaattis si gargaareera”*
jedhaatii. Kunoo yeroon fudhatama qabu amma; guyyaan
fayyinaas amma.

Gidiraa Phaawulos Irra Ga’e

3 Nu akka tajaajilli keenya hin tuffatamneef, karaa nama
kamii irra iyyuu gufuu hin keenyu.
4 Qooda kanaa nu karaa hundaan akka tajaajiltoota
Waaqaatti of dhi’eessina; obsa guddaadhaan, dhiphinaan,
gidiraa fi yaaddoon,
5 garafamuun, mana hidhaatti galfamuun, jeequmsaan,
hojii dadhabsiisaa hojjechuun, hirriba dhabuun, beela’uun,
6 qulqullaa’ummaan, hubannaan, obsaa fi gara laafinaan,
Hafuura Qulqulluu fi jaalala of tuulummaa hin qabneen,
7 dubbii dhugaatii fi humna Waaqaatiin, mi’a waraanaa
kan qajeelinaa harka mirgaatii fi harka bitaatti qabachuun,
8 ulfinaa fi salphinaan, maqaa baduu fi maqaa toluun
jiraanneerra; akkasumas utuu dhugaa qabeeyyii taanee
jirruu, sobduu jedhamneerra;
9 beekamtoota turre; garuu akka warra hin beekaminiitti
hedamne; nu du’aa jirra; garuu kunoo ni jiraanna; ni
tumamna; garuu hin ajjeefamnu;
10 ni gaddina; garuu yeroo hunda ni gammanna; hiyy-
eeyyii dha; garuu namoota hedduu sooromsina; homaa hin
qabnu; garuu waan hunda qabna.
11 Yaa warra Qorontos, nu afaan guunnee isinitti dubban-
neerra; garaan keenyas isiniif banamaa dha.
12 Isinitu garaa nu dhokfate malee nu garaa isin hin
dhokfanne.
13 Ani akka waan isin ijoollee koo taataniittin isinitti
dubbadha; isinis akkasuma garaa keessan bal’isaa nuu
banaa.

Warra Hin Amanneen Walitti Hin Camadaminaa

* **6:2** Isa 49:8

14 Warra hin amanneen walitti hin camadaminaa. Qa-
jeelummaa fi jal'inni maal wal irraa qabu? Yookaan ifni
dukkana wajjin tokkummaa maalii qaba?
15 Kiristoosii fi Belhor gidduu walii galtee maaliitu jira?
Namni amanu tokko nama hin amanne wajjin maal wal
irraa qaba?
16 Manni qulqullummaa Waaqaa waaqota tolfamoo wajjin
walii galtee maalii qaba? Nu mana qulqullummaa Waaqa
jiraataa ti. Waaqnis akkana jedhee dubbateera;
"Ani isaan wajjin nan jiraadha;
isaan gidduus nan deddeebi'a.
Ani Waaqa isaanii nan ta'a;
isaanis saba koo ni ta'u."†
17 Kanaafuu,
"Isaan keessaa ba'aa;
isaan irraas gargar fo'amaa;
jedha Gooftaan.
Waan xuraa'aa hin tuqinaa,
anis isinan simadha."‡
18 Amma illee,
"Ani Abbaa isiniif nan ta'a;
isinis ilmaanii fi intallan koo ni taatu;
jedha Gooftaan Waan Hunda Danda'u."§

7

1 Kanaafuu yaa jaallatamtoota, nu waan waadaawwan
kanneen qabnuuf kottaa Waaqa sodaachaa qulqullina fiix-
aan baasuudhaan waan foonii fi hafuura xureessu hundu-
maa irraa of qulqulleessinaa.

Gammachuu Phaawulos

2 Isin garaa nuu bal'adhaa. Nu nama tokko illee hin
yakkine; nama tokko illee amala hin balleessine; nama
tokko illee gowwoomsinee waa irraa hin fudhanne.
3 Kana jechuun koos isinitti muruuf miti; nu isin wajjin
du'uu fi jiraachuuf akka isin garaa keenya keessa jirtan ani
duraan dursee himeeraatii.
4 Ani guddiseen isin amanadha; guddisees isiniin nan
boona. Ani baay'ee jajjabeeffameera; rakkina keenya
hunda keessattis gammachuun koo hamma hin qabu.

Tiitoo Wajjin Wal Arguu

5 Yeroo Maqedooniyaa dhufnettis nu qixa hundaan
dhiphachaa turre malee foon keenya kun boqonnaa hin
arganne; alaan lola, keessaan immoo sodaatu nurra ture.

---

† **6:16** Lew 26:12; Erm 32:38; His 37:27 ‡ **6:17** Isa 52:11; His 20:37,41 § **6:18** 2Sm 7:8,14

6 Waaqni warra gaddan jajjabeessu garuu dhufaatii Ti-
itootiin nu jajjabeesse;
7 kun immoo isin isa jajjabeessuu keessaniinis malee
dhufaatii isaa qofaan miti. Innis na yaaduu keessan,
gadduu keessan, hinaaffaa isin naaf qabdan nutti himeera;
kanaafuu ani hamma duraa caalaa gammadeera.

8 Ani yoon xalayaa kootiin isin gaddisiise illee waan
kana gochuu kootiif hin gaabbu. Ani yoon gaabbe illee
akka xalayaan sun isin gaddisiise nan hubadha; ta'us isin
gaddisiisuun isaa yeruma gabaabaaf;
9 amma garuu sababii isin gadditaniif utuu hin ta'in
sababii gaddi keessan gara qalbii jijjiirrachuutti isin
geesseef ani nan gammada. Isin akka fedhii Waaqaatti
gadditaniitii; kanaafuu isin karaa kamiin iyyuu nuun hin
miidhamne.
10 Gaddi akka fedhii Waaqaatti ta'u qalbii jijjiirrannaa
gara fayyinaatti nama geessu fida malee gaabbii hin fidu;
gaddi akka fedhii addunyaatti ta'u garuu du'a fida.
11 Gaddi akka fedhii Waaqaatti ta'e kun tattaaffii akkamii,
dandeettii falmachuu akkamii, dheekkamsa akkamii, so-
daa akkamii, namaa yaaduu akkamii, hinaaffaa qajeelaa
akkamii, murtii qajeelaa akkamii isin keessatti akka uume
mee ilaalaa! Isin waan kana irratti karaa hundaan akka
qulqulloota taatan mirkaneeffattaniirtu.
12 Kanaafuu ani isinii barreessu iyyuu, isin fuula Waaqaa
duratti hammam akka nuuf of kennitan akka ofuma
keessaniin argitaniif malee sababii namicha nama miid-
heetiif yookaan sababii namicha miidhameetiif miti.
13 Nuus kana hundaanuu ni jajjabaanna.

Jajjabina keenyatti dabalees keessumattuu Tiitoon gam-
maduu isaa arginee gammanneerra; hafuurri isaa isin
hundaan haaromfameeraatii.
14 Ani isiniin isatti booneen ture; isinis na hin qaanessine.
Garuu akkuma wanni nu isinitti himne sun hundi dhugaa
ta'e, waa'ee keessan Tiitootti boonuun keenyas akkasuma
dhugaa ta'uun isaa mirkanaa'eera.
15 Innis ajajamuu hunda keessanii akkasumas sodaa fi
hollannaa isin ittiin isa simattan sana yeroo yaadatutti
jaalalli inni isiniif qabu isa durii caalaa dabalama.
16 Ani abdii guutuu isin irraa qaba; kanaafuu nan
gammada.

8

Arjummaa Qulqullootaaf Taasifame

1 Yaa obboloota, waa’ee ayyaana Waaqni waldoota kiristaanaa Maqedooniyaatiif kennee isin akka beektan ni barbaanna.
2 Isaanis utuu dhiphina baay’een qoramuutti jiranuu, baay’inni gammachuu isaaniitii fi akka malee deeguun isaanii arjummaa isaanii baay’iseera.
3 Ani akka isaan hamma dandeettii isaanii, dandeettii isaaniitii olis fedhii isaaniitiin kennan dhugaa nan ba’aatii. Isaan guutumaan guutuutti ofuma isaaniitiin
4 carraa qulqulloota tajaajiluu kana keessatti akka hirmaatan cimsanii nu kadhatan.
5 Isaan garuu duraan dursanii Gooftaaf, ergasii immoo fedhii Waaqaatiin nuuf of kennan malee akka nu eegne hin goone.
6 Kanaafuu Tiitoon akkuma duraan jalqabe sana hojii arjummaa kana gama keessaniin akka fiixaan baasuuf isa kadhanne.
7 Isin garuu akkuma waan hundaan jechuunis amantiin, dubbiin, beekumsaan, tattaaffii guutuu fi jaalala nuuf qabdaniin caaltan sana, kennaa arjummaa kaaniinis akka caaltan mirkaneessaa.
8 Ani tattaaffii namoota kaaniitiin wal bira qabee jaalalli keessan dhugaa ta’uu isaa qoruu barbaadeeti malee isin ajajaa hin jiru.
9 Isin ayyaana Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos ni beektuutii; inni utuu sooressa ta’ee jiruu akka isin hiyyummaa isaatiin sooromtaniif isiniif jedhee hiyyoome.
10 Waan kana irratti gorsi ani waa’ee waan hunda caalaa isiniif wayyuu irratti kennu kanaa dha. Isin waggaa darbe kennuu qofaan utuu hin ta’in fedhii kennuuf qabdaniinis kanneen jalqabaa turtan.
11 Ammas fedhiin cimaan isin hojii sanaaf qabdan isa fiixa baasuu keessaniin akka mirkanaa’uuf waanuma qabdaniin hojii sana fiixaan baasaa.
12 Erga fedhiin jiraate kennaan sun akkuma waan namni qabuutti fudhatama malee akka waan namni hin qabneetti miti.
13 Fedhiin keenya akka isin rakkattanii warra kaanitti immoo toluuf utuu hin ta’in akka wal qixxummaan jiraatuuf.
14 Akka wanti isaan irraa hafu hir’ina keessan guutuuf, yeroo ammaa wanti isin irraa hafu hir’ina isaanii ni guuta. Yoos wal qixxummaan ni jiraata;
15 kunis akkuma, “Isa baay’ee walitti qabateef baay’een hin hafne; isa xinnoo walitti qabatettis wanni tokko iyyuu hin hir’anne”* jedhamee barreeffamee dha.

* **8:15** Bau 16:18

Tiitoon Qorontositti Ergame

16 Waaqa yaaduma ani isiniif qabu garaa Tiitoo keessa
kaa'e sana nan galateeffadha.
17 Tiitoon gorsa keenya fudhachuu qofaan utuu hin ta'in
fedhii guddaan ofuma isaatiin ka'ee gara keessan dhufaa
jiraatii.
18 Nus obboleessa tajaajila wangeelaatiin waldoota kiris-
taanaa hundaan jajame sana isa wajjin ni ergina.
19 Kana malees inni hojii nu ulfina Gooftaatii fi fedhii
gaarii qabnu mul'isuuf hojjennu keessatti akka nu wajjin
deemuuf waldoota kiristaanaatiin filatameera.
20 Nu kennaa arjummaa kana hojii irra oolchuu keessatti
akka namni kam iyyuu maqaa nu hin balleessine of
eegganna.
21 Nu utuu fuula Gooftaa qofa duratti hin ta'in fuula
namootaa durattis waan qajeelaa hojjechuuf tattaaffanna.
22 Kana malees obboleessa keenya isa nu yeroo baay'ee
waan hedduun qorree nama hisataa ta'uu isaa mirkane-
effanne sana isaan wajjin ergineerra; innis waan amantii
guddaa isin irraa qabuuf kan duraa caalaa ni yaada.
23 Waa'ee Tiitoo irratti, inni garee koo kan na wajjin
isin gidduu hojjetuu dha; waa'ee obboloota keenyaa immoo
isaan bakka bu'oota waldoota kiristaanaatii fi ulfina Kiris-
toos.
24 Kanaafuu akka waldoonni kiristaanaa arguu
danda'aniif dhugaa jaalala keessaniitii fi sababii nu isiniin
of jajnuuf namoota kanneenitti argisiisaa.

9

1 Waa'ee tajaajila qulqullootaaf kennamu kanaa isinii
barreessuu na hin barbaachisu.
2 Ani akka isin gargaaruuf hinaaftan nan beekaatii; anis,
"Warri Akaayaa bara darbee jalqabanii gargaarsa kennuuf
qophaa'aniiru" jedhee namoota Maqedooniyaa biratti of ja-
jeen ture; fedhiin keessanis isaan keessaa namoota baay'ee
hojiif kakaaseera.
3 Egaa ani akkuman "Isaan qophaa'aniiru" jedhee dub-
badhe sanatti, akka isin qophooftanii argamtaniif malee
waa'ee kanaatiif isiniin of jajuun keenya waan akkasumaan
dubbatame akka hin taane ani obboloota ergeera.
4 Yoo namoonni Maqedooniyaa kam iyyuu na wajjin
dhufanii akka isin hin qophaa'in argan, nu warri akkas isin
amananne iyyuu waa'ee keessan waan jennu dhabnee ni
qaanofna.
5 Kanaafuu akka obboloonni kunneen duraan dursanii
gara keessan dhufanii kennaa arjummaa kan isin waadaa

galtan sana qopheessaniif isaan gorsuun barbaachisaa natti fakkaate. Yoos kennaan sun akka dirqamaatti utuu hin ta'in akka kennaa arjummaatti qopheeffama.

Arjummaan Jajjabeeffamuu Isaa

6 Waan kana yaadadhaa: Namni harka isaa utuu hin guutin facaasu utuu harka isaa hin guutin galfata; namni harka isaa guutee facaasu immoo harka isaa guutee galfata.
7 Tokkoon tokkoon namaa utuu sassataan yookaan dirqamaan hin ta'in waan kennuuf garaa keessatti yaade haa kennu; Waaqni nama gammachuun kennu jaallataatii.
8 Isin yeroo hundumaa waan hundumaan waan isin barbaachisu hunda qabaattanii hojii gaarii hundumaan akka guutamtaniifis Waaqni ayyaana hunda isinii baay'isuu ni danda'a.
9 Kunis akkuma,
"Inni ni bittinneesse; hiyyeeyyiif ni kenne;
qajeelummaan isaa bara baraan ni jiraata"*
jedhamee barreeffamee dha.
10 Inni namicha facaasuuf sanyii, kan nyaatuuf immoo buddeena kennu sun isinis akka facaafattaniif sanyii isinii kenna; isinii baay'isas; ija qajeelummaa keessaniis ni baay'isa.
11 Isinis yeroo hunda akka arjoomtaniif karaa hundaan ni sooromfamtu; arjummaan keessanis karaa keenyaan Waaqaaf galata fida.
12 Tajaajilli isin kennitan kun waan qulqullootaaf barbaachisu guutuu qofa utuu hin ta'in, akka galanni baay'een guutee Waaqaaf irra dhangala'u taasisa.
13 Sababii tajaajila isin ittiin of mirkaneessitan sanaatiin, wangeela Kiristoos lallabuun ajajamuu keessanii fi arjummaan keessan kan isin isaanii fi warra kaan hundaaf arjoomtan sanaaf namoonni Waaqa jajatu.
14 Isaanis kadhannaa isiniif kadhatan keessatti sababii ayyaana guddaa kan Waaqni isinii kenne sanaatiif isin yaadu.
15 Kennaa isaa kan ibsamuu hin dandeenye sanaaf galanni Waaqaaf haa ta'u!

10

Phaawulos Tajaajila Isaatiif Falmate

1 Ani Phaawulos kan yeroon isin bira jiru "Ija laafessa" yeroon isin irraa fagaadhu immoo "Ija jabeessa" ta'e garraamummaa fi gara laafina Kiristoosiin isinan kadhadha!

---

* **9:9** Far 112:9

2 Ani yeroon gara keessan dhufutti akka isin ija jabina
ani warra waan nu akka yaada fooniitti jiraannu se'an sana
irratti nan qabaadha jedhee yaadu sana qabaadhu akka isin
na hin goone isin kadhadha.
3 Nu yoo fooniin jiraanne iyyuu akka yaada fooniitti hin
lollu.
4 Mi'i waraanaa kan nu ittiin lollu kan da'annoo jigsuud-
haaf humna Waaqaa qabuudha malee mi'a waraana foonii
miti.
5 Mormii fi of tuulummaa beekumsa Waaqaa irratti ka'u
hunda ni diigna; yaada hundas boojinee Kiristoosiif akka
ajajamu ni goona.
6 Yommuu isin guutummaatti ajajamuu keessan raawwat-
tanitti, nu immoo ajajamuu diduu hunda haaloo ba'uuf ni
qophoofna.

7 Isin waanuma isinitti mul'atu qofa ilaaltu. Eenyu iyyuu
yoo kan Kiristoos ta'uu isaatti amane akkuma inni kan
Kiristoos ta'e, nus kan Kiristoos ta'uu keenya haa hubatu.
8 Ani taayitaa keenya kan Gooftaan akka ittiin isin
diignuuf utuu hin ta'in akka ittiin isin ijaarruuf nuu kenne
sanaan caalaatti yoon boone iyyuu itti hin qaana'u.
9 Ani waanan ergaa kootiin isin sodaachisuu yaalu
fakkaachuu hin barbaadu.
10 Namoonni tokko tokko, "Ergaan isaa ulfaataa fi cimaa
dha; inni yeroo qaamaan argamutti garuu dadhabaa dha;
dubbiin isaas tuffatamaa dha" jedhu.
11 Warri akkasii akka wanni nu fagoo jiraannee bar-
reessinuu fi wanni nu yeroo isaan wajjin jirrutti hojjennu
tokkuma ta'e haa hubatan.

12 Nu warra of saadan tokko tokkotti of ramaduuf
yookaan isaaniin of qixxeessuuf ija hin jabaannu. Isaan
yeroo walii isaaniitti of madaalanii fi walii isaaniitti of
qixxeessan hin hubatan.
13 Nu garuu hamma daangaa Waaqni nuu ramade kan isin
bira ga'uutti malee dandeettii keenyaa olitti of hin jajnu.
14 Nu waan wangeela Kiristoos lallabaa gara keessan
dhufneef, akka waan isin bira hin ga'iniitti baay'ee hin
hiixannuutii.
15 Nu hojii warra kaaniin hojjetameen baay'ee of hin
jajnu. Akkuma amantiin keessan guddachaa deemuun akka
iddoon hojii keenyaa kan isin gidduutti argamu akka malee
babal'atu ni abdanna;
16 kunis akka nu hojii duraan dursee biyya nama biraa
keessatti hojjetameen utuu of hin jajin biyyoota isinii achi
jiran keessatti wangeela lallabuu dandeenyuuf.

17 Garuu, “Namni boonu Gooftaadhaan haa boonu.”*
18 Nama Gooftaan galateessutu fudhatama argata malee
namni of galateessu fudhatama hin argatuutii.

11

Phaawulosii fi Ergamoota Sobaa

1 Ani gowwummaa koo ishee xinnoo naa obsitu jedheen
abdadha; duraanuu naa obsitaniirtu.
2 Ani hinaaffaa Waaqaatiin isiniif nan hinaafa. Ani akka
durba tokkootti fuula isaa duratti isin dhi’eessuuf dhirsa
tokko jechuunis Kiristoosiif isin kaadhimeeraatii.
3 Garuu akkuma bofti haxxummaa isaatiin Hewaanin
gowwoomse sana yaadni keessanis akkasuma dhugaa fi
qulqullina ittiin Kiristoosiif of kennitan sana irraa ni
dogoggorfama jedheen sodaadha.
4 Namni tokko gara keessan dhufee yoo Yesuus nu isinii
lallabne malee Yesuus kan biraa isinii lallabe, yookaan
Hafuura nu isinii lallabne malee hafuura kan biraa yoo
fudhattan, yookaan wangeela nu isinii lallabne malee
wangeela kan biraa yoo fudhattan ni obsitu.
5 Ani, “Ergamoota hangafoota” sanaa gaditti of hin ilaalu.
6 Ani dubbiitti leenjii hin qabu; garuu beekumsa qaba.
Kanas karaa hundaan sirriitti isinii ibsineerra.
7 Wangeela Waaqaa gatii malee isinitti lallabuudhaan
akka isin ol ol jettaniif ani gad of qabuun koo cubbuu turee?
8 Ani isin tajaajiluuf jedhee gargaarsa isaan irraa fud-
hachuudhaan waldoota kiristaanaa kaan saameera.
9 Ani yeroon isin bira turee fi yeroo waa na barbaachisetti
eenyutti illee ba’aa hin taane; obboloonni Maqedooniyaa ir-
raa dhufan waan na barbaachisuun na gargaaraa turaniitii.
Anis waanuma tokkoon illee akka ba’aa isinitti hin taaneef
of eeggachaan ture; amma illee ittuma fufee ofin eeggadha.
10 Hamma dhugaan Kiristoos na keessa jirutti boonuu
koo kana kutaalee biyya Akaayaa keessatti eenyu iyyuu na
dhowwuu hin danda’u.
11 Maaliif? Ani waan isin hin jaallanneef moo? Isin
jaallachuu koo Waaqni ni beeka!
12 Warra waan ittiin boonaniin nuun qixxaachuuf
jedhanii carraa barbaaddatan carraa dhowwachuuf ani
waanan amma hojjedhu ittuma fufee nan hojjedha.
13 Namoonni akkanaa ergamoota sobaa, hojjettoota nama
gowwoomsan, warra ergamoota Kiristoos fakkaachuuf of
geeddaranii dha.
14 Seexanni mataan isaa ergamaa ifaa fakkaachuuf waan
of geeddaruuf kun nama hin dinqu.

* **10:17** Erm 9:24

15 Egaa tajaajiltoonni isaas yoo tajaajiltoota qajeelummaa
fakkaachuuf of geeddaran kun waan nama dinqu miti.
Dhumni isaaniis akkuma hojii isaanii ta'a.

Phaawulos Dhiphinaan Of jaje

16 Ani ammas irra deebi'ee nan dubbadha: Namni tokko
iyyuu gowwaa na hin se'in. Isin yoo gowwaa na seetan
ani xinnoo akkan boonuuf akkuma gowwaa tokkootti na
fudhadhaa.
17 Ani of amanadhee boonuu kana keessatti akka gowwaa
tokkoottin dubbadha malee akka Gooftaan dubbatutti hin
dubbadhu.
18 Waan namoonni hedduun akkuma yaada fooniitti
boonaniif, anis nan boona.
19 Isin ogeeyyii waan taataniif gammachuudhaan gow-
wootaaf obsitu!
20 Yoo eenyu iyyuu isin garboomfate yookaan yoo isin
irraa nyaate yookaan yoo faayidaa ofiitiif isinitti fayyadame
yookaan yoo koore yookaan yoo isin kabale ni obsituutii.
21 Akka nu waan akkasii irratti dadhaboo turre ani
qaana'aa nan dubbadha.
Ani akka gowwaa tokkoottin dubbadha; waan namni kam
iyyuu ittiin of jajuu fi ija jabaatu sana anis ittiin of jajuuf
ija nan jabaa dha.
22 Isaan Ibrootaa? Anis akkasuma. Isaan Israa'elootaa?
Anis akkasuma. Isaan sanyii Abrahaamii? Anis akkasuma.
23 Isaan tajaajiltoota Kiristoosii? Ani akka nama qalbii
dabarseettin dubbadhaatii ani nan caala. Ani caalchisee
baay'ee itti dadhabeera; caalchisee yeroo baay'ee hid-
hameera; caalchisee akka malee garafameera; ammumaa
ammas du'aaf saaxilameera.
24 Harka Yihuudootaattis si'a shan afurtama jechuu tokko
hanquu garafameera.
25 Si'a sadii uleen dhaanameera; si'a tokko dhagaadhaan
tumameera; si'a sadii dooniin na jalaa caccabeera; halkan
tokkoo fi guyyaa tokko galaana keessa tureera;
26 ani utuun wal irraa hin kutin deemsa irra ture.
Balaan lagaa, balaan saamtotaa, balaan saba kootii, balaan
Namoota Ormaa, magaalaa keessatti balaan, gammoojjii
keessatti balaan, galaana irratti balaan, obboloota sobaa
irraas balaan na mudatee ture.
27 Ani baay'ee hojjedhee bututeera; halkan baay'ee
hirriba dhabeera; beela'eera; dheebodheera; yeroo baay'ee
soomeera; dhaamodheera; daareeras.
28 Kana hundumaa caalaa yaaddoo ani waldoota kiris-
taanaa hundumaaf qabutu guyyaa guyyaan natti ulfaata.
29 Eenyutu dadhabaa dha? Ani hin dadhabuu ree?
Eenyutu hin gufanne? Ani aaree hin gubadhuu ree?

30 Ani yoon of jajuu qabaadhe waan dadhabbii koo
mul'isuun of nan jaja.
31 Waaqaa fi Abbaan Gooftaa Yesuus inni bara baraan
eebbifamu sun akka ani hin sobne ni beeka.
32 Damaasqoo keessatti namichi mooticha Areexaas
jalatti bulchaa biyyaa ture na qabsiisuuf jedhee magaalaa
namoota Damaasqoo eegsisaa ture.
33 Ani garuu foddaa dallaa keessaan guuboodhaan gad
buufamee harka isaa jalaa ba'e.

12

Mul'ata Phaawulos

1 Yoo bu'aa qabaachuu baate iyyuu ani nan boona. Ani
gara waan Gooftaan na argisiiseetii fi mul'ata isa biraa
dhufeetti nan qajeela.
2 Namichi Kiristoositti jiru tokko waggaa kudha afur dura
gara samii sadaffaatti ol fudhatamuu isaa nan beeka. Innis
dhagna fooniitiin ta'uu fi ta'uu baachuu isaa Waaqatu
beeka malee ani hin beeku.
3 Ani nama akkanaa nan beeka; dhagna fooniitiin ta'uu fi
ta'uu baachuu isaa ani hin beeku; Waaqatu beeka;
4 innis gara jannataatti ol fudhatamee waan hin dub-
batamne kan akka namni himuuf hin eeyyamamne
dhaga'e.
5 Ani waa'ee nama akkasiitiif nan boona; garuu waa'ee
dadhabbii kootii malee waa'ee ofii kootii hin boonu.
6 Ani waanan dhugaa dubbachaa jiruuf yoon boonuu
filadhe iyyuu hin gowwoomu. Garuu namni tokko iyyuu
waan narratti arguu fi waan narraa dhaga'u caalaa akka
waa'ee koo hin yaadneef ani waan akkasii irraa ofin
qusadha;
7 akka ani mul'ata akka malee guddaa kanaan of hin
tuulleef qoraattiin foon koo waraanu tokko, ergamaan
Seexanaa akka na dhiphisuuf naa kenname.
8 Wanni kun akka narraa fagaatuuf si'a sadii Gooftaa nan
kadhadhe.
9 Inni garuu, **"Ayyaanni koo si ga'a; humni koo dad-
habbii keessatti guutuu ta'aatii"** naan jedhe. Kanaafuu
humni Kiristoos akka narra boqotuuf waa'ee dadhabbii
kootii caalchisee gammaduudhaan akka malee nan boona.
10 Ani waa'ee Kiristoosiif jedhee dadhabbii keessatti,
arrabsoo keessatti, gidiraa keessatti, ari'atama keessatti,
rakkina keessattis gammaduun koo kanumaaf. Yoos ani
yeroon dadhabutti nan jabaadhaatii.

Phaawulos Warra Qorontosiif Yaaduu Isaa

11 Ani of gowwoomseera; waan kanatti garuu isinitu na
dhiibe. Ani yoon waanuma tokkotti illee hedamuu baadhe,
waan “Ergamoota hangafoota” sanaa gad hin taaneef silaa
isin naa dubbachuu qabdu turtan.
12 Mallattoowwan ergamaa dhugaa tokko jechuunis mal-
lattoon, hojiin dinqiitii fi raajiin isin gidduutti obsa gud-
daadhaan hojjetamaniiru.
13 Ani utuu ba’aa isinitti hin ta’in hafuu kootiin alatti
wanti isin ittiin waldoota kiristaanaa kaanii gad taatan
maali? Yakka kana naa dhiisaa!
14 Ani si’a sadaffaaf gara keessan dhufuuf qophaa’eera;
ani isinuma malee qabeenya keessan waan hin barbaan-
neef ba’aa isinitti hin ta’u. Warratu ijoollee isaaniitiif
qabeenya kuusuu qaba malee ijoolleen warra isaaniitiif
kuusuu hin qaban.
15 Ani waanan qabu hunda gammachuun isiniif nan
kenna; ofii koo illee isiniif nan kenna. Sababii ani baay’isee
isin jaalladhuuf isin immoo xinneessitanii na jaallattuu ree?
16 Haa ta’uu malee ani ba’aa isinitti hin taane. Ani garuu
waanan abshaala ta’eef malaan isin qabadhe.
17 Ani namoota isinitti erge keessaa karaa isa tokkootiin
illee waa isin irraa nyaadheeraa?
18 Ani akka Tiitoon gara keessan dhufuuf isa kadhadhe;
obboleessa tokkos isa wajjin ergeera. Tiitoon waa isin
irraa nyaateeraa? Nu hafuura tokkoon, karuma tokko irra
deddeebi’aa hin turree?
19 Isin waan nu hamma ammaatti fuula keessan duratti
ofii keenyaaf falmannu seetanii? Nu akka warra Kiris-
toositti jiraataniitti fuula Waaqaa duratti dubbanna; yaa
michoota, waan kana hunda hojjechuun keenya isinuma
jajjabeessuuf.
20 Yeroo ani gara keessan dhufutti isin akka ani fedhu
taatanii hin argamtan ta’a. Yookaan ani akka isin feetan
ta’ee hin argamu ta’a jedheen sodaadhaatii. Wal loluun,
hinaaffaan, aariin boba’uun, wal qooduun, maqaa nama
balleessuun, hamiin, of tuulummaanii fi jeequmsi isin
gidduu jiraata jedheen sodaadha.
21 Yeroo ani deebi’ee gara keessan dhufutti Waaqni
koo fuula keessan duratti gad na deebisa; anis waa’ee
namoota baay’ee kanneen kanaan dura cubbuu hojjetanii
fi xuraa’ummaa irraa, halalummaa fi jireenya gad dhiisii
hamaa irraa hin deebi’iniif nan gadda jedheen sodaadha.

13

Akeekkachiisa Dhumaa

1 Ani kanaan walitti si’a sadaffaa gara keessan dhufuu
koo ti. “Dubbiin hundinuu dhuga baatota lamaan yookaan
sadiin mirkaneeffamuu qaba.”*
2 Ani duraanuu yommuun si’a lammaffaa isin bira turetti
isin akeekkachiiseera. Amma illee fagoo taa’ee isuma irra
nan deebi’a; ani yeroon deebi’ee dhufutti warra kanaan
dura cubbuu hojjetaniifis ta’u warra kaan hundaaf garaa
hin laafu;
3 kunis isin akka Kiristoos karaa kootiin dubbatu ragaa
waan barbaaddaniif. Inni isin gidduutti cimaadha malee
waa’ee keessan irratti dadhabaa miti.
4 Inni dadhabbiidhaan fannifamu iyyuu, humna
Waaqaatiin garuu ni jiraata. Nus akkasuma isatti
dadhabdoota; ta’us isin tajaajiluuf humna Waaqaatiin
isa wajjin ni jiraanna.
5 Isin amantiidhaan jiraachuu fi jiraachuu baachuu
keessan beekuuf of qoraa; of ilaalaas. Dhugumaan isin yoo
qormaaticha kuftan malee akka Yesuus Kiristoos isin keessa
jiru hin beektanii?
6 Anis akka nu qormaaticha hin kufin isin akka hubattan
nan amana.
7 Nu ammas akka isin waan hamaa tokko illee hin hojjen-
neef Waaqa kadhanna. Kunis nu yoo waan qormaata kufne
fakkaanne illee akka isin waan qajeelaa hojjettaniif malee
akka namoonni qormaaticha keessatti cimnee dhaabachuu
keenya arganiif miti.
8 Nu dhugaaf hojjenna malee, dhugaa mormuudhaan
homaa hojjechuu hin dandeenyuutii.
9 Yommuu nu dadhabnee isin immoo jabaattanitti ni
gammanna; kadhannaan keenyas akka isin warra hir’ina
hin qabne taataniif.
10 Wanni ani yeroo fagoo jirutti barreessuuf kanaa dha;
kunis akka ani yeroon gara keessan dhufutti taayitaa
Gooftaan akka ani ittiin isin diiguuf utuu hin ta’in, akka
ani ittiin isin ijaaruuf naa kennetti fayyadamee isinitti hin
jabaanneef.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

11 Egaa yaa obboloota nagaatti. Haaromfamaa; wal jaj-
jabeessaa; yaada tokko qabaadhaa; nagaadhaan jiraadhaa.
Waaqni jaalalaatii fi nagaa isin wajjin ni ta’a.

12 Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.
13 Sabni Waaqaa hundinuu nagaa isinii dhaamu.

---

* **13:1** KeD 19:15

14 Ayyaanni Gooftaa Yesuus Kiristoos, jaalalli Waaqaa,
tokkummaan Hafuura Qulqulluus hunda keessan wajjin
haa ta’u.

Galaatiyaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos ergamticha isa utuu namoota biraa yookaan namaan hin ta'in garuu Yesuus Kiristoosii fi Waaqa Abbaa isa Yesuusin warra du'an keessaa kaaseen ergamee fi

2 obboloota na wajjin jiran hundumaa irraa,
Gara Waldoota Kiristaanaa Galaatiyaatti:

3 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u;

4 inni akka fedhii Abbaa keenyaa fi Waaqa keenyaatti bara hamaa kana jalaa nu oolchuuf jedhee cubbuu keenyaaf of kenne;

5 ulfinni bara baraa hamma bara baraatti isaaf haa ta'u. Ameen.

Wangeelli Kan Biraa Hin jiru

6 Akkana ariifattanii isa karaa ayyaana Kiristoosiin isin waame sana dhiisuudhaan wangeela biraa duukaa bu'uun keessan baay'ee na dinqeera;

7 wangeelli biraa illee hin jiru. Garuu namoonni isin dogoggorsanii wangeela Kiristoos jal'isuu yaalan tokko tokko jiru.

8 Nus taanaan yookaan yoo ergamaan Waaqaa samii irraa dhufe tokko wangeela nu kanaan dura isinitti lallabne sana irraa adda ta'e isinitti lallabe, inni bara baraan haa abaaramu!

9 Akkuma nu kanaan dura jenne ani ammas irra deebi'ee nan dubbadha; yoo eenyu iyyuu wangeela isin kanaan dura fudhattan sana irraa adda ta'e isinitti lallabe inni abaaramaa haa ta'u!

10 Ani amma nama biratti moo Waaqa biratti fudhatama argachuu yaalaan jira? Yookaan nama gammachiisuu nan yaalaa? Ani utuun hamma ammaatti nama gammachiisuu yaalee silaa tajaajilaa Kiristoos hin ta'u ture.

Phaawulos Waamamuu Isaa

11 Yaa obboloota, wangeelli ani lallabe sun nama irraa akka hin dhufin isin akka beektan nan barbaada.

12 Ani wangeelicha mul'ataan Yesuus Kiristoos irraa fudhadhe malee nama tokko irraa illee hin fudhanne; yookaan namni na hin barsiifne.

13 Akka ani yeroon amantii Yihuudootaa duukaa bu’aa
turetti waldaa kiristaanaa Waaqaa akka malee ari’achaa fi
balleessuufis yaalaa ture dhageessaniirtu.
14 Ani amantii Yihuudootaatiin warra saba koo keessaa
hiriyoota koo ta’an baay’ee nan caala ture; duudhaa
abbootii kootiifis akka malee nan hinaafa ture.
15 Garuu yommuu Waaqni gadameessa haadha kootii
jalqabee na filatee fi ayyaana isaatiin na waame sun,
16 akka ani Namoota Ormaa gidduutti waa’ee Ilma isaa
lallabuuf isa natti mul’isuu jaallatetti ani nama tokkoon
iyyuu hin mari’anne.
17 Ani warra anaan dura ergamoota turan arguuf
Yerusaalemitti ol hin baane; garuu yeruma sana biyya
Arabaan dhaqe. Ergasiis Damaasqoottin deebi’e.
18 Ergasiis anis waggaa sadii booddee Keefaan wal baruuf
jedhee Yerusaalemitti ol ba’e; guyyaa kudha shanis isa biran
ture.
19 Ani garuu Yaaqoob obboleessa Gooftaa malee erg-
amoota kaan keessaa tokko illee hin argine.
20 Wanti ani isinii barreessu akka soba hin ta’in kunoo
fuula Waaqaa duratti isiniifin mirkaneessa.
21 Ergasiis ani gara Sooriyaa fi biyya Kiilqiyaan dhaqe.
22 Waldoonni Kiristaanaa Yihuudaa kanneen Kiristoositti
jiranis fuula koo arganii hin beekan.
23 Isaanis oduu, “Namichi duraan nu ari’achaa ture sun
amma immoo amantiidhuma dur balleessuuf yaalaa ture
sana lallabaa jira” jedhu qofa dhaga’an.
24 Isaanis sababii kootiif Waaqaaf ulfina kennan.

2

Phaawulos Fudhatama Argachuu Isaa

1 Ani waggaa kudha afur booddee deebi’ee Yerusaalemitti
ol ba’e; ani yeroo kana Barnaabaas wajjinin ture. Tiitoo
illee of duukaa fudhadhee dhaqe.
2 Ani mul’ataanin ol ba’e; wangeela Namoota Ormaa
gidduutti lallabus isaaniif nan ibse. Kanas akka fiigichi
koo kan duraa, kan ammaas akkasumaan hin hafne waan
sodaadheef kophaatti warra dura bu’oota fakkaatanittin
hime.
3 Garuu Tiitoon inni ana wajjin ture iyyuu utuma nama
Giriik ta’ee jiruu akka dhagna qabatu hin dirqisiifamne.
4 Kunis sababii obboloota sobaa tokko tokko bilisummaa
nu karaa Kiristoos Yesuusiin arganne basaasuu fi nu gar-
boomfachuuf dhokatanii nu gidduu galaniif ta’e.
5 Nus akka dhugaan wangeelaa isin bira jiraatuuf jennee
battala tokkoof illee isaaniif hin ajajamne.

6 Waa'een warra gurguddaa fakkaatan sanaa yoo isaan
waanuma fedhan ta'an iyyuu anaaf homaa miti; Waaqni
fuula namaa ilaalee nama wal hin caalchisu; namoonni
kunneen ergaa koo irratti waan tokko hin daballe.
7 Karaa kaaniin immoo isaan akkuma Phexros warra
dhagna qabatanitti wangeela lallabuuf imaanaan itti ken-
name sana, anis akka warra dhagna hin qabannetti
wangeela lallabuuf imaanaan natti kenname argan.
8 Waaqni akka Phexros ergamaa ta'ee warra dhagna
qabatan tajaajilu hojjete sun akka anis ergamaa ta'ee
Namoota Ormaa tajaajilu hojjeteeraatii.
9 Yaaqoob, Keefaa fi Yohannis warri akka "Utubaatti"
ilaalaman sun yommuu ayyaana naa kenname hubatanitti
anaa fi Barnaabaasiif harka mirgaa kan tokkummaa ken-
nanii akka nu gara Namoota Ormaa deemnu, isaan immoo
akka gara warra dhagna qabatanii dhaqan walii galan.
10 Wanni isaan nu kadhatanis akka nu hiyyeeyyii
yaadannu qofa ture; kun immoo waanuma ani gochuuf
hawwaa turee dha.

Phaawulos Phexrosiin Mormuu Isaa

11 Keefaan waan dogoggoree tureef yeroo inni Anxooki-
iyaa dhufetti ani ifaan ifattin isaan morme.
12 Utuu jarri tokko Yaaqoob biraa hin dhufin dura inni
Namoota Ormaa wajjin nyaachaa ture. Yommuu isaan
achi ga'anitti garuu waan garee warra dhagna qabatanii
sodaateef dugda duubatti deebi'ee Namoota Ormaa irraa
gargar ba'e.
13 Yihuudoonni kaanis itti fakkeessummaa isaa duukaa
bu'an; Barnaabaas iyyuu itti fakkeessummaa isaaniitiin
dogoggorfamee ture.
14 Anis yommuu akka isaan daandii dhugaa wangeelaa
irra hin deemne argetti hunda isaanii duratti Keefaan
akkana jedhe; "Ati Yihuudii dha; garuu utuu akka Yihuudi-
itti hin ta'in akka Nama Ormaatti jiraatta; yoos ati akkamitti
akka Namoonni Ormaa bartee Yihuudootaa duukaa bu'an
dirqisiifta ree?
15 "Nu dhalootaan Yihuudoota malee Namoota Ormaa
cubbamoota miti;
16 namni Yesuus Kiristoositti amanuun malee akka seera
eeguun qajeelaa hin taasifamne beekna. Kanaafuu seera
eeguudhaan utuu hin ta'in amantii Kiristoos irratti qab-
nuun qajeeltota akka taanuuf Kiristoos Yesuusitti aman-
neerra; eenyu iyyuu seera eeguudhaan qajeelaa hin ta'uutii.
17 "Egaa nu utuu karaa Kiristoosiin qajeeltota taasifamuu
barbaannuu nu mataan keenya iyyuu cubbamoota taanee

yoo argamnee Kiristoos tajaajilaa cubbuuti jechuudhaa ree?
Kun gonkumaa akkas miti!
18 Ani yoon waanan diige deebisee ijaare akkan seera
cabsituu ta'en mirkaneessa.
19 "Ani akkan Waaqaaf jiraadhuuf, karaa seeraatiin seer-
aaf du'eeraatii.
20 Ani Kiristoos wajjin fannifameera; si'achi Kiristoositu
na keessa jiraata malee kan jiraatu ana miti. Ani jireenya
amma fooniin jiraadhu kana amantii Ilma Waaqaa isa na
jaallatee naaf jedhee of kennetti qabuun nan jiraadha.
21 Ani ayyaana Waaqaa gatii hin dhabsiisu; utuu qa-
jeelummaan karaa seeraatiin argamee Kiristoos akkanu-
maan du'e jechuu dha kaa!"

3

Amantii Yookaan Seera Eeguu

1 Yaa warra Galaatiyaa gowwoota! Eenyutu falfala isinitti
hojjete? Yesuus Kiristoos akka waan ijuma keessan duratti
fannifameetti mul'ifamee hin turree?
2 Ani waan tokko qofa isin irraa barachuu nan barbaada:
Isin seera eeguun moo waan dhageessan amanuun Hafuura
Qulqulluu argattan?
3 Isin akkas gowwaadhaa? Hafuura Qulqulluudhaan
jalqabdanii amma immoo fooniin fixxuu ree?
4 Kun dhugumaan iyyuu waan hin fayyadne taanaan isin
waanuma hin fayyadneef hammana dhiphattanii ree?
5 Wanni Waaqni Hafuura isaa isinii kennee hojii dinqii
gidduu keessanitti hojjetuuf sababii isin seera eegdaniif
moo sababii isin waan dhageessan amantaniif?
6 Akkasumas Abrahaam, "Waaqa amane; kunis qajeelum-
maatti lakkaa'ameef."*

Muuxannoo Jireenya Abrahaam

7 Kanaafuu warri amanan ijoollee Abrahaam akka ta'an
hubadhaa.
8 Katabbiin Qulqulluun akka Waaqni amantiin Namoota
Ormaa qajeeltota taasisu duraan dursee argee, "Sabni
hundinuu karaa keetiin eebbifama"† jedhee duraan dursee
Abrahaamitti wangeela lallabe.
9 Kanaaf warri amantii qaban, Abrahaam nama amantii
sana wajjin eebbifaman.

Abaarsa Seeraa

---

* **3:6** Uma 15:6 † **3:8** Uma 12:3; 18:18; 22:18

10 Warri seera eeguu isaanii abdatan hundinuu abaarsa
jala jiru; “Namni waan Kitaaba Seeraa keessatti barreef-
fame hundaaf itti fufee hin ajajamne kam iyyuu abaaramaa
dha”‡ jedhamee barreeffameeraatii.
11 Waan, “Namni qajeelaan amantiidhaan jiraatuuf”§
akka eenyu iyyuu fuula Waaqaa duratti seeraan qajeelaa
hin taasifamne ifa.
12 Seerri amantii irratti hin hundeeffamne; inni garuu,
“Namni waan seerri ajaju godhu ittiin jiraata”* jedha.
13 Waan, “Namni muka irratti fannifamu kam iyyuu
abaaramaa dha”† jedhamee barreeffameef, Kiristoos nuuf
jedhee abaarsa ta’uudhaan abaarsa seeraa irraa nu fure.
14 Inni akka nu amantiin Hafuura Qulqulluu waadaa ken-
name sana argannuuf, akka eebbi Abrahaamiif kenname
sun karaa Kiristoos Yesuusiin gara Namoota Ormaa dhufuuf
nu fure.

Seeraa fi Waadaa

15 Yaa obboloota, ani akka namaattin dubbadha. Kakuun
namaa iyyuu erga yeroo tokko mirkaneeffamee booddee
eenyu iyyuu hin tuffatu yookaan itti hin dabalu.
16 Egaa Abrahaamii fi sanyii isaatiif waadaan galameera.
Katabbiin Qulqulluun, akka waan nama hedduuf dub-
batameetti, “Sanyiiwwan” hin jedhu; garuu akka waan
nama tokkoof dubbatameetti, “Sanyii keetiif”‡ jedha; innis
Kiristoos.
17 Wanni ani jedhus kana: Seerri waggaa 430 booddee
dhufe sun kakuu Waaqni duraan dursee gale diigee akkasiin
waadaa sana hin balleessu.
18 Dhaalli utuu karaa seeraatiin ta’ee si’achi waadaad-
haan hin ta’u ture; Waaqni garuu ayyaana isaatiin
waadaadhaan Abrahaamiif dhaala kenne.
19 Yoos seerri maaliif kenname ree? Seerri sababii
yakka hamma Sanyiin waadaan kennameef sun dhufutti
tureetiif kenname. Seerri sunis karaa ergamootaatiin harka
araarsaa gidduu galeessa tokkootiin hojii irra oolfame.
20 Ta’us araarsaan gidduu galeessi tokko garee tokko
qofaaf hin dhaabatu; Waaqni garuu tokkichuma.
21 Kanaafuu seerri waadaa Waaqaatiin mormaa ree?
Gonkumaa akkas miti! Utuu seerri jireenya kennuu
danda’u kennamee jiraatee silaa qajeelummaan dhugu-
maan seeraan argama tureetii.
22 Katabbiin Qulqulluun garuu akka wanni karaa
Yesuus Kiristoositti amanuutiin waadaa galame sun warra

‡ **3:10** KeD 27:26 § **3:11** Anb 2:4 * **3:12** Lew 18:5 † **3:13** KeD 21:23 ‡ **3:16** Uma 12:7; 13:15; 24:7

amananiif kennamuuf waan hundumaa cubbuu akka hidhamaa godhe labsa.

Ilmaan Waaqaa

23 Utuu amantiin hin dhufiniin dura hamma amantiin
mul'ifamutti seera jalatti hidhamnee nutti cufamee turre.
24 Kanaafuu akka nu amantiin qajeeltota taasifamnuuf
Kiristoositti nu geessuuf seerri guddiftuu keenya ture.
25 Amma garuu waan amantiin dhufeef nu si'achi guddif-
tuu jala hin jiraannu.
26 Hundi keessan amantii Kiristoos Yesuusitti qabdaniin
ijoollee Waaqaa ti;
27 isin warri Kiristoositti cuuphamtan hundi Kiristoosin
uffattaniirtuutii.
28 Yihuudii yookaan Giriik, garba yookaan birmaduu,
dhiira yookaan dubartii jechuun hin jiru; hundi keessan
Kiristoos Yesuusiin tokkumaatii.
29 Erga kan Kiristoos taatanii yoos isin sanyii Abrahaam;
akka waadaattis dhaaltota.

4

1 Wanni ani jedhu kana; dhaaltuun yoo qabeenyi hundi
kan isaa ta'e iyyuu inni hamma daa'ima ta'ee jirutti garba
irraa adda miti.
2 Inni hamma guyyaan abbaan isaa murteesse sun ga'utti
warra isa eeganii fi warra isa guddisan jala jira.
3 Nus akkasuma bara daa'imman turretti garbummaa
sirna addunyaa jala turre.
4 Yommuu yeroon murteeffame sun ga'etti garuu Waaqni
Ilma isaa isa dubartii irraa dhalate, kan seera jalatti dhalate
sana erge;
5 kunis akka nu mirga ilmummaa argannuuf warra seera
jala jiran furuuf.
6 Sababii isin ilmaan taataniifis Waaqni Hafuura Ilma isaa
kan, "*Aabbaa,* yaa Abbaa" jedhee waamu sana gara keessa
garaa keenyaatti erge.
7 Kanaaf ati si'achi ilma malee garba miti; erga ilma taatee
immoo Waaqni dhaaltuu si taasiseera.

Phaawulos Warra Galaatiyaatiif Yaaduu Isaa

8 Isin utuu Waaqa hin beekiniin dura, waaqota uumama
isaaniitiin waaqota hin ta'iniif garboomtanii turtan.
9 Amma garuu isin erga Waaqa beektanii, keessumat-
tuu erga Waaqa biratti beekamtanii booddee akkamitti
gara sirnoota dadhaboo fi sirnoota faayidaa hin qabneetti
deebitu ree? Isin ammas isaaniif garboomuu barbaadduu?
10 Isin guyyoota, ji'oota, waqtiilee fi waggoota addaa
kabajju!

11 Ani akkasumaan isinitti dadhabe jedheen isiniif so-
daadha.

Garbummaa Seeraa Jalaa Ba'uu

12 Yaa obboloota, akkuma ani isin fakkaadhe, isinis akka
na fakkaattan isin kadhadha. Isin balleessaa tokko illee
natti hin hojjenne.
13 Yeroo jalqabaatti akka ani sababii dhukkubaatiin
wangeela isinitti lallabe ni beektu;
14 yoo dhukkubni koo qoramsa isinitti ta'e iyyuu, isin
akka waan ani ergamaa Waaqaa ta'eetti, akka waan ani
Kiristoos Yesuus matuma isaa ta'eetti na simattan malee na
hin tuffanne yookaan na hin balfine.
15 Eebbi keessan sun hundi eessa jira? Utuu danda'amee
ija keessan illee akka of keessaa baaftanii naa kennuun
fedhii keessan ture ani dhugaa ba'uu nan danda'a.
16 Egaa ani waan dhugaa isinitti himeef diina keessan
ta'ee ree?
17 Namoonni sun ofitti isin deebisuuf hinaafu; garuu
waan gaariif miti. Isaan akka isin isaaniif hinaaftaniif
nurraa gargar isin baasuu barbaadu.
18 Yeroo ani isin bira jiru qofa utuu hin ta'in yeroo
hundumaa kaayyoo gaariif hinaaffaa qabaachuun gaarii
dha.
19 Yaa ijoollee ko, ani hamma Kiristoos isin keessatti
mul'atutti ammas isiniif jedhee nan ciniinsifadha;
20 ani waa'ee keessaniif waan shakkii keessa jiruuf utuu
isin biratti argamee sagalee koo geeddaradhee akkam
hawwan ture!

Aggaarii fi Saaraa

21 Warri seera jala jiraachuu barbaaddan mee natti
himaa; isin waan seerri jedhu hin dhageenyee?
22 "Abrahaam ilmaan lama qaba ture; tokko dubartii gar-
bittii irraa, kaan immoo dubartii birmaduu irraa dhalate"
jedhamee barreeffameeraatii.
23 Ilmi isaa inni dubartii garbittii irraa dhalate akka fedhii
fooniitti dhalate; inni dubartii birmaduu irraa dhalate
immoo akka waadaatti dhalate.
24 Kunis akka fakkeenyaatti fudhatamuu danda'a; dubar-
toonni kunneen kakuuwwan lamaan argisiisu. Kakuun
tokko kan Tulluu Siinaa ti; kunis garbummaaf ijoollee horti;
isheenis Aggaar.
25 Egaa Aggaar akka Tulluu Siinaa isa biyya Arabaa
keessaa ti; isheenis magaalaa Yerusaalem ishee yeroo
ammaatti fakkeeffamti; magaalaan kun ijoollee ishee wajjin
garbummaa keessa jirtiitii.

26 Yerusaalem isheen samii irraa garuu birmaduu dha;
isheenis haadha keenya.
27 Akkana jedhamee barreeffameeraatii:
“Yaa dubartii dhabduu
kan ijoollee tokko illee hin da’in ati gammadi;
atis kan ciniinsifattee hin beekne
guddisiitii ililchi;
ijoollee dubartii dhirsa qabduu caalaa,
ijoolleen dubartii gatamtee ni baay’atu.”*
28 Yaa obboloota, isinis akkuma Yisihaaq ijoollee waadaa
ti.
29 Yeroo sana ilmi akka fedhii fooniitti dhalate sun ilma
humna Hafuuraatiin dhalate ari’ate. Amma illee akkasuma.
30 Garuu Katabbiin Qulqulluun maal jedha? “Garbittii
sanaa fi ilma ishee ari’i; ilmi garbittii sun ilma dubartittii
birmaduu wajjin hin dhaaluutii”† jedha.
31 Kanaafuu yaa obboloota, nu ilmaan dubartii birmaduu
sanaati malee ilmaan garbittii miti.

5

Bilisummaa Kiristoosiin Argamu

1 Akka bilisummaan jiraannuuf Kiristoos bilisa nu baase.
Kanaafuu jabaadhaa dhaabadhaa! Deebitaniis waanjoo
garbummaatiin hin qabaminaa.
2 Kunoo, dhagna yoo qabattan Kiristoos waan tokko akka
isin hin fayyadne ani Phaawulos isinitti nan hima.
3 Namni dhagna qabatu hundinuu akka guutummaatti
seera eeguun dirqama isaa ta’e ani amma illee nan mirka-
neessaaf.
4 Isin warri seeraan qajeeltota taasifamuu barbaaddan
Kiristoos irraa gargar baataniirtu; ayyaana irraas kuftani-
irtu.
5 Nu garuu qajeelummaa abdannu sana karaa Hafuu-
raatiin hawwiidhaan amantiin eegganna.
6 Kiristoos Yesuusitti jiraannaan dhagna qabachuun
yookaan qabachuu baachuun faayidaa tokko illee hin
qabuutii. Wanni gatii qabu amantii jaalalaan of mul’isu
qofa.
7 Isin fiigicha gaarii fiigaa turtan. Eenyutu gufuu isinitti
ta’ee dhugaadhaaf ajajamuu isin dhowwe ree?
8 Sossobbiin akkasii isa isin waame sana biraa hin dhufu.
9 “Raacitiin xinnoon bukoo guutuu ni bukeessa.”
10 Ani akka isin yaada biraa hin qabaanne karaa Goof-
taatiin isin amanadha. Abbaa fedhe illee taanaan namni
isin jeequu murtii ni argata.

---

* **4:27** Isa 54:1 † **4:30** Uma 21:10

11 Yaa obboloota, ani amma iyyuu yoon dhagna qabaa
lallabaa jiraadhee ani amma iyyuu maaliifin ari'atama ree?
Yoo akkas ta'ee immoo fannoon gufuu ta'uun isaa ni hafa
ture!
12 Warri isin jeeqan sun dhagna qabachuu qofa utuu hin
ta'in utuu of irraa muranii iyyuu nan hawwa!

Hafuuraan Jiraachuu

13 Yaa obboloota ko, isin akka bilisa taataniif waamamtan.
Jaalalaan wal tajaajilaa malee bilisummaa keessan fedhii
foonii guutuuf hin oolchinaa.
14 Seerri guutuun ajaja tokkicha, "Ollaa kee akka ofii
keetiitti jaalladhu"* jedhuun xumurameeraatii.
15 Garuu isin yoo wal ciniinuu fi wal nyaachuutti fuftan
akka wal hin balleessineef of eeggadhaa.
16 Kanaafuu ani, "Hafuuraan jiraadhaa; yoos hawwii
foonii hin guuttaniitii" jedha.
17 Foon Hafuuraan ni mormaatii; Hafuurris fooniin ni
morma. Isaan akka isin waan hojjechuu barbaaddan hin
hojjenneef wal mormu.
18 Isin garuu Hafuuraan yoo geggeeffamtan seera jala hin
jirtan.
19 Hojiiwwan fooniis beekamoo dha; isaanis halalummaa,
xuraa'ummaa fi jireenya gad dhiisii,
20 waaqota tolfamoo waaqeffachuu, falfala hojjechuu,
jibba, aarii, hinaaffaa, dheekkamsa, ofittummaa, wal loluu,
gargar ba'uu,
21 weennoo, machii, addaggummaa fi kanneen kana
fakkaatan. Ani akkuman kanaan dura godhe sana akka
warri waan akkanaa hojjetan mootummaa Waaqaa hin
dhaalle isinin akeekkachiisa.
22 Iji Hafuuraa garuu jaalala, gammachuu, nagaa, obsa,
arjummaa, gaarummaa, amanamummaa,
23 garraamummaa fi of qabuu dha. Seerri waan akkanaa
mormus hin jiru.
24 Warri kan Kiristoos Yesuus ta'an immoo foon fedhii
isaatii fi hawwii isaa wajjin fannisaniiru.
25 Nu erga Hafuuraan jiraannee kottaa Hafuuraan haa
deddeebinu.
26 Kottaa of hin tuulluu; wal hin aarsinuu; walittis hin
hinaafnuu.

6

Nama Hundumaaf Waan Gaarii Gochuu

---

* **5:14** Lew 19:18

1 Yaa obboloota, yoo namni tokko cubbuu keessa seene,
isin warri hafuuraan jiraattan garraamummaan isa dee-
bisuu qabdu. Garuu atis akka hin qoramneef of eeggadhu.
2 Isin ba'aa walii baadhaa; akkasiin isin seera Kiristoos ni
eegdu.
3 Namni tokko utuu waan tokko iyyuu hin ta'in, waan waa
tokko ta'e yoo of se'e, inni of gowwoomsa.
4 Tokkoon tokkoon namaa hojii mataa isaa haa qoru.
Ergasiis utuu nama kaanitti of hin madaalin of qofa jajuu
ni danda'a;
5 tokkoon tokkoon namaa ba'aa ofii isaa baadhachuu
qabaatii.
6 Namni dubbicha baratu kam iyyuu waan gaarii hundu-
maa barsiisaa isaa wajjin haa qoodatu.
7 Hin gowwoominaa; Waaqaatti qoosuun hin danda'amu.
Namni waanuma facaafate haammataatii.
8 Namni foonitti facaasu foon irraa badiisa galfata; namni
Hafuuratti facaasu immoo Hafuura irraa jireenya bara
baraa haammata.
9 Kottaa waan gaarii hojjechuu hin dadhabnu; yoo abdii
kutachuu baanne gaafa yeroon isaa ga'e midhaan isaa ni
haammannaatii.
10 Kanaaf kottaa, carraa qabnuun nama hundaaf,
keessumattuu warra maatii amantootaa ta'aniif waan
gaarii goonaa.

Uumama Haaraa Ta'uu

11 Akka ani harkuma kootiin qubee gurguddaa hammam
ga'uun isinii barreesse mee ilaalaa!

12 Warri fooniin gaarii ta'anii mul'achuu barbaadan akka
isin dhagna qabattan isin dirqisiisuu yaalu. Isaanis fannoo
Kiristoosiif jedhanii akka hin ari'atamne qofaaf waan kana
godhu.
13 Warri dhagna qabatan mataan isaanii iyyuu seera hin
eegan; ta'us isaan dhagna qabaa keessan kan fooniitiin
boonuuf jedhanii akka isin dhagna qabattan barbaadu.
14 Fannoo Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos kan ittiin
addunyaan naaf fannifame, kan anis ittiin addunyaaf
fannifame sana malee waan biraatiin of jajuun narraa haa
fagaatu.
15 Uumama haaraa ta'uutu faayidaa qaba malee dhagna
qabachuun yookaan qabachuu baachuun faayidaa hin
qabu.
16 Nagaa fi araarri warra seera kana duukaa bu'an
hundaaf, Israa'el Waaqaatiifis haa ta'u.

17 Ani dhagna koo irraa godaannisa Yesuus qabaatii
si’achi namni tokko iyyuu na hin rakkisin.

18 Yaa obboloota, ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiris-
toos hafuura keessan wajjin haa ta’u. Ameen.

Efesoon

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos
Yesuus ta'e irraa,
Gara qulqulloota Efesoon jiraatan kanneen Kiristoos
Yesuusitti amanamoo ta'anitti:
2 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa
irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Galata Sababii Eebba Kiristoosiin Argamuu

3 Waaqnii fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos inni
Kiristoosiin eebba hafuuraa hundumaan samii irratti nu
eebbise sun haa eebbifamu.
4 Inni nu fuula isaa duratti qulqullootaa fi warra mudaa
hin qabne akka taanuuf utuu addunyaan hin uumaminiin
dura isaan nu filateeraatii. Jaalalaanis
5 akka kaayyoo fedhii isaatti akka nu karaa Yesuus Kiris-
toosiin ilmaan isaa taanuuf duraan dursee nu murteesse;
6 kunis akka ulfinni ayyaana isaa kan inni Ilma isaa
jaallatamaa sanaan toluma nuu kenne sun jajamuuf.
7 Nus isumaan akkuma badhaadhummaa ayyaana
Waaqaatti dhiiga isaatiin furama jechuunis, dhiifama cub-
buu arganneerra;
8 ayyaana isaas ogummaa fi hubannaa hunda wajjin nuu
baay'ise.
9 Innis akka nu icciitii fedhii isaa kan akka yaada isaa isa
gaarii inni karaa Kiristoosiin karoorfate sana beeknu godhe;
10 yaadni isaas yeroo barri murtaa'e sun guutuutti wan-
toota samii keessaa fi lafa irra jiran hunda Kiristoos jalatti
walitti qabuuf jedhee ti.
11 Nus akkuma karoora isa waan hundumaa akka
kaayyoo fedhii isaatti hojjetu sanaatti duraan dursee waan
murteeffamneef Kiristoosiin dhaala arganneerra;
12 kunis akka nu warri Kiristoosin abdachuutti kanneen
jalqabaa taane galata ulfina isaa taanuuf.
13 Isinis dubbii dhugaa jechuunis wangeela fayyina
keessanii dhageessanii Kiristoositti amantanii, Hafuura
Qulqulluu waadaa galame sanaan chaappeffamtan;
14 innis warri kan Waaqayyoo ta'an galata ulfina isaatiif
yeroo furamanitti wanta nu argachuuf jirruuf qabdii
keenya.

Galateeffachuu fi Kadhachuu

15 Kanaafuu ani waa’ee amantii isin Gooftaa Yesuusitti
qabdanii fi jaalala isin qulqulloota hundaaf qabdanii
dhaga’ee
16 kadhannaa koo keessatti isin yaadachaa waa’ee
keessaniif galateeffachuu hin dhiifne.
17 Waaqni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos, Abbaan
ulfinaa, akka isin guutummaatti isa beektaniif Hafuura
ogummaa fi mul’ataa akka isinii kennu nan kadhadha.
18 Abdiin inni itti isin waame maal akka ta’e, badhaad-
hummaan dhaala qulqullootaa ulfina qabeessi maal akka
ta’e akka beektaniif iji qalbii keessanii akka isinii banamu
Waaqa nan kadhadha;
19 akkasumas humni isaa inni nu warra amannu keessatti
hojjetu hammam guddaa akka ta’e akka beektaniifis nan
kadhadha. Humni sunis akkuma jabina guddaa
20 kan inni ittiin Kiristoosin warra du’an keessaa kaasee
samii irratti mirga ofii teessise sana mul’isee dha;
21 isas ol aantummaa, taayitaa, humna, gooftummaa
hundaa fi bara ammaa qofa utuu hin ta’in bara dhufuuf
jiru keessa illee maqaa kennamu hundaa olitti mirga ofii
teessise.
22 Waaqnis waan hunda miilla isaa jala galche; waldaa
kiristaanaatiifis mataa waan hundaa godhee isa kenne;
23 waldaan kiristaanaa dhagna isaa ti; isheenis guutama
isaa kan inni waan hunda karaa hundaan guutuu dha.

2

Kiristoosiin Jireenya Argachuu

1 Isin irra daddarbaa keessanii fi cubbuu keessaniin
duutanii turtan;
2 kunis isuma isin yeroo jireenya addunyaa kanaatii fi
bulchaa mootummaa qilleensaa jechuunis hafuura amma
iyyuu warra hin ajajamne keessatti hojjetu duukaa buu-
tanitti keessa jiraachaa turtanii dha.
3 Hundi keenyas yeroo tokko dharraa foon keenyaa
guutaa, hawwii fi yaada isaa duukaa bu’aa isaan gidduu
jiraanne. Uumama keenyaanis akkuma warra kaanii
dheekkamsa jala turre.
4 Garuu Waaqni araaraan guutame sun sababii jaalala
guddaa nuu qabuuf,
5 yeroo nu irra daddarbaa keenyaan duunee turretti
illee Kiristoos wajjin jiraattota nu taasise; isinis ayyaanaan
fayyina argattan.
6 Waaqnis Kiristoos wajjin du’aa nu kaase; karaa Kiristoos
Yesuusiinis isa wajjin iddoo samii irra nu teessise;

7 innis bara dhufuuf jiru keessa badhaadhummaa
ayyaana isaa kan gita hin qabne sana arjummaa karaa
Kiristoos Yesuusiin nuuf qabu argisiisuuf jedhee waan kana
godhe.
8 Isinis ayyaanaan karaa amantiitiin fayyitaniirtuutii;
kunis kennaa Waaqaati malee hojii ofii keessanii miti;
9 akka namni tokko iyyuu of hin jajneefis kun hojiidhaan
miti.
10 Nu hojii harka isaatii; hojii gaarii Waaqni duraan
dursee akka nu hojjennuuf qopheesse sana akka hojjennu-
ufis karaa Kiristoos Yesuusiin uumamne.

Kiristoosiin Tokko Ta'uu

11 Kanaaf isin warri durumaa dhalootaan Namoota Or-
maa taatan akka warra dhagna qabaa harka namaatiin
dhagna namaa irratti hojjetamuun, "Nu warra dhagna qa-
batee dha" ofiin jedhan biratti "Warra dhagna hin qabatin"
jedhamtanii waamamtan sana yaadadhaa;
12 isin akka yeroo sana Kiristoos irraa cittanii, lam-
mummaa Israa'el keessaa baafamtanii, kakuu waadaatiifis
keessumoota taatanii, abdii malee, Waaqa malees addunyaa
keessa turtan yaadadhaa.
13 Amma garuu isin warri yeroo tokko fagoo turtan
Kiristoos Yesuusiin dhiiga Kiristoosiin dhi'eeffamtaniirtu.
14 Kiristoos nagaa keenyaatii; innis dallaa diinummaa kan
gargar baasu sana diigee jara lamaanuu tokko godheera;
15 inni foon ofiitiin seera ajajaa fi sirna isaa wajjin di-
igeera. Kaayyoon isaas jara lamaan keessaa ofuma isaatiin
nama haaraa tokko uumee akkasiin nagaa buusuudhaan
16 fannoo ittiin diinummaa isaanii ajjeese sanaan lamaan
isaanii iyyuu dhagna tokko godhee Waaqatti araarse.
17 Innis dhufee isin warra fagoo turtanitti nagaa, warra
dhi'oo turanittis nagaa lallabe.
18 Nu lamaanuu karaa isaatiin Hafuura tokkicha sanaan
akka itti Abbaa bira geenyu qabnaatii.
19 Kanaafuu isin si'achi saba Waaqaa wajjin lammii fi
miseensota warra mana Waaqaa jiraataniiti malee ormaa
fi alagoota miti;
20 isin hundee ergamootaa fi raajotaa irratti ijaaramtani-
irtu; Kiristoos Yesuus ofii isaatii mataa dhagaa golee ti.
21 Karaa isaas ijaarsi sun guutuun tokkummaan wal qa-
batee mana qulqullummaa qulqulluu ta'uuf Gooftaadhaan
guddata.
22 Isinis isumaan mana Waaqni Hafuura isaatiin keessa
jiraatu taatanii tokkummaadhaan ijaaramaa jirtu.

3

Karoora Gaarii Waaqni Namoota Ormaatiif Qabu

1 Sababii kanaaf ani Phaawulos isin Namoota Ormaatiif
jedhee hidhamaa Kiristoos Yesuus ta’eera.
2 Isin dhugumaan waa’ee hojii ayyaana Waaqaa kan
isiniif jedhamee natti kenname sanaa dhageessaniirtu;
3 kunis akkuma ani kanaan dura gabaabsee isinii barrees-
setti icciitii mul’ataatiin natti beeksifame.
4 Isin yommuu waan kana dubbiftanitti akka ani waa’ee
icciitii Kiristoos beekumsa qabu hubachuu ni dandeessu;
5 icciitiin kunis akka amma Hafuuraan ergamootaa fi raa-
jota qulqulloota Waaqaatti mul’ifametti dhaloota kaanitti
hin beeksifamne.
6 Icciitiin kunis Namoonni Ormaa karaa wangeelaatiin
saba Israa’el wajjin dhaaltota, isaanuma wajjin dhagna
tokko, waadaa Kiristoos Yesuusiin kenname keessatti im-
moo hirmaattota ta’uu isaanii ti.
7 Anis kennaa ayyaana Waaqaa kan karaa hojii humna
isaatiin naa kennameen tajaajilaa wangeela kanaa ta’eera.
8 Ani qulqulloota hundaa gad ta’u iyyuu akka bad-
haadhummaa Kiristoos kan qoramee bira hin ga’amne
sana Namoota Ormaatti lallabuuf ayyaanni kun naa ken-
nameera;
9 akkasumas icciitiin bara dheeraaf Waaqa waan hunda
uumeen dhokfamee ture kun maal akka ta’e ani namoota
hundaaf akka ibsuuf.
10 Kaayyoon isaas akka ogummaan Waaqaa inni dachaa
hedduu qabu sun amma karaa waldaa kiristaanaatiin
bulchitootaa fi abbootii taayitaa kanneen samii irra jiranitti
beeksifamuuf;
11 kunis akkuma kaayyoo isaa kan bara baraa kan inni
karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin raawwate sanaatti
ture.
12 Nus isaan, amantii isa irratti qabnuun, ija jabinaa fi
amanachuudhaan Waaqatti dhi’aachuu dandeenya.
13 Kanaafuu sababii ani isiniif dhiphachaa jiruuf jettanii
akka abdii hin kutanne isin kadhadha; dhiphachuun koo
ulfinuma keessan.

Kadhannaa Warra Efesooniif Kadhatame

14 Sababii kanaaf ani fuula Abbaa duratti nan jilbeen-
fadha;
15 maatiin isaa warri samii irraa fi warri lafa irraa
hundinuu maqaa isaanii isa irraa argatu.
16 Inni akkuma badhaadhummaa ulfina isaatti karaa
Hafuura isaatiin namummaa keessan kan keessaa humnaan
akka cimsuuf nan kadhadha;

17 akka Kiristoosis karaa amantiitiin garaa keessan keessa
jiraatuuf nan kadhadha. Akka isin hidda gad fageeffattanii
jaalalaan dhaabattaniifis nan kadhadha;
18 isinis jaalalli Kiristoos hammam akka bal'atu, hammam
akka dheeratu, hammam akka ol fagaatuu fi hammam akka
gad fagaatu qulqulloota hunda wajjin hubachuudhaaf akka
humna qabaattaniif,
19 akka guutama Waaqaa hundaan guutamtaniifis jaalala
Kiristoos kan beekumsaa ol ta'e sana akka beektaniif nan
kadhadha.
20 Waaqa isa humna isaa kan nu keessatti hojjetu sanaan
hamma nu kadhannu yookaan hamma nu yaadnu hundu-
maa olitti akka malee hojjechuu danda'u sanaaf,
21 waldaa kiristaanaa keessatti, dhaloota hunda keessattis
karaa Kiristoos Yesuusiin bara baraa hamma bara baraatti
ulfinni isaaf haa ta'u! Ameen.

4

Dhagna Kiristoos Keessatti Tokko Ta'uu

1 Kanaafuu ani kan Gooftaaf jedhee hidhame, isin
waamicha itti waamamtan sanaaf akka malutti akka jiraat-
tan isin nan kadhadha.
2 Guutumaan guutuutti gad of qabaa; garraamota ta'aa;
obsa qabaadhaa; jaalalaanis wal danda'aa.
3 Hidhaa nagaatiin tokkummaa Hafuuraa eeguuf car-
raaqaa.
4 Akkuma yeroo waamamtanitti gara abdii tokkootti
waamamtan sana, dhagna tokkoo fi Hafuura tokkotu jira;
5 Gooftaa tokko, amantii tokkoo fi cuuphaa tokkotu jira;
6 Waaqaa fi Abbaan waan hundaa, inni waan hundaa ol
ta'e, kan waan hunda keessatti hojjetuu fi kan waan hunda
keessa jiru tokkichatu jira.
7 Garuu akkuma safara kennaa Kiristoositti tokkoo tokkoo
keenyaaf ayyaanni kennameera.
8 Kanaafuu,
"Inni yommuu ol gubbaa ba'etti,
boojuu booji'e;
namootaafis kennaa kenne"* jedha.
9 Egaa, "Inni ol ba'e" jechuun isaa dhidhima lafaatti gad
bu'e jechuu malee maal jechuu isaa ti?
10 Inni gad bu'e sun isuma waan hunda guutuuf jedhee
samiiwwan hundaa olitti ol ba'ee dha.
11 Innis namoota tokko tokko ergamoota, kaan raajota, kaan
lallabdoota wangeelaa, kaan immoo tiksootaa fi barsiistota
taasisee kenne;

* **4:8** Far 68:18

12 waan kanas akka dhagni Kiristoos ijaaramuuf qulqulloota
hojii tajaajilaatiif qopheessuuf jedhee godhe;
13 kunis waan hamma hundi keenya tokkummaa amantiitii
fi tokkummaa Ilma Waaqaa beekuu bira geenyutti, akka
guddannee sadarkaa guutama Kiristoos bira ga'uudhaan
namoota bilchaatoo taanuuf.
14 Egaa nu si'achi duraa duubatti dadarbatamaa bubbee
barsiisa gosa hundaatiin, haxxummaa fi jal'ina marii gow-
woomsitootaatiin asii fi achi oofamaa daa'imman hin taanu.
15 Qooda kanaa jaalalaan dhugaa dubbachaa gara isa
mataa ta'e sanaatti waan hundaan ni guddanna; innis
Kiristoos.
16 Isumaanis kutaaleen dhagnaa guutuun ribuu walitti
isaan qabuun hidhamaniiru; yommuu kutaaleen dhagnaa
sun hundi hojii isaanii hojjetanittis dhagni sun jaalalaan
guddatee of ijaara.

Akka Ijoollee Ifaatti Jiraachuu

17 Kanaafuu ani waan kana isinitti nan hima; maqaa
Gooftaatiinis jabeessee isinitti nan dubbadha; isin si'achi
akka Namoonni Ormaa warri yaadni isaanii faayidaa hin
qabne sun jiraatanitti hin jiraatinaa.
18 Sababii mata jabina isaaniitiinis waan wallaalummaan
isaan keessa jiruuf hubannaan isaanii dukkaneeffameera;
jireenya Waaqaa keessaas ba'aniiru.
19 Isaanis waan qalbiin isaanii hadoodeef hamma xu-
raa'ummaa gosa hundaa keessa galanitti sassattummaan
guutaman.
20 Isin garuu akkasitti Kiristoosin hin barre;
21 isin dhugumaan akkuma dhugaa Yesuus keessa jiru
sanaatti waa'ee Kiristoos dhageessanii isumaanis barsiifam-
taniirtu.
22 Haala jireenya keessan kan durii, eenyummaa
keessan moofaa hawwii gowwoomsaa isaatiin xuraa'e sana
dhabamsiisaa;
23 hafuura yaada keessaniitiinis haaromfamaa;
24 namummaa haaraa isa qajeelummaa fi qulqullina
dhugaatiin fakkeenya Waaqaatiin uumame sana uffadhaa.
25 Kanaafuu waan nu hundi miseensa walii taaneef
tokkoon tokkoon keessan soba of keessaa baastanii ollaa
keessanitti dhugaa dubbachuu qabdu.
26 "Aaraa malee cubbuu hin hojjetinaa;"† utuma aartanii
jirtaniis aduun hin lixin;
27 diiyaabiloosiifis carraa hin kenninaa.

† **4:26** Far 4:4

28 Namni kanaan dura hataa ture si’achi hin hatin; qooda
kanaa akka warra rakkatan gargaaruu danda’uuf harkuma
ofii isaatiin waan faayidaa qabu haa hojjetu.
29 Waan nama ijaaruuf gargaaru, akkuma barbaachisaa
ta’ettis waan warra dhaggeeffataniif ayyaana kennu malee
dubbiin hamaan tokko iyyuu afaan keessanii hin ba’in.
30 Hafuura Qulqulluu Waaqaa kan guyyaa furamaatiif
ittiin chaappeffamtan sana hin gaddisiisinaa.
31 Hadhaa’ummaan, dheekkamsii fi aariin, wacnii fi
maqaa nama balleessuun hundinuu hammina hundumaa
wajjin isin irraa haa fagaatu.
32 Akkuma Waaqni karaa Kiristoosiin dhiifama isinii
godhe sana, isinis dhiifama walii godhaa; walii na’aa;
garaas walii laafaa.

5

1 Kanaaf akkuma ijoollee jaallatamootti fakkeenya
Waaqaa duukaa bu’aa;
2 akkuma Kiristoos nu jaallatee nuufis jedhee akka aarsaa
fi qalma urgaa’uutti Waaqaaf of kenne sana isinis jaalalaan
deddeebi’aa.
3 Garuu waa’een halalummaa yookaan xuraa’ummaa
gosa kamii iyyuu yookaan waa’een doqnummaa gidduu
keessanitti hin dhaga’amin; wanni akkasii qulqulloota
Waaqaa biratti hin barbaachisuutii.
4 Galateeffachuu malee haasaan qaanii yookaan dubbiin
gowwummaa kan faayidaa hin qabne yookaan qoosaan
namatti hin tolle isin gidduu hin jiraatin.
5 Halaleen yookaan xuraa’aan yookaan sassattuun jechu-
unis kan Waaqa tolfamaa waaqeffatu mootummaa Kiris-
toosii fi kan Waaqaa keessaa akka dhaala tokko illee hin
qabne beekaa.
6 Namni tokko iyyuu dubbii faayidaa hin qabneen isin
hin gowwoomsin; sababii waan akkanaatiif dheekkamsi
Waaqaa warra hin ajajamnetti ni dhufaatii.
7 Kanaafuu isin waan isaan hojjetan keessatti hin hir-
maatinaa.
8 Isin dur dukkana turtaniitii; amma garuu Gooftaadhaan
ifa taataniirtu. Akka ijoollee ifaatti jiraadhaa;
9 iji ifaa gaarummaa, qajeelummaa fi dhugaa hunda
keessatti argamaatii;
10 waan Gooftaa gammachiisu qoradhaa bira ga’aa.
11 Hojii dukkanaa kan ija hin qabne saaxilaa malee irratti
hin hirmaatinaa.
12 Waan isaan icciitiin hojjetan dubbachuun iyyuu qaani-
idhaatii.

13 Wanni ifni sun saaxilu hundinuu garuu ni mul’ata;
14 kanaafis,
“Ati yaa isa raftu, dammaqi;
warra du’an keessaas ka’i;
Kiristoos siif ibsaatii” jedhameera.
15 Egaa isin akkamitti akka jiraattan jabeessaa of eeggadhaa! Akka ogeeyyiitti jiraadhaa malee akka warra ogeeyyii hin ta’iniitti hin jiraatinaa;
16 waan guyyoonni kunneen hamoo ta’aniif baricha furaa.
17 Kanaafuu fedhiin Gooftaa maal akka ta’e hubadhaa malee gowwaa hin ta’inaa.
18 Daadhii wayiniitiin hin machaa’inaa; kun jireenya gad dhiisiitti geessaatii. Qooda kanaa Hafuuraan guutamaa;
19 faarfannaadhaan, weedduu galataatii fi faarfannaa Hafuuraatiin wal jalaa qabaa. Garaa keessan keessatti Gooftaaf faarfadhaatii muuziiqaa dhageessisaa;
20 yeroo hundas waan hundaaf maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin Waaqa Abbaa galateeffadhaa.

Qajeelfama Maatiin Kiristaanaa Ittiin Jiraatu
5:22–6:9 kwf – Qol 3:18–4:1

21 Sodaa Kiristoosiif qabdaniin waliif ajajamaa.
22 Yaa niitota, akkuma Gooftaaf ajajamtanitti dhirsoota keessaniif ajajamaa.
23 Akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaatiif mataa ta’e sana dhirsi niitiif mataadhaatii; Kiristoos Fayyisaa waldaa kiristaanaa ti; waldaan kiristaanaa immoo dhagna isaa ti.
24 Egaa akkuma waldaan kiristaanaa Kiristoosiif ajajamtu, niitonnis waan hundaan dhirsoota isaaniitiif haa ajajaman.
25 Yaa dhirsoota, akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaa jaallatee isheef of kenne sana isinis niitota keessan jaalladhaa;
26 innis karaa dubbii isaatiin bishaaniin ishee dhiqee qulleessee akka isheen qulqulluu taatuuf,
27 waldaa kiristaanaa ulfina qabeettii, mudaa yookaan suntuura yookaan waan akkanaa tokko illee hin qabnee garuu qulqullooftuu mudaa hin qabne godhee ofitti ishee dhi’eessuuf waan kana godhe.
28 Akkasuma immoo dhirsoonni niitota isaanii akkuma dhagna ofii isaaniitti jaallachuu qabu. Namni niitii ofii jaallatu of jaallata.
29 Akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaatiif godhu sana namni kam iyyuu foon ofii ni soora; ni kunuunsas malee foon ofii hin jibbu;
30 nu kutaalee dhagna isaatii.

31 “Sababii kanaaf namni abbaa fi haadha isaa dhiisee
niitii isaatti ni maxxana; lamaan isaanii iyyuu foon tokko
ni ta’u.”*
32 Kun icciitii guddaa dha; ani garuu waa’ee Kiristoosii fi
waa’ee waldaa kiristaanaa dubbadha.
33 Ta’us isin keessaa tokkoon tokkoon namaa akkuma of
jaallatutti niitii ofii haa jaallatu; niitiinis dhirsa ofii haa
kabajju.

6

Ijoollee fi Warra Isaanii

1 Yaa ijoolle, Gooftaaf jedhaatii abbootii fi haadhota
keessaniif ajajamaa; kun qajeelaadhaatii.
2 Ajajni jalqabaa kan waadaa qabu, “Abbaa keetii fi
haadha keetiif ulfina kenni” jedha;
3 kunis, “Akka sitti toluu fi akka lafa irra bara dheeraa
jiraattuuf.”*
4 Yaa abbootii, isinis ijoollee keessan barsiisaa fi gorsa
Gooftaatiin guddisaa malee hin aarsinaa.

Garbootaa fi Gooftota

5 Yaa garboota, akkuma Kiristoosiif ajajamtanitti kabajaa
fi sodaadhaan, garaa qulqulluunis gooftota keessan warra
addunyaa kanaatiif ajajamaa.
6 Yeroo iji isaanii isin argutti isaan biratti fudhatama ar-
gachuu qofaaf utuu hin ta’in garaa guutuun fedhii Waaqaa
raawwachaa akka garboota Kiristoositti isaaniif ajajamaa.
7 Akka waan nama tajaajiltaniitti utuu hin ta’in akka
waan Gooftaa tajaajiltaniitti garaa guutuun hojjedhaa;
8 sababiin isaas isin akka Gooftaan tokkoo tokkoo na-
maatiif garbas ta’u yookaan birmaduu, waan gaarii inni
hojjetu kamiif iyyuu gatii kennu ni beektu.
9 Yaa gooftota, isinis garboota keessaniif akkasuma god-
haa. Isin akka inni isaanii fi isiniif Gooftaa ta’e sun samii
irra jiruu fi akka nama wal caalchisuunis isa bira hin jirre
waan beektaniif isaan hin doorsisinaa.

Mi’a Lolaa Kan Waaqaa

10 Kanaa achi Gooftaa fi humna isaa jabaa sanaan cimaa.
11 Haxxummaa diiyaabiloosiin akka mormuu dan-
deessaniif mi’a lolaa kan Waaqaa guutuu hidhadhaa.
12 Wal’aansoon keenya bulchitoota wajjin, abbootii taay-
itaa wajjin, humnoota addunyaa dukkanaa kanaa fi hum-
noota hafuura hamaa iddoo samii keessa jiruu wajjin malee
foonii fi dhiiga wajjin mitii.

---

* **5:31** Uma 2:24 * **6:3** KeD 5:16

13 Kanaafuu akka yommuu guyyaan hamaan sun dhufutti obsaan dhaabachuu dandeessaniif, waan kana hunda gochuunis akka jabaattanii dhaabattaniif mi'a lolaa kan Waaqaa guutuu hidhadhaa.
14 Egaa mudhii keessan dhugaan hidhadhaatii, qomee sibiilaa kan qajeelummaas uffadhaatii jabaadhaa dhaabadhaa;
15 qophaa'ummaa wangeela nagaa akka kopheetti miilla keessanitti kaa'adhaa dhaabadhaa.
16 Kana hundumaa irrattis gaachana amantii kan xiyya boba'aa hamaa sanaa hunda ittiin dhaamsuu dandeessan qabadhaa.
17 Qoobii sibiilaa kan fayyinaa kaa'adhaa; goraadee Hafuuraas qabadhaa; innis dubbii Waaqaa ti.
18 Kadhannaa fi waammata gosa hundaa keessatti yeroo hunda Hafuuraan kadhadhaa. Kanas yaadatti qabachaa yeroo hunda dammaqaatii qulqulloota hundaaf jabaadhaa kadhadhaa.
19 Yommuun afaan saaqqadhu hunda ija jabinaan icciitii wangeelaa akkan beeksisuuf dubbiin akka naa kennamu anaafis kadhadhaa;
20 wangeelli kunis isuma ani isaaf jedhee ergamaa ta'ee foncaan hidhamee dha. Isinis akka ani akkuma narraa eegamutti sodaa malee isa lallabuu danda'uuf naa kadhadhaa.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

21 Xikiqoos obboleessi jaallatamaan, Gooftaattis tajaajilaan amanamaan haala ani keessa jiruu fi maal akka ani hojjechaa jiru akka beektaniif waan hundumaa isinitti hima.
22 Anis akka isin haala nu keessa jirru beektanii fi akka inni isin jajjabeessuuf, waanuma kanaaf jedhee ani gara keessanitti isa ergeera.

23 Waaqa Abbaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa nagaan, jaalallis amantii wajjin obboloota hundaaf haa ta'u.

24 Warra jaalala hin badneen Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosin jaallatan hundaaf ayyaanni haa ta'u.

Fiiliphisiyuus

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulosii fi Xiimotewos tajaajiltoota Kiristoos Yesuus irraa,
Gara warra karaa Kiristoos Yesuusiin qulqulloota ta'an kanneen Phaaphaasotaa fi daaqonoota wajjin Fiiliphisiyuus keessa jiraatan hundaatti:
2 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa biraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Galataa Fi Kadhannaa

3 Ani yeroo isin yaadadhu hunda Waaqa koo nan galateeffadha.
4 Ani kadhannaa hunda keessaniif kadhadhu keessatti yeroo hunda gammachuun nan kadhadha;
5 isin guyyaa jalqabaatii hamma ammaatti wangeela lallabuu keessatti hirmaattaniirtuutii;
6 inni hojii gaarii isin keessatti jalqabe sun hamma guyyaa Kiristoos Yesuusitti akka raawwatu nan amana.
7 Waan isin garaa koo keessa jirtaniif ani waa'ee hunda keessanii akkanatti yaaduun koo anaaf sirrii dha; hidhamuu koo keessattis ta'u yookaan wangeelaaf falmuu kootii fi akka wangeelli cimee dhaabatu gochuu koo keessatti hundi keessan na wajjin ayyaana Waaqaa keessatti hirmaatuutii.
8 Akka ani jaalala Kiristoos Yesuusiin hammam hunda keessan yaadu Waaqayyo dhuga baatu koo ti.
9 Kadhannaan koo kanaa dha: kunis akka jaalalli keessan beekumsaa fi hubannaa hundaan ittuma fufee baay'atu,
10 akka isin isa waan hundumaa caalu addaan baaftanii beekuu dandeessanii fi akka isin hamma guyyaa Kiristoosittis qulqullootaa fi warra mudaa hin qabne taataniif,
11 akka ulfinaa fi galata Waaqaatiifis iji qajeelinaa kan karaa Yesuus Kiristoosiin argamuun guutamtaniif.

Hidhamuun Phaawulos Wangeela Babal'ise

12 Yaa obboloota, wanti narra ga'e kun dhugumaan wangeela babal'isuuf gargaaruu isaa akka beektan nan barbaada.
13 Kanaanis Kiristoosiif jedhee hidhamuun koo guutummaa masaraatii fi namoota kaan hunda biratti beekameera.
14 Sababii ani hidhameefis obboloota keessaa garri caalaan Gooftaa amanatanii, dubbii Waaqaa sodaa malee dubbachuuf ija jabina guddaa argataniiru.

15 Namoonni tokko tokko dhugumaan weennoo fi morkiidhaan Kiristoosin lallabu; warri kaan garuu yaada gaariidhaan lallabu.
16 Warri yaada gaariidhaan lallaban kunneen, akka ani wangeelaaf falmuuf jedhee as kaa'ame beekanii jaalalaan lallabu.
17 Warri weennoo fi morkiidhaan lallaban immoo utuu garaa qulqulluun hin ta'in, mana hidhaa keessatti rakkina natti cimsuuf jedhanii fedhii ofittummaatiin Kiristoosin lallabu.
18 Yoos wanni kun maal qaba ree? Wanni barbaachisaan fakkeessuunis ta'u yookaan dhugaan karaa kam iyyuu Kiristoos lallabamuu isaa ti. Sababii kanaaf ani akka malee nan gammada.

Eeyyee ani ittuma fufee nan gammada;
19 akka wanni narra ga'e kun karaa kadhannaa keessaniitii fi karaa gargaarsa Hafuura Yesuus Kiristoosiin gara furamaatti naa geeddaramu nan beekaatii.
20 Ani akkuma yeroo kaanii ammas jireenyaanis ta'u yookaan du'aan ija jabinaan dubbachuun koo akka Kiristoos dhagna koo keessatti ulfina argatuuf malee karaa kamiin iyyuu akka hin qaanofneef baay'isee nan hawwa; nan abdadhas.
21 Anaaf jiraachuun Kiristoos; du'uunis bu'aa dha.
22 Ani yoo fooniin jiraadhe kun anaaf hojii bu'a qabeessa; garuu maalan filadha? Ani hin beeku!
23 Ani yaada kana lamaan gidduutti rarra'eera; ani deemee Kiristoos wajjin jiraachuu nan hawwa; kun waan hunda caalaatii;
24 isiniif garuu fooniin turuun koo caalaa barbaachisaa dha.
25 Anis kana amanadhee akka isin amantiin guddattanii fi akka isin gammaddaniif hunda keessan bira akka turu, isin wajjinis akka jiraadhun beeka.
26 Kunis ani ammas isin biratti argamuu kootiin of jajuun isin Kiristoos Yesuusitti qabdan sababii kootiin akka baay'atuuf.

Jireenya Wangeelaaf Malu Jiraachuu

27 Waan fedhe iyyuu ta'u akka wangeela Kiristoosiif malutti jiraadhaa. Yoos ani dhufee isin arguunis ta'u yookaan fagoo taa'ee waa'ee keessan dhaga'uu qofaan, akka isin amantii wangeelaatiif jettanii akkuma nama tokkootti tattaaffachuun hafuura tokkoon jabaattanii dhaabattan nan beeka.

28 Isin waanuma tokkoon illee mormitoota keessaniin
hin raafaminaa. Kun isaaniif mallattoo badiisaa ti; isiniif
immoo mallattoo fayyinaa ti; kunis hojii Waaqaa ti.
29 Isin akka Kiristoositti amantan qofa utuu hin ta'in
akka isaaf jettanii dhiphattaniifis kun isaaf jechaa isinii
kennameeraatii;
30 kunis wal'aansoo ani keessa ture isa argitan sanaa fi
isa ani amma iyyuu keessa jiru kan dhageessan kana keessa
darbuutti waan jirtaniifii dha.

2

Gad Of qabuu Kiristoos Duukaa Bu'uu

1 Kanaafuu gorsa Kiristoosiin qabdan kam iyyuu taanaan,
jaalalaan wal jajjabeessuu kam iyyuu taanaan, tokkummaa
Hafuuraa kam iyyuu taanaan, araaraa fi gara laafina kam
iyyuu taanaan,
2 gammachuu koo naa guutaa; yaadaan tokko ta'aa;
jaalala tokko qabaadhaa; hafuuraa fi kaayyoon tokko ta'aa.
3 Isin gad of qabuudhaan akka waan warri kaan isin
caalaniitti ilaalaa malee fedhii ofittummaatiin yookaan of
tuulummaatiin waanuma tokko illee hin hojjetinaa.
4 Tokkoon tokkoon keessan waan warra kaaniifis ta'u
malee waan isin qofaaf ta'u hin ilaalinaa.
5 Yaadni Kiristoos Yesuus keessa ture sun, isin keessas haa
jiraatu.
6 Inni utuma bifa Waaqaatiin jiruu,
wal qixxummaa Waaqa wajjin qabu
akka waan irraa fudhatameetti hin lakkoofne;
7 qooda kanaa inni bifa garbaa uffatee
fakkaattii namaa fudhachuudhaan duwwaa of godhe.
8 Bifa namaa uffatee argamuudhaanis,
gad of deebise;
du'aaf jechuunis du'a fannoo irraatiif iyyuu ni
ajajame!

9 Kanaafuu Waaqni akka malee ol isa qabe;
maqaa maqaa hunda caalus isaaf kenne.
10 Kunis akka jilbi hundinuu samii fi lafa irratti,
lafa jalattis, maqaa Yesuusiif jilbeenfatuuf.
11 Akka arrabni hundinuus
ulfina Waaqa Abbaatiif jedhee
Yesuus Kiristoos Gooftaa ta'uu isaa dhugaa ba'uuf.

Waan Hunda Guungummii Malee Hojjechuu

12 Kanaafuu yaa jaallatamoo, akkuma yeroo hunda aja-
jamtan sana, yeroo ani isin bira jiru qofa utuu hin ta'in

amma yeroo ani isin bira hin jirretti caalchisaatii sodaa fi
hollannaan fayyina keessan fiixaan baasuuf itti fufaa;
13 akkuma kaayyoo isaa gaarii sanaatti fedhuu fi hoj-
jechuu isin keessatti kan raawwatu Waaqaatii.
14 Waan hunda guungummii fi falmii malee hojjedhaa;
15 kunis akka isin dhaloota micciiramaa fi jal'aa kana
gidduutti akkuma ifaa addunyaa keessatti ibsitaniif, akka
warra mudaa hin qabnee fi qulqullaa'oo, ijoollee Waaqaa
warra yakka hin qabnes taataniif,
16 yoo isin dubbii jireenyaa jabeessitanii qabattan ani
akkasumaan akka hin fiigin yookaan akkasumaan akka hin
dadhabin guyyaa Kiristoositti of jajuu nan danda'a.
17 Ani utuu aarsaa fi tajaajila amantii keessanii irratti
akka dhibaayyuutti dhangalaafamee iyyuu nan gammada;
hunda keessan wajjinis nan gammada.
18 Kanaafuu isinis na wajjin gammaduu fi ililchuu qabdu.

Xiimotewosii fi Afrodiixuu

19 Ani oduu waa'ee keessanii dhaga'ee gammaduuf, akka
ani dafee Xiimotewosin gara keessanitti erguu danda'u
Gooftaa Yesuusin nan abdadha.
20 Ani nama biraa kan akka isaa waa'ee keessan garaa
qulqulluun yaadu tokko illee hin qabu.
21 Sababiin isaas warri kaan hundi utuu fedhii Yesuus
Kiristoosiif hin ta'in fedhii mataa isaaniitiif yaaduutii.
22 Xiimotewos garuu akkuma ilmi abbaa isaa tajaajilutti
hojii wangeelaa keessatti na wajjin tajaajiluu isaa akka of
mirkaneesse isinuu beektu.
23 Kanaaf ani akkuma haala koo hubadheen isa erguuf
nan abdadha.
24 Ani mataan koo iyyuu dafee dhufuuf Gooftaa nan
amanadha.
25 Ani garuu obboleessa koo Ephafroodiixuu hojjetaa hid-
hata koo ta'ee fi loltuu hidhata koo ta'e, ergamaa keessan
kan isin akka inni waan na barbaachisuun na tajaajiluuf
ergitan sana deebisee gara keessan erguun barbaachisaa
natti fakkaata.
26 Inni hunda keessan yaadaatii; isin akka inni dhukkub-
satee ture waan dhageessaniifis dhiphachaa jira.
27 Inni dhugumaan dhukkubsatee du'uu ga'ee ture.
Waaqni garuu isa maareera; utuu isa qofa hin ta'in akka
gaddi gadda irratti natti hin dabalamneef anas baraareera.
28 Kanaafuu isin akka yommuu lammata isa argitanitti
gammaddanii fi akka yaaddoon koos naa salphatuuf dafee
gara keessanitti isa erguu guddaa nan hawwa.
29 Isinis Gooftaadhaan gammachuu guddaan isa simad-
haa; namoota akkasiis kabajaa;

30 inni gargaarsa isin naa kennuu hin danda’in naa kennuuf, jireenya isaa illee dabarsee kennuun, hojii Kiristoosiif jedhee du’uu iyyuu ga’ee tureetii.

3

Foon Amanachuu Dhiisuu

1 Dhuma irrattis yaa obboloota ko, Gooftaatti gammadaa! Ani waanuma kanaan duraa irra deebi’ee isinii barreessuun na hin dhibu; kun isiniif eegumsa.

2 Saroota irraa of eeggadhaa; namoota hammina hojjetan irraa of eeggadhaa; dhagna qabaa sobaa irraas of eeggadhaa.

3 Sababiin isaa nu warri Hafuura Waaqaatiin waaqeffannu, warri Kiristoos Yesuusiin of jajnuu fi warri foon hin amananne dhagna qabanneerraatii;

4 ta’us ani mataan koo amanachuu akkanaatiif sababii qaba.

Namni biraa kam iyyuu foon amanachuuf waan sababii qabu yoo of se’e, ani immoo isa caalaa qaba:

5 Ani dhaladhee guyyaa saddeettaffaattin dhagna qabadhe; sanyii Israa’el keessaas gosa Beniyaam irraa dhaladhe; warra Ibrootaa keessaas Ibricha tokkoo dha; akka seeraattis ani Fariisota keessaa tokko dha;

6 waa’ee hinaaffaa, ani waldaa kiristaanaa ari’achaan ture; waa’ee qajeelummaa seera eeguun argamuus ani mudaa hin qabu ture.

7 Garuu waan na fayyadaa ture amma Kiristoosiif jedhee akka waan gatii hin qabneetti nan ilaala.

8 Dhugumaanuu sababii Gooftaa koo Kiristoos Yesuus isa waan hundumaa caalu sana beekuutiif ani waan hundumaa akka waan gatii hin qabneetti nan ilaala. Ani isaaf jedhee waan hundumaa dhabeera; Kiristoosin argachuufis waan hundumaa akka kosiitti nan ilaala;

9 kunis qajeelummaa mataa koo kan seera eeguun argamu utuu hin ta’in qajeelummaa Kiristoositti amanuun argamu jechuunis akka ani qajeelummaa Waaqa biraa amantiidhaan dhufu qabaadhee isa keessa jiraadhuuf.

10 Ani Kiristoosii fi humna du’aa ka’uu isaa beekuu, dhiphina isaa keessatti hirmaachuu fi du’a isaatiinis isa fakkaachuu nan barbaada;

11 akkasiinis ani du’aa ka’uu warra du’anii argachuu nan danda’a.

Iddoo Yaadame Ga’uuf Fiiguu

12 Kiristoos Yesuus waan kan ofii isaa na godhateef anis waan kana harkatti galfachuuf nan fiiga jechuudha malee

waan kana hunda argadheera yookaan nama hir'ina hin
qabne ta'eera jechuu miti.
13 Yaa obboloota, ani akka waan harkatti isa galfadheetti
hin ilaalu. Waan tokko garuu nan godha: Waan na duuba
jiru irraanfadhee gara waan fuula koo dura jiruutti nan
hiixadha;
14 badhaasa Waaqni Kiristoos Yesuusiin ol samiitti itti na
waame sana argachuuf gara kaayyoo sanaatti nan fiiga.
15 Nu warri bilchaatoon hundinuu waan akkanaa haa
yaadnu. Yoo waan tokko tokko irratti yaada garaa garaa
qabaattan garuu kanas Waaqni isinii ibsa.
16 Ta'us waanuma kanaan dura irra geenye sanaan haa
jiraannu.
17 Yaa obboloota, fakkeenya koo duukaa bu'uudhaan
warra kaaniin tokko ta'aa; warra fakkeenya nu isinii
kennineen jiraatanis hubadhaa.
18 Akkuma ani yeroo hedduu isinitti himee fi akkuma
ani amma illee imimmaaniin iyyuu isinitti himu, namoonni
baay'een diinota fannoo Kiristoos ta'anii jiraatuutii.
19 Dhumni isaanii badiisa; Waaqni isaanii garaa isaanii
ti; ulfinni isaanii salphina isaaniitiin. Yaadni isaaniis
waanuma lafaa irratti hundeeffama.
20 Nu garuu biyyi keenya samii irra. Fayyisaa achii dhufu,
Gooftaa Yesuus Kiristoos eegganna;
21 innis humna waan hunda of jala galfachuu isa
dandeessisu sanaan akka dhagni keenya inni dadhabaan
dhagna isaa ulfina qabeessa sana fakkaatuuf dhagna
keenya ni geeddara.

4

Jabaatanii Jiraachuu fi Tokkummaa

1 Kanaafuu yaa obboloota ko, isin warri ani jaalladhuu fi
warri ani yaadu, warri gammachuu kootii fi gonfoo koos
taatan, yaa michoota ko, akkanatti Gooftaatti jabaadhaa
dhaabadhaa!

Gorsa

2 Ani akka isaan Gooftaadhaan yaada tokko qabaataniif
Ewoodiyaanin nan kadhadha; Sinxiikeenis nan kadhadha.
3 Yaa hidhata dhugaa, dubartoonni kunneen Qaleeminx-
oosii fi warra na wajjin hojjetan kanneen maqaan isaanii
kitaaba jireenyaa keessatti barreeffame kaan wajjin waan
hojii wangeelaa keessatti na wajjin dadhabaniif akka ati
isaan gargaartuuf sin kadhadha.
4 Isin yeroo hunda Gooftaatti gammadaa. Ammas ani irra
deebi'ee nan jedha, gammadaa!

5 Garraamummaan keessan nama hundumaa biratti haa beekamu. Gooftaan dhi'oo jira.
6 Waan hundumaa keessatti Waaqa kadhachuu fi waammataan, galata wajjinis gaaffii keessan Waaqatti dhi'eeffadhaa malee waan tokko illee hin yaadda'inaa.
7 Nagaan Waaqaa kan hubannaa hundaa ol ta'e sun karaa Kiristoos Yesuusiin qalbii fi yaada keessan ni eega.
8 Dhuma irrattis yaa obboloota, wanni dhugaa ta'e kam iyyuu, wanni ulfina qabeessa ta'e kam iyyuu, wanni qajeelaa ta'e kam iyyuu, wanni qulqulluu ta'e kam iyyuu, wanni jaallatamaa ta'e kam iyyuu, wanni gurra namaatti tolu kam iyyuu, wanni gaarii ta'e yookaan galateeffamaa ta'e kam iyyuu yoo jiraate isin waan akkanaa yaadaa.
9 Isin waan narraa barattan yookaan narraa argattan yookaan narraa dhageessan yookaan narratti argitan hunda isinis akkasuma godhaa. Waaqni nagaa isin wajjin ni ta'a.

Kennaa Isaaniitiif Galateeffachuu Isaa

10 Sababii isin dhuma irratti deebitanii naa yaaduu jalqabdaniif ani Gooftaatti baay'ee nan gammada. Dhugumaanuu carraa ittiin argisiiftan dhabdaniiti malee isin durumaanuu naa yaadaa turtan.
11 Ani waan waa dhabeef akkana jechaa hin jiru; haala kam iyyuu keessatti na ga'a jechuu baradheeraatii.
12 Ani dhabuun maal akka ta'e beeka; baay'ee qabaachuunis maal akka ta'e nan beeka. Haala kam iyyuu keessatti, waan hunda keessattis icciitii quufuutii fi beela'uu, baay'ee qabaachuutii fi dhabuu baradheera.
13 Ani isa humna naa kennu sanaan waan hunda gochuu nan danda'a.
14 Haa ta'uu malee rakkina koo keessatti hirmaachuun keessan waan gaarii gochuu keessan ture.
15 Kana malees isin warri Fiiliphisiyuus akkuma beektan, jalqabatti yeroo ani wangeela isinitti lallabetti, yeroo ani Maqedooniyaadhaa ka'etti isin qofa malee waldaan kiristaanaa tokko iyyuu waa'ee kennuu fi fudhachuu keessatti na wajjin hin hirmaanne.
16 Yeroo ani Tasaloniiqee turetti illee yommuu ani rakkadhetti isin yeroo tokkoo ol gargaarsa naaf ergitaniituutii.
17 Kunis akka bu'aan isiniif baay'atu barbaadeen malee ani kennaa keessan barbaadee miti.
18 Ani kaffaltii guutuu argadhee caalaa iyyuu qabaadheera; kennaa isin ergitanis Ephafroodiixuu harkaa fudhadhee hamma na ga'u argadheera. Kunis kennaa urgaa'aa fi qalma fudhatamaa Waaqa gammachiisuu dha.

19 Waaqni koos akkuma badhaadhummaa isaa ulfina
qabeessa sanaatti waan isin barbaachisu hunda Kiristoos
Yesuusiin isiniif guuta.
20 Waaqa keenyaa fi Abbaa keenyaaf bara baraa hamma
bara baraatti ulfinni haa ta'u. Ameen.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

21 Kiristoos Yesuusiin qulqulloota hundatti nagaa naa
himaa.
Obboloonni na wajjin jiranis nagaa isinii dhaamu.
22 Qulqulloonni hundinuu, keessumattuu warri mana
Qeesaarii jiraatan nagaa isinii dhaamu.

23 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos hafuura
keessan wajjin haa ta'u. Ameen.

Qolosaayis

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos
Yesuus ta’ee fi obboleessa keenya Xiimotewos irraa,
2 Gara qulqulloota, obboloota Kiristoosiin amanamoo
ta’an kanneen Qolosaayis jiraataniitti:
Abbaa keenya Waaqa biraa ayyaannii fi nagaan isiniif
haa ta’u.

Galataa fi Kadhannaa

3 Nu yommuu isiniif kadhannutti Waaqa, Abbaa Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoos yeroo hunda ni galateeffanna;
4 amantii isin Kiristoos Yesuusitti qabdanii fi jaalala isin
qulqulloota hundaaf qabdan sana dhageenyeerraatii;
5 kunis sababii abdii samii keessatti isinii kuufame
sanaatiif; isin waa’ee abdii kanaa duraanuu dubbii dhugaa,
wangeela keessatti dhageessaniirtu;
6 wangeelli kunis isin bira ga’eera. Wangeelli kunis
gaafa isin isa dhageessanii dhugumaan ayyaana Waaqaa
hubattanii jalqabee akkuma isin gidduutti hojjechaa ture
sana addunyaa guutuu keessattis ija naqachaa fi guddachaa
jira.
7 Kanas tajaajilaa jaallatamaa hidhata keenya ta’e
Ephaafiraa irraa barattaniirtu; innis Kiristoosiif tajaajilaa
amanamaa ta’ee iddoo keenya kan bu’ee dha;
8 inni waa’ee jaalala keessan kan Hafuurri isinii kenne
sanaas nutti himeera.
9 Sababii kanaaf nu gaafa waa’ee keessan dhageenyee
jalqabnee isinii kadhachuu fi akka Waaqni karaa ogum-
maatii fi hubannaa hafuuraa hundaan beekumsa fedhii
isaatiin isin guutu kadhachuu hin dhiifne.
10 Kunis akka isin hojii gaarii hundaan ija naqachaa,
Waaqa beekuudhaanis guddachaa, jireenya Gooftaaf maluu
fi kan karaa hundaan isa gammachiisu jiraattaniif;
11 isinis jajjabinaa fi obsa guddaa akka qabaattaniif,
akkuma aangoo isaa ulfina qabeessa sanaatti humna hun-
daan jabaachaa, gammadaas
12 Waaqa Abbaa kan akka isin mootummaa ifaa keessatti
qulqulloota wajjin dhaala keessatti hirmaattan isin dan-
deessise sana galateeffadhaa.
13 Inni taayitaa dukkanaa jalaa nu baasee gara mootum-
maa Ilma inni jaallatuutti nu dabarseeraatii;
14 nus isumaan furama, jechuunis dhiifama cubbuu
arganneerra.

Ol aantummaa Ilma Waaqaa

15 Inni fakkaattii Waaqa hin mul’anne sanaa ti; uumama
hundaafis hangafa.
16 Wanni hundinuu isumaan uumameetii: Wanni samii
keessaa fi lafa irraa, wanni mul’atuu fi hin mul’anne,
teessoowwan yookaan humnoonni yookaan bulchitoonni
yookaan taayitaawwan, wanni hundinuu isumaan, isumaaf
uumaman.
17 Inni waan hunda dura jira; wanni hundinuu isumaan
wal qabatee dhaabata.
18 Inni mataa dhagna isaa, mataa waldaa kiristaanaa ti;
waan hunda irratti ol aantummaa akka qabaatuufis inni
kan jalqabaa ti; warra du’an keessaa kaafamuudhaanis
hangafa.
19 Waaqni guutummaan isaa hundi isa keessa jiraachuu
isaatti gammadeeraatii;
20 dhiiga isaa kan fannoo irratti dhangala’e sanaanis
nagaa buusuudhaan waan lafa irra jiru yookaan waan
samii keessa jiru hunda karaa isaatiin ofitti araarseeraatii.
21 Isinis dur amala keessan hamaa sanaan Waaqatti orma
taatanii yaada keessaniinis diinota turtan.
22 Amma garuu qulqulloota mudaa hin qabnee fi
warra hir’ina hin qabne godhee fuula isaa duratti isin
dhi’eessuuf dhagna foon Kiristoosiin, karaa du’a isaatiin
isin araarseera;
23 kunis yoo isin amantii keessaniin itti fuftan, yoo
jabaattanii dhaabattanii fi yoo isin abdii wangeelaa irraa
hin sochoone ta’a. Wangeelli kunis isuma isin dhageessanii
fi isuma samii gaditti uumama hundatti lallabamee dha; ani
Phaawulosis wangeeluma kanaaf tajaajilaa ta’eera.

Phaawulos Waldaa Kiristaanaatiif Dhama’uu Isaa

24 Ani amma isiniif dhiphachuu kootti nan gammada;
waan dhiphina Kiristoos dhagna isaatiif jechuunis waldaa
kiristaanaatiif jedhee dhiphate sana keessaa hir’ates ani
foon kootiin nan guuta.
25 Ergama Waaqni natti kenneen ani akka dubbii Waaqaa
guutummaatti isinii dhi’eessuuf tajaajilaa waldaa kiris-
taanaa ta’eera;
26 dubbiin kunis icciitii barootaa fi dhaloota jalaa
dhokfamee turee dha; amma garuu qulqulloota isaatti
mul’ifameera.
27 Waaqni badhaadhummaan ulfina icciitii kanaa ham-
mam guddaa akka ta’e Namoota Ormaa gidduutti qulqul-
loota isaatti beeksisuu filateera; icciitiin kunis Kiristoos,
abdii ulfinaa isa isin keessa jiruu dha.

28 Nus isuma lallabna; nama hunda kan guutumaan
guutuutti Kiristoositti bilchaataa ta’e akka dhi’eessinuuf,
tokkoo tokkoo namaa ogummaa hundaan gorsaa barsiisna.
29 Kanaafuu ani akkuma hojii humna isaa kan ciminaan
na keessatti hojjetu sanaatti carraaqaa nan dhimma.

2

1 Akka ani isiniif, warra Lodooqiyaa jiranii fi warra
fooniin fuula koo hin argin hundaafis jedhee hammam
carraaqaa jiru isin akka beektan nan barbaada.
2 Kunis akka isaan jaalalaan tokko ta’anii garaan isaanii
jajjabeeffamuuf, akka isaan badhaadhummaa hubannaa
guutuu qabaatanii icciitii Waaqaa jechuunis Kiristoosin
beekaniif;
3 badhaadhummaan ogummaa fi beekumsaa hundinuus
isuma keessa dhokfameera.
4 Anis akka namni tokko iyyuu afaan tolee isin hin
gowwoomsineef waan kana isinittin hima.
5 Ani yoon fooniin isin irraa fagaadhe illee hafuuraan
isin wajjin waanan jiruuf, isin hammam naamusa qabeeyyii
akka taatanii fi amantiin isin Kiristoositti qabdanis ham-
mam cimaa akka ta’e arguu kootiif nan gammada.

Jireenya Kiristoosiin Argamu

6 Yoos akkuma Kiristoos Yesuus Goofticha fudhattanitti
isatti jiraadhaa;
7 akkuma barattan sanatti hidda keessan isa keessatti gad
fageeffadhaatii isa irratti ijaaramaa; amantiittis jabaadhaa;
galata guutee dhangala’us dhi’eessaa.
8 Eenyu iyyuu barsiisa waa’ee Kiristoos irratti hundeef-
fameen utuu hin ta’in falaasama faayidaa hin qabnee fi
gowwoomsaa, kan bartee namaatii fi qajeelfama addunyaa
kanaa irratti hundeeffameen akka isin hin boojine of
eeggadhaa.
9 Guutummaan Waaqummaa hundinuu fooniin Kiristoos
keessa jiraataatii;
10 isinis Kiristoos isa humnaa fi taayitaa hunda irratti
mataa ta’e sanaan guutamtaniirtu.
11 Isumaanis foon cubbamaa ta’e sana of irraa gattanii
dhagna qabattaniirtu; dhagna qabaan kunis dhagna qabaa
harka namaatiin ta’e utuu hin ta’in kan Kiristoosiin ta’ee
dha;
12 isinis cuuphaadhaan isa wajjin awwaalamtanii humna
Waaqaa kan Kiristoosin warra du’an keessaa isa kaasetti
amanuu keessaniin cuuphaadhuma sanaan isa wajjin
kaafamtaniirtu.

13 Yeroo isin cubbuu keessanii fi foon keessan kan dhagna
hin qabamin sanaan duutanii turtanitti Waaqni Kiristoos
wajjin jiraattota isin taasise. Cubbuu keenya hundas nuu
dhiise;
14 innis himata idaa keenya kan seeraa kan nuun mormuu
fi nutti muru sana haqee mismaaraan fannootti diree
dhabamsiise.
15 Innis humnootaa fi taayitaawwan fannoodhaan mo'ate
hidhannoo hiikkachiisuudhaan ifa baasee uummatatti
isaan argisiise.

Sirna Foonii Jalaa Bilisa Ba'uu

16 Kanaafuu eenyu iyyuu waan nyaattanii fi waan dhug-
daniin yookaan waa'ee ayyaanaatiin yookaan waa'ee Baatii
Haaraatiin yookaan waa'ee Sanbataatiin isinitti hin murin.
17 Isaan kunneen gaaddidduu waan dhufuuf jiruu ti;
dhugaan isaa garuu Kiristoos keessa jira.
18 Namni sobee gad of qabuu fi ergamoota waaqeffachuu
jaallatu kam iyyuu badhaasa isin hin dhabsiisin. Namni
akkasii waan arge hunda baay'isee odeessa; sababii malee
yaada foon isaatiin of tuula.
19 Innis mataa isa dhagni guutuun ittiin soorame, hiddaa
fi ribuu isaatiinis walitti hidhamee guddina Waaqni kennu-
ufiin guddatu sana irraa citeera.
20 Isin erga Kiristoos wajjin qajeelfama hundee kan
addunyaa kanaatiif duutanii maaliif akka waan amma
iyyuu kan addunyaa taataniitti sirna isaatiif bultu ree?
21 Innis, "Harkaan hin qabatin! Hin dhandhamin! Hin
tuqin!" jedha.
22 Isaanis waan ajajaa fi barsiisa namaa irratti hunde-
effamaniif yeroo hojii irra oolanitti baduuf murteeffamani-
iru.
23 Sirni kunis dhugumaan of dirqisiisuun waaqeffachuu
isaanii, gad of qabuu sobaatii fi foon isaanii miidhuu
isaaniitiin bifa ogummaa qaba; hawwii foonii dhowwuuf
garuu faayidaa tokko illee hin qabu.

3

*Akka Warra Kiristoosiin Jiraattota Taasifamaniitti Ji-
raachuu*

1 Egaa isin erga Kiristoos wajjin kaafamtanii waan ol
gubbaa, mirga Waaqaa iddoo Kiristoos taa'u sana jiru
barbaadaa.
2 Waan ol gubbaa yaadaa malee waan lafa irraa hin
yaadinaa.

3 Duutaniirtuutii; jireenyi keessanis Kiristoos wajjin
Waaqa keessa dhokfameera.
4 Yommuu Kiristoos inni jireenya keessan ta’e sun
mul’atutti isinis isa wajjin ulfinaan ni mul’attu.
5 Kanaaf hawwii addunyaa isa isin keessatti hojjechaa
jiru hundumaa ajjeesaa; kunis halalummaa, xuraa’ummaa,
dharraa foonii, hawwii hamaa fi sassattummaa isa waaqa
tolfamaa waaqeffachuu ta’e sanaa dha.
6 Sababii kanaafis dheekkamsi Waaqaa warra hin ajajam-
netti ni dhufa.
7 Isinis jireenya dur jiraattan keessatti karuma akkasii irra
deddeebi’aa turtan.
8 Amma garuu waan akkasii hunda: aarii, dheekkamsa,
hamminaa fi maqaa nama balleessuu of irraa fageessaa;
dubbiin gadheenis afaan keessanii hin ba’in.
9 Wal hin sobinaa; isin eenyummaa keessan isa moofaa
sana hojii isaa wajjin of irraa baaftanii
10 eenyummaa haaraa kan beekumsa fakkaattii Uumaa
isaatiin haaromfamaa jirus uffattaniirtu.
11 Sababii kanaaf, nama Giriik yookaan Yihuudii, nama
dhagna qabate yookaan kan dhagna hin qabatin, nama wal-
laalaa, nama jireenya isaa hin qajeelfatin, garba yookaan
birmaduu jechuun hin jiru; Kiristoos garuu hunduma;
hunduma keessas jira.
12 Kanaafuu isin akkuma warra Waaqaaf filatamanii
qulqullaa’anii fi jaallatamaniitti, gara laafummaa, arjum-
maa, gad of qabiisa, garraamummaa fi obsa qabaadhaa.
13 Wal danda’aa; yoo eenyu iyyuu nama tokko illee irraa
komii qabaate walii dhiisaa. Akkuma Gooftaan isinii dhiise
sana isinis walii dhiisaa.
14 Kana hundumaa irrattis jaalala waan hundumaa
tokkummaa hir’ina hin qabneen walitti hidhu qabaadhaa.
15 Nagaan Kiristoos kan isin akkuma kutaa dhagna
tokkootti itti waamamtan sun garaa keessan keessatti haa
mo’u. Warra galateeffattanis ta’aa.
16 Dubbiin Kiristoos baay’inaan isin keessa haa jiraatu;
ogummaa hundaan wal barsiisaa; wal gorsaas; faarfan-
naadhaan, weedduu galataatii fi faarfannaa Hafuuraatiin
garaa keessan keessatti Waaqa galateeffadhaa.
17 Dubbiinis ta’u hojiidhaan, waan hojjettan kam iyyuu
maqaa Gooftaa Yesuusiin hojjedhaa; isumaanis Waaqa
Abbaa galateeffadhaa.

Qajeelfama Maatii Kiristaanaatiif Kenname
3:18–4:1 kwf – Efe 5:22–6:9

18 Yaa niitota, akka Gooftaaf ta’utti dhirsoota keessaniif
ajajamaa.
19 Yaa dhirsoota, isinis niitota keessan jaalladhaa; isaanit-
tis hin hammaatinaa.
20 Yaa ijoolle, waan hundumaan abbootii fi haadhota
keessaniif ajajamaa; kun Gooftaa gammachiisaatii.
21 Yaa abbootii, isinis akka ijoolleen keessan abdii hin
kutanneef tuttuqxanii isaan hin aarsinaa.
22 Yaa garboota, isinis warra fooniin gooftota keessan
ta’aniif waan hundaan ajajamaa; kanas yeroo isaan isin
ilaalan qofa isaan gammachiisuuf utuu hin ta’in garaa
qulqulluu fi Gooftaa sodaachuudhaan godhaa.
23 Waan hojjettan hunda akka waan namaaf hojjettaniitti
utuu hin ta’in akka waan Gooftaaf hojjettaniitti garaa
guutuudhaan hojjedhaa;
24 kunis sababii isin akka Gooftaa biraa badhaasa dhaalaa
argattan beektaniif. Kan isin tajaajilaa jirtan Kiristoos
Goofticha.
25 Namni balleessaa hojjetu kam iyyuu gatii balleessaa
isaa ni argataatii; nama wal caalchisuunis hin jiru.

4

1 Yaa gooftota, isinis akka samii irraa Gooftaa qabdan
waan beektaniif, garboota keessan qajeelummaa fi wal
qixxummaadhaan bulchaa.

Gorsa Dabalataa

2 Warra dammaqanii galateeffatan ta’uudhaan kadhan-
naatti jabaadhaa.
3 Nu icciitii Kiristoos kan ani isaaf jedhee hidhamee jiru
sana akka lallabnuuf Waaqni balbala dubbichaa akka nuu
banu nuufis kadhadhaa.
4 Anis akka narraa eegamutti ibsee akkan lallabuuf naa
kadhadhaa.
5 Baricha furuudhaan warra alaa wajjin hubannaadhaan
jiraadhaa.
6 Tokkoo tokkoo namaatiif akkamitti akka deebii kennitan
akka beektaniif dubbiin keessan yeroo hunda ayyaanaan
kan guutame, soogiddaanis kan mi’eeffame haa ta’u.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

7 Xikiqoos oduu waa’ee kootii hunda isinitti ni hima. Inni
obboleessa jaallatamaa, tajaajilaa amanamaa fi Gooftaatti
garbicha hidhata koo ta’ee dha.
8 Anis akka isin haala nu keessa jirru beektanii fi akka inni
garaa keessan jajjabeessuuf gara keessanitti isa ergeera.

9 Innis obboleessa keenya amanamaa fi jaallatamaa isa
garee keessan keessaa tokko ta’e Oneesimoos wajjin dhufa.
Isaanis waan asitti ta’aa jiru hundumaa isinitti himu.

10 Arisxirokoos inni na wajjin hidhamee jiru nagaa isinii
dhaama; Maarqos durbiin Barnaabaasis akkanuma nagaa
isinii dhaama. Waa’ee isaas ajajni, “Yoo inni gara keessan
dhufe isa simadhaa” jedhu isin ga’eera.
11 Yesuus inni Yoosxoos jedhamus akkasuma nagaa isinii
dhaama. Warra dhagna qabatan keessaas kanneen na
wajjin mootummaa Waaqaatiif hojjetan isaanuma qofa;
isaanis jajjabina guddaa naa ta’aniiru.
12 Ephaafiraan inni isin keessaa tokko ta’ee fi tajaajilaan
Kiristoos Yesuus nagaa isinii dhaama. Innis akka isin fedhii
Waaqaa hundaan bilchaatoo fi guutuu taatanii jabaattanii
dhaabattaniif yeroo hunda kadhannaadhaan isinii dad-
habaa jira.
13 Ani akka inni isiniif, warra Lodooqiyaa fi magaalaa
Heraapoolis jiraniifis hinaaffaa gaarii qabu dhugaa nan
ba’aaf.
14 Luqaas ogeessi fayyaa michuun keenya jaallatamaanii
fi Deemaas nagaa isinii dhaamu.
15 Obboloota Lodooqiyaa jiranitti, akkasumas Niimfaa
fi waldaa kiristaanaa kan mana ishee jirtutti nagaa naa
himaa.

16 Erga xalayaan kun isinii dubbifamee booddee waldaa
Kiristaanaa Lodooqiyaatti akka dubbifamu godhaa; isinis
xalayaa Lodooqiyaadhaa dhufu dubbifadhaa.

17 Arkiphaadhaanis, “Hojii Gooftaadhaan sitti kenname
sana akka xumurtu mirkaneeffadhu” jedhaa.

18 Ani Phaawulos, xalayaa nagaa kana harkuma kootiin
barreessa. Hidhamuu koo yaadadhaa. Ayyaanni isin wajjin
haa ta’u.

Tasaloniiqee
Tokkoffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos, Silwaanosii fi Xiimotewos irraa,
Gara waldaa kiristaanaa warra Tasaloniiqee kan Waaqa
Abbaatii fi kan Gooftaa Yesuus Kiristoos taateetti:
Ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Amantii Warra Tasaloniiqeetiif Galateeffachuu

2 Nu kadhannaa keenya keessatti maqaa keessan
dhoofnee yeroo hunda waa'ee hunda keessaniitiif Waaqa
ni galateeffanna.
3 Nu hojii amantii keessanii, dadhabbii jaalala keessanii fi
obsa abdii keessanii kan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti
qabdan sana Waaqa keenyaa fi Abbaa keenya duratti ittuma
fufnee ni yaadanna.
4 Yaa obboloota Waaqaan jaallatamtan, nu akka inni isin
filate beeknaatii;
5 wangeelli keenya humnaan, Hafuura Qulqulluu fi aman-
siisa guddaan malee dubbii afaanii qofaan gara keessan hin
dhufneetii. Nu isiniif jennee akkamitti akka isin gidduu
jiraanne ni beektu.
6 Isinis fakkeenya keenyaa fi fakkeenya Gooftaa duukaa
buutaniirtu; utuma dhiphina guddaa keessa jirtanuus
gammachuu Hafuurri Qulqulluun isinii kennuun dubbicha
fudhattaniirtu.
7 Kanaanis amantoota Maqedooniyaa fi Akaayaa jiran
hundaaf fakkeenya taatanii jirtan.
8 Dubbiin Gooftaa isin biraa ba'ee Maqedooniyaa fi
Akaayaa qofatti hin dhaga'amne; amantiin isin Waaqatti
qabdanis lafa hunda ga'eera. Kanaafuu waa'ee isaa homaa
dubbachuu nu hin barbaachisu;
9 isin simannaa akkamii akka nuu gootan isaanuu ni
dubbatuutii. Isaan akkamitti akka isin Waaqa jiraataa fi
Waaqa dhugaa tajaajiluuf jettanii waaqota tolfamoo irraa
gara Waaqaatti deebitanis ni himu;
10 akkasumas Ilma isaa isa inni warra du'an keessaa kaase
jechuunis Yesuus isa dheekkamsa dhufu jalaa nu baasu
sana akka samii irraa eeggattan ni himu.

2

Phaawulos Tasaloniiqeetti Tajaajiluu Isaa

1 Yaa obboloota, isin bira dhufuun keenya sun akka-
sumaan akka hin ta’in isinuu ni beektu.
2 Akkuma isin beektan nu kanaan dura Fiiliphisiyuusitti
dhiphanneerra; akka malees qaaneffamneerra. Garuu
yoo mormiin cimaan nu qunname illee gargaarsa Waaqa
keenyaatiin wangeela isaa isinitti himuudhaaf ija jabina
arganneerra.
3 Gorsi nu kenninus kan dogoggora yookaan xu-
raa’ummaa yookaan gowwoomsaa irraa dhufe miti.
4 Qooda kanaa nu akka warra Waaqni wangeela imaanaa
itti kennuuf qoratee fudhateetti dubbanna. Yaaliin keenyas
Waaqa garaa keenya qoru sana gammachiisuuf malee nama
gammachiisuuf miti.
5 Akkuma isin beektanii fi akkuma Waaqnis dhugaa ba’u
sana nu dubbii sossobbiitti hin fayyadamne; doqnummaa
dhokfachuufis haguuggannee gara keessan hin dhufne.
6 Nu namoota irraa, isin irraas ta’u yookaan warra
kaan irraa ulfina hin barbaanne. Nu akka ergamoota
Kiristoosiitti ba’aa isinitti ta’uu ni dandeenya ture;
7 nu garuu akkuma haadha daa’imman ishee kunuunfattu
tokkoo taane.

Garraamummaadhaan gidduu keessan jiraanne.

8 Nu waan akka malee isin jaallanneef wangeela Waaqaa
qofa utuu hin ta’in lubbuu keenya illee isinii kennuun
fedhii keenya ture; isin nu biratti akka malee jaallatamoo
turtaniitii.
9 Yaa obboloota, isin dadhabbii fi dhiphina keenya ni
yaadattuutii; nu yeroo wangeela Waaqaa isinii lallabnetti
nama tokkotti illee akka ba’aa hin taaneef halkanii guyyaa
hojjechaa turre.
10 Nu hammam qulqullummaan, qajeelummaa fi mudaa
malee isin warra amantan gidduu akka jiraanne isin
dhugaa ni baatu; Waaqnis dhugaa ba’a.
11 Isin akka nu akkuma abbaan ijoollee isaa gorsee
jajjabeessutti tokkoo tokkoo keessaniif taane ni beektuutii;
12 kunis akka isin jireenya Waaqa isa mootummaa isaattii
fi ulfina isaatti isin waamu sanaaf malu jiraattaniif.

13 Isinis yommuu dubbii Waaqaa kan nurraa dhageessan
sana fudhattanitti akkuma inni jirutti, akka dubbii Waaqaa
kan isin warra amantan keessatti hojjetuutti fudhattan
malee akka dubbii namaatti waan hin fudhatiniif nu utuu
gargar hin kutin Waaqa galateeffanna.
14 Yaa obboloota, isin fakkeenya waldoota kiristaanaa
Waaqaa warra Kiristoos Yesuusitti jiran kanneen biyya
Yihuudaa jiranii duukaa buutaniirtu; akkuma waldoonni

kunneen harka Yihuudootaatti dhiphatan sana isinis harka
namoota biyya keessaniitti dhiphattaniirtu;
15 Yihuudoonni kunneen warra Gooftaa Yesuusii fi raajota
ajjeesanii nu illee ari'atanii dha. Isaan Waaqa hin gam-
machiisan; nama hundattis diina ta'u;
16 isaanis cubbuu isaanii guuttachuuf jedhanii akka nu
akka Namoonni Ormaa fayyifamaniif itti hin dubbanne
nu dhowwu. Dhuma irratti garuu dheekkamsi Waaqaa
isaanitti dhufeera.

Phaawulos Warra Tasaloniiqee Arguu Hawwe

17 Garuu yaa obboloota, erga yaadaan utuu hin ta'in
fooniin yeroo gabaabaaf isin irraa gargar baanee jalqab-
nee fuula keessan arguuf hawwii guddaan caalchifnee
dhamaane.
18 Nu gara keessan dhufuu barbaannee turreetii; dhugu-
maanuu ani Phaawulos yeroo baay'ee gara keessan dhufuu
yaaleera; garuu Seexanatu nu dhowwe.
19 Yommuu Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos dhufutti
fuula isaa duratti abdiin keenya yookaan gammachuun
keenya yookaan gonfoon nu ittiin of jajnu eenyu? Isinuma
mitii?
20 Isin ulfinaa fi gammachuu keenyaatii.

3

1 Kanaafuu nu waan hammana caalaa obsuu dadhabneef
kophaa keenya Ateenaatti hafuun gaarii nutti fakkaate.
2 Nus obboleessa keenya Xiimotewos, tajaajilaa Waaqaa
isa wangeela Kiristoosiitti hojjetaa hidhata keenya ta'e
sana, akka inni amantii keessanitti isin cimsuu fi isin
jajjabeessuuf ergineerra;
3 kunis akka namni tokko iyyuu dhiphina kanaan hin
jeeqamneef. Isinis akka nu waan kanaaf filatamne sirriitti
beektu.
4 Yeroo isin bira turretti akka dhiphinni nurra ga'u isinitti
himaa turreetii. Innis akkuma isin beektan sana ta'e.
5 Sababii kanaaf ani yommuun kana caalaa obsuu dad-
habetti waa'ee amantii keessanii baruuf jedheen isa erge.
Tarii inni nama qoru sun isin qoree dadhabbiin keenyas
faayidaa malee hafeera jedheen sodaadhe.

Xiimotewos Oduu Gaarii Fide

6 Amma garuu Xiimotewos isin biraa gara keenya dhufee
waa'ee amantii keessaniitii fi waa'ee jaalala keessanii
oduu gaarii nutti himeera. Akkasumas akka isin yeroo
hunda yaada gaariidhaan nu yaaddanii fi akkuma nu isin
arguu hawwinu sana akka isinis nu arguu hawwitan nutti
himeera.

7 Kanaaf yaa obboloota, nu dhiphinaa fi ari’atama keenya
hunda keessatti amantii keessaniin waa’ee keessan jaj-
jabaanneerra.
8 Yoo isin Gooftaatti cimtanii dhaabatan nu dhugumaan
ni jiraannaatii.
9 Gammachuu sababii keessaniin fuula Waaqa keenyaa
duratti qabnu hundaaf waa’ee keessaniif hammam Waaqa
galateeffachuu dandeenya?
10 Nu akka deebinee isin arginuu fi waan amantii keessan
keessaa hir’ates akka isinii guutuu dandeenyuuf halkanii
guyyaa cimsinee kadhanna.
11 Ammas Waaqni keenyaa fi Abbaan keenya mataan isaa,
Gooftaan keenya Yesuusis akka nu gara keessan dhufnu
karaa nuuf haa qajeelchu.
12 Akkuma jaalalli nu isinii qabnu dabalaa deemu sana
Gooftaan jaalala isin walii keessanii fi nama hundaaf
qabdan isinii haa guddisuu; haa baay’isus.
13 Akka isin yommuu Gooftaan keenya Yesuus qulqulloota
isaa hunda wajjin dhufutti fuula Waaqa keenyaatii fi Abbaa
keenyaa duratti warra mudaa hin qabnee fi qulqulloota
taataniifis inni garaa keessan haa jajjabeessu.

4

Waaqa Gammachiisuuf Jiraachuu

1 Kana malees yaa obboloota, Waaqa gammachiisuuf
akkamitti akka jiraachuu qabdan nu isin barsiifneerra;
isinis akkuma sanatti jiraachaa jirtu. Ammas akka ittuma
caalchiftanii waan kana gootan Gooftaa Yesuusiin isin
kadhanna; isin gorsinas.
2 Nu taayitaa Gooftaa Yesuusiin ajaja maalii akka isinii
kennine beektuutii.
3 Fedhiin Waaqaa akka isin qulqullooftanii dha; kunis
akka isin halalummaa irraa fagaattaniif;
4 tokkoon tokkoon keessan akkamitti akka karaa qulqul-
luu fi ulfina qabeessa ta’een dhagna keessan eeggattan
beekuu qabdu;
5 kunis akka ormoota Waaqa hin beekneetti hawwii
fooniitiin hin ta’in;
6 waan kanaanis namni tokko iyyuu obboleessa isaa hin
miidhin yookaan hin gowwoomsin. Akkuma nu kanaan
dura isinitti himnee isin akeekkachiifne sana, Gooftaan
warra cubbuu akkasii hojjetan hunda haaloo ba’a.
7 Waaqni akka nu jireenya qulqulluu jiraannuuf malee
akka xuroofnuuf nu hin waamneetii.

8 Kanaafuu namni gorsa kana tuffatu Waaqa Hafuura isaa
Qulqulluu isinii kennu sana tuffata malee nama hin tuffatu.
9 Egaa waan Waaqni akka isin wal jaallattan isin barsi-
iseef waa'ee jaalala obbolummaa isinii barreessuu nu hin
barbaachisu.
10 Dhugumaan isin obboloota guutummaa Maqedooniyaa
keessa jiran hunda ni jaallattu. Yaa obboloota, nu garuu
akka kana caalaa isaan jaallattan isin gorsina;
11 akkuma nu kanaan dura isin ajajnetti tasgabbiin
jiraachuuf tattaaffadhaa; harkuma keessaniin hojii keessan
hojjetadhaa;
12 kunis akka isin warra alaa biratti ulfina argattanii fi
akka harka nama tokko illee hin eegganneef.

Amantoota Warra Lubbuun Hin jirre

13 Yaa obboloota, nu akka isin waa'ee warra rafan sanaa
wallaaltan yookaan akka namoota abdii hin qabne kaaniitti
gadditan hin barbaannu.
14 Nu erga akka Yesuus du'ee du'aa ka'e amannee
akkasuma immoo Waaqni warra Yesuusitti amananii rafan
sana akka isuma wajjin kaasu ni amanna.
15 Wanni nu akka dubbii Gooftaatti isinitti himnu kana;
nu warri lubbuun jirru kanneen hamma dhufaatii Goof-
taatti jiraannu gonkumaa warra rafan sana hin dursinu.
16 Gooftaan mataan isaa ajajaan, sagalee ergamaa
hangafaatii fi sagalee malakata Waaqaatiin samii irraa ni
bu'a; warri Kiristoositti amananii du'anis jalqabatti ni ka'u.
17 Ergasii immoo nu warri hafnee lubbuun jirru qilleensa
irratti Gooftaa simachuuf isaan wajjin duumessaan ol
fudhatamna. Akkasumas bara baraan Gooftaa wajjin ni
jiraanna.
18 Kanaafuu dubbii kanaan wal jajjabeessaa.

5

1 Egaa yaa obboloota, waa'ee barootaatii fi waa'ee waqti-
ilee waan tokko iyyuu isinii barreessuu nu hin barbaachisu;
2 akka guyyaan Gooftaa akkuma hattuutti halkaniin
dhufu isinuu sirriitti beektuutii.
3 Utuma namoonni, "Nagaa dha; qabbanas" jedhanuu
akkuma ciniinsuun dubartii ulfaatti dhufu badiisni akka
tasaa isaanitti dhufa; jalaas hin ba'an.
4 Isin garuu yaa obboloota, akka guyyaan sun akkuma
hattuutti isinitti hin dhufneef isin warra dukkana keessa
jirtan miti.
5 Isin hundi ijoollee ifaa ti; ijoollee guyyaatis. Nu warra
halkanii yookaan warra dukkanaa miti.

6 Egaa kottaa nu akka warra kaanii hin rafnuu; qooda
kanaa kottaa ni dammaqnaa; of qabnas.
7 Warri rafan halkaniin rafuutii; warri machaa'anis
halkaniin machaa'u.
8 Nu garuu waan warra guyyaa taaneef kottaa amantii
fi jaalala akka qomee sibiilaatti uffannee, abdii fayyinaa
immoo akka qoobii sibiilaatti kaa'annee of qabnaa.
9 Waaqni akka nu karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiris-
toosiin fayyina argannuuf malee dheekkamsaaf nu hin
filanneetii.
10 Nu yoo dammaqne yookaan yoo rafne akka isa wajjin
tokkummaan jiraannuuf inni nuuf du'e.
11 Kanaafuu akkuma amma gochaa jirtan kana wal
jajjabeessaa; wal ijaaraas.

Gorsa Dhumaa

12 Egaa yaa obboloota, nu akka isin warra gidduu
keessanitti cimanii hojjetan, kanneen karaa Gooftaatiin isin
hoogganani fi isin gorsan sana kabajjan isin kadhanna.
13 Sababii hojii isaaniitiifis jaalalaan ulfina guddaa
isaaniif kennaa. Nagaadhaanis walii wajjin jiraadhaa.
14 Yaa obboloota, nu akka isin warra hojii hojjechuu
hin jaallanne akeekkachiiftan, sodaattota jajjabeessitan,
dadhaboo gargaartan, akka nama hundumaafis obsitan isin
gorsina.
15 Akka namni tokko iyyuu waan hamaaf deebii hamaa
hin deebifne of eeggadhaa; qooda kanaa yeroo hunda
waliif, nama hundaafis waan gaarii gochuuf carraaqaa.
16 Yeroo hunda gammadaa;
17 utuu gargar hin kutin kadhadhaa.
18 Haala hundumaa keessatti Waaqa galateeffadhaa; fed-
hiin Waaqni Kiristoos Yesuusitti isiniif qabu kanaatii.
19 Hafuura hin dhaamsinaa;
20 raajii hin tuffatinaa;
21 waan hunda qoraa. Isa gaarii jabeessaatii qabadhaa.
22 Hammina gosa hundumaa irraa fagaadhaa.
23 Waaqni mataan isaa, Waaqni nagaa guutumaan guu-
tuutti isin haa qulqulleessu. Hafuurri keessan, lubbuun
keessanii fi dhagni keessan guutuun guyyaa Gooftaan
keenya Yesuus Kiristoos dhufutti mudaa irraa haa eegaman.
24 Inni isin waamu sun amanamaa dha; waan kanas ni
godha.

25 Yaa obboloota, nuufis kadhadhaa.

26 Dhungoo qulqulluudhaanis obboloota hunda nagaa gaafadhaa.

27 Ani akka xalayaan kun obboloota hundaaf dubbifamu fuula Gooftaa duratti isin ajaja.

28 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin wajjin haa ta’u.

Tasaloniiqee
Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos, Silwaanosii fi Xiimotewos irraa,
Gara Waldaa Kiristaanaa warra Tasaloniiqee kan Abbaa keenya Waaqaatii fi kan Gooftaa Yesuus Kiristoos taateetti:
2 Ayyaannii fi nagaan Waaqa Abbaa fi Gooftaa Yesuus Kiristoos irraa isiniif haa ta'u.

Galataa fi Kadhannaa

3 Yaa obboloota, sababii amantiin keessan baay'ee guddachaa, jaalalli hundi keessan walii keessaniif qabdanis ittuma dabalaa jiruuf nu yeroo hunda waa'ee keessaniif akka malutti Waaqa galateeffachuu qabna.
4 Kanaafuu nu qorumsa isin obsitan sanaaf, ari'atama hunda keessatti jabaattanii dhaabachuu keessanii fi amantii keessaniin waldoota Kiristaanaa Waaqaa keessatti sababii keessaniin of jajna.
5 Kun hundinuu akka murtiin Waaqaa qajeelaa ta'e mul'isa; sababii kanaafis isin warra mootummaa isaa kan dhiphachaafii jirtan sanaaf maltan ni taatu.
6 Waaqni qajeelaa dha: Inni warra isin rakkisan ni rakkisa;
7 isin warra rakkattaniif, nuufis boqonnaa ni kenna. Kunis yommuu Gooftaan Yesuus ibidda balali'uun ergamoota isaa humna qabeeyyii wajjin samii irraa mul'atutti ta'a.
8 Inni warra Waaqa hin beeknee fi warra wangeela Gooftaa keenya Yesuusiif hin ajajamne ni adaba.
9 Isaanis fuula Gooftaa duraa fi ulfina humna isaa irraa fageeffamanii badiisa bara baraatiin ni adabamu;
10 kunis guyyaa inni qulqulloota isaatiin kabajamuu fi warra amanan hundumaa gidduutti dinqisiifatamuuf dhufutti ta'a. Isinis waan dhuga ba'umsa keenya amantaniif isaanitti lakkaa'amtu.
11 Nus waan kana yaadatti qabachaa, akka Waaqni keenya warra waamicha isaatiif malan isin godhuuf, humna isaatiinis kaayyoo keessan gaarii hundaa fi akka hojii amantii keessanii hunda fiixaan isinii baasuuf utuu gargar hin kutin isinii kadhanna.
12 Nus akkuma ayyaana Waaqa keenyaattii fi Gooftaa Yesuus Kiristoosiitti akka maqaan Gooftaa keenya Yesuus

isiniin kabajamuu fi akka isinis isaan kabajamtaniif waan kana kadhanna.

2

Nama Fincilaa

1 Yaa obboloota, waa'ee dhufaatii Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoosii fi waa'ee isa biratti walitti qabamuu keenyaa
wanni nu isin kadhannu kana;
2 kunis raajii yookaan dubbii yookaan xalayaa akka waan
nu biraa dhufeetti hedamuun akka isin guyyaan Gooftaa
ammuma iyyuu dhufeera jettanii daftanii hin raafamneef
yookaan hin jeeqamneef.
3 Namni tokko iyyuu karaa kamiin iyyuu isin hin gow-
woomsin; utuu fincilli dursee hin dhufin, namni cubbuu,
ilmi badiisaa sun utuu hin mul'atin guyyaan sun hin
dhufuutii.
4 Innis waan Waaqa jedhamu yookaan waan waaqeffa-
tamu hundumaan mormee isaan irratti ol ol of qaba; "Ani
Waaqa" ofiin jechuudhaanis mana qulqullummaa Waaqaa
keessa taa'a.
5 Isin akka ani yeroo isin bira turetti waan kana isinitti
himaa ture hin yaadattanii?
6 Akka inni yeroo murteeffame sanatti mul'atuufis waan
amma isa dhowwu ni beektu.
7 Icciitiin humna fincila sanaa amma iyyuu hojiitti jiraatii;
garuu inni amma humna sana duubatti deebisu sun hamma
karaa irraa fuudhamutti ittuma fufee isa dhowwa.
8 Inni Hamaan sun ni mul'ata; Yesuus Gooftaan immoo
hafuuruma afaan ofii isaatiin isa galaafata; ifa dhufaatii
isaatiinis isa barbadeessa.
9 Dhufaatiin namicha isa hamaa sanaa akkuma hojii
Seexanaatti humna hundaa fi mallattoon, dinqii sobaatiinis
ni ta'a;
10 innis gowwoomsaa gosa hundaa kan warra badan sana
ittiin gowwoomsuun mul'ata. Warri badan sunis sababii
dhugaa silaa ittiin fayyan sana jaallachuu didaniif badu.
11 Kanaafuu Waaqni akka isaan soba amananiif waan
nama wallaalchisu isaanitti erga;
12 kunis akka warra dhugaatti amanuu didanii jal'inatti
gammadan hundatti murtaa'uuf.

Jabaadhaatii Dhaabadhaa

13 Nu garuu yaa obboloota Gooftaan jaallatamtan, sababii
Waaqni warra jalqabaa godhee akka isin karaa Hafu-
uraan qulqulleeffamuutii fi karaa dhugaatti amanuutiin
fayyitaniif isin filateef yeroo hunda Waaqa galateeffachuu
qabna.

14 Innis akka isin ulfina Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos
keessatti hirmaattaniif karaa wangeela keenyaatiin kaayyoo
kanaaf isin waame.
15 Egaa yaa obboloota, jabaadhaatii dhaabadhaa; barsiisa
nu karaa dubbii afaaniitiin yookaan xalayaan isin barsiifne
sana jabeessaatii qabadhaa.
16 Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos mataan isaa, Waaqni
Abbaan keenya inni nu jaallatee karaa ayyaana isaatiin
jajjabina bara baraatii fi abdii gaarii nuu kenne sun,
17 hojii fi dubbii gaarii hunda keessatti garaa keessan haa
jajjabeessu; isin haa cimsus.

3

Nuuf Kadhadhaa

1 Egaa yaa obboloota, akka dubbiin Gooftaa akkuma isin
biratti ta'e sana dafee iddoo hunda ga'uu fi akka ulfinas
qabaatu nuuf kadhadhaa.
2 Akka nu harka namoota hamootii fi jal'ootaa jalaa
baanuufis nuuf kadhadhaa; amantii kan qabu nama hunda
mitii.
3 Gooftaan garuu amanamaa dha; inni isin cimsa; isa
hamaa irraas isin eega.
4 Nu akka isin waan nu isin ajajne sana hojjechaa jirtan,
akka ittuma fuftaniis hojjetan Gooftaa ni amananna.
5 Gooftaan garaa keessan gara jaalala Waaqaatii fi gara
obsa Kiristoositti haa qajeelchu.

Dirqama Hojii Hojjechuu

6 Yaa obboloota, isin obboleessa dhibaa'aa fi kan akka bar-
tee isin nurraa argattan sanaattis hin jiraanne hunda irraa
akka fagaattaniif maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin
isin ajajna.
7 Isin mataan keessan akkamitti akka fakkeenya keenya
duukaa bu'uu qabdan ni beektuutii. Nu yeroo isin bira
turretti dhibaa'ota hin turre;
8 nus akka isin keessaa nama tokkotti illee ba'aa hin
taaneef jennee, dadhabbii fi tattaaffii guddaan halkanii
guyyaa hojjechaa turre malee buddeena nama tokkoo illee
tola hin nyaanne.
9 Nu fakkeenya isinii ta'uuf waan kana goone malee waan
aangoo hin qabneef miti.
10 Nu yommuu isin bira turretti ajaja, "Namni hojjechuu
hin barbaanne kam iyyuu hin nyaatin" jedhu isinii kenni-
nee turreetii.
11 Akka isin keessaa namoonni tokko tokko dhibaa'ota
ta'anii jiraatan dhageenyeerraatii. Isaan dhimma nama

biraa keessa galuu malee ofii isaaniitii waan tokko illee hin hojjetan.
12 Namoonni akkanaa akka gab jedhanii hojii hojjetanii fi akka buddeena ofii isaanii nyaataniif Gooftaa Yesuus Kiristoosiin isaan ajajna; ni gorsinas.
13 Isin garuu yaa obboloota, waan gaarii hojjechuutti hin laafinaa.
14 Yoo namni kam iyyuu dubbii keenya kan xalayaa kana keessaatiif hin ajajamne, nama kana yaadatti qabadhaa. Akka inni qaana'uufis isa wajjin tokkummaa hin qabaatinaa.
15 Ta'us akka obboleessaatti isa gorsaa malee akka diinaatti isa hin ilaalinaa.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

16 Gooftaan nagaa mataan isaas yeroo hunda, karaa hundaan nagaa isinii haa kennu. Gooftaan hunduma keessan wajjin haa ta'u.

17 Ani Phaawulos xalayaa kana harkuma kootiin barreessa; kunis mallattoo xalayoota koo hundaa ti. Akki ani itti barreessus kanuma.

18 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin hunda wajjin haa ta'u.

Xiimotewos
Tokkoffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa ajaja fayyisaa keenya Waaqaatii fi abdii
keenya Kiristoos Yesuusiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta'e
irraa,
2 Gara Xiimotewos isa amantiidhaan ilma koo dhugaa
ta'eetti:
Waaqa Abbaa fi Gooftaa keenya Kiristoos Yesuus irraa
ayyaanni, araarrii fi nagaan siif haa ta'u.

Barsiistota Sobaatiin Mormuu

3 Akkuma ani yeroo Maqedooniyaa dhaqetti si gorse sana
ati akka namoonni tokko tokko barsiisa addaa hin barsiifne
akka ajajjuuf achuma Efesoon turi;
4 akkasumas akka isaan oduu hundee hin qabnee fi hidda
dhalootaa kan dhuma hin qabne sanaan hin fudhatamne
isaan ajaji. Wanni kun hojii Waaqaa kan amantiin ta'u
guddisuu irra mormii kakaasaatii.
5 Kaayyoon ajaja kanaas jaalala garaa qulqulluu, qalbii
gaarii fi amantii itti fakkeessuu hin qabne keessaa ba'uu
dha.
6 Namoonni tokko tokko karaa kana irraa badanii gara
dubbii faayidaa hin qabneetti gara galaniiru.
7 Isaanis maal akka jedhan yookaan akka waa'ee maalii
cimsanii dubbatan utuu hin hubatin barsiistota seeraa ta'uu
barbaadu.
8 Yoo namni sirriitti itti fayyadame seerri gaarii akka ta'e
ni beekna.
9 Seerri warra seera cabsanii fi finciltootaaf, warra Waaqa
malee jiraatanii fi cubbamootaaf, warra qulqulluu hin
ta'inii fi xuraa'otaaf, warra abbaa isaaniitii fi haadha isaanii
ajjeesanii fi warra nama ajjeesaniif malee akka qajeeltotaaf
hin tumamin ni beekna;
10 akkanumas seerri ejjitootaa fi dhiirota dhiira wajjin
sagaagalaniif, warra garba daldalanii fi warra soba dub-
bataniif, warra sobaan dhugaa ba'anii fi warra barsiisa
dhugaatiin morman hundumaaf akka tumame ni beekna;
11 kunis wangeela ulfina qabeessa kan Waaqa eebbifamaa
irraa imaanaa natti kenname sana wajjin walii gala.

Ayyaana Gooftaa Kan Phaawulosiif kenname

12 Waan inni tajaajila isaatiif na filatee akka nama
amanamaatti na lakkaa'eef, ani Gooftaa keenya Kiristoos
Yesuus isa jabina naa kenne sana nan galateeffadha.
13 Ani kanaan dura nama nama arrabsu, kan nama
ari'atuu fi kan nama miidhu ta'u iyyuu sababii ani wal-
laalummaa fi amantii dhabuun waan kana hojjedheef
araara argadhe.
14 Ayyaanni Gooftaa keenyaas amantii fi jaalala
Kiristoos Yesuusiin argamu wajjin baay'inaan narratti
dhangalaafame.
15 Dubbiin, "Kiristoos Yesuus cubbamoota fayyisuud-
haaf gara addunyaa dhufe" jedhu sun amanamaa dha;
namni hundinuus kana fudhachuu qaba; cubbamoota sana
keessaas cubbamaan cubbamoota hunda caalu ana.
16 Ta'us sababuma kanaaf Yesuus Kiristoos akka ani
warra jireenya bara baraa argachuuf isatti amananiif
fakkeenya ta'uuf ana nama cubbamoota hunda caalaa
cubbamaa ta'een obsa isaa kan dhuma hin qabne sana
mul'isuuf jedhee naa araarame.
17 Egaa Mootii bara baraa, isa hin duune, isa ijatti hin
mul'anne Waaqa tokkicha sanaaf bara baraa hamma bara
baraatti ulfinnii fi galanni haa ta'u. Ameen.

Qajeelchi Xiimotewosiif Kenname Cimsamuu Isaa

18 Yaa ilma koo Xiimotewos, akkuma raajii kanaan dura
waa'ee kee dubbatame sanaatti, akka ati lola gaarii loltuuf
ani ajaja kana siifin kenna;
19 waan kanas amantii fi qalbii qajeelaa qabaachuudhaan
godhi. Namoonni tokko tokko waan kana gochuu didanii
amantii isaanii balleessaniiru.
20 Himenewoosii fi Iskindiroos warri ani akka isaan
Waaqa arrabsuu dhiisuu barataniif dabarsee Seexanatti
kenne sun isaan keessatti argamu.

2

Qajeelcha Waa'ee Waaqeffannaa

1 Egaa ani akka waammachuun, kadhannaan, namaaf
kadhachuu fi galanni maqaa nama hundaatiin dhi'eeffamu
duraan dursee nan gorsa;
2 nus akka Waaqa sodaachuu hundumaan, ulfinaanis
jireenya nagaatii fi tasgabbiin jiraannuuf mootota fi warra
taayitaa qaban hundumaafis akkasuma haa godhamu.
3 Kunis gaarii dha; fuula Fayyisaa keenya Waaqaa durattis
fudhatamaa dha;
4 Waaqni akka namni hundinuu fayyuu fi akka dhugaa
beekuu biras ga'u barbaada.

5 Waaqni tokkicha; Waaqaa fi nama gidduu immoo
gidduu galeessa tokkotu jira; innis Kiristoos Yesuus isa
nama ta’ee dha;
6 Yesuus kunis isa furii ta’ee nama hundaaf dabarsee of
kennee dha; kunis yeroo isaatti mirkaneeffameera.
7 Sababii kanaaf ani lallabaa fi ergamaa, Namoota Or-
maatiif immoo barsiisaa amantii dhugaa ta’ee muudameen
jira. Ani dhugaa dubbadha; hin sobu.
8 Kanaafuu ani akka dhiironni iddoo hundatti dheekkam-
saa fi wal mormii malee harka qulqullaa’aa ol fudhatanii
kadhatan nan barbaada.
9 Akkasumas dubartoonni akka hin malletti mataa
dha’achuun, warqee yookaan lula naqachuun yookaan
uffata gatii guddaa uffachuun utuu hin ta’in akka of qabuu
fi naamusaaf ta’utti uffatanii akka of miidhagsan nan
barbaada;
10 isaanis akkuma dubartoota, “Nu Waaqa sodaanna”
jedhaniitti waan gaarii haa hojjetan.
11 Dubartiin waan hundaan ajajamuun cal’istee haa
barattu.
12 Ani akka dubartiin cal’istu malee akka barsiiftu
yookaan akka dhiira irratti taayitaa qabaattu hin eeyyamu.
13 Sababiin isaas Addaam jalqabatti uumame; Hewaan
immoo ergasii uumamte.
14 Addaam hin gowwoomfamne; dubartittiin garuu gow-
woomfamtee seera cabsite.
15 Ta’us dubartoonni yoo amantiin, jaalalaa fi qulqulli-
naan, naamusaan jiraatan ijoollee da’uudhaan ni fayyu.

3

Ulaagaa Phaaphaasotaa fi Daaqonootaa

1 Jechi, “Eenyu iyyuu yoo Phaaphaasii ta’uu hawwe, hojii
gaarii hawwa” jedhu kun amanamaa dha.
2 Egaa Phaaphaasiin kan mudaa hin qabne, kan niitii
tokkittii qabu, amala qabeessa, kan of qabu, kabajamaa,
kan keessummaa simatu, kan barsiisuu danda’u,
3 kan hin machoofne, kan goolii kaasu utuu hin ta’in
obsa qabeessa, kan lola hin jaallannee fi kan maallaqa hin
jaallanne ta’uu qaba.
4 Innis maatii ofii isaa sirriitti bulfatee akka ijoolleen isaa
kabaja maluun isaaf ajajaman mirkaneessuu qaba.
5 Namni tokko yoo maatii ofii isaa akka itti bulfatu hin
beekne inni akkamitti waldaa kiristaanaa Waaqaa eeguu
danda’aa?
6 Inni akka of jajuudhaan afuufamee murtii diiyaabiloos
keessatti hin kufneef nama dhi’oo amane hin ta’in.

7 Innis akka hin tuffatamnee fi akka kiyyoo diiyaabiloos
keessattis hin kufneef warra alaa biratti maqaa gaarii haa
qabaatu.
8 Daaqonoonnis akkasuma namoota kabajaman, warra
afaan lama hin dubbanne, warra dhugaatii daadhii wayini-
itiin hin fudhatamnee fi warra bu'aa hin malle argachuuf
hin tattaaffanne ta'uu qabu.
9 Yaada qulqulluunis icciitii amantii jabeessanii qabachuu
qabu.
10 Isaanis duraan dursanii haa qorataman; ergasiis yoo
mudaan tokko iyyuu isaan irratti hin argamin daaqonoota
ta'anii haa tajaajilan.
11 Akkasumas dubartoonni isaanii kabajamoo, kanneen
maqaa nama hin balleessine, amala qabeeyyii fi waan
hundaan amanamoo ta'uu qabu.
12 Daaqoniin tokko dhirsa niitii tokkittii, kan ijoollee
isaatii fi warra mana isaa jiraatan sirriitti bulchu ta'uu
qaba.
13 Warri daaqonummaan sirriitti tajaajilan ulfina guddaa,
amantii Kiristoos Yesuusitti qabaniin immoo ija jabina
guddaa argatu.

Sababii Phaawulos Qajeelcha Kennuuf

14 Ani akkan dafee gara kee dhufu abdadhee qajeelfama
kana siif nan barreessa;
15 kanas tarii yoo ani ture, namni tokko akkamitti akka
mana Waaqaa keessa jiraachuu qabu akka beektuufin siif
barreessa; manni Waaqaa kunis waldaa Waaqa jiraataa isa
utubaa fi hundee dhugaa ta'ee dha.
16 Waaqatti buluun shakkii tokko malee icciitii guddaa of
keessaa qaba; kunis,
Inni fooniin mul'ate;
Hafuuraan mirkaneeffame;
ergamoota Waaqaatu isa arge;
saboota keessatti lallabame;
addunyaa irratti itti amaname;
ulfinaan ol fudhatame.

4

Qajeelfama Xiimotewosiif Kenname

1 Akka bara dhufuuf jiru keessa namoonni tokko tokko
hafuurota sobaatii fi barsiisa hafuurota hamoo duukaa
bu'uudhaan amantii dhiisan Hafuurri Qulqulluun ifa
baasee dubbata.

2 Barsiisni akkasiis karaa namoota fakkeessuudhaan
sobanii warra qalbiin isaanii akka waan gubaan gubameetti
hadoodeetiin dhufa.
3 Isaanis fuudhaa fi heeruma dhowwu; nyaata Waaqni
akka warri amananii fi warri dhugaa beekan galataan
fudhatanii nyaataniif jedhee uume sanas akka namoonni
lagatan ajaju.
4 Wanni Waaqni uume hundinuu waan gaarii ta'eef yoo
galataan fudhatame wanni gatamu tokko iyyuu hin jiru;
5 inni dubbii Waaqaatii fi kadhannaadhaan qulqulleef-
fameeraatii.
6 Atis yoo wantoota kanneen obbolootatti himte, dubbii
amantiitii fi barsiisa gaarii duukaa bu'aa turte sanaan
bilchaattee tajaajilaa gaarii kan Kiristoos Yesuus taata.
7 Oduu xuraa'aa fi mammaaksa beeraa irraa fagaadhu;
qooda kanaa nama Waaqaa ta'uuf of leenjisi.
8 Leenjiin dhagnaa faayidaa xinnaa qabaatii; Waaqatti bu-
luun garuu jireenya ammaatiifis jireenya dhufuuf jiruufis
waan waadaa of keessaa qabuuf waan hundaaf fayyada.
9 Jechi kun amanamaa fi kan guutumaan guutuutti fud-
hatamuu maluu dha.
10 Sababii abdii keenya Waaqa jiraataa isa Fayyisaa
nama hundaa keessumattuu kan warra isatti amananii ta'e
sana irra kaa'anneef nuus kanaaf jennee ni dadhabna; ni
tattaaffannas.
11 Wantoota kanneen ajaji; barsiisis.
12 Ati dubbiidhaan, amalaan, jaalalaan, amantii fi qulqul-
linaan warra amananiif fakkeenya ta'i malee namni tokko
iyyuu dargaggummaa kee hin tuffatin.
13 Hamma ani dhufutti Katabbii Qulqulluu namootaaf
dubbisuutti, gorsuu fi barsiisuutti jabaadhu.
14 Kennaa kee isa yommuu jaarsoliin harka isaanii sirra
kaa'anitti karaa raajiitiin siif kenname sana hin dagatin.
15 Waan kanattis jabaadhu; akka namni hundinuu gud-
dachuu kee arguufis guutumaan guututti itti of kenni.
16 Jireenya keetii fi barsiisa kee eeggadhu. Ittis jabaadhu;
waan kana gochuu keetiinis ofii keetii fi warra si dhaga'an
ni fayyiftaatii.

5

Maanguddootaa fi Dargaggoota

1 Nama dulloome tokko akka waan inni abbaa kee ta'eetti
gorsi malee hin ifatin. Dargaggootas akka obbolootaatti
ilaali;

2 dubartoota dullooman akka haadhotiitti, dubartoota
shamarran akka obboleettotaatti qulqullummaa guutuun
ilaali.

Haadhota Hiyyeessaa

3 Haadhota hiyyeessaa kanneen dhugumaan rakkattoota
ta'an kabaji.
4 Garuu haati hiyyeessaa tokko yoo ijoollee yookaan
akkoowwan qabaatte ijoolleen kunneen maatii isaanii gar-
gaaruu fi warra isaaniitiif gatii deebisuudhaan amantii
isaanii hojiin mul'isuuf duraan dursanii barachuu qabu;
kun Waaqa gammachiisaatii.
5 Haati hiyyeessaa kan dhugumaan rakkattuu taatee
kophaa ishee hafte abdii ishee Waaqa irra kaa'attee halkanii
guyyaa kadhannaa fi gargaarsa Waaqaa gaafachuu itti fufti.
6 Haati hiyyeessaa kan jireenya gammachuutti of gattu
garuu utuma jirtuu iyyuu duuteerti.
7 Akka namni tokko iyyuu mudaa hin qabaanneef ajaja
kana kenni.
8 Namni firoota isaa keessumattuu miseensota maatii
isaa warra isatti aannan hin gargaarre kam iyyuu amantii
ganeera; inni nama hin amanne caalaattis hamaa dha.

9 Haati hiyyeessaa tokko yoo umuriin ishee waggaa
jaatamaa ol ta'ee akkasumas niitii dhirsa tokkichaa turte
taate malee maqaan ishee galmee haadhota hiyyeessaa
irratti hin galmeeffamin;
10 akkasumas isheen hojii gaarii hojjechuudhaan jechuu-
nis ijoollee guddisuudhaan, keessummaa simachuudhaan,
miilla qulqullootaa dhiquudhaan, warra rakkatan gar-
gaaruudhaan, karaa hundumaanis hojii gaarii hojjechuu
keessatti of kennuudhaan kan beekamte ta'uu qabdi.

11 Haadhota hiyyeessaa* kanneen shamarran ta'an garuu
hin galmeessin. Isaan yommuu hawwiin foonii Kiristoos ir-
raa gargar isaan baasutti deebi'anii heerumuu barbaaduu-
tii.
12 Kanaanis isaan waan kakuu isaanii kan jalqabaa
cabsaniif murtii ofitti fidu.
13 Kana malees manaa gara manaatti labanii
dhibaa'ummaa baratu. Dhibaa'ummaa qofa utuu hin ta'in
waan dubbachuun isaaniif hin malle dubbachuudhaan
nama hamatu; dhimma namaa keessas galu.

---

* **5:11** *Haadhota hiyyeessaa* – haati hiyyeessaa tokko gargaarsa argachuuf mirga qabaachuuf akka bara jireenya ishee guutuu Kiristoosin tajaajiluu malee lammata hin heerumne kakatti.

14 Kanaafuu haadhonni hiyyeessaa kanneen ijoollummaa
qaban akka carraa maqaa nu balleessuu diinaaf hin kenni-
neef ani akka isaan heeruman, akka ijoollee da'anii fi akka
mana isaanii bulfatan nan gorsa.
15 Namoonni tokko tokko Seexana duukaa bu'uuf jedhanii
duraanuu karaa irraa goraniiru.
16 Dubartiin amantu kam iyyuu yoo haadhota hiyyeessaa
maatii ishee keessaa qabaatte, akka waldaan kiristaanaa
haadhota hiyyeessaa kanneen dhugumaan rakkattoota
ta'an gargaartuuf isheen isaan haa gargaartuu malee akka
waldaa kiristaanaatti ba'aa ta'an hin godhin.

Jaarsolii Waldaa

17 Jaarsoliin sirriitti waldaa kiristaanaa bulchan
keessumattuu warri hojiin isaanii lallabuu fi barsiisuu
ta'e ulfina dachaa argachuu qabu.
18 Katabbiin Qulqulluun, "Qotiyyoo midhaan siribsiisuutti
jiru afaan hin hidhin;†" akkasumas, "Hojjetaaf mindaa isaa
argachuun ni mala‡" jedhaatii.
19 Yoo dhuga baatota lamaan yookaan sadiin mirkane-
effame malee himata jaarsa tokko mormuun dhi'eeffamu
kam iyyuu hin fudhatin.
20 Akka warri kaan sodaataniif namoota cubbuu hojjetan
fuula namoota hundaa duratti itti dheekkami.
21 Ani akka ati waan tokko iyyuu loogiidhaan hin goonee
fi akka wal caalchisuu malee ajajawwan kanneen eegduuf
fuula Waaqaatii fi fuula Kiristoos Yesuus duratti, fuula
ergamoota filatamanii durattis sin gorsa.
22 Eenyu irra iyyuu harka kaa'uuf hin ariifatin; cubbuu
nama biraa keessatti hin hirmaatin. Qulqullummaadhaanis
of eeggadhu.
23 Sababii garaa keetiitii fi dhukkuba ammumaa amma
sitti ka'u sanaatiif daadhii wayinii xinnoo ishee dhugi malee
bishaan qofa hin dhugin.
24 Cubbuun namoota tokko tokkoo duraan dursee ifatti
mul'ata; isaan dura darbees lafa murtii ga'a; cubbuun
warra kaanii garuu duuba irratti beekama.
25 Hojiin gaariinis akkasuma ifatti mul'ata; kan ifatti hin
mul'annes dhokfamee hafuu hin danda'u.

6

Garboota

1 Akka maqaan Waaqaatii fi barsiisni keenya hin arrab-
samneef warri waanjoo garbummaa jala jiran hundinuu
akka ulfinni guutuun gooftota isaaniitiif malutti haa ilaalan.

† **5:18** KeD 25:4 ‡ **5:18** Luq 10:7

2 Warri gooftota amanan qabanis sababii isaan obboloota
ta’aniif isaan hin tuffatin. Qooda kanaa warri tajaajila
isaaniitiin fayyadaman sun waan isaan amantootaa fi
jaallatamtoota ta’aniif ittuma cimsanii isaan haa tajaajilan.

Barsiistota Sobaa fi Jaalala Maallaqaa

Atis waan kana barsiisi; gorsis.
3 Eenyu iyyuu yoo barsiisa addaa barsiise, yoo dubbii
dhugaa kan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosii fi barsiisa
nama Waaqaa ta’uuf fayyaduun walii hin galle,
4 inni of tuulummaan guutameera; waan tokko iyyuus
hin hubatu. Inni waa’ee jechootaa irratti morkii fi lolaaf
fedhii hamaa qaba; kunis hinaaffaa, wal dhabuu, arrabsoo
fi shakkii hamaa fida;
5 namoota qalbiin isaanii badee dhugaanis irraa fud-
hatame kanneen Waaqatti buluu karaa ittiin maallaqni
argamu se’an gidduuttis walitti bu’iisa dhuma hin qabnetu
uumama.
6 Waaqatti buluun, “Wanni ani qabu na ga’a” jechuu
of keessaa qabaannaan kun dhugumaan faayidaa guddaa
qaba.
7 Nu waan tokko illee gara addunyaatti waan hin fidiniif,
waan tokko illee addunyaa keessaa fudhachuu hin dan-
deenyu.
8 Garuu waan nyaannuu fi waan uffannu qabaannaan nu
ga’a.
9 Warri sooromuu barbaadan garuu qorumsaa fi kiyyoo,
hawwii gowwummaa fi miidhaa baay’ee fidu kan diigamaa
fi badiisatti nama dhidhimsu keessatti kufu.
10 Maallaqa jaallachuun hidda hammina gosa hundu-
maatii. Namoonni tokko tokko akka malee maallaqa
jaallachuun amantii irraa badanii dhiphina baay’een of
waraananiiru.

Gorsa Xiimotewosiif Kenname Kan Dhumaa

11 Ati garuu yaa nama Waaqaa, waan kana hunda irraa
baqadhu; qajeelummaa, Waaqatti buluu, amantii, jaalala,
obsaa fi garraamummaa duukaa bu’i.
12 Wal’aansoo amantii gaarii sana qabi. Jireenya bara
baraa kan yeroo fuula dhuga baatota baay’ee duratti akka
gaarii beeksiftetti itti waamamte sana jabeessii qabadhu.
13 Ani fuula Waaqa waan hundaaf jireenya kennuu
duratti, fuula Kiristoos Yesuus kan yommuu Phonxoos
Phiilaaxoos duratti dhugaa ba’etti akka gaarii beeksise
sanaa durattis,

14 akka ati hamma dhufaatii Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoositti ajaja kana xurii fi mudaa malee eegdus sin
gorsa.
15 Waaqni eebbifamaanii fi Bulchaan tokkichi, Mootiin
moototaa fi Gooftaan gooftotaa yeroo isaatti waan kana ni
mul'isa;
16 kan hin duune isa qofa; innis ifa namni tokko iyyuu itti
dhi'aachuu hin dandeenye keessa jiraata; eenyu iyyuu isa
hin argine; isa arguus hin danda'u. Ulfinii fi humni bara
baraan isaaf haa ta'u. Ameen.
17 Ati akka sooreyyiin addunyaa kanaa of tuuluu yookaan
qabeenya badu abdachuu dhiisanii Waaqa akka nu itti
gammannuuf jedhee waan hunda baay'isee nuu kennu sana
abdataniif isaan ajaji.
18 Akka isaan waan gaarii hojjetan, akka badhaadhum-
maan isaanii hojii gaarii ta'u, akka arjooman, akka waan
qabanis qooduuf fedhii qabaatan isaan ajaji.
19 Isaanis karaa kanaan jireenya dhugumaan jireenya ta'e
qabaachuuf jedhanii badhaadhummaa hundee jabaa ta'u
bara dhufuuf jiruuf ofii isaaniitii kuufatu.
20 Yaa Xiimotewos, waan imaanaa sitti kenname jabeessii
eegi. Oduu Waaqni hin jaallannee fi yaada mormii kan
sobaan "Beekumsa" jedhamu irraa fagaadhu;
21 namoonni tokko tokko, "Nu beekumsa akkasii qabna"
jechuun amantii irraa badaniiruutii.

Ayyaanni isin wajjin haa ta'u.

Xiimotewos
Lammaffaa

1 Phaawulos isa akkuma waadaa jireenya karaa Kiristoos Yesuusiin galame sanaatti fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta’e irraa,
2 Gara Xiimotewos, ilma koo jaallatamaatti:
Abbaa keenya Waaqaa fi Gooftaa keenya Kiristoos Yesuus irraa ayyaanni, araarrii fi nagaan siif haa ta’u.

Galateeffachuu

3 Ani yommuu utuu gargar hin kutin halkanii guyyaa kadhannaa koo keessatti si yaadadhutti Waaqa akkuma abbootii kootii anis yaada qulqulluun isa waaqeffadhu sana nan galateeffadha.
4 Ani yommuun imimmaan kee yaadadhutti akka gammachuudhaan guutamuuf guddisee si arguu nan hawwa.
5 Ani amantii kee isa dhugaa sana nan yaadadha; amantiin kunis jalqabatti akkoo kee Loo’isii fi haadha kee Ewuunqee keessa ture; amma immoo akka si keessa jiru nan amana.

Akka Phaawulosii fi Wangeelaaf Of Kennaniif Sossobachuu

6 Sababii kanaaf ani akka ati kennaa Waaqaa kan yeroo ani harka koo sirra kaa’etti siif kenname sana akka ibiddaatti akka qabsiiftuuf sin yaadachiisa.
7 Waaqni hafuura humnaa, kan jaalalaatii fi kan of dhowwuu nuu kenne malee hafuura sodaa nuuf hin kennineetii.
8 Kanaafuu waa’ee Gooftaa keenyaa dhugaa ba’uutti yookaan ana nama isaaf jedhee hidhametti hin qaana’in. Wangeelaaf dhiphachuu keessatti garuu humna Waaqaatiin na wajjin hirmaadhu;
9 Waaqni sababii kaayyoo isaatii fi sababii ayyaana isaatiif nu fayyisee gara jireenya qulqulluutti nu waame malee sababii hojii nu hojjenne kamiif iyyuu miti. Ayyaanni kunis uumama addunyaatiin dura karaa Kiristoos Yesuusiin nuu kenname;
10 amma garuu ayyaanni sun dhufaatii Fayyisaa keenya Kiristoos Yesuus isa karaa wangeelaatiin du’a balleessee jireenyaa fi badiisa ooluu ifatti baase sanaatiin mul’ifameera.
11 Anis wangeela kanaaf lallabaa, ergamaa fi barsiisaa ta’ee muudameera.

12 Anis akka amma jiru kanatti dhiphachuun koo kanumaaf. Ani garuu eenyun akka amane waan beekuuf hin qaana'u; akka inni waan ani imaanaa itti kennadhe hamma guyyaa sanaatti eeguu danda'us nan amana.
13 Waan narraa dhageesse sana akka fakkeenya barsiisa dhugaatti amantii fi jaalala Kiristoos Yesuusiin qabdu jabeessii qabadhu.
14 Waan gaarii imaanaa sitti kenname sana gargaarsa Hafuura Qulqulluu nu keessa jiraatu sanaatiin eegi.

Fakkeenya Of Kennuu Dhabuu fi Of Kennuu

15 Namoonni biyya Asiyaa keessa jiraatan hundinuu akka narraa gara galan ni beekta; Fiigeloosii fi Hermoogenees isaan keessa jiru.
16 Oneesifooros yeroo baay'ee waan na boqochiiseef Gooftaan warra mana isaa jiraataniif araara haa buusu; inni hidhamuu kootti illee hin qaanofneetii.
17 Akkasumas inni yeroo Roomaa dhufetti hamma na argutti dhimmee na barbaadaa ture.
18 Akka inni guyyaa sanatti Gooftaa irraa araara argatuuf fedhii Gooftaa haa ta'u! Inni Efesoon keessatti karaa baay'een akka na tajaajile ati iyyuu sirriitti beekta.

2

Sossobachuun Haaromfame

1 Kanaafuu yaa ilma ko, ayyaana Kiristoos Yesuusiin jabaadhu.
2 Waan fuula dhuga baatota baay'ee duratti narraa dhageesse sana namoota amanamoo kanneen warra kaan barsiisuu danda'anitti imaanaa kenni.
3 Atis akkuma loltuu jabaa kan Kiristoos Yesuusiitti nu wajjin dhiphadhu.
4 Namni loltummaan tajaajilu kam iyyuu ajajaa isaa gammachiisuu yaala malee dhimma jireenyaatiin of hin xaxu.
5 Akkasumas dorgomaan tokko yoo akka malutti dorgome malee gonfoo hin argatu.
6 Qonnaan bulaan jabaatee hojjetus ija qooddachuutti nama jalqabaa ta'uu qaba.
7 Waan ani sitti himu kana qalbeeffadhu; Gooftaan waan hunda keessatti hubannaa siif kennaatii.
8 Yesuus Kiristoos isa warra du'an keessaa kaafame, isa sanyii Daawit irraa dhalate yaadadhu. Kun wangeela koo
9 kan ani isaaf jedhee akka nama yakka hojjete tokkootti hamma foncaan hidhamuutti dhiphachaafii jiruu dha. Dubbiin Waaqaa garuu hin hidhamu.

10 Kanaafuu akka warri filataman fayyina Kiristoos Yesu-
usiin ta’e sana ulfina bara baraa wajjin argataniif ani
isaaniif jedhee waan hundumaa nan obsa.
11 Dubbichi amanamaan akkana jedha:
Nu isa wajjin yoo duune,
isa wajjin ni jiraanna;
12 nu yoo obsine,
isa wajjin ni moona.
Nu yoo isa ganne,
innis nu gana.
13 Nu yoo amanamoo ta’uu baanne,
inni amanamaa ta’ee jiraata;
inni of ganuu hin danda’uutii.

Waa’ee Barsiistota Sobduu

14 Wantoota kanneen isaan yaadachiisi; waa’ee je-
chootaatiinis akka wal hin lolleef fuula Waaqaa duratti
isaan akeekkachiisi; wanni akkasii warra dhaga’an ni diiga
malee waa tokko illee hin fayyaduutii.
15 Atis dubbii dhugaa sana sirriitti qabachuudhaan hojje-
taa qoratamee fudhatame kan itti hin qaanofne ta’iitii fuula
Waaqaa duratti of dhi’eessuuf tattaaffadhu.
16 Garuu dubbii faayidaa hin qabne irraa fagaadhu;
dubbiin akkasii ittuma caalchisee nama Waaqaa ta’uu irraa
nama fageessaatii.
17 Barsiisni isaaniis akka dhukkuba gaangiriinii* ba-
bal’achaa deema. Himenewoosii fi Filexoosis isaan keessatti
argamu;
18 isaanis du’aa ka’uun ta’ee darbeera jechuudhaan
dhugaa irraa fagaataniiru. Amantii namoota tokko tokkoos
ni balleessu.
19 Garuu hundeen Waaqaa hin sochoofamne kan chaap-
paa, “Gooftaan warra kan isaa ta’an ni beeka,”† akkanumas
“Namni maqaa Gooftaa waammatu hundi hammina irraa
haa deebi’u” jedhuun chaappeffame jabaatee dhaabateera.
20 Mana guddaa tokko keessa mi’a warqeetii fi meetii qofa
utuu hin ta’in, mi’i mukaatii fi suphees jira; kana keessaas
tokko tokko ulfinaaf, kaan immoo salphinaaf oola.
21 Namni tokko yoo salphina kana irraa of qulqulleesse,
inni mi’a ulfinaa kan qulqulleeffame, kan Gooftaa isaa
fayyaduu fi kan hojii gaarii kam iyyuu hojjechuuf qophe-
effame ta’a.
22 Atis hawwii hamaa yeroo dargaggummaa irraa
baqadhu; warra garaa qulqulluun Gooftaa waammatan
wajjin qajeelummaa, amantii, jaalalaa fi nagaa duukaa bu’i.

* **2:17** Dhukkuba madaan isaa hin fayyine. † **2:19** Lak 16:5

23 Falmii faayidaa hin qabnee fi gowwummaa keessa hin
seenin; kun akka lola fidu atuu ni beektaatii.
24 Garbichi Gooftaa kan nama hundumaaf garaa laafu,
kan barsiisuu danda'uu fi obsa qabeessa ta'uu qaba malee
kan namaan wal lolu ta'uu hin qabu.
25 Innis akka Waaqni qalbii jijjiirrannaa gara dhugaa
beekuutti isaan geessu isaaniif kennu abdachaa warra isaan
morman garraamummaan sirreessuu qaba;
26 akkasiinis isaan qalbii horatanii kiyyoo diiyaabiloos
kan akka isaan fedhii isaa guutaniif isaan booji'e sana jalaa
ba'u.

3

Waan Guyyoota Dhumaa Keessa Ta'u

1 Garuu guyyoota dhumaa keessa yeroon rakkinaa akka
dhufu hubadhu.
2 Namoonni of jaallattoota, jaallattoota maallaqaa, of
jajjoota, of tuultota, warra Waaqa arrabsan, warra abbaa
fi haadha isaaniitiif hin ajajamne, warra hin galateeffanne,
warra qulqullummaa hin qabne,
3 warra jaalala hin qabne, warra dhiifama hin goone,
warra maqaa nama balleessan, warra of hin qabne, gara
jabeeyyii, warra waan gaarii hin jaallanne,
4 gantoota, warra akka malee jarjaran, warra of bokoksan,
warra Waaqa jaallachuu irra waan isaan gammachiisu
jaallatan ni ta'u;
5 warra Waaqaaf bulan ni fakkaatu; garuu humna isaa ni
ganu. Ati warra akkasii irraa fagaadhu.
6 Isaan warra manneen seenuudhaan dubartoota dadha-
boo warra cubbuun isaan irra tuulamee fi warra hawwii
gosa hundaatiin asii fi achi raafaman booji'anii dha;
7 dubartoonni kunneen yeroo hunda ni baratu; garuu
gonkumaa dhugaa beekuutti dhufuu hin danda'an.
8 Akkuma Yaaneesii fi Yaambirees Museen morman sana
namoonni qalbiin isaanii badee waa'ee amantiitti fud-
hatama dhaban kunneenis dhugaadhaan ni mormu.
9 Ta'us gowwummaan isaanii waan akkuma namoota
sanaa nama hunda biratti ifatti ba'uuf isaan fagoo hin
deeman.

Gorsa Xiimotewosiif Kenname Kan Dhumaa

10 Ati garuu barsiisa ko, haala jireenya koo, kaayyoo koo,
amantii koo, obsa koo, jaalala koo, jabaadhee dhaabachuu
koo hundumaa duukaa buuteerta;
11 ari'atamuu koo, rakkina kootii fi waan Anxookiiyaatti,
Iqooniyoonii fi Lisxiraanitti narra ga'e, ari'atama garaa

garaa kan ani obsaan keessa darbes duukaa buuteerta.
Gooftaan garuu waan kana hunda jalaa na baase.
12 Dhugumaanuu namni Kiristoos Yesuusiin nama
Waaqaa ta'ee jiraachuu barbaadu kam iyyuu ni ari'atama;
13 namoonni hamoonii fi gowwoomsitoonni garuu nama
gowwoomsaa, of illee gowwoomfamaa hamminaan ittuma
caalaa deemu.
14 Ati garuu waan barattee fi waan hubatte sanatti
jabaadhu; eenyu irraa akka baratte beektaatii;
15 akkasumas ati ijoollummaa keetii jalqabdee Katabbii-
wwan Qulqulluu kanneen waa'ee fayyina karaa Kiristoos
Yesuusitti amanuutiin argamu sanaaf ogeessa si taasisuu
danda'an akkamitti akka baratte ni beekta.
16 Katabbiin Qulqulluun hundi hafuura afaan Waaqaatii
ba'een kennaman; isaanis barsiisuuf, akeekkachiisuuf, sir-
reessuu fi qajeelummaan leenjisuuf ni fayyadu;
17 kunis akka namni Waaqaa hojii gaarii hundumaaf
guutummaatti hidhatee qophaa'uuf.

4

Dubbicha Akka Lallabu Ajajuu Isaa

1 Ani fuula Waaqaa duratti, fuula Kiristoos Yesuus isa
warra jiraatanii fi warra du'anitti muruuf jiruu durattis
mul'achuu isaatii fi mootummaa isaatiin sin gorsa.
2 Dubbicha lallabi; yeroo mijaa'aattis ta'u yeroo hin mi-
joofnetti qophaa'i; obsa guddaa fi barsiisa of eeggannaatiin
sirreessi; ifadhu; jajjabeessis.
3 Yeroon itti namoonni barsiisa dhugaa dhaga'uuf obsa
hin qabaanne ni dhufaatii. Qooda kanaa akka waan gurri
isaanii inni hooqsisu sun dhaga'uu barbaadu itti himaniif
hawwii isaanii guutachuuf barsiistota baay'ee ofii isaaniitiif
walitti qabatu.
4 Gurra isaaniis dhugaa dhaga'uu irraa garagalchanii gara
oduu hundee hin qabneetti deebisu.
5 Ati garuu waan hunda keessatti ilaallachaa deemi;
rakkina obsi; hojii tajaajilaan wangeelaa tokko hojjetu
hojjedhu; tajaajila kees fiixaan baasi.
6 Ani ammuma iyyuu akka dhibaayyuutti dhangalaafa-
muuf qophaa'eera; yeroon deemsa koos ga'eera.
7 Ani lola gaarii loleera; dorgommii xumureera; amantiis
eegeera.
8 Amma gonfoon qajeelummaa na eeggata; isas Abbaa
Murtii qajeelaa, Gooftichatu guyyaa sana naa kenna; kanas
warra mul'achuu isaa jaallatan hundaaf kenna malee ana
qofaaf miti.

Yaadachiisa Dhumaa

9 Dafii gara koo kottu;

10 Deemaas addunyaa kana jaallatee na dhiisee gara Tasaloniiqee deemeeraatii. Qeerqis gara Galaatiyaa, Tiitoon immoo gara Dilmaaxiyaa deemaniiru.

11 Luqaas qofatu na bira jira. Maarqos waan tajaajila koo keessatti na gargaaruuf isa of duukaa fidii kottu.

12 Ani Xikiqoosin Efesoonitti ergeera.

13 Ati yommuu dhuftutti waaroo ani Xiroo'aasitti Kaariphoos biratti dhiisee fi kitaabota maramoo, keessumattuu kitaabota gogaa duugamaa sana naa fidi.

14 Iskindiroos tumtuun naasii sun akka malee natti hammaate. Gooftaan akka hojii isaatti ni deebisaaf.

15 Namichi kun waan akka malee ergaa keenya mormeef atis isa irraa of eeggachuu qabda.

16 Yeroo ani falmata koo kan jalqabaa dhi'eeffadhetti hundi isaanii iyyuu na dhiisanii deeman malee namni tokko iyyuu na hin gargaarre. Anis akka wanni kun isaanitti hin lakkaa'amneef Waaqa nan kadhadha.

17 Garuu akka karaa kootiin ergaan guutummaatti lallabamuu fi akka Namoonni Ormaa hundi dhaga'aniif Gooftaan na bira dhaabatee na jajjabeesse. Anis afaan leencaa jalaa nan baafame.

18 Gooftaan waan hamaa hunda jalaa na baasee mootummaa isaa kan samiiti nagumaan na galcha. Bara baraa hamma bara baraatti ulfinni isaaf haa ta'u. Ameen.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

19 Phirisqilaa fi Aqiilaatti, warra mana Oneesifooros jiraatanittis nagaa naa himi.

20 Erisxoos Qorontositti hafe; Xiroofiimoos immoo dhukkubsannaan ani Miilexoositti isa dhiise.

21 Gannaan dura dafii kottu.

Ewugiloos nagaa siif dhaama; Phuudeniis, Liinoos, Qilaawudiyaa fi obboloonni hundinuus akkasuma nagaa siif dhaamu.

22 Gooftaan hafuura kee wajjin haa ta'u. Ayyaanni si wajjin haa ta'u.

Tiitoo

Nagaa gaafachuu

1 Phaawulos isa amantii filatamtoota Waaqaatii fi
dhugaa beekuu gara Waaqaaf buluutti nama geessuuf
garbicha Waaqaatii fi ergamaa Yesuus Kiristoos ta'e irraa;
2 kunis abdii jireenya bara baraa isa Waaqni hin sobne
sun jalqaba addunyaatiin dura waadaa gale irratti kan
hundeeffamee dha;
3 innis yommuu yeroon murteeffame sun ga'etti karaa
lallaba isa ajaja Fayyisaa keenya Waaqaatiin imaanaa natti
kennameetiin dubbii isaa ifatti baaseera,
4 Gara Tiitoo isa amantii walii wajjin qabnuun ilma koo
dhugaa ta'eetti:
Waaqa Abbaa fi Fayyisaa keenya Kiristoos Yesuus irraa
ayyaannii fi nagaan siif haa ta'u.

Jaarsolii Waan Gaarii Jaallatan Filachuu

5 Sababiin ani Qareexitti si hambiseef akka ati waan
utuu hin xumuramin hafe toora qabsiiftuu fi akkuma
ani si ajajettis magaalaawwan hunda keessatti jaarsolii
muudduuf ture.
6 Jaarsi tokko kan mudaa hin qabne, dhirsa niitii tokkittii,
kan ijoolleen isaa amananii jireenya gad dhiisiitii fi ajaja-
muu diduun maqaan isaanii hin badin ta'uu qaba.
7 Phaaphaasiin tokko sababii hojiin Waaqaa imaanaa
isatti kennameef inni nama mudaa hin qabne ta'uu qaba
malee kan of tuulu, kan dafee aaru, kan machaa'u, kan
lola jaallatuu fi kan karaa hin malleen bu'aa argachuuf
tattaaffatu ta'uu hin qabu.
8 Qooda kanaa inni nama keessumaa simatu, nama waan
gaarii jaallatu, kan of qabu, qajeelaa, qulqulluu fi nama
naamusa qabu ta'uu qaba.
9 Inni akka barsiisa dhugaatiin warra kaan gorsuu, warra
barsiisa sanaan morman immoo akka dogoggora isaanii itti
himee amansiisuu danda'uuf akkuma barsiifametti dubbii
amanamaa sana jabeessee qabachuu qaba.

Warra Waan Gaarii Hin hojjenne Ifachuu

10 Finciltoonni baay'een, warri dubbii faayidaa hin qabne
dubbatanii fi gowwoomsitoonni keessumattuu miseensonni
garee warra dhagna qabatanii hedduutu jiraatii.
11 Isaan bu'aa hin malle argachuuf jedhanii waan bar-
siisuun isaan irra hin jirre barsiisuudhaan waan maatii
guutuu diiganiif afaan qabachiifamuu qabu.

12 Raajota isaanii keessaa tokko, “Warri Qareexi yeroo
hunda sobdoota; bineensota hamoo dha; albaadheyyii
dhibaa’oo dha” jedheera.
13 Dhuga ba’umsi kun dhugaa dha. Kanaafuu akka isaan
amantii dhugaa qabaataniif jabeessii isaan ifadhu.
14 Akka isaan mammaaksa Yihuudootaa kan hundee
hin qabne yookaan ajaja warra dhugaadhaan mormanii
duukaa hin buuneefis jabeessii isaan ifadhu.
15 Warra qulqullaa’oof wanni hundinuu qulqulluu dha;
warra xuraa’oo fi warra hin amanneef garuu wanni tokko
iyyuu qulqulluu miti. Dhugumaanuu yaadni isaaniitii fi
qalbiin isaanii xuraa’eera.
16 Isaan nu Waaqa beekna jedhu; hojii isaaniitiin garuu
isa ganu. Isaan jibbamoo dha; warra hin ajajamnee fi warra
waan gaarii tokko iyyuu hojjechuuf ga‘umsa hin qabnee
dha.

2

Wangeelaaf Jecha Waan Gaarii Hojjechuu

1 Ati garuu waan barsiisa dhugaa wajjin deemu barsiisi.
2 Jaarsoliin akka amala qabeeyyii, kabajamoo fi warra
of qaban ta’aniif, akkasumas akka warra amantii dhugaa,
jaalalaa fi obsa qabaatan barsiisi.
3 Akkasuma immoo jaartoliin akka jireenya isaaniitiin
kabajamoo ta’an, akka waan gaariis barsiisan malee akka
maqaa nama hin balleessine yookaan akka dhugaatii daad-
hii wayinii baay’eetiin hin fudhatamne isaan barsiisi.
4 Yoos isaan akka dubartoonni shamarran dhirsoota
isaanii fi ijoollee isaanii jaallatan barsiisuu ni danda’u;
5 akka dubbiin Waaqaa hin tuffatamneefis akka of qaban,
akka qulqullaa’an, akka hojii mana keessaatiin qabaman,
akka arjoota ta’an, akka dhirsoota isaaniitiif ajajaman ni
barsiisu.
6 Akkasumas dargaggoonni akka of qabaniif gorsi.
7 Waan hunda keessatti waan gaarii hojjechuun fak-
keenya isaaniif ta’i. Barsiisa kee keessatti amanamaa,
kabajamaa fi nama akka salphaatti hin ilaalamne ta’i;
8 akka warri siin morman waa’ee keenya waan hamaa
dubbatan tokko illee dhabanii qaana’aniifis dubbii dhugaa
kan tuffatamuu hin dandeenye dubbadhu.
9 Garboonni waan hundaan akka gooftota isaaniitiif
ajajaman, akka gooftota isaanii gammachiisuu yaalan, akka
waan gooftonni isaanii dubbataniif deebii mormii hin
deebifne barsiisi;
10 akka isaan gooftota isaanii jalaa hin hanne, garuu
akka barsiisni Fayyisaa keenya Waaqaa karaa hundumaan

hawwataa ta’u gochuuf akka isaan amanamummaa guutuu
argisiisan barsiisi.
11 Ayyaanni Waaqaa kan fayyina fidu nama hundatti
mul’ifameeraatii.
12 Ayyaanni kunis Waaqa malee jiraachuu fi hawwii
addunyaa ganuun bara kana keessa jireenya of qabiisaa,
jireenya qajeelummaatii fi jireenya Waaqatti buluu akka
jiraannu nu barsiisa;
13 kunis yommuu nu abdii keenya isa eebbifamaa jechuu-
nis mul’achuu ulfina Waaqa keenya guddichaatii fi Fayyisaa
keenya Yesuus Kiristoos eeggachaa jirrutti ta’a;
14 innis hammina hunda irraa nu furuu fi saba ofii isaa
warra waan gaarii hojjechuuf hinaafan ofiif qulqulleef-
fachuuf jedhee of dabarsee nuuf kenneera.
15 Egaa wantoonni ati barsiisuu qabdu kanneenii dha.
Taayitaa guutuun jajjabeessi; ifadhus. Namni tokko iyyuu
si hin tuffatin.

3

Waan Gaarii Hojjechuudhaaf Fayyifamuu

1 Ati akka namoonni bulchitootaa fi abbootii taayitaatiif
bulan, akka ajajamanii fi akka waan gaarii kam iyyuu
hojjechuuf qophaa’oo ta’an yaadachiisi;
2 akka isaan maqaa nama tokko illee hin balleessine,
akka namoota nagaatii fi obsa qabeeyyii ta’an, akka nama
hundaaf garraamummaa argisiisanis yaadachiisi.
3 Nu mataan keenyas duraan warra gowwoota, warra
hin ajajamne, warra gowwoomfamnee fi warra dharraa
hamaa fi gammachuu gosa hundaatiif garboomfamne turre.
Namootaan jibbamaa fi walis jibbaa, hamminaa fi hinaaf-
faan jiraachaa turre.
4 Yommuu gaarummaa fi jaalalli Fayyisaa keenya Waaqaa
mul’atetti garuu,
5 inni sababii qajeelummaa nu hojjenneetiif utuu hin ta’in
sababii araara isaatiif jedhee nu fayyise. Inni dhiqannaa
lammata dhalachuutii fi haaromsuu Hafuura Qulqulluutiin
nu fayyise;
6 hafuurri kunis isa Waaqni karaa Fayyisaa keenya Yesuus
Kiristoosiin arjummaadhaan nurratti dhangalaase sana;
7 kunis akka nu ayyaana isaatiin qajeeltota taasifamnee
abdii jireenya bara baraa qabaachuun dhaaltota taanuuf.
8 Jechi kunis amanamaa dha. Warri Waaqa amanatan
akka waan gaarii hojjechuuf of eeggannaan of kennan, akka
ati cimsitee waan kana dubbattu nan barbaada. Kunis

waan akka malee gaarii fi waan nama hundumaa fayyaduu dha.
9 Ati garuu falmii faayidaa hin qabnee fi hidda dhalootaa lakkaa'uu irraa, waa'ee seeraa irratti wal mormuu fi wal loluu irraa fagaadhu; kun waan bu'aa hin qabnee fi waan hin fayyadnee dhaatii.
10 Nama gargar ba'uu fidu tokko yeroo tokko akeekkachiisi; yeroo lammaffaas akeekkachiisi. Ergasii immoo isa irraa fagaadhu.
11 Namni akkasii akka micciiramaa fi cubbamaa ta'e atuu beekta; inni nama ofuma isaatti muruu dha.

Gorsa Dhumaa
12 Ani waanan yeroo gannaa Niqoophiliyoonitti dabarsuuf murteesseef akkuma ani Arxemaas yookaan Xikiqoosin sitti ergeen dafii kottu.
13 Zenaas abukaattichaa fi Apholoosin imala isaanii irratti gargaaruuf waan dandeessu hunda godhi; waan isaan barbaachisu hunda qabaachuu isaanii illee mirkaneessi.

14 Namoonni keenya akka waan guyyaa guyyaatti isaan barbaachisu hojjetanii argatanii fi akka jireenya bu'aa hin qabne hin jiraanneefis waan gaarii hojjechuuf of kennuu barachuu qabu.

15 Warri na wajjin jiran hundinuu nagaa siif dhaamu.
Warra amantiin nu jaallatanitti nagaa nuuf himi.

Ayyaanni hunda keessan wajjin haa ta'u.

Fiilmoonaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa Kiristoos Yesuusiif jedhee hidhamee fi
obboleessa keenya Xiimotewos irraa,
Gara Fiilmoonaa isa jaallatamaa fi hojjetaa hidhata
keenya ta'e sanaatti; 2 akkanumas gara obboleettii keenya
Aphifiyaatti, gara Arkiphaa isa nu wajjin loltuu ta'eetti,
gara waldaa kiristaanaa ishee mana keetti walitti qabam-
tuuttis:
3 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa
irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Galata Galchuu fi Kadhannaa

4 Ani yeroo kadhannaa koo keessatti si yaadadhu hunda
Waaqa koo nan galateeffadha;
5 ani waa'ee amantii kee kan ati Gooftaa Yesuusitti
qabduu fi waa'ee jaalala kee kan ati qulqulloota isaa
hundaaf qabduu nan dhaga'aatii.
6 Ani akka ati waa'ee waan gaarii nu Kiristoosiin qabnu
hundumaa hubannaa guutuu qabaattee amantii kee na-
maan ga'uuf jabaattu nan kadhadha.
7 Yaa obboleessa, waan ati garaa qulqullootaa qabba-
neessiteef jaalalli kee gammachuu fi jajjabina guddaa naa
kenneera.

Phaawulos Oneesimoosiif Kadhachuu Isaa

8 Kanaafuu ani akka ati waan hojjechuu qabdu hojjetu si
ajajuuf yoo Kiristoosiin ija jabina qabaadhe illee,
9 sababii jaalalaatiif cimseen si kadhadha. Egaa ani
Phaawulos jaarsichii fi ammas Kiristoos Yesuusiif kanan
hidhame,
10 ilma koo Oneesimoos isa ani hidhamuu kootiin dhalche
sanaaf sin kadhadha.
11 Inni kanaan dura nama homaa si hin fayyadne ture;
amma garuu siifis anaafis nama faayidaa qabu ta'eera.
12 Ani isa, nama akka garaa kootii sana deebisee gara
keetti nan erga.
13 Ani yeroon wangeelaaf hidhametti inni iddoo kee bu'ee
akka na tajaajiluuf of biratti isa hambifachuu barbaadeen
ture.
14 Ani garuu gaarummaan kee utuu dirqamaan hin ta'in
fedhiidhaan akka ta'uuf waanuma tokko illee eeyyama kee
malee gochuu hin barbaanne.

15 Tarii inni yeroo gabaabaaf siin gargar ba’uun isaa
akka ati deebiftee isa simattee hamma dhumaatti of bira
tursituuf ta’a;
16 atis si’achi akka garbichaatti utuu hin ta’in, akka ob-
boleessa jaallatamaa garbicha caalu tokkootti isa simadhu.
Inni keessumattuu erga anaaf akkas jaallatamaa ta’e siif im-
moo fooniinis Gooftaadhaanis hammam caalaa jaallatamaa
haa ta’u ree?
17 Egaa ati yoo akka michuu keetiitti na ilaalte akkuma na
simatutti isas simadhu.
18 Yoo inni waanuma tokkoon illee si yakkee jiraate
yookaan ati yoo waanuma tokko illee isa irraa qabaatte
natti lakkaa’i.
19 Ani Phaawulos siifan kaffala jedhee harkuma kootiin
barreesseera. Akka ati mataan kee iyyuu kan koo taate ani
homaa sitti hin himu.
20 Egaa yaa obboleessa, ani Gooftaadhaan faayidaa kana
sirraa argachuu nan barbaada; Kiristoositti garaa koo naa
qabbaneessi.
21 Akka ati waan ani si kadhadhu caalaa naa gootu
beekuudhaan ajajamuu kee amanadhee siifan barreessa.

Nagaa Dhaamuu fi Eebbisuu

22 Kana malees ani kadhannaa keessaniin akkan
isiniif kennamu waanan abdadhuuf mana boqonnaa naa
qopheessi.

23 Ephaafiraan inni Kiristoos Yesuusiif jedhee na wajjin
hidhame nagaa siif dhaama.
24 Akkasumas warri na wajjin hojjetan Maarqos,
Arisxirokoos, Deemaasii fi Luqaas nagaa siif dhaamu.

25 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos hafuura
keessan wajjin haa ta’u.

Ibroota

Dubbii Waaqayyoo Kan Xumuraa: Ilma Isaa

1 Bara durii Waaqni yeroo baay'ee fi karaa adda addaatiin
raajotaan abbootii keenyatti dubbatee ture;
2 bara dhumaa kana keessa garuu Ilma isaa kan inni
dhaaltuu waan hundumaa godhee muudeen nutti dubbate;
isumaanis addunyaawwan uume.
3 Ilmi calaqqisa ulfina Waaqaa ti; eenyummaa Waaqaas
akkuma jirutti mul'isa; dubbii isaa humna qabeessa sanaa-
nis waan hunda hirkisee baata. Innis erga cubbuu keenya
nurraa qulqulleessee booddee samii irra mirga Waaqa
ulfina qabeessa sanaa taa'e.
4 Akkuma maqaan inni dhaale sun kan ergamootaa caalaa
guddaa ta'e sana innis ergamoota caalaa guddaa dha.

Ilmi Ergamoota Caaluu Isaa

5 Waaqni ergamoota keessaa isa kamiin,
"Ati Ilma koo ti;
ani har'a si dhalcheera"*
Yookaan isa kamiin,
"Ani isaaf Abbaa nan ta'a;
innis Ilma naa ta'a"†
jedhee beeka?
6 Akkasumas Waaqni yommuu Ilma isaa hangafa gara
addunyaa kanaatti ergutti,
"Ergamoonni Waaqaa hundi isa haa waaqeffatan"‡
jedha.
7 Yommuu waa'ee ergamootaa dubbatus,
"Inni ergamoota isaa hafuurota,
tajaajiltoota isaa immoo arraba ibiddaa godha"§
jedha.
8 Waa'ee Ilmaa garuu akkana jedha;
"Yaa Waaqayyo, teessoon kee bara baraa hamma bara
baraatti ni jiraata;
bokkuun qajeelummaas bokkuu mootummaa keetii ni
ta'a.
9 Ati qajeelummaa jaallatte; jal'ina immoo ni jibbite;
kanaafuu Waaqayyo Waaqni kee zayitii gammachuutiin
si dibee,
hiriyoota kee si caalchise."*
10 Akkasumas inni akkana jedha;

---

* **1:5** Far 2:7 † **1:5** 2Sm 7:14; 1Sn 17:13 ‡ **1:6** Far 104:4 § **1:7** Far 104:4
* **1:9** Far 45:6,7

“Yaa Gooftaa, ati jalqabatti lafa hundeessite;
samiiwwanis hojii harka keetii ti.
11 Isaan ni badu; ati garuu ni jiraatta;
hundumti isaanii akkuma uffataa ni moofa’u;
12 ati akkuma wayyaatti isaan marta;
isaan akkuma uffataatti geeddaramu;
ati garuu sanuma;
umuriin kees gonkumaa dhuma hin qabu.”†
13 Waaqni ergamoota keessaa isa kamiin,
“Hamma ani diinota kee ejjeta miilla keetii godhutti,
gara mirga koo taa’i”‡
jedhe?
14 Ergamoonni hundinuu hafuurota tajaajilan kanneen warra fayyina dhaalan tajaajiluuf ergaman mitii?

2

Akeekkachiisa

1 Kanaafuu nu akka waan dhageenye irraa hin jal’anneef waan sana irratti xiyyeeffannoo guddaa gochuu qabna.
2 Sababiin isaas erga dubbiin ergamootaan dubbatame sun eegamuu qabaatee, seera cabsuu fi ajajamuu diduun hundis erga adabbii malu argatanii,
3 yoos nu yoo fayyina guddaa akkanaa tuffanne, akkamitti adabbii kana jalaa baana ree? Fayyinni jalqabatti Gooftaadhaan labsame kun warra dhaga’aniin nuuf mirkaneeffame.
4 Waaqni mallattoon, raajii fi hojii dinqii adda addaatiin akkasumas kennaawwan Hafuura Qulqulluu kanneen akka fedhii isaatti kennamaniin dhugaa ba’eera.

Yesuus Guutummaatti Nama Taasifame

5 Inni addunyaa dhufuuf jiru, kan nu waa’ee isaa dubbannu sana ergamoota jala hin galchine.
6 Namni tokko garuu iddoo tokkotti akkana jedhee dhugaa ba’eera;
“Akka ati isaaf yaadduuf namni maali?
Akka isaaf dhimmituuf ilmi namaa maali?
7 Ati xinnoo ishee ergamootaa gad isa goote;
ulfinaa fi kabajaan isa gonfite;
hojii harka keetii irrattis isa muudde.
8 Waan hundas miilla isaa jala galchite.”*
Inni yommuu waan hunda isa jala galchetti wanni inni utuu isa jala hin galchin hambise tokko iyyuu hin jiru. Ta’us yeroo ammaa wanni hundinuu isa jala galee hin arginu.

---

† **1:12** Far 102:25-27 ‡ **1:13** Far 110:1 * **2:8** Far 8:4-6

9 Garuu Yesuus inni ayyaana Waaqaatiin nama hundaaf
du'a dhandhamuuf jedhee xinnoo ishee ergamootaa gad
ta'ee ture sun dhiphina du'aa waan dhiphateef amma
ulfinaa fi kabajaan gonfamee argina.
10 Waaqni wanni hundi isaaf jiraatuu fi isaan jiraatu
sun ilmaan baay'ee gara ulfinaatti geessuuf jedhee mataa
fayyina isaanii dhiphina kan hir'ina hin qabne gochuun
isaaf ni mala ture.
11 Inni namoota qulqulleessuu fi kanneen qulqulle-
effaman hundi kanuma abbaa tokkoo ti. Kanaafuu Yesuus
obboloota jedhee isaan waamuu hin qaana'u.
12 Inni,
"Maqaa kee obboloota kootti nan labsa;
waldaa kiristaanaa keessattis faarfannaadhaan sin ja-
jadha"†
jedha.
13 Akkasumas,
"Ani isa nan amanadha"‡
jedha. Ammas inni,
"Anii fi ijoolleen Waaqayyo naa kenne kunoo ti"§
jedha.
14 Sababii ijoolleen sun foonii fi dhiiga qabaniif, Yesuusis
du'a ofii isaatiin diiyaabiloos isa du'a irratti humna qabu
sana balleessuuf jedhee namummaa isaanii qoodate;
15 innis warra bara jireenya isaanii hunda garbummaa
sodaa du'aatiin hidhamanii turan bilisa baasuuf jedhee
waan kana godhe.
16 Inni dhugumaanuu sanyii Abrahaam gargaaruuf malee
ergamoota Waaqaa gargaaruuf miti.
17 Kanaafuu inni Waaqa tajaajiluu keessatti akka luba ol
aanaa araara qabeessaa fi amanamaa ta'uuf, akka cubbuu
namootaatiif araara buusuuf waan hundaan obboloota isaa
fakkaachuutu isa irra ture.
18 Inni mataan isaa waan dhiphina keessatti qorameef
warra qoramaa jiran gargaaruu ni danda'a.

3

Yesuus Musee Caala

1 Kanaafuu yaa obboloota qulqulloota, warra waamicha
samii keessatti hirmaattan, Yesuus ergamaa fi luba ol aanaa
amantii keenyaa sana ilaalaa.
2 Akkuma Museen mana Waaqaa hunda keessatti amana-
maa ture sana innis isa isa muudeef amanamaa ture.

---

† **2:12** Far 22:22 ‡ **2:13** Isa 8:17 § **2:13** Isa 8:18

3 Akkuma namni mana ijaaru tokko mana sana caalaa
kabaja guddaa qabu, innis Musee caalaa kabaja guddaa
qaba.
4 Tokkoon tokkoon manaa namaan ijaaramaatii; kan
waan hunda ijaare garuu Waaqa.
5 Museen waan fuul duratti dubbatamuuf jiru dhugaa
ba'uuf akka tajaajilaa tokkootti mana Waaqaa hunda
keessatti amanamaa ture.*
6 Kiristoos garuu akka Ilmaatti mana Waaqaa irratti
amanamaa dha. Nus yoo ija jabina keenyaa fi abdii ittiin
boonnu sana jabeessinee qabanne, nu mana isaa ti.

Akeekkachiisa Amantii Dhabuu Irratti Kenname

7 Kanaafuu akkuma Hafuurri Qulqulluun jedhu:
"Isin yoo har'a sagalee isaa dhageessan,
8 akka yeroo qorumsaa gammoojjii
keessatti finciluun gootan sana,
mataa hin jabaatinaa;
9 abbootiin keessan achitti na qoranii na ilaalan;
waggaa afurtamas waan ani hojjedhe argan.
10 Kanaafuu ani dhaloota sanatti aaree,
'Yeroo hunda qalbii isaaniitiin dogoggoru;
isaan karaa koo hin beekne' jedhe.
11 Kanaafuu ani dheekkamsa kootiin,
'Isaan boqonnaa kootti hin galan' jedhee kakadhe."†
12 Yaa obboloota, akka isin keessaa namni tokko iyyuu
garaa hamaa fi hin amanne kan Waaqa jiraataa irraa nama
fageessu hin qabaanneef of eeggadhaa.
13 Garuu isin keessaa akka namni tokko iyyuu gowwoom-
saa cubbuutiin mata jabeessa hin taaneef utuu "Har'a"
jedhamaa jiruu guyyuma guyyaan wal jajjabeessaa.
14 Nus yoo amantii keenya isa jalqabaa sana hamma dhu-
maatti jabeessinee qabanne Kiristoos wajjin hirmaattota ni
taanaatii.
15 Kunis akkuma,
"Isin yoo har'a sagalee isaa dhageessan,
akka yeroo fincilaa sana,
mataa hin jabaatinaa"‡
jedhamee barreeffamee dha.
16 Warri dhaga'anii fincilan sun eenyu? Warra Museen
qajeelchee Gibxii baase sana hunda mitii?
17 Waaqni waggaa afurtama eenyu faatti aare? War-
ruma cubbuu hojjetanii reeffi isaanii gammoojjii keessatti
kukkufe sanatti mitii?

---

* **3:5** Lak 12:7 † **3:11** Far 95:7-11 ‡ **3:15** Far 95:7,8

18 Yoo warruma ajajamuu didan sana ta’e malee Waaqni
akka isaan gonkumaa boqonnaa isaatti hin galleef eenyu
faatti kakate ree?
19 Kanaafuu akka isaan sababii amantii dhabuu isaaniitiif
boqonnaa sanatti galuu hin danda’in argina.

4

Boqonnaa Guyyaa Sanbataa

1 Kanaaf waadaan boqonnaa isaatti galuu sun amma
iyyuu waan jiruuf isin keessaa namni kam iyyuu utuu
boqonnaa sanatti hin galin akka hin hafne of haa eeggannu.
2 Wangeelli isaanitti lallabame nuttis lallabameeraatii;
garuu dubbiin lallabame sun waan amantii isaaniitiin wal
hin fudhanneef warra dhaga’an sanaaf faayidaa tokko illee
hin kennine.
3 Nu warri amanne boqonnaa sanatti ni galla; kunis
akkuma inni,
“Kanaafuu ani dheekkamsa kootiin,
‘Isaan boqonnaa kootti
hin galan’ jedhee kakadhe”*
jedhu sanaa dha. Ta’us hojiin isaa uumama addunyaatii
jalqabee xumurameera.
4 Innis iddoo tokkotti waa’ee guyyaa torbaffaa; “Waaqni
guyyaa torbaffaatti hojii isaa hundumaa irraa boqote”†
jedhee dubbate.
5 Ammas inni iddoodhuma kanatti, “Isaan boqonnaa kootti
hin galan”‡ jedha.
6 Amma iyyuu akka namoonni tokko tokko itti galaniif id-
doon boqonnaa sun hambifameera; warri duraan wangeelli
itti lallabame sun immoo sababii ajajamuu didaniif boqon-
naa sanatti hin galle.
7 Kanaafuu Waaqni deebisee guyyaa tokko “Har’a” jedhee
waamuudhaan murteesse. Innis akkuma kanaan dura
dubbatame sana bara dheeraa booddee karaa Daawitiitiin,
“Isin yoo har’a sagalee isaa dhageessan,
mataa hin jabaatinaa”§ jedha.
8 Utuu Iyyaasuun boqonnaa sanatti isaan galchee jiraatee,
silaa Waaqni ergasii waa’ee guyyaa biraa hin dubbatu
tureetii.
9 Kanaafuu boqonnaan Sanbataa saba Waaqaatiif
kaa’ameera;
10 namni boqonnaa Waaqaatti galu kam iyyuu akkuma
Waaqni hojii isaa irraa boqote sana, innis hojii isaa irraa
ni boqota.*

---

* **4:3** Far 95:11 † **4:4** Uma 2:2 ‡ **4:5** Far 95:11 § **4:7** Far 95:7,8 * **4:10** Uma 2:2

11 Kanaafuu akka namni tokko illee fakkeenya ajajamuu
diduu jara sanaa duukaa bu’ee boqonnaa sanatti galuu hin
dhabneef kottaa boqonnaa sanatti galuuf ni tattaaffannaa.
12 Dubbiin Waaqaa jiraataa fi kan hojjetuudhaatii.
Goraadee qara lama qabu kam iyyuu caalaa qaramaa dha;
hamma lubbuu fi hafuura, buusaa fi dhuka gargar baasutti
waraanee seena; yaadaa fi fedhii garaa namaas ni qora.
13 Uumama hunda keessaa wanti fuula Waaqaa duraa
dhokatu tokko illee hin jiru. Wanti hundi ija isaa duratti
qullaa fi saaqamaa dha; nus waa’ee mataa keenyaa deebii
kennuufii qabna.

Yesuus Luba Ol Aanaa Guddicha

14 Egaa luba ol aanaa guddicha isa samiiwwan keessa
darbe, Yesuus Ilma Waaqaa waan qabnuuf kottaa amantii
keenya jabeessinee qabannaa.
15 Nu luba ol aanaa dadhabbii keenya keessatti garaa nuu
hin laafne hin qabnuutii; garuu kan waan hundaan akkuma
keenya qorame qabna; ta’us inni cubbuu hin hojjenne.
16 Kanaafuu akka araara argannuu fi akka ayyaana
yeroo nu barbaachisutti nu gargaaru argannuuf kottaa gara
teessoo ayyaanaatti sodaa malee dhi’aannaa.

5

1 Tokkoon tokkoon luba ol aanaa namoota gidduudhaa
filatamee waan Waaqa ilaallatu irratti namoota iddoo bu’ee
sababii cubbuutiif kennaa fi aarsaa dhi’eessuuf muudama.
2 Inni mataan isaa iyyuu waan dadhabbii keessa jiruuf
wallaaltotaa fi warra karaa irraa jallataniif garaa laafuu ni
danda’a.
3 Sababii kanaaf inni cubbuu ofii isaatiif, akkasumas
cubbuu namootaatiif aarsaa dhi’eessuu qaba.
4 Nama akkuma Aroonitti Waaqaan waamame malee,
namni kam iyyuu ulfina kana ofii isaatiif hin fudhatu.
5 Kiristoosis akkasuma luba ol aanaa ta’uuf of hin ulfees-
sine. Waaqni garuu,
“Ati Ilma koo ti;
ani har’a si dhalcheera”*
jedheen.
6 Iddoo biraattis,
“Akkuma sirna Malkiiseedeqitti,
ati luba bara baraa ti”†
jedha.

---

* **5:5** Far 2:7 † **5:6** Far 110:4

7 Yesuus yeroo lafa irra jiraachaa turetti iyya guddaa fi
imimmaaniin isa du’a isa oolchuu danda’u sanatti kadhan-
naa fi waammata dhi’eeffate; sababii inni sodaa Waaqaa
qabuufis kadhannaan isaa ni dhaga’ameef.
8 Inni Ilma ta’u iyyuu dhiphina isaa sana irraa ajajamuu
barate;
9 erga kan mudaa hin qabne taasifamee immoo warra
isaaf ajajaman hundaaf burqaa fayyina bara baraa ta’e.
10 Akka sirna Malkiiseedeqittis luba ol aanaa jedhamee
Waaqaan waamame.

Akeekkachiisa

11 Nu waa’ee isaa waan jennu baay’ee qabna; isin garuu
waan hubachuutti dadhaboo taataniif isinii ibsuun rakkisaa
dha.
12 Isin yeroo kanatti barsiistota ta’uu qabdu ture; isin
immoo nama waa’ee dhugaa dubbii Waaqaa kan jalqabaa
irra deebi’ee isin barsiisutu isin barbaachisa. Nyaata
jabaataas utuu hin ta’in aannan isin barbaachisa.
13 Namni aannaniin jiraatu kam iyyuu waan amma illee
daa’ima ta’eef dubbii qajeelummaa hin beeku.
14 Nyaanni jabaataan garuu namoota bilchaatoo kanneen
waan gaarii fi waan hamaa gargar baasanii beekuuf of
leenjisaniif ta’a.

6

1 Kanaafuu kottaa barsiisa waa’ee Kiristoos isa jalqabaa
sana dhiifnee gara bilchinaatti dabarraa; waa’ee hojii gara
du’aatti nama geessuu irraa deebi’uu fi waa’ee Waaqatti
amanuu lammata hundee hin buufnu;
2 akkasumas barsiisa waa’ee cuuphaa, waa’ee harka
nama irra kaa’uu, waa’ee du’aa ka’uu warra du’aniitii fi
waa’ee murtii bara baraa ammas hundee hin buufnu.
3 Nus yoo Waaqni jedhe waan kana ni goona.
4 Warra yeroo tokko ifni ifeefii kennaa samii dhand-
hamatan, kanneen Hafuura Qulqulluu irraa qooddatan,
5 warra gaarummaa dubbii Waaqaatii fi humna bara
dhufuuf jiru sanaa dhandhamatanii
6 ergasii garuu amantii irraa gara galan, gara qalbii jijjiir-
rannaatti isaan fiduun hin danda’amu; sababiin isaas isaan
fedhuma isaaniitiin deebisanii Ilma Waaqaa ni fannisu;
fuula namootaa durattis salphinatti isa saaxilu.
7 Lafti bokkaa yeroo baay’ee irratti roobu dhugdee warra
ishee qotataniif midhaan fayyadu kennitu eebba Waaqaa
argatti.

8 Lafti qoraattii fi sokorruu biqilchitu garuu faayidaa hin
qabdu; abaaramuus geesseerti. Dhumni ishees gubamuu
dha.
9 Yaa michoota jaallatamtoota, nu yoo akkana dubbanne
illee waa'ee keessan waan wayyu, waan fayyina wajjin
deemus akka qabdan mirkaneeffanneerra.
10 Waaqni qulqulloota tajaajiluu keessanii fi ammas tajaa-
jiluu keessaniin hojii isin hojjettanii fi jaalala maqaa isaatiif
argisiiftan irraanfachuuf jal'aa mitiitii.
11 Nus akka tokkoon tokkoon keessan abdii keessan
mirkaneessitanii hamma dhumaatti tattaaffii akkanaa ar-
gisiiftan barbaanna.
12 Nu akka isin fakkeenya warra amantii fi obsaan waan
waadaa galame sana dhaalanii duukaa buutan barbaanna
malee akka isin dhibaa'oo taatan hin barbaannu.

Waadaan Waaqaa Amanamaa Ta'uu Isaa

13 Waaqni yeroo Abrahaamiif waadaa galetti kan isa caalu
kan inni ittiin kakatu tokko iyyuu waan hin jirreef matuma
ofiitiin kakate.
14 Innis, "Ani dhugumaan eebba, sin eebbisa; baay'isuus
si baay'isa"* jedha.
15 Kanaafuu Abrahaam obsaan eeggatee waan waadaa
galame sana argate.
16 Namoonni kan isaan caaluun kakatu; kakuun sunis
waan jedhame sana mirkaneessee akka falmiin hundumtuu
fiixaan ba'u godha.
17 Waaqni haala kaayyoo isaa kan hin geeddaramne sana
caalaatti ibsee warra waadaa dhaalanitti argisiisuu waan
barbaadeef waadaa sana kakuudhaan cimse.
18 Egaa waan hin geeddaramne kan Waaqni waa'ee
isaanii sobuu hin dandeenye lamatu jira; kanaafuu nu
warri isatti baqanne abdii fuula keenya dura kaa'ame sana
jabeessinee qabachuuf jajjabina guddaa qabna.
19 Nus abdii kana akka hiituu dooniitti lubbuuf qabna.
Abdiin kunis iddoo qulqulluu golgaa duuba jiru sana ol
seena;
20 iddoon kunis kan Yesuus iddoo keenya bu'ee nu dursee
itti ol seenee dha. Innis akka sirna Malkiiseedeqitti luba ol
aanaa bara baraa ta'eera.

7

Malkiiseedeq Lubicha

1 Malkiiseedeq mootii Saalemiitii fi luba Waaqa Waan
Hundaa Olii ture. Innis utuu Abrahaam mootota mo'atee
deebi'uu itti dhufee isa eebbise;

* **6:14** Uma 22:17

2 Abrahaamis waan hundumaa kudhan keessaa tokko
isaaf kenne. Jalqabatti maqaan isaa, “Mootii qajeelummaa”
jechuu dha; ergasii immoo, “Mootii Saalem” jechuunis,
“Mootii nagaa” jechuu dha.
3 Inni abbaa yookaan haadha hin qabu; hidda dhalootaas
hin qabu; jalqaba guyyootaa yookaan dhuma jireenyaas hin
qabu; inni akkuma Ilma Waaqaatti luba bara baraa ta’ee
jiraata.
4 Egaa Abrahaam hangafni abbootii iyyuu erga waan
booji’e irraa kudhan keessaa tokko isaaf kennee, Malki-
iseedeq hammam guddaa akka ta’e mee ilaalaa!
5 Ilmaan Lewwii warri luboota ta’an yoo obboloonni
isaanii sanyii Abrahaam ta’an iyyuu namoota irraa jechu-
unis obbolootuma isaanii irraa kudhan keessaa tokko akka
fudhatan seerri ni ajaja.
6 Namichi sanyii isaanii irraa hin ta’in kun garuu Abra-
haam isa waadaan galameef sana irraa kudhan keessaa
tokko fudhatee isa eebbise.
7 Inni xinnaan akka isa guddaadhaan eebbifamu shakkii
hin qabu.
8 Karaa tokkoon kudhan keessaa tokko namoota du’a hin
oolleen walitti qabama; karaa kaaniin immoo isa jiraataa
ta’uun isaa dhugaa ba’ameef sanaan walitti qabama.
9 Lewwiin inni kudhan keessaa tokko walitti qabu mataan
isaa iyyuu kudhan keessaa harka tokko karaa Abrahaami-
itiin baaseera jechuun ni danda’ama;
10 Malkiiseedeq yommuu Abrahaamin simatetti Lewwiin
mudhii abbaa ofii isaa keessa tureetii.

Yesuus Akka Malkiiseedeqiiti

11 Utuu sirni lubummaa Lewwii kan hir’ina hin qabne
ta’ee, silaa lubni biraa kan akka sirna lubummaa Aroonitti
utuu hin ta’in lubni akka sirna lubummaa Malkiiseedeqitti
filatame dhufuun isaa maaliif barbaachise ree? Seerri
sirna lubummaa Lewwii kana irratti hundeeffamee sabaaf
kennameetii.
12 Yommuu lubummaan geeddaramu seerichis akkasuma
geeddaramaatii.
13 Inni wanni kun waa’ee isaa dubbatame sun gosti
isaa kan biraa ti; gosa kana keessaas namni tokko iyyuu
takkumaa iddoo aarsaa hin tajaajille.
14 Gooftaan keenya akka sanyii Yihuudaa irraa dhalate
beekamaadhaatii; Museenis gosa sana ilaalchisee waa’ee
lubummaa homaa hin dubbanne.
15 Yommuu lubni akka Malkiiseedeqi kan biraa ka’utti,
wanni nu dubbanne sun ittuma caalee ifa ta’a;

16 innis utuu ajaja fooniitiin hin ta’in humna jireenya hin
badneetiin luba ta’e.
17 Waa’ee isaas,
“Akkuma sirna Malkiiseedeqitti,
ati luba bara baraa ti”*
jedhamee dhugaa ba’ameeraafiitii.
18 Ajajni duraa sun waan dadhabaa fi kan hin fayyadne
tureef diigameera.
19 Sababii seerri waanuma tokko illee kan mudaa hin
qabne hin godhiniif abdiin caalu kan nu ittiin gara
Waaqaatti dhi’aannu tokko dhufeera.
20 Kunis kakaa malee hin taane! Warri kaan immoo kakaa
tokko malee luboota ta’an;
21 inni garuu yeroo Waaqni,
“Gooftaan, ‘Ati luba bara baraa ti’
jedhee kakateera;
inni yaada isaa hin geeddaru”†
isaan jedhetti kakaadhaan luba ta’e.
22 Yesuus sababii kakaa kanaatiif kakuu caaluuf wabii
ta’eera.
23 Luboonni durii sababii duuti akka isaan tajaajila itti hin
fufneef isaan dhowweef baay’ee turan;
24 Yesuus garuu waan bara baraan jiraatuuf lubummaa
hin geeddaramne qaba.
25 Kanaaf inni yeroo hundumaa waan isaaniif kad-
hachuuf jiraatuuf warra karaa isaatiin gara Waaqaa dhufan
guutumaan guutuutti fayyisuu ni danda’a.
26 Egaa luba ol aanaa qulqulluu, kan mudaa hin qabne,
kan xurii hin qabne, kan cubbamoota irraa adda ta’e, samii
olittis kan kabajame akkasii qabaachuun nu barbaachisa.
27 Inni akka luboota ol aantota kaaniitti guyyuma guyyaan
duraan dursee cubbuu ofii isaatiif, ergasii immoo cubbuu
namootaatiif aarsaa dhi’eessuun isa hin barbaachisu. Inni
yommuu of kenne sanatti al tokko yeroo hundaaf cubbuu
namootaatiif aarsaa dhi’eesseeraatii.
28 Seerichi namoota dadhaboo, luboota ol aantota godhee
muudaatii; dubbiin kakaa kan seera booddee dhufe garuu,
Ilma Waaqaa isa bara baraan mudaa hin qabne sana
muuda.

8

Luba Ol aanaa Kakuu Haaraa

1 Waan nu dubbannu keessaa ijoon kana: Nu luba ol
aanaa samii irra karaa mirga teessoo Isa Ulfina Qabeessa
Samii keessaa sanaa taa’e akkasii qabna.

---

* **7:17** Far 110:4 † **7:21** Far 110:4

2 Innis iddoo qulqullummaa fi dunkaana isa dhugaa kan
utuu namaan hin ta’in Gooftaadhaan dhaabame keessa
tajaajila.
3 Lubni ol aanaan kam iyyuu kennaa fi aarsaa dhi’eessuuf
muudama; kanaafuu lubni kun waan dhi’eessu tokko
qabaachuu qaba.
4 Waan luboonni akka seeraatti kennaa dhi’eessan du-
raanuu jiraniif, inni utuu lafa irra jiraatee silaa luba hin
ta’u ture.
5 Isaanis iddoo qulqullummaa kan fakkeenyaa fi gaad-
didduu wantoota samii tajaajilu. Waaqnis yommuu
Museen dunkaana qulqulluu dhaabuuf ka’etti, “Waan
hunda akkuma fakkeenya tulluu irratti sitti argisiifame
sanaatti hojjechuu kee mirkaneeffadhu!”* jedhee isa
akeekkachiisuun isaa kanumaaf.
6 Garuu akkuma kakuun inni Yesuus gidduu galeessa
ta’eef sun kakuu moofaa akka malee caalu sana tajaajilli
inni fudhates tajaajila isaanii irra guddaa dha; kakuun
haaraan waadaa caalu irratti hundeeffameetii.
7 Utuu kakuun jalqabaa sun mudaa qabaachuu baatee
silaa kakuun lammaffaan hin barbaachisu ture.
8 Waaqni garuu saba sana irratti balleessaa argee akkana
jedha;
“Yeroon ani itti mana Israa’el wajjin,
mana Yihuudaa wajjinis,
kakuu haaraa galu ni dhufa
jedha Gooftaan.
9 Kakuun kunis kakuu ani,
yeroo biyya Gibxiitii isaan baasuuf jedhee
harka isaanii qabe sana
abbootii isaanii wajjin gale sanaan tokko miti;
isaan kakuu kootti jabaatanii waan hin dhaabatiniif,
ani isaan irraa gara galeera,
jedha Gooftaan.
10 Kakuun ani yeroo sana booddee
mana Israa’el wajjin galu kanaa dha, jedha Gooftaan.
Ani seera koo qalbii isaanii keessa nan kaa’a;
garaa isaanii keessattis nan barreessa.
Ani Waaqa isaanii nan ta’a;
isaanis saba koo ni ta’u.
11 Sababii hundi isaanii,
xinnaa hamma guddaatti na beekaniif,
si’achi namni kam iyyuu, ‘Gooftaa beeki’ jedhee,
ollaa isaa yookaan obboleessa isaa hin barsiisu.
12 Ani daba isaanii nan dhiisaaf;
cubbuu isaaniis si’achi hin yaadadhu.”†

---

* **8:5** Bau 25:40 † **8:12** Erm 31:31-34

13 Innis kakuu kanaan “haaraa” jedhee kakuu jalqabaa
sana moofesseera; wanni moofa’ee fi wanni dulloome dafee
bada.

9

Iddoo Qulqulluu Isa Lafaa Keessatti Waaqeffachuu

1 Kakuun jalqabaa sun iyyuu sirna waaqeffannaatii fi
iddoo qulqulluu isa lafa irraa qaba ture.
2 Dunkaanni qulqulluun dhaabamee ture. Kutaan
dunkaana sanaa kan jalqabaa, “Iddoo Qulqulluu” jedhama
ture; kutaa kana keessas baattuu ibsaatii fi minjaala akka-
sumas buddeena qulqulleeffametu ture.
3 Golgaa lammaffaa duubaan immoo kutaa, “Iddoo Hun-
dumaa Caalaa Qulqulluu” jedhamu tokkotu ture.
4 Achis iddoo aarsaa ixaanaa kan warqee irraa hojjetamee
fi taabota kakuu kan karaa hundaan warqee dibametu ture.
Taabota sana keessas okkotee warqee kan mannaa baatu,
ulee Aroon inni latee fi gabatee dhagaa kan kakuun sun
irratti barreeffametu kaa’ame.
5 Taaboticha gubbaadhaanis kiirubeeliin Ulfinaa teessoo
araaraa irra golboobanii turan. Amma garuu waa’ee kanaa
gad fageenyaan dubbachuu hin dandeenyu.
6 Luboonni yommuu wanni hundinuu haala kanaan
qopheeffametti tajaajila kennuuf jedhanii yeroo hunda
dunkaana qulqulluu isa jalqabaa seenu turan.
7 Dunkaana isa lammaffaa garuu luba ol aanaa qofatu
waggaatti yeroo tokko qofa seena; innis dhiiga cubbuu ofii
isaatiif dhi’eessuu fi dhiiga cubbuu namoonni utuu hin
beekin hojjetaniif dhi’eessu qabatu malee hin seenu ture.
8 Hafuurri Qulqulluunis hamma dunkaanni jalqabaa sun
dhaabatee jirutti akka karaan gara Iddoo Iddoo Hunda
Caalaa Qulqulluu ta’eetti geessu sun amma illee hin
mul’ifamin haala kanaan argisiisaa ture.
9 Kunis fakkeenya bara ammaa ti; innis akka kennaa
fi aarsaan dhi’eeffamu sun qalbii waaqeffataa tokkoo
qulqulleessuu hin dandeenye mul’isa.
10 Innis waa’ee nyaataatii fi dhugaatii, waa’ee sirna
dhiqannaa garaa garaa jechuunis sirna foonii isa hamma
seerichi haaromfamutti faayidaa kennaa ture qofa.

Dhiiga Kiristoos

11 Kiristoos garuu yommuu waan gaarii dhufuuf jiruuf
luba ol aanaa ta’ee dhufetti, dunkaanicha guddaa mudaa
hin qabne, kan harka namaatiin hin hojjetamin jechuunis
kan uumama kana irraa hin dhufin sana keessa darbe.

12 Dhiiga reʼootaatii fi dhiiga jabbootaatiin hin seenne;
garuu furii bara baraa nuu fiduudhaan dhiiguma ofiitiin
yeroo tokko bara baraan gara Iddoo Iddoo Hunda Caalaa
Qulqulluu taʼe sanaatti seene.
13 Erga dhiigni reʼootaa, dhiigni korommiitii fi daaraan
goromsaa kan warra xuraaʼanitti facaafamu akka isaan
fooniin qulqullaaʼan godhee,
14 yoos dhiigni Kiristoos isa karaa Hafuura bara baraatiin
aarsaa hirʼina hin qabne taʼee Waaqaaf of dhiʼeesse sanaa
akka nu Waaqa jiraataa tajaajilluuf hammam caalaa ho-
jii gara duʼaatti nama geessu irraa qalbii keenya haa
qulqulleessuu ree!
15 Sababii kanaaf akka warri waamaman dhaala bara
baraa isa abdii kenname sana argataniif Kiristoos araarsaa
gidduu galeessa kakuu haaraa ti; inni cubbuu isaan yeroo
kakuu jalqabaa jala turanitti hojjetan irraa isaan bilisoom-
suuf jedhee furii taʼee duʼeeraatii.
16 Iddoo dhaamsi dhaalaa jirutti duʼa namicha dhaamate
sanaa mirkaneessuun barbaachisaa dha;
17 dhaamsi dhaalaa yommuu namni dhaamate sun duʼu
qofa hojii irra oola malee utuu inni lubbuun jiruu hin
hojjetuutii.
18 Sababiin kakuun jalqabaa iyyuu dhiiga malee hojii irra
hin ooliniifis kanuma.
19 Museen erga ajaja seera sanaa tokko tokkoon saba
sana hundatti himee booddeetti, dhiiga jabbootaatii fi
dhiiga reʼootaa bishaan wajjin, rifeensa hoolaa bildiimaa
fi hiisophii fuudhee kitaaba maramaa fi saba hundatti
facaase.
20 Innis, “Kun dhiiga kakuu kan Waaqni isiniif ajajee
dha”* jedhe.
21 Haaluma wal fakkaatuunis dunkaanichattii fi
miʼa dunkaanicha keessatti sirna waaqeffannaatiif itti
fayyadaman hundumatti dhiiga sana facaase.
22 Dhugumaan akka seeraatti wantoota muraasa
malee wanni hundinuu dhiigaan qulqulleeffama; dhiigni
dhangalaafamu malees dhiifamni cubbuu hin jiru.
23 Kanaafuu fakkeenyawwan waan samii irraa
aarsaawwan kanneeniin qulqulleeffamuun barbaachisaa
ture; wanni samii irraa mataan isaa garuu aarsaawwan
waan kanneen caalaniin qulqulleeffamuu isaan
barbaachisa.
24 Kiristoos amma iddoo keenya buʼee fuula Waaqaa
duratti argamuuf samii seene malee iddoo qulqulluu kan

* **9:20** Bau 24:8

harka namaatiin ijaarame isa fakkeenya iddoo qulqulluu
kan dhugaa ta’e hin seenne.
25 Yookaan inni akkuma luba ol aanaa wagguma waggaan
dhiiga kan isaa hin ta’in qabatee Iddoo Iddoo Hunda Caalaa
Qulqulluu ta’e seenu sanaatti yeroo baay’ee of dhi’eessuuf
samii hin seenne.
26 Utuu akkas ta’ee silaa Kiristoos uumama addunyaatii
jalqabee yeroo baay’ee dhiphachuu qaba ture. Amma
garuu inni ofii isaa aarsaa godhee cubbuu balleessuuf
dhuma baraatti yeroo tokko bara baraan mul’ateera.
27 Akkuma yeroo tokko du’uun ergasii immoo murtiitti
dhi’aachuun namatti murteeffame sana
28 akkasuma immoo Kiristoos cubbuu namoota baay’ee
baachuuf jedhee yeroo tokko aarsaa ta’eera; yeroo lam-
maffaa immoo cubbuu baachuuf utuu hin ta’in warra isa
eeggachaa jiraniif fayyina fiduuf ni mul’ata.

10

Kiristoos Aarsaa Ta’uu Isaa

1 Seerri gaaddidduu waan gaarii dhufuuf jiruu qofa malee
bifa dhugaa miti. Kanaafuu seerichi aarsaa utuu wal irraa
hin citin wagguma waggaan dhi’eeffamu sanaan gonkumaa
namoota waaqeffachuuf dhi’aatan sana warra mudaa hin
qabne gochuu hin danda’u.
2 Utuu isaan waan kana gochuu danda’anii silaa aarsaan
dhi’eeffamuun isaa ni hafa ture mitii? Waaqeffattoon-
nis si’a tokko yeroo hundaaf ni qulqulleeffamu turani-
itii; ergasii sababii cubbuu isaaniitiif yakki isaanitti hin
dhaga’amu ture.
3 Aarsaawwan kunneen garuu wagguma waggaan cub-
buu nama yaadachiisu.
4 Sababiin isaas dhiigni korommiitii fi dhiigni re’ootaa
gonkumaa cubbuu dhabamsiisuu hin danda’uutii.
5 Kanaafuu Kiristoos yommuu gara addunyaa dhufetti
akkana jedhe:
“Ati aarsaa fi kennaa hin feene;
garuu dhagna naa qopheessite;
6 ati aarsaa gubamuu fi
kennaa sababii cubbuutiif
dhi’eeffamutti hin gammanne.
7 Yeroo sana ani, ‘Ani kunoo ti;
waa’een koo kitaaba maramaa keessatti barreef-
fameera;
yaa Waaqa ko, ani fedhii kee raawwachuuf dhufeera’
nan jedhe.”*

* **10:7** Far 40:6-8

8 Isaan akka seeraatti dhi’eeffaman iyyuu inni jalqabatti,
“Ati qalmawwanii fi aarsaawwan, aarsaawwan gubamanii
fi aarsaawwan cubbuuf dhi’eeffaman hin feene yookaan itti
hin gammanne” jedhe.
9 Ergasiis inni, “Ani kunoo fedhii kee raawwachuuf
dhufeera” jedhe. Innis isa lammaffaa dhaabuuf jedhee isa
jalqabaa dhabamsiise.
10 Fedhii sanaanis nu aarsaa dhagna Yesuus Kiristoos isa si’a
tokko yeroo hundaaf dhi’eeffameen qulqulleeffamneerra.
11 Lubni hundinuu guyyuma guyyaan dhaabatee tajaajila
isaa raawwata; aarsaa gonkumaa cubbuu dhabamsiisuu
hin dandeenye sanas yeroo hunda dhi’eessa.
12 Lubni kun garuu erga aarsaa tokkicha bara baraan
cubbuudhaaf dhi’eessee booddee gara mirga Waaqaa taa’e.
13 Yeroo sanaa jalqabees hamma diinonni isaa ejjeta
miilla isaa taasifamanitti ni eeggata;
14 inni aarsaa tokkicha sanaan warra qulqulleeffamuutti
jiran kanneen bara baraan mudaa hin qabne godheeraatii.
15 Hafuurri Qulqulluunis waa’ee kanaa dhugaa nuu ba’a.
Innis jalqabatti akkana jedha:
16 “Kakuun ani yeroo sana booddee isaan wajjin galu kanaa
dha,
jedha Gooftaan.
Ani seera koo qalbii isaanii keessa nan kaa’a;
garaa isaanii keessattis nan barreessa.”†
17 Ammas,
“Ani cubbuu fi yakka isaanii
si’achi hin yaadadhu”‡
jedha.
18 Iddoo isaan kunneen itti dhiifama argatanitti si’achi
sababii cubbuutiif aarsaa dhi’eessuu hin barbaachisu.

Amantiidhaan Cimanii Dhaabachuu

19 Kanaafuu yaa obboloota, nu dhiiga Yesuusiin gara
Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’eetti galuuf ija
jabina waan qabnuuf
20 karaa haaraa fi jiraataa golgaa keessaan jechuunis
karaa foon isaatiin nuu baname sanaan
21 waan luba guddaa mana Waaqaa irratti qabnuuf,
22 kottaa akka qalbiin keenya yaada yakka qabaachuu
irraa qulqulleeffamuuf garaa keenyatti nuu facaafamee,
dhagna keenyas bishaan qulqulluun dhiqannee garaa
qulqulluu amantii mirkanaa’aa guutuu qabuun Waaqatti
dhi’aannaa.

† **10:16** Erm 31:33 ‡ **10:17** Erm 31:34

23 Inni waadaa gale sun waan amanamaa ta’eef kottaa
nu utuu hin raafamin abdii dhugaa baanu sana jabeessinee
qabannaa.
24 Kottaa jaalalaa fi hojii gaariif wal kakaasuuf itti yaad-
naa.
25 Akka namoonni tokko tokko walitti qabamuu dhiisan
sana kottaa nu walitti qabamuu hin dhiifnuu; qooda
kanaa akka guyyaan sun dhi’aate waan argitaniif ittuma
caalchifnee wal haa jajjabeessinu.
26 Nu erga beekumsa dhugaa argannee booddee yoo
beekaa ittuma fufnee cubbuu hojjenne, si’achi aarsaan
cubbuuf dhi’eeffamu hin jiraatu;
27 garuu murtii fi ibidda hamaa diinota Waaqaa bar-
badeessu sodaan eeggachuu qofatu jiraata.
28 Namni seera Musee tuffate kam iyyuu dhuga baatota
lamaan yookaan sadiin gara laafina malee ajjeefama.
29 Nama Ilma Waaqaa irra ejjete, nama dhiiga kakuu kan
ittiin qulqulleeffame sana akka waan qulqulluu hin ta’iniitti
hedee fi nama Hafuura ayyaanaa arrabse tokko adabbii
hammam caalaa guddaatu isaaf mala seetu?
30 Nu isa, “Haaloo baasuun kan koo ti; ani gatii nan
deebisa”§ jedhe sana beeknaatii; akkasumas, “Gooftaan
saba isaatti ni mura”* jedhe.
31 Harka Waaqa jiraataatti kufuun sodaachisaa dha.
32 Bara duraa yeroo erga ifni isinii ifee booddee
wal’aansoo dhiphinaa guddaa obsitanii keessa dhaabattan
sana yaadadhaa.
33 Isin yeroo tokko tokko fuula namootaa duratti arrabsoo
fi ari’atamaaf saaxilamtanii turtan; yeroo kaan immoo
namoota rakkinni akkasii irra ga’e wajjin hirmaachaa
turtan.
34 Isin mataan keessan akka qabeenya wayyu kan hin
dabarre qabdan waan beektaniif warra hidhaman wajjin
dhiphattaniirtu; yommuu qabeenyi keessan saamamus
gammachuudhaan fudhattaniirtu.
35 Kanaafuu ija jabina keessan isa gatii guddaa qabu sana
hin gatinaa.
36 Yommuu fedhii Waaqaa raawwattanittis akka waan
inni waadaa gale sana argattaniif obsuu isin bar-
baachisaatii.
37 “Yeroo xinnoo keessatti,
inni dhufuuf jiru ni dhufa;
hin turus.”†
38 Akkasumas,

§ **10:30** KeD 32:35 * **10:30** KeD 32:36; Far 135:14 † **10:37** Isa 26:20; Anb 2:3

“Qajeelaan koo garuu amantiidhaan jiraata.
Kan duubatti harkifatu immoo
ani itti hin gammadu.”‡
39 Nu garuu warra amananii lubbuu ofii oolfatan malee
warra gara badiisaatti harkifatan miti.

11

Hojii Amantiin Hojjetu

1 Amantiin waan abdannu tokko dhugumaan ni ta’a
jennee fudhachuu dha; waan ijaan hin argine tokko immoo
qabatamaadha jennee heduu dha.
2 Jaarsoliifis kanaan dhugaa ba’ameetii.
3 Addunyaawwan akka ajaja Waaqaatiin uumaman,
wanni mul’atus akka waan mul’atu irraa hin hojjetamin nu
amantiidhaan hubanna.
4 Abeel amantiidhaan aarsaa isa Qaayin dhi’eesse caalu
Waaqaaf dhi’eesse. Inni yommuu Waaqni waa’ee ken-
naa isaa dhugaa ba’ameefitti nama qajeelaa ta’uun isaa
amantiidhaan dhugaa ba’ameef. Abeel du’u iyyuu hamma
ammaatti amantiidhaan dubbachaa jira.
5 Henook akka du’a hin argineef amantiidhaan fud-
hatame; waan Waaqni isa fudhateef inni hin argamne.*
Inni utuu hin fudhatamin dura akka nama Waaqa gam-
machiiseetti dhugaa ba’ameefii tureetii.
6 Amantiidhaan malee Waaqa gammachiisuun hin
danda’amu; sababiin isaas namni gara isaa dhufu kam
iyyuu akka inni jiruu fi akka inni warra isa barbaadaniif
gatii kennu amanuu qaba.
7 Nohi waa’ee waan amma illee ijaan hin argaminii
Waaqni isa akeekkachiifnaan sodaatee warra mana isaa
jiraatan oolfachuuf jedhee amantiin doonii tolche. Amantii
isaatiinis addunyaatti mure; dhaaltu qajeelummaa aman-
tiin argamuus ta’e.
8 Abrahaam gara iddoo dhaaluuf jiruu akka dhaqu
yommuu waamametti, amantiidhaan ajajame; eessa akka
dhaqu iyyuu utuu hin beekin ka’ee deeme.
9 Innis akka keessummaa biyya ormaa jiruutti biyya isaaf
waadaa galame sana keessa amantiidhaan qubate; akkuma
warra isa wajjin waadaadhuma sana dhaalan, akkuma
Yisihaaqii fi Yaaqoob dunkaana keessa jiraate.
10 Inni magaalaa hundee qabdu kan Waaqni ijaaree fi
tolche eeggachaa tureetii.
11 Saaraan yoo umurii da’umsaa dabartee, dhabduu
turte illee isheen waan Waaqa waadaa isheef gale sana

‡ **10:38** Anb 2:3,4 * **11:5** Uma 5:24

amanamaa gootee fudhatteef, amantiidhaan mucaa da'u
dandeesse.
12 Kanaaf namicha akka waan du'eetti ilaalamu tokkicha
kana irraa sanyiin akka urjii samii baay'attuu fi akka
cirracha qarqara galaanaa kan hin lakkaa'amne dhalate.
13 Namoonni kunneen hundinuu utuu waan waadaa
galameef sana hin argatin amantii isaanii immoo utuu hin
dhiisin du'an. Waadaa sanas fagootti ilaalanii simatan.
Isaanis lafa irratti akka keessummootaa fi godaantota turan
beekaniiru.
14 Warri waan akkasii jedhan kunneen akka biyya ofii
isaanii eeggachaa jiran mul'isu.
15 Isaan utuu waa'ee biyya keessaa ba'an sanaa yaadaa
turanii silaa, biyya isaaniitti deebi'uuf carraa ni argatu
turan.
16 Qooda kanaa isaan biyya wayyu tokko jechuunis biyya
samii irraa sana hawwaa turan. Kanaafuu Waaqayyo
Waaqa isaanii jedhamee waamamuutti hin qaana'u; inni
magaalaa isaaniif qopheesseeraatii.
17 Abrahaam yeroo Waaqni isa qoretti amantiidhaan Yisi-
haaqin aarsaadhaaf dhi'eesse. Isuma waadaa argate sanatu
ilma isaa tokkicha aarsaa godhee dhi'eessuuf qophaa'e;
18 innis isuma Waaqni, "Sanyiin kee Yisihaaqiin siif
waamama"† jedheen sana.
19 Abrahaam akka Waaqni warra du'an keessaa nama
kaasuu danda'u illee hubatee ture; kunis karaa tokkoon inni
ilma isaa Yisihaaqin warra du'an keessaa deebisee argate
jechuu dha.
20 Yisihaaq amantiidhaan waan dhufuuf jiru irratti
Yaaqoobii fi Esaawun eebbise.
21 Yaaqoob yeroo du'etti amantiidhaan ilmaan Yoosef
tokko tokkoon eebbise; mataa ulee isaatti irkatees sagade.
22 Yoosefis yeroo du'etti amantiidhaan waa'ee Gibxi
keessaa ba'uu ijoollee Israa'el dubbate; waa'ee lafee isaas
ajaja kenne.
23 Yeroo Museen dhalatetti abbaa fi haati isaa mucaa
miidhagaa ta'uu isaa arganii utuu labsii mootichaa hin
sodaatin amantiidhaan ji'a sadii isa dhoksan.
24 Museen yeroo guddatetti ilma intala Fara'oon jedhamee
waamamuu amantiidhaan dide.
25 Inni gammachuu cubbuutiin yeroo gabaabaaf gam-
maduu irra saba Waaqaa wajjin dhiphachuu filate.
26 Inni waan badhaasa isaa of duratti ilaaleef, Kiristoosiif
jedhee salphachuu akka qabeenya Gibxi caalaa gatii guddaa
qabuutti fudhate.

---

† **11:18** Uma 21:12

27 Innis utuu dheekkamsa mootichaa hin sodaatin amantiidhaan Gibxi keessaa ba’e; isa hin mul’anne sana akka waan argeetti obsee eeggate.

28 Akka ergamaan hangafa ajjeesu sun hangafoota saba Israa’el hin tuqneefis amantiidhaan akka Faasiikaan ayyaaneffamu, dhiignis akka facaafamu godhe.

29 Sabni Israa’el akkuma nama lafa gogaa irra deemuutti amantiin Galaana Diimaa ce’e; warri Gibxi garuu yommuu akkuma sanatti ce’uu yaalanitti ni liqimfaman.

30 Dallaan Yerikoo erga guyyaa torba marfamee booddee amantiidhaan jige.

31 Sagaagaltuun Rahaab jedhamtu basaastota simachuu isheetiin amantiidhaan hafte malee warra hin amanin wajjin hin ajjeefamne.

32 Ani egaa kana caalaa maalin jedha ree? Waa’ee Gedewoon, waa’ee Baaraq, waa’ee Saamsoon, waa’ee Yiftaa, waa’ee Daawit, waa’ee Saamu’eelii fi waa’ee raajotaa odeessuuf ani yeroo hin qabu;

33 isaan amantiidhaan mootummoota mo’atan; murtii qajeelaa kennan; waan waadaa galame argatan; afaan leencotaa cufan;

34 amantiidhaan ibidda jabaa dhaamsan; qara goraadee jalaa ba’an; dadhabbiin isaanii jabinatti geeddarame; waraana keessatti humna argatanii loltoota diinaa ari’an.

35 Dubartoonnis namoonni isaanii kanneen du’an du’aa kaafamaniifii deebisanii fudhatan. Warri kaanis du’aa ka’uu wayyu argachuuf jedhanii gad dhiifamuu didanii dhiphatan.

36 Warra kaanitti ni qoosame; ni garafamanis; akkasumas foncaan hidhamanii mana hidhaatti darbataman.

37 Dhagaadhaanis ni tumaman; iddoo lamatti baqaqfaman; goraadeedhaan ajjeefaman. Deeguudhaan, ari’atamuu fi dhiphachuudhaan gogaa hoolotaatii fi re’ootaa uffatanii jooran;

38 addunyaan isaaniif hin maleetii. Isaanis gammoojjii fi gaara irra, holqaa fi boolla keessa jooraa turan.

39 Warri kunneen hundinuu yoo sababii amantii isaaniitiif jajaman iyyuu isaan keessaa namni tokko iyyuu waan waadaa galame sana hin arganne.

40 Waaqni akka isaan nu qofa wajjin warra mudaa hin qabne ta’aniif duraan dursee waan nuuf wayyu argeera.

12

1 Kanaafuu nu waan dhuga baatota akka duumessa guddaa akkanaatiin marfamneef kottaa ba’aa hunda, cubbuu

xaxee nu qabates of irraa baafnee gannaa; dorgommii fuula
keenya dura jirus obsaan jabaannee fiignaa;
2 kottaa Yesuus isa jalqabaa fi fiixaan baasaa aman-
tii keenyaa ta'e sana irra ija keenya kaa'annaa. Innis
gammachuu fuula isaa dura jiruuf jedhee qaanii fannoo
tuffachuun fannoo obsee mirga teessoo Waaqaa taa'e.
3 Isin akka dadhabdanii abdii hin kutanneef isa mormii
cubbamoota isa irra ga'e akkasii obse sana yaadatti qabad-
haa.

Waaqni Ilmaan Isaa ni Adaba

4 Isin amma iyyuu wal'aansoo cubbuu wajjin gootan
keessatti hamma dhiiga dhangalaasuutti jabaattanii hin
mormine.
5 Dubbii jajjabinaa kan akkuma ilmaaniitti isinitti dub-
batu sana irraanfattaniirtu; innis akkana jedha:
"Yaa ilma ko, adabbii Gooftaa hin tuffatin;
yommuu inni si ifatus abdii hin kutatin;
6 Gooftaan warra jaallatu ni adabaatii;
inni nama akka ilmaatti ilaalu kam iyyuu ni adaba."*
7 Rakkina akkuma adabbiitti obsaa; Waaqni akka ilmaan
isaatti isin adabaatii. Ilmi abbaan isaa hin adabne ilma
akkamii ti?
8 Isin yoo adabbii ijoolleen hundinuu ittiin adabaman
keessatti hin hirmaanne isin diqaalota malee ijoollee
dhugaa miti.
9 Kana malees nu hundinuu abbootii foonii kanneen nu
adaban qabna turre; isaan kabajnas turre. Yoos Abbaa
hafuurotaatiif immoo hammam caalaa ajajamnee jiraachuu
qabna ree!
10 Abbootiin keenya akkuma isaanitti gaarii fakkaatetti
yeroo gabaabaaf nu adabaa turan; Waaqni garuu akka
nu qulqullummaa isaa keessatti hirmaannuuf faayidaa
keenyaaf jedhee nu adaba.
11 Adabbiin hundinuu yeroo sana waan nama gaddisiisu
malee waan nama gammachiisu hin fakkaatu. Ergasii
garuu warra adabbii sanaan leenjifamaniif ija qajeelum-
maa fi nagaa kenna.
12 Kanaafuu irree laafee fi jilba dadhabe jabeessaa.
13 Naafti akka fayyuuf malee akka karaa irraa hin
jal'anneef, "Miilla keessaniif daandii qajeelaa baafadhaa."†

Akeekkachiisa

14 Nama hunda wajjin nagaadhaan jiraachuu fi qulqulluu
ta'uuf tattaaffadhaa; qulqullummaan malee namni kam
iyyuu Gooftaa arguu hin danda'uutii.

---

* **12:6** Fak 3:11,12 † **12:13** Fak 4:26

15 Nama kamitti iyyuu ayyaanni Waaqaa akka hin
hir'anne of eeggadhaa; hiddi hadhaa'aan biqilee rakkina
akka hin uumnee fi namoota baay'ees hin xureessineef of
eeggadhaa.
16 Namni kam iyyuu akka Esaawu isa mirga hangafum-
maa isaa nyaata tokkittiitti gurgurate sanaa sagaagaltuu
yookaan nama Waaqatti hin bulle hin taaneef of eeggadhaa.
17 Inni ergasii yeroo eebba sana dhaaluu barbaadetti akka
didame isin ni beektu. Inni yoo eebba sana imimmaaniin
barbaade illee geeddarama tokko illee fiduu hin dandeenye.
18 Isin gara tulluu tuqamuu danda'uu fi ibiddi irraa
boba'u, gara dukkanaa, gara dimimmisaa fi bubbee hin
geenye;
19 gara sagalee malakataatii fi gara sagalee dubbii dub-
batuu hin geenye; warri isa dhaga'anis akka dubbiin biraa
dabalamee isaanitti hin dubbatamne kadhatan.
20 Isaan waan, "Bineensi iyyuu yoo tulluu sana tuqe
dhagaadhaan tumamee haa ajjeefamu"‡ jedhamee ajajame
sana obsuu hin dandeenyeetii.
21 Wanti achitti mul'ates waan sodaachisaa ta'eef Museen,
"Ani sodaadhaan hollachaan jira"§ jedhe.
22 Isin garuu gara Tulluu Xiyoon, gara magaalaa Waaqa
jiraataa jechuunis Yerusaalem ishee samii keessaa dhuf-
taniirtu. Gara ergamoota kumaatama gammachuun walitti
qabamanii dhuftaniirtu;
23 gara waldaa kiristaanaa hangafoota maqaan isaanii
samii keessatti barreeffamee dhuftaniirtu. Gara Waaqa
Abbaa Murtii waan hundaa, gara hafuurota namoota qa-
jeeltota warra mudaa hin qabne taasifamanii,
24 gara Yesuus araarsaa gidduu galeessa kakuu haaraa,
gara dhiiga facaafame kan dubbii dhiigni Abeel dubbatu
sana caalaa dubbatuu dhuftaniirtu.
25 Isinis akka isa dubbachaa jiru sana hin didneef of eeg-
gadhaa. Erga isaan yeroo isa lafa irratti isaan akeekkachiise
sana didanitti jalaa hin ba'in, nu immoo yoo isa samii irraa
nu akeekkachiisu sana irraa gara galle akkamitti jalaa ba'uu
dandeenya ree?
26 Yeroo sanatti sagaleen isaa lafa sochoose; amma garuu
inni, "Ani ammas yeroo tokko lafa qofa utuu hin ta'in
samiiwwanis nan sochoosa"* jedhee waadaa galeera.
27 Dubbiin, "Ammas yeroo tokko" jedhu kun akka wanni
hin sochoofamne hafee jiraatuuf, wanni sochoofamu jechu-
unis wanni uumame baduu isaa argisiisa.

---

‡ **12:20** Bau 19:12,13 § **12:21** KeD 9:19 * **12:26** Hag 2:6

28 Kanaafuu nu waan mootummaa hin sochoone argannuuf kottaa haa galateeffannu! Kabajaa fi sodaadhaanis karaa fudhatamaa ta’een Waaqa haa waaqeffannu;
29 Waaqni keenya ibidda gubee balleessuudhaatii.†

13

Gorsa Xumuraa
1 Akka obbolootaatti wal jaallachuu itti fufaa.
2 Keessumoota simachuu hin irraanfatinaa; namoonni tokko tokko akkasiin utuu hin beekin ergamoota Waaqaa simataniiruutii.
3 Warra mana hidhaa jiran akka waan isaan wajjin hidhamtaniitti, warra dhiphina keessa jiranis akka waan ofii dhiphattaniitti yaadadhaa.
4 Fuudhaa fi heerumni nama hunda biratti haa kabajamu; sireen fuudhaa fi heerumaas qulqulluu haa ta’u; Waaqni ejjitootaa fi sagaagaltootatti ni muraatii.
5 Jireenya keessan jaalala maallaqaa irraa jabeessaa eeggadhaa; wanni qabdan isin haa ga’u; Waaqni,
“Ani gonkumaa si hin dhiisu;
gonkumaas si hin gatu”*
jedheeraatii.
6 Kanaaf nu ija jabinaan,
“Gooftaan gargaaraa koo ti; ani hin sodaadhu.
Namni maal na gochuu danda’a?”† jenna.
7 Hooggantoota keessan warra dubbii Waaqaa isinitti himanii turan sana yaadadhaa. Waan jireenya isaanii irraa argames ilaalaa; amantii isaanii duukaa bu’aa.
8 Yesuus Kiristoos kaleessa, har’a, bara baraanis sanuma.
9 Barsiisa gosa hundumaa kan keessummaa ta’een hin fudhataminaa. Garaan keenyas sirna waa’ee nyaataatiin utuu hin ta’in ayyaanaan jabina argachuu qaba; sirni waa’ee nyaataa warra isa kabajan iyyuu hin fayyadu.
10 Nu iddoo aarsaa kan warri dunkaana qulqulluu keessa tajaajilan irraa nyaachuuf mirga hin qabne tokko qabna.
11 Lubni ol aanaan dhiiga horii qabatee sababii cubbuutiif aarsaa dhi’eessuuf jedhee Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e sana seena; foon horii sanaas qubata keessaa gad baafamee gubama.
12 Kanaafuu Yesuusis dhiiga ofiitiin saba qulqulleessuuf jedhee karra magaalattiitiin alatti dhiphate.
13 Egaa kottaa nus salphina inni baate sana baannee iddoo qubataatiin ala gara isaa haa dhaqnu.

---

† **12:29** KeD 4:24 * **13:5** KeD 31:6 † **13:6** Far 118:6,7

14 Nu magaalaa dhufuuf jirtu eegganna malee magaalaa
bara baraa asii hin qabnuutii.
15 Kanaafuu kottaa utuu gargar hin kutin karaa Yesuusi-
itiin aarsaa galataa Waaqaaf haa dhi'eessinu; aarsaan kunis
dubbii maqaa isaa beeksisuuf afaan keenya keessaa ba'uu
dha.
16 Waan gaarii gochuu fi waan qabdanis namaan ga'uu
hin dhiisinaa; Waaqni aarsaa akkasiitti gammadaatii.
17 Hooggantoota keessaniif ajajamaa; isaaniifis bulaa.
Isaan waan itti gaafatamtoota lubbuu keessanii ta'aniif
isin eegu; kanas utuu gaddaan hin ta'in akka isaan gam-
machuun hojjetaniif isaaniif ajajamaa; yoo isaan gaddaan
hojjetan isin hin fayyaduutii.

Akka Kadhannaa Godhaniif Gaafachuu

18 Isin Waaqa nuu kadhadhaa. Nu akka karaa hundu-
maan qalbii qulqulluu qabnuu fi akka jireenya kabajamaa
jiraachuu hawwinu mirkaneeffanneerra.
19 Keessumattuu akka ani dafee deebi'ee gara keessan
dhufuuf akka Waaqa kadhattan isin gorsa.

Eebbaa fi Dhaamsa Nagaa Xumuraa

20 Waaqni nagaa inni karaa dhiiga kakuu bara baraatiin
Gooftaa keenya Yesuus, Tiksee hoolotaa guddicha sana
warra du'an keessaa kaase sun,
21 akka isin fedhii isaa raawwattaniif waan gaarii hun-
daan isin haa qopheessu; innis karaa Yesuus Kiristoosiitiin
waan isa gammachiisu nu keessatti haa hojjetu; ulfinni bara
baraa hamma bara baraatti Yesuus Kiristoosiif haa ta'u.
Ameen.

22 Yaa obboloota nana, ani waan xalayaa gabaabaa isinii
barreesseef, akka isin ergaa gorsaa kana obsaan fudhattan
isin kadhadha.

23 Akka obboleessi keenya Xiimotewos mana hidhaatii
hiikame akka beektan nan barbaada. Yoo inni dafee as
dhufe ani isin arguuf isa wajjin nan dhufa.

24 Hooggantoota keessan hundaa fi qulqulloota hundatti
nagaa naa himaa.
Warri Iixaaliyaa irraa dhufanis nagaa isinii dhaamu.

25 Ayyaanni isin hunda wajjin haa ta'u.

Yaaqoob

Nagaa Gaafachuu

1 Yaaqoob garbicha Waaqaatii fi kan Yesuus Kiristoos
Gooftichaa irraa,
Gara gosoota kudha lamaan bibittinnaa'aniitti:
Nagaan isiniif haa ta'u.

Qorumsaa fi Dhiibbaa

2 Yaa obboloota ko, yommuu qorumsi adda addaa isin irra
ga'utti akka gammachuu guutuutti fudhadhaa;
3 amantiin keessan qoramuun isaa akka obsa isiniif
argamsiisu beektuutii.
4 Akka isin bilchaatoo fi guutuu, warra hir'ina tokko iyyuu
hin qabne taataniif obsi hojii isaa haa raawwatu.
5 Isin keessaa namni tokko iyyuu hanqina ogummaa
yoo qabaate, Waaqa utuu hin tuffatin nama hundumaaf
arjummaan kennu haa kadhatu; isaafis ni kennama.
6 Inni garuu yommuu kadhatu amantiin haa kadhatu;
hin shakkinis; namni shakku akka dambalii galaanaa kan
bubbeen dha'amee oofamuu ti.
7 Namni sun waan tokko illee Gooftaa biraa nan argadha
jedhee hin eeggatin;
8 inni nama yaada lamaa ti; iddoo tokkos hin dhaabatu.
9 Obboleessi gad qabame ol qabamuu isaatiin of haa jaju.
10 Sooressi garuu gad qabamuu isaatti of haa jaju; inni
akkuma daraaraa margaa ni harca'aatii.
11 Aduun ho'a gubuun baatee marga gogsitiitii; daraaraan
biqiltuu sanaas ni harca'a; miidhaginni isaas ni bada.
Sooressis utuma hojii isaatiif olii gad fiiguu bada.
12 Namni qorumsa obsu eebbifamaa dha; inni yommuu
qorametti jabaatee waan dhaabateef gonfoo jireenyaa kan
Waaqni warra isa jaallataniif waadaa gale sana ni ar-
gataatii.
13 Namni kam iyyuu yommuu qoramutti, "Waaqatu na qo-
raa jira" hin jedhin. Waaqni hamaadhaan hin qoramuutii;
innis nama tokko illee hin qoru;
14 tokkoon tokkoon namaa garuu yommuu hawwii ofii
isaa hamaa sanaan harkifamee gowwoomfamutti qorama.
15 Hawwiinis yommuu ulfooftetti cubbuu dhalti; cubbuun
immoo yommuu guutumaan guutuutti guddattetti du'a
dhalti.
16 Yaa obboloota koo jaallatamoo, hin dogoggorinaa.

17 Kennaan gaariin hundinuu, kennaan mudaa hin qabne
hundinuus Abbaa ifaa isa akka gaaddidduu hin geed-
daramne sana biraa gubbaadhaa gad bu'a.
18 Innis akka nu uumama isaa hundumaaf gosa hangafa
taanuuf akkuma fedhii isaatti dubbii dhugaatiin nu dhalche.

Dhaga'uu fi Hojii Irra Oolchuu

19 Yaa obboloota koo jaallatamoo, waan kana hubadhaa:
Namni hundinuu dhaga'uutti haa ariifatu; dubbachuuf
suuta haa jedhu; aaruuttis suuta haa jedhu;
20 aariin namaa qajeelummaa Waaqaa hin hojjetuutii.
21 Kanaaf xuraa'ummaa hundaa fi hammina isin keessa
jiraatu hunda of irraa fageessaa; dubbii lubbuu keessan
fayyisuu danda'u kan isin keessatti facaafame sana garraa-
mummaan fudhadhaa.
22 Isin garuu warra dubbicha hojii irra oolchitan ta'aa
malee warra dhaga'uu qofaan of gowwoomsitan hin
ta'inaa.
23 Namni dubbicha dhaga'ee hojii irra hin oolchine kam
iyyuu nama of-ilaalee keessatti fuula isaa ilaallatu fakkaata;
24 innis erga of ilaalee booddee ni deema; yommusuma
maal akka fakkaatu ni irraanfata.
25 Garuu namni seera bilisaa kan hir'ina hin qabne sana
hubatee ilaalu, kan akka seera sanaattis jiraatu, kan waan
dhaga'es hojii irra oolchuu malee hin irraanfanne sun waan
hojjetu keessatti ni eebbifama.
26 Namni waan amantaa qabu of se'u, kan garuu arraba
isaa hin luugamanne yoo jiraate inni of gowwoomsa;
amantaan isaas faayidaa hin qabu.
27 Amantaan Waaqa Abbaa keenya duratti qulqulluu ta'ee
fi kan mudaa hin qabne isa kana: kunis ijoollee abbaa fi
haadha hin qabnee fi haadhota hiyyeessaa rakkina isaanii
keessatti kunuunsuu fi xuraa'ummaa addunyaa irraa of
eeggachuu dha.

2

Nama Wal caalchisuun Dhowwaa dha

1 Yaa obboloota ko, isin waan Gooftaa keenya kan ulfinaa
Yesuus Kiristoositti amantaniif nama wal hin caalchisinaa.
2 Namni qubeelaa warqee kaa'atee uffata bareedaas
uffatu tokko gara wal ga'ii keessanii dhufa haa jennu;
akkasumas hiyyeessi darsa uffatu ni dhufa haa jennu.
3 Isinis yoo namicha uffata bareedaa uffatu sanaaf ul-
fina addaa kennitanii, "Maaloo kottuu iddoo gaarii taa'i!"
jettan, yoo namicha hiyyeessa sanaan immoo, "Ati achi

dhaabadhu” yookaan “Kottuutii miilla koo bira taa’i!”
jettan,
4 isin gidduu keessanitti garaa garummaa uumtanii warra
yaada hamaan murteessitan hin taanee?
5 Yaa obboloota koo jaallatamoo, mee dhaga’aa! Waaqni
akka isaan amantiitti sooreyyii ta’anii fi akka isaan moo-
tummaa inni warra isa jaallataniif waadaa gale sana
dhaalaniif hiyyeeyyii addunyaa kanaa filateera mitii?
6 Isin garuu hiyyeeyyii salphiftaniirtu. Warri isin qisaa-
suutti jiran warruma sooreyyii sana mitii? Kanneen gara
mana murtiitti isin harkisaa jiranis isaanuma mitii?
7 Maqaa kabajamaa isin ittiin waamamtan sanas kan
arrabsan isaanuma mitii?
8 Seera mootii kan Katabbii Qulqulluu keessatti, “Ollaa
kee garuu akka ofii keetti jaalladhu”* jedhu sana yoo
dhugumaan eegdan isin waan qajeelaa gochaa jirtu.
9 Yoo nama wal caalchiftan garuu isin cubbuu hojjettan;
seera durattis akka seera cabsitootaatti isinitti murama.
10 Sababiin isaas namni seera guutummaatti eegee waan
tokko qofa cabse kam iyyuu akka waan seera hunda
cabseetti ilaalamaatii.
11 Inni, “Hin ejjin”† jedhe sun akkasuma immoo, “Hin
ajjeesin”‡ jedheeraatii. Ati yoo ejjuu baatte illee nama
ajjeefnaan seera cabsiteerta.
12 Isin akka warra seera nama bilisoomsuun itti mura-
muutti dubbadhaa; hojjedhaas;
13 nama namaaf hin araaramnetti murtii araara hin
qabnetu murama. Araarri murtii mo’a.

Amantii fi Hojii

14 Yaa obboloota ko, namni tokko yoo, “Ani amantii qaba”
jedhee garuu hojiin argisiisuu baate, kun faayidaa maalii
qaba? Amantiin akkanaa isa fayyisuu danda’aa ree?
15 Fakkeenyaaf obboleessi tokko yookaan obboleettiin
tokko uffataa fi waan guyyaa guyyaan nyaatan hin qaban
haa jennu.
16 Isin keessaa yoo namni tokko, “Nagaan deemaa; isinitti
haa ho’u; quufaas” isaaniin jedhee garuu waan foon isaani-
itiif barbaachisu tokko illee hin kenniniif, kun faayidaa
maalii qaba ree?
17 Akkasumas amantiin hojiin hin mul’ifamne ofiinuu
du’aa dha.
18 Namni tokko garuu, “Ati amantii qabda; ani immoo
hojii qaba” jedha.

---

* **2:8** Lew 19:18 † **2:11** Bau 20:14; KeD 5:18 ‡ **2:11** Bau 20:13; KeD 5:17

Ati amantii kee hojii malee na argisiisi; anis hojii kootiin
amantii koo sin argisiisa.
19 Akka Waaqni tokkichi jiru ati ni amanta. Kun gaarii
dha! Hafuuronni hamoon iyyuu waan kana ni amanu;
sodaadhaanis ni hollatu.
20 Yaa namicha gowwaa nana, ati akka amantiin hojii of
keessaa hin qabne du'aa ta'e beekuu barbaaddaa?
21 Abbaan keenya Abrahaam yommuu ilma isaa Yisi-
haaqin iddoo aarsaa irratti dhi'eessetti waan hojjete sanaaf
qajeelaa ta'ee hin lakkaa'amnee ree?
22 Akka amantiin isaatii fi hojiin isaa tokkummaan hoj-
jechaa turan ni argita; waan inni hojjeteenis amantiin isaa
guutuu ta'e.
23 Kanaanis wanni katabbii qulqulluu keessatti, "Abra-
haam Waaqa amane; kunis qajeelummaatti lakkaa'ameef"§
jedhu ni raawwatame; innis michuu Waaqaa jedhame.
24 Egaa akka namni hojiidhaanis malee amantii qofaan
qajeelaatti hin lakkaa'amne ni argitu.
25 Akkasuma immoo sagaagaltuun Rahaab jedhamtu
yommuu basaastota simattee karaa kaaniin isaan
geggeessitetti waan hojjetteen qajeeltuutti hin
lakkaa'amnee ree?
26 Akkuma dhagni hafuura hin qabne du'aa ta'e sana,
amantiin hojii hin qabnes du'aa dha.

3

Arraba Leenjifachuu

1 Yaa obboloota ko, baay'een keessan barsiistota hin
ta'inaa; nu warra barsiisnutti murtii cimaan akka muramu
ni beektuutii.
2 Nu hundinuu karaa baay'eedhaan gufanna. Namni
waan dubbatu keessatti hin gufanne kam iyyuu nama
hir'ina hin qabnee dha; dhagna isaas guutummaatti
to'achuu danda'a.
3 Fardi akka nuuf ajajamuuf yoo afaan isaa luugamne
dhagna isaa guutuu gara barbaanne geessuu dandeenya.
4 Mee doonii illee ilaalaa! Dooniin yoo akka malee guddaa
ta'ee bubbee jabaadhaan oofame illee namichi isa oofu
batoo xinnoo isheetiin gara barbaadetti geessa.
5 Akkasuma immoo arrabni kutaa dhagnaa xinnoo dha;
waan gurguddaadhaan of jaja. Bosonni hammam guddaa
ta'u iyyuu qaanqee ibiddaa xinnaadhaan akka gubatu
hubadhaa.
6 Arrabni ibidda; kutaawwan dhagnaa keessattis addun-
yaa hamminaa ti. Inni dhagna guutuu xureessa; adeemsa

§ **2:23** Uma 15:6

uumamaattis ibidda qabsiisa; ofii isaatii immoo ibidda
gahaannamiitiin gubama.
7 Bineensonni gosa hundaa, simbirroonni, uumamawwan
lafa irra loo'anii fi galaana keessa jiraatan hundinuu
namaan madaqfamu; madaqfamaniirus;
8 arraba garuu namni tokko iyyuu leenjisuu hin danda'u.
Arrabni hamaa boqonnaa hin qabnee dha; summii nama
ajjeesuunis kan guutamee dha.
9 Nu arrabaan Gooftaa fi Abbaa eebbifna; isumaan immoo
nama bifa Waaqaatiin uumame abaarra.
10 Afaanuma tokko keessaa eebbii fi abaarsi ba'a. Yaa
obboloota ko, wanni kun akkas ta'uu hin qabu.
11 Bishaan mi'aawaa fi hadhaa'aan burqaa tokko keessaa
ni ba'aa?
12 Yaa obboloota ko, mukni harbuu ija ejersaa naqachuu
yookaan wayiniin ija harbuu naqachuu danda'aa? Akka-
suma immoo burqaan bishaan soogiddaa bishaan mi'aawaa
kennuu hin danda'u.

Ogummaa Gosa Lamaa

13 Isin keessaa ogeessii fi hubataan eenyu? Kanas inni
jireenya isaa gaariidhaan, hojii ogummaa kan gad of
qabuudhaan hojjetamuun haa argisiisu.
14 Isin garuu yoo hinaaffaa hadhaa'aa fi hawwii ofittum-
maa garaa keessan keessaa qabaattan of hin jajinaa; dhugaa
irrattis soba hin dubbatinaa.
15 Ogummaan kun kan lafaa ti; kan foonii ti; kan hafuura
hamaati malee kan samii irraa dhufu miti.
16 Iddoo hinaaffaa fi hawwiin ofittummaa jiru, jeequmsaa
fi hojii hamminaa hundumatu jira.
17 Ogummaan samii irraa dhufu garuu duraan dursee
qulqulluu dha; akkasumas nagaa qabeessa; garraamii dha;
ajajamaa dha; kan araaraa fi ija gaariin guutamee dha; wal
caalchisuu fi itti fakkeessuus of keessaa hin qabu.
18 Iji qajeelummaa warra nagaa buusaniin nagaadhaan
facaafama.

4

Waaqaaf Bulaa

1 Wanni lolaa fi walitti bu'uu isin gidduutti kaasu maali?
Isaan hawwii isin keessatti wal lolan irraa dhufu mitii?
2 Isin ni hawwitu; garuu hin argattan. Kanaaf ni ajjeeftu;
ni hinaaftus. Garuu waan barbaaddan sana argachuu hin
dandeessan. Kanaafis walitti buutu; wal loltus. Isin waan
Waaqa hin kadhanneef hin qabaattan.

3 Isin dharraa keessan hamaa guutachuuf jettanii yaada
hamaan waan kadhattaniif yommuu kadhattan hin argat-
tan.
4 Yaa ejjitoota, addunyaatti michoomuun Waaqatti diina
ta'uu akka ta'e hin beektanii? Namni michuu addunyaa
ta'u kam iyyuu diina Waaqaa ta'a.
5 Yookaan wanni Katabbiin Qulqulluun, "Hafuurri nu
keessa jiraatu sun hinaaffaadhaan hawwa" jedhu akka-
sumaan dubbatama seetuu ree?
6 Inni garuu ayyaana caalu nuuf kenna. Sababiin
Katabbiin Qulqulluun,
"Waaqni of tuultotaan ni morma;
warra gad of qabaniif immoo ayyaana kenna"*
jedhuufis kanuma.
7 Kanaafuu Waaqaaf bulaa. Diiyaabiloosiin immoo mor-
maa; innis isin baqataa.
8 Waaqatti dhi'aadhaa; innis isinitti ni dhi'aataa. Isin
cubbamoonni harka keessan dhiqadhaa; warri yaada lama
qabdanis garaa keessan qulqulleeffadhaa.
9 Dhiphadhaa; gaddaa; boo'aas. Kolfi keessan boo'ichatti,
gammachuun keessan immoo gaddatti haa geeddaramu.
10 Fuula Gooftaa duratti gad of qabaa; inni immoo ol isin
qabaa.
11 Yaa obboloota, wal hin hammeessinaa. Namni ob-
boleessa isaa hammeessu yookaan obboleessa isaatti muru
kam iyyuu seera hammeessa; seerattis ni mura. Garuu ati
yoo seeratti murte seera sanatti muraa jirta malee isaaf
ajajamaa hin jirtu.
12 Inni seera tumuu fi Abbaan Murtii tokkichuma; innis
isa fayyisuu fi balleessuu danda'uu dha. Garuu nama
kaanitti muruuf ati eenyu?

Waa'ee Boriitiif of jajuu

13 Egaa isin warri, "Har'a yookaan bor magaalaa kana
yookaan magaalaa sana dhaqnee waggaa tokko achi turra;
daldallees bu'aa arganna" jettan mee dhaga'aa.
14 Isin waan bor ta'uuf jiru iyyuu hin beektan. Jireenyi
keessan maal innii? Isin hurrii yeroo xinnoof mul'attee
ergasii immoo badduu dha.
15 Qooda kanaa isin, "Yoo Gooftaan jedhe, nu ni jiraanna;
waan kana yookaan waan sana ni hojjenna" jechuu qabdu.
16 Amma garuu isin of jajuu keessanitti gammaddu.
Gammachuun akkasii hundi hamaa dha.
17 Egaa namni kam iyyuu waan gaarii hojjechuu qabu
utuma beekuu yoo hojjechuu baate kun cubbuu isatti ta'a.

---

* **4:6** Fak 3:34

5

Sooreyyii Nama Cunqursaniif Akeekkachiisa Kennuu

1 Isin yaa sooreyyii, sababii dhiphinni isinitti dhufuuf
jiruutiif boo'aa; wawwaadhaas.
2 Qabeenyi keessan tortoreera; biliinis uffata keessan
nyaateera.
3 Warqee fi meetiin keessan sameera. Dandaa'uun
isaaniis isinitti dhugaa ba'a; akkuma ibiddaattis foon
keessan nyaata. Isin bara dhumaatiif qabeenya walitti
qabattaniirtu.
4 Kunoo, mindaan isin warra midhaan keessan haaman
dhowwattan sun ni iyya. Iyyi warra midhaan keessan
walitti qabaniis gurra Gooftaa Waan Hunda Danda'u sanaa
seeneera.
5 Isin qananii fi gammachuun lafa irra jiraattaniirtu.
Guyyaa qalmaatiifis of gabbiftaniirtu.
6 Nama qajeelaa isiniin hin morminetti murtanii ajjeeftu.

Dhiphina Keessatti Obsa Qabaachuu

7 Kanaafuu yaa obboloota, hamma dhufaatii Gooftaatti
obsaa. Qonnaan bulaan tokko lafa irraa midhaan gaarii
argachuuf hammam akka eeggatu, bokkaa duraatii fi kan
dhumaa hamma argattuttis hammam akka obsu hubadhaa.
8 Isinis akkasuma obsaa; jabaadhaa dhaabadhaas; dhu-
faatiin Gooftaa dhi'aateeraatii.
9 Yaa obboloota, akka isinitti hin muramneef walitti
hin guunguminaa. Kunoo, Abbaan Murtii balbala dura
dhaabateera.
10 Yaa obboloota, raajota maqaa Gooftaatiin dubbachaa
turan sana akka fakkeenya dhiphinaa fi obsaatti fudhadhaa.
11 Kunoo, nu warra obsaan jabaattanii dhaabatan sanaan
eebbifamoo jenna; Iyyoob obsuu isaa dhageessaniirtu;
waan Gooftaan dhuma irratti isaaf godhes argitaniirtu.
Gooftaan gara laafinaa fi araaraan kan guutamee dha.
12 Hundumaa caalaa immoo yaa obboloota ko, hin kakati-
naa; samiin yookaan lafaan yookaan waan biraa tokkoon
illee hin kakatinaa. Wanni isin jechuu qabdan, "Eeyyee"
yookaan "waawuu" haa ta'u. Yoo kanaa achii isinitti
murama.

Kadhannaa Amantii

13 Isin keessaa namni dhiphachaa jiru jiraa? Inni haa
kadhatu. Namni gammadu jiraa? Inni faarfannaa galataa
haa faarfatu.
14 Isin keessaa namni dhukkubsatu jiraa? Inni jaarsolii
waldaa kiristaanaa haa waamsifatu; isaanis maqaa Goof-
taatiin zayitii isa dibanii haa kadhataniif.

15 Kadhannaan amantiin godhamu nama dhukkubsatu ni fayyisa; Gooftaanis isa ni kaasa. Yoo inni cubbuu hojjetee
jiraates ni dhiifamaaf.
16 Kanaafuu akka fayyitaniif cubbuu keessan walitti himadhaatii walii kadhadhaa. Kadhannaan nama qajeelaa
humna qaba; waan guddaas ni hojjeta.
17 Eeliyaas namuma akka keenyaa ture. Innis akka bokkaan hin roobneef jabeessee kadhate; bokkaanis wag-
gaa sadii fi ji'a ja'a lafa irratti hin roobne.
18 Ammas deebi'ee kadhate; samiin bokkaa kenne; laftis midhaan baafte.
19 Yaa obboloota ko, isin keessaa namni tokko yoo dhugaa irraa fagaate, namni biraa immoo yoo isa deebise,
20 inni nama cubbamaa karaa jal'aa irraa deebisu lubbuu namicha sanaa akka du'a jalaa baasu, cubbuu baay'ees
akka dhoksu haa beeku.

Phexros
Tokkoffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phexros ergamaa Yesuus Kiristoos irraa,
Gara filatamtoota Phonxoos, Galaatiyaa, Qaphadooqiyaa, Asiyaa fi Biitaaniyaa keessa bibittinnaa'an 2 kanneen akka beekumsa Waaqa Abbaatti, karaa hojii qulqulleessuu Hafuuraatiin, akka Yesuus Kiristoosiif ajajamanii fi akka dhiigni isaa isaanitti facaafamuuf filatamaniitti:
Ayyaannii fi nagaan isiniif haa baay'atu.

Abdii Jiraataadhaaf Waaqa Galateeffachuu

3 Waaqaa fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos haa eebbifamu! Inni araara isaa guddaa sanaan, warra du'an keessaa ka'uu Yesuus Kiristoosiin abdii jiraataadhaaf lammata nu dhalche;
4 akkasumas dhaala hin badne, kan hin xuroofne yookaan hin geeddaramnetti nu galche; dhaalli kunis samii keessa isinii kaa'ameera;
5 isin warra karaa amantiitiin hamma fayyina bara dhumaatti mul'achuudhaaf qophaa'e sanaatti humna Waaqaatiin eegamtanii dha.
6 Isinis yoo amma yeroo gabaabaaf qorumsa gosa garaa garaa keessa darbuu qabaattan iyyuu waan kanaan akka malee gammaddan.
7 Wanni kunis akka amantiin keessan kan warqee yoo ibiddaan qulqulleeffame iyyuu badu sana caalu sun dhugaa ta'uun isaa mirkaneeffamee, yeroo itti Yesuus Kiristoos mul'atutti galata, ulfinaa fi kabaja fiduuf ta'e.
8 Isin utuu isa hin argin isa jaallattu; amma yoo isa arguu baattan iyyuu isatti amantu; gammachuu ibsamuu hin dandeenyee fi ulfina qabeessaanis guutamtaniirtu;
9 isin bu'aa amantii keessanii jechuunis fayyina lubbuu keessanii argachaa jirtuutii.
10 Raajonni waa'ee ayyaana isinii kennamuuf jiru sanaa dubbatan sun itti jabaatanii waa'ee fayyina kanaa qorachaa, iyyaafachaas turan;
11 isaanis yommuu Hafuurri Kiristoos inni isaan keessa ture sun waa'ee dhiphina Kiristoosiitii* fi waa'ee ulfina

* **1:11** yookaan *Masiihichaa*

itti aanu sanaa duraan dursee dubbatetti yoomii fi haala akkamii keessa akka ta’u beekuuf yaalaa turan.
12 Namoonni Hafuura Qulqulluu isa samiidhaa ergameen wangeela isinitti lallaban sun waan amma isinitti himan keessatti utuu ofii isaanii hin ta’in isin akka tajaajilan ifa ni ta’eef; waan kana ergamoonni iyyuu gad fageenyaan arguu hawwu.

Qulqulloota Ta’aa

13 Kanaafuu mudhii qalbii keessanii hidhadhaa; warra of qaban ta’aa; abdii keessanis guutumaan guutuutti ayyaana yeroo Yesuus Kiristoos mul’atutti isinii kennamu sana irra kaa’adhaa.
14 Akka ijoollee ajajamanii ta’aa malee hawwii hamaa bara wallaalummaa keessanii sana duukaa hin bu’inaa.
15 Qooda kanaa akkuma inni isin waame sun qulqulluu ta’e, isinis waan hojjetan hundumaan qulqulloota ta’aa;
16 “Ani qulqulluudhaatii isinis qulqulloota ta’aa”† jedhamee barreeffameeraatii.
17 Isin erga isa utuu wal hin caalchisin nama hunda akkuma hojii isaatti itti muru sana “Abbaa” jettanii waammattanii bara keessummummaa keessan isa sodaachaa jiraadhaa.
18 Isin akka jireenya faayidaa hin qabne kan abbootii keessan irraa dhaaltan irraa waan baduu danda’u kan akka meetiitii fi warqeetiin hin furamin beektuutii.
19 Garuu dhiiga gatii guddaa qabu, dhiiga Kiristoos jechuunis hoolaa mudaa yookaan hanqina hin qabne sanaatiin furamtaniirtu.
20 Inni utuu addunyaan hin uumamin duraan dursee beekame; garuu isiniif jedhee bara dhumaa kana keessa mul’ate.
21 Isinis karaa isaatiin Waaqa warra du’an keessaa isa kaasee ulfina isaaf kenne sanatti amantu; kunis akka amantii fi abdiin keessan Waaqayyo ta’uuf.
22 Egaa isin waan akka obboloota keessaniif jaalala dhugaa qabaattaniif jettanii dhugaadhaaf ajajamuun of qulqulleessitaniif, cimsaatii garaa qulqulluudhaan wal jaalladhaa.
23 Isin karaa dubbii Waaqaa isa jiraatuu fi cimee dhaabatu sanaatiin sanyii hin badne irraa lammata dhalattan malee sanyii badu irraa miti.
24 “Foon hundi akkuma margaa ti;
ulfinni isaa hundis akkuma daraaraa margaa ti;
margi ni coollaga; daraaraanis ni harca’a;
25 dubbiin Gooftaa garuu bara baraan ni jiraata.”‡

† **1:16** Lew 11:44,45; 19:2; 20:7 ‡ **1:25** Isa 40:6-8

Dubbiin kunis wangeela isinitti lallabame sana.

2

1 Kanaafuu hammina hunda, gowwoomsaa hunda, itti
fakkeessummaa, weennoo fi maqaa nama balleessuu hunda
of irraa fageessaa.
2 Akka ittiin fayyina keessaniin guddattaniifis akkuma
daa'imman reefuu dhalataniitti aannan hafuuraa qulqul-
laa'aa sana jabeessaa dharra'aa;
3 isin gaarummaa Gooftaa dhandhamattaniirtuutii.

Dhagaa Jiraataa fi Saba Filatame

4 Isin erga gara isaa, gara Dhagaa jiraataa namoonni
tuffatanii Waaqni garuu filate gati jabeessa sanaa dhuftanii,
5 isinis akkuma aarsaa hafuuraa kan karaa Yesuus Kiris-
toosiin Waaqa biratti fudhatamaa ta'e dhi'eessuudhaan lu-
boota qulqullaa'oo ta'uuf akkuma dhagaawwan jiraatootti
mana hafuuraa taatanii ijaaramaa jirtu.
6 Katabbiin Qulqulluun,
"Kunoo, ani Xiyoon keessa, dhagaa tokko,
dhagaa golee filatamaa gati jabeessa nan kaa'a;
namni isa amanatu
kam iyyuu hin qaana'u"*
jedhaatii.
7 Kanaafuu dhagaan kun isin warra amantaniif dhagaa gati
jabeessaa dha. Warra hin amanneef garuu,
"Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta'eera."†
8 Akkasumas,
"Dhagaa nama gufachiisu,
kattaa nama kuffisu ta'e"‡
jedhameera. Isaanis waan dubbii sanaaf ajajamuu didaniif
gufatan; dhugumaanuu isaan kanumaaf ramadaman.
9 Isin garuu akka galata isa dukkana keessaa gara ifa
isaa dinqisiisaatti isin waame sanaa labsitaniif dhaloota
filatame, luboota mootii, saba qulqulluu, saba Waaqaa kan
addaa taataniirtu.
10 Isin dur saba Waaqaa hin turre; amma garuu saba
Waaqaa ti; isin dur araara hin arganne; amma garuu araara
argattaniirtu.

Jireenya Waaqatti Tolu Jiraachuu

11 Yaa michoota jaallatamoo, isin waan addunyaa
keessatti alagootaa fi keessummoota taataniif akka hawwii
foonii kan lubbuu keessan lolu irraa fagaattan ani isinin
gorsa.

---

* **2:6** Isa 28:16 † **2:7** Far 118:22 ‡ **2:8** Isa 8:14

12 Akka ormoonni akka waan isin hammina hojjetaniitti
maqaa isin balleessan sun, hojii keessan isa gaarii arganii
guyyaa Waaqni nu ilaaluu dhufutti ulfina isaaf kennaniif
isaan gidduutti amala gaarii qabaadhaa.

Bulchitootaaf Buluu

13 Gooftaadhaaf jedhaatii taayitaa namaa hunda jalatti
bulaa; mootii taayitaa ol aanaa qabu
14 yookaan bulchitoota inni akka isaan namoota
balleessaa hojjetan adabanii warra waan qajeelaa hojjetan
immoo galateeffataniif erge hundumaa jalattis bulaa.
15 Waaqni akka isin waan gaarii hojjechuudhaan haasaa
wallaalummaa namoota gowwaa afaan qabachiiftan fed-
haatii.
16 Akka warra bilisummaa qabaniitti jiraadhaa; bilisum-
maa keessan immoo hammina dhoksuuf itti hin fayyadami-
naa; garuu akka tajaajiltoota Waaqaatti jiraadhaa.
17 Nama hunda kabajaa; obbolummaa amantootaa jaal-
ladhaa; Waaqa sodaadhaa; mootiifis ulfina kennaa.

Gooftoliidhaaf Buluu

18 Yaa garboota, isinis gooftota keessan warra gaarii fi
toloota qofa utuu hin ta'in warra jal'ootas sodaa hundaan
jalatti bulaa.
19 Namni tokko yoo Waaqaaf jedhee dhiphina dabaan
isatti dhufe obse galata qaba.
20 Isin yoo sababii balleessaa hojjettaniif dhaanamtanii
obsitan galata maalii argattu? Garuu yoo sababii waan
qajeelaa hojjettaniif dhiphattanii obsitan kun fuula Waaqaa
duratti galata qaba.

Fakkeenya Kiristoos

21 Wanni isin waamamtaniifis kanuma. Kiristoos akka
isin faana isaa duukaa buutaniif jedhee isiniif dhiphachu-
udhaan fakkeenya isinii kenneeraatii.
22 "Inni cubbuu hin hojjenne;
sobni afaan isaatii hin baane."§
23 Yeroo isaan isa arrabsanitti inni isaan hin arrabsine;
yeroo dhiphatettis nama hin doorsifne. Garuu isa qajeelum-
maan muru sanatti imaanaa of kenne.
24 Inni mataan isaa akka nu cubbuuf duunee qajeelummaaf
immoo jiraannuuf jedhee dhagna isaatiin cubbuu keenya
fannoo irratti baate; isinis madaa isaatiin fayyitaniirtu.
25 Isin dur akkuma hoolota karaa irraa badanii turtan;
amma garuu gara Tiksee fi Phaaphaasii lubbuu keessaniitti
deebitaniirtu.

---

§ **2:22** Isa 53:9

3

Niitonni Dhirsootaaf Buluu

1 Yaa niitota, yoo dhirsoonni dubbicha hin amanne tokko
tokko jiraatan akka isaan dubbii tokko malee amaluma
niitota isaaniitiin booji'amaniif isinis akkasuma dhirsoota
keessaniif ajajamaa;
2 isaanis yommuu qulqullinaa fi sodaa isin jireenya
keessan keessatti qabdan arganitti ni booji'amu.
3 Miidhaginni keessan faaya alaan mul'atuun jechuunis
shurrubbaa dha'achuu, warqee kaa'achuu fi uffata ba-
reedaa uffachuun hin ta'in;
4 qooda kanaa miidhaginni keessan miidhagina keessa
namummaa keessanii haa ta'u; innis miidhagina hafuura
garraamii fi tasgabbaa'aa, kan hin badne, kan fuula Waaqaa
duratti gatii guddaa qabu haa ta'u.
5 Dubartoonni qulqulloonni durii warri Waaqa abdatanis
akkasuma dhirsoota isaaniitiif ajajamuudhaan of miid-
hagsan;
6 Saaraanis Abrahaamiin "Gooftaa" jettee waamaa isaaf
ajajamaa turte. Isinis yoo waan qajeelaa hojjettanii fi
sodaachuu baattan intallan ishee ti.

Dirqama Dhirsootaa

7 Yaa dhirsoota, isinis akkasuma akka isaan dadha-
boo ta'an hubadhaatii ulfina isaaniif kennuudhaan niitota
keessan wajjin jiraadhaa; kanas sababii isaanis isin wajjin
ayyaana jireenyaa dhaalaniif akka wanni tokko iyyuu
kadhaa keessan hin gufachiifneef jedhaatii godhaa.

Sababii Waan Gaarii Hojjetaniif Dhiphachuu

8 Dhuma irratti hundi keessan yaada tokko qabaadhaa;
walii na'aa; akka obbolootaatti wal jaalladhaa; garaa
laafotaa fi warra gad of qabanis ta'aa.
9 Hamaa, hamaadhaan hin deebisinaa; yookaan arrabsoo,
arrabsoodhaan hin deebisinaa; qooda kanaa eebbisaa.
Isinis akka eebba dhaaltaniif kanumaaf waamamtaniitii.
10 "Namni jireenya jaallatu,
kan bara gaariis arguu hawwu kam iyyuu,
arraba isaa hammina irraa,
hidhii isaa immoo soba dubbachuu irraa haa eeggatu.
11 Inni hammina irraa deebi'ee gaarii haa hojjetu;
nagaa haa barbaadu; duukaa haa bu'us.
12 Iji Gooftaa qajeeltota irra jiraatii;
gurri isaas kadhata isaaniitiif banamaa dha;

garuu fuulli Gooftaa warra hamaa hojjetanitti ni hammaata.”*
13 Isin gaarii hojjechuuf yoo hinaaftan, eenyutu isin miidha?
14 Garuu yoo qajeelummaaf jettanii dhiphattan isin eebbifamoo dha. “Sodaachisuu isaanii hin sodaatinaa; hin jeeqaminaas.”†
15 Garuu garaa keessan keessatti Kiristoos Gooftichaaf ulfina guddaa kennaa. Nama sababii abdii isin qabdan sanaa isin gaafatu kamiif iyyuu deebii kennuuf yeroo hunda qophaa’aa. Waan kana immoo garraamummaa fi sodaan godhaa;
16 isinis yommuu namoonni waa’ee keessan waan hamaa dubbatanitti akka warri amala gaarii isin Kiristoos keessatti qabdan sana arrabsan qaana’aniif yaada gaarii qabaadhaa.
17 Dhiphachuun keessan fedhii Waaqaa yoo ta’e, hamaa hojjettanii dhiphachuu irra gaarii hojjettanii dhiphachuu wayya.

Fakkeenya Kiristoos

18 Kiristoosis Waaqatti isin fiduuf jedhee inni qajeelaan, warra qajeeltota hin ta’iniif si’a tokko cubbuuf dhiphateeraatii. Inni fooniin ni ajjeefame; Hafuuraan garuu jiraataa taasifame;
19 erga jiraataa taasifamee immoo dhaqee hafuurota mana hidhaa jiranitti lallabe;
20 isaanis bara Nohi keessa utuu dooniin ijaaramaa jiruu, yeroo Waaqni obsaan eegetti warra hin ajajaminii dha. Doonii kanaanis nama muraasa, walumatti nama saddeeti qofatu badiisa bishaanii jalaa ba’e;
21 bishaan kun fakkeenya cuuphaa amma iyyuu isin fayyisuu ti; kunis dhagna irraa xurii baasuu utuu hin ta’in qalbii qulqulluun Waaqaaf waadaa galuu dha. Innis du’aa ka’uu Yesuus Kiristoosiin isin fayyisa;
22 Kiristoos samiitti ol ba’ee mirga Waaqaa jira; ergamoonni Waaqaa, aangoowwanii fi humnoonni hundinuu isa jalatti bulu.

4

Waaqaaf Jiraachuu

1 Kanaafuu waan Kiristoos foon isaatiin dhiphateef isinis yaaduma akkasiitiin hidhadhaa; sababiin isaas inni fooniin dhiphate cubbuu dhiiseera.

---

* **3:12** Far 34:12-16 † **3:14** Isa 8:12

2 Kanaafuu inni bara jireenya isaa kan foonii isa hafe sana
akka fedhii Waaqaatti jiraata malee akka hawwii namaatti
hin jiraatu.
3 Yeroon isin duraan waan ormoonni hojjechuu jaallatan
sana jechuunis jireenya gad dhiisii irratti, hawwii foonii
irratti, machii irratti, addaggummaa irratti, gar malee
dhuguu fi waaqeffannaa waaqota tolfamoo kan jibbisiisaa
ta'e irratti balleessitan sun haa ga'u.
4 Isaanis sababii isin gara jireenya gad dhiisii akkasiitti
isaan wajjin hin fiigneef ni dinqisiifatu; isin arrabsus.
5 Garuu isaan Waaqa warra jiranii fi warra du'anitti
muruuf qophaa'e sana duratti deebii ni kennu.
6 Kanaafuu karaa fooniitiin akkuma namaatti akka
isaanitti muramuuf, karaa hafuuraatiin immoo akka
Waaqaatti akka jiraataniif wangeelli warra du'anii jiranitti
iyyuu lallabameera.

Dhuma Waan Hundumaa

7 Dhumni waan hundaa dhi'aateera. Kanaaf akka Waaqa
kadhachuu dandeessaniif dammaqaa; warra of qabanis
ta'aa.
8 Waan hunda caalaatti jaalala ho'aa waliif qabaadhaa;
jaalalli cubbuu baay'ee dhoksaatii.
9 Guungummii malee wal keessumsiisaa.
10 Tokkoon tokkoon namaa kennaa warra kaan tajaajiluuf
argate kam iyyuu akkuma abbaa imaanaa amanamaa kan
ayyaana Waaqaa bifa garaa gaaraatiin jiru sanaa tokkootti
itti fayyadamuu qaba.
11 Namni dubbatu kam iyyuu akka nama dubbii Waaqaa
dubbatuutti haa dubbatu. Namni tajaajilu kam iyyuu akka
Waaqni waan hunda keessatti karaa Yesuus Kiristoosiin
galateeffamuuf jedhee jabina Waaqni isaaf kenneen haa
tajaajilu. Ulfinnii fi humni bara baraa hamma bara baraatti
isaaf haa ta'u. Ameen.

Sababii Kiristaana Ta'aniif Dhiphachuu

12 Yaa michoota jaallatamoo, qorama akka ibiddaa kan
amma ittiin dhiphachaa jirtan kana akka waan wanni
haaraan isinitti dhufeetti hin dinqisiifatinaa.
13 Garuu isin yeroo ulfinni isaa mul'atutti akka baay'ee
gammaddaniif waan dhiphina Kiristoos keessatti qooda
fudhattaniif gammadaa.
14 Yoo maqaa Kiristoosiitiif jettanii arrabsamtan isin
eebbifamoo dha; Hafuurri ulfinaatii fi Hafuurri Waaqaa isin
irra boqotaatii.
15 Isin keessaa namni kam iyyuu akka nama nama
ajjeesuutti yookaan akka hattuutti yookaan akka nama

yakka hojjetuutti yookaan akka nama dubbii namaa keessa
seenuutti hin dhiphatin.
16 Garuu namni tokko yoo sababii Kiristaana ta’eef
dhiphate maqaa sanaan Waaqa haa galateeffatu malee hin
qaana’in.
17 Yeroon itti murtiin mana Waaqaatii jalqabu
dhi’aateeraatii; murtiin kun yoo nurratti jalqaba ta’e
dhumni warra wangeela Waaqaatiif hin ajajamnee akkam
haa ta’u ree?
18 “Erga qajeeltonni fayyuun rakkisaa ta’e,
namni Waaqatti hin bullee fi cubbamaan maal haa ta’u
ree?”*
19 Kanaafuu warri akka fedhii Waaqaatti dhiphatan
lubbuu isaanii Uumaa isaanii amanamaa sanatti imaanaa
kennatanii waan gaarii hojjechuutti haa fufan.

5

Maanguddootaa fi Karra Hoolotaatiif

1 Ani akka maanguddoo akkuma isaanii tokkootti, akka
dhuga baatuu dhiphina Kiristoosii fi akka nama ulfina
mul’achuuf jiru sana keessatti qooda qabu tokkootti akkana
jedhee maanguddoota isin gidduu jiran sana nan gorsa;
2 karra hoolotaa Waaqaa kan tika keessan jala jiru
eeguudhaan tiksoota ta’aa; kanas sababii dirqamtaniif utuu
hin ta’in fedhiidhuma keessaniin akka Waaqni akka isin
taatan barbaadutti, bu’aa nama qaanessu argachuuf utuu
hin ta’in hawwii guddaa tajaajilaaf qabdaniin godhaa;
3 karra hoolotaatiif fakkeenya ta’aa malee warra imaanaa
isinitti kennaman sana humnaan hin bulchinaa.
4 Isinis yommuu hangafni tiksootaa mul’atutti gonfoo
ulfinaa kan miidhaginni isaa irraa hin badne argattu.

Dargaggootaaf

5 Yaa dargaggoota, isinis akkasuma maanguddoota jalatti
bulaa. Hundi keessanis tokkoo tokkoo keessaniif gad of
qabiisa akka wayyaatti uffadhaa;
“Waaqni of tuultotaan ni morma;
warra gad of qabaniif immoo ayyaana kennaatii.”*
6 Kanaafuu akka Waaqni yeroo malutti ol isin qabuuf, harka
isaa humna qabeessa sana jalatti gad of qabaa.
7 Inni isiniif waan yaaduuf, yaaddoo keessan hunda isa irra
kaa’adhaa.
8 Warra of qaban ta’a; dammaqaas. Diiyaabiloos diinni
keessan nama liqimsu barbaadee akkuma leenca aaduu
nanaanna’aatii.

* **4:18** Fak 11:31 * **5:5** Fak 3:34

9 Sababii akka obboloonni keessan warri addunyaa gu-
utuu keessa jiraatan dhiphina akkasii dhiphachaa jiran
beektaniif amantiitti jabaadhaatii isaan mormaa.
10 Waaqni ayyaana hundaa karaa Kiristoosiin gara ulfina
isaa kan bara baraatti isin waame sun erga isin yeroo
gabaabaaf dhiphattanii booddee inni mataan isaa guutuu
isin taasisa; isin dhaaba; isin jabeessas.
11 Bara baraa hamma bara baraatti humni isaaf haa ta'u.
Ameen.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

12 Anis isin jajjabeessuudhaaf, akka wanni kun ayyaana
Waaqaa isa dhugaa ta'e sana dhugaa ba'uuf harka
Silwaanos isa ani akka obboleessa amanamaatti hedu
sanaatiin gabaabumatti barreessee isinii ergeera. Ayyaana
kanaan jabaadhaa dhaabadhaa.

13 Waldaan kiristaanaa isheen isin wajjin filatamtee
Baabilon keessa jirtu sun nagaa isinii dhaamti; ilmi koo
Maarqosis akkasuma nagaa isinii dhaama.
14 Dhungoo jaalalaatiin nagaa wal gaafadhaa.

Isin warra kan Kiristoos taatan hundaaf nagaan haa ta'u.

Phexros
Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Simoon Phexros garbichaa fi ergamaa Yesuus Kiristoos irraa,
Gara warra karaa qajeelummaa Waaqa keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoosiin amantii akkuma amantii keenyaa gatii guddaa qabu sana argattaniitti:
2 Beekumsa Waaqaatii fi beekumsa Gooftaa keenya Yesuusiin ayyaannii fi nagaan isiniif haa baay'atu.

Waamamuu fi Filatamuu Ofii Mirkaneeffachuu

3 Humni waaqummaa isaa karaa isa ulfina isaatii fi gaarummaa isaatiin nu waame sana beekuu keenyaatiin waan jireenyaa fi Waaqatti buluuf nu barbaachisu hundumaa nuuf kenneera.
4 Kennaa kanaanis isin badiisa sababii hawwii hamaatiin addunyaa keessa jiru jalaa baatanii akka amala waaqummaa isaa sana keessatti hirmaattaniif jedhee karaa kennaa kanaatiin waadaa isaa guddaa fi kan gatii guddaa qabu nuuf galeera.
5 Sababuma kanaaf amantii keessan irratti gaarummaa, gaarummaa irrattis beekumsa dabalachuuf waan isinii danda'ame hunda godhaa;
6 akkasuma beekumsa irratti of qabuu, of qabuu irratti obsaan dhaabachuu, obsaan dhaabachuu irratti Waaqatti buluu,
7 Waaqatti buluu irratti jaalala obbolummaa, jaalala obbolummaa irratti immoo jaalala dhugaa dabaladhaa.
8 Yoo isin waan kana hunda qabaattanii ittuma isinii baay'achaa deeme, wanni kun akka isin Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos beekuu keessatti dadhaboo fi bu'aa dhabeeyyii hin taane isin godha.
9 Garuu namni waan kana hin qabne kam iyyuu jaamaa dha; fagoottis arguu hin danda'u; cubbuu isaa durii sana irraa qulqulleeffamuu isaa irraanfateera.
10 Kanaaf yaa obboloota ko, waamamuu fi filatamuu keessan mirkaneeffachuuf caalaatti hinaaffaa qabaadhaa. Yoo waan kana gootan isin hin gufattan;
11 akkasiin gara mootummaa bara baraa kan Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoositti galuun guutummaatti isiniif kennama.

Raajii Katabbii Qulqulluu

12 Kanaafuu isin wantoota kanneen beektanii, dhugaa
amma qabdan kanatti jabaatanii dhaabattanii iyyuu ani
yeroo hunda wantoota kanneen isin yaadachiisuu nan
barbaada.
13 Ani hamman dunkaana kana keessa jirutti waan kana
isin yaadachiisuudhaan isin dammaqsuu koo qajeelaa nan
se'a;
14 ani akka Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos naaf ibsetti,
dunkaana koo kana akkan dafee of irraa baasu beekaatii.
15 Ani akka isin erguma ani isin biraa godaanee booddee
yeroo hunda waan kana yaadachuu dandeessan gochuuf
nan carraaqa.
16 Nu yommuu waa'ee humnaa fi dhufaatii Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoos isinitti himnetti, surraa isaa
ijuma keenyaan argineeti malee oduu haxxummaadhaan
uumame duukaa buunee miti.
17 Innis yommuu sagaleen, "Kun Ilma koo isa ani jaallad-
huu dha; ani isatti baay'ee nan gammada"* jedhu sun Ulfina
Surra qabeessa sana biraa dhufeefitti, Waaqa Abbaa biraa
kabajaa fi ulfina argateeraatii.
18 Nu mataan keenya iyyuu yeroo isa wajjin tulluu qulqul-
luu irra turretti, utuu sagaleen kun samii irraa dhufuu
dhageenye.
19 Kanaafuu dubbiin raajonni dubbatan sun ittuma
caalee nuuf mirkaneeffame; isinis hamma boruun baqaqee
bakkalchi barii garaa keessan keessatti ba'utti yoo akkuma
ibsaa dukkana keessatti ibsuutti dubbii kanaaf xiyyeeffan-
noo kennitan waan gaarii gochuu keessan.
20 Raajiin Katabbii Qulqulluu kam iyyuu hiikkaa raajichaa
kan mataa isaatiin akka hin dhufin duraan dursitanii
beekuu qabdu.
21 Raajiin takkumaa fedhii namaatiin hin dhufneetii;
garuu namoota Waaqaatu Hafuura Qulqulluudhaan gegge-
effamee dubbate.

2

Barsiistota Sobduu fi Badiisa Isaanii

1 Akkuma raajonni sobduun saba gidduu turan sana,
barsiistonni sobduun isin gidduu ni jiraatu. Isaan Goofticha
isaan fure sana gananii, barsiisa sobaa kan nama balleessu
dhoksanii galchu; kanaanis badiisa ariifatu ofitti fidu.
2 Namoonni baay'eenis amala isaanii isa qaanessaa sana
duukaa bu'u; sababii isaaniitiinis karaan dhugaa ni arrab-
sama.

---

* **1:17** Mat 17:5; Mar 9:7; Luq 9:35

3 Barsiistonni kunneen doqnummaa isaaniitiin oduu ofu-
maan uumanii odeessaniin isin qisaasu. Murtiin bara
dheeraan dura isaanitti murame sun amma illee hojjechaa
jira; badiisni isaaniis hin mugu.

4 Waaqni yeroo ergamoonni cubbuu hojjetanitti utuu
isaanii hin hilin akka isaan guyyaa murtiitiif turfamaniif
foncaadhaan dukkana keessatti hidhee gahaannamitti erga
isaan darbatee,
5 utuu addunyaa duriitiif hin hilin Nohi isa qajeelummaa
lallabu namoota biraa torba wajjin oolchee warra Waaqatti
hin bulletti bishaan badiisaa erga fidee,
6 magaalaawwan Sodoomii fi Gomoraas hamma isaan
daaraa ta'anitti gubuudhaan itti muree, fakkeenya waan
warra Waaqaaf hin bulletti dhufuuf jiruu erga isaan godhee,
7 namicha qajeelaa jechuunis Looxi isa jireenya xuraa'aa
finciltootaatiin dhiphachaa ture sana erga badiisa oolchee,
8 namichi qajeelaan sun yeroo gidduu isaanii jiraachaa
turetti guyyuma guyyaan fincila isaanii sana arguu fi
dhaga'uudhaan lubbuun isaa qajeeltuun sun isa keessatti
dhiphachaa turtee,
9 wanni kun akkas ta'ee Gooftaan akkamitti akka warra
Waaqaaf bulan qorumsa keessaa baasuu fi akka itti warra
jal'aa hamma guyyaa murtiitti adabbiif tursu beeka.

10 Wanni kun keessumattuu warra hawwii foonii xuraa'aa
sana duukaa bu'anii fi warra abbootii taayitaa tuffatanitti
ni cima.

Namoonni kunneen ija jabeeyyii fi of tuultota; isaan
ulfina qabeeyyii samii arrabsuu hin sodaatan;
11 ergamoonni iyyuu yoo isaan caalaa jajjaboo fi humna
qabeeyyii ta'an iyyuu fuula Gooftaa duratti uumamawwan
akkasii arrabsanii hin himatan.
12 Namoonni kunneen garuu waanuma hin hubanne
arrabsu. Isaan akkuma bineensota qalbii hin qabnee ti;
akkuma uumamawwan miira isaaniitiin qajeelfaman kan-
neen qabamuu fi ajjeefamuu qofaaf dhalatanii ti; akkuma
bineensonni sun badanitti jarris ni badu.

13 Miidhaa isaan hojjetaniif miidhaatu deebi'aaf. Isaan
guyyaa adiidhaan gara malee machaa'uu akka gammachu-
utti fudhatu. Yeroo isin wajjin nyaataa fi dhugaati-
itti dhi'aatanittis isaan gowwoomsaa isaaniitiin gidduu
keessanitti xurii fi waan fafaa ta'u.
14 Waan iji isaanii ejjaan guutameef isaan cubbuu hoj-
jechuu hin dhiisan; warra hin jabaatin gowwoomsu; garaan
isaanii doqnummaa barateera; isaan ijoollee abaaramanii
dha!

15 Karaa qajeelaa dhiisanii karaa Bala’aam ilma Bosoor
isa gatii jal’inaa jaallate sanaa duukaa bu’uuf karaa irraa
badan.
16 Bala’aam garuu sababii dogoggora isaatiif harreen isa
ifatte; horiin duudaan afaan namaa dubbattee maraatum-
maa raajii sanaa ittifte.
17 Namoonni kunneen burqaa bishaan hin qabnee fi
hurrii bubbeen oofamuu dha. Dukkanni limixiin isaaniif
kaa’ameera.
18 Isaan dubbii faayidaa hin qabnee fi dubbii of tu-
ulummaa odeessu; warra namoota jireenya dogoggoraa
keessa jiraatan keessaa baqatanii ba’an hawwii foonii
hamaadhaan gowwoomsu.
19 Isaan utuma ofii isaaniitii iyyuu garboota badiisaa
ta’anii jiranuu birmadummaa isaan abdachiisu; namni
tokko waan isa mo’ate kamiifuu ni garboomaatii.
20 Isaan erga Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus
Kiristoos beekuudhaan xuraa’ummaa addunyaa keessaa
ba’anii booddee yoo amma illee deebi’anii xuraa’ummaa
sanaan qabamanii fudhataman haalli isaanii kan dhumaa
isa jalqabaa sana caalaa hammaata.
21 Isaan karaa qajeelinaa beekanii ajaja qulqulluu isaanii
kenname sanatti dugda galuu irra utuu duraanuu karaa
qajeelinaa sana beekuu baatanii isaaniif wayya ture.
22 Mammaaksi, “Sareen diddiga isheetti deebiti”* akka-
sumas, “Booyyeen dhiqamte dhoqqee keessa gangalachuu
isheetti deebiti” jedhu sun isaan irratti mirkaneeffame.

3

Guyyaa Gooftaa

1 Yaa michoota jaallatamoo, ani amma xalayaa lammaffaa
isiniif barreessuu koo ti. Lamaan isaanii iyyuu keessatti
isin yaadachiisuudhaan qalbii keessan qulqulluu sana nan
kakaasa.
2 Isin dubbii dur raajota qulqulluudhaan dubbatamee
fi ajaja Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenyaa kan karaa
ergamoota keessaniitiin dubbatame sana akka yaadattan
nan barbaada.
3 Akka bara dhumaa keessa ga’istoonni ga’isaa hawwii
hamaa kan ofii isaanii duukaa bu’aa dhufan duraan dur-
saatii beekaa.
4 Isaanis, “ ‘dhufaatiin’ inni waadaa gale kun meerre?
Wanni hundinuu erga abbootiin keenya du’anii jalqabee
akkuma yeroo jalqaba uumamaatti itti fufeeraatii” jedhu.

---

* **2:22** Fak 26:11

5 Garuu isaan akka samiiwwan bara baay’een dura
dubbii Waaqaatiin uumaman, akka laftis bishaan irraa fi
bishaaniin tolfamte utuma beekanuu didan.
6 Addunyaan yeroo sanaas bishaanuma kanaan liqim-
famee bade.
7 Dubbiidhuma kanaanis samiiwwanii fi lafti yeroo am-
maa jiran kunneen guyyaa murtii, kan badiisa namoota
Waaqaaf hin bulleetiif kaa’amanii ibiddaaf turfamaniiru.

8 Yaa michoota jaallatamoo, isin garuu waan tokkicha
kana hin irraanfatinaa. Gooftaa biratti guyyaan tokko akka
waggaa kumaa, waggaan kumnis akka guyyaa tokkoo ti.
9 Gooftaan akka namoonni tokko tokko lafa irra harkifata
jedhanii yaadan sana, waadaa isaa guutuu irratti lafa
irra hin harkifatu. Inni akka namni hundinuu qalbii
jijjiirrachuuf jedhee isinii obsa malee akka namni tokko
iyyuu badu barbaadee miti.

10 Guyyaan Gooftaa garuu akkuma hattuutti dhufa. Sami-
iwwan sagalee guddaadhaan dhabamu; wanni samiiwwan
keessa jiru hundinuus ho’a guddaadhaan baqa; laftii fi
wanni ishee irra jiru hundinuus ni gubata.

11 Wanni hundinuu akkasitti bada erga ta’ee, isin nama
akkamii ta’uu qabdu ree? Jireenya qulqulluu fi Waaqaaf
bulu jiraachuu qabdu;
12 kanas guyyaa Waaqaa eeggachaa, dhufaatii isaas
ariifachiisaa gochuu qabdu. Guyyaa sana samiiwwan
ibiddaan badu; wanni samiiwwan keessa jirus ho’aan baqa.
13 Nu garuu akkuma waadaa isaatti samiiwwan haaraa fi
lafa haaraa qajeelinni keessa jiraatu eegganna.

14 Kanaafuu yaa michoota jaallatamoo, isinis sababii
waanuma kana eeggataniif akka warra xurii fi hir’ina hin
qabne, warra nagaan isa wajjin jiraatan taataniif yaalii
isinii danda’ame hunda godhaa.
15 Akkuma Phaawulos obboleessi keenya jaallatamaan
sun ogummaa Waaqni kenneefiin isinii barreesse sana akka
obsi Gooftaa keenyaa fayyina ta’e yaadatti qabadhaa.
16 Innis waa’ee waan kanaa dubbatee xalayoota isaa
hunda keessatti haaluma kanaan barreessa. Xalayoota isaa
keessas waan hubachuun nama rakkisu tokko tokkotu jira;
wallaaltonnii fi warri jabaatanii hin dhaabanne akkuma
Katabbiiwwan Qulqulluu kaan jal’isan sana kanas badiid-
huma ofii isaaniitiif ni jal’isu.

Yaada Xumuraa

17 Kanaaf yaa michoota jaallatamoo, isin sababii duraan
dursitanii waan kana beektaniif akka dogoggora finciltootaatiin fudhatamnii hundee jabaattanii irra dhaabattan
irraa hin kufneef of eeggadhaa.
18 Garuu ayyaanaa fi beekumsa Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoosiin guddadhaa.

Ammas, bara baraanis ulfinni isaaf haa ta'u! Ameen.

Yohannis
Tokkoffaa

Dubbii Jireenyaa

1 Nu waa’ee Dubbii* jireenyaa kan jalqabaa kaasee ture,
kan dhageenye, kan ija keenyaan argine, kan ilaallee fi kan
harki keenyas qaqqabe kana labsina.
2 Jireenyi mul’ateera; nus isa argineerra; dhugaas ni
baanaaf; nu jireenya bara baraa isa Abbaa wajjin turee fi
isa nutti mul’ate sana isinitti labsina.
3 Akka isinis nu wajjin tokkummaa qabaattaniif waan
arginee fi waan dhageenye isinitti labsina. Tokkummaan
keenyas Abbaa fi Ilma isaa Yesuus Kiristoos wajjin.
4 Nus akka gammachuun keenya guutuu ta’uuf waan
kana barreessina.

Ifaa fi Dukkana

5 Ergaan nu isa irraa dhageenye, kan isinittis labsinu
isa kana: Kunis akka Waaqni ifa ta’ee fi akka dukkanni
gonkumaa isa keessa hin jirree dha.
6 Nu isa wajjin tokkummaa qabna jennee yoo dukkana
keessa deddeebine ni sobna; dhugaa sanaanis hin jiraannu.
7 Garuu akkuma inni ifa keessa jiru sana, nus yoo ifa
keessa deddeebine walii wajjin tokkummaa qabna; dhiigni
Ilma isaa Yesuus cubbuu hundumaa irraa nu qulqulleessa.

Cubbuu fi Dhiifama

8 Nu yoo cubbuu hin qabnu jenne of gowwoomsina;
dhugaanis nu keessa hin jiru.
9 Yoo cubbuu keenya himanne, inni cubbuu keenya nuu
dhiisuuf amanamaa fi qajeelaa dha; jal’ina hunda irraas nu
qulqulleessa.
10 Nu yoo cubbuu hin hojjennee jenne immoo sobduu isa
goona; dubbiin isaas nu keessa hin jiru.

2

1 Yaa ijoollee ko, ani akka isin cubbuu hin hojjenneef kana
isiniifan barreessa. Garuu yoo namni kam iyyuu cubbuu
hojjete nu Abbaa biraa abukaattoo qabna; innis Yesuus
Kiristoos Isa Qajeelaa sana.

---

* **1:1** *Dubbii* – dubbiin kun dubbii Waaqaa kan addunyaan ittiin uumamtee jiraatuu dha; dubbichi eenyummaa Waaqaa mul’isa; fedhii isaa, ogummaa fi humna isaas ni ibsa. Dubbiin kun Yesuus Kiristoosiin foon ta’e.

2 Inni aarsaa cubbuu keenyaaf araara buusuu dha; cub-
buu addunyaa hundaatiifis malee cubbuu keenya qofaaf
miti.

Amantoota Jaallachuu fi Jibbuu

3 Nu yoo ajaja isaa eegne, kanaan akka isa beekne ni
beekna.
4 Namni, “Ani isa nan beeka” jedhu kan garuu ajaja isaa
hin eegne kam iyyuu sobduu dha; dhugaanis isa keessa hin
jiru.
5 Garuu yoo namni kam iyyuu dubbii isaatiif ajajame,
jaalalli Waaqaa dhugumaan isa keessatti guutuu ta’a.
Kanaanis nu akka isa keessa jirru ni beekna;
6 namni ani isaanan jiraadha ofiin jedhu kam iyyuu
akkuma Yesuus jiraate sanatti jiraachuu qaba.
7 Yaa obboloota, ani ajaja moofaa isuma jalqabaa kaasee
isin bira ture sana malee ajaja haaraa isinii hin barreessu.
Ajajni moofaan kunis ergaadhuma isin dhageessan sana.
8 Ta’us ani ajaja haaraa tokko isiniif nan barreessa;
sababiin isaas dukkanichi darbaa, ifni dhugaa immoo waan
amma iyyuu ifaa jiruuf dhugaan isaa isa keessattii fi isin
keessatti ni mul’ata.
9 Namni ani ifa keessa jira ofiin jechaa obboleessa isaa
immoo jibbu kam iyyuu amma illee dukkana keessa jira.
10 Namni obboleessa isaa jaallatu hundinuu ifa keessa
jiraata; wanni isa gufachiisu tokko iyyuu isa keessa hin jiru.
11 Namni obboleessa isaa jibbu garuu dukkana keessa jira;
dukkanuma keessa jiraatas; inni waan dukkanni sun isa
jaamseef gara itti adeemu hin beeku.

Sababii Ergaan Kun Barreeffameef

12 Yaa ijoolle, cubbuun keessan sababii maqaa isaatiif
waan isinii dhiifameef ani isiniifin barreessa.
13 Yaa abbootii, isin waan isa jalqabumaa kaasee jiru sana
beektaniif
ani isiniifin barreessa.
Yaa dargaggoota, isin waan isa hamaa sana mo’attaniif,
ani isiniifin barreessa.

14 Yaa ijoolle, isin waan Abbaa beektaniif,
ani isiniifin barreessa.
Yaa abbootii, isin waan isa jalqabumaa kaasee jiru sana
beektaniif,
ani isiniifin barreessa.
Yaa dargaggoota, isin waan jajjaboo taataniif,
waan dubbiin Waaqaa isin keessa jiraatuuf,
waan isa hamaa sanas mo’attaniif,
ani isiniifin barreessa.

Addunyaa Hin Jaallatinaa

15 Addunyaa yookaan waan addunyaa keessa jiru tokko
illee hin jaallatinaa. Eenyu iyyuu yoo addunyaa jaallate,
jaalalli Abbaa isa keessa hin jiru.
16 Wanni addunyaa keessa jiru hundinuu jechuunis
hawwiin foonii, hawwiin ijaa, akkasumas waan qabaniin
kooruun kan addunyaati malee kan Abbaa miti.
17 Addunyaa fi hawwiin ishee ni badu; namni fedhii
Waaqaa raawwatu garuu bara baraan jiraata.

Ilma Ganuu Irraa Of Eeggachuu

18 Yaa ijoolle, sa'aatiin kun sa'aatii dhumaa ti; akka farri
Kiristoos sun dhufu akkuma dhageessan sana ammuma
iyyuu farroonni Kiristoos baay'een dhufaniiru. Kanaanis
nu akka sa'aatiin kun sa'aatii dhumaa ta'e beekna.
19 Isaan nu keessaa ba'an malee dhugumaan kan keenya
hin turre. Utuu kan keenya ta'anii silaa nu biratti hafu
turan; nu biraa deemuun isaanii garuu akka tokkoon isaanii
iyyuu keenya hin ta'in mul'ise.
20 Isin garuu Isa Qulqulluu sanaan dibamtaniirtu; isin
hundis dhugaa ni beektu.
21 Sababiin ani isinii barreessuuf waan isin dhugaa
beektanii fi akka sobni tokko iyyuu dhugaa keessa hin jirres
beektaniif malee waan isin dhugaa hin beekneef miti.
22 Nama Yesuus kun Kiristoos miti jedhee ganu malee
sobduun eenyu ree? Namni akkasii farra Kiristoos; inni
Abbaa fi Ilma ni gana.
23 Namni Ilma ganu kam iyyuu Abbaa illee hin qabu;
namni waa'ee Ilmaa dhugaa ba'u hundinuu Abbaas qaba.
24 Wanni isin jalqabaa kaaftanii dhageessan sun isin
keessa haa jiraatu. Yoo wanni jalqabaa kaaftanii
dhageessan isin keessa jiraate, isinis Ilmaa fi Abbaadhaan
ni jiraattu.
25 Wanni inni waadaa nuu gale kanaa dha; kunis jireenya
bara baraa ti.
26 Ani waa'ee warra karaa irraa isin jal'isuu yaalan
sanaatiif waan kana isiniifin barreessa.
27 Garuu dibanni isin isa irraa argattan sun waan isin
keessa jiraatuuf namni tokko iyyuu isin barsiisuu hin bar-
baachisu; dibanni isaa sun garuu waan waa'ee hundumaa
isin barsiisuuf, dibanni sun waan dhugaa malee soba hin
ta'iniif akkuma inni isin barsiise sanatti isumaan jiraadhaa.

Ijoollee Waaqaatii fi Cubbuu

28 Ammas yaa ijoolle, akka yommuu inni mul'atutti ija
jabina qabaannuuf, akka nu guyyaa dhufaatii isaattis fuula
isaa duratti hin qaanofneef isaan jiraadhaa.

29 Isin yoo akka inni qajeelaa ta’e beektan, akka namni
waan qajeelaa hojjetu hundinuu isa irraa dhalate ni beektu.

3

1 Nu akka ijoollee Waaqaa jedhamnee waamamnuuf
jaalalli Abbaan nurratti dhangalaase akkam guddaa dha!
Nus akkasuma ijoollee isaa ti! Addunyaan waan isa hin
beekiniif nu hin beeku.
2 Yaa michoota jaallatamoo, nu amma ijoollee Waaqaa
ti; gara fuula duraatti immoo maal akka taanu amma hin
ibsamne. Garuu yommuu inni mul’atutti sababii akkuma
inni jirutti isa arginuuf nu akkuma isaa akka taanu ni
beekna.
3 Namni akkasitti isa abdatu hundinuu akkuma inni
qulqulluu ta’e sana of qulqulleessa.
4 Namni cubbuu hojjetu kam iyyuu seeratti ni fincila;
cubbuun finciluudhaatii.
5 Isin garuu akka inni cubbuu keenya balleessuudhaaf
mul’ate ni beektu. Isa keessa cubbuun hin jiru.
6 Namni isaan jiraatu kam iyyuu cubbuu hin hojjetu.
Namni cubbuu hojjetu kam iyyuu isa hin argine yookaan
isa hin beekne.
7 Yaa ijoolle, namni tokko iyyuu isin hin gowwoomsin.
Akkuma inni qajeelaa ta’e sana namni waan qajeelaa
hojjetus qajeelaa dha.
8 Namni cubbuu hojjetu kan diiyaabiloos; diiyaabiloos
jalqabumaa kaasee cubbuu hojjetaatii. Ilmi Waaqaa hojii
diiyaabiloos diiguudhaaf mul’ateetii.
9 Namni Waaqa irraa dhalate kam iyyuu waan sanyiin
Waaqaa isa keessa jiraatuuf cubbuu hojjechuutti hin fufu;
inni waan Waaqa irraa dhalateef cubbuu hojjechuu hin
danda’u.
10 Ijoolleen Waaqaatii fi ijoolleen diiyaabiloos kanaan
gargar baafamanii beekamu: Namni waan qajeelaa hin
hojjenne yookaan obboleessa isaa hin jaallanne kam iyyuu
kan Waaqaa miti.

Waa’ee Jaalalaa fi Jibbaa

11 Ergaan isin jalqabaa kaaftanii dhageessan isa, “Nu wal
jaallachuu qabna” jedhuu dha.
12 Isin akka Qaayin isa kan isa hamaa sanaa ta’ee
obboleessa isaa ajjeese sanaa hin ta’inaa; inni maaliif
obboleessa isaa ajjeese? Sababii hojiin isaa jal’aa ta’ee, kan
obboleessa isaa immoo qajeelaa ta’eef.
13 Yaa obboloota ko, yoo addunyaan isin jibbe isin hin
dinqin.

14 Nu sababii obboloota jaallannuuf du’a keessaa gara
jireenyaatti akka ceene ni beekna. Namni obboleessa isaa
hin jaallanne du’a keessa jiraata.
15 Namni obboleessa isaa jibbu kam iyyuu nama nama
ajjeesuu dha; isinis akka namni nama ajjeesu jireenya bara
baraa of keessaa hin qabne beektu.
16 Yesuus Kiristoos lubbuu isaa dabarsee nuuf kenneera:
Jaalalli maal akka ta’es kanaan beekna; nus akkasuma
lubbuu keenya dabarsinee obboloota keenyaaf kennuu
qabna.
17 Namni qabeenya addunyaa qabu kam iyyuu yoo
obboleessa isaa rakkataa argee garaa itti jabaate jaalalli
Waaqaa akkamitti isa keessa jiraachuu danda’a?
18 Yaa ijoollee jaallatamoo, kottaa dubbiin yookaan afaan
qofaan utuu hin ta’in hojii fi dhugaadhaan jaallannaa.
19 Nus kan dhugaa ta’uu keenya kanaan beekna; fuula
isaa durattis garaa keenya boqochiifna.
20 Yeroo garaan keenya nutti murutti Waaqni garaa
keenya caalaa guddaa akka ta’e ni beeknaatii; inni waan
hunda ni beeka.
21 Yaa michoota, yoo garaan keenya nutti muruu baate nu
fuula Waaqaa duratti ija jabina qabna.
22 Nus sababii ajaja isaa eegnuu fi sababii waan isa
gammachiisu hojjennuuf waan kadhannu hunda isa irraa
ni arganna.
23 Ajajni isaas kana: kunis nu maqaa Ilma isaa Yesuus
Kiristoositti akka amannuu fi akkuma inni nu ajajetti akka
wal jaallannuuf.
24 Namni ajaja isaa eegu isa keessa jiraata; innis isa keessa
jiraata. Kanaanis akka inni nu keessa jiraatu nu Hafuura
inni nuu kenneen ni beekna.

4

Waa’ee Falmii Fooniin Mul’achuu Kiristoos

1 Yaa michoota, hafuuronni kan Waaqaa ta’uu fi ta’uu
baachuu isaanii ilaaluuf qoradhaa malee hafuurota hunda
hin amaninaa; raajonni sobduun hedduun addunyaa
seenaniiru.
2 Haalli isin ittiin Hafuura Waaqaa beektanis kanuma:
Hafuurri akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe dhugaa ba’u
hundi kan Waaqaa ti;
3 hafuurri akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe dhugaa
hin baane hundi kan Waaqaa miti. Inni hafuura farra
Kiristoos, kan isin akka inni dhufu dhageessan sanaa ti;
innis ammuma iyyuu addunyaa keessa jira.

4 Yaa ijoolle, isin kan Waaqaa ti; jaras mo’attaniirtu;
inni isin keessa jiru kan addunyaa keessa jiru sana caalaa
guddaadhaatii.
5 Isaan kan addunyaa ti; kanaaf wanni isaan dubbatanis
kanuma addunyaa ti; addunyaanis isaan dhaggeeffata.
6 Nu kan Waaqaa ti; namni Waaqa beeku hundinuus nu
dhaggeeffata; namni kan Waaqaa hin ta’in garuu nu hin
dhaggeeffatu. Kanaanis Hafuura dhugaatii fi hafuura sobaa
addaan baafnee ni beekna.

Jaalala Waaqaatii fi Jaalala Keenya

7 Yaa michoota, jaalalli kan Waaqaa waan ta’eef kottaa
wal jaallannaa. Namni jaallatu hundi Waaqa irraa dhalate;
Waaqas ni beeka.
8 Sababii Waaqni jaalala ta’eef, namni hin jaallanne hundi
Waaqa hin beeku.
9 Waaqni akka nu karaa isaatiin jireenya argannuuf
jedhee Ilma isaa tokkicha sana gara addunyaatti erge.
Kanaanis jaalalli Waaqaa nu gidduutti mul’ateera.
10 Jaalalli isa kana: Kunis nu Waaqa jaallannee miti;
garuu Waaqatu nu jaallatee akka inni aarsaa cubbuu
keenyaaf araara buusu ta’uuf Ilma isaa erge.
11 Yaa michoota, erga Waaqni akkana nu jaallatee nus wal
jaallachuu qabna.
12 Namni tokko iyyuu takkumaa Waaqa hin argine; yoo
wal jaallanne garuu Waaqni nu keessa jiraata; jaalalli isaas
nu keessatti guutuu ta’a.
13 Inni waan Hafuura isaa irraa nuu kenneef nu akka isa
keessa jiraannuu fi akka innis nu keessa jiraatu kanaan ni
beekna.
14 Akka inni Fayyisaa addunyaa ta’uuf jedhee Abbaan
Ilma isaa akka erge argineerra; dhugaa baanas.
15 Yoo namni kam iyyuu Yesuus Ilma Waaqaa akka ta’e
dhugaa ba’e, Waaqni isa keessa jiraata; innis Waaqa keessa
jiraata.
16 Kanaafuu jaalala Waaqni nuuf qabu beekneerra; aman-
neerras.
Waaqni jaalala. Namni jaalalaan jiraatu Waaqa keessa
jiraata; Waaqnis isa keessa jiraata.
17 Nus akka guyyaa murtiitti ija jabina qabaannuuf karaa
kanaan jaalalli nu gidduutti guutuu ta’eera; nu addunyaa
kana irratti Yesuusin fakkaannaatii.
18 Jaalala keessa sodaan hin jiru. Sodaan waan adabbii
wajjin wal qabatee jiruuf jaalalli mudaa hin qabne sodaa
of keessaa baasee gata. Namni sodaatu tokko jaalalli isaa
guutuu miti.

19 Nu sababii inni duraan dursee nu jaallateef isa jaallanna.
20 Namni, “Ani Waaqa nan jaalladha” jechaa obboleessa isaa immoo jibbu kam iyyuu sobduu dha. Namni obboleessa isaa kan arge sana hin jaallanne kam iyyuu Waaqa hin argin sana jaallachuu hin danda’u.
21 Inni ajaja kana nuu kenneera: Namni Waaqa jaallatu kam iyyuu obboleessa ofii isaa jaallachuu qaba.

5

Ilma Waaqaatti Amanuu

1 Yesuus kun Kiristoos akka ta’e namni amanu hundinuu Waaqa irraa dhalate; namni Abbaa jaallatu hundinuus kan Abbaa irraa dhalates ni jaallata.
2 Nu yommuu Waaqa jaallannuu fi yommuu ajaja isaa eegnutti akka ijoollee Waaqaa jaallannu kanaan beekna.
3 Waaqa jaallachuun ajaja isaa eeguu dha. Ajajni isaas hin ulfaatu.
4 Namni Waaqa irraa dhalatu hundinuu addunyaa ni mo’ataatii. Kan addunyaa mo’atus amantii keenya.
5 Yesuus Ilma Waaqaa ta’uu isaa nama amanu malee eenyutu addunyaa mo’ata?
6 Inni bishaanii fi dhiigaan dhufe isa kana; innis Yesuus Kiristoos. Inni bishaanii fi dhiigaan dhufe malee bishaan qofaan hin dhufne. Kanas Hafuuratu dhugaa ba’a; Hafuurri dhugaadhaatii.
7 Dhuga baatota sadiitu jira:
8 Isaanis Hafuura, bishaanii fi dhiiga; sadanuus walii galu.
9 Dhuga ba’umsa namaa ni fudhanna; dhuga ba’umsi Waaqaa garuu kana caalaa guddaa dha; dhuga ba’umsi kun isa Waaqni waa’ee Ilma isaa dhugaa ba’e sana.
10 Namni Ilma Waaqaatti amanu kam iyyuu dhuga ba’umsa kana garaa isaa keessaa qaba. Namni Waaqa hin amanne garuu waan isa Waaqni waa’ee Ilma isaa dhugaa ba’e sana hin amaniniif inni Waaqa sobduu godheera.
11 Dhuga ba’umsi sunis isa kana: Waaqni jireenya bara baraa nuu kenneera; jireenyi sunis Ilma isaa keessa jira.
12 Namni Ilma sana qabu jireenya qaba; namni Ilma Waaqaa hin qabne immoo jireenya hin qabu.

Dhaamsa Xumuraa

13 Isin warri maqaa Ilma Waaqaatti amantan jireenya bara baraa qabaachuu keessan akka beektaniif ani waan kana isinii barreessa.

14 Ija jabinni nu fuula Waaqaa duratti qabnu isa kana:
yoo nu akka fedhii isaatti waan hunda isa kadhanne inni
nuuf dhaga'a.
15 Nu yoo akka inni waan nu kadhannu hunda nuuf
dhaga'u beekne, akka waan isa kadhannes argannu ni
beekna.
16 Namni kam iyyuu utuu obboleessi isaa cubbuu gara
du'aatti hin geessine hojjetuu yoo arge Waaqa kadhachufii
qaba; Waaqnis warra cubbuun isaanii gara du'aatti isaan
hin geessineef jireenya ni kenna. Cubbuun gara du'aatti
nama geessu jira; anis waan akkasiitiif inni haa kadhatu
jechuu koo miti.
17 Jal'inni hundinuu cubbuu dha; cubbuun gara du'aatti
nama hin geessines jira.
18 Namni Waaqa irraa dhalate kam iyyuu akka cubbuu
hojjechuutti hin fufne ni beekna; Inni Waaqa irraa dhalate
sun isa eega; inni hamaan isa tuquu hin danda'u.
19 Nu ijoollee Waaqaa akka taane, addunyaan guutuunis
to'annaa isa hamaa sanaa jala akka jiru ni beekna.
20 Akkasumas akka Ilmi Waaqaa dhufee akka isa dhugaa
ta'e sanas beeknuuf hubannaa nuu kenne ni beekna. Nus
Ilma isaa isa dhugaa sana, jechuunis Yesuus Kiristoositti
jirra. Inni Waaqa dhugaa ti; jireenya bara baraatis.

21 Yaa ijoolle, waaqota tolfamoo irraa of eegaa.

Yohannis
Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Jaarsicha irraa,

Gara giiftii filatamtuu fi ijoollee ishee, warra ani dhugaadhaan jaalladhu, warra ana qofa utuu hin ta'in warri dhugaa beekan hundi akkasuma jaallataniitti; 2 kunis sababii dhugaa nu keessa jiraatuu fi isa bara baraan nu wajjin jiraatu sanaatiif:

3 Ayyaanni, araarrii fi nagaan Waaqa Abbaa biraa, Yesuus Kiristoos Ilma Abbaa biraas, dhugaa fi jaalalaan nu wajjin ni ta'a.

Galata Galchuu

4 Ani waan ijoollee kee keessaa tokko tokko akka isaan akkuma Abbaan nu ajajetti dhugaan jiraatan argeef baay'ee gammadeera.

5 Ammas yaa giiftii jaallatamtuu, ani ajaja durumaa jalqabee nuuf kenname sana malee ajaja haaraa siif barreessuutti hin jiru. Akka wal jaallannuufis sin kadhadha.

6 Jaalallis kana: kunis ajaja isaa eegnee jiraachuu dha. Akkuma isin durumaa jalqabdanii dhageessan sana ajajni isaa akka isin jaalalaan jiraattanii dha.

7 Gowwoomsitoonni akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe hin amanne hedduun addunyaa seenaniiru. Namni akkanaa kam iyyuu gowwoomsituu fi farra Kiristoos.

8 Isin akka gatii guutuu argattan malee akka waan hojjettan sana hin dhabneef of eeggadhaa.

9 Namni barsiisa Kiristoosiin hin jiraanne kan barsiisa sana keessaa ba'u kam iyyuu Waaqa hin qabu; namni barsiisa Kiristoosiin jiraatu hundinuu immoo Abbaas Ilmas qaba.

10 Isin yoo namni kam iyyuu gara keessan dhufee garuu barsiisa kana hin fidin, mana keessanitti ol isa hin galchinaa yookaan isa hin simatinaa.

11 Namni isa simatu kam iyyuu hojii isaa hamaa sana keessatti qooda qabaataatii.

Xumuraa fi Dhaamsa Nagaa

12 Ani waanan isiniif barreessu baay'ee qaba; ta'us waraqaa fi qalamiitti fayyadamuu hin barbaadu. Qooda

kanaa akka gammachuun keenya guutuu ta’uuf ani gara keessan dhufee ifaan ifatti haasofnu abdiin qaba.

13 Ijoolleen obboleettii kee kan filatamte sanaas nagaa siif dhaamu.

Yohannis
Sadaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Jaarsicha irraa,

Gara Gaayoos michuu koo, isa ani dhugaadhaan jaalladhuutti.

Gaayoosin Galateeffachuu Isaa

2 Yaa michuu ko, akkuma lubbuu keetti tole sana akka
wanni hundinuu sitti toluu fi akka ati fayyaa qabaattuuf
nan kadhadha.
3 Obboloonni tokko tokko dhufanii akka ati dhugaaf
amanamaa taatee fi akka ati dhugaadhaan jiraattu natti
himnaan ani akka malee gammade.
4 Ijoolleen koo dhugaadhaan jiraachuu isaanii dhaga'uu
caalaa ani gammachuu guddaa hin qabu.
5 Yaa michuu ko, yoo isaan keessummoota sitti ta'an illee
ati waan obbolootaaf gootu keessatti amanamaa dha.
6 Isaan waa'ee jaalala keetii waldaa kiristaanaatti himani-
iru. Maaloo haala Waaqatti toluun karaan isaanii irratti
isaan gargaari.
7 Isaan Maqaa isaatiif jedhanii utuu ormoota irraa gar-
gaarsa tokko illee hin argatin ba'aniiruutii.
8 Kanaafuu nu akka isaan wajjin dhugaaf hojjennuuf
namoota akkasii simannee gargaaruu qabna.
9 Ani waldaa kiristaanaatiif barreesseera; garuu isaan
keessaa Diiyoxiraaxiis inni duree ta'uu barbaadu nu hin
simatu.
10 Kanaafuu ani yoon dhufe waan inni maqaa keenya
balleessuudhaan hojjechaa jiru ifatti nan baasa. Akka waan
wanni kun isa hanqateetti inni obboloota simachuu dida.
Warra isaan simachuu barbaadanis ni dhowwa; waldaa
kiristaanaa keessaas isaan ari'a.
11 Yaa michuu ko, waan gaarii duukaa bu'i malee waan
hamaa duukaa hin bu'in. Namni waan gaarii hojjetu kam
iyyuu kan Waaqaa ti. Namni waan hamaa hojjetu garuu
takkumaa Waaqa hin argine.
12 Namni hundi Dimeexiroosiif dhugaa ba'a; dhugaan
mataan ishee iyyuu dhugaa baati. Nus dhugaa baanaaf;
isinis akka dhuga ba'umsi keenya dhugaa ta'e ni beektu.

Eebba Dhumaatii fi Nagaa Dhaamuu Isaa

13 Ani waanan siif barreessu baay’ee qaba; garuu biirii fi
qalamiidhaan barreessuu hin barbaadu.
14 Qooda kanaa ani dhi’ootti si arguuf abdii qaba; nus
ifaan ifatti ni haasofna.

15 Nagaan siif haa ta’u.

Michoonni as jiran nagaa siif dhaamu. Atis michoota achi
jiran tokko tokkoon maqaa dha’iitii nagaa itti nuu himi.

Yihuudaa

Nagaa Gaafachuu

1 Yihuudaa obboleessa Yaaqoob garbicha Yesuus Kiristoos irraa,
Gara warra waamamanii Waaqa Abbaadhaan jaallataman kanneen Yesuus Kiristoosiin eegamaniitti:
2 Araarri, nagaanii fi jaalalli isiniif haa baay'atu.

Cubbuu fi Badiisa Warra Waaqaaf Hin Bullee

3 Yaa michoota, ani waa'ee fayyina nu walii wajjin qooddannu kanaa isiniif barreessuuf guddisee nan hawwan ture; garuu akka isin amantii yeroo tokko bara baraan qulqulloota Waaqaatti imaanaa kenname sanaaf jabaattanii loltaniif isiniif barreessee isin gorsuun barbaachisaa natti fakkaate.
4 Namoonni bara dheeraan dura murtii kanaaf murteeffaman tokko tokko loo'anii gidduu keessan seenaniiruutii. Isaanis namoota Waaqaaf hin bulle, warra ayyaana Waaqa keenyaa gara halalummaatti geeddaran kanneen Gooftaa Ol aanaa tokkicha jechuunis Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosin gananii dha.

Fakkeenya Murtii Gantootatti Muramee

5 Yoo isin duraanuu waan kana hunda beektan illee, ani akka Gooftaan yeroo tokko saba isaa Gibxii baasee ergasii immoo warra hin amanin balleesse isin yaadachiisuu nan barbaada.
6 Innis ergamoota sadarkaa taayitaa isaanii irra hin turin, kanneen lafa jireenya isaanii dhiisan sana foncaa bara baraatiin hidhee hamma murtii Guyyaa guddaa sanaatti dukkana keessa turseera.
7 Sodoomii fi Gomoraan, magaalaawwan naannoo isaanii jiranis akkasuma halalummaa fi hawwii foonii kan haala uumamaatiin ala ta'etti dabarsanii of kennaniiru. Isaanis warra adaba ibidda bara baraatiin adabamaniif fakkeenya ta'aniiru.

Gantoota Bara Yihuudaa

8 Haaluma wal fakkaatuunis namoonni abjootan kunneen foon ofii isaanii xureessu; gooftummaa ni tuffatu; ulfina qabeeyyii illee ni arrabsu.

9 Garuu Miikaa'el hangafni* ergamoota Waaqaa iyyuu
yeroo waa'ee reeffa Musee† irratti diiyaabiloosiin walitti
falmanitti, "Gooftaan si haa ifatu!" jedhe malee isa
arrabsuudhaan itti muruuf ija hin jabaanne.
10 Namoonni kunneen garuu waanuma hin hubanne
arrabsu; waan isaan akkuma bineensota waa yaaduu hin
dandeenyeetti miiraan hubatantu isaan balleessa.
11 Isaaniif wayyoo! Isaan karaa Qaayin irra deeman;
faayidaa argachuuf jedhanii dogoggora Bala'aam keessa of
buusan; fincila Qooraahiitiinis‡ ni barbadaa'an.
12 Namoonni kunneen utuma xuraa'oo ta'anii jiranuu
qaanii tokko malee cidha jaalalaa§ isin wajjin nyaatu; isaan
tiksoota ofuma isaanii qofa sooranii dha. Isaan akkuma
duumessa bokkaa hin qabne kan bubbeen asii fi achi oofuu
ti; akkuma muka yeroo itti ija naqachuu qabutti ija dhabee
buqqifamee dachaa lama du'ee ti.
13 Isaan warra akka dambalii galaanaa hoomacha qaanii
isaanii baasanii dha; akkuma urjiiwwan asii fi achi jooran
kanneen dukkanni limixiin hamma bara baraatti isaanii
kaa'amee ti.
14 Henook inni Addaam irraa jalqabee torbaffaa ture sun
akkana jedhee waa'ee namoota kanaa raajii dubbateera:
"Kunoo, Gooftaan qulqulloota isaa kumaatama wajjin ni
dhufa;

---

* **1:9** *hangafni ergamaa hangafa yookaan bulchaa ergamootaa* – ergamoota kanneen keessaa ja'a *1 Henok 20:2-7* keessatti eeramaniiru. Maqaan isaaniis "Rufaa'el, Re'uu'eel, Miikaa'el, Saaraaqeel, Gabri'eelii fi Raamaa'eel" fe'a. Miikaa'el kitaaba Dan 12:1 irratti akka Israa'eloota eegu ibsameera. Inni jalqabatti akka ergamaa saba Israa'el irraa humna diiyaabiloos eegu tokkootti ilaalama ture. Mul 12:7 irratti Miikaa'el akka waldoota Kiristaanaa irraa boficha seexana jedhamu sana eegu ibsameera. † **1:9** *Reeffa Musee* – oduun kun Kakuu Moofaa keessatti hin argamu. Kakuun Moofaan akka namni tokko iyyuu lafa Museen itti awwaalame hin beekne dubbata (KeD 34:6). Garuu yeroo Museen du'eetti akka inni reeffa Musee awwaaluuf akka itti gaafatamni Miikaa'elitti kenname namichi Orgeen jedhamu tokko Waggaa Araaraa keessa waggaa jalqabaatti barreessee ture. Ta'us diiyaabiloos waan bulchaa addunyaa tureef reeffa Musee irratti gooftummaa ofii argisiisuu yaale. Yommuu Miikaa'el reeffa Musee kennuufii didetti immoo sababii Museen nama Gibxi tokko ajjeeseef isa himachuuf dubbii barbaade (Bau 2:12). Miikaa'el garuu seexana abaaruudhaan deebii hin kennine; qooda kanaa harkuma ofiitiin Musee awwaale. ‡ **1:11** *fincila Qooraahiitiinis* – Qooraahi tajaajila lubummaa keessatti qooda qabaachuu jedhee namoota biraa 250 wajjin dura bu'ummaa Museetii fi Aroon irratti fincile. Dhuma irratti warri fincilan hundinuu miseensota maatii isaanii hunda wajjin lafa afaan banatteen liqimfaman (Lak 16:1-35). § **1:12** *Cidha jaalalaa* – waldaa kiristaanaa kan durii keessatti yeroo miseensonni tokkummaa isaanii kan Waaqaa fi walii isaaniitiif qaban ibsuuf walitti dhufanitti irbaata halkaniitu ture. "Cidhi jaalalaa" yeroo hunda irbaata tokkummaatiin hobba'a.

15 innis nama hundatti muruuf, warra Waaqaaf hin bulle
kanneen karaa Waaqni hin jaallanneen waan Waaqni hin
jaallanne hojjetan hundaa fi dubbii hamaa cubbamoonni
Waaqaaf hin bulle hundinuu isa irratti dubbatan hundatti
isaan gaafachuuf ni dhufa.”
16 Namoonni kunneen yeroo hunda ni guungumu; komiis
ni qabaatu; hawwii isaanii isa hamaa duukaa bu’u; of jaju;
faayidaa argachuuf jedhaniis nama saadu.

Jabaatanii Dhaabachuu

17 Yaa michoota, isin garuu waan ergamoonni Goof-
taa keenya Yesuus Kiristoos duraan dursanii himan sana
yaadadhaa.
18 Isaanis, “Qoostonni hawwii fedhii Waaqaatiin ala ta’e
duukaa bu’an bara dhumaa keessa ni dhufu” isiniin jedhan.
19 Namoonni kunneen warra gargar ba’uu uuman, warra
hawwii foonii duukaa bu’anii fi warra Hafuura Qulqulluu
hin qabnee dha.
20 Isin garuu yaa michoota, amantii keessan kan waan
hunda irra qulqulluu ta’e sana irratti of ijaaraa; Hafuura
Qulqulluudhaanis kadhadhaa.
21 Araarri Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos jireenya bara
baraatti akka isin geessu eeggachaa jaalala Waaqaatiin of
eegaa.
22 Warra shakkii qabaniif garaa laafaa;
23 Warra kaan ibidda keessaa butaatii oolchaa; kaan
immoo uffata hawwii fooniitiin xureeffame iyyuu balfaatii
sodaadhaan isaan maaraa.

Eebba Xumuraa

24 Isa gufachuu isin oolchuu danda’uu fi isa fuula ulfina
isaa duratti hir’ina malee, gammachuu guddaadhaan isin
dhi’eessuu danda’u sanaaf,
25 Fayyisaa keenya Waaqa tokkichaaf ulfinni, surraan,
humnii fi taayitaan karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiris-
toosiin bara hundumaan dura, amma, bara baraanis haa
ta’u! Ameen.

Mul’ata
Yohannis

Seensa

1 Kun mul’ata Yesuus Kiristoos, kan akka inni waan
dhi’ootti ta’uu qabu garboota isaatti argisiisuuf jedhee
Waaqni isaaf kennee dha. Innis ergamaa isaa gara garbicha
isaa Yohannisitti ergee akka mul’anni sun beekamu godhe;
2 Yohannis isa waan arge hundumaa jechuunis dubbii
Waaqaatii fi dhuga ba’umsa Yesuus Kiristoos dhugaa ba’uu
dha.
3 Namni dubbii raajii kana dubbisu eebbifamaa dha;
warri waan raajii sana keessatti barreeffame dhaga’anii
eeganis eebbifamoo dha; barichi dhi’aateeraatii.

Nagaa Gaafachuu fi Waaqa Galateeffachuu

4 Yohannis irraa,
Gara waldoota kiristaanaa kanneen biyya Asiyaa keessa
jiran torbaniitti:
Isa jiru, isa ture, Isa dhufuuf jiruu fi Hafuurota
torban fuula teessoo isaa dura jiran irraa, 5 akkasumas
Yesuus Kiristoos dhuga baatuu amanamaa, hangafa
warra du’aniitii fi bulchaa mootota lafaa ta’e sana irraa
ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta’u.
Isa nu jaallatuu fi isa dhiiga isaatiin cubbuu keenya irraa
bilisa nu baase,
6 isa akka nu Waaqa isaatii fi Abbaa isaa tajaajilluuf
mootummaa fi luboota nu taasise sanaaf ulfinnii fi humni
bara baraa hamma bara baraatti haa ta’u! Ameen.
7 “Kunoo, inni duumessa wajjin dhufa;*
iji hundinuu,
warri isa waraanan iyyuu isa ni argu;”
saboonni lafaa hundinuus “sababii isaatiif ni
wawwaatu.”†
Akkasuma ta’a! Ameen.
8 Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda’u, “Ani Alfaa fi
Omeegaa dha; isa jiru, isa turee fi isa dhufuuf jiruu dha”
jedha.

Yohannis Mul’ataan Kiristoosin Arguu Isaa

9 Ani obboleessi keessan Yohannis dhiphina keessatti,
mootummaa fi obsa Yesuus Kiristoos keessattis isin wajjin
kan hirmaadhu sababii dubbii Waaqaatii fi sababii dhuga

* **1:7** Dan 7:13 † **1:7** Zak 12:10

ba’umsa Yesuus Kiristoosiif Phaaximoos biyya bishaaniin
marfamte irran ture.
10 Anis guyyaa Gooftaatti Hafuuraanin ture; dugda koo
duubaanis sagalee guddaa akka malakataa tokko nan
dhaga’e;
11 sagaleen sunis, **“Waan argitu kitaaba maramaa
irratti barreessiitii gara waldoota kiristaanaa tor-
baniitti jechuunis Efesoonitti, Samirnaatti, Pher-
gaamoonitti, Tiyaatiraatti, Sardeesitti, Filaadelfiyaat-
tii fi Lodooqiyaatti ergi”** jedhe.
12 Anis sagalee natti dubbachaa ture sana ilaaluuf jedheen
of irra gara gale. Ani yommuun of irra gara galetti baat-
tuuwwan ibsaa kanneen warqee irraa hojjetaman torba
nan arge;
13 baattuuwwan ibsaa sana gidduus kan, “ilma namaa
fakkaatu”‡ tokkotu ture; innis uffata dheeraa miilla ga’u
uffatee, naannoo qoma isaatti immoo sabbata warqee
hidhatee ture.
14 Mataan isaatii fi rifeensi mataa isaa adii akka rifeensa
hoolaa, adii akka cabbii ture; iji isaas akka arraba ibiddaa
turte.
15 Miilli isaas naasii boolla ibiddaa keessatti diimef-
fame fakkaata ture; sagaleen isaa immoo akkuma sagalee
bishaan baay’ee ti.
16 Harka isaa mirgaatiin urjiiwwan torba qabatee ture;
afaan isaa keessaas goraadee qara lama qabutu ba’aa ture.
Fuulli isaas biiftuu humna guutuun iftu fakkaata ture.
17 Ani yommuun isa argetti akka nama du’ee miilla isaa
jalattin kufe. Inni immoo harka isaa mirgaa narra kaa’ee
akkana naan jedhe: **“Hin sodaatin. Ani kan Jalqabaatii
fi kan Dhumaa ti.
18 Isa jiraataa dhas; ani du’een ture; kunoo, bara
baraa hamma bara baraatti nan jiraadha! Furtuu
du’aatii fi kan Sii’oolis qaba.
19 “Kanaafuu ati waan argite, waan amma jiruu fi
waan gara fuulduraatti ta’u barreessi.
20 Icciitiin urjiiwwan torbaa kanneen ati harka
koo mirgaa keessatti argiteetii fi baattuuwwan ibsaa
kanneen warqee irraa hojjetaman torbanii isa kana:
Urjiiwwan torban ergamoota waldaa kiristaanaa tor-
baa ti; baattuuwwan ibsaa torban immoo waldoota
kiristaanaa torbanii dha.**

2

Gara Waldaa Kiristaanaa Efesoonitti

‡ **1:13** Dan 7:13

1 **“Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Efe-**
soonitti*akkana jedhii barreessi:

Inni urjiiwwan torba harka isaa mirgaatti qabatee
baattuuwwan ibsaa kanneen warqee irraa hojjeta-
man gidduu deddeebi’u sun akkana jedha.

2 **Ani hojii kee, dadhabbii keetii fi obsaan**
dhaabachuu kee beeka. Akka ati cal’iftee namoota
hamoo hin dhiifne, warra utuu ergamoota hin ta’in
ergamoota ofiin jedhan qortee akka isaan sobduu
ta’an mirkaneessites nan beeka.
3 **Ati maqaa kootiif jettee obsaan dhaabatteerta;**
rakkina obsiteerta; hin dadhabnes.
4 **Ta’us jaalala kee isa jalqabaa dhiisuu keetiif ani**
waan sirraa jibbu xinnoo qaba.
5 **Kanaaf ati maal irraa akka kufte yaadadhu! Qal-**
bii jijjiirradhuutii hojii kee kan duraa sana hojjedhu.
Yoo ati qalbii jijjiirrachuu baatte immoo ani sittin
dhufa; baattuu ibsaa keetiis iddoo isaatii nan fuudha.
6 **Garuu waan gaarii tokko qabda: Hojii Niqolaa-**
wotaa kan ani jibbu sana atis ni jibbita.
7 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiris-**
taanaatiin jedhu haa dhaga’u. Nama mo’atu akka inni
muka jireenyaa kan jannata Waaqaa keessa jiru irraa
nyaatuuf mirga nan kennaaf.

Gara Waldaa Kiristaanaa Samirneesitti
8 **“Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Samir-**
naatti†akkana jedhii barreessi:

Inni Jalqabaatii fi inni Dhumaa, inni du’ee turee fi
amma immoo jiraataa ta’e sun akkana jedha.

9 **Ani rakkinaa fi hiyyummaa kee beeka; ta’us ati**
sooressa! Arrabsoo warra utuu Yihuudoota hin ta’in
Yihuudoota ofiin jedhan sanaas nan beeka; isaan
garuu waldaa Seexanaa ti.

---

* **2:1** *Efesoonitti* – Efesoon magaalaa guddoo fi beekamtuu biyya Asiyaa ti; Asiyaan immoo biyya Roomaa Keessatti argamti. Isheenis buufata doonii kan hojiin itti baay’attuu fi kan daldalaan badhaatee dha; wiirtuu falfala waaqittii Arxeemis (Hoj 19:27,35 ilaalaa) akkasumas lafa hojiin falfalaa itti hojjetamu turte (Hoj 19:19). † **2:8** *Samirnaatti* – Samirnees (amma Ismiir) magaalaa Soorettii fi buufata doonii kan Yihuudoonni hedduun keessa jiraatan turte. Samirnees mana qulqullummaa moofaa (dullacha) tokko waaqittii Roomaatiif qabdi turte; inni haaraan immoo mooticha Xibaariyoosiif kenname.

10 **Dhiphina sirra ga'uuf jiru hin sodaatin. Kunoo,**
akka qoramtaniif diiyaabiloos isin keessaa namoota
tokko tokko mana hidhaatti ni galcha. Guyyaa kudha-
nis ni dhiphattu. Ati hamma du'aatti amanamaa ta'i;
ani gonfoo jireenyaa siifin kennaatii.
11 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota**
kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u. Namni mo'atu du'a
lammaffaan hin miidhamu.

Gara Waldaa Kiristaanaa Phergaamoonitti

12 **"Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Pher-**
gaamoonitti‡akkana jedhii barreessi:

Inni goraadee qaramaa afaan lamaa qabu sun
akkana jedha.

13 **Ani iddoo ati jiraattu beeka; innis iddoo teessoon**
Seexanaa jiruu dha. Ta'us ati maqaa koo jabeessitee
qabatteerta. Bara Antiiphaas dhuga baatuun koo
amanamaan magaalaa keessan keessatti iddoo Seex-
anni jiraatutti ajjeefame illee ati amantii narratti
qabdu hin dhiifne.
14 **Haa ta'uu malee sababii ati namoota barsiisa**
Bala'aam§duukaa bu'an achii qabduuf ani waan sirraa
jibbu xinnoo qaba; namni akka inni saba Israa'el dura
gufuu kaa'ee akka isaan nyaata waaqota tolfamoof
aarsaa dhi'eeffame nyaatanii fi akka isaan halalum-
maadhaan jiraatan godhuuf jedhee Baalaaqin barsiise
Bala'aam tureetii.
15 **Akkasumas namoota barsiisa Niqolaawotaa**
duukaa bu'an tokko tokko of biraa qabda.
16 **Kanaafuu qalbii jijjiirradhu! Yoo kanaa achii**
ani dafeen sitti dhufa; goraadee afaan kootiitiinis jara
sana nan lola.
17 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota**
kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u. Nama mo'atuuf
mannaa dhokfame irraa nan kenna. Akkasumas dha-
gaa adii maqaan haaraan irratti barreeffame tokko

‡ **2:12** *Phergaamoonitti* – manneen qulqullummaa kanneen waaqeffannaa Ziyaasiitii fi waaqota biraa warra akka Asqelephoosiitiif kennaman qabdi turte. Asqelephoosis waaqa tolfamaa nama fayyisuu dha. Phergaamoonis handhuura mootonni Roomaa itti waaqeffatan turte. Isheenis magaalaa kutaa biyya Sanaa keessaa iddoo jalqabatti manni qulqullummaa Awugisxoos waaqichaa fi waaqittii Roomaa jedhamtuuf itti kennamee dha. § **2:14** *Barsiisa Bala'aam* – Bala'aam falfaltuu Baabilon kan Baalaaq mootichi akka inni saba Israa'el abaaruuf qaxaree dha. Akka seera Lak 31:16 irratti dubbatametti gorsi Bala'aam akka sabni Israa'el waaqota tolfamoo waaqeffatuu fi akka ejja raawwatuuf karaa irraa jal'ise (Lak 25:1-3).

nan kennaaf; maqaa sanas namicha isa fudhatu sana malee namni tokko iyyuu hin beeku.

Gara Waldaa Kiristaana Tiyaaxiroonitti

18 **“Ergamaa Waaqaa kan Waaqaa kan waldaa Kiristaanaa Tiyaatiraatti*akkana jedhii barreessi:**

Ilmi Waaqaa inni iji isaa arraba ibiddaa fakkaatu, kan miilli isaa immoo naasii baqfamee qulqulleeffame fakkaatu sun akkana jedha.

19 **Ani hojii kee, jaalalaa fi amantii kee, tajaajilaa fi obsaan dhaabachuu kee beeka; akkasumas akka hojiin kee inni ammaa kun isa duraa caalu nan beeka.**
20 **Haa ta’uu malee sababii ati dubartittii raajii ofiin jettu Iizaabelin cal’iftee ilaaltuuf ani waan sirraa jibbu xinnoo qaba. Isheenis barsiisa isheetiin tajaajiltoota koo gowwoomsitee akka isaan halalummaa hojjetanii fi akka isaan nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi’eeffame nyaatan gooti.**
21 **Ani akka isheen halalummaa ishee irraa qalbii jijjiirrattuuf yeroo kenneefiin ture; isheen garuu ni didde.**
22 **Kanaafuu ani siree dhiphinaa irratti ishee nan gata; warra ishee wajjin ejjanis yoo isaan karaa ishee irraa qalbii jijjiirrachuu baatan rakkina guddaa keessa isaan nan buusa.**
23 **Ijoollee ishee immoo dha’ichaan nan ajjeesa. Waldoonni kiristaanaa hundinuus akka ani kalee fi onnee qoru ni beeku; anis tokkoo tokkoo keessaniif akkuma hojii keessaniitti gatii keessan isinii nan kenna.**
24 **Isin warra Tiyaatiraa keessa jiraattan kanneen barsiisa ishee duukaa hin bu’inii fi warra barsiisa Seexanaa kan dhoksaa gad fagoo jedhamu sana hin baratiniin akkana nan jedha; ‘Ani ba’aa biraa isinitti hin fe’u;**
25 **isin garuu hamma ani dhufutti waan qabdan sana jabeessaa qabadhaa.’**
26 **Ani nama mo’atuuf, kan hamma dhumaattis fedhii koo guutuuf saboota irratti taayitaa nan kenna.**

---

* **2:18** *Tiyaatiraatti* – Tiyaaxiroon wiirtuu industirii turte. Industiroota Tiyaaxiroon gurguddoo keessaas tokko hojiin isaa qalamii dibuu fi uffata suufii hodhuu dha (Hoj 16:14).

27 **'Inni bokkuu sibiilaatiin isaan bulcha; akkuma qodaa supheettis†isaan hurreessa;' kunis akkuma ani itti Abbaa koo biraa taayitaa argadhe sanaan.**
28 **Ani immoo bakkalcha barii nan kennaaf.**
29 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u.**

3

Gara Waldaa Kiristaanaa Sardeesitti

1 **"Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Sardeesitti*akkana jedhii barreessi:**

Inni Hafuurota Waaqaa torbaa fi urjiiwwan torba qabu sun akkana jedha.

Ani hojii kee beeka; ati maqumaaf jirta malee duuteerta.
2 **Dammaqi! Ani fuula Waaqa kootii duratti hojiin kee guutuu ta'uu isaa hin argineetii waan du'uu ga'e sana jajjabeessi.**
3 **Kanaafuu waan fudhattee fi waan dhageesse yaadadhu; waan dhageesse sanaaf ajajami; qalbiis jijjiirradhu. Yoo ati dammaquu baatte garuu ani akkuma hattuutti sitti nan dhufa; sa'aatii kamitti akka ani sitti dhufus ati hin beektu.**
4 **Ta'u iyyuu ati namoota uffata isaanii hin xureessin muraasa Sardees keessaa qabda. Isaanis uffata adaadii uffatanii na wajjin ni deemu; isaan kanaaf warra malanii dha.**
5 **Namni mo'u akkuma isaanii uffata adaadii ni uffata. Anis maqaa isaa kitaaba jireenyaa keessaa gonkumaa hin haqu; fuula Abbaa kootii fi ergamoota isaa durattis maqaa isaa nan beeksisa.**
6 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u.**

Gara Waldaa Kiristaanaa Filaadelfiyaatti

7 **"Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Filaadelfiyaatti†akkana jedhii barreessi:**

---

† **2:27** Far 2:9 * **3:1** *Sardeesitti* – Sardees magaalaa guddoo mootummaa Liidiyaa kan durii turte. Isheenis magaalaa Soorettii wiirtuu industirii beekamtuu iddoo uffanni suufii fi mi'oonni qalamii dibaman itti hojjetaman turte; ta'us magaalattiin kun sochii lafaa kan bara 17 (bara araaraa) keessa ta'ee fi waraana garaa garaatiin mo'atamtee gad deebiteerti. † **3:7** *Filaadelfiyaatti* – Filaadelfiyaan wiirtuu daldalaa kan hojii gogaatii fi jirbiitiin beekamte, kan lafa qotiisaa badhaadhaa isaatiin marfamtee dha; garuu sochii lafaatiif saaxilamtuu dha.

Inni qulqulluun, inni dhugaan, inni furtuu Daawit harka isaatii qabu, kan waan inni banu eenyu iyyuu cufuu hin dandeenyee fi waan inni cufus eenyu iyyuu banuu hin dandeenye sun akkana jedha.

8 **Ani hojii kee beeka. Kunoo, ani balbala banamaa namni cufuu hin dandeenye tokko fuula kee dura kaa'eera. Akka ati humna xinnoo qabdus beeka; ta'us dubbii koo eegdeerta; maqaa koos hin ganne.**
9 **Kunoo, ani warra waldaa Seexanaa ta'an kanneen utuu Yihuudoota hin ta'in Yihuudoota ofiin jedhanii soban keessaa tokko tokko akka isaan dhufanii miilla kee irratti kufanii sagadanii fi akka isaan akka ani si jaalladhe beekan nan godha.**
10 **Ajaja ani akka ati obsaan dhaabattuuf siif kenne sana waan eegdeef, anis sa'aatii qorumsaa kan warra lafa irra jiraatan qoruuf addunyaa guutuutti dhufuuf jiru sana irraa si oolcha.**
11 **Ani dafeen dhufa. Atis akka namni tokko iyyuu gonfoo kee hin fudhanneef waan qabdu jabeessii qabadhu.**
12 **Nama mo'atus mana qulqullummaa Waaqa koo keessatti utubaa nan godha. Innis achi keessaa gonkumaa hin ba'u. Anis maqaa Waaqa kootii fi maqaa magaalaa Waaqa koo, maqaa Yerusaalem ishee haaraa, ishee Waaqa koo biraa samii irraa gad buutu sanaa isa irratti nan barreessa; maqaa koo haaraas isa irratti nan barreessa.**
13 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u.**

Gara Waldaa Kiristaanaa Lodooqiyaatti

14 **"Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Lodooqiyaatti‡akkana jedhii barreessi:**

Ameen, inni amanamaan, dhuga baatuun dhugaatii fi jalqabaan uumama Waaqaa sun akkana jedha.

15 **Akka ati qabbanaa'aa yookaan ho'aa hin ta'in ani hojii kee beeka! Ani utuu ati qabbanaa'aa yookaan ho'aa taatee silaa nan hawwa ture.**

---

‡ **3:14** *Lodooqiyaatti* – Lodooqiyaan magaalaa sooromtuu fi magaalaa daldalaa kan guddachaa jirtu turte. Isheenis iddoo jireenya hojjettoota mi'a suufii biyya sanaa irraa hojjetamee turte. Mi'i suufii kunis gurraacha cululuqaa ta'uu isaatiin beekamaa ture. Akkasumas magaalattiin wiirtuu hojii baankiitii fi iddoo Asqelephoos waaqichi tolfamaan itti waaqeffatamu turte.

16 **Kanaafuu ati waan laphii§taateef, ho'aa yookaan qabbanaa'aa waan hin ta'iniif ani afaan kootii si tufuu ga'eera.**
17 **Ati, 'Ani sooressa; qabeenya argadheera; wanni na barbaachisu tokko iyyuu hin jiru' jetta. Garuu ati deegaa, rakkataa, hiyyeessa, jaamaa fi qullaa ta'uu kee hin beektu.**
18 **Kanaafuu ati akka sooromtuuf, warqee ibiddaan qulqulleeffame akka narraa bitattu, akka qullaa kee qaanessaa sana haguuggattuufis uffata adii uffattu akka narraa bitattu, akka arguu dandeessuuf immoo kuulii ijatti naqattu akka narraa bitattu sin gorsa.**
19 **Ani warran jaalladhu nan ifadha; nan adabas. Kanaafuu jabaadhu; qalbii jijjiirradhus.**
20 **Kunoo, ani balbala dura dhaabadheen balbala rurrukuta. Yoo namni kam iyyuu sagalee koo dhaga'ee balbala naaf bane, ani ol seenee isa wajjin irbaata nan nyaadha; innis na wajjin ni nyaata.**
21 **Akkuma ani mo'adhee Abbaa koo wajjin teessoo isaa irra taa'e sana, namni mo'atus akka inni na wajjin teessoo koo irra taa'uuf mirga nan kennaaf.**
22 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u."**

4

Teessoo Samii Keessaa

1 Anis ergasii nan ilaale; kunoo balballi banamaan tokko fuula koo dura samii keessa ture. Sagaleen jalqabaa kan ani utuu inni akka malakataatti natti dubbatuu dhaga'e sun, **"As ol kottu; anis waan asiin booddee ta'uu qabu sittin argisiisaa"** jedhe.
2 Anis yommusuma Hafuuraanan ture; kunoo, teessoon namni tokko irra taa'e tokko samii keessa ture.
3 Inni achi taa'es dhagaa gatii guddaa* yaasphiidiitii fi sardiyoon† fakkaata ture. Naannoo teessoo sanaas sabbata Waaqaa kan bifti isaa dhagaa maragdi‡ fakkaatutu ture.
4 Naannoo teessoo sanaas teessoowwan biraa digdamii afurtu ture. Teessoowwan sana irras maanguddoonni

§ **3:16** *Laphii* – Lodooqiyaa bira burqaawwan ho'aa bishaanonni isaanii fagoo deemanitu ture. Bishaan kunis laphii (bulluqoo) ta'ee ergasii qilee (hallayyaa) fuula Lodooqiyaa duraatti dhangala'a ture. Bishaan sunis dhukkuba namatti fida ture.
* **4:3** *Yaasphiidiitii* – Dhagaa gatii guddaa kan yeroo baay'ee magariisa ta'ee dha. Bifa keelloo (daalacha), magaala yookaan diimaa qabaachuu danda'a.
† **4:3** *Sardiyoon* – dhagaa gatii guddaa kan yeroo baay'ee diimatuu dha.
‡ **4:3** *maragdi* – dhagaa gatii guddaa kan magariisa ta'ee dha.

digdamii afur uffata adaadii uffatanii, mataa isaaniitti
immoo gonfoo warqee kaa’atanii tataa’anii turan.
5 Teessoo sana keessaas ifni balaqqee ni mul’ate;
kakawwee fi sagaleen ni dhaga’ame. Teessoo sana fuuldu-
rattis guci torba boba’aa ture. Isaan kunneenis Hafuurota
Waaqaa torbanii dha.
6 Akkasumas wanni galaana bilillee fakkaatu kan akka of-
ilaalee qulqullaa’e tokko teessoo sana fuuldura ture.
Walakkaa naannoo teessoo sanaas uumamawwan lubbuu
qabeeyyii afurtu ture; isaanis duraa fi duubaan ijaan
guutamanii turan.
7 Uumamni lubbuu§ qabeessi jalqabaa leenca, inni lam-
maffaan sangaa fakkaata ture; inni sadaffaan fuula akka
fuula namaa qaba ture; afuraffaan immoo risaa* barrisu
fakkaata ture.
8 Tokkoon tokkoon uumamawwan lubbuu qabeeyyii
afranii qoochoo ja’a ja’a qabu turan; duubni isaaniitii fi
keessi isaaniis ijaan guutamee ture. Isaanis utuu aara hin
galfatin halkanii guyyaa,

“ ‘Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda’u’†
inni ture, inni jiruu fi inni dhufuuf jiru,
‘Qulqulluu, qulqulluu, qulqulluu dha’ ”

jedhanii faarfachuu hin dhiisan.
9 Uumamawwan lubbuu qabeeyyiin sun isa teessoo irra
taa’ee jiru kan bara baraa hamma bara baraatti jiraatu
sanaaf ulfina, kabajaa fi galata yommuu kennanitti,
10 maanguddoonni digdamii afran sunis fuula isa teessoo
irra taa’ee jiru sanaa duratti kufanii isa bara baraa hamma
bara baraatti jiraatu sanaaf ni sagadan. Gonfoowwan
isaaniis fuula teessoo sanaa dura kakaa’anii akkana jedhu:
11 “Yaa Gooftaa fi Waaqa keenya,
ati waan hunda waan uumteef,
isaan fedhii keetiin waan uumamaniif,
waan jiraataniifis, ulfina, kabajaa fi
humna fudhachuun siif ni mala.”

5

Kitaaba Maramaa fi Hoolaa Qalame

1 Anis harka mirga isa teessoo irra taa’e sanaa irratti
kitaaba maramaa keessaa fi duubaan itti barreeffamee
chaappaa torbaan cufame tokko nan arge.

---

§ **4:7** His 1:10 * **4:7** *risaa* – (Leenca, sangaa, nama, risaa) afran isaanii iyyuu tokkummaadhaan guutummaa uumamawwan lubbuu qabeeyyii tokko ta’anii Waaqa galateeffatan sanaa iddoo bu’u. † **4:8** Isa 6:3

2 Anis ergamaa Waaqaa isa jabaa sagalee guddaadhaan,
“Chaappaa hiikuun, kitaaba maramaas banuun kan maluuf
eenyu inni?” jedhee labsu tokko nan arge.
3 Garuu namni tokko iyyuu samii keessaa yookaan lafa
irraa yookaan lafa jalaa kitaaba maramaa banuu yookaan
keessa isaa iyyuu ilaaluu hin dandeenye.
4 Anis waan namni kitaaba maramaa banuun yookaan
keessa isaa ilaaluun maluuf tokko iyyuu dhabameef
baay’isee nan boo’e.
5 Ergasiis maanguddoota sana keessaa inni tokko, “Hin
boo’in! Kunoo, Leenci gosa Yihuudaa, Hiddi Daawit
mo’ateera. Inni kitaabicha maramaa banuu, chaappaa isaa
torbanuus hiikuu ni danda’a” naan jedhe.
6 Anis Hoolaa waan qalame fakkaatee teessoo walakkaa
uumamawwan lubbuu qabeeyyii afranii fi maangud-
dootaan marfamee dhaabatu tokko arge. Hoolichis gaanfa
torbaa fi ija torba* qaba ture; iji torban kunneenis Ha-
fuurota Waaqaa kanneen gara lafa hundaatti ergaman
torbanii dha.
7 Innis dhufee harka mirgaa isa teessoo irra taa’ee jiru
sanaa irraa kitaaba maramaa fudhate.
8 Yommuu inni kitaaba maramaa sana fudhatettis uuma-
mawwan lubbuu qabeeyyii afranii fi maanguddoonni dig-
damii afran fuula Hoolichaa duratti kufan. Tokkoon
tokkoon isaanii baganaa qabu turan; isaanis mi’a ixaanaa
kan warqee irraa hojjetamee fi kan ixaanni keessa guute
harkaa qabu turan; ixaanni kunis kadhannaa qulqullootaa
ti.
9 Isaanis akkana jedhanii faarfannaa haaraa faarfatan;
“Kitaaba maramaa fuudhuun,
chaappaa kitaabicha maramaas hiikuun siif mala;
sababiin isaas ati qalamtee, gosa hundumaa keessaa,
afaan hunda keessaa, saba hunda keessaa,
sanyii hunda keessaa, namoota dhiiga keetiin Waaqaaf
bitteertaatii.
10 Akka isaan mootummaa fi luboota Waaqa keenyaa ta’anis
gooteerta;
isaanis lafa irratti ni mo’u.”
11 Anis ilaalee sagalee ergamoota baay’ee dhaga’e;
baay’inni isaaniis kumaatamaa fi kuma kumaatama ture.
Isaanis teessoo sanatti, uumamawwan lubbuu qabeeyyii fi
maanguddootatti naanna’anii turan.
12 Isaanis akkana jedhanii sagalee guddaadhaan faarfa-
tan;

* **5:6** *Gaanfa torbaa fi ija torba* – kitaaba Qulqulluu keessatti gaafni fakkeenya jabinaatii fi humnaa ti. “Gaanfi torba” Humna akka malee guddaa argisiisa; iji immoo dandeettii Waaqni ittiin waan hunda arguu fi beeku argisiisa.

“Hoolaa qalame sanaaf, humnaa fi qabeenya,
ogummaa fi jabina, kabajaa fi ulfina,
galatas argachuun ni mala!”

13 Anis ergasii uumamni samii keessa jiru, kan lafa irra
jiru, kan lafa jala jiruu fi kan galaana keessa jiru hundi,
uumamni isaan keessa jiru hundinuus,

“Isa teessoo irra taa’u sanaa fi Hoolichaaf,
galannii fi kabajni, ulfinnii fi humni,
bara baraa hamma bara baraatti haa ta’u!”

jedhanii utuu faarfatanuu nan dhaga’e.
14 Uumamawwan lubbuu qabeeyyiin afran, “Ameen” jed-
han; maanguddoonnis kufanii sagadan.

6

Chaappaawwan Torba

1 Anis yommuu Hoolichi chaappaawwan torban keessaa
isa jalqabaa banu nan arge. Ergasiis uumamawwan lubbuu
qabeeyyii keessaa inni tokko sagalee akka kakawweetiin,
“Kottu!” jechuu isaa nan dhaga’e.

2 Anis nan ilaale; kunoo, fardi adiin* tokko fuula koo dura
ture! Inni farda sana yaabbates iddaa harkatti qabatee
ture; gonfoonis ni kennameef; innis mo’achaa, ammas
mo’achuuf ba’e.

3 Yommuu Hoolichi chaappaa lammaffaa banettis
uumamni jiraataan inni lammaffaan, “Kottu!” jechuu
isaa nan dhaga’e.

4 Fardi biraa daamaan† tokkos ni dhufe. Isa fardicha
yaabbatuufis akka inni nagaa lafa irraa balleessuu fi akka
namoonni wal gorra’an akka godhuuf humni kennameef;
goraadeen guddaan tokkos ni kennameef.

5 Yommuu Hoolichi chaappaa sadaffaa banettis uumamni
jiraataan inni sadaffaan, “Kottu!” jechuu isaa nan dhaga’e;
nan ilaales; kunoo, fardi gurraachi‡ tokko fuula koo dura
ture! Inni fardicha yaabbatus madaalii of harkaa qaba ture.

6 Anis waan akka sagalee uumamawwan lubbuu
qabeeyyii afran gidduu dubbatame fakkaatu tokko,
“Qamadiin safartuu tokkoo mindaa guyyaa tokkootiif,
garbuun safartuu sadiis mindaa guyyaa tokkootiif haa ta’u;
garuu zayitii fi daadhii wayinii hin miidhin!” jechuu isaa
nan dhaga’e.

---

* **6:2** *Fardi adiin* – fakkeenya boojuu fi mo’annaa ti. † **6:4** *daamaan* – bifa ibiddaa kan waraana qofa utuu hin ta’in akka qalamuunis waraana keessa jiru argisiisuu dha. ‡ **6:5** *Fardi gurraachi* – kun fakkeenya beelaa jechuunis du’a beelli fiduu dha.

7 Yommuu Hoolichi chaappaa afuraffaa banetti sagalee
uumama jiraataa afuraffaa kan, “Kottu!” jedhu nan
dhaga’e.
8 Anis nan ilaale; kunoo, fardi daalachi tokko fuula koo
dura ture! Inni fardicha yaabbatus maqaan isaa Du’a
jedhama ture; Sii’oolis dugda duubaan itti dhi’aatee isa
duukaa bu’aa ture. Isaanis goraadeen, beelaan, balaa fi
bineensota lafaatiin akka ajjeesaniif kurmaana lafaa irratti
humni ni kennameef.
9 Yommuu inni chaappaa shanaffaa banetti ani iddoo
aarsaa jalatti lubbuuwwan warra sababii dubbii Waaqaatii
fi sababii dhuga ba’umsa eegan sanaatiif gorra’amanii nan
arge.
10 Isaanis sagalee guddaadhaan, “Yaa Gooftaa Waan
Hundaa Olii, qulqullichaa fi dhugaa, ati warra lafa irra
jiraatanitti utuu hin murin hamma yoomiitti turta? Hamma
yoomiittis dhiiga keenyaaf haaloo hin baatu?” jedhanii
iyyan.
11 Tokkoo tokkoo isaaniitiifis uffanni adaadiin ni ken-
name; hamma lakkoobsi warra isaan wajjin tajaajilaniitii
fi lakkoobsi obboloota isaanii kanneen akkuma isaaniitti
ajjeefamuuf jiran sanaa guutamutti akka yeroo xinnoo
obsan isaanitti himame.
12 Yommuu inni chaappaa ja’affaa banettis nan arge.
Sochii lafaa guddaa tokkotu ture. Aduun akka uffata gaddaa
gurraachofte; ji’is akkuma dhiigaa diimate;
13 urjiiwwan samiis akkuma iji muka harbuu yommuu
qilleensa jabaan raafamutti harca’u sana lafatti gad
harca’an.
14 Samiin akkuma kitaaba maramaatti marame; tulluu fi
biyyi bishaaniin marfamtes iddoo isaaniitii buqqifaman.
15 Mootonni lafa irraa, bulchitoonnii fi abbootiin duulaa,
sooreyyii fi namoonni jajjaboonni, namoonni kaan hundi,
garbas ta’u birmaduun holqa keessaa fi kattaawwan tullu-
uwwanii gidduutti dhokatan.
16 Isaanis tulluuwwanii fi kattaawwan waammatanii
akkana jedhu; “Nurratti kufaa; fuula isa teessoo irra taa’u
sanaatii fi dheekkamsa Hoolichaa duraa nu dhoksaa!
17 Guyyaan dheekkamsa isaa guddaan sun ga’eeraatii;
egaa eenyutu guyyaa sana dura dhaabachuu danda’a ree?”

7

Namoonni 144,000 Chaappeffaman

1 Ergasiis ani utuu ergamoonni afur golee lafaa afran
irra dhaabatanii akka bubbeen lafatti yookaan galaanatti
yookaan muka kamitti iyyuu hin bubbifne bubbee lafaa
afran dhowwanuu nan arge.

2 Ergamaan chaappaa Waaqa jiraataa qabu kaan immoo
utuu karaa ba’a biiftuutiin ol ba’uu nan arge. Innis
ergamoota afran akka isaan lafaa fi galaana miidhaniif
humni kennameef sana sagalee guddaadhaan waamee,
3 “Hamma nu adda tajaajiltoota Waaqa keenyaa irratti
chaappaa goonutti lafa yookaan galaana yookaan muka hin
miidhinaa” jedhe.
4 Anis baay’ina warra chaappeffamanii dhaga’e: gosa
Israa’el hunda keessaa 144,000 ture.

5 Gosa Yihuudaa keessaa 12,000,
gosa Ruubeen keessaa 12,000,
gosa Gaad keessaa 12,000,
6 gosa Aasheer keessaa 12,000,
gosa Niftaalem keessaa 12,000,
gosa Minaasee keessaa 12,000,
7 gosa Simi’oon keessaa 12,000,
gosa Lewwii keessaa 12,000,
gosa Yisaakor keessaa 12,000,
8 gosa Zebuuloon keessaa 12,000,
gosa Yoosef keessaa 12,000,
gosa Beniyaam keessaa 12,000 turan.

Tuuta Namoota Uffata Adaadii Uffatanii

9 Anis kana booddee nan ilaale; kunoo, tuunni guddaan
namni tokko iyyuu lakkaa’uu hin dandeenye kan saba
hundumaa, gosa hundumaa, nama hundumaa fi afaan
hundumaa keessaa walitti qabame tokko teessoo sana
duraa fi fuula Hoolichaa dura dhaabatee ture. Isaanis uffata
adaadii uffatanii, damee meexxiis harkatti qabatanii turan.
10 Isaanis sagalee guddaadhaan,
“Fayyinni kan Waaqa keenya
isa teessoo irra taa’uutii fi
kan Hoolichaati”
jedhanii iyyan.
11 Ergamoonni hundinuu teessichatti, maanguddootaa fi
uumamawwan lubbuu qabeeyyii afranitti naanna’anii
dhadhaabachaa turan. Isaanis adda isaaniitiin fuula
teessoo sanaa duratti gombifamanii Waaqaaf sagadan;
12 akkanas jedhan:
“Ameen!
Eebbii fi ulfinni, ogummaan, galanni,
kabajni, humnii fi jabinni,
bara baraa hamma bara baraatti
Waaqa keenyaaf haa ta’u.
Ameen!”

13 Maanguddoota keessaas inni tokko, “Warri uffata
adaadii uffatan kunneen eenyu fa’i? Eessaa dhufan?”
jedhee na gaafate.
14 Anis, “Yaa Gooftaa, situ beeka” jedheen deebiseef.
Inni immoo akkana naan jedhe; “Isaan kunneen warra
dhiphina guddaa keessaa ba’anii dhufanii dha; isaanis dhi-
iga Hoolichaatiin uffata isaanii miicatanii addeeffataniiru.
15 Kanaafuu,
“Isaan teessoo Waaqaa dura jiru;
halkanii guyyaas mana qulqullummaa isaa
keessatti isa tajaajilu;
inni teessicha irra taa’ee jiru sunis
isaan gidduu jiraata.
16 ‘Isaanis si’achi gonkumaa hin beela’an;
si’achis gonkumaa hin dheebotan.
Aduun isaan hin dha’u;’*
ho’i finiinaanis isaan hin gubu.
17 Hoolichi walakkaa teessoo sanaa jiru
tiksee isaanii ni ta’aatii;
‘inni gara burqaa bishaan jireenyaatti isaan geessa.’
‘Waaqnis imimmaan hunda ija isaanii irraa ni haqa.’ ”

8

Chaappaa Torbaffaa

1 Yommuu Hoolichi chaappaa torbaffaa banetti gara
walakkaa sa’aatii tokkoo samii keessa tasgabbiitu ture.

Girgiraa Warqee

2 Anis ergamoota fuula Waaqaa dura dhadhaabatan
torban arge; isaaniifis malakanni torba ni kenname.
3 Ergamaan biraa kan girgiraa warqee qabu tokko dhufee
iddoo aarsaa bira dhaabate. Innis iddoo aarsaa warqee
kan fuula teessichaa dura jiru sana irratti akka kadhannaa
qulqulloota hundumaa wajjin dhi’eessuuf ixaanni baay’een
isaaf ni kenname.
4 Aarri ixaana sanaas kadhannaa qulqullootaa wajjin
harka ergamaa sanaa keessaa fuula Waaqaa duratti ol ba’e.
5 Ergamaan sunis girgiraa fuudhee iddoo aarsaa irraa
ibidda itti guutee lafatti gad darbate; ergasiis sagaleen
kakawwee, balaqqeessaa fi sochii lafaa ni dhaga’ame.

Malakatawwan

6 Ergamoonni Waaqaa torban warri malakata torban
qabanis malakata afuufuuf ni qophaa’an.

---

* **7:16** Isa 49:10

7 Ergamaan jalqabaa malakata isaa afuufe; cabbii fi ibiddi
dhiigaan makames lafatti gad darbatame. Lafti harka sadii
keessaa harki tokko ni gubatte; muktis harka sadii keessaa
harki tokko ni gubate; margi lalisaan hundinuus ni gubate.
8 Ergamaan lammaffaanis malakata isaa afuufe; wanni
tulluu guddaa fakkaatu kan ibiddaan gubachaa jiru tokkos
galaanatti gad darbatame. Galaannis harka sadii keessaa
harki tokko dhiiga ta’e;
9 uumamawwan lubbuu qabeeyyiin galaana keessaa
harka sadii keessaa harki tokko ni dhuman; dooniiwwan
harka sadii keessaas harki tokko ni barbadaa’an.
10 Ergamaan sadaffaanis malakata isaa afuufe; urjiin gud-
daan akka gucaa boba’u tokkos samii irraa lafa dha’e; innis
lageen harka sadii keessaa harka tokko irratti, burqaawwan
bishaanii irrattis kufe;
11 maqaan urjii sanaas “Hadheessaa” jedhama. Bishaan
sunis harka sadii keessaa harki tokko ni hadhaa’e;
sababii bishaan sun hadheeffameefis namoonni baay’een
bishaaniin dhuman.
12 Ergamaan afuraffaanis malakata isaa afuufe; aduun
harka sadii keessaa harki tokko, ji’i harka sadii keessaa
harki tokko, urjiinis harka sadii keessaa harki tokko ni
rukutaman; kanaanis ifni isaanii harka sadii keessaa harki
tokko ni dukkanaa’e. Guyyaan harka sadii keessaa harki
tokko akkasumas halkan harka sadii keessaa harki tokko
ifa malee hafe.
13 Anis ilaalee risaa samii walakkaa barrisaa sagalee
guddaadhaan, “Sababii sagalee malakataa kan ergamoota
biraa sadaniin dhageessifamuuf jiru sanaatiif warra lafa
irra jiraataniif Wayyoo! Wayyoo! Wayyoo!” jedhee iyyu
tokko nan dhaga’e.

9

Malakata Shanaffaa: Dha’icha Hawwaannisaa

1 Ergamaan shanaffaan malakata isaa afuufe; anis urjii
samii irraa lafa dha’e tokko nan arge. Urjii sanaafis furtuun
“Boolla Qilee” ni kenname.
2 Yommuu inni Boolla Qilee sana banettis aarri tokko
akkuma aara boolla ibiddaa guddaa keessaa ba’uutti ol ba’e.
Aduu fi samiinis aara Boolla Qilee keessaa ba’u sanaan ni
dukkanaa’an.
3 Aara sana keessaas hawwaannisa baay’eetu lafatti
yaa’e; hawwaannisoota sanaafis taayitaan akka taayitaa
torbaanqabaa lafaa ni kenname.
4 Isaanis akka marga lafaa yookaan biqiltuu yookaan
muka tokko illee miidhan utuu hin ta’in akka namoota adda

isaanii irraa chaappaa Waaqaa hin qabaatin qofa miidhan
ajajaman.
5 Isaanis akka namoota sana ji’a shan dhiphisaniif eeyya-
mameef malee akka jara ajjeesaniif miti. Dhiphinni kunis
akkuma dhiphina isa yommuu torbaanqabaan nama iddutti
dhiphatanii ti.
6 Guyyoota sana keessa namoonni du’a barbaadu; garuu
hin argatan. Du’uus ni hawwu; duuti garuu isaan baqata.
7 Bifti hawwaannisoota sanaas fardeen duulaaf qophe-
effaman fakkaata ture. Mataa isaaniittis waan akka gon-
foo warqee kaa’atanii turan; fuulli isaaniis fuula namaa
fakkaata ture.
8 Rifeensi isaanii rifeensa mataa dubartootaa fakkaata
ture; ilkaan isaaniis ilkaan leencaa fakkaata ture.
9 Isaanis maddaa maddaa sibiilaa fakkaatu qabu turan;
sagaleen qoochoo isaaniis sagalee fardeenii fi gaariiwwan
baay’ee kanneen gara duulaatti didichanii fakkaata ture.
10 Isaanis akkuma torbaanqabaa eegee fi ilkee qabu turan;
eegee isaanii keessaa immoo taayitaa ittiin ji’a shan nama
dhiphisan qabu turan.
11 Isaanis mootii qabu turan; innis ergamaa Boolla Qilee
ti; maqaan isaas afaan Ibraayisxiitiin Abadoon, afaan
Giriikiin immoo Aphooliyoon jedhama ture.
12 Wayyoon inni duraa darbeera; kunoo, wayyoowwan
biraa lamatu dhufuuf jira.
13 Ergamaan ja’affaanis malakata isaa afuufe; anis gaanfa
afran kanneen iddoo aarsaa warqee irraa hojjetamee fuula
Waaqaa dura jiru irraa sagalee tokko nan dhaga’e.
14 Sagaleen sunis ergamaa ja’affaa malakata qabu sanaan,
“Ergamoota afran kanneen laga Efraaxiisi guddicha biratti
hidhaman sana gad dhiisi” jedhe.
15 Ergamoonni afran sa’aatii kanaaf, guyyaa kanaaf, ji’aa
fi waggaa kanaaf qopheeffamanii turanis sanyii namaa
harka sadii keessaa harka tokko fixuuf gad dhiifaman.
16 Baay’inni loltoota fardeeniin duulanii miliyoona
dhibba lama ture. Anis baay’ina isaaniis nan dhaga’e.
17 Anis mul’ata koo keessatti fardeenii fi namoota farda
yaabbatan nan arge: Isaanis maddaa diimaa akka ibiddaa,
sanpeerii* fi keelloo akka dinyii† qabu turan. Mataan
fardeen sanaas mataa leencaa fakkaata ture; afaan isaanii
keessaas ibidda, aaraa fi dinyiitu ba’e.

---

* **9:17** *Sanpeerii* – Sanpeeriin dhagaa gatii guddaa gurraacha akka cuquliisaa ti. † **9:17** *dinyii* – dinyiin kemikaala keelloo fakkaatu kan ho’a guddaadhaan gubamuu fi kan foolii namatti hin tolle qabuu dha.

18 Dha’icha sadan kanaan jechuunis ibidda, aaraa fi dinyii
afaan isaaniitii ba’een sanyiin namaa harka sadii keessaa
harki tokko ni ajjeefame.
19 Taayitaan fardeen sanaas afaan isaaniitii fi eegee
isaanii keessa ture; eegeen isaanii akkuma bofaa mataa
qaba tureetii; isaanis mataa sanaan nama miidhu turan.
20 Namoonni dha’icha sanaan ajjeefamuu jalaa ba’anis
amma iyyuu qalbii jijjiirratanii hojii harka isaanii irraa
hin deebine; hafuurota hamoo waaqeffachuu fi waaqota
tolfamoo warqee irraa, meetii irraa, naasii irraa, dhagaa fi
muka irraa hojjetaman kanneen arguu yookaan dhaga’uu
yookaan deemuu hin dandeenye waaqeffachuu hin dhiifne.
21 Akkasumas gaabbanii nama ajjeesuu isaanii irraa
yookaan falfala hojjechuu isaanii irraa yookaan halalum-
maa isaanii irraa yookaan hanna isaanii irraa hin deebine.

10

Ergamichaa fi Kitaaba Maramaa Xinnaa

1 Anis utuu ergamaan Waaqaa inni jabaan biraa tokko
samii irraa gad bu’uu nan arge. Innis duumessa uffatee
ture; mataa isaa irraan immoo sabbata Waaqaatu ture;
fuulli isaa akka aduu, miilli isaas akka utubaa ibiddaa ture.
2 Innis kitaaba maramaa xinnaa baname tokko harkatti
qabatee ture. Miilla isaa mirgaa galaana irra, miilla isaa
bitaa immoo lafa irra dhaabee ture;
3 innis akkuma leenca aaduutti sagalee guddaadhaan
iyye. Yommuu inni iyyettis bakakkaawwan torban ni
dubbatan.
4 Yommuu bakakkaawwan torban dubbatanittis ani
barreessuuf qophaa’een ture; garuu sagalee, “Waan
bakakkaawwan torban jedhan sana chaappaan cufi malee
hin barreessin” jedhu tokko samii irraa nan dhaga’e.
5 Ergamaan ani utuu inni galaanaa fi lafa irra dhaabatuu
argee ture sunis harka isaa mirgaa samiitti ol qabe.
6 Innis isa bara baraa hamma bara baraatti jiraatu, isa
samiiwwanii fi waan isaan keessa jiru hundumaa, lafaa
fi waan isa keessa jiru hundumaa, galaanaa fi waan isa
keessa jiru hundumaa uume sanaan kakatee akkana jedhe;
“Ammaan achi lafa irra harkisuun hin jiru!
7 Garuu guyyoota ergamaan torbaffaan malakata isaa
afuufutti icciitiin Waaqaa akkuma inni raajota warra hoj-
jettoota isaa ta’anitti labse sanatti ni raawwatama.”
8 Sagaleen ani samii irraa dhaga’ee ture sun ammas
deebi’ee, “Dhaqiitii kitaaba maramaa banamee ergamaa
galaanaa fi lafa irra dhaabatu harka jiru sana fudhadhu”
naan jedhe.

9 Kanaafuu ani gara ergamichaa dhaqee akka inni ki-
taaba maramaa xinnaa sana naa kennuuf isa gaafadhe.
Innis, “Fudhadhuutii nyaadhu; kitaabni kun garaa kee
ni hadheessa; ‘afaan kee keessatti garuu akka dammaa
mi’aawa’*” naan jedhe.
10 Anis kitaaba maramaa xinnaa sana ergamicha harkaa
fudhadhee nan nyaadhe. Innis afaan koo keessatti akkuma
dammaa mi’aawe; erga ani nyaadhe garuu garaan koo ni
hadheeffame.
11 Ergasii immoo, “Ati waa’ee saba baay’ee, sanyii
baay’ee, afaan baay’eetii fi waa’ee mootota baay’ee ammas
raajii dubbachuu qabda” jedhamee natti himame.

11

Dhuga Baatota Lamaan

1 Shambaqqoon ulee safartuu fakkaatu tokko naa ken-
namee akkana jedhamee natti himame; “Dhaqiitii mana
qulqullummaa Waaqaatii fi iddoo aarsaa safari; warra
achitti waaqeffatanis lakkaa’i.
2 Oobdii mana qulqullummaatii ala ta’e garuu hin safarin;
oobdiin sun waan Namoota Ormaatiif kennameef isa itti
hin dabalin. Isaanis magaalaa qulqulluu sana ji’a 42 lafatti
dhidhiitu.
3 Anis dhuga baatota koo lamaaniif humna nan kenna;
isaanis uffata gaddaa* uffatanii guyyaa 1,260 raajii ni
dubbatu.”
4 Isaan kunneenis mukkeen ejersaa lamaanii fi baat-
tuuwwan ibsaa lamaan fuula Gooftaa lafaa dura dhaa-
batanii dha.
5 Namni kam iyyuu isaan miidhuu yaallaan ibiddi afaan
isaaniitii ba’ee diinota isaanii ni balleessa. Kunis haala
namni isaan miidhuu barbaadu kam iyyuu ittiin ajjeefamuu
qabuu dha.
6 Isaan yeroo raajii dubbatanitti akka bokkaan hin roob-
neef humna ittiin samii cufan qabu; akkasumas bishaanota
dhiigatti geeddaruudhaa fi yeroo barbaadanitti dha’icha
gosa hundaatiin lafa rukutuuf taayitaa qabu.
7 Yommuu isaan dhuga ba’umsa isaanii xumuranittis
bineensi Boolla Qilee keessaa ol ba’u sun lola isaanitti
kaasa; isaan mo’ata; isaan ajjeesas.
8 Reeffi isaaniis daandii magaalaa guddoo irra ni ciciisa;
magaalattiin kunis ishee hiikkaa hafuuraatiin Sodoomii fi
Gibxi jedhamtu kan Gooftaan isaaniis itti fannifamee turee
dha.

---

* **10:9** His 3:3 * **11:3** Uffanni gaddaa uffata raajonni yeroo hunda uffatanii dha (Isa 20:2; Zak 13:4 ilaalaa).

9 Namoonni saba hunda keessaa, gosa hunda keessaa,
afaanii fi sanyii hunda keessaa dhufanis guyyaa sadii fi
walakkaa reeffa isaanii ilaalu; akka hin awwaalamnes ni
dhowwu.
10 Raajonni lamaan kunneen waan warra lafa irra ji-
raatan dhiphisaa turaniif warri lafa irra jiraatan isaanitti
gammadu; ni ililchus; kennaas walii ergu.
11 Guyyaa sadii fi walakkaa booddee garuu hafuurri
jireenyaa Waaqa biraa dhufee isaan seene; isaanis ka’anii
miilla isaaniitiin dhaabatan; warri isaan arganis akka
malee sodaatan.
12 Isaanis sagalee guddaa, “As ol kottaa!” isaaniin
jedhu tokko samii irraa dhaga’an. Utuma diinonni isaanii
ilaalanuus duumessaan gara samiitti ol ba’an.
13 Yeroo sanattis sochii lafaa guddaa isaatu ture; ma-
gaalaan sunis kudhan keessaa tokko ni barbadaa’e.
Namoonni kumni torbas sochii lafaa sanaan dhuman; warri
hafan immoo sodaatanii Waaqa samiitiif ulfina kennan.
14 Wayyoon lammaffaan darbeera; kunoo, wayyoon
sadaffaan dafee ni dhufa.

Malakata Torbaffaa

15 Ergamaan torbaffaanis malakata isaa afuufe; sagaleen
guddaan,
“Mootummaan addunyaa amma mootummaa Gooftaa
keenyaatii fi
mootummaa Kiristoos† ta’eera;
innis bara baraa hamma bara baraatti ni mo’a”
jedhu samii keessa ture.
16 Maanguddoonni digdamii afran fuula Waaqaa dura
teessoo isaanii irra tataa’anii turan sunis adda isaaniitiin
gombifamanii Waaqaaf ni sagadan;
17 akkanas jedhan:
“Yaa Waaqayyoo Gooftaa Waan Hunda Dandeessu,
Kan jirtuu fi kan turte,
ati humna kee isa guddaa fudhattee
waan mo’uu jalqabdeef galata siif dhi’eessina.
18 Saboonni ni aaran;
dheekkamsi kees dhufeera.
Yeroon warri du’an itti murtii argatan ga’eera;
yeroon ati itti raajota tajaajiltoota kee ta’aniif,
qulqulloota keetii fi warra maqaa kee sodaatan
xinnaafis ta’u guddaaf badhaasa kennitu ga’eera;
yeroon ati itti warra lafa balleessan balleessitus ga’eera.”
19 Manni qulqullummaa Waaqaa kan samii keessaas ni
baname; taabonni kakuu isaas mana qulqullummaa isaa

† **11:15** yookaan *Masiihii*

keessatti mul’ate. Ergasiis ifa balaqqee, sagalee, bakakkaa, sochii lafaatii fi bokkaa cabbii guddaa isaatu ture.

12

Dubartittii fi Bineensa Jawwee Fakkaatu

1 Mallattoon guddaan tokko samii keessatti mul’ate: dubartii biiftuu uffattee miilla ishee jalaa ji’a qabdu kan mataa ishee irraa gonfoo urjiiwwan kudha lamaa qabdu tokkotu ture.
2 Isheenis ulfa turte; yommuu da’umsi ishee ga’ettis ciniinsuudhaan qabamtee iyyite.
3 Mallattoon biraas samii keessatti mul’ate; kunoo, bineensa jawwee fakkaatu diimaa guddaa, mataa torbaa fi gaanfa kudhan qabu, kan mataa isaa irraa gonfoo torba qabu tokkotu ture.
4 Eegeen isaas urjiiwwan samii irra jiran harka sadii keessaa harka tokko haxaa’ee lafatti gad darbate. Bineensi jawwee fakkaatu sunis yeroo dubartittiin deessutti mucaa ishee liqimsuuf jedhee fuula dubartii da’uuf jirtu sanaa dura dhaabate.
5 Isheen ilma bokkuu sibiilaatiin saba hundumaa bulchuuf jiru tokko deesse; daa’imni ishees gara Waaqaatti, gara teessoo isaattis ol butame.
6 Dubartittiinis gara lafa gammoojjii iddoo akka isheen guyyaa 1,260 achitti gabbifamtuuf jedhee Waaqni isheef qopheesseetti baqatte.
7 Lollis samii keessatti ka’e. Miikaa’elii* fi ergamoonni isaa bineensa jawwee fakkaatu sana lolan; bineensi jawwee fakkaatu sunii fi ergamoonni isaas of irraa lolan.
8 Isaan garuu mo’achuu hin dandeenye; ergasiis iddoo isaanii kan samii keessaa sana ni dhaban.
9 Bineensi guddaan jawwee fakkaatu sunis gad darbatame; innis bofa durii isa diiyaabiloos yookaan Seexana jedhamu, isa addunyaa guutuu karaa irraa jal’isu sanaa dha. Inni lafatti gad darbatame; ergamoonni isaas isa wajjin darbataman.
10 Anis sagalee guddaa tokko samii keessaa nan dhaga’e; innis akkana jedha:
“Amma fayyinni, humnii fi
mootummaan Waaqa keenyaa,
taayitaan Kiristoos† isaas dhufeera.
Himataan obboloota keenyaa

---

* **12:7** *Miikaa’elii* – hangafoota ergamootaa keessaa isa tokko; innis Dan 10:21 irratti eegduu saba Israa’el kan addaa jedhamee ibsame. Ergamoonni Miikaa’eliis warra ajaja isa jala jiranii dha. † **12:10** yookaan *Masiihii*

inni halkanii guyyaa fuula Waaqaa duratti,
isaan himatu sun gad darbatameeraatii.
11 Isaanis dhiiga Hoolichaatiin,
dubbii dhuga ba’umsa isaaniitiinis, isa mo’atan;
isaan hamma du’aatti illee taanaan
lubbuu isaanii hin mararfanne.
12 Kanaafuu yaa samiiwwan,
isin warri isaan keessa jiraattanis gammadaa!
Garuu yaa lafaa fi yaa galaana isiniif wayyoo!
Diiyaabiloos gara keessanitti gad bu’eeraatii!
Innis akka yeroo gabaabaa qabu
waan beekuuf baay’ee aareera.”
13 Bineensi jawwee fakkaatu sunis yommuu akka lafatti gad darbatame argetti, dubartittii daa’ima dhiiraa deesse sana ari’achuu jalqabe.
14 Dubartittiin garuu akka gara gammoojjii iddoo isheef qopheeffametti boficha jalaa barriftuuf, achittis baraaf, barootaa fi walakkaa baraatiif akka gabbifamtuuf baalleen risaa guddaan lama isheedhaaf ni kenname.
15 Bofichis akka dubartittiin lolaadhaan fudhatamtuuf jedhee dugda ishee duubaan bishaan akka lagaa afaan isaa keessaa dhangalaase.
16 Lafti garuu afaan bantee laga bineensi jawwee fakkaatu sun afaan isaa keessaa dhangalaase sana liqimsuudhaan dubartittii gargaarte.
17 Bineensi jawwee fakkaatu sun dubartittiitti aaree sanyii ishee warra hafanitti lola kaasuu dhaqe; isaanis warra ajaja Waaqaa eeganii fi warra dhuga ba’umsa Yesuus jabeessanii qabatanii dha.

13

1 Bineensi jawwee fakkaatu sunis cirracha galaanaa irra dhaabate.

Bineensa Galaana Keessaa Ba’e

Bineensa tokkos utuu inni galaana keessaa ba’uu nan arge. Innis gaanfa kudhanii fi mataa torba qaba ture; gaanfawwan isaa irratti gonfoo kudhan, tokkoo tokkoo mataa isaa irratti immoo maqaa arrabsoo qaba ture.
2 Bineensi ani arge sunis qeerransa fakkaata ture. Miilli isaa miilla amaaketaa, afaan isaa immoo afaan leencaa fakkaata ture. Bineensi jawwee fakkaatu sunis humna isaa, teessoo isaatii fi taayitaa guddaas bineensichaaf kenne.
3 Mataa bineensichaa torban keessaa inni tokko waan madaa du’a fidu qabu fakkaata ture; madaan du’a fidu sun garuu fayyee ture. Addunyaan guutuunis dinqisiifatee bineensicha duukaa bu’e.

4 Namoonni sababii inni taayitaa isaa bineensa sanaaf
kenneef bineensa jawwee fakkaatu sanaaf ni sagadan;
akkasumas, “Kan akka bineensichaa eenyuu? Eenyutus lola
isatti kaasuu danda’a?” jedhanii bineensichaaf sagadan.
5 Akka bineensichi dubbii of tuulummaatii fi arrabsoo
dubbatuuf afaan ni kennameef; ji’a afurtamii lamaaf akka
ittiin hojjetuufis taayitaan isaaf kenname.
6 Innis Waaqa arrabsuuf, Waaqaa fi iddoo jireenya isaa,
akkasumas warra samii keessa jiraatan maqaa balleessuuf
jedhee afaan banate.
7 Akka inni qulqullootatti waraana kaasee isaan
mo’atuufis humni ni kennameef. Gosa hunda, saba hunda,
afaanii fi sanyii hunda irrattis taayitaan ni kennameef.
8 Warri lafa irra jiraatan hundinuu jechuunis warri
maqaan isaanii erga addunyaan uumamee jalqabee kitaaba
jireenyaa kan Hoolicha qalame sanaa keessatti hin galme-
effamin hundinuu bineensichaaf ni sagadu.
9 Namni gurra qabu kam iyyuu haa dhaga’u.
10 “Namni booji’amuuf jiru kam iyyuu
inni ni booji’ama.
Namni goraadeedhaan ajjeefamuuf jiru kam iyyuu
goraadeedhaan ni ajjeefama.”
Kunis obsaa fi amanamummaa qulqullootaa argisiisa.

Bineensa Lafa Keessaa Ba’e

11 Bineensa biraas utuu inni lafa keessaa ba’uu nan arge.
Innis akka hoolaa gaanfa lama qaba ture; akka bineensa
jawwee fakkaatuuttis dubbata ture.
12 Innis taayitaa bineensicha jalqabaa hundaan fuula isaa
duratti hojjechaa ture; akka laftii fi warri lafa irra jiraatan
bineensicha jalqabaa isa madaan du’a fidu fayyeef sanaaf
sagadanis godhe.
13 Innis hamma akka ibiddi samii irraa lafatti gad bu’u
godhutti ija namaa duratti dinqii gurguddaa hojjete.
14 Mallattoo akka inni iddoo bineensichi jalqabaa jirutti
hojjetuuf eeyyamameef sanaanis namoota lafa irra jiraatan
ni gowwoomse. Akka isaan ulfina bineensicha goraadeed-
haan madaa’ee ergasii immoo jiraate sanaatiif fakkii dhaa-
ban ajaje.
15 Fakkiin bineensa jalqabaa sunis akka dubbachuu
danda’uu fi warra fakkii sanaaf sagaduu didan hundas akka
ajjeesisuuf bineensi inni lammaffaan akka fakkii sanaaf
lubbuu kennuuf humni kennameef.
16 Akkasumas namni hundinuu xinnaa fi guddaan, soores-
sii fi hiyyeessi, birmaduu fi garbi harka mirgaa irratti
yookaan adda irratti akka mallattoo qabaatu dirqisiise;

17 kunis akka namni mallattoo kana jechuunis maqaa
bineensichaa yookaan lakkoobsa maqaa isaa hin qabaatin
kam iyyuu bitachuu yookaan gurgurachuu hin dandeeny-
eef.
18 Ogummaan as jira. Lakkoobsichi waan lakkoobsa
namaa ta’eef namni hubannaa qabu kam iyyuu lakkoobsa
bineensichaa haa herregu. Lakkoobsi isaas 666.

14

Hoolichaa fi Namoota 144,000

1 Anis nan ilaale; kunoo, Hoolichi Tulluu Xiyoon irra
dhaabachaa ture; namoonni 144,000, kanneen maqaan
isaatii fi maqaan Abbaa isaa adda isaanii irratti barreef-
fames isa wajjin turan.
2 Anis sagalee akka sagalee bishaan baay’eetii fi akka
sagalee kakawwee guddaa samii irraa nan dhaga’e.
Sagaleen ani dhaga’e sunis akka sagalee baganaa kan
namoonni baganaa taphatan dhageessisanii ture.
3 Isaanis fuula teessichaa duratti, fuula uumamawwan
lubbuu qabeeyyii afraniitii fi fuula maanguddootaa duratti
faarfannaa haaraa tokko faarfatan. Faarfannaa sanas
namoota 144,000 warra lafa irraa furaman sana malee
namni tokko iyyuu barachuu hin dandeenye.
4 Isaan kunneen waan qulqullinaan of eegganiif warra
dubartootaan of hin xureessinii dha. Isaanis iddoo Hoolichi
dhaqu hundumatti isa duukaa bu’u. Sanyii namaa keessaas
hangafa ta’anii Waaqaa fi Hoolichaaf ni furaman.
5 Sobni tokko iyyuu afaan isaanii keessatti hin argamne;
isaan mudaa hin qaban.

Ergamoota Sadan

6 Anis ergamaa biraa kan warra lafa irra jiraatanitti
jechuunis saba hundatti, gosa hundatti, afaanii fi sanyii
hundatti lallabuuf jedhee wangeela bara baraa qabatee
samii walakkaa barrisu tokko nan arge.
7 Innis sagalee guddaadhaan akkana jedhe; “Sa’aatiin
murtii isaa waan dhi’aateef Waaqa sodaadhaa; ulfinas isaaf
kennaa. Isa samii fi lafa, galaanaa fi burqaawwan bishaanii
uume sanaaf sagadaa.”
8 Ergamaan lammaffaanis itti aansee, “ ‘Kufteerti! Baa-
bilon guddittiin’ isheen akka sabni hundi daadhii wayinii
dheekkamsa sagaagala ishee dhugu goote sun kufteerti”
jedhe.
9 Ergamaan Waaqaa inni sadaffaanis isaanitti aansee
sagalee guddaadhaan akkana jedhe; “Namni kam iyyuu

bineensichaa fi fakkii isaatiif yoo sagade, mallattoo isaas
adda isaa irratti yookaan harka isaa irratti yoo fudhate,
10 innis akkasuma daadhii wayinii dheekkamsa Waaqaa
isa utuu homtuu itti hin makamin xoofoo aarii isaatti
buufame irraa ni dhuga. Fuula ergamoota qulqullootaatii fi
fuula Hoolichaa durattis ibiddaa fi dinyiidhaan ni dhiphata.
11 Aarri dhiphina isaaniis bara baraa hamma bara
baraatti ol ba’a. Warri bineensichaa fi fakkii isaatiif
sagadan yookaan warri mallattoo maqaa isaa fudhatan
hundi halkanii guyyaa boqonnaa hin qabaatan.”
12 Kun obsa qulqulloota ajaja Waaqaa eeganiitii fi Yesu-
usiif amanamanii jiraatanii gaafata.
13 Anis sagalee, “Waan kana barreessi: Si’achi warri utuu
Gooftaadhaan jiranuu du’an eebbifamoo dha” jedhu tokko
samii irraa nan dhaga’e.
Hafuurri Qulqulluunis, “Eeyyee; hojiin isaaniis waan
isaan duukaa bu’uuf isaan dadhabbii isaanii irraa ni
boqotu” jedha.

*Haamamuu Lafaatii fi Iddoon Cuunfaa Wayinii Dhidhiita-
muu Isaa*

14 Anis nan ilaale; kunoo, duumessa adii tokkotu ture;
inni “ilma namaa fakkaatu”* tokkos gonfoo warqee mataa
isaatti kaa’atee, haamtuu qaramaa harkatti qabatee du-
umessa irra taa’ee ture.
15 Ergamaan Waaqaa kan biraas mana qulqullummaatii
ba’ee sagalee guddaadhaan isa duumessa irra taa’e sanaan,
“Midhaan lafaa waan bilchaateef, yeroon haamaas waan
ga’eef haamtuu kee fudhadhuutii haami” jedhee iyye.
16 Kanaafis inni duumessa irra taa’e sun haamtuu isaa
lafatti dhaabe; laftis ni haamamte.
17 Ergamaan Waaqaa kan biraas mana qulqullummaa isa
samii keessaatii ba’e; innis akkasuma haamtuu qaramaa
qaba ture.
18 Ammas ergamaan Waaqaa kan biraa inni ibidda irratti
taayitaa qabu tokko iddoo aarsaa biraa dhufee, sagalee
guddaadhaan ergamaa haamtuu qaramaa qabu sanaan,
“Hurbuun wayinii waan bilchaateef haamtuu kee qaramaa
sana fudhadhuutii hurbuu wayinii lafaa walitti qabi” jedhe.
19 Ergamichis haamtuu isaa lafatti dhaabe; hurbuu
wayinii lafaas walitti qabee gara iddoo cuunfaa wayinii
dheekkamsa Waaqaa isa guddaatti darbate.
20 Isaanis iddoo cuunfaa wayinii kan magaalaan ala
jiru keessatti dhidhiitaman; iddoo cuunfaa sana keessaas
dhiigni hamma luugama fardaatti ol ka’ee fageenya gara
kiiloo meetira 300 lola’e.

* **14:14** Dan 7:13

15

Ergamoota Torba Kanneen Dha’ichawwan Torba Harkaa Qaban

1 Anis mallattoo guddaa fi dinqisiisaa biraa samii keessattin arge; mallattoon kunis ergamoota torban kanneen
dha’icha dhumaa torba qaban ture; dha’ichi torban kun-
neenis sababii dheekkamsi Waaqaa isaaniin raawwatamuuf
dha’icha dhumaa jedhaman.
2 Anis waan galaana bilillee ibiddaan makamee fakkaatu
tokko nan arge; warri bineensichaa fi fakkii isaa, lakkoobsa
maqaa isaas mo’atan baganaa Waaqni isaaniif kenne
harkatti qabatanii galaanicha bira dhadhaabachaa turan.
3 Isaanis faarfannaa Musee garbicha Waaqaatii fi faarfan-
naa Hoolichaa akkana jedhanii faarfatan:
“Yaa Waaqa Gooftaa Waan Hundumaa Dandeessu,
hojiin kee guddaa fi dinqisiisaa dha.
Yaa Mootii sabootaa,
karaan kee qajeelaa fi dhugaa dha.
4 Yaa Gooftaa, namni si hin sodaanne,
kan maqaa kees hin ulfeessine eenyu?
Si qofatu qulqulluudhaatii.
Hojiin qajeelummaa keetii waan mul’ifameef,
saboonni hundinuu ni dhufu;
fuula kee durattis ni sagadu.”
5 Ergasiis nan ilaale; manni qulqullummaa inni samii
jechuunis dunkaanni dhuga ba’uu ni baname.
6 Mana qulqullummaa sana keessaas ergamoonni torban
dha’icha torba qaban ni ba’an. Isaanis uffata qulqulluu fi
calaqqisaa quncee talbaa irraa hojjetame uffatanii naannoo
qoma isaaniittis sabbata warqee hidhatanii turan.
7 Uumamawwan lubbuu qabeeyyii afran keessaas inni
tokko waciitiiwwan warqee torba kanneen dheekkamsa
Waaqa isa bara baraa hamma bara baraatti jiraatuutiin
guutaman ergamoota torbaniif kenne.
8 Manni qulqullummaa sunis aara ulfinaa fi humna
Waaqaa keessaa ba’uun guutame; hamma dha’ichi torban
ergamoota torbanii raawwatamuttis eenyu iyyuu mana
qulqullummaa sana seenuu hin dandeenye.

16

Waciitiiwwan Dheekkamsa Waaqaa Torban

1 Anis sagalee guddaa, ergamoota torbaniin, “Dhaqaatii,
waciitiiwwan dheekkamsa Waaqaa torban keessaa lafa
irratti dhangalaasaa” jedhu tokko mana qulqullummaa
keessaa nan dhaga’e.

2 Ergamaan Waaqaa inni jalqabaa dhaqee waciitii isaa
keessaa lafa irratti dhangalaase; namoota mallattoo bineen-
sichaa of irraa qabanii fi fakkii isaatiif sagadanittis madaan
hamaanii fi dhukkubsaan ni yaa’e.

3 Ergamaan lammaffaan waciitii isaa keessaa galaanatti
dhangalaase; galaanichis dhiiga akka dhiiga nama du’ee
ta’e; lubbuu qabeeyyiin galaana sana keessaa hundinuus
ni du’an.

4 Ergamaan sadaffaan waciitii isaa keessaa lageenii fi
burqaawwan bishaanii irratti dhangalaase; isaanis dhiiga
ta’an.

5 Ergamaan bishaanota irratti itti gaafatamummaa qabus
utuu akkana jedhuu nan dhaga’e:

“Yaa Isa Qulqulluu, kan jirtu, kan turte,
sababii wantoota kanneen murteessiteef, ati qajeelaa
dha;
6 Waan isaan dhiiga qulqullootaatii fi dhiiga raajotaa
dhangalaasaniif,
ati immoo akka isaan dhuganiif dhiiga isaaniif kenni-
teerta;
kun isaaniif ni malaatii.”

7 Anis utuu iddoon aarsaa,

“Eeyyee yaa Waaqayyo Gooftaa Waan Hunda Dandeessu,
murtiin kee dhugaa fi qajeelaa dha”

jedhuu nan dhaga’e.

8 Ergamaan afuraffaanis waciitii isaa keessaa aduu irratti
dhangalaase; aduudhaafis akka isheen ibiddaan nama
gubduuf humni ni kenname.

9 Namoonnis ho’a guddaa sanaan ni gubatan; maqaa
Waaqa dha’icha kanneen irratti humna qabu sanaas ni
abaaran; qalbii jijjiirrachuu fi ulfina isaaf kennuus ni didan.

10 Ergamaan shanaffaanis waciitii isaa keessaa teessoo
bineensichaa irratti dhangalaase; mootummaan bineen-
sichaas dukkanaan liqimfame. Namoonnis dhiphachuud-
haan arraba isaanii cicciniinan;

11 sababii dhukkubbii fi madaa isaaniitiifis Waaqa samii
ni abaaran; garuu hojii isaanii irraa qalbii hin jijjiirranne.

12 Ergamaan ja’affaanis waciitii isaa keessaa Efraaxiis
lagicha guddaa irratti dhangalaase; bishaan laga sanaas
mootota Ba’a Biiftuutii dhufaniif akka karaan qopheeffa-
muuf ni goge.

13 Ergasii afaan bineensa jawwee fakkaatu sanaa keessaa,
afaan bineensichaa keessaa fi afaan raajii sobaa keessaa
hafuuronni xuraa’oon fattee fakkaatan sadii utuu ba’anuu
nan arge.

14 Isaanis hafuurota hafuura hamaa kanneen hojiiwwan
dinqii hojjetanii dha; isaanis lola guyyaa guddichaa kan
Waaqa Waan Hunda Danda’u sanaatiif walitti isaan qabuuf
gara mootota addunyaa hundaatti kan ba’anii dha.

15 **“Kunoo, ani akka hattuutti nan dhufa! Namni
akka qullaa hin deemneef, akka qaaniin isaas hin
mul’anneef dammaqee uffata isaa eeggatu eebb-
ifamaa dha.”**

16 Isaanis iddoo afaan Ibraayisxiitiin Armaageedon jed-
hamutti mootota sana walitti qaban.
17 Ergamaan torbaffaanis waciitii isaa keessaa
qilleensa keessatti dhangalaase; sagaleen guddaan,
“Raawwatameera!” jedhu tokkos mana qulqullummaatii
teessoo keessaa ba’e.
18 Ergasiis balaqqeen, sagaleen, kakawweetii fi sochiin
lafaa hamaan tokko ni ta’e. Sochiin lafaa kan akkanaas erga
namni lafa irra jiraachuu jalqabee kaasee takkumaa ta’ee
hin beeku; sochiin lafaa sunis akka malee guddaa ture.
19 Magaalattiin guddoon iddoo sadiitti gargar qoodamte;
magaalaawwan sabootaas ni kufan. Waaqnis Baabilon
Guddittii ni yaadate; xoofoo daadhii wayinii dheekkamsa
isaa sodaachisaadhaan guutames ni kenneef.
20 Biyyoonni bishaaniin marfaman hundinuu ni baqatan;
tulluuwwanis argamuu hin dandeenye.
21 Dhagaan cabbii gurguddaan tokkoon tokkoon isaa gara
kiiloo giraamii afurtamii shanii ulfaatu samii irraa namoota
irra bubbu’e. Dha’ichi sunis waan akka malee hamaa
tureef namoonni sababii dha’icha cabbii sanaatiif Waaqa
ni abaaran.

17

Dubartittii Bineensicha Yaabbattu

1 Ergamoota torban waciitiiwwan torba qaban keessaa
inni tokko gara koo dhufee akkana naan jedhe; “Kottu!
Adaba sagaagaltittii guddittii ishee bishaanota baay’ee irra
teessu sana irratti raawwatamuuf jiru sittin argisiisaa.
2 Mootonni lafaa ishee wajjin sagaagalaniiru; warri
lafa irra jiraatanis daadhii wayinii sagaagala isheetiin
machaa’aniiru.”
3 Ergamaan Waaqaa sunis Hafuura Qulqulluudhaan na
fuudhee gammoojjiitti na geesse. Achittis dubartii bineensa
bildiimaa maqaa arrabsootiin guutame tokko irra teessu
nan arge; bineensichis mataa torbaa fi gaanfa kudhan qaba
ture.

4 Dubartittiinis uffata dhiilgee fi bildiimaa uffattee war-
qeen, dhagaa gatii guddaatii fi lulaan miidhagfamtee turte.
Harka isheettis xoofoo warqee kan waan jibbisiisaa fi
xuraa’ummaa sagaagala isheetiin guutame qabattee turte.
5 Adda ishee irrattis maqaan icciitii kan akkana jedhu
tokko barreeffamee ture:

Baabilon Guddittii,
Haadha Sagaagaltootaa fi,
Haadha waan Jibbisiisaa Lafaa.

6 Akka dubartittiin dhiiga qulqullootaatii fi dhiiga warra
Yesuusiif dhugaa ba’aniitiin machoofte nan arge.

Anis yommuu ishee argetti baay’een dinqifadhe.
7 Ergamichis akkana naan jedhe; “Ati maaliif dinqifatta?
Icciitii dubartittii fi icciitii bineensicha ishee baatu kan
mataa torbaa fi gaanfa kudhan qabu sanaa sitti nan hima.
8 Bineensi ati argite sun dur ture; amma garuu hin jiru;
booddee garuu Boolla Qilee keessaa ol ba’ee gara badiisa
isaa ni dhaqa. Warri lafa irra jiraatan kanneen maqaan
isaanii uumama addunyaatii jalqabee kitaaba jireenyaa
keessatti hin galmeeffamin yommuu bineensicha arganitti
ni dinqisiifatu; sababiin isaas bineensichi dur ture; amma
garuu hin jiru; booddee garuu ni dhufa.

9 “Kunis sammuu ogummaa qabu gaafata. Mataawwan
torban sunis tulluuwwan torban dubartittiin irra teessuu
dha.
10 Akkasumas mataawwan torban sun mootota torba.
Isaan keessaas shan kufaniiru; inni tokko jira; inni kaan
immoo amma illee hin dhufne; yommuu dhufutti garuu
yeroo gabaabaaf turuu qaba.
11 Bineensichi duraan turee amma immoo hin jirre sun
mootii saddeettaffaa dha. Inni mootota torban keessaa
tokkoo dha; gara badiisa isaas ni dhaqa.

12 “Gaanfawwan kurnan ati argite sun mootota kurnan
warra amma illee mootummaa hin argatinii dha; ta’us isaan
bineensicha wajjin sa’aatii tokko akka moototaatti mo’uuf
taayitaa ni fudhatu.
13 Isaanis yaaduma tokko qabu; humna isaaniitii fi
taayitaa isaaniis dabarsanii bineensichaaf ni kennu.
14 Isaanis Hoolichatti lola ni kaasu; Hoolichi garuu waan
Gooftaa gooftotaatii fi Mootii mootota ta’eef isaan mo’ata;
warri isa wajjin jiranis warra isaaf waamaman, warra isaaf
filatamanii fi warra isaaf amanamanii dha.”
15 Ergamaan sunis akkana naan jedhe; “Bishaanonni
ati argite kanneen sagaagaltittiin irra teessu sun saboota,
namoota, sanyiiwwanii fi afaanota.

16 Bineensichii fi gaanfawwan kurnan ati argite sun
sagaagaltittii ni jibbu. Isaanis ishee onsanii qullaa ishee
hambisu; foon ishee ni nyaatu; ibiddaanis ishee gubu.
17 Isaanis hamma dubbiin Waaqaa fiixaan ba’utti walii
galuudhaan taayitaa isaanii dabarsanii bineensichaaf ken-
nuudhaan akka kaayyoo Waaqaa raawwataniif Waaqni
yaada kana garaa isaanii keessa kaa’eeraatii.
18 Dubartittiin ati argite sun magaalattii guddoo mootota
lafaa bulchituu dha.”

18

Kufaatii Baabiloniitiif Boo’uu

1 Ergasiis utuu ergamaan biraa samii irraa gad bu’uu nan
arge. Innis taayitaa guddaa qaba ture; ulfina isaatiinis lafti
ni ifte.
2 Innis akkana jedhee sagalee guddaadhaan iyye:
“ ‘Kufteerti! Baabilon guddittiin kufteerti!’
Lafa jireenya hafuurota hamoo,
lafa qubata hafuurota xuraa’oo hundaa,
iddoo jireenya simbirroota xuraa’oo,
iddoo jireenya bineensota xuraa’oo fi
jibbisiisoo hundaa taateerti.
3 Saboonni hundinuus,
daadhii wayinii dheekkamsa sagaagala ishee dhugani-
iruutii.
Mootonni lafaas ishee wajjin sagaagalaniiru;
daldaltoonni addunyaas qananii ishee
guddaa sanaan sooromaniiru.”

Murtii Baabilon Jalaa Miliquu

4 Sagalee biraas samii irraa nan dhaga’e; innis akkana
jedha:
“ ‘Yaa saba ko, isin akka cubbuu ishee keessatti hin hir-
maanneef,
balaa ishee irra ga’us akka hin qoodanneef,
kottaa ishee keessaa ba’aa;’*
5 cubbuun ishee hamma samiitti ol tuulameeraatii;
Waaqnis yakka ishee yaadateera.
6 Akkuma isheen kennitetti isinis isheef kennaa;
akkuma hojii isheettis dachaa lama godhaatii isheef
deebisaa.
Xoofoo isheen itti bulbultettis dachaa lama godhaatii
isheef bulbulaa.
7 Hammuma isheen ulfina ofii kennitee qananii guddaad-
haan jiraatte sana,

* **18:4** Erm 51:45

qixxeedhuma isaa dhiphinaa fi gadda isheef kennaa.
Isheenis garaa ishee keessatti,
‘Ani akka mootittii tokkootti nan taa’a;
ani haadha hiyyeessaa miti;
gonkumaas hin gaddu’ jettee of jajji.
8 Kanaafuu dha’ichi garaa garaa jechuunis,
duuti, gaddii fi beelli guyyuma tokkotti ishee irra ni ga’a.
Waaqni Gooftaan isheetti murteessu sun waan jabaa ta’eef,
isheen ibiddaan ni gubamti.

Waa’ee Kufaatii Baabiloniitiif Wayyoo

9 “Mootonni lafaa warri ishee wajjin sagaagalanii fi warri qananii guddaadhaan ishee wajjin jiraatan yommuu aara gubamuu ishee arganitti isheef ni boo’u; ni wawwaatus.
10 Isaanis dhiphina ishee waan sodaataniif fagoo dhaabatanii,
“ ‘Wayyoo! Wayyoo! Yaa magaalaa guddittii,
yaa Baabilon magaalattii jabduu!
Badiin kee sa’aatuma tokko keessatti dhufeeraatii!’ jedhu.
11 “Daldaltoonni lafaas si’achi waan namni tokko iyyuu mi’a daldala isaanii hin binneef isheef ni boo’u; ni wawwaatus.
12 Mi’i daldala isaaniis warqee, meetii, dhagaawwan gatii guddaatii fi lula, uffata haphii quncee talbaa irraa hojjetame, uffata dhiilgee, uffata haarriitii fi bildiimaa, muka urgaa’aa gosa hundaa, mi’a ilka arbaa irraa hojjetame hunda, mi’a muka gatii guddaa irraa hojjetame hunda, mi’a naasii irraa hojjetame hunda, mi’a sibiilaatii fi mi’a dhagaa adii irraa hojjetame hundaa fi
13 qarafaa fi urgooftuu, ixaana, qumbii, haphee urgaa’aa, daadhii wayiniitii fi zayitii ejersaa, daakuu bullaa’aa fi qamadii, loowwanii fi hoolota, fardeenii fi gaariiwwan, akkasumas garbootaa fi lubbuuwwan namootaa fa’a.
14 “Isaanis, ‘Iji waan ati hawwite sanaa si duraa badeera. Badhaadhummaa fi bareedinni kee hundinuu sirraa badeera; gonkumaas deebitee hin argattu’ isheedhaan jedhu.
15 Daldaltoonni mi’a kanneen gurguratanii ishee irraa badhaadhummaa argatanis dhiphina ishee sodaatanii fagoo dhaabatu. Isaanis boo’aa, wawwaachaas,
16 sagalee guddaadhaan akkana jedhu:
“ ‘Wayyoo! Wayyoo, yaa magaalaa guddittii;
yaa ishee uffata haphii quncee talbaa irraa hojjetame,
uffata dhiilgee fi uffata bildiimaa uffatte,
yaa ishee warqeedhaan,

dhagaa gatii guddaatii fi lulaan miidhagfamte!
17 Badhaadhummaan guddaan akkanaa sa’aatuma tokko
keessatti barbadaa’e!’
“Ajajjuun doonii hundinuu, warri dooniin imala deeman
hundinuu, warri doonii irra hojjetanii fi warri galaana irra
hojjechuun jiraatan hundinuu fagaatanii ni dhaabatu.
18 Isaan yommuu aara gubamuu ishee arganitti, ‘Mag-
aalaan akka magaalaa guddittii kanaa jiraattee beektii?’
jedhanii iyyu.
19 Isaanis awwaara mataatti firfirfatanii boo’aa,
wawwaachaas akkana jedhanii iyyu:
“ ‘Wayyoo! Wayyoo, yaa magaalaa guddittii,
yaa ishee warri galaana irraa dooniiwwan qaban hund-
inuu
qabeenya isheetiin sooroman!
Ishee sa’aatuma tokko keessatti barbadoofte!’

20 “Yaa samii kufaatii isheetti gammadi!
Isin sabni Waaqaa gammadaa!
Ergamoonnii fi raajonni gammadaa!
Waaqni ishee irratti isiniif mureeraatii.”

Xumura Badiisa Baabilon
21 Ergamaan jabaan tokkos dhagaa hamma dhagaa
daakuu ga’u tokko fuudhee galaanatti gad darbatee akkana
jedhe:
“Baabilon magaalaa guddittiin,
akkasuma furguggifamtee ni darbatamti;
gonkumaas deebitee hin argamtu.
22 Sagaleen warra baganaa fi muuziiqaa taphatanii,
sagaleen warra ulullee fi malakata afuufanii
si’achi si keessatti hin dhaga’amu.
Ogeessi hojii harkaa tokko iyyuu,
si’achi si keessatti hin argamu.
Sagaleen dhagaa daakuus,
si’achi si keessatti hin dhaga’amu.
23 Ifni ibsaa, lammata si keessatti hin ifu.
Sagaleen misirrichaatii fi misirrittii,
lammata si keessatti hin dhaga’amu.
Daldaltoonni kee namoota gurguddaa addunyaa turan.
Falfala keetiin sabni hundinuu gowwoomfameera.
24 Dhiigni raajotaatii fi dhiigni qulqullootaa,
dhiigni warra lafa irratti gorra’aman hundumaas
ishee keessatti argame.”

19

Sababii Kufaatii Baabiloniitiif Galata Galchuu!

1 Kana booddee waan akka huursaa sagalee tuuta
namootaa guddaa tokko samii irraa nan dhaga’e; innis
akkana jedha:
“Haalleluuyaa!
Fayyinni, ulfinnii fi humni kan Waaqa keenyaa ti;
2 murtiin isaa dhugaa fi qajeelaadhaatii.
Inni sagaagaltittii guddoo,
ishee sagaagaltummaa isheetiin lafa xureessite sanatti
mureera;
dhiiga garboota isaatiifis isheetti haaloo ba’eera.”
3 Ammas,
“Haalleluuyaa!
Aarri ishees bara baraa hamma bara baraatti ol ni ba’a”
jedhanii iyyan.
4 Maanguddoonni digdamii afranii fi uumamawwan lub-
buu qabeeyyiin afran kufanii Waaqa teessoo irra taa’ee jiru
sanaaf sagadan; sagalee guddaadhaanis,
“Ameen; Haalleluuyaa!” jedhan.
5 Ergasiis sagaleen,
“Isin garboonni isaa hundinuu,
warri isa sodaattan,
xinnaanis guddaanis,
Waaqa keenya jajadhaa”
jedhu tokko teessicha keessaa ni ba’e.
6 Anis utuu sagaleen akka sagalee tuuta nama baay’ee,
akka sagalee bishaan baay’eetii fi akka sagalee kakawwee
guddaan tokko akkana jedhuu nan dhaga’e:
“Haalleluuyaa!
Waaqni keenya Gooftaan Waan Hunda Danda’u
mo’eeraatii.
7 Kottaa ni gammannaa; ni ililchinas;
ulfinas isaaf ni kennina!
Yeroon fuudha Hoolichaa ga’eeraatii;
misirrittiin isaas of qopheessiteerti.
8 Akka uffattuufis uffanni haphiin quncee talbaa irraa
hojjetame,
adii fi qulqulluun isheedhaaf kennameera.”
Uffanni haphiin quncee talbaa irraa hojjetame sun hojii
qulqullootaa isa qajeelaa sana argisiisa.

9 Ergamaan Waaqaa sunis, “ ‘Warri gara irbaata cidha
fuudha Hoolichaatti affeeraman eebbifamoo dha!’ jedhii
barreessi” naan jedhe; innis, “Dubbiin kun dubbii Waaqaa
isa dhugaa dha” naan jedhe.

10 Anis isaaf sagaduuf jedhee miilla isaa irrattin kufe. Inni
garuu akkana naan jedhe; "Naaf hin sagadin! Anis garbicha
si'ii fi obboloota kee warra Yesuusiif dhugaa ba'an wajjin
tajaajiluu dha. Waaqaaf sagadi! Dhuga ba'umsi Yesuus
hafuura raajiitii."

Loltuun Samii Bineensicha Mo'achuu Isaa

11 Anis samii baname nan arge; kunoo, farda adii tokkotu
ture; inni farda sana yaabbatus Amanamaa fi Dhugaa
jedhama. Innis qajeelummaadhaan murteessa; waraana
kaasas.
12 Iji isaa akka arraba ibiddaa ti; mataa isaa irras gonfoo
baay'eetu jira. Innis maqaa isa irratti barreeffame kan isa
malee namni tokko iyyuu hin beekne tokko qaba.
13 Innis uffata dhiiga keessa cuuphame tokko uffata;
maqaan isaas Dubbii Waaqaa jedhama.
14 Loltoonni samii irraas uffata haphii quncee talbaa irraa
hojjetame adaadii fi qulqulluu uffatanii, fardeen adaadii
yaabbatanii isa duukaa bu'an.
15 Afaan isaa keessaas goraadee qaramaa inni ittiin
saboota dha'u tokkotu ba'a; "Innis bokkuu sibiilaatiin isaan
bulcha."* Iddoo cuunfaa wayinii dheekkamsa sodaachisaa
Waaqa Waan Hunda Danda'u sanaas ni dhidhiita.
16 Innis uffata isaatii fi gudeeda isaa irratti maqaa
barreeffame tokko qaba; maqaan sunis akkana jedha:

Mootii Moototaa fi Gooftaa Gooftotaa.

17 Ergamaa tokkos utuu inni aduu irra dhaabatuu
nan arge; innis sagalee guddaadhaan simbirroota samii
walakkaa barrisanitti akkana jedhee iyye; "Kottaa, irbaata
Waaqaa isa guddaaf walitti qabamaa;
18 kunis akka isin foon moototaa, foon ajajjoota waraanaa,
foon namoota jajjaboo, foon fardeeniitii fi foon warra farda
yaabbatanii akkasumas foon nama hundaa jechuunis foon
nama birmaduu ta'eetii fi garbaa, foon xinnaatii fi guddaa
nyaattaniif."
19 Yeroo sanas bineensichi, mootonni lafaatii fi loltoonni
isaanii namicha farda yaabbatu sanaa fi loltoota isaatti
waraana kaasuuf jedhanii utuu walitti qabamanuu nan
arge.
20 Bineensichi garuu ni qabame; raajichi sobaa kan fuula
bineensichaa duratti hojiiwwan dinqii hojjechaa ture sunis
isa wajjin qabame. Innis hojiiwwan dinqii kanneeniin
warra mallattoo bineensichaa fudhatanii fi warra fakkii
isaatiif sagadan ni gowwoomse. Isaan lachuu utuma
lubbuun jiranuu haroo ibiddaa kan dinyiidhaan boba'u
keessatti gad darbataman.

---

* **19:15** Far 2:9

21 Warri hafan immoo goraadee afaan isa farda yaabbatu
sanaa keessaa ba’een ajjeefaman; allaattiin hundinuus foon
isaanii nyaatanii quufan.

20

Waggaa Kuma

1 Utuu ergamaan tokko furtuu Boolla Qileetii fi foncaa
guddaa tokko harkatti qabatee samii irraa gad bu’uu nan
arge.
2 Ergamaan sunis bineensicha jawwee fakkaatu, bofa
durii sana jechuunis diiyaabiloos yookaan Seexana qabee
waggaa kuma tokko hidhe.
3 Hamma waggaan kumaa sun dhumuttis akka inni
deebi’ee saboota hin gowwoomsineef Boolla Qileetti gad isa
darbatee itti cufe. Chaappaas irratti chaappesse; ergasii
immoo yeroo gabaabaadhaaf hiikamuu qaba.
4 Anis teessoowwan nan arge; warri akka murtii ken-
naniif taayitaan kennameef teessoowwan sana irra taa’anii
turan. Lubbuuwwan namoota sababii Yesuusiif dhugaa
ba’anii fi sababii dubbii Waaqaatiif jedhanii gorra’amaniis
nan arge. Isaanis bineensichaaf yookaan fakkii bineen-
sichaatiif hin sagadne; mallattoo isaas adda isaanii irratti
yookaan harka isaanii irratti hin fudhanne. Isaanis du’aa
ka’anii Kiristoos wajjin waggaa kuma tokko mo’an.
5 Warri du’an kaan garuu hamma waggaan kumni sun
dhumutti deebi’anii lubbuudhaan hin jiraanne. Kunis
du’aa ka’uu jalqabaa ti.
6 Warri du’aa ka’uu jalqabaa keessatti qooda qaban
eebbifamoo fi qulqulloota. Warri akkasii luboota Waaqaatii
fi luboota Kiristoos ta’anii waggaa kuma tokko isa wajjin
mo’u malee duuti lammaffaan isaan irratti taayitaa hin
qabu.

Seexanatti Muramuu Isaa

7 Yommuu waggaan kumni sun dhumutti Seexanni iddoo
itti hidhamee ture keessaa gad dhiifama;
8 innis saboota golee lafaa afran jiran jechuunis Googii
fi Maagoogin gowwoomsuuf ni ba’a; hunduma isaaniis
waraanaaf walitti ni qaba. Baay’inni isaaniis akka cirracha
qarqara galaanaa ti.
9 Isaanis lafa hunda irratti faffaca’anii qubata qulqul-
lootaatii fi magaalattii jaallatamtuu marsan. Garuu ibiddi
samii irraa gad bu’ee isaan fixe.
10 Diiyaabiloos inni isaan gowwoomse sunis gara haroo
dinyii boba’uutti iddoo bineensichii fi raajichi sobaa itti

darbataman sanatti gad darbatame. Isaanis bara baraa hamma bara baraatti halkanii guyyaa ni dhiphifamu.

Warra Du’anitti Muramuu Isaa

11 Anis teessoo adii guddaa tokkoo fi isa teessicha irra taa’e nan arge. Laftii fi samiin fuula isaa duraa ni baqatan; iddoonis isaaniif hin argamne.

12 Warri du’anis xinnaa guddaan fuula teessichaa dura dhaabatanii nan arge; kitaabonnis ni banaman; akkasumas kitaabni biraa jechuunis kitaabni jireenyaa ni baname. Warra du’anis akkuma kitaabota keessatti galmeeffametti, akkuma hojii isaan duraan hojjetaniitti murtiin ni kennameef.

13 Galaannis warra du’an kanneen isa keessa turan of keessaa baasee kenne; duutii fi Sii’oolis warra du’an kanneen isaan keessa turan of keessaa baasanii kennan; namni hundis akkuma hojii isaatti murtii argate.

14 Ergasiis duutii fi Sii’ool haroo ibiddaatti gad darbataman. Haroon ibiddaa kunis du’a lammaffaa ti.

15 Namni maqaan isaa kitaaba jireenyaa keessatti hin galmeeffamin kam iyyuu haroo ibiddaatti gad darbatame.

21

Samii Haaraa fi Lafa Haaraa

1 Anis ergasii samii haaraa fi lafa haaraa* nan arge; samiin duraatii fi lafti duraa sun badaniiruutii; galaannis si’achi hin jiraatu.

2 Anis magaalaa qulqullittiin Yerusaalem haaraan akkuma misirroo dhirsa isheetiif miidhagfamteetti qophooftee samii keessaa Waaqa biraa utuu gad buutuu nan arge.

3 Sagalee guddaa teessoo keessaa akkana jedhu tokkos nan dhaga’e; “Kunoo, iddoon Waaqni jiraatu namoota gidduu dha; innis isaan wajjin jiraata. Isaan saba isaa ni ta’u; Waaqni mataan isaas isaan wajjin ni jiraata; Waaqa isaaniis ni ta’a.

4 Inni imimmaan hunda ija isaanii irraa ni haqa. Si’achi duuti yookaan gaddi yookaan boo’ichi yookaan dhiphinni hin jiraatu; sirni moofaan sun darbeeraatii.”

5 Inni teessoo sana irra taa’es, “Kunoo, ani waan hundumaa nan haaromsa!” jedhe; innis, “Dubbiin kun waan amanamaa fi dhugaa ta’eef, kana barreessi” naan jedhe.

6 Innis akkana naan jedhe: “Raawwatameera. Alfaa fi Omeegaan, Jalqabaa fi Dhumni anuma. Ani nama dheeboteef burqaa bishaan jireenyaa irraa tola nan kenna.

---

* **21:1** Isa 65:17; 2Ph 3:13

7 Inni mo’u waan kana hunda ni dhaala; ani Waaqa isaa
nan ta’aaf; innis ilma koo ni ta’a.
8 Garuu qoodni sodaattotaa, kan warra amantii hin
qabnee, kan xuraa’otaa, kan warra nama ajjeesanii, kan
halaleewwanii, kan warra falfala hojjetanii, kan warra
waaqota tolfamoo waaqeffataniitii fi kan sobduuwwan
hundaa haroo ibiddaatii fi dinyii boba’uu keessa ta’a; kunis
du’a lammaffaa ti.”

Yerusaalem Misirrittii Hoolichaa

9 Ergamoota torban warra waciitii torban dha’icha dhu-
maa torbaniin guutaman qaban keessaas inni tokko dhufee,
“Kottu, misirrittii niitii Hoolichaa sitti nan argisiisaatii”
naan jedhe.
10 Innis Hafuuraan na fuudhee tulluu guddaa fi dheeraa
tokkotti na geesse; utuu Yerusaalem Magaalaa Qulqullittiin
samii keessaa Waaqa biraa gad buutuu natti argisiise.
11 Isheenis ulfina Waaqaatiin ni ibsiti turte; cululuqni
ishees akkuma cululuqa dhagaa gatii guddaa, akka dhagaa
yaasphiidii qulqulluu akka bilillee ture.
12 Magaalattiinis dallaa guddaa fi ol dheeraa karra kudha
lama qabu qabdi turte. Karrawwan sana irras ergamoota
kudha lamatu dhaabatee ture; karra kudha lamaan sana
irrattis maqaan gosoota Israa’el kudha lamaanii barreef-
famee ture.
13 Karaa ba’a biiftuutiin karra sadii, karaa kaabaatiin
karra sadii, karaa kibbaatiin karra sadii, karaa lixa biiftuu-
tiinis karra sadiitu ture.
14 Dallaan magaalattiis hundee kudha lama qaba ture;
hundeewwan sana irrattis maqaan ergamoota Hoolichaa
kudha lamaanii barreeffamee ture.
15 Ergamaan natti dubbate sunis magaalattii, karrawwan
isheetii fi dallaawwan ishee safaruudhaaf ulee safartuu kan
warqee qaba ture.
16 Magaalaan sunis golee afur qabdi turte; dheerinni
isheetii fi garaan ishee wal qixxee ture. Ergamaan sunis
ulee isaatiin magaalattii safare; bal’inni ishees gara kiiloo
meetira 2,200 ta’e; dheerinni ishee, garaan isheetii fi ol
dheerinni ishees wal qixxee ture.
17 Dallaa magaalattiis ni safare; innis akka safara namaa
kan ergamichi ittiin safaraa ture sanaatti dhundhuma 144
ta’e.
18 Dallaan sun dhagaa yaasphiidiitiin ijaarame; maga-
alaan sun immoo warqee qulqulluu akka bilillee qulqulluu
ta’een ijaaramte.
19 Hundeewwan dallaa magaalaa sanaas dhagaa gatii gud-
daa gosa hundumaatiin miidhagfaman. Hundeen jalqabaa

yaasphiidiin, lammaffaan sanpeeriin,† sadaffaan keelqedooniin,‡ afuraffaan immoo maragdiin§ miidhagfame;
20 Inni shanaffaan sardooniksiin,* ja’affaan sardiyooniin,†
torbaffaan kiristolobeen,‡ saddeettaffaan biiraleen,§ saglaffaan wuraawureen,* kurnaffaan kirisphiraasisiin,† kudha
tokkoffaan yaakintiin,‡ kudha lammaffaan immoo ametiisxinosiin§ miidhagfame.
21 Karrawwan kudha lamaan lula kudha lama turan;
tokkoon tokkoon karra sanaas lula tokko irraa hojjetame.
Daandiin magaalaa sanaas warqee qulqulluu akkuma
bilillee keessaan waa argamuu ti.
22 Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda’uu fi Hoolichi
mana qulqullummaa ishee waan ta’aniif ani magaalattii
keessatti mana qulqullummaa tokko illee hin argine.
23 Aduun yookaan ji’i magaalattiif ibsuun hin
barbaachisu; ulfinni Waaqaa ifa kennaafiitii; Hoolichis ibsaa
ishee ti.
24 Saboonni ifa isheetiin deddeebi’u; mootonni lafaas
ulfina isaanii gara isheetti fidu.
25 Sababii halkan achi hin jirreef karrawwan magaalattii
gonkumaa guyyaa tokko iyyuu hin cufaman.
26 Ulfinaa fi kabaja sabootaa gara ishee ni fidu.
27 Warra maqaan isaanii kitaaba jireenyaa kan Hoolichaa
keessatti galmeeffame malee wanni xuraa’aan tokko iyyuu
yookaan namni waan jibbisiisaa hojjetu yookaan namni
nama sobu kam iyyuu magaalaa sana hin seenu.

22

Eedin Lagni Jireenyaa Iddoo Isaatti Deebifamuu Isaa

1 Ergamaan sunis laga bishaan jireenyaa, qulqulluu akka
bilillee kan teessoo Waaqaatii fi Hoolichaa keessaa burqu
tokko natti argisiise;
2 bishaan sunis walakkaa daandii magaalattii irra yaa’aa
ture. Gamaa gamana lagichaa irras mukni jireenyaa ija gosa

† **21:19** *Sanpeeriin* – dhagaa gatii guddaa kan bifa cuquliisaa qabu. ‡ **21:19** *Keelqedooniin* – dhagaa gatii guddaa kan bifa adda addaa, yeroo baay’ee magariisaa (hadhoo). § **21:19** *maragdiin* – dhagaa magariisa gatii guddaa. * **21:20** *Sardooniksiin* – dhagaa gatii guddaa kan bifa adda addaa, yeroo baay’ee diimaa. † **21:20** *sardiyooniin* – dhagaa gatii guddaa kan yeroo baay’ee diimaa. ‡ **21:20** *Kiristolobeen* – dhagaa warqee fakkaatu. § **21:20** *Biiraleen* – yeroo baay’ee bifa cuquliisa akka magariisaa ti; akkasumas bifa adda addaa qaba. * **21:20** *wuraawureen* – yeroo baay’ee biftii isaa keelloo fakkaata. † **21:20** *Kirisphiraasisiin* – dhagaa magariisa. ‡ **21:20** *yaakintiin* – dhagaa diimaa burtukaana fakkaatu. § **21:20** *Ametiisxinosiin* – dhagaa dhiilgee yookaan gurraacha.

kudha lama naqatu dhaabatee ture; innis ji’uma ji’aan ija naqata ture. Baalli muka sanaas saboota fayyisa ture.
3 Si’achi abaarsi tokko iyyuu hin jiraatu. Teessoon Waaqaatii fi Hoolichaa magaalattii keessatti argama; garboonni isaas isa tajaajilu.
4 Isaan fuula isaa ni argu; maqaan isaas adda isaanii irratti ni argama.
5 Si’achi halkan hin jiru. Ifni ibsaa yookaan ifni biiftuu isaan hin barbaachisu; Waaqni Gooftaan ifa isaaniif kennaatii. Isaanis bara baraa hamma bara baraatti ni mo’u.

Yohannisii fi Ergamaa

6 Ergamaan Waaqaa sunis, “Dubbiin kun amanamaa fi dhugaa dha. Gooftaan, Waaqni hafuurota raajotaa sun waan dafee ta’uu qabu garboota isaatti argisiisuuf jedhee ergamaa isaa ergeera” naan jedhe.

Yesuus Ni Dhufa

7 **“Kunoo, ani dafee nan dhufa! Namni dubbii raajii kitaaba kana keessa jiruu eegu eebbifamaa dha.”**

8 Kan wantoota kanneen dhaga’ee fi arge ana Yohannis. Anis yommuu wantoota kanneen dhaga’ee argetti ergamaa wantoota kanneen natti argisiisaa ture sanaaf sagaduudhaaf miilla isaa irrattin kufe.
9 Inni garuu, “Kana hin godhin! Anis garbicha si’ii fi obboloota kee raajota wajjin, akkasumas warra dubbii kitaaba kanaa eegan wajjin tajaajiluu dha. Waaqaaf sagadi!” naan jedhe.
10 Inni akkana naan jedhe; “Sababii yeroon sun dhi’aateef dubbii raajii kitaaba kanaa chaappaadhaan hin cufin.
11 Jal’aan jal’ina isaatti haa fufu; xuraa’aan xuraa’ummaa isaatti haa fufu; qajeelaanis qajeelummaa isaatti haa fufu; qulqulluun immoo qulqullummaa isaatti haa fufu.”

Waamichaa fi Akeekkachiisa Dhumaa

12 **“Kunoo, ani dafee nan dhufa! Gatiin koo na bira jira; tokkoo tokkoo namaatiifis akkuma hojii isaatti nan kenna.**
13 **Ani Alfaa fi Omeegaa dha; isa Duraatii fi isa Booddee ti; isa Jalqabaatii fi isa Dhumaatis.**

14 **“Warri akka muka jireenyaa irratti mirga qabaatanii fi akka karrawwaniin magaalattii seenaniif uffata isaanii miicatan eebbifamoo dha.**

15 **Garuu saroonni, falfaltoonni, halaleewwan, warri nama ajjeesanii fi warri waaqota tolfamoo waaqeffatan akkasumas warri soba jaallatanii fi warri soba dubbatan hundinuu alatti hafu.**

16 **“Ani Yesuus, akka inni wantoota kanneen waldoota kiristaanaa keessatti dhugaa isinii ba’uuf ergamaa koo ergeera. Ani Hiddaa fi Sanyii Daawit, Bakkalcha Barii kan ifuu dha.”**

17 Hafuurichii fi misirrittiin, “Kottu!” jedhu; namni dhaga’us, “Kottu!” haa jedhu; namni dheebote haa dhufu; kan barbaadu bishaan jireenyaa tola haa fudhatu.

18 Nama dubbii raajii kitaaba kanaa dhaga’u hunda nan akeekkachiisa: Yoo namni kam iyyuu dubbii kanatti waan tokko illee dabale, Waaqni dha’ichawwan kitaaba kana keessatti ibsaman isatti dabala.
19 Namni kam iyyuu yoo dubbii kitaaba raajii kana keessaa waan tokko illee hir’ise, Waaqni muka jireenyaatii fi magaalattii qulqulluu kitaaba kana keessatti ibsaman keessaa qooda isaa hir’isa.

20 Inni waan kana dhugaa ba’us, **“Eeyyee, ani dafee nan dhufa”** jedha.
Ameen. Yaa Gooftaa Yesuus kottu.

21 Ayyaanni Gooftaa Yesuus qulqulloota hundumaa wajjin haa ta’u. Ameen.